

Strategia Smart City miasta Kołobrzeg

DIAGNOZA

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt "KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE" współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, numer umowy: DPT/BDG-II/POPT/95/19 z dnia 11 czerwca 2019 r.

Spis treści

Wstęp	3
I. Analiza desk research	7
1. Inteligentni Ludzie/Populacja (PEO, Smart People)	7
1.1. Sytuacja demograficzna miasta	7
1.2. Uczenie się przez całe życie i aktywizacja seniorów	14
1.3. Organizacje pozarządowe	21
2. Inteligentne Warunki Życia (LIV, Smart Living)	28
2.1. Infrastruktura spędzania wolnego czasu	28
2.2. Opieka zdrowotna	33
2.3. Polityka edukacyjna	38
2.4. Polityka kulturalna	48
2.5. Sport	63
2.6. Działania promocyjne miasta	65
2.7. Polityka mieszkaniowa	68
2.8. Bezpieczeństwo publiczne	76
2.9. Pomoc społeczna	85
3. Inteligentne Środowisko Naturalne (ENV, Smart Environment)	97
3.1. Ochrona środowiska	97
3.2. Urządzenia sieciowe	105
3.3. Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem roli terenów zielonych	120
4. Inteligentna Gospodarka (ECO, Smart Economy)	134
4.1. Gospodarka i przedsiębiorczość	134
4.2. Rynek pracy	153
5. Inteligentna Mobilność (MOB, Smart Mobility)	162
5.1. System transportowy	162
5.2. Transport zbiorowy	166
5.3. Infrastruktura rowerowa	173
5.4. Polityka parkingowa	179
6. Inteligentne Zarządzanie (GOV, Smart Governance)	182
6.1. Partycypacja obywatelska	182
6.1.1. Konsultacje społeczne	183
6.1.2. Budżet obywatelski	184

6.2. Nowoczesne technologie (ICT, e-usługi, open data)	190
6.3. Sytuacja finansowa miasta	191
II. Badania jakościowe	194
III. Wnioski z analizy desk research oraz badań jakościowych	206
1. Obszar Ludzie/ Populacja – Mieszkańcy	206
2. Obszar Warunki/ jakość życia	207
3. Obszar Środowisko Naturalne	210
4. Obszar Gospodarka	211
5. Obszar Mobilność	213
6. Obszar Zarządzanie	214
7. Potrzeby i pomysły	215
7.1. Obszar Ludzie/ Populacja – Mieszkańcy	215
7.2. Obszar Warunki/ jakość życia	215
7.3. Obszar Środowisko Naturalne	216
7.4. Obszar Gospodarka	216
7.5. Obszar Mobilność	217
7.6. Obszar Zarządzanie	218
IV. Podsumowanie diagnozy – analiza SWOT	219
V. Spis map, rysunków tabel i wykresów	270
Załącznik 1. Lista organizacji pozarządowych	275
Załącznik 2. Raport z badań fokusowych – wywiadów grupowych	292
Załącznik 3. Raport z badań telefonicznych	292

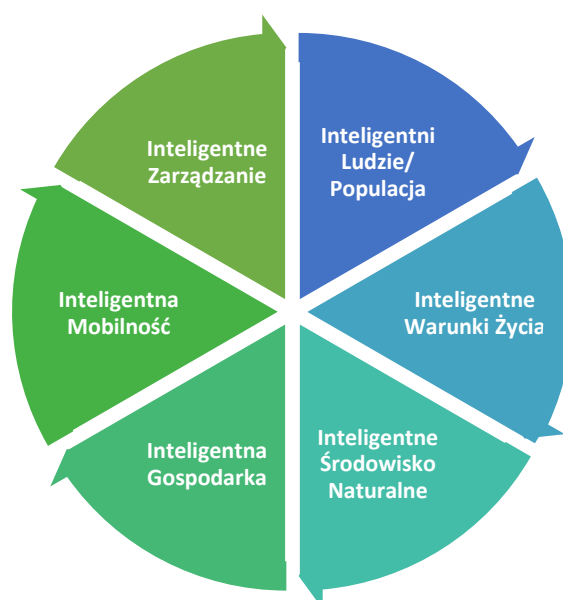
Wstęp

Główny celem opracowania Strategii Smart City miasta Kołobrzeg jest wskazanie **ROZWIĄZAŃ** dla Kołobrzegu służących rozwijaniu go zgodnie z ideą inteligentnego miasta, dzięki którym będzie ono przestrzenią przyjazną do życia, za którą współodpowiedzialność ponosić będą także wykazujący się aktywnością w zarządzaniu i współdecydowaniu o jego rozwoju Mieszkańcy.

Podstawową i dominującą gałęzią gospodarki miasta Kołobrzeg jest działalność **UZDROWISKOWO-TURYSTYCZNA**. Poniższa diagnoza powinna dać odpowiedź, na jakim etapie rozwoju są inne niż ww. specjalizacje gospodarcze oraz jaki mają potencjał do rozwoju w Kołobrzegu.

Opracowanie będzie odwoływało się do idei smart city, w związku z powyższym niniejsza diagnoza została przeprowadzona w **6 obszarach odpowiadających modelowi/ idei inteligentnego miasta, tj.:**

Diagram 1. Obszary smart

Źródło: Opracowanie własne

Szczegółowe zagadnienia, jakie poddano analizie i badaniom, dotyczyły niniejszych kwestii:

Tabela 1. Obszary modelu inteligentnego miasta

Obszar modelu Smart City	Charakterystyka	Zagadnienia szczegółowe
Inteligentni Ludzie/ Populacja (PEO, Smart People)	edukacja dla każdego – uczenie się przez całe życie (w tym kształcenie ustawiczne, uniwersytety III wieku, aktywizacja ludzi starszych), aktywne organizacje pozarządowe, szeroko zakrojona partycypacja obywatelska przy wykorzystaniu ICT, różnorodność społeczna i etniczna	uczenie się przez całe życie (w tym kształcenie ustawiczne, uniwersytety III wieku, aktywizacja ludzi starszych)
		aktywne organizacje pozarządowe
		szeroko zakrojona partycypacja obywatelska przy wykorzystaniu ICT
		różnorodność społeczna i etniczna
Inteligentne Warunki	rozwinięta infrastruktura spędzania czasu wolnego, dostęp do usług publicznych w	rozwinięta infrastruktura spędzania czasu wolnego

Obszar modelu Smart City	Charakterystyka	Zagadnienia szczegółowe
Życia (LIV/ Smart Living)	wielu sferach świadczonych on-line, dostępna opieka zdrowotna, polityka kulturalna, edukacyjna czy mieszkaniowa odpowiadająca potrzebom mieszkańców, dbałość o bezpieczeństwo publiczne, a także wrażliwość względem kwestii wykluczenia społecznego czy obszarów biedy – w szczególności potrzeby osób niepełnosprawnych	dostęp do usług publicznych w wielu sferach świadczonych on-line
		dostępna opieka zdrowotna
		polityka kulturalna, edukacyjna czy mieszkaniowa odpowiadająca potrzebom mieszkańców
		dbałość o bezpieczeństwo publiczne, wrażliwość względem kwestii wykluczenia społecznego czy obszarów biedy
Inteligentne Środowisko Naturalne (ENV, Smart Environment)	optymalne zarządzanie zasobami (woda, energia, odpady, tereny zielone, powietrze) oparte na nowoczesnych technologiach, dbałość o czystość środowiska, planowanie przestrzenne z uwzględnieniem roli terenów zielonych w mieście, szczególnie w aspekcie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	optymalne zarządzanie zasobami (woda, energia, odpady, tereny zielone, powietrze) oparte na nowoczesnych technologiach
		dbałość o czystość środowiska
		planowanie przestrzenne z wyróżnieniem roli terenów zielonych w mieście
		dane do operatu uzdrowiskowego – emisje hałasu, zanieczyszczenia, analiza ruchu – zwłaszcza samochodowego
Inteligentna Gospodarka (ECO, Smart Economy),	rozwinięta przedsiębiorczość, elastyczny rynek pracy, dobrze zaplanowana struktura gospodarcza miasta (w tym branże kluczowe) przystosowująca się do zmian, innowacyjne branże, powiązanie elementów składających się na inteligentne miasto z lokalną gospodarką, innowacyjna gospodarka bezemisyjna	rozwinięta przedsiębiorczość
		elastyczny rynek pracy
		dobrze zaplanowana struktura gospodarcza miasta (w tym branże kluczowe) przystosowująca się do zmian
		innowacyjne branże
Inteligentna Mobilność (MOB, Smart Mobility)	dobrze zorganizowany transport zbiorowy w mieście i w skali lokalnej, a także ruch pieszy i rowerowy, wysokiej jakości drogi i nowoczesne systemy informacyjno-komunikacyjne (zintegrowany transport), wysoka dostępność transportowa	dobrze zorganizowany transport zbiorowy w mieście i w skali lokalnej
		ruch pieszy i rowerowy
		polityka parkingowa, wyłączenia z ruchu strefy A ochrony uzdrowiskowej
		wysokiej jakości drogi i nowoczesne systemy informacyjno-komunikacyjne (zintegrowany transport)
Inteligentne Zarządzanie (GOV, Smart Governance),	przejrzystość procesów decyzyjnych związanych z zarządzaniem miastem, powszechne konsultacje społeczne, silny budżet obywatelski, perspektywiczne myślenie strategiczne i planowanie strategiczne, e-usługi, wykorzystanie open data	wysoka dostępność transportowa
		przejrzystość procesów decyzyjnych związanych z zarządzaniem miastem
		powszechne konsultacje społeczne
		silny budżet obywatelski
		perspektywiczne myślenie strategiczne i planowanie strategiczne
		e-usługi, wykorzystanie open data

Źródło: Opis przedmiotu zamówienia

Diagnozę, dla każdego z 6 obszarów modelu inteligentnego rozwoju miasta, oparto na następujących narzędziach badawczych:

- analiza desk-reserch,
- pogłębione wywiady jakościowe z interesariuszami rozwoju lokalnego- wywiady telefoniczne,
- zogniskowane wywiady grupowe- badania fokusowe,
- warsztaty diagnostyczne,

- analiza SWOT.

Analiza desk research to metoda badawcza, która obejmowała analizę zapisów dostępnych źródeł danych – dane statystyki publicznej dotyczące Kołobrzegu, sprawozdania dotyczące miasta, analiza treści dokumentów strategicznych i planistycznych etc. miasta Kołobrzeg oraz dokumentów wytyczających ramy dla wdrażania idei smart city (np. polityki unijne). Analiza ta stanowiła podstawę do wypracowania wniosków na temat badanych zagadnień szczegółowych w obszarze smart city.

Oprócz danych GUS i pochodzących bezpośrednio z Urzędu Miasta Kołobrzeg ważnym źródłem danych był Monitor Rozwoju Lokalnego. Jest to narzędzie opracowane przez Związek Miast Polskich, które umożliwia generowanie porównań na tle tzw. grupy porównawczej, czyli jednostek terytorialnych o podobnej funkcji w przestrzeni kraju. Kołobrzeg zakwalifikowany został w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do ośrodków turystycznych i z takimi gminami dokonano porównania wybranych wskaźników rozwojowych. Była to grupa następujących gmin: Hel, Lidzbark Warmiński, Ustron, Wisła, Ciechocinek, Mrągowo, Kowary, Szklarska Poręba, Karpacz, Kudowa - Zdrój, Polanica-Zdrój, Duszniki-Zdrój, Człuchów, Augustów, Zakopane, Darłowo, Łeba, Sucha Beskidzka, Świeradów-Zdrój, Krynica Morska, Giżycko, Ostróda, Mszana Dolna, Piława Górna, Łęknica.

Gromadząc i przedstawiając dane pochodzące z GUS również starano się ukazać dynamikę zmian zachodzących w mieście na tle powiatu, województwa i kraju. Taki zabieg, łącznie z analizami pochodzącymi z Monitora Rozwoju Lokalnego umożliwił porównanie poziomu i dynamiki zmian rozwoju społeczno-gospodarczego Kołobrzegu.

W analizie desk research przyjętą perspektywą czasową dla analizy danych był zasadniczo okres od 2012 do 2018/2019. Starano się pozyskać możliwe dostępne dane na dzień ich gromadzenia (marzec-maj 2020 roku). W wybranych przypadkach zakres czasu ujętych danych był szerszy lub węższy. Szerszą perspektywę przyjęto dla danych demograficznych. Węższą dla wybranych danych, których źródłem był m. in. Monitor Rozwoju Lokalnego, co wynikało ze specyfiki tego narzędzia diagnostycznego.

Pogłębione telefoniczne wywiady jakościowe wsparte formularzem ankietowym (TDI) - w wywiadzie pogłębionym nacisk kładzie się na swobodę wypowiedzi w danym temacie. Ankieter tak kieruje rozmową, aby poruszone były wszystkie tematy, ale pozwala na pełną swobodę wypowiedzi respondenta. Badanie dostarcza informacji na temat odczuć związanych z daną problematyką, wrażeń, przemyśleń i motywów. Dzięki wywiadam pogłębionym: dobrze poznajemy opinie i postawy rozmówców, opisujemy motywy działań konkretnych osób, opisujemy postawy wobec zjawisk, dynamicznej sytuacji na rynku itd.

Zogniskowane wywiady grupowe/ badania fokusowe (FGI) to swobodna dyskusja grupy respondentów na dany temat, prowadzona przez moderatora i odbywająca się zgodnie z przygotowanym wcześniej scenariuszem. Zadaniem moderatora jest ukierunkowywanie rozmowy, by nie odbiegała od omawianego tematu. Jedną z największych zalet wywiadu grupowego jest wykorzystanie interakcji grupowych – wypowiedź jednej osoby często generuje wypowiedź drugiej, istnieje możliwość zajmowania stojących do siebie w opozycji stanowisk, wspólnego tworzenia pomysłów, konfrontowania różnych punktów widzenia. Wywiady grupowe FGI zwykle realizowane są w grupach 8-12 osobowych.

Warsztaty diagnostyczne – miały na celu podsumowanie ustaleń diagnostycznych opracowanych na podstawie analiz desk-research, badań FGI oraz TDI. Podsumowaniem diagnozy była analiza SWOT uwarunkowań rozwojowych Kołobrzegu, w odniesieniu do wymiarów SMART

funkcjonowania miasta. W wyniku podsumowania zidentyfikowano główne potencjały i bariery rozwojowe, omówiono wyzwania rozwojowe Kołobrzegu w perspektywie strategicznej.

Analiza SWOT - analiza strategiczna SWOT obejmuje rozpoznanie mocnych i słabych stron (analiza wewnętrzna) oraz obecnych i przyszłych zmian w otoczeniu, czyli jego szans i zagrożeń (analiza zewnętrzna). Prezentowana procedura SWOT jest syntezą opisanego wcześniej stanu i tendencji rozwojowych (uwzględnia ona część diagnostyczną, ustalenia poczynione w trakcie badań jakościowych).

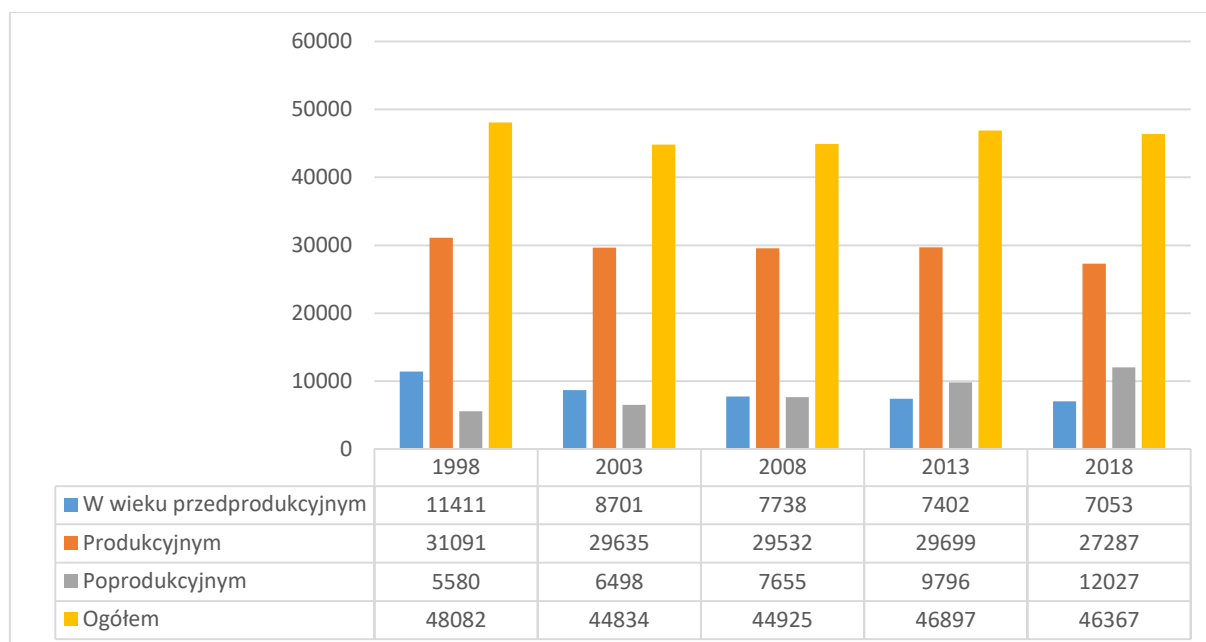
I. Analiza desk research

1. Inteligentni Ludzie/Populacja (PEO, Smart People)

1.1. Sytuacja demograficzna miasta

W 2018 roku Kołobrzeg liczył 46 367 mieszkańców. W ostatnich dwóch dekadach populacja miasta była zasadniczo stabilna. W 1998 roku Kołobrzeg liczył nieco ponad 48 tys. mieszkańców. Przez kolejną dekadę liczba mieszkańców zmniejszyła się do niecałych 45 tys. osób, by w 2013 roku ponownie wzrosnąć do prawie 47 tys. Przez ten czas w mieście doszło do istotnych zmian w strukturze wiekowej. Przede wszystkim **spadła liczba osób w wieku przedprodukcyjnym oraz w wieku produkcyjnym oraz istotnie wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym.**

Wykres 1. Liczba ludności Kołobrzegu na linii czasu

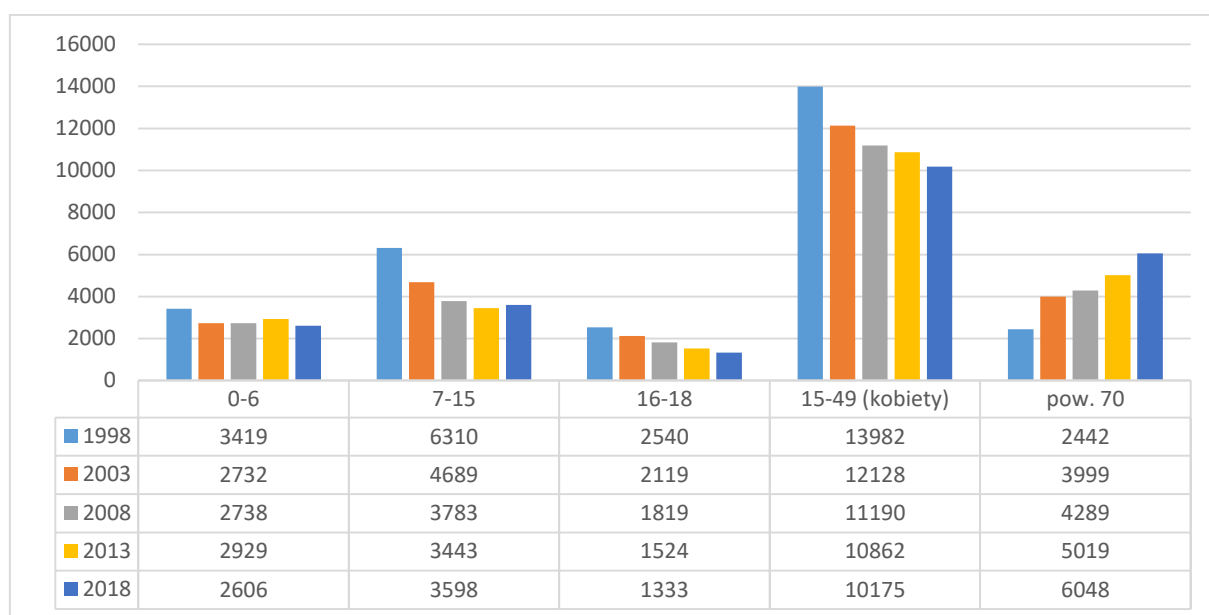

Źródło: <https://monitormiasta.pl/>

Zmiany w sferze demograficznej zachodzącej w Kołobrzegu widoczne były w liczbie ludności poszczególnych grup wiekowych. Od 1998 roku systematycznie malała liczba kobiet w wieku 15-49 lat, co przy niskich wskaźnikach urodzeń wpływało na liczebność dzieci i młodzieży w mieście. Szczególny ubytek ludności widoczny był w kategoriach wieku szkolnego, tj. pomiędzy 7 a 18 rokiem życia. Jednocześnie w mieście obserwowano istotny wzrost liczby osób w wieku senioralnym 70+. W ostatniej dekadzie liczba osób tej kategorii wiekowej wzrosła z 2,4 tys. do 6,0 tys. osób.

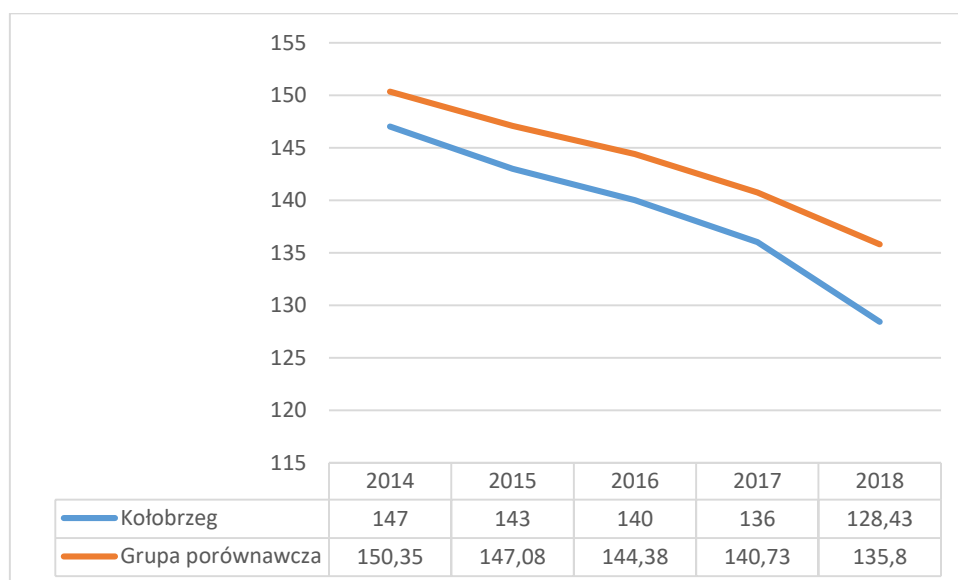
Wykres 2. Liczba ludności wybranych grup wieku w Kołobrzegu na linii czasu

Źródło: <https://monitormiasta.pl/>

Analiza porównawcza Kołobrzegu z podobnymi, jeśli chodzi o funkcję pełnioną w przestrzeni kraju, ośrodkami wskazuje na malejącą liczbę mieszkańców w wieku 25-34 lat.¹ Na tle grupy porównawczej Kołobrzeg charakteryzował się mniejszym udziałem tej grupy wiekowej w ludności ogółem.

Wykres 3. Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na 1000 mieszkańców

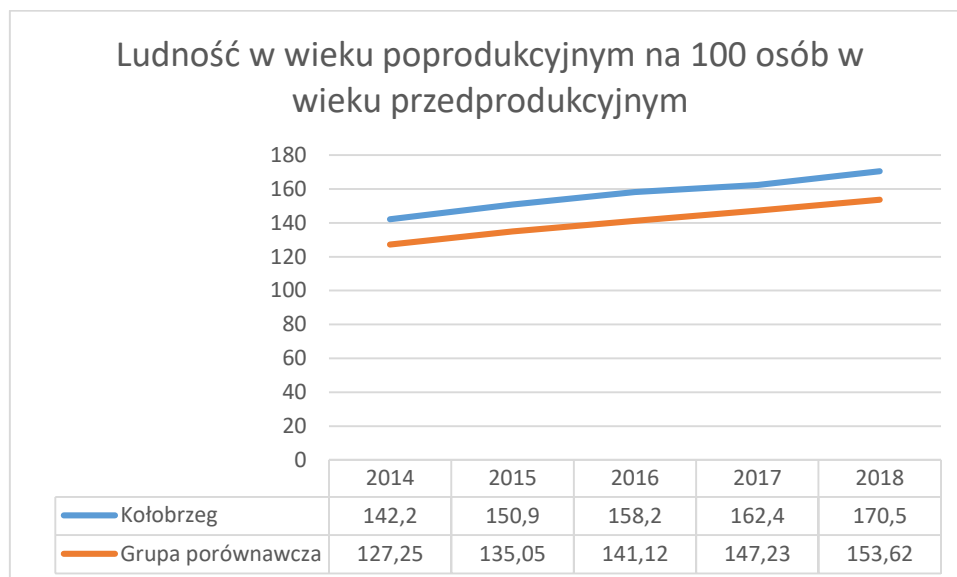

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/>

¹ Kołobrzeg porównano z następującymi gminami: Hel, Lidzbark Warmiński, Ustroń, Wiśła, Ciechocinek, Mrągowo, Kowary, Szklarska Poręba, Karpacz, Kudowa - Zdrój, Polanica-Zdrój, Duszniki-Zdrój, Człuchów, Augustów, Zakopane, Darłowo, Łeba, Sucha Beskidzka, Świeradów-Zdrój, Krynica Morska, Giżycko, Ostróda, Mszana Dolna, Piława Górna, Łęknica

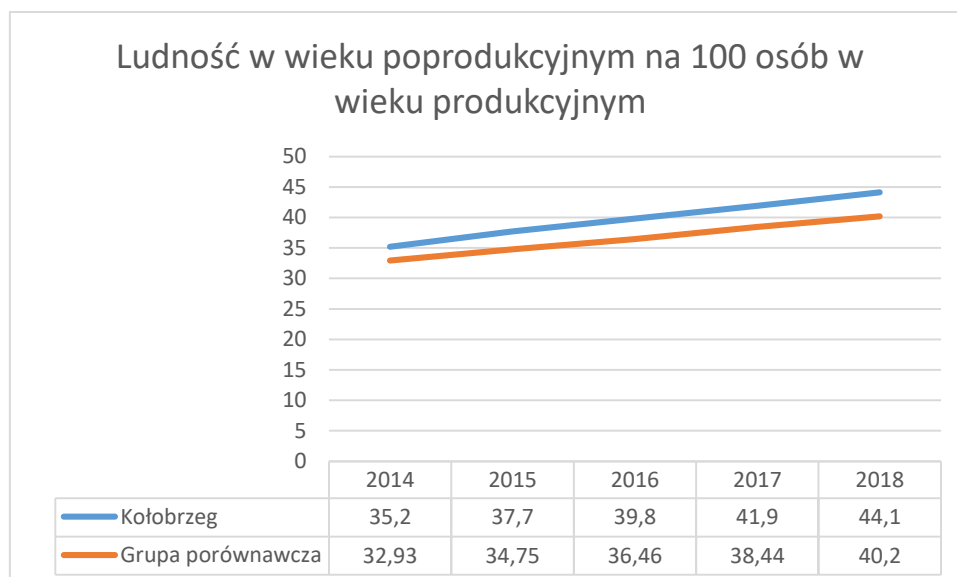
Kołobrzeg charakteryzował się mniej korzystną sytuacją na tle grupy porównawczej w odniesieniu do ludności w wieku poprodukcyjnym na tle ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz ludności w wieku poprodukcyjnym na tle ludności w wieku produkcyjnym. Jednocześnie wartości tych wskaźników rosły w okresie od 2014 do 2018, co **wskazuje na rosnące obciążenie demograficzne w mieście.**

Wykres 4. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/>

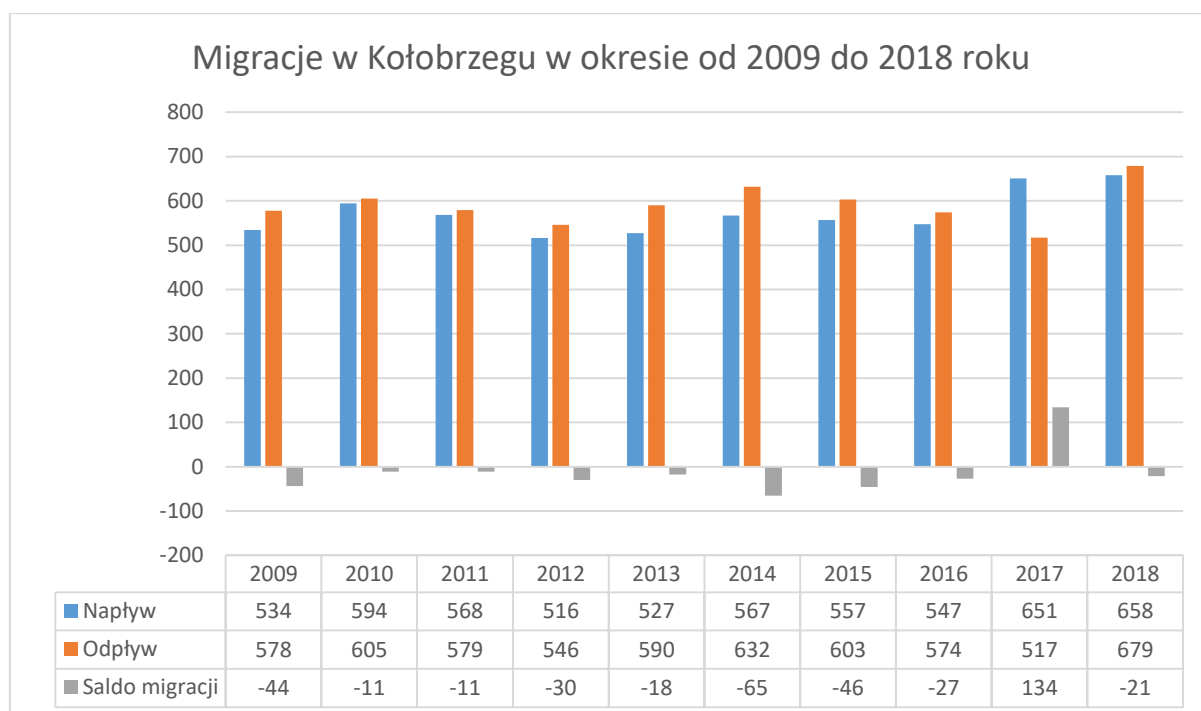
Wykres 5. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/>

Porównanie danych dot. napływu i odpływu ludności w ciągu ostatniej dekady w Kołobrzegu wskazuje na **nieznacznie ujemne saldo migracji, co oznacza, że miasto pomimo utraty kapitału ludzkiego jest w stanie przyciągać nowych mieszkańców.**

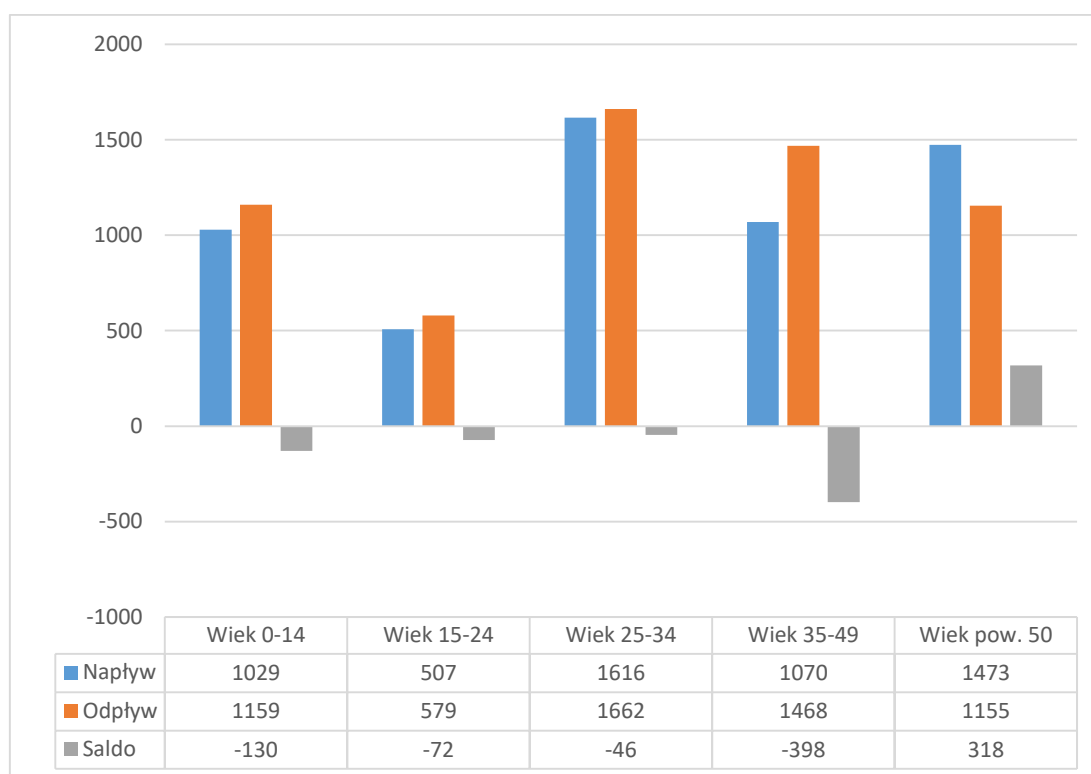
Wykres 6. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Zestawienie danych migracyjnych za okres od 2009 do 2018 roku w rozbiciu na grupy wieku pozwala określić kto opuszcza miasto, oraz jakie osoby do miasta przyjeżdżają. **Największa skala wymiany ludności wskutek migracji w ostatniej dekadzie dotyczyła osób młodych w wieku od 25 do 34 roku życia.** Jednocześnie odpływ tych osób z miasta rekompensowany był przez napływ nowych mieszkańców. Saldo migracji w ostatniej dekadzie dla tej grupy wiekowej było nieznacznie ujemne i wynosiło -46 osób. Kolejną grupę wiekową, która w największej skali opuściła miasto w ostatniej dekadzie, stanowią osoby w wieku 35-49 lat. W tej kategorii wiekowej odnotowano już wyraźnie ujemne saldo migracji wynoszące prawie -400 osób. **Dodatknie saldo migracji związane było z osobami w wieku powyżej 50 roku życia.** Od 2009 do 2018 roku wyniosło ono nieco ponad 300 osób. Ujemne saldo migracji dotyczyło również osób najmłodszych w wieku 0-14 lat. Prawdopodobnie są to dzieci osób, które wyprowadziły się z Kołobrzegu w tym czasie.

Wykres 7. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg wybranych grup wieku

Źródło: <https://monitormiasta.pl/>

Tabela 2. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg wybranych grup wieku

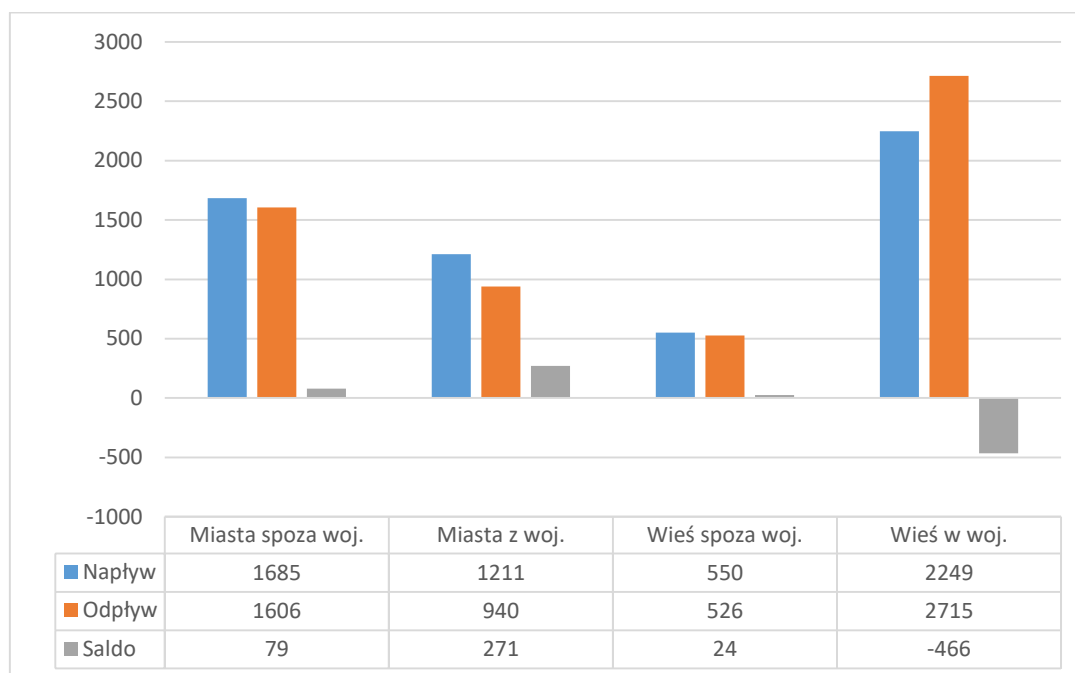
Migracje wg grup wieku	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Napływ 0-14	99	117	112	97	109	93	95	111	101	95
Odpływ 0-14	118	124	135	113	105	119	107	107	91	140
Napływ 15-24	51	49	49	71	58	41	62	35	45	46
Odpływ 15-24	72	72	58	64	69	53	47	49	46	49
Napływ 25-34	177	197	159	146	159	143	153	151	188	143
Odpływ 25-34	178	183	181	156	176	158	157	163	135	175
Napływ 35-49	76	95	109	84	100	129	109	102	102	164
Odpływ 35-49	115	124	128	102	137	142	192	135	200	193
Napływ 50 i więcej	120	124	128	102	137	142	192	135	200	193
Odpływ 50 i więcej	95	105	99	85	126	115	118	138	124	150

Źródło: <https://monitormiasta.pl/>

Zestawienie danych migracyjnych za okres od 2009 do 2018 roku w rozbiciu na kierunki migracji pozwala określić gdzie emigrują mieszkańcy miasta i skąd przybywają nowi mieszkańcy Kołobrzegu. **Największa skala wymiany ludności wskutek migracji w Kołobrzegu w ostatniej dekadzie dotyczyła przepływów na linii miasto – wieś w obrębie województwa zachodniopomorskiego.** W tym okresie na wieś w województwie przeprowadziło się 2715 mieszkańców Kołobrzegu, a do miasta przybyło 2249 mieszkańców. Kolejnym istotnym kierunkiem migracji kołobrzeżan były miasta poza województwem. W ciągu analizowanego okresu do innych miast poza województwem wyprowadziło się 1606 osób. Kołobrzeg w tym samym czasie przyciągnął 1685 mieszkańców miast spoza województwa. Istotną grupę napływową w Kołobrzegu stanowili **mieszkańcy miast z terenu województwa zachodniopomorskiego.** W ostatniej dekadzie napłynęło z tego kierunku 1211 osób,

odpłynęło zaś 940 osób, co oznacza, że właśnie z tym kierunkiem migracji Kołobrzeg odnotował **najwyższe dodatnie saldo migracji.**

Wykres 8. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg kierunków

Źródło: <https://monitormiasta.pl/>

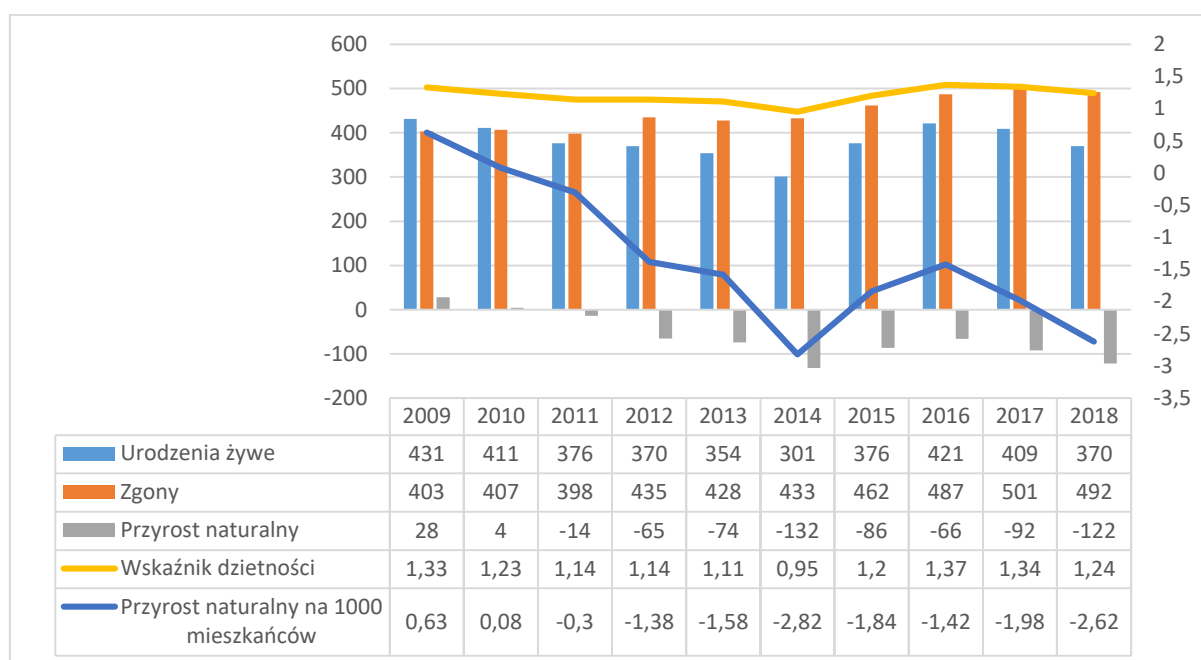
Tabela 3. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg kierunków

Wiek	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Napływ z miast spoza woj.	161	150	170	132	140	176	178	172	199	207
Odpływ do miasta poza woj.	196	187	142	128	174	158	152	165	129	175
Napływ ludności z miast z woj.	101	114	149	128	114	111	123	107	157	107
Odpływ ludności do miast w woj.	73	81	101	100	98	105	96	84	96	106
Napływ ludności ze wsi spoza woj.	47	74	50	34	56	56	73	33	67	60
Odpływ ludności na wieś poza woj.	59	60	53	40	42	36	60	48	55	73
Napływ ludności ze wsi w woj.	214	244	188	206	253	205	237	222	213	267
Odpływ ludności na wieś w woj.	250	277	283	278	272	290	237	267	236	325

Źródło: <https://monitormiasta.pl/>

W okresie od 2009 do 2018 roku w Kołobrzegu notowano niskie wskaźniki urodzeń, co wpływało na ujemne wartości przyrostu naturalnego. W mieście widoczny był wzrost liczby zgonów z wartości rzędu 400 zgonów w okresie pomiędzy 2009-2013 rokiem do około 500 zgonów pomiędzy 2016-2019 rokiem. Jest to związane z **postępującymi procesami starzenia się społeczeństwa miasta (wzrostem liczebności osób w wieku senioralnym).**

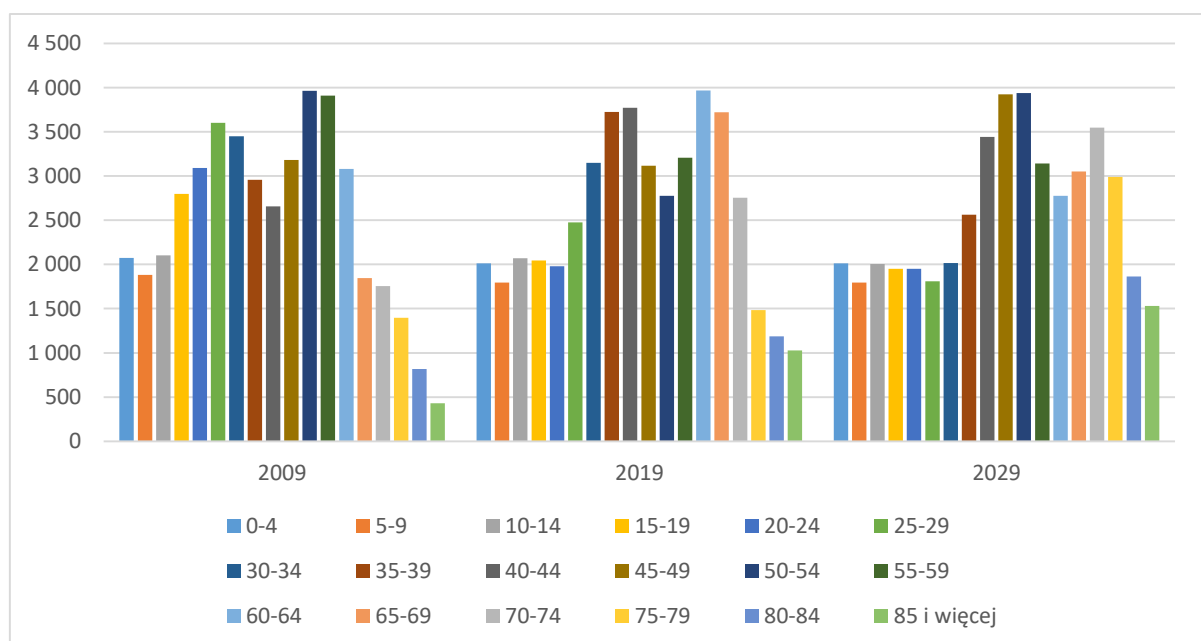
Wykres 9. Ruch naturalny w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku

Źródło: <https://monitormiasta.pl/>

Opisane wyżej zmiany demograficzne wpłyną na stan liczebności ludności miasta w przyszłości. Związane jest to zasadniczo ze strukturą wiekową ludności miasta, w której widoczne dwa wyże demograficzne przesunąć się będą na linii czasu. **Powojenny wyż demograficzny w perspektywie 2029 roku przesunie się całkowicie do kategorii wieku poprodukcyjnego, w szczególności do kategorii wieku powyżej 70 roku życia.**

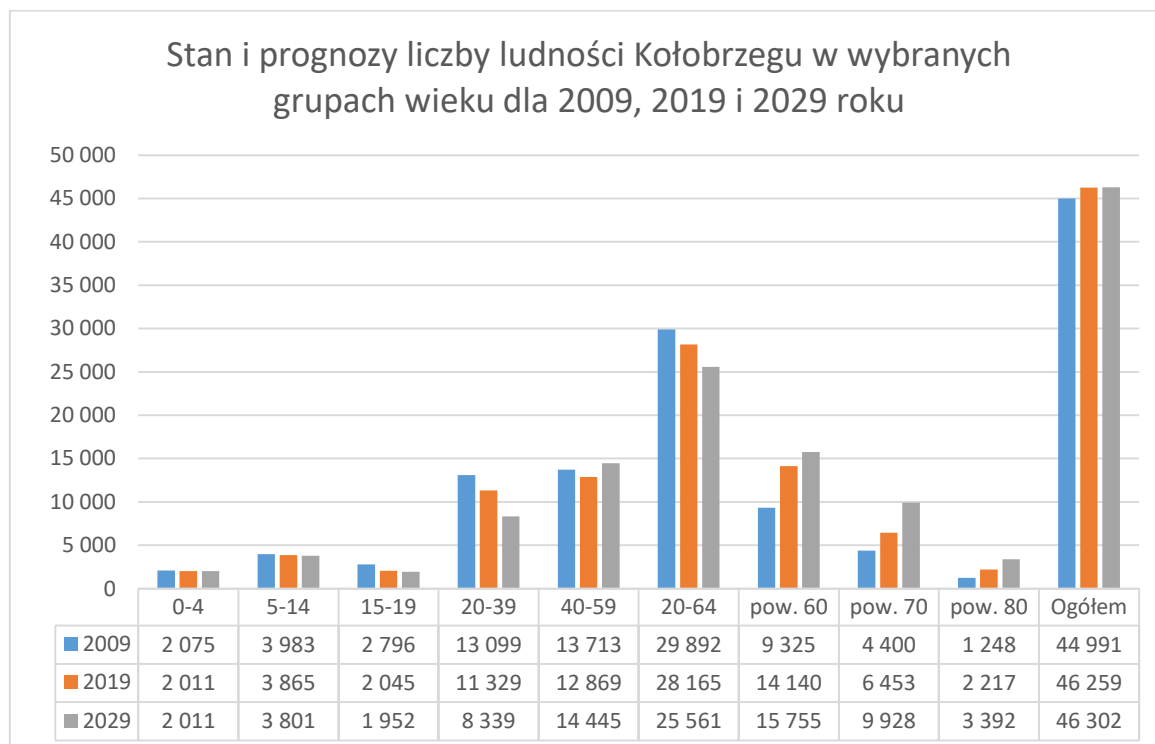
Wykres 10. Zmiany struktury wiekowej ludności Kołobrzegu w 2009, 2019 i 2029 (prognoza)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

Sporządzona na podstawie danych GUS prognoza demograficzna dla najbliższej dekady wskazuje, że liczba ludności Kołobrzegu powinna być stabilna, choć widoczne będą dalsze zmiany struktury wieku ludności miasta. Zmiany te mogą skutkować spadkiem liczby mieszkańców w kolejnych dekadach, tj. w perspektywie do 2040 i 2050 roku. Jest to związane przede wszystkim **z malejącym potencjałem ludności w wieku reprodukcyjnym (ludność w wieku 20-39)**. W prognozie warto zwrócić uwagę na **malejącą liczebność ludności w wieku produkcyjnym (20-64), co pogłębi deficyt kadr na rynku pracy**. **Wzrośnie liczba ludności w wieku senioralnym, w szczególności w wieku powyżej 70 roku życia i powyżej 80 roku życia**.

Wykres 11. Stan i prognozy liczby ludności Kołobrzegu w wybranych grupach wieku w 2009, 2019 i 2029 roku (prognoza)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Głównego Urzędu Statystycznego

1.2. Uczenie się przez całe życie i aktywizacja seniorów

Rzeczywistość XXI wieku – szybkie tempo zmian w każdej dziedzinie życia, globalizacja, postęp naukowo-technologiczny i cywilizacyjny wymaga szybkiego i elastycznego dostosowywania się do szybko zmieniających się warunków, także na rynku pracy. Dla większości ludności ciągłe uczenie się i nabywanie nowych umiejętności czy kwalifikacji staje się szansą na utrzymanie zatrudnienia lub uzyskanie lepszej pracy. Nie bez znaczenia jest możliwość zaspakajania własnych potrzeb czy realizacja pasji i zainteresowań w dorosłym życiu. Stąd też rosnąca popularność idei **uczenia się przez całe życie**, nazywanej także m.in. edukacją ustawiczną, edukacją dorosłych, kształceniem ciągłym czy edukacją permanentną. Lifelong learning odnosi się zarówno do konieczności ciągłego zdobywania wiedzy (również w wieku poprodukcyjnym), jak i stałego rozwoju człowieka, nie tylko w sferze zawodowej, ale także społecznej czy obywatelskiej, tym samym obejmując całokształt działalności oświatowej i wychowawczej wobec osób dorosłych.

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku kształcenie ustawiczne rozumiane jest jako *kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w odniesieniu do bezrobotnych, poszukujących pracy pracowników i pracodawców*. Z kolei Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych określa, że kształcenie ustawiczne może być prowadzone w następujących formach pozaszkolnych: kwalifikacyjny kurs zawodowy, kurs umiejętności zawodowych, kurs kompetencji ogólnych, turnus doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników czy inny kurs umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych².

Kształcenie ustawiczne może odbywać się w ramach szkolnej edukacji dorosłych prowadzonej zgodnie z ustawą o systemie oświaty, obejmującej: szkoły dla dorosłych, placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, realizujących kształcenie w ww. formach pozaszkolnych. Dzięki nowoczesnym technologiom rośnie popularność e-learningu (nauki z wykorzystaniem sieci internetowej, tzw. kształcenie na odległość), ale kształcenie ustawiczne prowadzone może być także w ramach edukacji nieformalnej poprzez audycje i czasopisma edukacyjne, udział w konferencjach, seminariach, wykładach itp. Bardzo popularną formą edukacji osób dorosłych stały się w ostatnich latach uniwersytety trzeciego wieku, łączące walory edukacyjne z zadaniami aktywizującymi i integrującymi seniorów.

Sieć placówek kształcenia ustawicznego dla dorosłych na terenie miasta Kołobrzeg tworzą przede wszystkim centra kształcenia zawodowego, placówki kształcenia ustawicznego, szkoły dla dorosłych i szkoły policealne prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby prywatne bądź zarządzane przez spółki. Sieć placówek edukacyjnych dla dorosłych w Kołobrzegu uzupełniają instytucje szkoleniowe.

Tabela 4. Placówki kształcenia ustawicznego w Kołobrzegu.

Typ	Nazwa	Adres	Organ Prowadzący
Szkoła Podstawowa Dla Dorosłych	Szkoła Podstawowa dla Dorosłych	ul. Bogusława X 22	Gmina Miasto Kołobrzeg
Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Żak” w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 20c lok. 14	Centrum Nauki I Biznesu „Żak” Sp. z o.o.
	II Prywatne Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych W Kołobrzegu	ul. Portowa 37	Adriana Bieńkowska
Placówka Kształcenia Ustawicznego – Bez Szkół	Centrum Kształcenia Ustawicznego „Medyk”	ul. Artura Grottgera 12	Powiat Kołobrzesci
	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Emilii Gierczak	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 13	Powiat Kołobrzesci
	Centrum Edukacji Zawodowej w Kołobrzegu	ul. Kaszubska 41	Halina Muszyńska
	Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy	ul. Stefana Czarnieckiego 2e lok. 2	Wiesław Świątecki
	Centrum Szkoleniowe Masażu Max-Masaż	ul. Mazowiecka 24b lok. 13	Robert Kot

² Za: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, §3 (Dz.U. z dnia 30 sierpnia 2017 r., Poz. 1632).

Typ	Nazwa	Adres	Organ Prowadzący
	Instytut Edukacji Komputerowej Alicja Bąk	ul. Obozowa 5	Alicja Bąk
	Kołobrzesckie Centrum Kształcenia	ul. Jedności Narodowej 58a	Instytut Postępowania Twórczego Sp. z o.o.
	Ośrodek Szkoleniowy Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 20c lok. 14	Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.
	Szkoła Języków Obcych „Europa” S.C. Anna Wągrowska, Bartłomiej Wągrowski w Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 23 lok. P. 314	Bartłomiej Wągrowski
	Zachodniopomorskie Centrum Szkoleń i Wsparcia Przedsiębiorczości Mirosław Szczeglik	ul. Mazowiecka 29	Mirosław Szczeglik
Centrum Kształcenia Zawodowego	Centrum Kształcenia Zawodowego w Zespole Szkół nr 2 im. Bolesława III Krzywoustego w Kołobrzegu	ul. Piastowska 5	Powiat Kołobrzescki
	Centrum Kształcenia Zawodowego Zespołu Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich w Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 13	Powiat Kołobrzescki
	Ośrodek Szkolenia Morskiego „Libra” Nieznaj i Kaniewska Spółka Jawna	ul. Portowa 37	Ośrodek Szkolenia Morskiego „Libra” Nieznaj i Kaniewska Sp. J.
Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego	Ośrodek Szkolenia Zawodowego przy Zakładzie Usług Portowych „Doker” Sp. z o.o. w Kołobrzegu	ul. Portowa 41	Marek Kalisz
	Szkoła Kształcenia Zawodowego i Technicznego „Rynio” Marek Rynio	ul. Armii Krajowej 1 lok. P.120	Marek Rynio
Szkoła Policealna	Policealna Szkoła Medyczna	ul. Artura Grottgera 12	Powiat Kołobrzescki
	Szkoła Policealna Nr 1	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 1	Powiat Kołobrzescki
	Policealna Szkoła Nr 2	ul. Artura Grottgera 12	Powiat Kołobrzescki
	Policealna Szkoła Kosmetyczna w Kołobrzegu	ul. Krzysztofa Arciszewskiego 21	Barbara Reimann-Miedziak
	Szkoła Policealna Informatyki „Żak” w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 20c lok. 14	Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.
	Szkoła Policealna Opieki Medycznej „Żak” w Kołobrzegu	ul. Okopowa 1a	Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.
	Szkoła Policealna Bezpieczeństwa i Higieny Pracy „Żak” w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 20c lok. 14	Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.
	Szkoła Policealna Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 20c lok. 14	Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.
	Szkoła Policealna Rachunkowości „Żak” w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 20c lok. 14	Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.

Typ	Nazwa	Adres	Organ Prowadzący
	Szkoła Policealna Administracji „Żak” w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 20c lok. 14	Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.
Instytucje szkoleniowe	Akademia Ratownictwa Wojciech Grzesiak	ul. Helsińska 7a/9	
	Alicja Szafrńska Salon Kosmetyczny	ul. Giełdowa 12/2A	
	Centrum Organizacji Szkoleń I Konferencji SEMPER Magdalena Wolniewicz-Kesaria	ul. Libelta 1A/2 61-706 Poznań	
	Educafe Sp. Z O.O.	ul. Zygmuntowska 37/1	
	Fizyk Medyczny Oskar Sobotka	ul. Wschodnia 21/19	
	Instytut Języków Obcych „School By The Sea”	ul. Armii Krajowej 20C/13	
	Mk Project Marcin Koc	ul. Warzelnicza 1	
	Policealna Szkoła Kosmetyczna w Kołobrzegu	ul. Krzysztofa Arciszewskiego 21	
	Sławomir Ukraiński - Aspol Konsulting	ul. Ogrodowa 27a/2	
	Szkolenia Europa S.C.	ul. Łopuskiego 27/01	
	Szkoła Języków Obcych Europa S.C. Bartłomiej Wągrowski, Kamilla Kondratowicz	ul. Słowińców 1	
	Usługi Szkoleniowe i Turystyczne Anna Możdżyńska	ul. Wschodnia 11/27	
	Webnext Franciszek Bonkowski	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 27/02	
	Zachodniopomorskie Centrum Szkoleń i Wspierania Przedsiębiorczości Mirosław Szczeglik	ul. Mazowiecka 33/16	
	Zespół Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich im. Emilii Gierczak W Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 13	

Źródło: Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych (<https://rspo.men.gov.pl/>; dostęp 18.03.2020), Rejestr Instytucji Szkoleniowych (<http://stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>; dostęp 18.03.2020)

Bardzo ważnym podmiotem realizującym zadania wpisujące się w ideę kształcenia przez całe życie jest Uniwersytet Trzeciego Wieku w Kołobrzegu. Działalność UTW w Kołobrzegu nawiązuje do tradycji uniwersytetów powszechnych, propagujących wśród ludzi wiedzę z różnych dziedzin niezależnie od ich poziomu wykształcenia i statusu zawodowego. Słuchaczem UTW może zostać każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej w wieku emerytalnym (w uzasadnionych przypadkach w wieku przedemerytalnym), który chce wnieść swój wkład pracy społecznej w urzeczywistnianiu celów UTW, po złożeniu pisemnej deklaracji o przystąpieniu do UTW, wpłaceniu wpisowego oraz opłaceniu składki rocznej. Liczba członków UTW uzależniona jest od możliwości organizacyjnych i lokalowych jednostki. Celem UTW jest podejmowanie i rozwijanie społecznych inicjatyw naukowych,

oświatowych, kulturalnych, charytatywnych, opiekuńczych, ekologicznych, dotyczących rehabilitacji osób starszych, niepełnosprawnych, ale także kultury fizycznej i sportu. Wśród zadań realizowanych przez UTW w Kołobrzegu znajdują się m.in.:

- permanentne kształcenie seniorów,
- rozwijanie ich sprawności intelektualnej,
- stymulowanie rozwoju osobowego ludzi starszych,
- upowszechnianie wiedzy z różnych dziedzin,
- stwarzanie warunków do spotkań ludzi o podobnych zainteresowaniach i aspiracjach,
- integrowanie środowiska seniorskiego.

W ramach UTW prowadzone są liczne sekcje tematyczne, w tym: sekcje gimnastyczne, sekcja aquafitness, sekcja gimnastyczno-medytacyjna, sekcja fitness, sekcja gry w boule, sekcja rowerowa, sekcja nordic walking, sekcja historyczna, sekcja taneczna „Bajaderki”, sekcja poetycka „Żywego słowa”, sekcja śpiewacza „Retrowianki”, sekcja rehabilitacyjna, sekcja fotograficzna, sekcja gospodarcza, sekcja kabaretowa oraz lektoraty: języka angielskiego i języka niemieckiego. Poza sekcjami w ramach działalności UTW w Kołobrzegu odbywają się liczne wykłady, wycieczki, imprezy integracyjne, konferencje, szkolenia czy akcje charytatywne³. UTW w Kołobrzegu jest także organizatorem Kołobrzeskich Senioralii, czyli Dni Seniora. W ramach dwudniowej imprezy VII Kołobrzeskich Senioralii w 2019 roku odbyły się wykłady i debaty zaproszonych gości nt. życia i działalności seniorów, zajęcia fakultatywne dla zaproszonych gości, korowód, pokaz mody i występy artystyczne zespołów i organizacji zaproszonych przez UTW.

Istotną formą aktywizacji starszych mieszkańców miasta jest Kołobrzeska Karta Seniora (KKS). Organizatorem programu, w ramach którego seniorzy mogą korzystać z ulg, zniżek, promocji i ofert przygotowanych przez partnerów programu, jest Gmina Miasto Kołobrzeg. KKS wydawana jest w celu zwiększenia aktywności mieszkańców oraz dostępu do usług publicznych, dóbr kultury, imprez sportowych, poprawy warunków bytowych dzięki wprowadzeniu, koordynacji i promocji systemu ulg dla kołobrzeskich seniorów stosowanych przez:

1. jednostki organizacyjne Gminy Miasto Kołobrzeg,
2. inne jednostki i instytucje publiczne, kluby sportowe i stowarzyszenia,
3. firmy i przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Miasta Kołobrzeg.

Rysunek 1. Wzór Kołobrzeskiej Karty Seniora

Źródło: <https://seniorzy.kolobrzeg.eu/> (18.03.2020)

³ Za: <http://utw.kolobrzeg.eu> (dostęp 18.03.2020)

Uczestnikiem programu KKS może być osoba, która ukończyła 65 rok życia i jest mieszkańcem Gminy Miasto Kołobrzeg, a także posiada pełną zdolność do czynności prawnych. KKS jest dokumentem imiennym, otrzymywanym bezpłatnie po złożeniu wniosku w Biurze Obsługi Klienta w Urzędzie Miasta Kołobrzeg.

Zadania z zakresu aktywizacji i integracji seniorów realizowane są w znacznej mierze przez *Dział Aktywizacji i Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu*, w tym *Sekcję Aktywny Senior* – do zadań sekcji należy organizacja bezpiecznego i aktywnego spędzania wolnego czasu przez seniorów⁴. W skład sekcji wchodzi: Kołobrzeski Dzienny Dom Pomocy dla Seniorów oraz Kołobrzeski Klub Seniora, będące alternatywą dla pomocy instytucjonalnej dla seniorów.

Kołobrzeski Dzienny Dom Pomocy dla Seniorów jest przeznaczony dla mieszkańców Kołobrzegu (20 miejsc), kobiet i mężczyzn nieaktywnych zawodowo w wieku 60 i więcej lat, którzy ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, szczególnie dla osób, które ze względu na swoją sytuację zdrowotną i rodzinną wymagają wsparcia w zakresie integracji i włączenia społecznego. Celem głównym Domu jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie społeczne osób starszych, seniorów do społeczności lokalnej. Miejsca w Domu są przeznaczone dla mieszkańców Kołobrzegu, w szczególności tych, których sytuacja osobista lub rodzinna uniemożliwia lub znacznie ogranicza dostęp do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Placówka jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, poruszających się na wózkach inwalidzkich lub przy pomocy balkonika/kul. Kołobrzeski Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach 7:45-14:45 i zapewnia uczestnikom m.in.:

- miejsce pobytu przystosowane do bezpiecznego i aktywnego spędzania wolnego czasu,
- domową atmosferę,
- pomoc w podstawowych czynnościach życiowych,
- dwa posiłki dziennie (śniadanie, obiad),
- stały dostęp do ciepłych i zimnych napojów,
- usługi wspierające:
  - organizację czasu wolnego,
  - umożliwienie udziału w różnych formach zajęć aktywizacyjnych i integracyjnych (w tym m.in. zajęcia terapeutyczne, zajęcia podnoszące sprawność fizyczną, zajęcia ułatwiające samodzielne funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu społecznym, rozwój pasji i zainteresowań, itp.),
  - zaspokojenie potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich,
  - kształtowanie nawyków i postawy prozdrowotnej,
  - stworzenie warunków do: rozwoju samorządności uczestników Domu, samopomocy uczestników, rozwoju integracji pomiędzy seniorami a środowiskiem lokalnym i wolontariatu międzypokoleniowego, a także zapewnienie pomocy w postaci pracy socjalnej (m.in. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych przekraczających możliwości seniorów, rozwijanie kontaktów z rodziną uczestnika oraz otoczeniem)⁵.

---

⁴ Za: *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu* wprowadzony Zarządzeniem Nr 93/17 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 11 października 2017 r.

⁵ Za: <https://www.mops.kolobrzeg.pl/organizacja-mops/centrum-aktywizacji-spoleczno-gospodarczej/kolobrzescki-dzienny-dom-pomocy-dla-seniorow/138-kolobrzescki-dzienny-dom-pomocy-dla-seniorow.html> (dostęp 18.03.2020)

Kluby Senior+ funkcjonujące zgodnie z postanowieniami Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020 są miejscem spotkań mieszkańców Kołobrzegu w wieku 60 i więcej lat, nieaktywnych zawodowo, którzy są zainteresowani różnymi formami aktywności i integracji. Celem działalności Klubu Senior+ jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie seniorów do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego. Uczestnictwo w klubie jest nieodpłatne, przyjęcia odbywają się w zależności od dostępności miejsc. Klub Senior+ funkcjonuje od września do czerwca od poniedziałku do piątku w godzinach od 16:00 do 19:00 i oferuje seniorom m.in. organizację czasu wolnego, możliwość rozwoju pasji i zainteresowań, zajęcia edukacyjne i aktywizacyjne oraz spotkania integracyjne. Na podstawie miesięcznych harmonogramów zajęć można wskazać, że w Klubie Senior+ w Kołobrzegu prowadzone są m.in.:

- stałe sekcje: sekcja żywego słowa i muzyki TRENINGI PAMIĘCI, sekcja żywego słowa i muzyki ESTRADA, sekcja kulinarna, sekcja rękodzieła artystycznego, sekcja gry logiczne, sekcja malarska,
- gimnastyka ogólnousprawniająca,
- zajęcia aktywności ruchowej (gimnastyka na basenie oraz nordic walking),
- spotkania z psychologiem,
- spotkania z wolontariuszami w zakresie bezpiecznej samodzielnej obsługi sprzętu typu: telefon komórkowy, smartfon, notebook oraz korzystania z Internetu,
- imprezy artystyczne i okolicznościowe (np. Bal Seniora, Bal Karnawałowy, Wieczór kolęd i pastorałek, wyjazdy do teatru w Koszalinie, debaty)⁶.

Uchwałą Rady Miasta Kołobrzeg utworzone zostały dwie placówki: Klub Senior+ I mieści się w przy ul. Okopowej 15a, natomiast Klub Senior+ II przy ul. Koszalińskiej 28⁷.

Formą aktywizacji seniorów i włączania osób starszych w procesy decyzyjne w mieście jest powołana w 2019 roku **Rada Seniorów Miasta Kołobrzeg**. Rada Seniorów jest organem doradczym Prezydenta Miasta i składa się z osób, które ukończyły 60 lat. Udział w Radzie ma charakter społeczny, a jej członków wybiera Prezydent na podstawie: zgłoszeń dokonanych przez podmioty działające na rzecz osób starszych w Kołobrzegu (nie więcej niż 15 przedstawicieli ww. podmiotów) oraz wyboru spośród zgłoszeń dokonanych przez mieszkańców (nie mniej niż 6 przedstawicieli osób starszych mających poparcie co najmniej 15 mieszkańców miasta). Kołobrzaska Rada Seniorów liczy łącznie 21 członków, a jej kadencja trwa dwa lata⁸. **W 2019 roku odbyło się 5 spotkań Rady Seniorów**, podczas których poruszano tematykę istotną dla środowiska kołobrzeskich seniorów, w tym m.in. oferty MOPS dla seniorów, zasad funkcjonowania Klubów Seniora, potrzeb środowiska czy konsultacji programu polityki zdrowotnej.

Z inicjatywy władz miasta powołano również **Zespół do spraw opracowania Programu „Polityka Senioralna Miasta Kołobrzeg na lata 2020-2024”**. Do zadań zespołu należy m.in. wypracowanie celów, zasad i form polityki senioralnej Miasta Kołobrzeg oraz opracowanie

---

⁶ Za: <https://www.mops.kolobrzeg.pl/dzialy/centrum-aktywizacji-spoeczno-gospodarczej/kolobrzescki-klub-seniora.html> (dostęp 18.03.2020)

⁷ Za: Uchwała Nr XVII/258/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie utworzenia Klubów Senior+ w Kołobrzegu.

⁸ Za: Uchwała Nr IX/112/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie powołania Rady Seniorów Miasta Kołobrzeg.

projektu uchwały Rady Miasta Kołobrzeg w sprawie przyjęcia programu *Polityka Senioralna Miasta Kołobrzeg na lata 2020-2024*⁹.

1.3. Organizacje pozarządowe

W obszarze działań na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej, przynoszących korzyści w postaci poprawy jakości życia mieszkańców, oprócz aktywności podejmowanych przez władze lokalne, szczególna jest rola *organizacji pozarządowych*. W ogólnopolskiej bazie organizacji pozarządowych na stronie www.ngo.pl znajduje się obecnie **ponad 200 działających podmiotów trzeciego sektora zarejestrowanych w mieście Kołobrzeg**. Dominują wśród nich stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, ale obecne są także stowarzyszenia kultury fizycznej, fundacje, stowarzyszenia zwykłe czy jednostki terenowe innych podmiotów. Obszar działalności kołobrzeskich organizacji pozarządowych jest silnie zróżnicowany, obejmuje m.in. sport, turystykę i rekreację, pomoc społeczną i usługi socjalne, hobby, kulturę, edukację, rozwój lokalny czy inne. Charakterystyka organizacji trzeciego sektora pod względem długości działalności pozwala stwierdzić, że większość z nich to podmioty młode, działające od kilku bądź kilkunastu lat. Obecnie funkcjonują **tylko 3 jednostki, które powstały przed 1990 rokiem, a mniej niż 40 podmiotów zostało zarejestrowanych przed 2000 rokiem**. Ponad 40 jednostek (tj. ok. 18% zarejestrowanych organizacji pozarządowych) powstało w ostatnich 5 latach¹⁰.

Wśród organizacji pozarządowych prowadzących działalność w Kołobrzegu **11 podmiotów posiada status organizacji pożytku publicznego**, tj. takiej której można przekazać 1% podatku w ramach rocznego rozliczenia podatku dochodowego. Należą do nich:

1. Fundacja „Bezpieczny Powiat” w Kołobrzegu,
2. Fundacja „Na Przekór Przeciwnościom”,
3. Fundacja „Uwierzcie w Nas – Na Rzecz Osób, Którym Wędruje Się Trochę Trudniej ...” w Kołobrzegu,
4. Fundacja Integracja Środowisk Edukacyjnych „Morska Kraina”,
5. Kołobrzaska Izba Gospodarcza,
6. Kołobrzesckie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Autyzmem,
7. Stowarzyszenie „Victoria” dla Osób z Chorobą Nowotworową,
8. Stowarzyszenie Amazonek w Kołobrzegu,
9. Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz Ich Rodzin i Przyjaciół „Feniks” w Kołobrzegu,
10. Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu – „Reks”,
11. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Kołobrzegu.

Należy pamiętać, że duża liczba organizacji pozarządowych nie oznacza jednocześnie silnego i rozbudowanego trzeciego sektora. Część podmiotów, mimo zarejestrowania, nie prowadzi aktywnej działalności lub też jest ona realizowana w minimalnym stopniu, dla wąskiego grona odbiorców. Jest to sytuacja dość powszechna, niezależnie od rodzaju jednostki referencyjnej. Władze lokalne posiadają jednak instrumenty, które mogą zachęcać organizacje non-profit do podejmowania szerszej i pełniejszej działalności. Głównym narzędziem w tym obszarze jest program współpracy

⁹ Za: Zarządzenie Nr 106/19 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 23 października 2019 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw opracowania programu „Polityka Senioralna Miasta Kołobrzeg na lata 2020-2024”.

¹⁰ Lista organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Kołobrzegu znajduje się w Załączniku nr 1.

z organizacjami pozarządowymi, obejmujący m.in. dotacje dla organizacji pozarządowych czy równie ważną współpracę niefinansową.

Zgodnie z obowiązującym *Rocznym Programem współpracy Gminy Miasto Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi na rok 2020* przyjętym Uchwałą Nr XV/200/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 5 listopada 2019 r. celem głównym Programu jest *rozwijanie różnych form współpracy pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi*.

Tabela 5. Cele szczegółowe i zadania określone w Rocznym Programie współpracy Gminy Miasto Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi na rok 2020.

Cel szczegółowy	Zadania
Aktywizowanie sektora pozarządowego oraz wzmacnianie pozycji organizacji pozarządowych	a) zwiększenie zakresu powierzanych i wspieranych zadań publicznych organizacjom pozarządowym, b) wzmocnienie udziału organizacji pozarządowych w procesach tworzenia polityk publicznych dotyczących ich działalności, c) wspieranie zaangażowania organizacji pozarządowych w pozyskiwanie środków na działalność statutową, d) wspieranie integracji organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne, e) otwartość na rozwój innowacyjnych form działalności organizacji pozarządowych i współpracy z Miastem;
Rozwijanie samorządności oraz promowanie i wzmacnianie postaw obywatelskich mieszkańców	a) budowanie partnerstwa pomiędzy samorządem Miasta a trzecim sektorem, b) promowanie wolontariatu oraz wsparcie podmiotów ekonomii społecznej, c) tworzenie warunków do zwiększenia aktywności organizacji pozarządowych i zwiększenia udziału mieszkańców w organizacjach pozarządowych, d) zwiększanie świadomości społecznej na temat roli i działalności organizacji pozarządowych;
Podniesienie jakości życia mieszkańców	a) wspieranie działań na rzecz poprawy zdrowia publicznego edukacji oraz ograniczenia problemów społecznych, b) zwiększenie oferty kulturalnej oraz form spędzania czasu wolnego, c) tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu aktywności fizycznej.

Źródło: *Roczny Program współpracy Gminy Miasto Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi na rok 2020*

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Przedmiotem współpracy są ustawowe zadania własne Miasta, zadania pożytku publicznego określone w art. 4 ust. 1 ustawy oraz zadania wynikające ze Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg na lata 2013-2020 (oraz jej kolejnych odsłon). Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi przyjmuje formy finansowe (w tym zlecanie realizacji zadań, zakup usług dotyczących realizacji zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) i pozafinansowe (wzajemne informowanie, konsultacje, tworzenie wspólnych zespołów doradczo-inicjatywnych). Obszary współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi określone zostały w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), natomiast jako zadania priorytetowe dla Miasta Kołobrzeg w 2020 roku wskazano w szczególności zadania z zakresu:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 3) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;

- 4) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- 5) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 6) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 7) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 8) ratownictwa i ochrony ludności.

Na realizację zadań publicznych objętych *Rocznym Programem współpracy Gminy Miasto Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi na rok 2020* przeznaczono środki w wysokości do kwoty 3 721 000,00 zł¹¹ (stan na marzec 2020 roku).

Finansowe formy współpracy miasta Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi obejmują przede wszystkim zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w formie wspierania tych zadań wraz z udzieleniem dotacji w wysokości 90%, w drodze otwartych konkursów ofert i w trybie pozakonkursowym, na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zlecanie klubom sportowym realizacji zadań publicznych z zakresu sportu w oparciu o ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz uchwałę Nr XI/133/11 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Miasto Kołobrzeg, zmieniona Uchwałą Nr XXIX/413/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 4 listopada 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Miasto Kołobrzeg czy zlecanie realizacji zadania publicznego wraz z dotacją, poza konkursem, w oparciu o ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

W 2019 roku z Miastem aktywnie współpracowały 74 organizacje pozarządowe, z którymi zawarto łącznie 96 umów na realizację zadań publicznych. Na realizację zadań z budżetu miasta Kołobrzeg przeznaczono środki w wysokości 3,9 mln zł, z których **wydatkowano 3 857 707,28 zł**, co stanowiło 98,9% wartości planowanej. Obie kwoty były najwyższe w całym analizowanym okresie, tj. od 2012 roku. **W realizację zadań publicznych** w ramach programu współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku **zaangażowanych było 3 020 osób** (najwięcej w całym analizowanym okresie), zaś adresatami prowadzonych działań było łącznie 81 945 osób (większą liczbę adresatów stwierdzono tylko w 2016 roku).

---

¹¹ Za: *Roczny Program współpracy Gminy Miasto Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi na rok 2020*.

Tabela 6. Charakterystyka współpracy miasta Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba współpracujących organizacji	53	63	64	75	72	72	67	74
Liczba zawartych umów	65	74	76	86	92	88	89	96
Liczba osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych	755	847	1 080	922	877	2 226	2 646	3 020
Liczba osób, które były adresatami różnych działań publicznych	56 510	60 376	62 050	74 683	183 367	66 801	69 106	81 945
Środki zaplanowane z budżetu miasta	3 661 650,00	2 937 100,00	3 551 056,00	3 558 550,00	3 755 954,00	3 885 995,00	3 599 112,00	3 900 000,00
Środki wydatkowane	3 439 818,36	2 842 131,39	3 479 291,36	3 552 686,63	3 717 201,94	3 719 725,97	3 492 077,32	3 857 707,28

Źródło: Sprawozdania z realizacji Rocznego programu współpracy Gminy Miasto Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (lata 2012-2019)

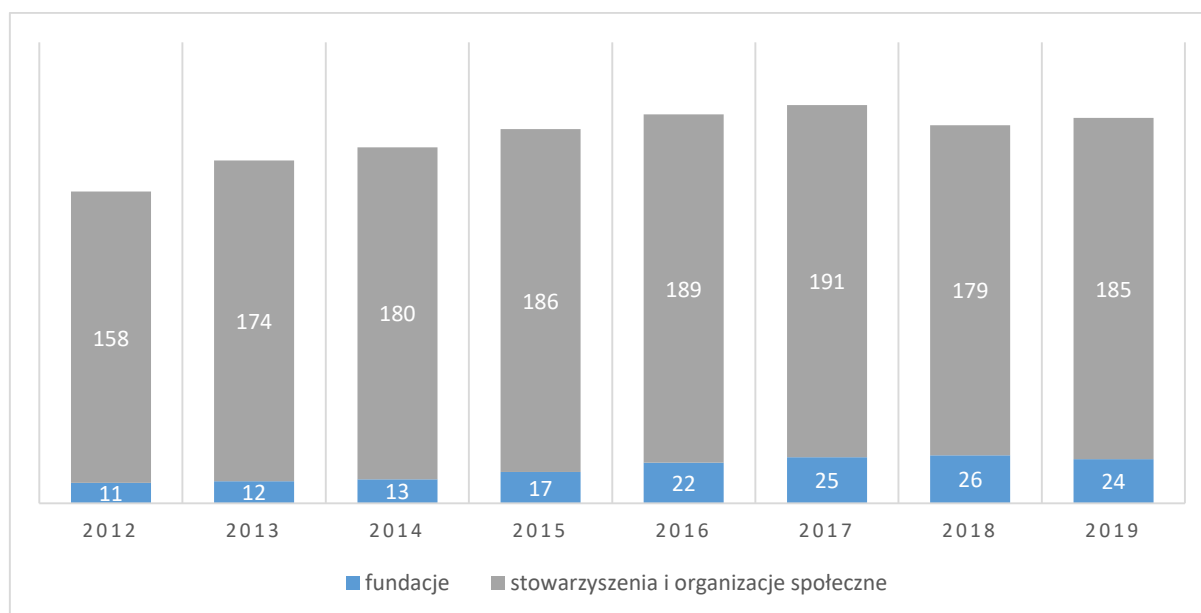
Należy podkreślić, że współpraca władz miasta Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi nie ogranicza się wyłącznie do współpracy finansowej, ale obejmuje również pozafinansowe formy. W ramach współpracy pozafinansowej realizowane są m.in. następujące działania:

- inicjowanie realizacji przez organizacje pozarządowe zadań publicznych,
- konsultowanie z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego,
- gromadzenie i udostępnianie informacji o imprezach kulturalnych i sportowych realizowanych na terenie miasta,
- obejmowanie patronatem Prezydenta Miasta Kołobrzeg przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- udzielenie bądź wynajmowanie na preferencyjnych warunkach lokali i budynków komunalnych oraz udostępnianie lokali na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
- prowadzenie i stałe aktualizowanie elektronicznej bazy danych o organizacjach realizujących zadania publiczne na rzecz Miasta,
- udostępnianie podmiotom obiektów miejskich i umożliwianie im organizacji spotkań oraz imprez sportowych i kulturalnych (lokalne w Urzędzie Miasta Kołobrzeg i Ratuszu, lokale w kompleksie Milenium, lokalne w Regionalnym Centrum Kultury, lokale w Miejskiej Bibliotece Publicznej).

Warto dodać, że kwestie dotyczące wzmacniania roli trzeciego sektora w Kołobrzegu zostały umiejscowione również wśród zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028*. W ramach celu głównego 1. *Szczęśliwi mieszkańcy – aktywni społecznie i zawodowo* sformułowany został cel szczegółowy 1. *Tworzenie warunków dla społecznej (w tym kulturalnej) aktywizacji i integracji mieszkańców oraz organizacji pozarządowych, a także budowy tożsamości lokalnej i wzmocnienia integracji społecznej*. W ramach tego celu wyznaczono kierunki działań dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców obszarów objętych rewitalizacją, wzmocnienia znaczenia instytucji społecznych (w tym roli organizacji pozarządowych), zwiększenia skuteczności oddziaływania społecznego NGO, zwiększenia integracji społecznej i budowy tożsamości lokalnej na bazie lokalnych potencjałów (w tym dziedzictwa kulturowego) oraz zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców poprzez instytucjonalne wsparcie dla mikrodziałań (m.in. za pośrednictwem budżetu obywatelskiego).

Dane Głównego Urzędu Statystycznego w zakresie podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym wskazują, że **w 2019 roku w Kołobrzegu funkcjonowało 209 podmiotów, które można zakwalifikować do kategorii organizacji pozarządowych. Znajdowało się wśród nich 185 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 24 fundacje.**

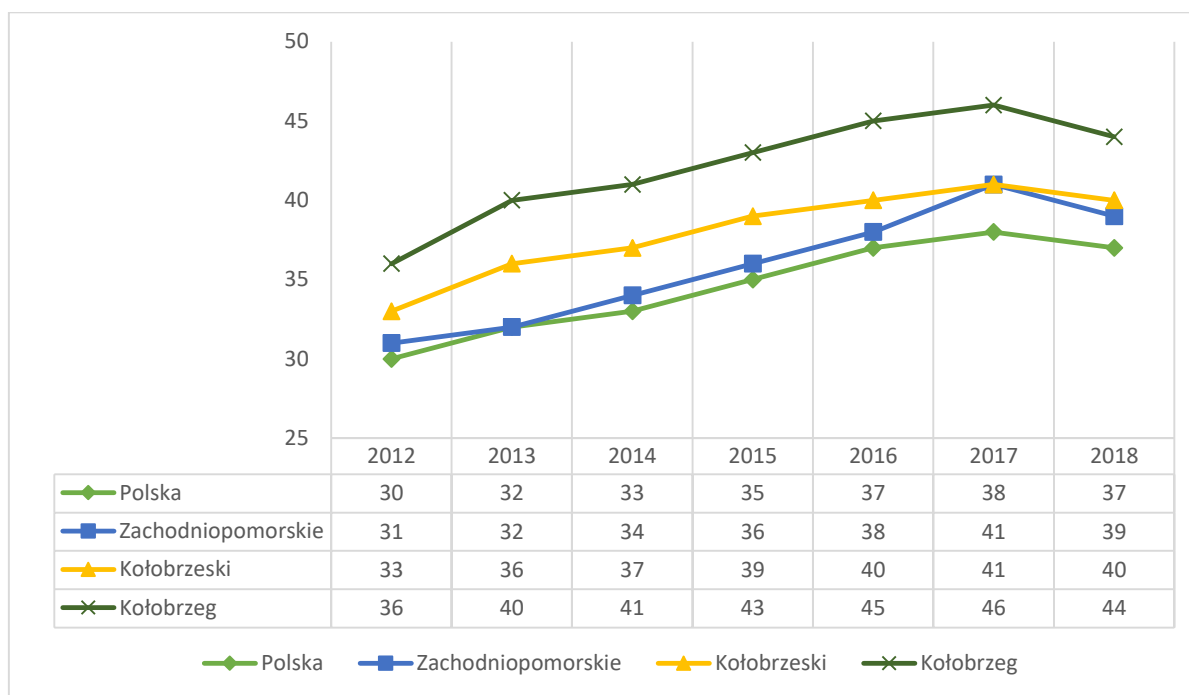
Wykres 12. Sektor prywatny – fundacje oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne w Kołobrzegu w latach 2012-2019.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Na tle kraju, województwa zachodniopomorskiego i powiatu kołobrzesckiego miasto Kołobrzeg wyróżnia się najwyższym wskaźnikiem fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców – tendencja taka utrzymywała się w całym analizowanym okresie, tj. od 2012 roku. We wszystkich jednostkach referencyjnych najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w 2017 roku – w Kołobrzegu ukształtował się on na poziomie 46 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. W 2018 roku wartość analizowanego wskaźnika dla Kołobrzegu wyniosła 44 fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców, stale przewyższając średnią powiatową (40), wojewódzką (39) i krajową (37). Wskaźniki te pozwalają stwierdzić, że Kołobrzeg charakteryzuje się wyższym poziomem rozwoju trzeciego sektora niż inne pozostałe jednostki.

Wykres 13. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w kraju, województwie zachodniopomorskim, powiecie kołobrzeskim i mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

2. Inteligentne Warunki Życia (LIV, Smart Living)

2.1. Infrastruktura spędzania wolnego czasu

Nowoczesne społeczeństwa wymagają rozwiniętej infrastruktury spędzania czasu wolnego. Różnorodność oferty sprzyja podejmowaniu aktywności przez mieszkańców, ale również przyciąga turystów i zwiedzających. Turystyczny i uzdrowiskowy charakter miasta Kołobrzeg warunkuje istnienie silnie rozbudowanej infrastruktury spędzania czasu wolnego. Sprzyjają jej liczne obiekty sportowe i rekreacyjne, dostępna oferta kulturalna czy zabytki i ciekawe miejsca, z których korzystają zarówno mieszkańcy miasta, jak i turyści oraz wszyscy odwiedzający.

W *Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020* jednym ze sformułowanych celów strategicznych jest cel A *Stworzenie oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowiskowe i turystyczne*. W ramach tego celu wskazano cele operacyjne odnoszące się do kwestii warunków życia:

1. Stworzenie konsekwentnej promocyjnej polityki miasta w oparciu o zdrowie.
2. Kołobrzeg celem żeglarzy bałtyckich.
3. Stworzenie warunków do organizacji znaczących imprez o wymiarze krajowym i międzynarodowym.

Kwestie związane z tworzeniem infrastruktury spędzania czasu wolnego zostały uwzględnione także w *Wieloletnich Strategicznych Programach Operacyjnych na lata 2016-2020* wdrażających *Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020*. W Wieloletnim Strategicznym Programie Operacyjnym Klimatyczny Kołobrzeg jako jeden z obszarów działań wskazano **turystykę i zdrowie**, podkreślając funkcję turystyczno-usługową miasta oraz najsilniejszą pozycję turystyki w gospodarce lokalnej. Tym samym główne cele programowe w ramach obszaru turystyka i zdrowie obejmowały skuteczną promocję miasta oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku marki Klimatyczny Kołobrzeg (m.in. opracowanie i wdrożenie zaktualizowanej Strategii Promocji Marki Miasta Kołobrzeg), podniesienie jakości walorów wizerunkowych miasta (m.in. zadania z zakresu estetyzacji miasta), wykreowanie Kołobrzegu na jeden z wiodących ośrodków turystyki zdrowotnej – uzdrowiskowej, spa & wellness w kraju i za granicą przy wykorzystaniu unikatowych zasobów przyrodniczych i kulturowych oraz zbudowanie wyrazistego wizerunku marki miasta w świadomości określonych grup docelowych (w tym opracowanie produktów turystycznych).

Jednostką organizacyjną gminy realizującą zadania własne i zadania miasta w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji jest **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji** z siedzibą przy ul. Łopuskiego 38, oferujący szeroki zakres usług dla mieszkańców miasta, turystów indywidualnych i grup zorganizowanych. **MOSiR w Kołobrzegu zarządza miejskimi obiektami sportowymi, wśród których znajdują się:**

- Kompleks basenowy – z podświetlanym basenem sportowym 25m x 12,5m, podświetlanym basenem rekreacyjnym (z dwoma zjeżdżalnią, gejzerem, biczami wodnymi, kaskadami, dziką rzeką, parasolem wodnym, przeciwprądami), 4 wannami z hydromasażem, sauną suchą i łaźnią parową;
- Boiska do mini piłki nożnej – sala ze szklanymi boksami do halowej piłki nożnej 2/2 (jorkyball);
- Boisko wielofunkcyjne – oświetlony plac sportowy o powierzchni 95m x 44m ze sztuczną nawierzchnią sportsolar. Na placu wytyczono boiska do tenisa ziemnego, piłki ręcznej, piłki

siatkowej, tory łyżnicze oraz trybuny. W okresie zimowym na terenie boisk znajduje się lodowisko;

- Euroboisko – oświetlone boisko piłkarskie ze sztuczną murawą o wymiarach 101m x 64m oraz trybunami dla widzów;
- Hala Milenium – boisko sportowe o wymiarach 48m x 24m, z trybunami dla 1306 widzów, pomieszczeniem dla sprawozdawców i węzłem techniczno-sanitarnym;
- Hala Rycerska (ul. Wąska 1) – sala sportowa z parkietem o wymiarach 28,4m x 16,4m, przeznaczona do uprawiania koszykówki, siatkówki, tenisa stołowego i badmintonu;
- Hala Łucznicza – hala o wymiarach 26m x 12m, przystosowana do treningów z łyżnictwa, siatkówki, koszykówki, badmintonu i tenisa ziemnego;
- Lodowisko – czynne w sezonie zimowym, oświetlone, nagłośnione i wyposażone w efekty świetlne, z wypożyczalnią łyżew i sprzętu do nauki jazdy;
- Sala fitness – sala o powierzchni 28m x 16m, przygotowana do zajęć tanecznych i fitness, z profesjonalnym wyposażeniem;
- Sala sportów walki – sala zapaśnicza 12m x 12m przeznaczona do treningu sportów walki, judo, aikido, karate, tekwondo, jujitsu, MMA, K1;
- Sala taneczna – sala taneczno-sportowa z lustrami, nagłośnieniem i klimatyzacją;
- Sala zabaw „Piotruś” – dysponuje wielopoziomowym torem przeszkód, zjeżdżalniąmi rurowymi, zjeżdżalniąmi otwartymi, mostkami, kładkami wietnamskimi, maglownicami, zamkiem powietrznym do skakania i 8 suchymi basenami z miękkimi kulkami;
- Siłownia – sala o powierzchni 440m² do ćwiczeń siłowych i rekreacyjnych;
- Miejski Stadion Piłkarski im. Sebastiana Karpiniuka – stadion z płytą główną o wymiarach 105m x 68m o nawierzchni trawiastej, z widownią na 3000 miejsc, strefą VIP, sztucznym oświetleniem, boiskiem treningowym i salą konferencyjną;
- Strzelnica sportowa – strzelnica z 6 stanowiskami strzeleckimi do strzelań z karabinu i pistoletu pneumatycznego, z automatycznymi transporterami tarcz i podglądem uzyskiwanych wyników na monitorach oraz widownią na 24 osób;
- Kąpieliska morskie na obszarach przyległych do Gminy Miasto Kołobrzeg: Baza, Bałtyk, Kamienny Szaniec, Marina Hotel, Molo, Plaża TRM, Plaża Wojskowa, Podczele, Pomnik Zaślubin, Radzikowo, Słoneczko;
- Plaża Milenium – funkcjonująca w okresie wakacyjnym, przy głównym deptaku, obok molo spacerowego. Plażę tworzą trzy pełnowymiarowe boiska do siatkówki wraz z trybunami, boisko do piłki nożnej oraz przyjazna strefa zabaw dla dzieci¹².

MOSiR w Kołobrzegu zarządza również obiektami konferencyjnymi: salą konferencyjną dużą o powierzchni 250 m² i do 350 miejsc, salą na 20 osób w Hali Łuczniczej, salą konferencyjną na 40 osób na Stadionie oraz salą konferencyjną „prasową” na 40 osób. Ponadto MOSiR w Kołobrzegu dysponuje 80 miejscami noclegowymi w pokojach gościnnych, w tym 20 pokojami w pełni przystosowanymi dla osób z niepełnosprawnościami.

Baza sportowo-rekreacyjna dostępna w Kołobrzegu jest jednak znacznie szersza. Oprócz obiektów MOSiR współtworzą ją m.in.:

- Ścieżka ruchowa w Parku im. Stanisława Żeromskiego,
- Orliki: ul. Makuszyńskiego, ul. Arciszewskiego 20,
- Boiska sportowe przyszkolne: ul. Okopowa 1A, ul. Poznańska 9, ul. 1 Maja 47, ul. Kupiecka 1,
- Boiska sportowe: ul. Rzemieślnicza 8 (Osiedle Janiska), ul. Mieszka I (na przeciwko stacji

---

¹² Za: <http://sport.kolobrzeg.pl> (dostęp 23.03.2020)

benzynowej), ul. Bogusława X (naprzeciwko szkoły podstawowej nr 8), ul. Basztowa, ul. Unii Lubelskiej 45, ul. Katedralna 5 / Graniczna, ul. Jagiellońska / Piastowska, ul. Dworcowa 27 / Armii Krajowej, ul. Zygmuntowska 3-14 nad Parsętą, ul. Sienkiewicza 16, ul. Lazurowa, ul. Wieniawskiego, ul. Krzemieniecka (Podczele), ul. Wylotowa 80, ul. Żółkiewskiego (Osiedle Ogrody),

- Siłownie plenerowe/ urządzenia do ćwiczeń na świeżym powietrzu: ul. Unii Lubelskiej 22, ul. Obrońców Westerplatte, ul. Bogusława X, ul. Żółkiewskiego 5, ul. Mieszka I, ul. Lazurowa, Park im. Jedn. Narodowej, ul. Brzeska (Podczele), ul. Łopuskiego 54 AB / Jedności Narodowej 85 AB, ul. Chełmońskiego, ul. Wylotowa 80, *ul. Rzemieślnicza 8 (Osiedle Janiska)*,
- **37 placów zabaw:** ul. Unii Lubelskiej 22 (Ogródek Jordanowski) , ul. Dubois, ul. Obrońców Westerplatte, ul. Żółkiewskiego 5, *ul. Rzemieślnicza 8 (Osiedle Janiska)*, *ul. Mieszka I (na przeciwko stacji benzynowej)*, *ul. Bogusława X (naprzeciwko szkoły podstawowej nr 8)*, *ul. Budowlana 9-11/ Giełdowa*, *ul. Unii Lubelskiej 42-50*, *ul. Strzelecka 2*, *ul. Waryńskiego 4*, ul. Wąska 2 – 20, ul. Zygmuntowska 3-14 nad Parsętą, ul. Sienkiewicza 16, ul. Wylotowa 80, ul. Lazurowa – Plac Trzech Pokoleń, ul. Makuszyńskiego, ul. Bema 3, ul. Nowogródzka / Ostrobramska (Podczele), ul. Krzemieniecka (Podczele), ul. Tarnopolska (Skwer Pana Tadeusza ul. Lwowska / Wileńska Podczele), ul. Chodkiewicza 1AB, ul. Chełmońskiego ul. Kaliska 7-13, ul. Jedności Narodowej 90 (Osiedle Maciejówka), ul. Bema (przy kompleksie sportowym), ul. Jerzego 12-14/Koszalińska, ul. Komandorska/ Żeglarska/ Pierwszych Osadników, ul.1-go Maja/Wolności, ul. Łopuskiego 54 AB / Jedności Narodowej 85 AB, ul. Rodziewiczówny, ul. Unii Lubelskiej 30 - 32 / Graniczna / Giełdowa, ul. Dworcowa 27 / Armii Krajowej, Promenada ul. Sikorskiego, Promenada ul. Sikorskiego / Krakusa i Wandy (naprzeciwko Ośrodka Verano), Promenada ul. Sikorskiego / Kołłątaja, Źródłana / Jagiellońska / Dworcowa / Zwycięzców
- Skateparki: ul. Śliwińskiego 10, Osiedle Ogrody, ul. Lazurowa,
- Street Workout Park: Park im. S. Żeromskiego, ul. Wylotowa 80, Osiedle Ogrody (ul. Koniecpolskiego 15-17),
- Tereny rekreacyjne ze stolikami do gier (szachy, chińczyk, ping-pong): Plac 18 marca, Skwer Pionierów, ul. Lazurowa – Plac Trzech Pokoleń, ul. Krzemieniecka (Podczele),
- Grillowiska wraz z siedziskami ul. Wieniawskiego, ul. Basztowa, ul. Rzemieślnicza 8 (Osiedle Janiska),
- Park Linowy (czynny sezonowo), ul. Solna 1,
- Park rekreacji Prugar (ul. Kasprowicza 13) – z szeroką ofertą rekreacyjno-sportową obejmującą: cztery korty tenisowe, w tym dwa z nawierzchnią ziemną i dwa z nawierzchnią sztuczną, ściankę treningową do tenisa, autorskie pole do minigolfa, stoły bilardowe, miejsce do gry w plenerową odmianę szachów lub warcabów, stoły do ping-ponga, air hockeya, dart, kort do gry w badmintona¹³,
- Korty tenisowe w obiektach hotelowych i prywatnych oraz kort tenisowy przy ul. Żółkiewskiego,
- Boiska do squasha w obiektach hotelowych i prywatnych,
- Grotty solne w obiektach hotelowych, sanatoryjnych i prywatnych,
- Baseny (w tym baseny solankowe) w obiektach hotelowych i sanatoryjnych dostępne dla klientów obiektów oraz innych chętnych. Liczba pływalni objętych nadzorem PPSE w Kołobrzegu w 2019 roku dotyczyła 45 obiektów, w tym:
  - a) pływalnie kryte 39 (w tym 39 w obiektach hotelowych),
  - b) pływalnie odkryte 1 (w tym 1 w obiektach hotelowych),
  - c) pływalnie mieszane 4 (w tym 4 w obiektach hotelowych),

¹³ Za: <https://www.prugar.kolobrzeg.pl> (dostęp 23.03.2020)

d) parki wodne 1.

Popularnością cieszą się również funkcjonujące na terenie miasta wypożyczalnie sprzętu sportowego, w tym: rowerów, kajaków czy sprzętu plażowego, ułatwiające aktywne spędzanie wolnego czasu i korzystanie m.in. z dostępnej infrastruktury turystycznej, w tym tras turystycznych. Mieszkańcy i turyści mogą skorzystać z jednej z poniższych wyznaczonych tras turystycznych, w zależności od własnych preferencji i możliwości:

- **Trasy rowerowe:**

- Bike the Baltic o długości 14,8 km, międzynarodowy szlak rowerowy łączący Skanię w Szwecji, Wyspę Bornholm w Danii z Pomorzem Środkowym. Na terenie Kołobrzegu szlak prowadzi przez: Latarnię Morską, ul. Morską, ul. Obrońców Westerplatte, ul. Mickiewicza, ul. Rodziewiczówny, alejki Parku im. Stefana Żeromskiego, ul. Sułkowskiego, ścieżkę rowerową w kierunku Podczela i Ustronia Morskiego.
- Szlak rowerowy R-10 o długości 29,4 km, międzynarodowy szlak rowerowy biegnący wokół Morza Bałtyckiego, nazywany również Nadmorskim Szlakiem Hanzeatyckim, należący do sieci szlaków Eurovelo. W granicach Kołobrzegu szlak prowadzi przez: przyjazd z kierunku Dźwirżyna, ul. Arciszewskiego, ul. Wiosenną, ul. Bałtycką, ul. Solną, ul. Spacerową, ul. Mickiewicza, ul. Rodziewiczówny, alejki Parku im. Stefana Żeromskiego, ul. Sułkowskiego, ścieżkę rowerową w kierunku Podczela i Ustronia Morskiego.
- Wycieczka rowerowa do dębów o długości 16,4 km, w Kołobrzegu prowadzi przez: ścieżkę rowerową w kierunku Podczela, Ekopark Wschodni, Podczele, Bagicz, Las Kołobrzeski.

- **Trasy piesze:**

- Miejski Szlak Fortyfikacji o długości 11,9 km, obejmujący elementy obronne fortyfikacji średniowiecznych i nowożytnych, przebiegający w Kołobrzegu przez: Ratusz, ul. Armii Krajowej, ul. Wąską, ul. Armii Krajowej, ul. Dubois, ul. Bogusława X, ul. Myśliwską, ul. Fredry, Aleję Nadmorską, Bulwar Jana Szymańskiego, ul. Morską, ul. Towarową, ul. Spacerową, ul. Solną, ul. Warzelniczą, ul. Solną, ul. Bałtycką, ul. Śliwińskiego, ul. ppor. Edmunda Łopuskiego, ul. Szpitalną, ul. Młyńską, ul. Rzeczną, ul. ppor. Emilii Gierczak, Muzeum Oręża Polskiego.
- Pomorska Droga Św. Jakuba o długości 13,4 km.
- Szlak Czerwony E-9 o długości 28,6 km, szlak turystyczny o znaczeniu międzynarodowym, przebiegający w Kołobrzegu przez: ul. Arciszewskiego, ul. Wiosenną, ul. Bałtycką, ul. Solną, ul. Spacerową, ul. Towarową, ul. Morską, Bulwar J. Szymańskiego, Al. Nadmorską, Al. Sułkowskiego.
- Szlak im. Jana Frankowskiego o długości 5,6 km, szlak oznakowany kolorem zielonym, przebiegający w Kołobrzegu przez: Latarnię Morską, ul. Morską, ul. Towarową, ul. Spacerową, ul. Solną, Bulwar Marynarzy Okrętów Pogranicza, ul. Rzeczną, ul. Emilii Gierczak, ul. Armii Krajowej, ul. Budowlaną, ul. Kamienną, ul. Bogusława X, ul. Bolesława Krzywoustego (wzdłuż drogi nr 163 w kierunku na Białogard), ul. Bolesława Chrobrego (w kierunku na Budzistowo), Budzistowo, ul. Kołobrzeską, Kościół św. Jana Chrzciciela.
- Szlak Solny o długości 5,9 km, szlak oznakowany kolorem czerwonym, przebiegający w Kołobrzegu przez: Basztę Lontową, ul. Dubois, przejście pomiędzy ul. Giełdową a ul. Budowlaną, ul. Słowińców, ul. Koszalińską, ul. Grochowską, ul. Bolesława

Krzywoustego (wzdłuż drogi nr 163 w kierunku na Białogard), ul. Bolesława Chrobrego (w kierunku na Budzistowo), Budzistowo, ul. Kołobrzeską, Kościół św. Jana Chrzciciela.

- Ścieżka ruchowa o długości 1,7 km zlokalizowana w Parku im. Stefana Żeromskiego, składająca się z 15 stacji do ćwiczeń.

- **Trasy kajakowe:**

- Szlak kajakowy po rzece Parsęcie o długości 34,2 km¹⁴.

Równie ważną rolę w zakresie zaspokajania potrzeb rekreacyjnych i wypoczynkowych mieszkańców miasta Kołobrzeg oraz turystów pełnią miejskie **tereny zielone**. Szczególne jest w tym przypadku **znaczenie parków**, wśród których wymienić można Park im. Stefana Żeromskiego, Park im. Aleksandra Fredry, Park im. Jedności Narodowej, Park im. Jana Henryka Dąbrowskiego, Park im. 3 Dywizji Piechoty, Park Teatralny, Park im. Bolesława Krzywoustego czy Park 18 Marca. Obiekty parkowe podlegają stałej opiece władz lokalnych, są poddawane pracom pielęgnacyjnym i rewitalizacyjnym, zgodnie z potrzebami oraz możliwościami finansowymi miasta.

Na atrakcyjność miasta wpływa również obecność **obiektów zabytkowych**. Kołobrzeg, jako miasto z wielowiekową i wielonarodową tradycją, o bogatym dziedzictwie kulturowym, mimo zniszczeń wojennych i zaniedbań okresu powojennego, może poszczycić się zachowanymi zabytkami pochodzącymi z różnych okresów historycznych. Najcenniejsze z nich zostały wpisane do Rejestru Zabytków prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie. Znajdują się wśród nich obiekty sakralne, techniczne i militarne, w tym m.in.: Bazylika Najświętszej Marii Panny (Katedra), Kościół Św. Jana Chrzciciela, Kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP, Ratusz, Latarnia Morska, Gmach Poczty, Akademia Rycerska, kamieniczka mieszczańska przy ul. Emilii Gierczak, magazyn „Katownia”, Wieża Ciśnień, Baszta Prochowa, Pałac Rodziny Brunszwickich, budynek obecnej Komendy Policji czy pozostałości umocnień twierdzy kołobrzeskiej (w tym przyczółki, zespół fortów w parku przymorskim: Kamienny Szaniec, Amfiteatr/Fort Wilczy). Część obiektów zabytkowych nie jest objętych ochroną, ale są ujęte w innych rejestrach, np. gminnej ewidencji zabytków¹⁵.

Wśród innych ciekawych miejsc wpływających na atrakcyjność miasta Kołobrzeg znajdują się m.in.:

- Obiekty nadmorskie, w tym m.in.: 220-metrowe żelbetowe Molo w Dzielnicy Uzdrowskiej, Plaża Centralna, falochron wschodni, Bulwar przy ul. Rzecznej (rzeka Parsęta), Fort Ujście, Marina Solna/Port Jachtowy, Port Handlowy, Port Pasażerski, Port Bałtycki, Psia plaża (wschodnia i zachodnia),
- Elementy umocnień i fortyfikacji, w tym m.in.: Bastion Magdeburg i Pommern, Baszta Więzienna, Batardeau (Grodza)/Most na rzece Parsęcie, Brama Radzikowska – Zachodnia Brama Forteczna, Reduta Morast (Reduta Bagienka), Reduta Solna/Harcerski Ośrodek Morski, Szaniec Kleista,
- Obiekty użyteczności publicznej: wieża widokowa w Bazylice Mniejszej, Nowa Starówka, kolumna Adebara pręgierz miejski, kuźnia, Most Portowy,
- Obiekty zielone: bindaż grabowy,
- Lotnisko „Bagicz” (możliwość skorzystania z lotów widokowych),

¹⁴ Za: <http://klimatycznykolobrzeg.pl/trasy> (dostęp 20.03.2020)

¹⁵ Pełna lista kołobrzeskich zabytków, zarówno wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, jak i ujętych w innych rejestrach, dostępna jest na specjalnie dedykowanej stronie internetowej: <http://www.zabytki.kolobrzeg.eu>.

- Obiekty rozrywkowe: Park Rozrywki Dzikie Zachód Zieleniewo, Piracka Przygoda (Muzeum Piractwa), Ukryta Kraina, Oceanarium, Wystawa „Miasto Myszy”, Wrotkowisko, Centrum Atrakcji Wojskowych „Bastion”, kręgielnie, sale zabaw dla dzieci czy tory kartingowe.

2.2. Opieka zdrowotna

Dbanie o zdrowie mieszkańców jest jednym z zadań realizowanych przez gminy. W przypadku miasta Kołobrzeg działania z zakresu ochrony zdrowia mieszkańców obejmowały przede wszystkim realizację badań profilaktycznych, prowadzenie programów zdrowotnych czy wspieranie kołobrzесьkiego szpitala. **W 2019 roku w ramach badań profilaktycznych w Kołobrzegu zrealizowano szczepienia przeciwko grypie dla mieszkańców powyżej 76 roku życia (714 osób), badania densytometryczne w ramach wczesnej profilaktyki osteoporozy dla osób od 50 roku życia (522 osób), badania PSA w ramach profilaktyki raka prostaty u mężczyzn w wieku od 50 lat (347 mężczyzn) oraz badania USG lub mammografia piersi dla kobiet w wieku 20-49 lat (498 kobiet).** Z kolei wsparcie Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu przez władze lokalne przyjmuje corocznie formę dotacji na zakup sprzętu i wyposażenia służącego mieszkańcom¹⁶.

W trosce o zdrowie mieszkańców na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego mają możliwość uchwalania programów polityki zdrowotnej. Aktualnie w Kołobrzegu obowiązują dwa **programy zdrowotne (stan na czerwiec 2020r.):**

- *Rehabilitacja dla seniorów Miasta Kołobrzeg na lata 2019-2023* przyjęty Uchwałą Nr XV/201/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia do realizacji wieloletniego programu polityki zdrowotnej „Rehabilitacja dla seniorów Miasta Kołobrzeg na lata 2019-2023”. Celem głównym programu jest *poprawa sprawności i jakości życia osób z populacji mieszkańców Kołobrzegu poprzez objęcie w okresie 2019-2023 usługami rehabilitacyjnymi łącznie 4 300 osób, tj. 36,33% populacji 60+.*
- *Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Kołobrzeg w latach 2019-2023* przyjęty Uchwałą Nr XVIII/263/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej „Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Kołobrzeg w latach 2019-2023”. Celem głównym programu jest *wdrożenie w latach 2019-2023 finansowanej ze środków publicznych procedury leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego u 100 par zakwalifikowanych przez Realizatora do udziału w programie.*

Zadania związane z profilaktyką i ochroną zdrowia mieszkańców realizowane są także w ramach *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*. W ramach programu udzielane są dotacje, m.in. dla SPZOZ Stanomino Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholizmu i Współuzależnienia w Kołobrzegu (wsparcie terapii dla osób uzależnionych od narkotyków lub alkoholu, współuzależnionych oraz ich rodzin), Oddziału Psychiatrycznego i Dziennego Oddziału Psychiatrycznego Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu (poprawa jakości terapii i warunków socjalnych) czy Poradni Uzależnień (zakup wyposażenia). Zadania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia oraz działalności leczniczej realizowane są ponadto w ramach współpracy miasta Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi¹⁷.

¹⁶ Informacje o opiece zdrowotnej cyt. za: *Raport o stanie Gminy Miasto Kołobrzeg za 2019 rok (Załącznik do Zarządzenia Nr 83/20 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 28.05.2020 r.).*

¹⁷ Ibidem.

Sieć placówek opieki zdrowotnej dla mieszkańców Kołobrzegu tworzą:

- Regionalny Szpital w Kołobrzegu:
  - Oddziały: Otolaryngologiczny, Okulistyczny, Psychiatryczny, Neurologiczny, Chorób Wewnętrznych, Kardiologiczny, Rehabilitacyjny, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Chirurgiczny Ogólny, Ginekologiczno-Położniczy, Neonatologiczny, Dzienny Psychiatryczny, Pediatriczny, Szpitalna Izba Przyjęć, Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Zintegrowanym Bloki Operacyjny, Dializ, Zakład Rehabilitacji
  - Poradnie specjalistyczne: Endokrynologiczna, Onkologiczna, Gastroenterologiczna, Hepatologiczna, Hematologiczna, Kardiologiczna, Neonatologiczna, Neurologiczna, Neurologiczna Dla Dzieci, Chorób Płuc i Gruźlicy, Rehabilitacji, Ginekologiczno-Położnicza, Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Preluksacyjna, Otolaryngologiczna, Urologiczna, Zdrowia Psychicznego, Leczenia Bólu, Logopedyczna, Okulistyczna, Uzależnień, Chirurgii Dziecięcej, Wad Postawy dla Dzieci i Młodzieży
  - Diagnostyka: Pracownia Diagnostyki Obrazowej, Laboratorium Analityczne, Laboratorium Mikrobiologiczne, Pracownia Endoskopii, Pracownia EKG, EEG, Prób wysiłkowych¹⁸,
- Przychodnie: podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej,
- Indywidualne praktyki lekarskie,
- Indywidualne praktyki pielęgniarские,
- Apteki.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego **w 2018 roku w Kołobrzegu funkcjonowało 27 przychodni i 24 apteki**. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielono łącznie 263 625 porad lekarskich (wzrost o 8,6% w porównaniu do 2017 roku), zaś w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej – 461 645 porad lekarskich (wzrost o 5,1% w porównaniu do 2017 roku). Na jedną aptekę ogólnodostępną przypadało 1 932 mieszkańców Kołobrzegu, tj. najwięcej w analizowanym okresie, co wynikało ze zmniejszającej się od 2015 roku liczby aptek ogólnodostępnych w mieście.

Tabela 7. Ochrona zdrowia w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Przychodnie ogółem	21	21	22	24	28	28	27
Podstawowa opieka zdrowotna - porady	249 174	242 968	236 348	252 763	251 310	242 691	263 625
Ambulatoryjna opieka zdrowotna - porady	431 121	430 030	425 198	463 169	455 115	439 177	461 645
Praktyki lekarskie	36	35	35	33	31	31	27
Apteki ogółem	26	26	26	30	29	28	24
Ludność na aptekę ogólnodostępną	1 806	1 804	1 797	1 556	1 602	1 663	1 932

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W obszarze zdrowia działalność **prowadzą również uzdrowiska**. Kołobrzeg jest jednym z najbardziej znanych uzdrowisk w Polsce, od lat wyróżniający się pod względem liczby kuracjuszy, turystów czy udzielonych noclegów. Zgodnie z informacjami Ministerstwa Zdrowia kierunki lecznicze w Kołobrzegu obejmują następujące choroby: ortopedyczno-urazowe, układu nerwowego,

¹⁸ Za: <http://szpital.kolobrzeg.pl> (dostęp 18.03.2020)

reumatologiczne, kardiologiczne i nadciśnienie, dolnych i górnych dróg oddechowych, endokrynologiczne, cukrzyca, otyłość, osteoporoza i choroby skóry¹⁹. W zakładach uzdrowiskowych w Kołobrzegu są realizowane pobyty lecznicze, rehabilitacyjne, zdrowotne czy wypoczynkowe, dedykowane zarówno dla osób dorosłych, jak i dzieci, finansowane z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz odpłatne. Sanatoria oferują szerokie wachlarze zabiegów (w tym balneologicznych, hydroterapeutycznych, kinezyterapeutycznych czy fizykoterapeutycznych), dostosowane do potrzeb pacjentów i kuracjuszy oraz wykorzystujące m.in. kołobrzesckie zasoby naturalne w postaci borowiny czy solanki. Oferta sanatoryjna stale się rozszerza, także o udogodnienia zwiększające atrakcyjność pobytu niezależne od warunków meteorologicznych, takie jak baza sportowa, obiekty spa i wellness czy oferta kulturalna.

W 2018 roku 22 obiekty uzdrowiskowe odwiedziło prawie 160 tysięcy kuracjuszy, którym udzielono ponad 1,7 mln noclegów.

Tabela 8. Usługi uzdrowiskowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
obiekty ogółem	20	23	24	23	23	21	22
miejsca noclegowe ogółem	5117	5879	6 032	5 908	6 019	5 988	6331
korzystający z noclegów ogółem	103 457	118 599	132 364	130 968	135 763	139 395	158 956
korzystający z noclegów turyści zagraniczni	22 611	25 998	25 459	25 921	26 875	25 742	28 215
udzielone noclegi ogółem	1 357 302	1 519 995	1 669 973	1 701 505	1 700 292	1 656 928	1 774 058
udzielone noclegi turystom zagranicznym	254 530	285 803	282 140	283 514	274 503	249 337	259 606

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W obszarze zdrowia plasują się także placówki zapewniające opiekę dla najmłodszych mieszkańców miasta, tj. żłobki. **W 2018 roku w Kołobrzegu funkcjonowały 2 placówki oferujące opiekę dla dzieci w wieku 0-2 lata, w tym 1 żłobek miejski** (Żłobek „Krasnal”, ul. Bogusława X 18). Kołobrzesckie żłobki dysponowały łącznie 168 miejscami, w których w ciągu roku przebywało w sumie 241 dzieci. Według stanu na 31.XII.2018 roku opiekę w żłobkach w Kołobrzegu zapewniano dla 151 dzieci. Zdecydowana większość miejsc znajduje się w żłobku miejskim – w 2018 roku były to 123 miejsca, co stanowiło 73% ogólnej liczby miejsc w żłobkach dla dzieci w wieku 0-2 lata w mieście.

Tabela 9. Żłobki w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	1	2	2	3	2	3	2
podlegające samorządowi	1	1	1	1	1	1	1
miejsca	110	127	149	149	130	159	168
w tym w podlegających samorządowi	110	110	115	115	115	115	123
dzieci przebywające w ciągu roku ogółem	179	198	241	238	224	246	241
w tym w podlegających samorządowi	179	182	196	183	193	194	196

¹⁹ Za: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/kolobrzeg> (dostęp 18.03.2020)

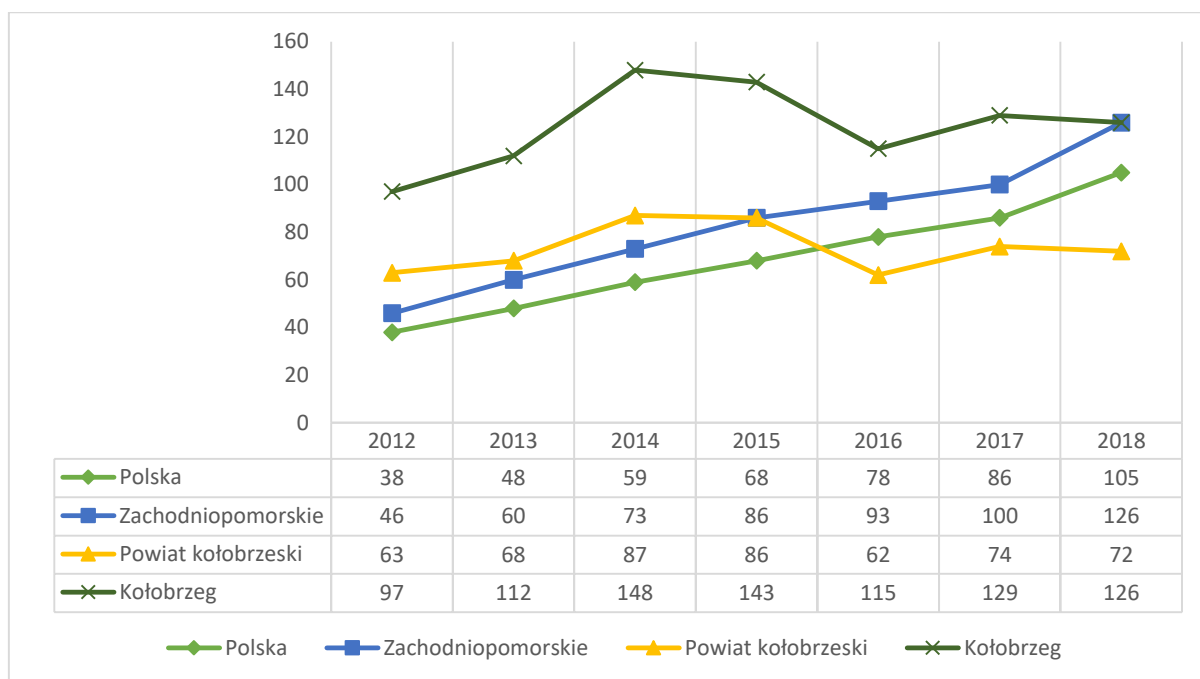
dzieci ogółem 31.XII	110	124	149	149	128	159	151
w tym w podlegających samorządowi	110	110	115	115	115	115	123

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Kołobrzeg charakteryzuje się **wysokim wskaźnikiem dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci** w wieku do lat 3. W 2018 roku wskaźnik wyniósł 126, tj. identycznie jak w województwie zachodniopomorskim. Niższe wartości wskaźnika dotyczyły kraju (105 dzieci) oraz powiatu kołobrzesckiego (72 dzieci).

Wykres 14. Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w latach 2012-2018.

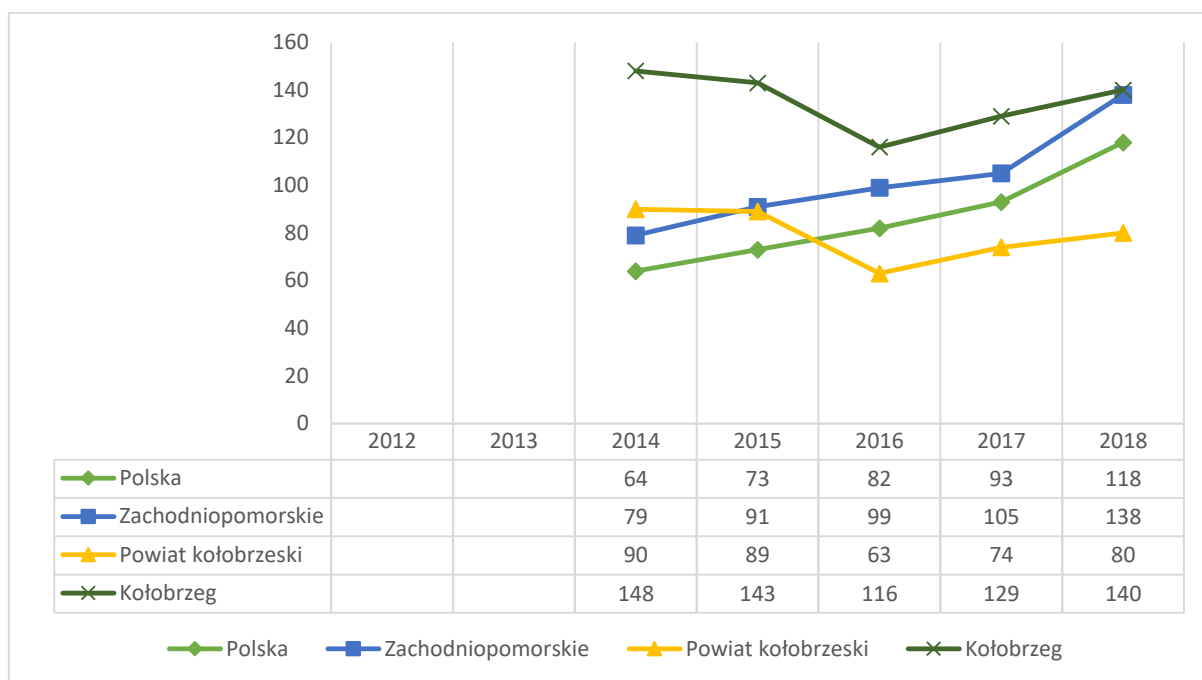

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Jeszcze korzystniej przedstawiała się sytuacja miasta pod względem liczby miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3. W 2018 roku na 1000 najmłodszych mieszkańców Kołobrzegu przypadało 140 miejsc w żłobkach, tj. więcej niż w latach 2016-2017, ale jednocześnie mniej niż w latach 2014-2015. Jednocześnie w 2018 roku wskaźnik dla województwa wynosił średnio 138 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3, dla kraju – 118 miejsc na 1000 dzieci, zaś w powiecie kołobrzesckim na 1000 dzieci w wieku do lat 3 przypadało jedynie 80 miejsc żłobkowych.

Wykres 15. Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w latach 2012-2018.

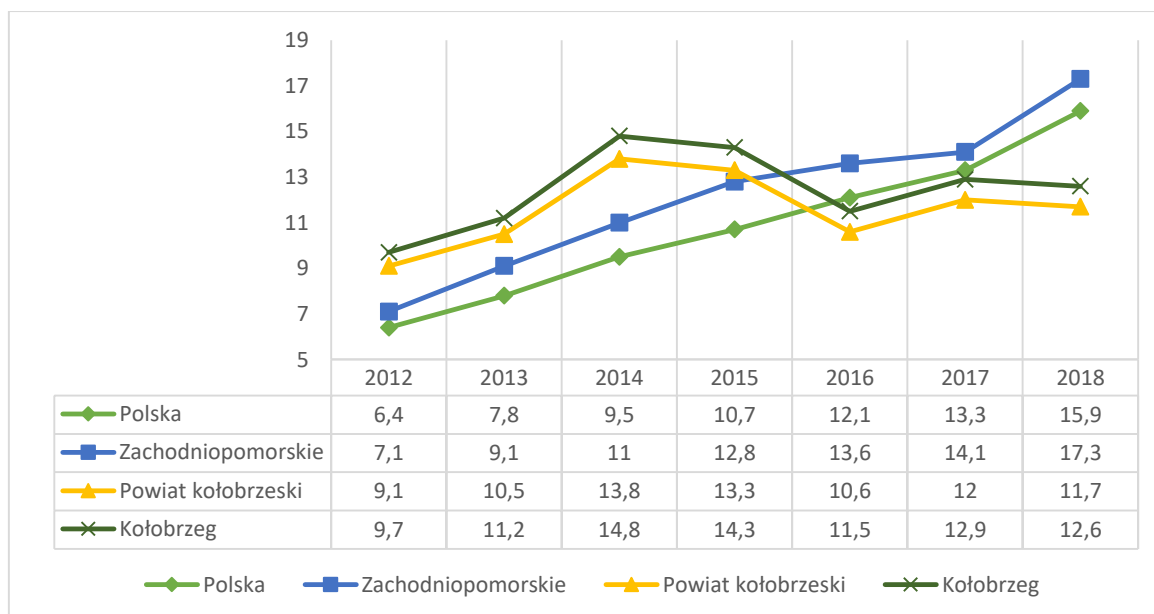

*dane za 2019 rok są niedostępne; brak danych za lata 2012-2013

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Warto zauważyć, iż **sytuacja Kołobrzegu pod względem rozpowszechnienia opieki w żłobkach przedstawia się nieco inaczej, jeśli weźmie się pod uwagę obszary miejskie**. W 2018 roku odsetek kołobrzeskich dzieci objętych opieką w żłobkach wynosił 12,6% i był niższy niż średnia dla miast zarówno w skali całego kraju (15,9%), jak i województwa zachodniopomorskiego (17,3%). Niższy odsetek uzyskano jedynie w powiecie kołobrzeskim (11,7%).

Wykres 16. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w miastach w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

2.3. Polityka edukacyjna

Celem polityki edukacyjnej miasta Kołobrzeg jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia i wychowania. Realizacji celu sprzyja:

- tworzenie elastycznego systemu edukacyjnego, reagującego na oczekiwania i potrzeby uczniów, prowadzącego do wyrównywania szans edukacyjnych,
- podnoszenie poziomu wykształcenia kadry pedagogicznej poprzez stwarzanie warunków do doskonalenia zawodowego i doksztalcenie,
- tworzenie lokalnych programów i projektów oraz aktów prawnych uruchamiających mechanizmy wyrównywania szans edukacyjnych kołobrzeskich uczniów,
- tworzenie miejskich standardów edukacyjnych, stałe monitorowanie i ewaluacja jakości świadczonych usług edukacyjnych,
- organizowanie pomocy uczniom osiągającym najniższe wyniki w nauce i uczniom z niepełnosprawnościami,
- tworzenie warunków do pełnego rozwoju uczniów wybitnie zdolnych,
- dostosowanie sieci przedszkoli do rzeczywistych potrzeb mieszkańców²⁰.

Na szczególną uwagę w obszarze edukacji zasługuje **współpraca przedszkoli i szkół z partnerami zagranicznymi oraz organizacjami pozarządowymi**, prowadzone projekty edukacyjne (projekt „Zdrowe dzieci w zdrowych gminach”/Gesunde Kinder in gesunden Kommunen, projekt „Równy Start” dotyczący zwiększania dostępu do edukacji przedszkolnej dzieci 3 i 4-letnich oraz dzieci z niepełnosprawnościami) czy prowadzone innowacje (innowacyjne metody pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi, Miejskiego Przedszkola Integracyjnego nr 6, oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej nr 5, innowacja pedagogiczna wg pedagogiki M. Montessori w Przedszkolu Miejskim nr 3, innowacyjna koncepcja pracy metodą planu daltońskiego w Przedszkolu Miejskim nr 2, Przedszkolu Miejskim nr 8 i Szkole Podstawowej nr 9, innowacyjny system pracy zespołowej dla nauczycieli w Przedszkolu Miejskim nr 2, Przedszkolu Miejskim nr 8 i Szkole Podstawowej nr 9, program powszechnej dwujęzyczności „Dwujęzyczne dzieci” dla dzieci 3 i 4-letnich ze wszystkich przedszkoli miejskich i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w mieście, innowacyjny projekt „Marsz po zdrowie” z wykorzystaniem sprzętu do nordic walking, innowacyjne programy propagujące zdrowy styl życia, bezpieczeństwo i rozwijające postawy patriotyczne u dzieci z przedszkoli miejskich i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych)²¹.

Sieć placówek edukacyjnych na terenie miasta Kołobrzeg tworzą przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, szkoły policealne oraz jednostki zamiejscowe uczelni wyższych. Gmina Miasto Kołobrzeg jest organem prowadzącym dla 7 przedszkoli miejskich oraz 9 szkół podstawowych (w tym 8 dla dzieci i młodzieży oraz 1 dla dorosłych). Edukacja na poziomie ponadpodstwowym prowadzona jest przez inne organy, głównie Powiat Kołobrzeski.

Wśród placówek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, dla których organizatorem jest Gmina Miasto Kołobrzeg, znajdują się:

- Żłobek „Krasnal” w Kołobrzegu. ul. Bogusława X 18,

²⁰ Informacje o polityce edukacyjnej cyt. za: *Raport o stanie Gminy Miasto Kołobrzeg za 2019 rok (Załącznik do Zarządzenia Nr 83/20 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 28.05.2020 r.).*

²¹ Ibidem.

- Przedszkole Miejskie Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Juliana Tuwima w Kołobrzegu, ul. Zygmuntowska 38,
- Przedszkole Miejskie Nr 2 im. Wandy Chotomskiej w Kołobrzegu, ul. Borzymowskiego 8,
- Przedszkole Miejskie Nr 3 im. Marii Montessori w Kołobrzegu, ul. Unii Lubelskiej 23,
- Miejskie Przedszkole Integracyjne Nr 6 im. Janusza Korczaka w Kołobrzegu, ul. Tadeusza Kościuszki 9,
- Przedszkole Miejskie Nr 7 w Kołobrzegu, ul. Bogusława X 17,
- Przedszkole Miejskie Nr 8 im. Jana Brzechwy w Kołobrzegu, ul. Bociania 4A,
- Przedszkole Miejskie Nr 10 w Kołobrzegu, ul. Okopowa 4,
- Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Bolesława Chrobrego w Kołobrzegu, ul. Portowa 37,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marynarzy Polskich w Kołobrzegu, ul. Łopuskiego 15,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Bohaterów I Armii Wojska Polskiego w Kołobrzegu, ul. Kupiecka 1,
- Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II w Kołobrzegu, ul. Arciszewskiego 20 (z oddziałami przedszkolnymi),
- Szkoła Podstawowa nr 6 im. Janusza Korczaka w Kołobrzegu, ul. Poznańska 9 (z oddziałami przedszkolnymi),
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. Zjednoczonej Europy w Kołobrzegu, ul. Okopowa 1A,
- Szkoła Podstawowa nr 8 im. kpt. ż. w. Konstantego Maciejewicza w Kołobrzegu, ul. Bogusława X 22 (z oddziałami przedszkolnymi),
- Szkoła Podstawowa nr 9, ul. Lwowska 7 (z oddziałami przedszkolnymi).

Do dyspozycji mieszkańców Kołobrzegu w 2018 roku było 17 placówek wychowania przedszkolnego, dysponujących łącznie 1 456 miejscami w 78 oddziałach. Nie występowały przedszkola specjalne, prowadzone były natomiast placówki integracyjne (Miejskie Przedszkole Integracyjne Nr 6 w Kołobrzegu, Przedszkole Miejskie Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi, Niepubliczne Przedszkole Integracyjne z oddziałami specjalnymi „Słoneczny Domek” w Kołobrzegu, Niepubliczne Przedszkole Akademia Małego Europejczyka w Kołobrzegu).

Do kołobrzeskich placówek wychowania przedszkolnego w 2018 roku uczęszczało 1 598 dzieci, tj. o 1,8% mniej niż w 2017 roku. W porównaniu do 2017 roku zmniejszyła się również liczba placówek (o 1 przedszkole), a tym samym spadła liczba oddziałów (o 2 oddziały mniej) oraz dostępnych miejsc (o 27 mniej).

Wychowanie przedszkolne w Kołobrzegu w 2018 roku realizowane było w 13 przedszkolach (w tym 7 prowadzonych przez gminę) oraz 4 oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Przedszkola dysponowały w 2018 roku 1 456 miejscami, z czego 1 108 (tj. 76%) znajdowało się w przedszkolach prowadzonych przez gminę. Do przedszkoli uczęszczało łącznie 1 347 dzieci, w tym niemal 78% do przedszkoli prowadzonych przez gminę. W porównaniu do 2017 roku liczba miejsc i dzieci w kołobrzeskich przedszkolach zmniejszyła się – odpowiednio o -1,8% i -2,2%, przy czym w przypadku placówek miejskich nastąpił wzrost liczby oddziałów (o 6,8%), miejsc (o 6,4%) oraz dzieci (o 3%).

Od 2016 roku stała się liczba oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w Kołobrzegu (4 jednostki), które od 2017 roku dysponują 12 oddziałami. W 2018 roku do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszczało łącznie 251 dzieci.

Tabela 10. Wychowanie przedszkolne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

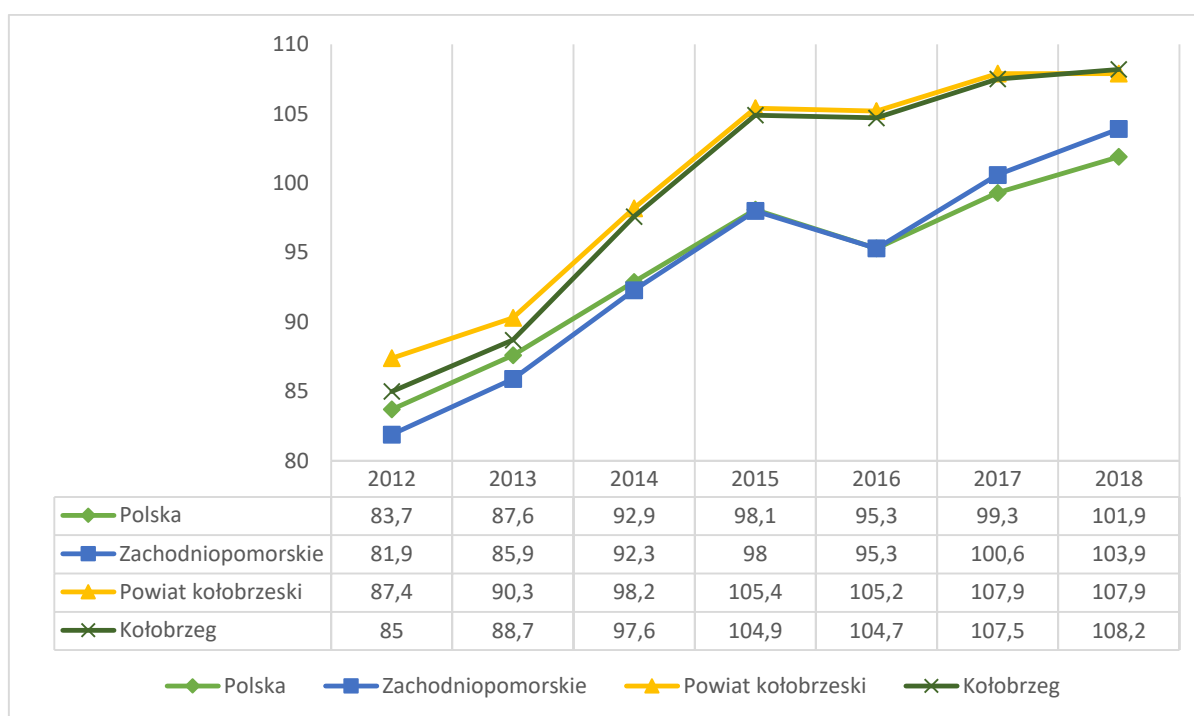
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Placówki wychowania przedszkolnego							
ogółem	15	17	16	16	18	18	17
oddziały	67	72	72	68	76	80	78
miejsca	1336	1442	1432	1333	1438	1483	1456
dzieci	1594	1642	1543	1389	1560	1628	1598
Przedszkola							
ogółem	11	11	11	13	14	14	13
 prowadzone przez gminę	7	7	7	7	7	7	7
oddziały	57	60	58	59	67	68	66
 w prowadzonych przez gminę	41	44	43	41	44	44	47
miejsca	1323	1407	1384	1333	1438	1483	1456
 w prowadzonych przez gminę	978	1063	1033	983	1033	1041	1108
dzieci	1373	1375	1259	1197	1369	1378	1347
 w prowadzonych przez gminę	1066	1094	1018	942	1031	1017	1048
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych							
ogółem	3	4	3	3	4	4	4
oddziały	9	10	10	9	9	12	12
dzieci	208	246	242	192	191	250	251

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W 2018 roku wychowaniem przedszkolnym w Kołobrzegu objętych było 108,2% dzieci w wieku 3-5 lat, co oznacza wzrost o 23,2% w porównaniu do 2012 roku, gdy wychowanie przedszkolne obejmowało 85% kołobrzeskich dzieci w wieku 3-5 lat. W pozostałych jednostkach referencyjnych w miastach w analizowanym okresie również nastąpił znaczny wzrost odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym. Nadal jednak były one niższe niż w Kołobrzegu i wynosiły 101,9% dla miast w kraju i 103,9% dla miast w województwie zachodniopomorskim.

Wykres 17. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w miastach w latach 2012-2018.

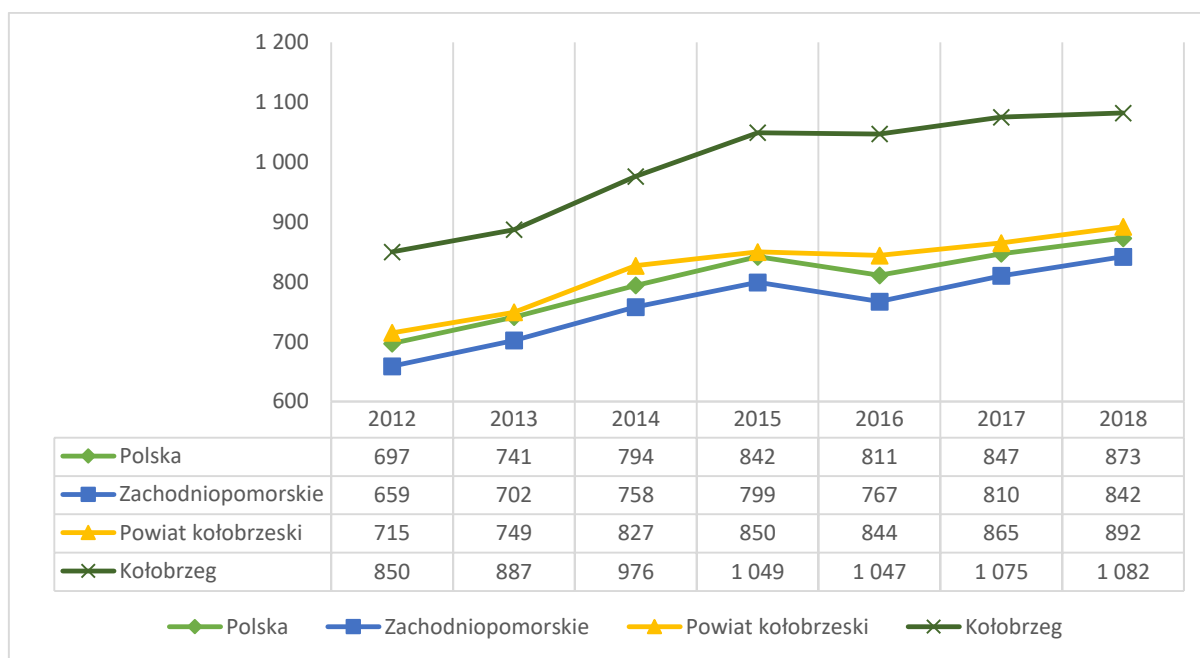

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat wskazuje na rozpowszechnienie edukacji przedszkolnej w tej grupie wiekowej. Kołobrzeg charakteryzuje się wysokimi wartościami wskaźnika, znacznie przewyższającymi średnią krajową, wojewódzką i powiatową, dodatkowo niemal **z każdym rokiem wartość wskaźnika wzrastała.** W 2018 roku do placówek wychowania przedszkolnego w Kołobrzegu uczęszczało 1 082 dzieci w przeliczeniu na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat (o 232 dzieci więcej niż w 2012 roku). Oznacza to, że **placówki miejskie dysponowały liczbą miejsc pozwalającą na przyjmowanie dzieci spoza rejonu, tj. niemieszkających w Kołobrzegu.** Wartości wskaźnika dla pozostałych jednostek kształtowały się na znacznie niższym poziomie, wynosząc niespełna 900.

Wykres 18. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w latach 2012-2018.

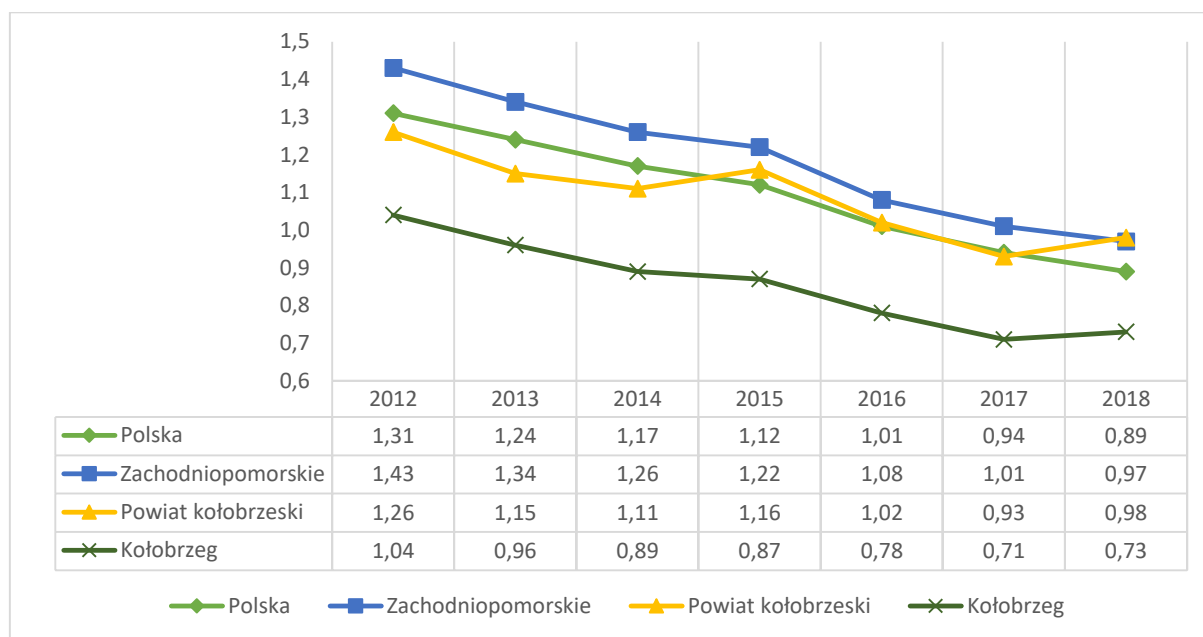

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Liczba dostępnych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego w Kołobrzegu jest dobrze dopasowana do liczby dzieci objętych edukacją przedszkolną. Wskaźnik dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2018 roku ukształtował się na poziomie 0,73 i choć była to wartość minimalnie wyższa niż w 2017 roku (0,71), widoczny jest wyraźny postęp w dostępności wychowania przedszkolnego w porównaniu do lat poprzednich. W 2012 roku w Kołobrzegu na 1 miejsce w przedszkolach przypadało 1,04 dzieci, tj. o 0,31 dziecka więcej niż w 2018 roku. **Przez cały analizowany okres miasto charakteryzowało się lepszą dostępnością przedszkoli niż większe jednostki referencyjne.** W 2018 roku średnia dla kraju wynosiła 0,89 dziecka w wieku 3-5 lat na 1 miejsce w placówce wychowania przedszkolnego, a dla powiatu kołobrzeskiego czy województwa zachodniopomorskiego – ok. 1 dziecka na 1 miejsce.

Wykres 19. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Sieć szkół podstawowych w Kołobrzegu tworzyło w 2018 roku 12 placówek, do których uczęszczało łącznie 3 865 osób (tj. o 14,7% więcej niż w 2017 roku). Zdecydowana większość szkół podstawowych (9 placówek) przeznaczona była dla dzieci i młodzieży, z czego 8 było prowadzonych przez Gminę Miasto Kołobrzeg. **Liczba uczniów w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży ukształtowała się w 2018 roku na poziomie 3 795 osób, a ponad 94% dzieci uczęszczało do szkół miejskich** (3 659 osób). Liczba dzieci w szkołach podstawowych w Kołobrzegu w 2018 roku była o 14,2% wyższa niż w 2017 roku, zaś w porównaniu do 2012 roku nastąpił wzrost o ponad 45%. Wzrost liczby dzieci w szkołach podstawowych związany był ze zmianą organizacji systemu oświaty (likwidacja gimnazjów i wprowadzenie 8-klasowych szkół podstawowych).

Oprócz szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży w Kołobrzegu w 2018 roku funkcjonowały 2 szkoły podstawowe specjalne (liczące 41 uczniów) oraz 1 szkoła podstawowa dla dorosłych (licząca 29 uczniów).

Tabela 11. Szkoły podstawowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Szkoły podstawowe ogółem							
ogółem	10	10	10	10	10	13	12
uczniowie	2 644	2 633	2 800	3 048	2 897	3 370	3 865
Szkoły podstawowe dla dzieci							
ogółem	7	7	7	7	7	9	9
prowadzone przez gminę	6	6	6	6	6	8	8
uczniowie	2611	2 605	2 769	3 015	2 865	3 323	3 795
w prowadzonych przez gminę	2552	2 531	2 673	2 903	2 749	3 206	3 659

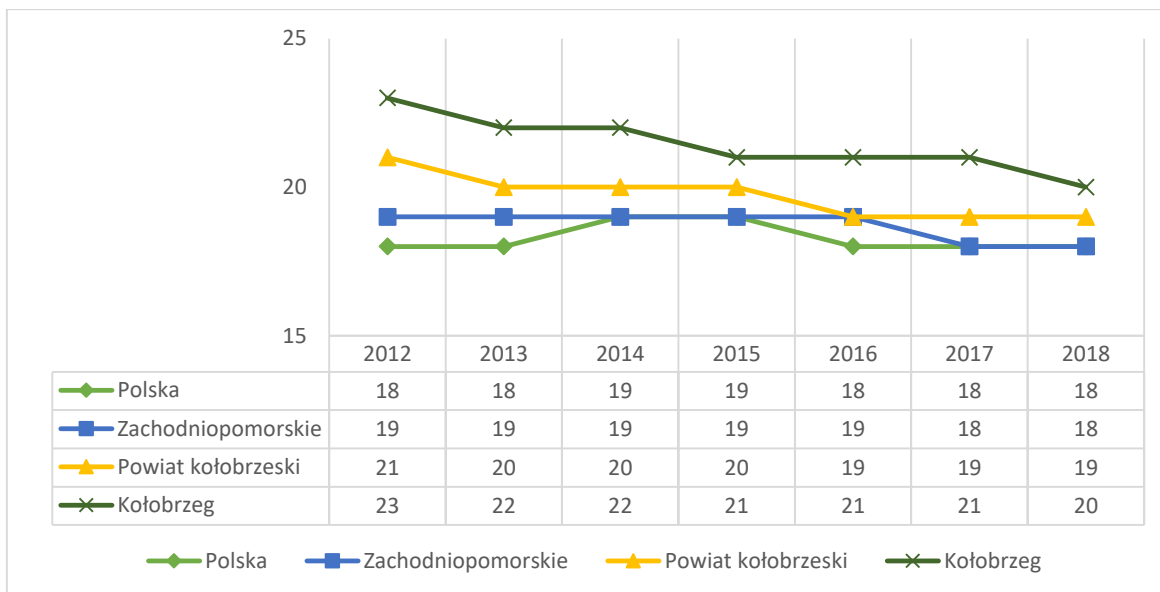
Szkoły podstawowe specjalne							
ogółem	3	3	3	3	3	3	2
prowadzone przez gminę	0	0	0	0	0	0	0
uczniowie	33	28	31	33	32	35	41
w prowadzonych przez gminę	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły podstawowe dla dorosłych ²²							
ogółem	0	0	0	0	0	1	1
prowadzone przez gminę	0	0	0	0	0	1	1
uczniowie	0	0	0	0	0	12	29
w prowadzonych przez gminę	0	0	0	0	0	12	29

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Dane dotyczące liczby uczniów przypadających na 1 oddział w szkołach podstawowych wskazują, że kołobrzeskie klasy są przeciętnie bardziej liczne. W 2018 roku na 1 oddział w szkołach podstawowych w Kołobrzegu przypadało 20 uczniów, podczas gdy w województwie zachodniopomorskim czy w skali kraju było to średnio 18 uczniów. Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że liczebność klas w mieście zmniejszyła się znacząco na przestrzeni ostatnich lat. W 2012 roku na 1 oddział w szkołach podstawowych w Kołobrzegu przypadało aż 23 uczniów, tj. o 3 więcej niż w 2018 roku i o 5 więcej niż przeciętnie w całym kraju.

Wykres 20. Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

²² Na podstawie Uchwały Nr XIX/282/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej dla Dorosłych na ul. Bogusława X 22 w Kołobrzegu podjęto zamiar zlikwidowania tej placówki z dniem 31 sierpnia 2020 r.

Jak wskazywano powyżej **edukację na poziomie wyższym niż szkoły podstawowe w Kołobrzegu zapewniają jednostki inne niż Gmina Miasto Kołobrzeg**. Niezależnie jednak od organu prowadzącego lokalna dostępność placówek oferujących kształcenie na dalszych poziomach edukacji wpływa pozytywnie na atrakcyjność miasta.

Wśród szkół ogólnokształcących w Kołobrzegu w 2018 roku znajdowało się 6 placówek (o 1 mniej niż w 2017 roku i o 4 mniej niż w 2012 roku), w tym 3 licea ogólnokształcące dla młodzieży, 2 licea dla dorosłych oraz 1 liceum specjalne. Naukę w placówkach oferujących kształcenie ogólne w Kołobrzegu w 2018 roku realizowało łącznie 1 355 osób, zaś ukończyło je 434 absolwentów.

Liczba liceów ogólnokształcących dla młodzieży w Kołobrzegu od wielu lat pozostaje na takim samym poziomie (3 placówki). W 2018 roku do liceów uczęszczało 895 uczniów (o 1,1% więcej niż w 2017 roku, ale jednocześnie o 10,4% mniej niż w 2012 roku), natomiast edukację w szkołach ogólnokształcących dla młodzieży zakończyło 275 osób (o 8,6% mniej niż w 2017 roku).

Zmniejsza się liczba liceów ogólnokształcących dla dorosłych w Kołobrzegu. W 2012 roku do czterech tego rodzaju placówek uczęszczało 579 uczniów i ukończyło je 90 absolwentów. Natomiast w 2019 roku dorośli w Kołobrzegu mieli do dyspozycji 2 licea. Uczyło się w nich 460 osób dorosłych (o 10,3% mniej niż w 2017 roku), zaś ukończyło je 159 absolwentów (o 26,2% więcej niż w 2017 roku).

Tabela 12. Szkolnictwo ogólnokształcące w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Licea ogólnokształcące							
ogółem	10	9	8	8	7	7	6
uczniowie	1 730	1 647	1 475	1 355	1 423	1 398	1 355
absolwenci	486	494	528	458	421	427	434
Licea ogólnokształcące dla młodzieży							
ogółem	3	3	3	3	3	3	3
uczniowie	999	971	920	893	922	885	895
absolwenci	301	308	332	296	283	301	275
Licea ogólnokształcące specjalne dla młodzieży							
ogółem	0	0	1	1	1	1	1
uczniowie	0	0	0	0	0	0	0
absolwenci	0	0	0	0	0	0	0
Licea ogólnokształcące dla dorosłych							
ogółem	4	4	4	4	3	3	2
uczniowie	579	637	555	462	501	513	460
absolwenci	90	106	183	162	138	126	159

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Szkolnictwo zawodowe w Kołobrzegu w 2018 roku realizowane było w 6 technikach dla młodzieży oraz 1 branżowej szkole I stopnia dla młodzieży. Edukację w kołobrzeskich technikach w 2018 roku realizowało łącznie 1 337 uczniów (o 3,7% mniej niż w 2017 roku), w szkole branżowej

liczba uczniów wynosiła 182 osoby (o 68,5% więcej niż w 2017 roku), zaś naukę w zasadniczej szkole zawodowej prowadziło 90 uczniów (o 58,1% mniej niż w 2017 roku)²³.

Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w 2018 roku w Kołobrzegu dostępne były 3 placówki zawodowe: zasadnicza szkoła zawodowa specjalna (z 13 uczniami, tj. o 50% mniej niż w 2017 roku), branżowa szkoła I stopnia specjalna (z 6 uczniami, tj. o 14,3% mniej niż w 2017 roku) oraz szkoła specjalna przysposabiająca do pracy zawodowej (z 11 uczniami, tj. o 83,3% więcej niż w 2017 roku).

Tabela 13. Szkolnictwo zawodowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Technika dla młodzieży							
ogółem	3	3	3	5	6	6	6
uczniowie	1 566	1 488	1 511	1 499	1 410	1 388	1 337
absolwenci	351	346	293	320	332	299	316
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży							
ogółem	1	1	1	1	1	0	0
uczniowie	384	347	341	349	326	215	90
absolwenci	116	137	69	110	115	67	111
Branżowe szkoły I stopnia dla młodzieży							
ogółem	0	0	0	0	0	1	1
uczniowie	0	0	0	0	0	108	182
absolwenci	0	0	0	0	0	0	0
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży specjalne							
ogółem	1	1	1	1	1	1	1
uczniowie	26	19	25	31	32	26	13
absolwenci	20	10	2	5	7	4	12
Branżowe szkoły I stopnia dla młodzieży specjalne							
ogółem	0	0	0	0	0	1	1
uczniowie	0	0	0	0	0	7	6
absolwenci	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy zawodowej							
ogółem	0	0	0	0	0	1	1
uczniowie	0	0	0	0	0	6	11
absolwenci	0	0	0	0	0	0	0

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Zdawalność egzaminów maturalnych w liceach ogólnokształcących w Kołobrzegu w 2018 roku ukształtowała się na poziomie 87,1%, co było wartością wyższą niż średnia wojewódzka (85%) i powiatowa (83,7%), ale niższą niż średnia ogólnokrajowa (89,5%). W 2017 roku zdawalność egzaminów maturalnych w liceach ogólnokształcących w Kołobrzegu była wyższa (89,4%), jednak w latach 2012-2016 niższa, z minimum na poziomie 76,4% w 2015 roku.

²³ Od roku szkolnego 2017/2018 obowiązuje nowy ustrój szkolny, co spowodowało zmianę nazewnictwa danych – w nowo powołanych branżowych szkołach I stopnia prowadzone są oddziały dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej.

Niższą zdawalnością egzaminów maturalnych cechowały się średnie szkoły zawodowe – jest to tendencja występująca we wszystkich jednostkach referencyjnych. **W 2018 roku świadectwo dojrzałości otrzymało 78,9% absolwentów kołobrzeskich techników przystępujących do egzaminu.** Była to wartość minimalnie niższa niż średnia krajowa (79,1%) czy wojewódzka (79,2%). W porównaniu do 2017 roku zdawalność egzaminów maturalnych w technikach w Kołobrzegu poprawiła się – wówczas świadectwa dojrzałości otrzymało 74,4% przystępujących do egzaminów, jednak w porównaniu do 2012 czy 2016 roku pogorszyła się – wówczas świadectwa dojrzałości otrzymało 82-83% absolwentów techników przystępujących do egzaminu.

Tabela 14. Zdawalność egzaminów maturalnych w latach 2012-2018 (w %).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Technika							
Polska	74,6	77,4	68,6	71,4	75,1	76,3	79,1
Zachodniopomorskie	76,2	78,9	70,4	73,6	74,9	74,4	79,2
Powiat kołobrzeski	80,0	78,7	69,0	70,5	82,8	74,4	78,9
Kołobrzeg	81,8	79,4	69,0	70,5	82,8	74,4	78,9
Licea ogólnokształcące							
Polska	90,0	91,1	87,7	86,6	88,0	88,1	89,5
Zachodniopomorskie	86,1	87,4	81,0	81,0	83,4	83,3	85,0
Powiat kołobrzeski	79,8	82,2	75,3	74,4	79,0	87,8	83,7
Kołobrzeg	84,8	83,2	77,5	76,4	81,9	89,4	87,1

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Specyficzną formą edukacji jest szkolnictwo artystyczne. **Od lat w Kołobrzegu funkcjonuje jedna placówka realizująca pierwszy etap kształcenia artystycznego,** którego ukończenie nie daje zawodu, tj. Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia. W 2018 roku do PSM w Kołobrzegu uczęszczało 129 uczniów, o 2,3% mniej niż w 2017 roku, ale jednocześnie o 61,2% więcej niż w 2012 roku. Liczba absolwentów szkoły muzycznej w Kołobrzegu fluktuowała w poszczególnych latach, przyjmując wartości minimalne (6 osób w 2014 roku) i maksymalne (21 w 2018 roku).

Tabela 15. Szkolnictwo artystyczne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych							
ogółem	1	1	1	1	1	1	1
uczniowie	80	81	90	88	91	132	129
absolwenci	9	12	6	12	11	15	21

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Kształcenie policealne w Kołobrzegu w 2018 roku realizowane było w 9 jednostkach, w tym 1 dla młodzieży i 8 dla dorosłych. Do szkół policealnych uczęszczało łącznie 552 uczniów (o 18,2% mniej niż w 2017 roku), a ukończyły je 173 osoby (o 38,4% więcej niż w 2017 roku).

Naukę w szkołach policealnych dla dorosłych w Kołobrzegu w 2018 roku pobierało 518 uczniów, co stanowiło 93,8% wszystkich uczniów szkół policealnych w mieście. **Popularność szkół policealnych zmniejsza się, w 2018 roku liczba dorosłych uczniów w szkołach policealnych była o 17% niższa niż w 2017 roku i o 25% niższa niż w 2012 roku.** Podobne tendencje dotyczą szkoły policealnej

dla młodzieży w Kołobrzegu, do której w 2018 roku uczęszczało 34 uczniów. Była to liczba o 33,3% niższa niż w 2017 roku i aż o 70,9% niższa niż w 2012 roku.

Tabela 16. Szkolnictwo policealne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Szkoły policealne							
ogółem	8	10	10	10	9	10	9
uczniowie	807	714	793	663	776	675	552
absolwenci	126	260	207	156	179	125	173
Szkoły policealne dla młodzieży							
ogółem	1	1	1	1	1	1	1
uczniowie	117	93	94	63	71	51	34
absolwenci	31	32	53	14	34	9	28
Szkoły policealne dla dorosłych							
ogółem	7	9	9	9	8	9	8
uczniowie	690	621	699	600	705	624	518
absolwenci	95	228	154	142	145	116	145

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Edukacja na poziomie wyższym w 2018 roku w Kołobrzegu prowadzona była w jednej jednostce zamiejscowej. Naukę w placówce realizowało 272 uczniów (o 5,2% mniej niż w 2017 roku), zaś liczba absolwentów wyniosła 94 osoby (o 100% więcej niż w 2017 roku). **W porównaniu do lat poprzednich dostępność kształcenia wyższego w Kołobrzegu znacznie się pogorszyła – liczba jednostek zamiejscowych zmniejszyła się o 75%** (z 4 do 1 jednostki), liczba uczniów spadła o 52,8% (z 577 do 272 uczniów), **zaś liczba absolwentów zmalała o 66,3%** (z 279 do 94 osób).

Tabela 17. Szkolnictwo wyższe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Jednostki zamiejscowe							
ogółem	4	3	2	2	1	1	1
uczniowie	577	223	202	150	211	287	272
absolwenci	279	133	81	63	58	47	94

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

2.4. Polityka kulturalna

Kwestie kultury zostały uwzględnione w ramach *Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych na lata 2016-2020*, które wdrażają *Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020*. W programie KLIMATYCZNY KOŁOBRZEG umiejscowiono projekt MIASTO KULTURY, w ramach którego przewidziano realizację zadań skierowanych do mieszkańców Kołobrzegu, turystów, potencjalnych inwestorów i środowisk twórczych. Prowadzone działania mają na celu budowanie marki Kołobrzeg Miasto Kultury (w tym promocja Kołobrzegu poprzez kulturę) oraz zachowanie i wyeksponowanie obiektów stanowiących o tożsamości, kulturze i historii miasta. W programie OBYWATELSKI KOŁOBRZEG umiejscowiono z kolei projekt KULTURA MIASTA, w ramach którego prowadzone

są działania mające na celu zwiększenie dostępności mieszkańców do kultury oraz wzrost kompetencji kulturowych mieszkańców potrzebnych do uczestnictwa w kulturze.

Kwintesencją polityki kulturalnej Gminy Miasto Kołobrzeg jest realizacja założeń wynikających ze **Strategii rozwoju kultury w Kołobrzegu do roku 2020** przyjętej Uchwałą nr XXVI/374/08 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 27 listopada 2008 r. Ideą programu jest *stworzenie nowej jakości w kulturalnym życiu miasta i wykreowanie marki „KOŁOBRZEG MIASTO KULTURY” poprzez uznanie kultury za istotny czynnik rozwoju społecznego, tworzący lokalną tożsamość i w konsekwencji wpływający na zewnętrzny wizerunek miasta.*

Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także chęć spełnienia sformułowanej idei Programu doprowadziła do konkluzji, iż programy kulturalne dla Kołobrzegu muszą spełniać podwójną rolę: zarówno tworzenia lokalnego rynku odbiorców kultury, jak i podnoszenia turystycznej atrakcyjności miasta. W konsekwencji wytyczono dwa główne obszary strategiczne Programu: dotyczące mieszkańców (wewnętrzny) i turystów (zewnętrzny). Mimo zastosowanego podziału autorzy dokumentu podkreślali, że obszary te nie są rozdzielne ani niezależne od siebie. Są ze sobą powiązane i ściśle zależne, bowiem tworzenie silnej marki i kulturalnego wizerunku miasta na zewnątrz nie może odbywać się w oderwaniu od rozwoju kultury w samym mieście i dla jego mieszkańców. Tym samym sformułowane cele i zadania w ramach głównych obszarów strategicznych wzajemnie się przenikają i są ze sobą skorelowane.

Podmiotem odpowiedzialnym za wdrażanie Strategii jest Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu i Prezydent Miasta. **W ramach przedsięwzięć Kultura Miasta i Miasto Kultury realizowane są zróżnicowane działania, dedykowane programy** (np. Szkoła Kultury, Fabryka Artystów, Wirtualne Centrum Kultury) oraz wydarzenia kulturalne (w tym spektakle, koncerty, wystawy, festiwale, konkursy, itp.). Wydarzenia te mają charakter zarówno lokalny, jak i ponadregionalny oraz ogólnopolski, odbywają się w budynkach instytucji oraz w przestrzeni miejskiej.

Wśród bezpośrednich korzyści wynikających z realizacji *Strategii rozwoju kultury w Kołobrzegu do roku 2020* autorzy dokumentu wskazywali na następujące czynniki:

- zwiększenie dostępności do kultury,
- zmniejszenie dysproporcji w udziale w kulturze w stosunku do większych ośrodków miejskich,
- zwiększenie partycypacji w kulturze (biernej: odbiorcy i czynnej: twórcy),
- podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców,
- wzrost kompetencji kulturowych potrzebnych do uczestnictwa w kulturze (odbiorcy), zarządzania kulturą (animatory i menadżerowie), twórczości artystycznej (twórcy, artyści),
- budowanie kapitału ludzkiego,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- przywracanie osób niepełnosprawnych do życia społecznego,
- podniesienie świadomości lokalnej i związku z Kołobrzegiem,
- zwiększenie atrakcyjności miasta dla jego mieszkańców i turystów,
- kreowanie wizerunku miasta,
- promocja miasta w kraju i za granicą.

Tabela 18. Charakterystyka przedsięwzięć realizowanych w ramach Strategii rozwoju kultury w Kołobrzegu do 2020 roku.

Nazwa przedsięwzięcia realizacyjnego	KULTURA MIASTA	MIASTO KULTURY
Odbiorcy przedsięwzięcia	skierowane przede wszystkim do mieszkańców Kołobrzegu	skierowane do mieszkańców Kołobrzegu, mieszkańców regionu, turystów, środowisk twórczych, potencjalnych inwestorów
Cele przedsięwzięcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie lokalnej społeczności w oparciu o kulturę, w tym: kreowanie tożsamości lokalnej; <ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie więzi mieszkańców z Kołobrzegiem; • udział kultury w życiu społecznym miasta; • wspieranie turystyki kulturowej w oparciu o dziedzictwo kulturowe Kołobrzegu. 2. Upowszechnianie kultury wśród mieszkańców, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • zwiększanie partycypacji w kulturze; • zwiększanie kompetencji kulturowych; • edukacja kulturalna, • promocja kultury wśród mieszkańców; 3. Budowanie kapitału ludzkiego w oparciu o kulturę, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie debiutów artystycznych; • pobudzanie artystycznego rozwoju młodzieży; • wspieranie twórczości profesjonalnej i nieprofesjonalnej; • przywracanie społeczeństwu osób ze środowisk zagrożonych wykluczeniem; • włączanie różnorodnych grup do życia kulturalnego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowanie marki KOŁOBRZEG MIASTO KULTURY w tym: <ul style="list-style-type: none"> • promocja Kołobrzegu poprzez kulturę. 2. Kreowanie i generowanie wydarzeń kulturalnych w tym: <ul style="list-style-type: none"> • stworzenie kalendarza imprez kulturalnych całorocznych i sezonowych, • nadanie priorytetowej roli imprezom kulturotwórczym, • zbudowanie imprez wizerunkowych. 3. Wspieranie rozwoju turystyki kulturowej w tym: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie imprez kulturalnych, które staną się celem przyjazdów turystycznych, • przygotowanie imprez kulturalnych odbywających się poza ścisłym sezonem turystycznym w celu przedłużania sezonu, • stworzenie całorocznej weekendowej oferty kulturalnej dla turystów.
Zadania	<p>SZKOŁA KULTURY – zadanie obejmuje szeroko rozumianą edukację kulturalną dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym także wychowanie przez sztukę.</p> <p>FABRYKA ARTYSTÓW – zadanie ma na celu wspieranie artystycznego rozwoju młodzieży, rozwój twórczości nieprofesjonalnej, wspieranie twórczości profesjonalnej, wspieranie artystycznych debiutów.</p>	<p>SZTUKA PROMOCJI – zadanie poświęcone promocji miasta przez kulturę.</p> <p>MIASTO MUZYKI – zadania przeznaczone na rozwijanie kultury muzycznej.</p> <p>MIASTO SŁOWA – zadanie przeznaczone na rozwijanie kultury słowa.</p> <p>MIASTO FILMU – zadanie przeznaczone na popularyzację kina, filmu i sztuki filmowej.</p> <p>MIASTO TAŃCA – zadanie przeznaczone na rozwijanie kultury tańca.</p>

	<p>TWIERDZA KULTURY – zadanie obejmujące upowszechnianie i zachowanie dziedzictwa kulturowego Kołobrzegu i regionu (Pomorze) oraz jego pełniejsze wykorzystanie w życiu kulturalnym i promocji.</p> <p>SZTUKA ŻYCIA – zadanie związane ze społeczną funkcją kultury i sztuki, wykorzystujące jej możliwości do przeciwdziałania patologiom społecznym, profilaktyki uzależnień, przywracania społeczeństwu osób ze środowisk wykluczonych (bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym).</p> <p>WIRTUALNE CENTRUM KULTURY – zadanie ma kreować i wspierać rozwój życia kulturalnego poprzez wykorzystanie internetu.</p> <p>PROMOCJA SZTUKI – zadanie poświęcone promocji kultury i sztuki wśród mieszkańców, promocji twórców lokalnych, szerokiej informacji i promocji samej działalności kulturalnej.</p>	<p>MIASTO SZTUKI – zadanie przeznaczone na rozwijanie kultury plastycznej i sztuk wizualnych.</p> <p>MIASTO TEATRU – zadanie przeznaczone na rozwijanie kultury teatralnej.</p>
--	--	---

Źródło: Strategia rozwoju kultury w Kołobrzegu do roku 2020

Tabela 19. Realizacja Programów Kultura Miasta i Miasto Kultury w latach 2012-2019

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przedsięwzięcie Kultura Miasta								
Liczba osób uczestniczących we wszystkich programach Kultury Miasta	31235	42587	30241	24808	27 293	26 192	19 589	19 641
Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w ramach Kultury Miasta	123	95	98	91	77	69	77	69
Przedsięwzięcie Miasto Kultury								
Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych w ramach Miasta Kultury	87977	76824	76348	83176	78 886	85 616	86 914	90 749
Liczba wydarzeń (koncertów, spotkań, wystaw, spektakli itp.) zrealizowanych w ramach Miasta Kultury (łącznie)	237	240	225	296	294	272	269	294

Źródło: Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu

Wyróżniający się lokalni artyści mogą liczyć na wsparcie ze strony władz miasta w postaci stypendiów artystycznych oraz doroczných nagród. Stypendia i nagrody są wyrazem uznania dla dotychczasowych osiągnięć artystycznych, mają sprzyjać rozwojowi uzdolnień i zainteresowań młodych ludzi oraz mobilizować do dalszej pracy.

Młodzi kołobrzescy artyści, którzy nie ukończyli 26 roku życia, mogą otrzymać stypendia i nagrody. Są one przyznawane szczególnie utalentowanym młodym osobom, wykazującym się wyjątkową aktywnością twórczą, reprezentującym wysoki poziom artystyczny i działającym w jednej z dziedzin sztuki – muzyka, taniec, teatr, literatura, sztuki plastyczne oraz film i innych. Władze miasta przewidziały również możliwość nagrodzenia dorosłych przedstawicieli kołobrzesckiego środowiska twórczego – specjalne nagrody mogą być przyznane osobom wykazującym się wyjątkową aktywnością

twórczą, reprezentującym wysoki poziom artystyczny i działającym w jednej z dziedzin sztuki – muzyka, taniec, teatr, literatura, sztuki plastyczne oraz film i innych. Zarówno w przypadku młodych artystów, jak i osób dorosłych warunkiem otrzymania stypendium lub nagrody jest zamieszkiwanie na terenie miasta Kołobrzeg oraz promowanie miasta w efekcie swoich osiągnięć i działań.

Stypendia i nagrody mają charakter indywidualny i są przyznawane raz w roku. Wysokość stypendium uzależniona jest od rangi osiągnięcia artystycznego: wysokość stypendium III stopnia za osiągnięcia o randze wojewódzkiej ustalono na poziomie 150 zł, a wysokość stypendium I stopnia za osiągnięcia o randze międzynarodowej – 800 zł. Z kolei wysokość nagród waha się od 1000 zł brutto (za osiągnięcia o randze ogólnopolskiej) do 3000 zł brutto (za osiągnięcia o randze międzynarodowej). Przyznawanie stypendium i nagrody może odbywać się z własnej inicjatywy Prezydenta Miasta Kołobrzeg lub na pisemny wniosek samorządowych instytucji kultury czy stowarzyszeń oraz innych podmiotów działających w obszarze kultury i sztuki na terenie Miasta Kołobrzeg. Wysokość środków przeznaczonych na stypendia artystyczne i nagrody są co roku określane przez Radę Miasta Kołobrzeg w uchwale budżetowej²⁴. Do 15 listopada 2019 roku do Prezydent Miasta wpłynęło 21 wniosków o przyznanie stypendium artystycznego i 7 wniosków o przyznanie nagrody. Ostatecznie **Prezydent Miasta przyznała 9 nagród i 9 stypendiów artystycznych za osiągnięcia w 2019 roku.**

Miasto Kołobrzeg wspiera lokalną kulturę i sztukę także za pośrednictwem mecenatu kulturalnego. Sprawowanie mecenatu kulturalnego manifestuje się przede wszystkim w dofinansowaniu różnych wydarzeń kulturalnych. **W 2019 roku w ramach mecenatu władze miejskie dofinansowały organizację 46 wydarzeń kulturalnych o zróżnicowanym charakterze** (w tym konkursy literackie, historyczne, plastyczne, festiwale, przeglądy czy imprezy patriotyczne).

Ofertę kulturalną dla mieszkańców Kołobrzegu współtworzą przede wszystkim miejskie instytucje kultury: Miejska Biblioteka Publiczna im. Galla Anonima oraz Regionalne Centrum Kultury im. Zbigniewa Herberta. Ofertę miejskich placówek kulturalnych znacząco uzupełniają i rozszerzają jednostki prowadzone przez inne organy, zarówno publiczne, jak i instytucje prywatne czy aktywność organizacji pozarządowych.

Regionalne Centrum Kultury im. Zbigniewa Herberta z siedzibą główną przy ul. Solnej 1 prowadzi działalność kulturalną w zakresie tworzenia, upowszechniania i ochrony dóbr kultury narodowej oraz rozwijania i utrwalania zainteresowań kulturalnych mieszkańców Kołobrzegu. RCK jest koordynatorem amatorskiego ruchu artystycznego oraz organizatorem różnych form edukacji kulturalno-oświatowej, w tym kursów, seminariów i szkoleń, festiwali, konkursów, przeglądów, wystaw, imprez zleconych, imprez artystycznych, działalności wydawniczej i edytorskiej, edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę.

RCK organizuje działalność tematycznych pracowni (w tym zajęcia twórcze dla dorosłych, pracownia plastyczna, pracownia teatralna, ognisko baletowe, pracownia tkaniny artystycznej, zajęcia manualno-plastyczne, pracownia TWÓRCÓW NIEPROFESJONALNYCH, pracownia grafiki warsztatowej, pracownia muzyczna, warsztaty bębniarskie), a także klubów (w tym Klub Modelarstwa Kosmiczno-Lotniczego, Kołobrzeski Klub Kolekcjonera, MANUFAKTURA, czyli Klub Pomysłowych Kobiet,

---

²⁴ Za: Uchwała Nr XIV/178/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 2 października 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów artystycznych i dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Do 2019 roku wsparcie kołobrzeskich twórców odbywało się na podstawie zapisów Uchwały Nr XLV/602/05 Rady Miejskiej w Kołobrzegu z dnia 6 grudnia 2005 r. w postaci przyznawania Dorocznych Nagród Prezydenta Miasta Kołobrzeg za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury dla przedstawicieli kołobrzeskiego środowiska kulturalnego.

Stowarzyszenie Fantasy&Science Fiction „UROCZYSKO”) i chórów (chór KOMBATANT, chór PIONIER, chór CANTORES COLABREGAE). W zajęciach stałych uczestniczą osoby w różnym wieku, przynależące do wybranych grup i zespołów plastycznych, muzycznych, teatralnych czy tanecznych. **Działalność wystawienniczą w ramach RCK prowadzi Galeria Sztuki Współczesnej** (budynek przy ul. Armii Krajowej 12 – parter prawego skrzydła Ratusza), udostępniając wystawy malarstwa, rysunku czy fotografii, a nawet tkaniny artystycznej. GSW realizuje również działalność edukacyjną (lekcje dla dzieci i młodzieży), wydawniczą czy kolekcjonerską.

Z kolei liczne koncerty i wydarzenia kulturalne odbywają się w prowadzonym od 2017 roku przez RCK kołobrzeskim Amfiteatrze, mieszczącym się przy ul. Fredry 1, na terenie Parku im. Aleksandra Fredry.

Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu organizuje lub współorganizuje również wiele imprez o charakterze kulturalnym, w tym koncerty, seanse filmowe, widowiska muzyczne, konkursy, spektakle teatralne, warsztaty, wystawy, wieczory autorskie, spektakle amatorskie. Różny jest zasięg organizowanych wydarzeń, od miejskich, lokalnych, poprzez imprezy powiatowe i wojewódzkie, aż po imprezy o zasięgu ogólnopolskim czy międzynarodowym. W działalności kulturalnej RCK wyróżniają się projekty własne, w tym:

- Ogólnopolski Konkurs Muzyki Jazzowej RCK PRO JAZZ FESTIWAL (festiwal jazzowy),
- Międzynarodowe Spotkania z Folklorem INTERFOLK,
- DKF Sztorm (dyskusyjny klub filmowy),
- Poranki Młodego Widza (spektakle i filmy dla najmłodszych),
- Cykl podróżniczy „Za Horyzontem” (cykl spotkań podróżniczych),
- Cykl „Klasyczny Kołobrzeg” (cykl koncertów),
- Międzynarodowy Festiwal „Muzyka w Katedrze”²⁵.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Galla Anonima w Kołobrzegu z siedzibą główną przy ul. Jana Frankowskiego 3 zajmuje się gromadzeniem zbiorów bibliotecznych. Dane Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Galla Anonima w Kołobrzegu wskazują, iż według stanu na 31.XII.2019 roku zbiory placówki obejmowały: księgozbiór w postaci 153 853 woluminów, 104 tytuły czasopism bieżących, 3 674 zbiory audiowizualne (w tym 2 494 audiobooki) oraz 211 zbiorów elektronicznych. **W MBP w Kołobrzegu w 2019 roku zarejestrowano 8 080 czytelników, którzy dokonali 101 921 wypożyczeń, zaś w czytelnich udostępniono 39 257 zbiorów. Ogółem w placówce miało miejsce 87 598 odwiedzin**²⁶.

Placówka prowadzi swoją działalność poprzez komórki organizacyjne zlokalizowane w kilku punktach miasta:

Tabela 20. Charakterystyka zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Galla Anonima w Kołobrzegu

Komórka	Adres	Zbiory	Dostęp do komputera i Internetu
Biblioteka Główna	ul. Frankowskiego 3	Wypożyczalnia ogólna (parter): <ul style="list-style-type: none"> • literatura naukowa i popularnonaukowa • literatura piękna (bez powieściowej): utwory 	Czytelnia ogólna (parter) Stanowisko komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu służące wyłącznie celom edukacyjnym.

²⁵ Za: <http://www.rck.kolobrzeg.eu> (dostęp 23.03.2020)

²⁶ Za: <http://mbpga.bip.parseta.pl/index.php?id=81508> (dostęp 23.03.2020)

		<p>dramatyczne, poezja, szkice, eseje, listy, satyry, reportaże</p> <ul style="list-style-type: none"> • lektury dla szkół średnich • literatura o regionie • „książki mówione” dla osób niedowidzących <p>Czytelnia ogólna (I p.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • słowniki, encyklopedie, leksykony, informatory • literatura naukowa i popularnonaukowa z wszystkich dziedzin nauki • zbiór reprintów <p>Czytelnia czasopism (I p.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 110 tytułów gazet i czasopism bieżących • Dzienniki Ustaw i Monitor Polski • czasopisma archiwalne oraz nieoprawione roczniki • gazety lokalne, czasopisma regionalne <p>Zbiory regionalne (I p.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • literatura dotycząca miasta, regionu i Pomorza (również wydawnictwa niemieckie o Kołobrzegu) • twórczość autorów kołobrzeskich • dokumenty życia społecznego, materiały samorządowe 	<p>Stanowiska komputerowe (I p.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpłatne udostępnianie zbiorów multimedialnych oraz programu prawniczego Lex Polonica Prima, • odpłatne z dostępem do Internetu oraz pakietów biurowych
Wypożyczalnia Beletrystyki	ul. Brzozowa 9a	<ul style="list-style-type: none"> • literatura beletrystyczna (powieści, nowele, opowiadania) 	
Biblioteka Młodzieżowa	ul. Brzozowa 9a	<ul style="list-style-type: none"> • literatura piękna i popularnonaukowa dla młodzieży • lektury dla szkół gimnazjalnych i średnich • literatura piękna i popularnonaukowa w językach obcych • księgozbiór podręczny, • czasopisma młodzieżowe • audiobooki • zbiory multimedialne („książka mówiona” na CD, CDMp3, DVD) 	<p>Stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu służące wyłącznie celom edukacyjnym.</p>
Biblioteka Dziecięca	ul. Brzozowa 9a	<ul style="list-style-type: none"> • literatura dla dzieci • księgozbiór podręczny • czasopisma dziecięce oraz zbiory multimedialne 	
Filia nr 1	ul. Czarnieckiego 5F/I	<ul style="list-style-type: none"> • literatura piękna oraz popularnonaukowa dla dzieci, młodzieży i dorosłych 	<p>Stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, elektronicznego katalogu zbiorów filii i Biblioteki</p>

		<ul style="list-style-type: none"> księgozbiór podręczny gazety i czasopisma zbiory multimedialne 	Głównej oraz programów edukacyjnych.
Filia nr 2	ul. Arciszewskiego 4a/2	<ul style="list-style-type: none"> literatura piękna dla dzieci i dorosłych literatura popularnonaukowa dla dzieci i dorosłych księgozbiór podręczny zbiory multimedialne i programy edukacyjne dla dzieci 	
Punkt biblioteczny, Zespół Szkół	ul. Lwowska 7 (Podczele)	<ul style="list-style-type: none"> powieści dla dorosłych, biografie literatura dla dzieci i młodzieży 	
Punkt biblioteczny, Szkoła Podstawowa nr 6	ul. Poznańska 9	<ul style="list-style-type: none"> powieści dla dorosłych, literatura dla dzieci i młodzieży 	

Źródło: <http://mbpqa.bip.parseta.pl/index.php?id=81489> (dostęp 23.03.2020)

Jak wynika z powyższej tabeli kołobrzeska biblioteka dysponuje nie tylko systematycznie uzupełnianym tradycyjnym księgozbiorem w postaci papierowych książek, czasopism czy literatury dotyczącej regionu. Dostępne są coraz powszechniejsze audiobooki i zbiory multimedialne, a z myślą o czytelnikach ze specjalnymi potrzebami gromadzone są tzw. „książki mówione”. Kołobrzeska placówka zapewnia także mieszkańcom miasta możliwość korzystania z bezpłatnej usługi *Książka na telefon*. Usługa jest dedykowana osobom, które ze względu na stan zdrowia, wiek lub stopień niepełnosprawności nie mają innej możliwości wypożyczenia książek.

W codziennej pracy biblioteki wykorzystywane są nowoczesne technologie. W wybranych placówkach bibliotecznych (w Bibliotece Głównej, Bibliotece Młodzieżowej i Filii nr 1) udostępniane są stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. Czytelnicy mają możliwość zdalnego składania zamówień i rezerwacji zbiorów bibliotecznych poprzez katalog on-line i logowanie do konta, a także zdalnego przedłużania terminu zwrotu książek.

Oprócz działalności związanej z gromadzeniem i udostępnianiem zbiorów Miejska Biblioteka Publiczna w Kołobrzegu pełni rolę ważnego lokalnego ośrodka kulturowego. Placówka organizuje i współorganizuje wiele wydarzeń kulturalnych, ale również prowadzi edukację kulturalną, biblioteczną i artystyczną. Specjalne zajęcia i imprezy biblioteczne dedykowane są najmłodszym czytelnikom – przedszkolakom i uczniom szkół podstawowych (w tym zajęcia komputerowe, edukacyjne, plastyczne, konkursy, spotkania, lekcje biblioteczne, wieczory bajek, głośne czytanie, np. Artystyczne Czwartki, Bajkowe Poranki), młodzieży (w tym zajęcia plastyczne, konkursy, spotkania, lekcje biblioteczne) czy dorosłym (w tym zajęcia komputerowe, np. Biblioteczna Akademia Cyfrowa+, Dyskusyjny Klub Książki). Ponadto w Bibliotece odbywają się wystawy tematyczne, zajęcia dla dzieci w czasie ferii i wakacji szkolnych czy spotkania z ciekawymi ludźmi²⁷. Wszystkie działania placówki wpisują się w założenia wynikające ze *Strategii Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Galla Anonima w Kołobrzegu na lata 2015-2020*²⁸.

²⁷ Za: <https://biblioteka.kolobrzeg.pl> (dostęp 23.03.2020)

²⁸ Wyodrębnione w dokumencie strategiczne obszary pracy MBP obejmują: działania w zakresie powiększania zbiorów biblioteki oraz prowadzenia oferty kulturalnej i edukacyjnej. Misją biblioteki jest stwarzanie możliwości

Na terenie miasta znajduje się jedno muzeum wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów (numer PRM/8/98). Organizatorem istniejącego od 1963 roku Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu z siedzibą przy ul. Armii Krajowej 13 jest Powiat Kołobrzeski. Przedmiotem działalności Muzeum jest *upowszechnianie podstawowych wartości historycznych, racjonalnych i artystycznych, a także kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej, poprzez umożliwienie kontaktu ze zbiorami*²⁹. Działalność muzeum prowadzona jest w kilku lokalizacjach:

- Oddział Dzieje Oręża Polskiego (ul. ppor. Emilii Gierczak 5) – ułożona chronologicznie ekspozycja, prezentująca zbiory militariów od okresu średniowiecza do współczesności, w tym broń drzewcową, sieczną, kolną, obuchową i strzelecką, uzbrojenie ochronne, ubiory wojskowe, odznaczenia wojskowe oraz zabytki techniki. Kompleks wystawienniczy obejmuje wystawę stałą w pawilonie, ekspozycję plenerową sprzętu ciężkiego oraz kamienicę kupiecką pełniącą rolę sali wystaw czasowych. Znajduje się w specjalnie odbudowanej XV-wiecznej kamieniczce przy ul. ppor. Emilii Gierczak 5.
- Muzeum Miasta Kołobrzeg (ul. Armii Krajowej 13) – mieszczące się w zabytkowym Pałacu Braunschweigów. W Oddziale znajdują się wystawy stałe „Zbiory metrologiczne” i „Dzieje Kołobrzegu”, sala wystaw czasowych, biblioteka, pracownie merytoryczne oraz administracja, natomiast sala bankietowa (plafonowa) jest wykorzystywana do organizacji konferencji, koncertów, lekcji muzealnych i innych spotkań.
- Kołobrzeski Skansen Morski (ul. Bałtycka 31) – plenerowa ekspozycja wyslipowanych okrętów wojennych, unikalna w skali kraju. W skansenie można obejrzeć również jacht pełnomorski, uzbrojenie okrętów marynarki wojennej oraz zabytki techniki morskiej.
- Muzeum Zimnej Wojny Podborsko 3001 (Doborowo 53) – schron nr 17 udostępniony zwiedzającym we wrześniu 2016 rok, stanowiący część tajnej bazy atomowej wojsk radzieckich. Obiekt przeznaczony pod działalność wystawienniczą, edukacyjną i popularyzatorską.
- Muzeum Lotnictwa i Techniki Wojskowej Rogowo (ul. Hangarowa 8)³⁰.

Ponadto w Kołobrzegu znajdują się inne placówki muzealne prowadzone przez osoby prawne i osoby fizyczne:

- Muzeum Patria Colbergensis (ul. Armii Krajowej 12) – muzeum prowadzone przez organizację pozarządową, skupiające się na historii lokalnej. Udostępnia zbiory obejmujące: medale, eksponaty numizmatyczne, dokumenty, ryciny, mapy, pocztówki, dzieła sztuki, obrazy, rzeźby, grafiki, militaria, archiwalia³¹,
- Muzeum Figur Woskowych w Kołobrzegu (ul. Mickiewicza),
- Muzeum Minerałów w podziemiach Latarni Morskiej (ul. Morska 1),
- Muzeum Bursztynu (ul. Waryńskiego 5),

---

swobodnego i powszechnego dostępu do zasobów dziedzictwa kultury i nauki, a także rozpoznawanie, zaspokajanie i rozwijanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych, naukowych, kulturalnych, estetycznych i rozrywkowych. Cele strategiczne rozwoju biblioteki obejmują: 1. Podnoszenie atrakcyjności Biblioteki; 2. Zapewnienie dostępu on-line do usług Biblioteki; 3. Poszerzenie zasobów Biblioteki; 4. Integracja środowiska lokalnego wokół wydarzeń kulturalnych. Pozyskiwanie nowych odbiorców oferty Biblioteki; 5. Budowanie pozytywnego wizerunku Biblioteki i relacji ze środowiskiem; 6. Pozyskiwanie nowych grup użytkowników; 7. Podnoszenie kwalifikacji pracowników i stymulowanie ich aktywności zawodowej; za: *Strategia Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Galla Anonima w Kołobrzegu*.

²⁹ Za: Statut Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu stanowiący Załącznik do Uchwały Nr XVIII/124/2012 Rady Powiatu w Kołobrzegu z dnia 20 kwietnia 2012 r.

³⁰ Za: <http://www.muzeum.kolobrzeg.pl/pl/> (dostęp 23.03.2020)

³¹ Za: <http://www.colbergensis.eu> (dostęp 23.03.2020)

- Maszoperia – muzeum 6D (ul. Rodziewiczówny 15),
- Muzeum Piractwa (ul. Szyprów 1).

Sieć placówek kulturalnych na terenie miasta uzupełnia **jednosalone Kino Wybrzeże, znajdujące się przy ul. Łopuskiego 24.**

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2018 roku w Kołobrzegu funkcjonowało 1 centrum kultury, w którym prowadzono 11 grup artystycznych oraz 20 kół, klubów i sekcji. Grupy artystyczne liczyły 182 członków (o 4,6% więcej niż w 2017 roku), zaś koła i sekcje – 310 członków (o 52% więcej niż w 2017 roku). **W 2018 roku w kołobrzesckim centrum kultury odbyło się 358 imprez, w których uczestniczyły łącznie 133 473 osoby. W porównaniu do 2017 roku liczba imprez zmniejszyła się o 22,8%, zaś liczba uczestników o 7%.**

Tabela 21. Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	3	4	4	4	4	4	1
imprezy	46	352	341	465	441	464	358
uczestnicy imprez	550	133 150	134 522	143 225	119 988	143 475	133 473
grupy artystyczne	-	16	15	12	10	12	11
członkowie grup artystycznych	-	173	185	146	138	174	182
koła/kluby/sekcje	-	11	12	24	18	18	20
członkowie kół/klubów/sekcji	-	355	219	357	229	204	310

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wśród imprez organizowanych przez centrum kultury wyraźnie dominują koncerty (31,8%) oraz seanse filmowe (29,9%). W 2018 roku odbyło się 114 koncertów (o 26,7% więcej niż w 2017 roku) oraz 107 seansów filmowych (o 20,7% mniej niż w 2017 roku). Dość często odbywały się również pokazy teatralne – w 2018 roku miało miejsce 40 pokazów, co stanowiło 11,2% wszystkich zorganizowanych imprez. Wśród imprez odbywających się w centrum kultury znajdowały się także wystawy, konkursy, imprezy interdyscyplinarne, festiwale i przeglądy artystyczne czy warsztaty – w 2018 roku miało miejsce po kilkanaście imprez każdego rodzaju.

Tabela 22. Imprezy organizowane przez jednostkę kultury w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
seanse filmowe	0	70	99	118	124	135	107
wystawy	0	20	16	15	16	16	14
festiwale i przeglądy artystyczne	-	-	-	11	10	12	12
koncerty	-	-	-	95	107	90	114
prelekcje, wykłady, spotkania	8	13	41	39	30	35	7
imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne	26	27	5	36	36	31	0
konkursy	9	12	11	15	13	15	13
pokazy teatralne	-	-	-	34	35	32	40
interdyscyplinarne	-	-	-	14	6	17	13
warsztaty	-	-	-	32	30	34	11

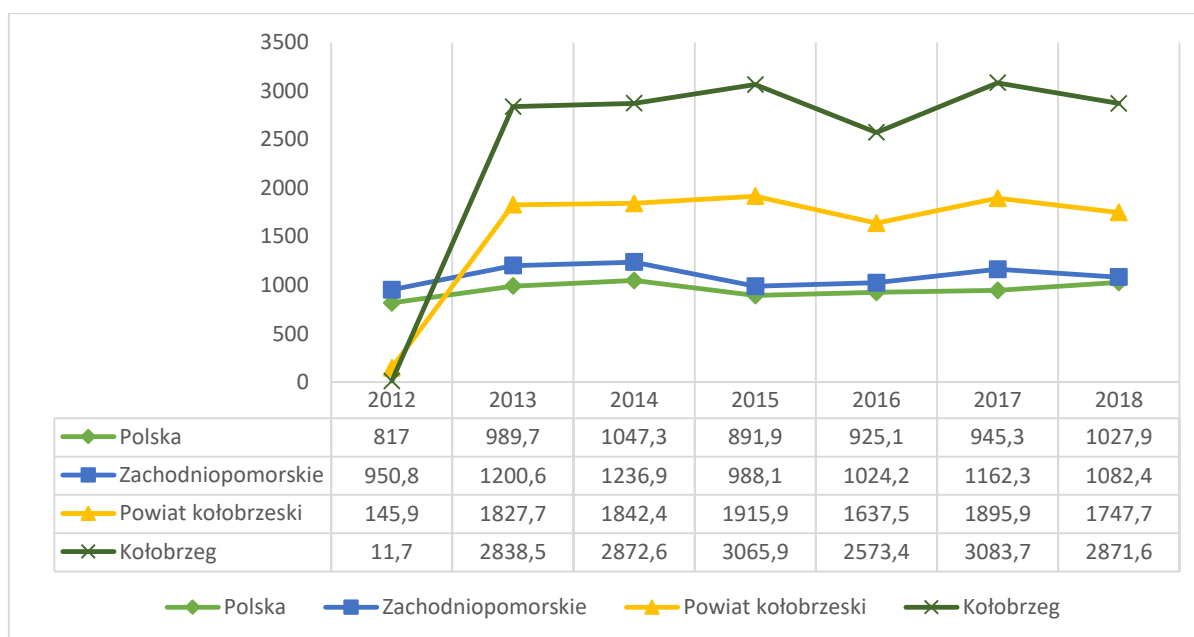
inne	0	87	114	56	34	47	27
------	---	----	-----	----	----	----	----

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik liczby uczestników imprez na 1000 mieszkańców pokazuje wysoką pozycję Kołobrzegu na tle innych jednostek referencyjnych. W 2018 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadało ponad 2,8 tys. uczestników imprez, co oznacza, że licznie brali w nich udział turyści i inni goście, tj. osoby niebędące mieszkańcami Kołobrzegu. Wartości wskaźnika dla pozostałych jednostek referencyjnych były znacznie niższe niż dla Kołobrzegu – w skali kraju i województwa zachodniopomorskiego na 1000 mieszkańców przypadało niewiele ponad 1000 uczestników imprez.

Wykres 21. Liczba uczestników imprez na 1000 mieszkańców w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Infrastruktura bibliotek publicznych w Kołobrzegu od lat obejmuje 3 biblioteki i filie oraz 4 punkty biblioteczne. **Wśród tych obiektów 2 posiadały wejście do budynku przystosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku, a 1 obiekt udogodnienia wewnątrz budynku umożliwiające poruszanie się na wózkach inwalidzkich. Żaden obiekt biblioteczny nie był przystosowany dla użytkowników niewidzących i słabowidzących.**

Księgozbiór kołobrzesckich bibliotek publicznych liczył w 2018 roku 149 980 woluminów, tj. o 2,6% więcej niż w 2017 roku, ale o 2,3% mniej niż w 2012 roku. **Liczba czytelników bibliotek publicznych** w 2018 roku w Kołobrzegu ukształtowała się na poziomie 7 450 osób i **wykazywała tendencję malejącą** w porównaniu do lat poprzednich – w 2012 roku biblioteki liczyły 8 880 czytelników, tj. o 16,1% więcej niż w 2018 roku. Na przestrzeni lat **zmniejszyła się również liczba wypożyczeń księgozbioru** na zewnątrz – w 2018 roku czytelnicy dokonali 95 574 wypożyczeń, tj. o 22,4% mniej niż w 2012 roku.

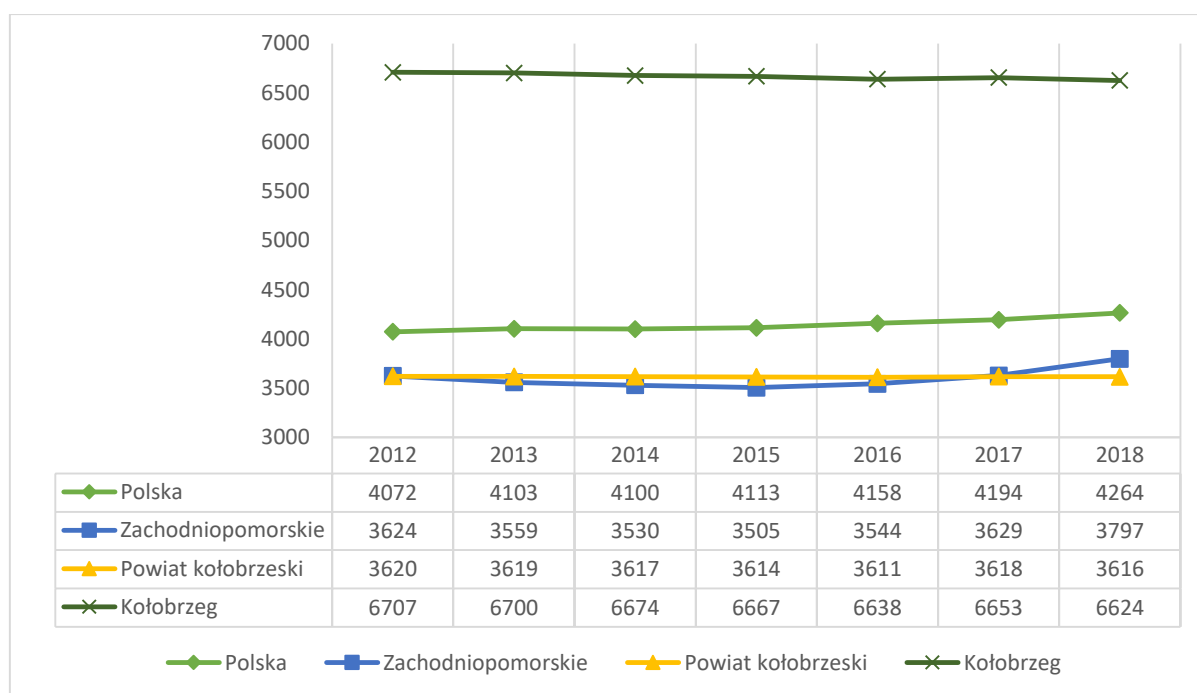
Tabela 23. Biblioteki publiczne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
biblioteki i filie	3	3	3	3	3	3	3
punkty biblioteczne	4	4	4	4	4	4	4
księgozbiór bibliotek	153 481	149 054	144 361	141 770	142 377	146 235	149 980
czytelnicy w ciągu roku	8 880	8 492	7 667	8 089	7 999	7 509	7 450
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	123 142	113 797	104 905	108 775	103 402	99 117	95 574
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku	1	1	2	2	2	2	2
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: udogodnienia wewnątrz budynku	0	0	1	1	1	1	1
obiekt przystosowany dla użytkowników niewidzących i słabowidzących	0	0	0	0	0	0	0

*dane za 2019 rok są niedostępne Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Miasto Kołobrzeg cechuje się dość niskim zagęszczeniem bibliotek publicznych. Przez cały analizowany okres wskaźnik ludności przypadającej na 1 placówkę biblioteczną utrzymywał się na poziomie powyżej 6,6 tys. osób, a w 2018 roku przyjął wartość 6 624 osoby. Tymczasem w skali kraju na 1 placówkę biblioteczną przypadało w 2018 roku ok. 4,2 tys. osób, a w województwie zachodniopomorskim – niemal 3,8 tys. osób.

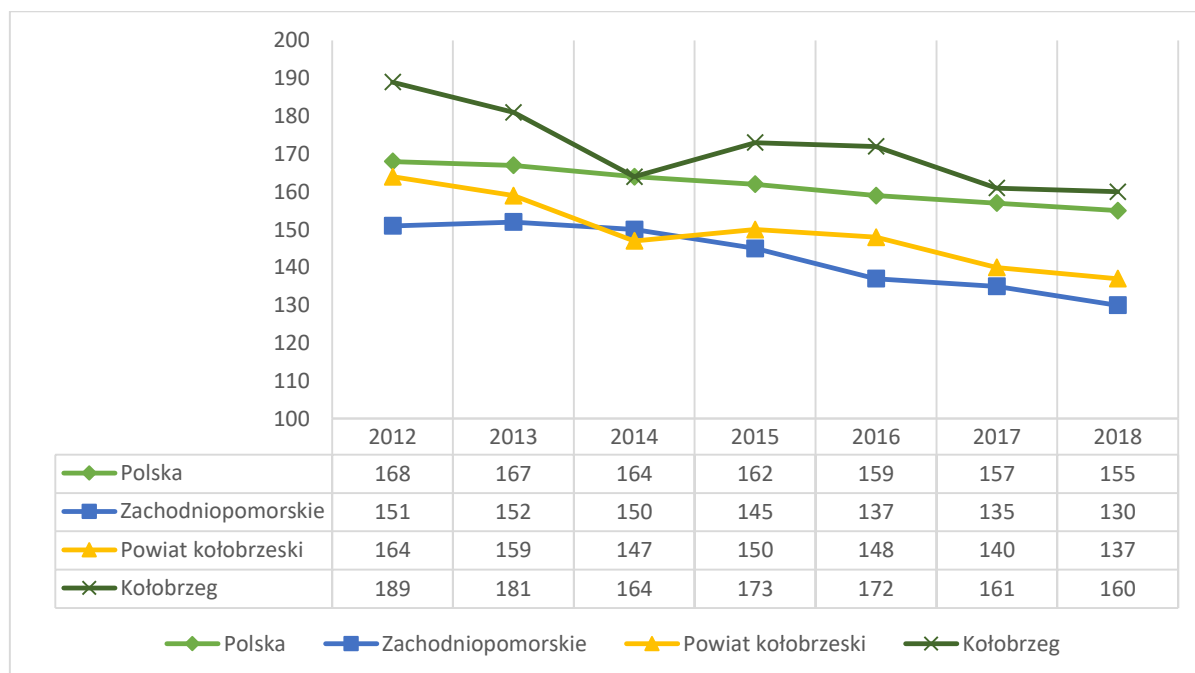
Wykres 22. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Mimo sygnalizowanego wcześniej zmniejszenia liczby czytelników bibliotek publicznych, Kołobrzeg cały czas utrzymuje **pozycję lidera pod względem liczby czytelników bibliotek na 1000 ludności**. Wskaźnik ten przyjmował w poszczególnych latach coraz niższe wartości, wykazując tendencję malejącą – w 2012 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadło 189 czytelników bibliotek publicznych, zaś w 2018 roku wartość ta zmniejszyła się o 29 osób, do 160 czytelników na 1000 ludności. W przypadku kraju wskaźnik czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców przyjął wartość 155 osób (o 13 osób mniej niż w 2012 roku), a w województwie zachodniopomorskim i powiecie kołobrzeskim okazał się jeszcze niższy i wynosił odpowiednio 130 (o 21 osób mniej niż w 2012 roku) oraz 137 (o 27 osób mniej niż w 2012 roku).

Wykres 23. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W Kołobrzegu funkcjonuje jedno stałe kino, dysponujące 232 miejscami na widowni. W 2018 roku odbyło się w nim 1 478 seansów, w których uczestniczyło łącznie 74 022 widzów. **Liczba seansów dostępnych w kołobrzeskim kinie fluktuowała w poszczególnych latach, przyjmując wartości niższe i wyższe, jednocześnie jednak kino przyciągało coraz więcej widzów.** W 2018 roku liczba widzów na seansach była o 7,3% wyższa niż w 2017 roku i aż o 40,5% wyższa niż w 2012 roku. Interesujący jest fakt, że przybywało seansów filmów produkcji polskiej – w 2012 roku stanowiły one 17% wszystkich seansów, zaś w 2018 roku – już 27%. W 2018 roku w kołobrzeskim kinie odbyło się 396 seansów filmów polskich (o 20,7% więcej niż w 2017 roku), które zgromadziły łącznie 34 452 widzów (o ponad 55% więcej niż w 2017 roku). Znacząco zwiększył się udział widzów na filmach polskiej produkcji w ogólnej liczbie widzów w kinie w Kołobrzegu – w 2012 roku filmy polskie obejrzało 21,6% widzów, natomiast w 2018 roku wśród widzów kinowych już 46,5% stanowiły osoby oglądające polskie produkcje filmowe.

Tabela 24. Kina stałe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	1	0	1	1	1	1	1
sale	1	0	1	1	1	1	1

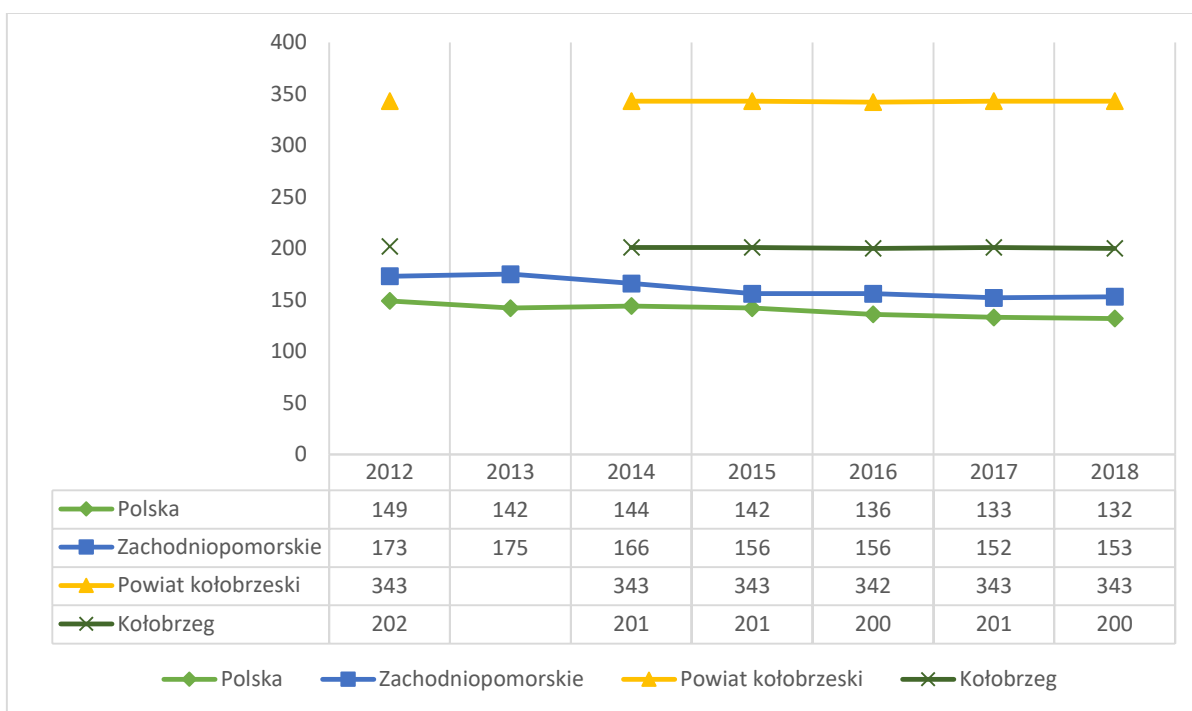
miejsca na widowni	232	0	232	232	232	232	232
seanse ogółem	1 950	0	1 551	1 515	1 518	1 451	1 478
seanse filmy produkcji polskiej	323	0	396	267	294	328	396
widzowie ogółem	52 700	0	51 144	57 619	65 318	68 975	74 022
widzowie na filmach produkcji polskiej	11 396	0	21 548	13 765	22 415	22 166	34 452

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik liczby ludności na 1 miejsce w kinach stałych wskazuje na niższą dostępność kina w Kołobrzegu niż w większych jednostkach referencyjnych. Wskaźnik od lat przyjmuje podobne wartości dla miasta, co wynika ze stałości bazy kinowej, a drobne zmiany wartości są efektem zmian liczby ludności miasta. W 2018 roku na 1 miejsce w kinie przypadało 200 mieszkańców Kołobrzegu, tj. więcej niż wynosiła średnia krajowa (132 osoby na 1 miejsce w kinach stałych) oraz wojewódzka (153 osoby).

Wykres 24. Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Działalność wystawiennicza w Kołobrzegu realizowała jedna placówka, galeria sztuki. Obiekt był przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, posiadał stosowne udogodnienia przy wejściu do budynku, jak i wewnątrz. Liczba wystaw zorganizowanych w kołobrzesckiej galerii sztuki przyjmowała w poszczególnych latach różne wartości, od 8 w 2014 roku do 15 w 2015 roku. Zmiennością charakteryzowała się także liczba zwiedzających galerię sztuki. **Ogółem w 2018 roku w Kołobrzegu zorganizowano 14 wystaw krajowych, które odwiedziło 13 792 osoby.**

Tabela 25. Obiekty działalności wystawienniczej w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
galerie i salony sztuki ogółem	1	1	1	1	1	1	1
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku	0	0	1	1	1	1	1
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: udogodnienia wewnątrz budynku	0	0	1	1	1	1	1
w kraju wystawy	14	12	8	11	15	12	14
w kraju ekspozycje	14	12	8	11	15	12	14
w kraju zwiedzający	824	11 238	11 829	13 706	15 100	17 722	13 792

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Działalność w zakresie muzeów w Kołobrzegu prowadziły 2 jednostki, wśród których tylko jedna posiadała wejście umożliwiające wjazd osobie poruszającej się na wózku inwalidzkim. Zarówno liczba zwiedzających, jak i zorganizowanych w muzeach imprez oświatowych podlegała różnym wahaniom na przestrzeni lat, nie wykazując jednorodnej tendencji. **Ogółem w 2018 roku kołobrzeskie muzea odwiedziło niemal 131 tys. osób (o 4% więcej niż w 2017 roku) i zorganizowano w nich 207 imprez oświatowych (o 13,7% mniej niż w 2017 roku)**. Wśród imprez w muzeach zdecydowanie dominowały lekcje i zajęcia, których w 2018 roku miało miejsce 155, co stanowiło 75% wszystkich imprez oświatowych w kołobrzeskich muzeach. W 2018 roku odbyło się również 27 odczytów, prelekcji i spotkań (13%), 16 imprez plenerowych (7,7%), 5 konkursów (2,4%), 3 warsztaty (1,4%) oraz 1 sesja naukowa (0,5%).

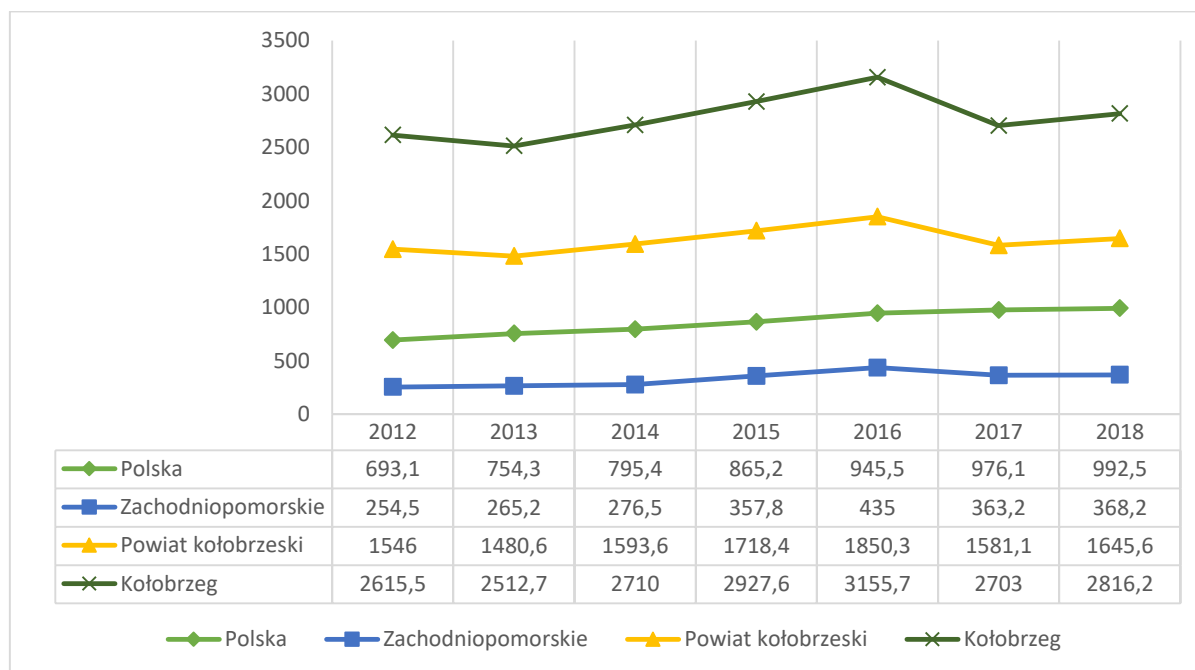
Tabela 26. Muzea w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	1	1	1	1	2	2	2
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku	1	1	1	1	1	1	1
obiekty przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich: udogodnienia wewnątrz budynku	0	0	0	0	0	0	0
zwiedzający	123 197	117 865	126 907	136 768	147 137	125 764	130 902
imprezy oświatowe w muzeach	234	145	273	163	237	240	207
odczyty/prelekcje/spotkania	18	7	8	6	31	12	27
konkursy	3	3	3	3	5	4	5
warsztaty	1	1	0	0	0	6	3
imprezy plenerowe	5	4	0	15	9	15	16
lekcje zajęcia	202	124	260	138	190	201	155
sesje i seminaria naukowe/sympozja	2	3	2	1	1	2	1

*dane za 2019 rok są niedostępne Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik zwiedzających muzea na 1000 ludności wskazuje na bardzo wysoką pozycję miasta Kołobrzeg na tle innych jednostek referencyjnych. W 2018 roku na 1000 mieszkańców gminy przypadało ponad 2,8 tys. zwiedzających muzea, co oznacza, że przyciągały one liczne grono turystów i osób niebędących mieszkańcami Kołobrzegu. W tym samym roku na 1000 mieszkańców kraju przypadało 992 zwiedzających muzea, zaś w przypadku województwa zachodniopomorskiego – na każdy 1000 ludności przypadało zaledwie 368 osób zwiedzających muzea.

Wykres 25. Zwiedzający muzea i oddziały na 1000 ludności w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

2.5. Sport

Kwestie sportu zostały uwzględnione w ramach *Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych na lata 2016-2020*, które wdrażają *Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020*. W programie OBYWATELSKI KOŁOBRZEG umiejscowiono OBSZAR SPORT, w ramach którego realizowane są projekty skoncentrowane na wszechstronnym wspieraniu sportu i rekreacji: Kołobrzeg miastem sportu oraz modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej. Cele programowe w obszarze SPORT obejmują: poprawę sytuacji w zakresie zaspokajania potrzeb sportowych i rekreacyjnych mieszkańców, popularyzację i rozpowszechnianie idei zdrowego i aktywnego trybu życia oraz zapewnienie oraz zwiększenie dostępności do obiektów sportowo-rekreacyjnych o wysokim standardzie.

Wyróżniający się lokalni sportowcy mogą liczyć na wsparcie ze strony władz miasta w postaci *stypendiów sportowych* oraz *nagród*. Stypendia i nagrody są wyrazem uznania dla prezentowanego przez zawodników poziomu sportowego i osiągnięć w danej dyscyplinie sportu oraz formą pomocy materialnej dla podniesienia poziomu wyszkolenia sportowego.

Stypendia przyznawane są zawodnikom, w tym sportowcom niepełnosprawnym, którzy osiągają wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach zespołowych

lub indywidualnych. Zawodnik ubiegający się o stypendium musi mieć nie więcej niż 26 lat, posiadać dokument uprawniający do uczestnictwa ze współzawodnictwie sportowym, być zawodnikiem klubu sportowego z siedzibą w mieście Kołobrzeg lub być mieszkańcem miasta i zawodnikiem klubu mającego siedzibę na terenie powiatu kołobrzесьkiego, uprawiać dyscyplinę objętą systemem współzawodnictwa sportowego, reprezentować kraj lub klub sportowy na zawodach sportowych, nie pobierać innych świadczeń finansowych z tytułu uprawiania danej dyscypliny sportu oraz uzyskać określony wynik sportowy. Wysokość miesięcznej kwoty stypendium sportowego ustalono na poziomie od 200 zł (za zajęcie miejsca 1-3 w Mistrzostwach Polski w grupach młodzieżowych młodszych niż juniorzy) do 1000 zł (za zajęcie miejsca 1-3 w igrzyskach olimpijskich lub paraolimpijskich).

Nagroda może być przyznana zawodnikowi, który posiada dokument uprawniający do udziału w zawodach sportowych, jest zawodnikiem klubu sportowego z siedzibą w mieście Kołobrzeg lub jest mieszkańcem miasta i zawodnikiem klubu mającego siedzibę na terenie powiatu kołobrzесьkiego, uprawia dyscyplinę objętą systemem współzawodnictwa sportowego, reprezentuje kraj lub klub sportowy na zawodach sportowych oraz uzyskał określony wynik sportowy. Wysokość nagrody uzależniona jest od rangi osiągnięć i wynosi od 600 zł (za zajęcie miejsca 1-3 w Mistrzostwach Polski Juniorów) do 3000 zł (za zajęcie miejsca 1-3 w igrzyskach olimpijskich lub paraolimpijskich). Nagroda może być przyznana również trenerowi prowadzącemu szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.

Stypendia dla zawodnika oraz nagrody dla zawodnika lub trenera przyznawane są na wniosek, który mogą składać kluby sportowe, których siedzibą jest Miasto Kołobrzeg lub mających siedzibę na terenie Powiatu Kołobrzесьkiego w przypadku wniosku na zawodnika będącego mieszkańcem Kołobrzegu. Nagroda pieniężna dla zawodnika może być przyznana również z inicjatywy Prezydenta Miasta³². **W 2019 roku stypendia sportowe pobierało 19 zawodników reprezentujących 5 dyscyplin sportowych (łucznictwo, zapasy, karate, kolarstwo, szachy), zaś nagrody zostały przyznane 3 zawodnikom (pływanie, taekwon-do) i 1 trenerowi (zapasy).**

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na rozwój sportu w Kołobrzegu. W 2018 roku w mieście funkcjonowało 18 klubów sportowych, w których prowadzono 22 sekcje – w obu przypadkach były to najwyższe wartości od 2014 roku. Kadre w kołobrzесьkich klubach sportowych w 2018 roku tworzyło 36 trenerów (dwukrotnie więcej niż w 2012 roku), 32 instruktorów sportowych (o 23% więcej niż w 2012 roku) oraz 10 innych osób prowadzących zajęcia sportowe (o 23% mniej niż w 2012 roku).

Kołobrzесьkie kluby sportowe liczyły w 2018 roku 1 548 członków. Liczba ta znacząco wzrosła na przestrzeni lat (o 47%), bowiem w 2012 roku członkami klubów sportowych było 1 050 osób. Silna tendencja rosnąca dotyczyła także liczby ćwiczących w klubach sportowych, która wzrosła z 957 w 2012 roku do 1 461 w 2018 roku – oznacza to wzrost na poziomie 53%. Choć przybywa zarówno ćwiczących mężczyzn (wzrost o 49,9%), jak i ćwiczących kobiet (wzrost o 59,5%), to nadal utrzymuje się dominacja płci męskiej w ogóle ćwiczących w klubach sportowych w Kołobrzegu. W 2012 roku mężczyźni stanowili 71,4% wszystkich ćwiczących, zaś w 2018 roku – 70,1%.

Zdecydowaną większość ćwiczących w klubach sportowych stanowi młodzież, tj. osoby do lat 18. W 2018 roku ich liczba w kołobrzесьkich klubach sportowych wynosiła 1 135 osób, co stanowiło 78% ogółu ćwiczących. Wśród ćwiczącej młodzieży również przeważa płeć męska – chłopcy

---

³² Za: Uchwała Nr XVI/228/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych oraz nagród Prezydenta Miasta Kołobrzeg za osiągnięte wyniki sportowe.

stanowili w 2018 roku 69% wszystkich ćwiczących do lat 18 w klubach sportowych. Tym samym można powiedzieć, że w 2018 roku **54% ogółu ćwiczących w klubach sportowych w Kołobrzegu to młodzi chłopcy w wieku do lat 18.**

Tabela 27. Kluby sportowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.

	2012	2014	2016	2018
kluby	19	15	17	18
członkowie	1050	950	1356	1548
ćwiczący	957	875	1321	1461
ćwiczący mężczyźni	683	598	1033	1024
ćwiczący kobiety	274	277	288	437
ćwiczący do lat 18	719	685	1076	1135
ćwiczący do lat 18 chłopcy	468	450	860	782
ćwiczący do lat 18 dziewczęta	251	235	216	353
sekcje sportowe	21	17	19	22
trenerzy	18	13	35	36
instruktorzy sportowi	26	32	19	32
inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	13	8	11	10

*dane dostępne w cyklu dwuletnim

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

2.6. Działania promocyjne miasta

Główne kierunki działań władz lokalnych w obszarze promocji miasta wyznacza ***Strategia promocji miasta Kołobrzeg na lata 2020-2025+*** przyjęta Uchwałą Nr XX/294/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii promocji Miasta Kołobrzeg na lata 2020-2025+. Dzięki pracom badawczym, obejmującym zarówno analizę danych zastanych, jak i realizację badań diagnostycznych (z uwzględnieniem czterech grup docelowych: mieszkańców Kołobrzegu, turystów z Polski, turystów z Niemiec oraz przedstawicieli biznesu) określono aktualny odbiór wizerunku miasta Kołobrzeg, a następnie opracowano kierunek rozwoju miasta wraz z koncepcją strategiczną, dla którego stworzono strategię komunikacji, obejmującą propozycje konkretnych działań, aktywności i produktów wpisujących się w przyjętą strategię marki miasta. Cele strategiczne wyznaczone do realizacji w dokumencie obejmują przede wszystkim działania związane ze:

1. wzmocnieniem i wzrostem rozpoznawalności wizerunku miasta Kołobrzeg – obejmuje działania związane z koniecznością stworzenia nowej i silnej tożsamości miasta, skuteczną współpracą trzech sektorów: nauki, biznesu i samorządu na rzecz rozwoju miasta i realizacji założeń strategii promocji marki miasta, zastosowaniem działań marketingowych w celu poprawy rozpoznawalności i konkurencyjności produktów turystycznych oraz stworzenia spójnego systemu komunikacji wizualnej.
2. stworzenia w Kołobrzegu atrakcyjnej przestrzeni do życia oraz spędzania wolnego czasu niezależnie od pory roku poprzez rozwój turystyki całorocznej oraz zwiększanie znaczenia miasta jako kurortu będącego idealnym miejscem do życia – obejmuje działania związane z zapewnieniem sprawnej komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, stworzeniem oferty

edukacyjnej odpowiadającej potrzebom lokalnego rynku pracy, wykorzystaniem skandynawskiej filozofii hygge, zapewnieniem wzrostu gospodarczego i społecznego miasta zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, rewitalizacją i estetyzacją obszarów miejskich oraz tworzeniem terenów zielonych, rozszerzeniem oferty kulturalno-rozrywkowej (całoroczne subprodukty turystyczne dla mieszkańców i turystów) oraz zwiększeniem liczby wydarzeń organizowanych w Kołobrzegu i okolicy.

3. zbudowanie silnej marki miasta, utożsamianej ze zdrowiem, aktywnością fizyczną oraz wyjątkowym środowiskiem naturalnym, dzięki wykorzystaniu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, bogatej oferty uzdrowiskowej, spa i wellness – obejmuje działania związane z umacnianiem wizerunku Kołobrzegu jako miejsca idealnego dla rowerzystów, wykorzystania potencjału wodnego, wzmocnienia wartości naturalnych atutów Kołobrzegu (źródła naturalne, borowiny i solanki) oraz stworzenia szerokiej oferty sportowo-rekreacyjnej dostępnej dla mieszkańców i turystów przez cały rok.

W 2019 roku **wydatki na promocję miasta wyniosły 1.998.425,23 zł**. Kierunki realizacyjne działań promocyjnych przedstawiały się następująco:

- Wydatkowano środki na materiały promocyjne i narzędzia do prowadzenia działań promocyjnych.
- Prowadzono kampanie promocyjne w mediach np. kamera TVN / Polsat - pobór obrazu w ciągu doby i transmisja z kamery umiejscowionej na latarni morskiej; zakupiono audycje w telewizji Polsat, „Ewa gotuje”, kampanie outdoor na billboardach, lokowanie produktu wg. ustalonych media planów w telewizjach TVN (Dzień Dobry Wakacje - kuchnia 22.06 i pogoda 23.06), emisja wskazań sponsorskich w TVN.
- Uczestniczono w targach krajowych i zagranicznych - TOUR SALON Poznań, Targi ITB Berlin Niemcy, Targi Turystyki w Opolu, Piknik Lotniczy w Świdwinie, Współpraca z Instytutem Rozwoju i Promocji Kolei - Wjazd pociągów specjalnych Pirat i Kamrat do kołobrzeskiego portu i kampania promująca wydarzenia PIRAT i KAMRAT.
- Organizowano lub współorganizowano imprezy takie jak: Międzynarodowy Złot Morsów - współpraca, promocja wydarzenia, ZZPN Beach Soccer, VI FORUM EKOLOGICZNE współorganizacja i promocja wydarzenia, Letni festiwal operowy, PROJEKT PLAŻA TVN + kino plenerowe, Festiwal Fal i Wiatru, Słoneczna Stacja Polsatu, Lato na Maxxxa – otwarcie lata, Siła muzyki Radia Zet – Margaret.
- Kontynuowano współpracę zagraniczną.

Elementem polityki promocyjnej i społecznej miasta Kołobrzeg jest wprowadzony w 2019 roku program pn. *Kołobrzaska Karta Mieszkańca*. Program ma na celu:

1. rozwój Miasta
2. promocję Miasta jako miejsca atrakcyjnego do osiedlenia się
3. poprawę warunków i jakości życia mieszkańców Kołobrzeg
4. zwiększenie dostępności do komunikacji miejskiej
5. zwiększenie dostępności do miejskich obiektów użyteczności publicznej
6. umacnianie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców
7. poszerzenie oferty możliwości spędzania wolnego czasu
8. kształtowanie kultury spędzania czasu wolnego.

Program Kołobrzaska Karta Mieszkańca realizowany jest w szczególności w obszarach: komunikacja miejska, kultura, sport i rekreacja, wychowanie i oświata, zdrowie, pomoc społeczna, gastronomia i sklepy oraz usługi. W ramach programu tworzony jest system zniżek, ulg, preferencji

i uprawnień dostępny dla każdego posiadacza Kołobrzesckiej Karty Mieszkańca. O wydanie karty mogą ubiegać się osoby, które są zameldowane na pobyt stały na terenie miasta lub zamieszkują na terenie miasta i rozliczają podatek dochodowy w lokalnym urzędzie skarbowym³³.

Karta jest dostępna w wersji papierowej oraz mobilnej na telefonach z systemem Android lub iOS. Dotychczas wydano ponad 10 tys. kart, a baza partnerów KKM stale się powiększa³⁴.

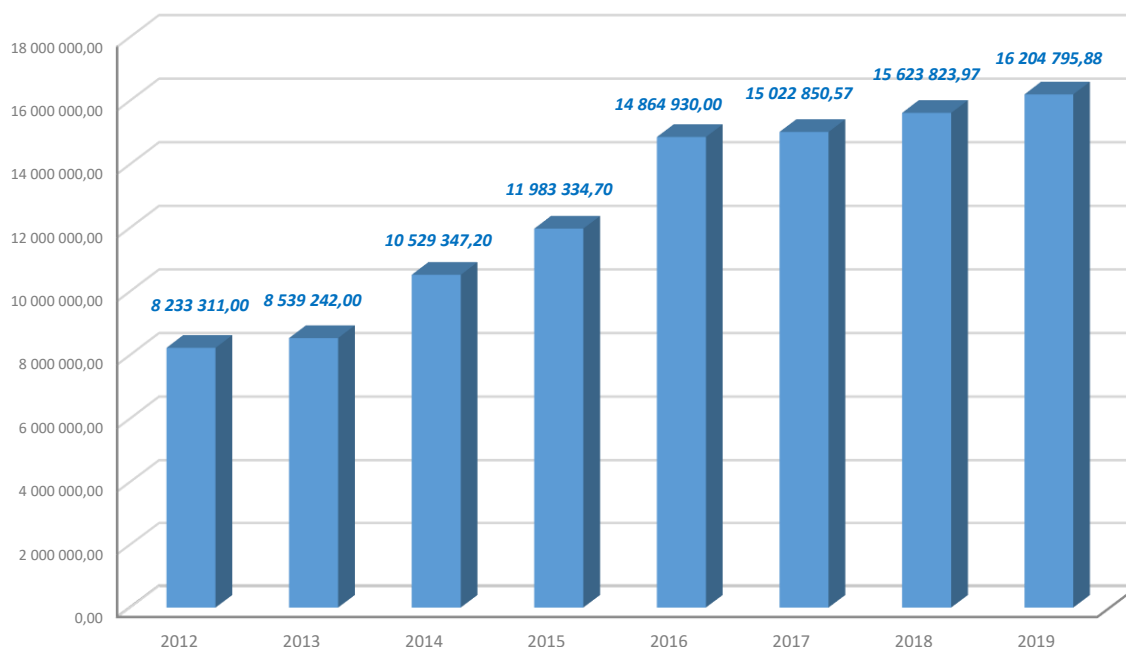
Rysunek 2. Wzór Kołobrzesckiej Karty Mieszkańca

Źródło: Zarządzenie Nr 63/19 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 11 czerwca 2019 r. w sprawie realizacji programu pn. Kołobrzescka Karta Mieszkańca

Jednym z mierników odpowiednio dobranych działań promocyjnych miasta są dochody budżetu z opłaty uzdrowskowej. W 2019 roku dochody miasta z opłaty uzdrowskowej wyniosły 16.204.795,88 zł brutto – wzrosły o 3,72% w odniesieniu do roku 2018. Natomiast na przestrzeni lat np. w porównaniu z 2012 rokiem wzrost ten wynosi 96,82%.

Wykres 26. Dochody budżetowe Gminy Miasto Kołobrzeg z tytułu opłaty uzdrowskowej w latach 2012-2019

³³ Za: Uchwała Nr V/69/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia i realizacji programu pn. Kołobrzescka Karta Mieszkańca.

³⁴ <https://kkm.kolobrzeg.pl/home.qbpage> (dostęp 19.03.2020)

2.7. Polityka mieszkaniowa

Politykę mieszkaniową miasta w zakresie zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym definiuje **Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2019-2023**, przyjęty Uchwałą Nr XV/197/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 5 listopada 2019 r. Jednym z zadań gminy jest dążenie do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych tym przedstawicielom społeczności lokalnej, którzy nie są w stanie samodzielnie zaspokoić tych potrzeb. Gmina realizuje także ustawowe obowiązki związane z zapewnieniem lokali socjalnych, lokali zamiennych czy tymczasowych. Zadania związane z gospodarką mieszkaniową gminy finansowane są ze środków pochodzących z budżetu miasta, w tym dochodów z czynszu oraz dochodów z wynajmu garaży i lokali użytkowych. Jako dodatkowe źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej traktowane są środki zewnętrzne, w tym budżet państwa, dopłaty z Banku Gospodarstwa Krajowego czy kredyty komercyjne.

Władze miasta podejmują liczne działania związane z realizacją ustawowych zadań w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych. Obejmują one: powiększanie zasobu lokali przeznaczonych na potrzeby najmu socjalnego, realizację wyroków sądowych, w których sąd orzekł o uprawnieniu do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu, zapewnienie lokali zamiennych, zapewnienie pomieszczeń tymczasowych, zapewnienie lokali osobom, które opuściły pieczę zastępczą czy zapewnienie lokali osobom osiągającym niskie dochody – w przypadku osób ubiegających się o najem lokalu mieszkalnego.

Istotną częścią działań w zakresie polityki mieszkaniowej jest poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i warunków życia dla lokatorów. Na podstawie przeglądów stanu technicznego budynków określane są potrzeby remontowe oraz plany inwestycji i bieżących remontów budynków i lokali. W przypadku budynków stanowiących współwłasność miasto partycypuje w remontach do wysokości posiadanych udziałów. W obszarze remontów znajdują się także działania związane z poprawą efektywności energetycznej budynków, m.in. poprzez likwidację ogrzewania na paliwo stałe na rzecz ogrzewania miejskiego, gazowego lub elektrycznego.

Na podstawie danych zawartych ww. programie, w zależności od położenia lokali, wielkość zasobu mieszkaniowego Miasta w 2018 roku przedstawiała się następująco:

- budynki będące w 100% własnością Gminy Miasto Kołobrzeg – 48 budynków (w tym 39 wybudowanych przed 1945 rokiem) z 510 lokalami mieszkalnymi (w tym 184 lokalami na potrzeby najmu socjalnego);
- budynki, w których funkcjonują wspólnoty mieszkaniowe z udziałem Miasta – 247 budynków (w tym 149 wybudowanych przed 1945 rokiem) z 714 lokalami mieszkalnymi (w tym 63 lokalami na potrzeby najmu socjalnego);
- budynki mieszkalne Kołobrzесьkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. – 8 budynków z 450 mieszkaniem (w tym 84 lokalami na potrzeby najmu socjalnego).

Ogółem w mieszkaniowym zasobie gminy miasto Kołobrzeg w 2018 roku znajdowały się łącznie 1 674 mieszkania. W kolejnych latach przewiduje się spadek wielkości zasobu mieszkaniowego Miasta, do poziomu 1 540 mieszkań w 2021 roku, a następnie, w wyniku realizowanych inwestycji, wzrost do 1 660 mieszkań w 2023 roku.

O niewystarczających zasobach mieszkaniowych Miasta i deficycie mieszkań komunalnych świadczą jednak dane dotyczące gospodarstw domowych oczekujących na wynajem mieszkania

– wg stanu na 31.12.2018 roku **na wynajem lokali komunalnych oczekiwały 433 gospodarstwa domowe, w tym 121 gospodarstw jednoosobowych, 118 dwuosobowych, 104 trzyosobowych, 62 czteroosobowych, 22 pięcioosobowych i 6 gospodarstw składających z przynajmniej 6 osób**. W celu ograniczenia tempa zmniejszania się wielkości zasobu mieszkaniowego Miasta zakłada się ograniczenie sprzedaży mieszkań z wysoką bonifikatą – docelowo wykupienie mieszkania komunalnego możliwe ma być wyłącznie bez żadnej bonifikaty udzielanej przez gminę. Działania te mają wpłynąć na zmniejszenie zainteresowania najemców wykupem lokali na własność, a tym samym na zabezpieczenie odpowiedniej wielkości zasobu mieszkaniowego gminy. Gmina Miasto Kołobrzeg realizuje także działania mające na celu pozyskanie nowych lokali komunalnych. W najbliższych latach, we współpracy z Kołobrzeskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., realizowana będzie budowa kompleksu budynków komunalnych na osiedlu Witkowie, w ramach której powstanie ponad 300 mieszkań. Mieszkania powstałe na osiedlu Witkowie mają stanowić trwały zasób mieszkaniowy Miasta Kołobrzeg³⁵.

W 2019 roku gmina miasto Kołobrzeg posiadała łącznie 303 budynków, przy czym w 56 miasto było jedynym właścicielem, a 247 – współwłaścicielem. Liczby te od 2018 roku są stałe, w poprzednich latach obserwowano tendencję malejącą. Zasób miasta w 2019 roku stanowiło 1 200 lokali mieszkalnych (bez KTBS), z czego 42,5% (510 lokali) stanowiło własność gminy, zaś 57,5% (690 lokali) – współwłasność gminy. Liczba lokali stanowiących zasób mieszkaniowy miasta stale się zmniejsza – 1 576 w 2012 roku do 1 200 w 2019 roku (spadek o 23,9%). Ogółem w 2019 roku miasto było właścicielem 1 318 mieszkań komunalnych oraz 332 lokali socjalnych. Uwagę zwraca szczególnie ta ostatnia kategoria – **na przestrzeni lat 2012-2019 liczba oferowanych lokali socjalnych w Kołobrzegu zwiększyła się ponad trzykrotnie, co zdecydowanie poprawiło dostępność tego typu lokali dla mieszkańców miasta.**

Tabela 28. Zasób mieszkaniowy stanowiący własność lub współwłasność gminy Miasto Kołobrzeg w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
liczba budynków ogółem	321	316	316	315	310	309	303	303
w tym stanowiących własność gminy	62	51	60	59	54	53	56	56
w tym stanowiących współwłasność gminy	259	265	256	256	256	256	247	247
liczba lokali mieszkalnych ogółem*	1576	1499	1453	1397	1343	1287	1224	1200
w tym stanowiących własność gminy	590	543	544	531	519	512	510	510
w tym stanowiących współwłasność gminy	986	956	909	866	824	775	714	690
liczba lokali niezamieszkałych	62	52	67	49	38	29	4	5
mieszkania komunalne ogółem	1739	1551	1453	1397	1343	1287	1342	1318
lokale socjalne ogółem	102	112	141	177	214	219	332	332

*bez KTBS Sp. z o.o.o

Źródło: dane Urzędu Miasta Kołobrzeg (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010-2017 (lata 2012-2017)

Największym zarządcą mieszkań w Kołobrzegu jest ***Kołobrzeskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.*** (jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Gminy Miasto Kołobrzeg), z siedzibą przy ul. Artyleryjskiej 3. KTBS Sp. z o.o. prowadzi działalność inwestycyjną

³⁵ Za: Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2019-2023.

w zakresie budownictwa mieszkaniowego (łączy elementy budownictwa socjalnego, komunalnego i komercyjnego), a także w zakresie zarządzania i administrowania zasobami mieszkaniowymi Gminy Miasto Kołobrzeg oraz powierzonymi zasobami wspólnot mieszkaniowych. Od 2001 roku KTBS zrealizowało liczne inwestycje, obejmujące zarówno budowę nowych budynków mieszkalnych, jak i adaptację obiektów pokoszarowych i powojennych czy budowę lokali usługowych oraz garaży. Inwestycje KTBS Sp. z o.o. znajdują się przy ul. Chodkiewicza (70 mieszkań), ul. Helsińskiej („Osiedle Europejskie”, 196 mieszkań), ul. Mazowieckiej (17 mieszkań), ul. Jedności Narodowej (148 mieszkań), ul. Koszalińskiej (84 mieszkania), ul. Łopuskiego (52 mieszkania), ul. Bema (70 mieszkań), ul. Kujawskiej (23 mieszkania), ul. Łopuskiego (49 mieszkań), ul. Okopowej (29 mieszkań), ul. Józefa Wybickiego (70 mieszkań), ul. Szarych Szeregów (74 mieszkania), ul. Wolności (41 mieszkań) oraz ul. Rybackiej (88 mieszkań)³⁶. Spółka KTBS w swojej działalności realizuje systematycznie działania mające na celu optymalne zarządzanie zasobami oraz działania proekologiczne.

Wśród podejmowanych aktywności na rzecz optymalnego zarządzania zasobami znajdują się m.in. wykonywanie obowiązkowych przeglądów rocznych i pięcioletnich obiektów budowlanych, planowanie remontów (w okresach krótkoterminowych, rocznych oraz wieloletnich), utrzymywanie substancji mieszkaniowej w nie pogorszonym stanie i niedopuszczanie do dekapitalizacji majątku komunalnego, przeprowadzanie inwentaryzacji mieszkań w celu uzyskania wiedzy w zakresie dbałości najemcy o wynajmowany lokal czy prowadzenie właściwej polityki windykacyjnej. Natomiast wśród podejmowanych przez spółkę KTBS działań proekologicznych szczególne znaczenie mają te związane m.in. z wymianą pieców na paliwo stałe, gazowe lub podłączenie do MEC czy modernizacja instalacji elektrycznych na częściach wspólnych nieruchomości wraz z wymianą oświetlenia na energooszczędne, ale także wprowadzenie e-faktur czy umieszczanie w gablotach informacyjnych ulotek o obowiązku segregacji śmieci. Również w planowanych inwestycjach KTBS przewiduje się wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technicznych sprzyjających ekologii – na „Osiedlu Witkowie” ma powstać instalacja fotowoltaiczna zasilająca części wspólne, zbiorniki małej retencji oraz stanowiska parkingowe z możliwością elektrycznego ładowania samochodów.

W 2019 roku w zarządzie KTBS Sp. z o.o. pozostawało 128 budynków o łącznej powierzchni niemal 118 m². Znajdowało się wśród nich 48 budynków stanowiących własność miasta Kołobrzeg oraz 80 budynków, w których funkcjonowały wspólnoty. Ogółem w zarządzie KTBS pozostawało 2 866 mieszkań, z czego 42% znajdowało się w budynkach będących własnością gminy miasto Kołobrzeg (1 201 mieszkań), a 58% w budynkach wspólnot (1 665 mieszkań). W zarządzie KTBS znajdowało się również 71 mieszkań prywatnych. **Analiza danych dotyczących liczby budynków i mieszkań pozostających w zarządzie KTBS w poszczególnych latach wskazuje na znaczny spadek, wywołany zmniejszeniem zasobów własnych miasta Kołobrzeg.** W 2019 roku liczba budynków w zarządzie KTBS była o 14% niższa niż w 2012 roku, o ile jednak liczba budynków wspólnot fluktuowała w poszczególnych latach, to w przypadku budynków stanowiących własność gminy nastąpił spadek aż o 31% (z 70 budynków w 2012 roku do 48 w 2018 i 2019 roku). Podobne tendencje dotyczyły liczby mieszkań w zarządzie KTBS – na przestrzeni lat 2012-2019 odnotowano spadek o niemal 13%, przy czym liczba mieszkań stanowiących własność miasta zmniejszyła się o niemal 31%, natomiast liczba mieszkań we wspólnotach wzrosła o 7,2%.

---

³⁶ Za: <http://www.ktbs.pl/inwestycje-zrealizowane> (dostęp 30.03.2020)

Tabela 29. Struktura budynków i mieszkań pozostających w zarządzie Kołobrzесьkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba budynków w zarządzie KTBS, w tym własność:	149	141	144	142	130	129	128	128
Gminy Miasto	70	61	60	59	54	53	48	48
Wspólnot, w zarządzie KTBS	79	80	84	83	76	76	80	80
Powierzchnia budynków w zarządzie KTBS, w tym własność:	107 871,16	104 829,91	104 707,82	104 905,46	115 497,39	114 509,33	117 728,92	117 987,86
Gminy Miasto	28 494,21	25 280,96	25 090,19	24 713,45	24 222,40	23 234,34	23 777,66	23 777,66
Wspólnot, w zarządzie KTBS	79 376,95	79 548,95	79 617,63	80 192,01	91 274,99	91 274,99	93 951,26	94 210,20
Liczba mieszkań w zarządzie KTBS, w tym własność:	3 292	3 108	3 011	2 959	2 946	2 890	2879	2866
Gminy Miasto	1 739	1 551	1 453	1 397	1 343	1 287	1232	1201
Wspólnot, w zarządzie KTBS	1 553	1 557	1 558	1 562	1 603	1 603	1647	1665
Powierzchnia mieszkań w zarządzie KTBS, w tym własność:	148 494,98	145 205,07	142 233,85	141 034,13	138 341,83	136 879,24	140 787,45	140 138,54
Gminy Miasto	70 899,81	67 438	64 398	62 624	59 827,62	58 365,03	55 336,66	53 799,79
Wspólnot, w zarządzie KTBS	77 595,17	77 767,07	77 835,85	78 410,13	78 514,21	78 514,21	85 450,79	86 338,75
Liczba mieszkań prywatnych w zarządzie KTBS	87	72	72	72	72	72	71	71
Powierzchnia mieszkań prywatnych w zarządzie KTBS	4 380,30	3 925,95	3 925,95	3 925,95	3 925,95	3 925,95	3875,91	3875,91

Źródło: dane Urzędu Miasta Kołobrzeg (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017).

Ogólne dane statystyki publicznej wskazują, że w 2018 roku na terenie miasta Kołobrzeg znajdowały się 2 932 budynki mieszkalne, tj. o 24 więcej niż w 2017 roku (wzrost o 0,8%) i aż o 144 więcej niż w 2012 roku (wzrost o 5,2%). Kołobrzeskie zasoby mieszkaniowe tworzyły w 2018 roku 24 530 mieszkania z 90 088 izbami o łącznej powierzchni ponad 1,6 mln m². W porównaniu do 2017 roku w mieście przybyły 953 mieszkania (wzrost o 4%), zaś w porównaniu do 2012 roku – aż 2 695 mieszkań (wzrost o 12,3%). **Powszechne było w Kołobrzegu wyposażenie mieszkań w sieć wodociagową (100%), łazienkę (99%) i centralne ogrzewanie (97,4%).**

Specjalną kategorią mieszkań są lokale socjalne. W 2018 roku na terenie miasta znajdowało się 333 lokali socjalnych o łącznej powierzchni 11 444 m². **Dane statystyczne wskazują, że lokali socjalnych w Kołobrzegu przybywa z każdym rokiem, a na przestrzeni lat 2012-2018 ich liczba wzrosła o 162 lokale, tj. niemal dwukrotnie (o 94,7%).**

Tabela 30. Zasoby mieszkaniowe w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
budynki mieszkalne	2 788	2 809	2 823	2 851	2 884	2 908	2 932
mieszkania	21 835	22 015	22 226	22 521	23 025	23 577	24 530
izby	83 662	84 101	84 634	85 322	86 548	87 995	90 088
powierzchnia (w m²)	1 480 514	1 491 209	1 502 950	1 519 609	1 548 380	1 577 663	1 619 502
lokalne socjalne	171	171	226	271	283	308	333

* dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Od 2017 roku liczba nowych budynków mieszkalnych oddawanych do użytkowania w Kołobrzegu kształtuje się na poziomie 26 budynków rocznie. W 2019 roku znajdowało się wśród nich 12 budynków jednorodzinnych (46%) i 14 budynków wielorodzinnych (54%). Większość nowych budynków mieszkalnych stanowią obiekty przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – w 2019 roku było ich 15, co stanowiło 58% oddanych budynków mieszkalnych. Pozostałe 11 były to budynki mieszkalne indywidualne.

Tabela 31. Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
budynki	33	25	15	29	35	26	26	26
jednorodzinny	-	21	11	21	24	18	8	12
wielorodzinny	-	4	4	8	11	8	18	14
wg typu								
indywidualne	23	21	8	11	10	18	8	11
spółdzielcze	0	0	0	0	0	0	0	0
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	10	4	6	16	24	8	17	15
komunalne	0	0	1	1	1	0	1	0
społeczne czynszowe	0	0	0	0	0	0	0	0
zakładowe	0	0	0	1	0	0	0	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Dynamicznie zwiększała się liczba mieszkań oddanych do użytkowania w Kołobrzegu w latach 2012-2018. W 2018 roku do użytkowania oddano w sumie 1 023 mieszkania z 2 279 izbami o łącznej powierzchni ponad 46 tys. m². **W porównaniu do 2012 roku liczba nowych mieszkań**

zwiększyła się ponad dwukrotnie (o 604 mieszkania, tj. o 144%), zaś w porównaniu do 2017 roku oddano do użytkowania o 469 więcej mieszkań (tj. o 85%).

Wśród mieszkań oddanych do użytkowania w ostatnich latach dominują mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem. W 2018 roku w Kołobrzegu oddano 971 mieszkań tego typu, co stanowiło 95% wszystkich mieszkań, które pojawiły się na rynku. Pozostałe mieszkania oddane do użytkowania w 2018 roku to mieszkania komunalne (44 mieszkania) i indywidualne (8 mieszkań).

Tabela 32. Mieszkania oddane do użytkowania w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

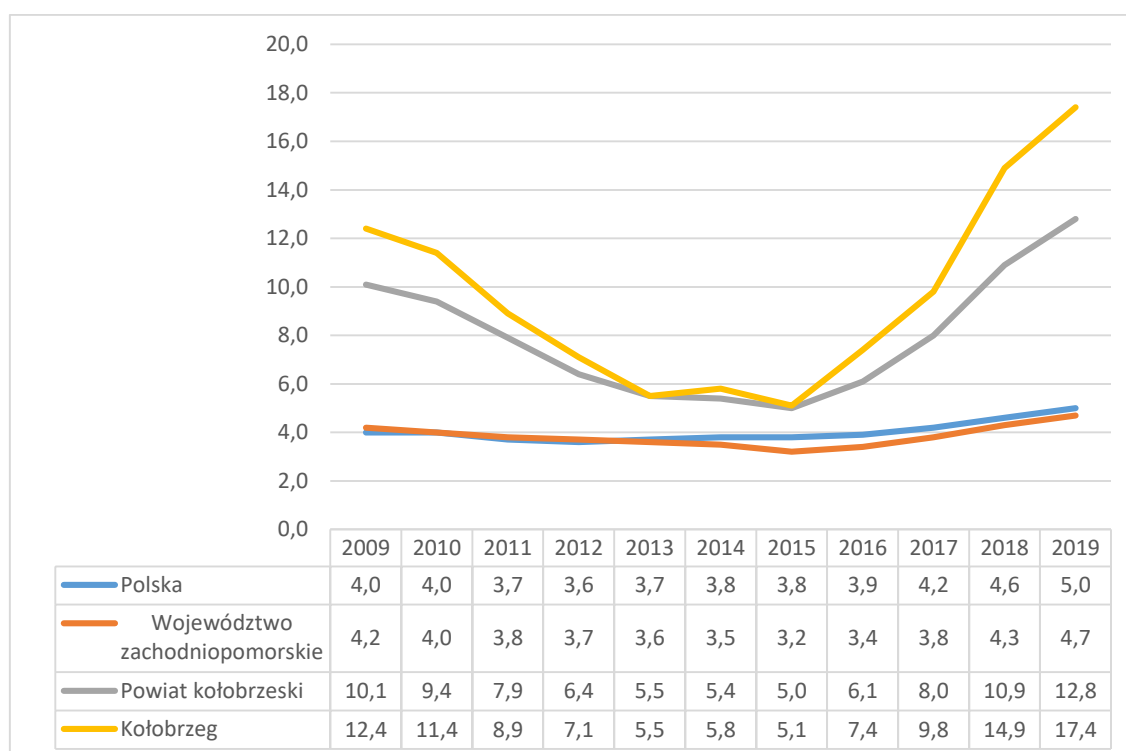
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
mieszkania	419	186	212	310	506	554	1 023
izby	1 090	467	542	753	1 239	1 458	2 279
powierzchnia użytkowa	24 839	11 552	11 985	17 944	29 093	29 627	46 228
wg typu							
indywidualne	0	22	8	11	10	18	8
spółdzielcze	0	0	0	0	0	0	0
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	0	164	160	219	452	536	971
komunalne	0	0	44	44	44	0	44
społeczne czynszowe	0	0	0	0	0	0	0
zakładowe	0	0	0	36	0	0	0

* dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Dynamikę wzrostu zasobów mieszkaniowych miasta oddaje **wskaźnik średniej trzyletniej mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców.** Na tle kraju i województwa zarówno Kołobrzeg jak też powiat kołobrzeski charakteryzowały się wyraźni wyższą i bardzo dynamicznie rosnącą w okresie od 2015 do 2019 roku dynamiką wzrostu zasobów mieszkaniowych. Wskaźnik oddanych mieszkań do użytkowania w **przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2019 roku było ponad trzykrotnie wyższy od średniej krajowej.** Związane jest to w dużym zakresie z dynamicznym rozwojem funkcji turystycznej miasta (mieszkania na wynajem pod kątem ruchu turystycznego).

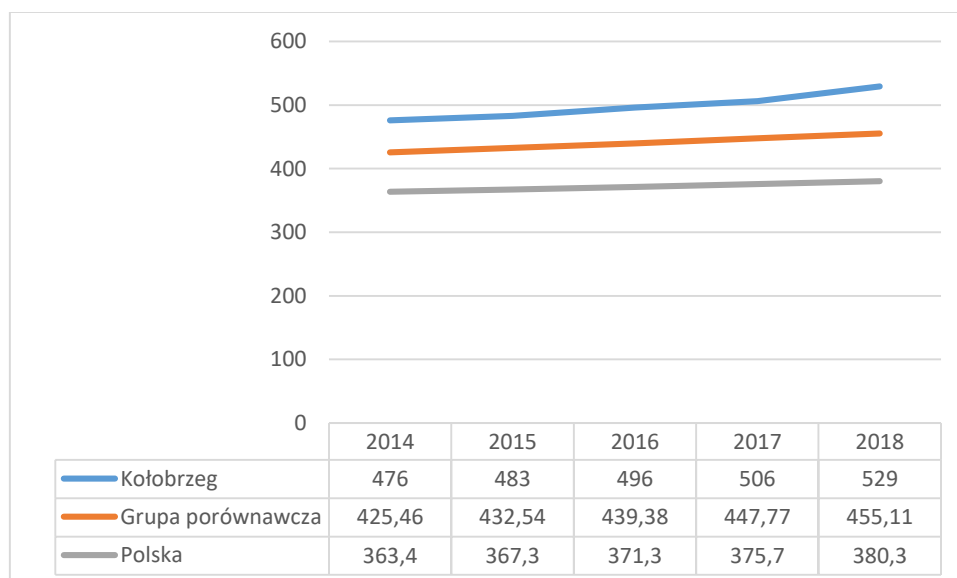
Wykres 277. Średnia trzyletnia mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Analizując dynamikę powstawania nowych mieszkań i potencjalną ich dostępność warto ponownie sięgnąć po dane porównawcze. **Na tle miast turystycznych Kołobrzeg charakteryzował się zdecydowanie wyższymi wskaźnikami nasycenia mieszkaniami w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.** Wyraźnie wyższa była również dynamika zmian wskaźnika liczby mieszkań na 1000 mieszkańców w okresie od 2014 do 2018 roku.

Wykres 288. Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców

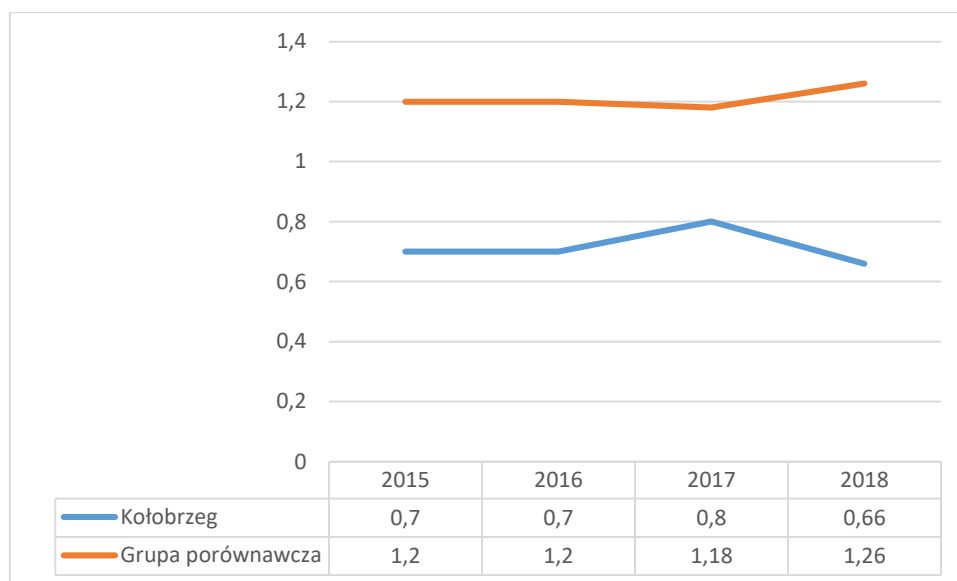

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/>

Dostępność do zasobów mieszkaniowych w Kołobrzegu oprócz ilości mieszkań kształtuje również ich cena. **Wskaźnik powierzchni mieszkania jaką można kupić za przeciętne wynagrodzenie brutto wskazuje na zdecydowanie gorszą sytuację potencjalnych kupców mieszkania w Kołobrzegu w porównaniu do miast o podobnej funkcji w kraju.**

W 2018 roku za przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto można było nabyć 0,66 m² mieszkania w Kołobrzegu, w grupie porównawczej powierzchnia była dwukrotnie wyższa i wynosiła 1,26 m².

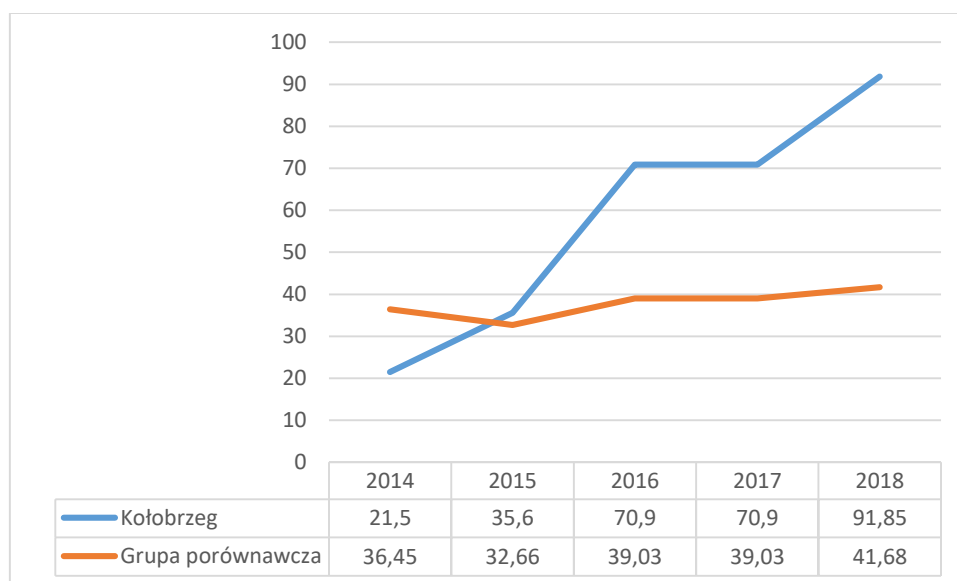
Wykres 299. Powierzchnia mieszkania jaką można kupić za przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/>

W Kołobrzegu warto zwrócić jeszcze uwagę na wskaźnik zadłużenia lokali będących w dyspozycji gminy. Na tle grupy porównawczej Kołobrzeg charakteryzował się wyraźnie gorszą sytuacją. **W 2018 roku ponad 90% lokali komunalnych w Kołobrzegu było zadłużonych.**

Wykres 30. Odsetek zadłużonych lokali będących w dyspozycji gminy

Źródło: <https://www.systemanaliz.pl/>

2.8. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem mieszkańców miasta Kołobrzeg czuwają funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji, Straży Granicznej, Straży Miejskiej oraz jednostek Straży Pożarnej.

Na obszarze miasta znajduje się *Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu*, z siedzibą przy ul. Jana Kilińskiego 20. Rejonem działania Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu jest powiat kołobrzeski, obejmujący miasto Kołobrzeg oraz gminy: Dygowo, Ustronie Morskie, Rymań, Siemyśl, Gościno i Kołobrzeg. Obszar miasta został podzielony na 9 rejonów służbowych:

1. Rejon Osiedle Milenium,
2. Rejon Osiedle Podczele- Dąbrówki-Gryfitów,
3. Rejon Osiedle Ogrody i Uzdrowiska,
4. Rejon Dzielnica Radzikowo,
5. Rejon Dzielnica Centrum,
6. Rejon Dzielnica Portowa i Uzdrowiska,
7. Rejon Osiedle Dzielnica Zachodnia,
8. Rejon Osiedle Lęborskie,
9. Rejon Dzielnica Południowo-Zachodnia³⁷.

W 2019 roku na terenie miasta Kołobrzeg stwierdzono 1 883 przestępstw, tj. o niemal 55% więcej niż w 2018 roku. Relatywnie najczęściej dochodziło do kradzieży (308 przypadków w 2019 roku), a następnie przestępstw gospodarczych (188 przypadków w 2019 roku), kradzieży z włamaniem (154 przypadki w 2019 roku) oraz uszkodzenia rzeczy lub mienia (101 przypadków w 2019 roku). Sporadycznie zgłaszane były takie przestępstwa jak: zabójstwa i zgwałcenia (po 1 zdarzeniu w 2019 roku) czy krótkotrwały zabór pojazdu (3 zdarzenia w 2019 roku). W 2019 roku na terenie Kołobrzegu popełniono również 199 przestępstw drogowych, z czego 127 (64%) zostało spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców. Warto dodać, że sytuacja w tym zakresie na terenie miasta poprawiła się w stosunku do lat poprzednich – w 2012 roku w Kołobrzegu stwierdzono 355 przestępstw drogowych, w tym 312 (czyli aż 88%) zostało popełnionych przez nietrzeźwych kierowców. Kołobrzaska policja ujęła w 2019 roku łącznie 794 przestępców (o 12% więcej niż roku poprzednim), jednak wskaźnik wykrywalności przestępstw obniżył się do 63,3%.

Tabela 33. Przestępstwa stwierdzone na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba przestępstw ogólnie stwierdzonych	1 872	2 067	1 845	1 302	1 900	1 042	1 219	1 883
zabójstwa	5	1	2	2	0	0	3	1
zgwałcenia	2	0	3	2	1	4	5	1
kradzieże	bd	bd	bd	bd	bd	bd	359	308
kradzieże (bez samochodu)	403	374	383	299	387	261	320	276
krótkotrwały zabór pojazdu	4	0	7	5	6	3	5	3
kradzież z włamaniem	150	218	270	174	156	122	116	154
rozbój i kradzieże rozbójnicze	17	11	27	20	17	12	8	11
bójki i pobicia	12	2	5	3	8	8	6	11
uszkodzenie rzeczy/ mienia	111	88	74	95	106	89	118	101

³⁷ Za: <http://kolobrzeg.policja.gov.pl/zkl/twoj-dzielnicowy/5542,TWOJ-DZIELNICOWY.html> (dostęp 04.04.2020).

przestępstwa gospodarcze	127	565	188	106	785	143	169	188
Liczba przestępców ogółem	bd	bd	bd	bd	bd	bd	711	794
Wskaźnik wykrywalności przestępstw (%)	71,2	73,7	63,8	61,1	77,6	65,2	66,4	63,3
Liczba przestępstw drogowych – ogółem	355	258	129	136	168	144	bd	199
w tym: nietrzeźwi kierowcy	312	233	90	114	137	119	178	127

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017).

Dane policyjne pozwalają określić również poziom bezpieczeństwa na kołobrzeskich drogach. **W 2019 roku na terenie miasta miały miejsce 63 zdarzenia drogowe i 1 360 kolizji drogowych. W wypadkach na terenie miasta rannych zostało 65 osób, zaś 9 osób poniosło śmierć.** W porównaniu do roku poprzedniego liczba zdarzeń drogowych w Kołobrzegu zmniejszyła się o 19%, liczba rannych spadła o 24%, zaś liczba ofiar śmiertelnych była o 31% niższa. Najczęściej dochodziło do wypadków w wyniku zderzenia się pojazdów w ruchu (60 zdarzeń w 2019 roku, tj. o 20% mniej niż w 2018 roku), znacznie rzadziej zgłaszano wypadki w postaci najechania na pieszego (19 zdarzeń w 2019 roku, tj. o 9,5% mniej niż w 2018 roku) czy wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierowców (5 wypadków w 2019 roku, w tym 2 śmiertelne). Najczęstsze przyczyny wypadków, do których dochodziło na terenie Kołobrzegu, to nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu (30 zdarzeń w 2019 roku, tj. o 30% więcej niż w 2018 roku) oraz niedostosowanie prędkości do warunków ruchu (19 zdarzeń w 2019 roku, tj. o 14% mniej niż w 2018 roku). Z kolei liczba zgłoszonych kolizji drogowych w Kołobrzegu w 2019 roku była o 18,5% wyższa niż w 2018 roku (wzrost z 1 148 do 1 360 kolizji). Zdecydowana większość kolizji powodowana była przez kierowców (ok. 84%), zaś wśród kierowców, którzy spowodowali kolizję drogową, osoby nietrzeźwe stanowiły ok. 4%.

Tabela 34. Zdarzenia drogowe na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2018-2019.

	2018	2019
Liczba zdarzeń drogowych ogółem	78	63
1. wypadki w tym:	-	-
wypadki śmiertelne	13	9
ranni	86	65
a) najechanie na pieszego, w tym:	21	19
wypadki śmiertelne	3	1
ranni	18	18
b) zderzenie się pojazdów w ruchu, w tym:	75	60
wypadki śmiertelne	13	9
ranni	69	65
c) spowodowane przez kierujących pojazdami, w tym:	-	-
spowodowane przez nietrzeźwych kierowców	5	5
wypadki śmiertelne	1	2
ranni	4	4
Najczęstsze przyczyny wypadków, w tym:	-	-
nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	23	30
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	22	19
d) spowodowane przez pieszych w tym:	1	-
wypadki śmiertelne	1	-

ranni	-	-
2. liczba zgłoszonych kolizji drogowych, w tym:	1 148	1 360
spowodowane przez kierowców, w tym:	969	1 137
nietrzeźwych kierowców	44	41
spowodowane przez pieszych	2	-

Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu (lata 2018-2019).

Na podstawie statystyk policyjnych dotyczących liczby przestępstw popełnionych na poszczególnych obszarach obliczane są wskaźniki pozwalające porównać sytuację w różnych jednostkach referencyjnych. **W okresie styczeń-grudzień 2019 roku na terenie miasta Kołobrzeg popełniono 267,85 przestępstw w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Najczęściej występowały przestępstwa mieszczące się w Programie 17x7³⁸**, czyli: uszczerbek na zdrowiu, bójka i pobicie, przestępstwo rozbójnicze, kradzież cudzej rzeczy, kradzież z włamaniem oraz uszkodzenie mienia – na 10 tys. mieszkańców miasta popełniono 116,61 przestępstw z tej grupy. Wysokie wartości wskaźniki dotyczyły ponadto kradzieży (50,34 przestępstw na 10 tys. mieszkańców), posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych (30,98 przestępstw na 10 tys. ludności), uszkodzenia rzeczy (18,93 przestępstwa na 10 tys. mieszkańców) oraz kierowania pojazdem mechanicznym pod wpływem alkoholu (15,49 przestępstw na 10 tys. ludności). Relatywnie najrzadziej dochodziło na obszarze Kołobrzegu do przestępstw związanych z udzielaniem innej osobie środków odurzających lub substancji psychotropowych (0,43 przestępstwa na 10 tys. mieszkańców), oszustw „na policjanta” (0,86), bójek i pobic (1,51), oszustw „na wnuczka” (1,72), a także rozbojów, kradzieży rozbójniczej i wymuszeń (2,37) oraz przestępstw seksualnych (2,8).

Porównanie wskaźników stwierdzonych przestępstw na 10 tys. mieszkańców miasta Kołobrzeg, powiatu kołobrzесьkiego i województwa zachodniopomorskiego wskazują **na większe zagrożenie przestępczością w Kołobrzegu niż w innych jednostkach**. Jak wskazano powyżej w 2019 roku średnia liczba przestępstw na 10 tys. ludności miasta wynosiła 267,85, podczas gdy wskaźnik dla powiatu wynosił 215,72 przestępstw, zaś średnia wojewódzka – 189 przestępstw na 10 tys. mieszkańców. Niemal we wszystkich kategoriach przestępstw średnie wartości wskaźnika dla miasta były wyższe niż w województwie i powiecie. W województwie częściej niż w Kołobrzegu dochodziło do udzielania innej osobie środków odurzających lub substancji psychotropowych (1,33 na 10 tys. mieszkańców województwa vs 0,43 na 10 tys. mieszkańców miasta) oraz kierowania pojazdami mechanicznymi pod wpływem alkoholu (20,75 vs 15,49). Natomiast w powiecie kołobrzесьkim relatywnie częściej niż w Kołobrzegu również dochodziło do przestępstw polegających na kierowaniu pojazdami mechanicznymi pod wpływem alkoholu (17,72 vs 15,49), a także bójek i pobic (1,76 vs 1,51). W przypadku pozostałych kategorii przestępstw wskaźniki wskazywały na częstsze ich występowanie na terenie miasta Kołobrzeg niż w miało to miejsce w skali powiatu czy województwa.

Tabela 35. Liczba przestępstw wybranych kategorii w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (okres styczeń - grudzień 2019 roku).

	Województwo Zachodniopomorskie	Powiat Kołobrzесьki	Miasto Kołobrzeg
Ogółem	189,0	215,72	267,85
Program „17x7”*	66,91	92,14	116,61
Rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie	1,51	2,01	2,37
Uszczerbek na zdrowiu	5,49	6,41	7,1

³⁸ Programem 17x7 - grupa przestępstw, najbardziej uciążliwych dla społeczeństwa.

Bójka i pobicie	1,29	1,76	1,51
Kradzież z włamaniem	19,66	30,42	35,5
Uszkodzenie rzeczy	12,43	14,08	18,93
Kradzież	24,98	36,96	50,34
Udzielanie innej osobie środków odurzających lub substancji psychotropowych	1,33	0,25	0,43
Posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych	14,5	19,61	30,98
Kierowanie pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości	20,75	17,72	15,49
Oszustwo na wnuczka	0,62	1,13	1,72
Oszustwo na policjanta	0,22	0,5	0,86
Seksualne	1,7	2,51	2,8

* ograniczenie przestępczości z następujących kategorii: uszczerbek na zdrowiu, bójka i pobicie, przestępstwo rozbójnicze, kradzież cudzej rzeczy, kradzież z włamaniem, uszkodzenie mienia.

Źródło: Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa³⁹

Siedziba *Straży Miejskiej w Kołobrzegu* znajduje się przy ul. Ratuszowej 12. Straż Miejska jest jednostką organizacyjną Urzędu Miasta Kołobrzeg. Szczegółowy zakres działania Straży Miejskiej reguluje ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Strażach Gminnych (Dz. U. z 1997 nr 123 poz. 779), która w art. 11 określa je następująco:

1. ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
2. czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
3. współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
4. zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,
5. ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,
6. współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
7. doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
8. informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,

³⁹

Za:

<https://policja.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=b5fc08aaa8a54296b418383584313263>,
(dostęp 04.04.2020).

9. konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gmin.

Do zadań Straży Miejskiej w Kołobrzegu należy m.in. opiniowanie projektów, koncepcji stałej lub tymczasowej organizacji ruchu na drogach wewnętrznych Gminy Miasta Kołobrzeg, ale także prowadzenie spraw związanych z nadzorowaniem i funkcjonowaniem monitoringu wizyjnego miasta oraz zarządzanie aplikacją „Zgłoś Usterkę”⁴⁰.

Moduł „Zgłoś usterkę” służy zgłaszaniu zaobserwowanych problemów w przestrzeni miejskiej w szybki i prosty sposób. Na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, że według stanu na 08.04.2020 roku **za pomocą modułu dokonano łącznie 828 zgłoszeń, wśród których 631 zgłoszeń ukończono pomyślnie** (76%), 31 zgłoszeń jest w trakcie realizacji (4%), 22 zgłoszenia podlega weryfikacji (3%), 100 zgłoszeń dotyczyło spraw znajdujących się poza uprawnieniami władz miejskich (12%), zaś 44 zgłoszenia zakończyły się odmową podjęcia interwencji (5%). Mieszkańcy mogą zgłosić wiele różnych zauważonych problemów, a dotychczas najczęściej proszono o interwencję w następujących kategoriach:

- drogi (w tym uszkodzenia jezdni, znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej, spowalniaczy, oświetlenia) – 269 zgłoszeń (32,5%)
- uszkodzenia i dewastacje (w tym placów zabaw, infrastruktury, ławek, fontann czy chodników) – 168 zgłoszeń (20,3%)
- zieleń (w tym przewrócone lub połamane drzewo, konieczność przycięcia krzewów lub drzewa, zniszczona zieleń) – 128 zgłoszeń (15,5%)
- śmieci (w tym przepełnione lub uszkodzone kosze, dzikie wysypiska śmieci) – 63 zgłoszenia (7,6%)
- inne (w tym wiszące lub uszkodzone kable, problemy z parkomatem, niedrożna kanalizacja deszczowa lub wpust uliczny, pozostałe) – 62 zgłoszenia (7,5%)
- bezpieczeństwo i porządek – 56 zgłoszeń (6,8%)
- problemy rowerzystów – 38 zgłoszeń (4,6%)
- zwierzęta (w tym psie pakiety, obecność chorych, rannych, martwych lub bezpańskich zwierząt) – 17 zgłoszeń (2,1%)
- komunikacja (w tym zniszczony lub brak rozkładu jazdy, zniszczony przystanek) – 14 zgłoszeń (1,7%)
- plaża (w tym zanieczyszczenia na plaży, przepełnione kosze) – 9 zgłoszeń (1,1%)
- sieć Internet (nie działający infokiosk lub hot-spot) – 2 zgłoszenia (0,2%)
- odśnieżanie – 2 zgłoszenia (0,2%)⁴¹.

Moduł „Zgłoś usterkę” jest dostępny w aplikacji Klimatyczny Kołobrzeg (na urządzenia mobilne z systemem iOS lub Android) oraz na stronie internetowej <http://usterka.kolobrzeg.eu>, za pomocą których mieszkańcy mogą poinformować władze miasta o zauważonym problemie. Korzystanie z modułu „Zgłoś usterkę” jest nieodpłatne, a samo zgłoszenie powinno zawierać krótki opis problemu i zdjęcie. Zgłoszenia podlegają weryfikacji i rozpatrzeniu przez administratora modułu. W przypadku weryfikacji pozytywnej odpowiednie służby miejskie podejmują stosowne działania naprawcze. Oprócz ułatwienia komunikacji między mieszkańcami i władzami miasta, moduł umożliwia realizację szybkich

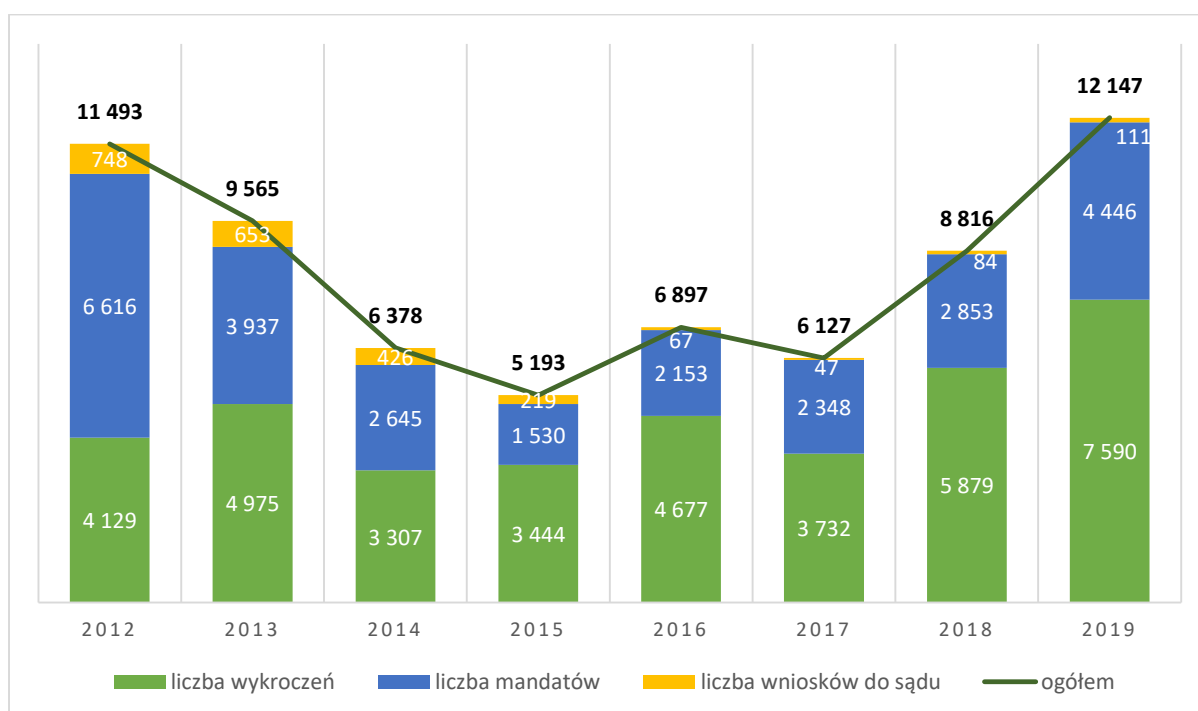
⁴⁰ Za: <http://umkolobrzeg.esp.parseta.pl/index.php?id=115436> (04.04.2020).

⁴¹ Za: <http://usterka.kolobrzeg.eu> (dostęp 08.04.2020)

interwencji w przestrzeni publicznej, wpływających na poprawę estetyki miasta i jakości życia mieszkańców⁴².

Dane dotyczące działań Straży Miejskiej w Kołobrzegu w latach 2012-2019 wskazują na wzrost aktywności funkcjonariuszy SM od 2017 roku. W 2019 roku w ramach działalności Straży Miejskiej w 7 590 przypadkach zastosowano środki oddziaływania wychowawczego (wzrost o 29% w porównaniu do 2018 roku), wystawiono 4 446 mandatów (o 56% więcej niż w 2018 roku) na łączną kwotę 419 420 tys. zł (o 59% więcej niż w 2018 roku) i skierowano 111 wniosków o ukaranie do sądu (o 32% więcej niż w 2018 roku). **Ogółem Straż Miejska w Kołobrzegu podjęła w 2019 roku łącznie 12 147 interwencji, co oznacza wzrost o 38% w porównaniu do 2018 roku.**

Wykres 31. Działalność Straży Miejskiej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.

Źródło: dane Urzędu Miasta Kołobrzeg (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010-2017 (lata 2012-2017)

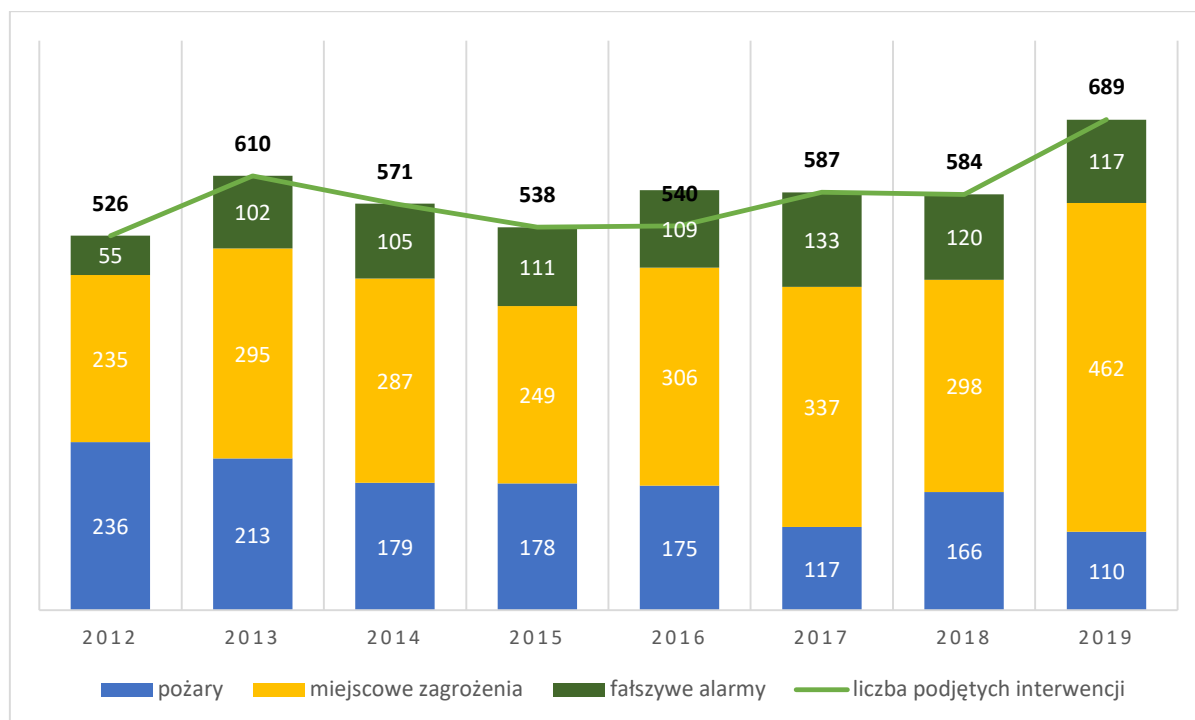
Straż pożarną na terenie miasta reprezentuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu. KP PSP w Kołobrzegu ma swoją siedzibę przy ul. Żurawiej 12B, a obszar jej działania obejmuje teren całego powiatu kołobrzесьkiego. W ramach KP PSP w Kołobrzegu funkcjonuje jedna jednostka ratowniczo-gaśnicza zlokalizowana w mieście Kołobrzeg.

W 2019 roku na terenie miasta Kołobrzeg jednostki PSP podjęły łącznie 689 interwencji, tj. o 18% więcej niż w 2018 roku i o 31% więcej niż w 2012 roku. Zdecydowana większość interwencji straży pożarnej dotyczyła miejscowych zagrożeń (462 interwencji w 2019 roku), mniej było pożarów (110) i fałszywych alarmów (117). **Na przestrzeni lat zmieniła się struktura interwencji podejmowanych przez straż pożarną w Kołobrzegu.** W 2012 roku pożary stanowiły 45% interwencji, tj. tyle samo ile miejscowe zagrożenia (45%), zaś fałszywe alarmy – 10% interwencji. **W 2019 roku znacząco wzrosła liczba interwencji związanych z miejscowymi zagrożeniami** (o 97% w porównaniu do 2012 roku) oraz fałszywymi alarmami (o 113%), zmniejszyła się natomiast liczba interwencji związanych z pożarami (spadek o 53% w porównaniu do 2012 roku). Tym samym interwencje

⁴² Za: <http://usterka.kolobrzeg.eu/strona/regulamin> (dostęp 08.04.2020).

podejmowane z powodu pożaru stanowiły w 2019 roku tylko 16% interwencji podjętych przez straż pożarną w Kołobrzegu, natomiast udział interwencji związanych z miejscowymi zagrożeniami wzrósł do poziomu 67%, a fałszywych alarmów – do 17%.

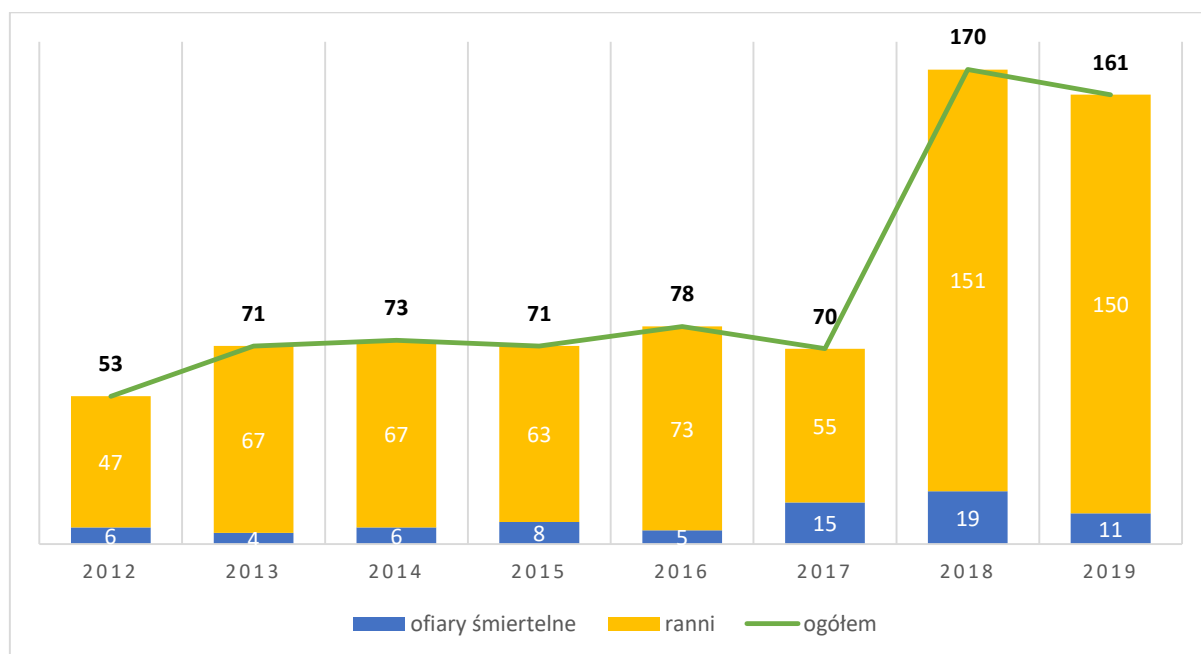
Wykres 32. Liczba podjętych interwencji przez KP PSP w Kołobrzegu na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2012-2019.

Źródło: dane KP PSP w Kołobrzegu (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017)

W latach 2018-2019 znacząco zwiększyła się liczba osób poszkodowanych w pożarach i miejscowych zagrożeniach. **Od 2017 roku na poziomie kilkunastu osób utrzymuje się coroczna liczba ofiar śmiertelnych stwierdzanych w pożarach i miejscowych zagrożeniach w Kołobrzegu.** Maksimum z 19 ofiarami śmiertelnymi wystąpiło w 2018 roku, zaś w 2019 roku odnotowano 11 ofiar śmiertelnych w pożarach i miejscowych zagrożeniach w Kołobrzegu (spadek o 42%). Nadal jednak jest to liczba znacząco przewyższająca wartości z lat 2012-2017. W latach 2018-2019 zwiększyła się również liczba rannych w trakcie interwencji straży pożarnej w Kołobrzegu – ich liczba wzrosła z kilkudziesięciu w latach 2012-2017 do ok. 150 osób w ostatnich dwóch latach.

Wykres 33. Osoby poszkodowane w pożarach i miejscowych zagrożeniach podczas interwencji podjętych przez KP KSP w Kołobrzegu na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2012-2019.

Źródło: dane KP PSP w Kołobrzegu (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017)

Zadania z zakresu ratownictwa wodnego na terenie miasta realizuje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Powiatowy Kołobrzeg. WOPR OP Kołobrzeg posiada zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego jako jednostka terenowa WOPR Województwa Zachodniopomorskiego. Celem działania stowarzyszenia jest niesienie pomocy tonącym oraz rozwój i upowszechnianie kultury fizycznej. WOPR Kołobrzeg dysponuje dobrze wyszkoloną Grupą Interwencyjną, która w sezonie letnim reaguje całodobowo w celu ratowania zdrowia i życia ludzkiego na obszarach wodnych. W ramach swojej działalności prowadzi również kursy na stopnie ratownicze czy inne kursy na inne uprawnienia przydatne w ratownictwie wodnym (m.in. sternika motorowodnego, kursy udoskonalające pływanie)⁴³. Przy wsparciu finansowym ze strony władz miasta (dotacje udzielone w oparciu o ustawę o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych) WOPR w Kołobrzegu utrzymuje gotowość ratowniczą, gotowość operacyjną sprzętu, prowadzi partole nawodne oraz działalność profilaktyczną i edukacyjną.

Na obszarze miasta funkcjonuje Portowa Ochotnicza Straży Pożarnej „Tryton”, specjalistyczna jednostka pływounurków. POSP została powołana w celu ratowania ludzi i mienia na wodzie i pod wodą. Terenem naszego POSP jest miasto Kołobrzeg, wody portowe, rzeka Parsęta z kanałami oraz wody morskie przylegające do kąpieliska. W skład jednostki wchodzi strażacy pływounurkowie oraz ratownicy⁴⁴. W 2019 roku na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Kołobrzeg w ramach Portowej Ochotniczej Straży Pożarnej „Tryton” powołano gminną, terenową formację obrony cywilnej o nazwie *Formacja ratownictwa wodnego*. Została ona włączona w struktury Obrony Cywilnej Miasta Kołobrzeg. Formacja składa się z 15 osób i jest przeznaczona do: niesienia pomocy tonącym, ratowania życia na wodach powodziowych, prowadzenia akcji ratunkowych, wspierania walki z pożarami, udzielania doraźnej pomocy medycznej poszkodowanym, prowadzenia ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zalanych, prowadzenia ewakuacji dóbr kultury i innego mienia

⁴³ Za: https://www.facebook.com/pg/WOPRKołobrzeg/about/?ref=page_internal (dostęp 08.04.2020).

⁴⁴ Za: <http://osptryton.pl> (dostęp 08.04.2020).

na wypadek zagrożenia zniszczeniem, prowadzenia działań technicznych, związanych z usuwaniem lub ograniczaniem zagrożeń środowiska i klęsk żywiołowych oraz wspierania działań związanych z zaopatrywaniem ludności w wodę w warunkach specjalnych⁴⁵.

W Kołobrzegu znajduje się *morskie przejście graniczne* z dozwołonym ruchem osobowym i towarowym. W związku z powyższym na terenie miasta, na ul. Sikorskiego 7, zlokalizowana jest **Placówka Straży Granicznej, funkcjonująca w strukturach Morskiego Oddziału Straży Granicznej** im. Płk. Karola Bacza w Gdańsku. *Placówka Straży Granicznej w Kołobrzegu* obejmuje obszar morskich przejść granicznych Kołobrzeg i Darłowo oraz obszar powiatu sławieńskiego, szczecineckiego, koszalińskiego, Koszalin, kołobrzeskiego, białogardzkiego, świdwińskiego i drawskiego. W strefie nadgranicznej położone są gminy: Kołobrzeg, Kołobrzeg (m.), Siemyśl, Gościno, Ustronie Morskie, Dygowo, Karlino, Mielno, Będzino, Biesiekierz, Koszalin, Sianów, Darłowo, Darłowo (m.), Malechowo, Sławno, Sławno (m.), Postomino⁴⁶.

W zakresie realizacji polityki bezpieczeństwa władze samorządowe w Kołobrzegu prowadzą projekt „Wsparcie służb mundurowych”. W ramach realizacji projektu w 2019 roku Policji przekazano dotację celową na zakwaterowanie i wyżywienie funkcjonariuszy sił wsparcia, głównie w sezonie letnim, oddelegowanych do służby w Komendzie Powiatowej Policji w Kołobrzegu oraz przekazano środki finansowe na zakup materiałów i sprzętu specjalistycznego. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu otrzymała dofinansowanie na zakup odzieży i obuwia specjalnego oraz dofinansowano zakup osobowego samochodu operacyjnego. Placówkę Straży Granicznej w Kołobrzegu wsparło kwotą przeznaczoną na zakup materiałów pędnych do pojazdów służbowych wykorzystywanych do realizacji zadań ustawowych na terenie miasta. Z kolei Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Zachodniopomorskiego otrzymało dotację na realizację zadania publicznego pn. *Ratownictwo, ochrona ludności w mieście Kołobrzeg*. Dotacja została wykorzystana na prowadzenie analizy zagrożeń bezpieczeństwa na plaży, oznakowania miejsc niebezpiecznych, prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych oraz objęcie nadzorem miejsc wykorzystywanych do kąpieli w okresie letnim⁴⁷.

W zakresie bezpieczeństwa publicznego mieszczą się również działania związane z prowadzeniem corocznych akcji „Bezpieczne ferie zimowe” i „Bezpieczne wakacje” (spotkania dla dzieci i młodzieży prowadzone przez funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej), programu prewencyjnego „Bezpieczny Senior” czy akcji pn. „Nie bądź naiwny, nie daj się oszukać”. Ponadto zgodnie z zapisami ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1534 ze zm.) na terenie miasta Kołobrzeg **realizowane są działania z zakresu obrony cywilnej**. W ramach obrony cywilnej funkcjonuje system ostrzegania, alarmowania i informowania ludności przed zagrożeniami czasu pokoju i wojny. Funkcję Szefa Obrony Cywilnej Miasta ustawowo pełni Prezydent Miasta, natomiast system alarmowy w mieście (obejmujący 8 syren alarmowych) obsługiwany jest przez Wydział Zarządzania Kryzysowego. **W 2019 roku** w celu sprawdzenia prawidłowości działania system ostrzegania i alarmowania w Kołobrzegu był uruchamiany 4 razy, a do **Wydziału Zarządzania Kryzysowego wpłynęło 86 informacji o negatywnych zdarzeniach**

⁴⁵ Za: Zarządzenie Nr 87/19 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 7 sierpnia 2019 r. w sprawie utworzenia „Formacji ratownictwa wodnego” w Portowej Ochotniczej Straży Pożarnej „Tryton” w Kołobrzegu.

⁴⁶ Za: <https://bip.morski.strazgraniczna.pl/s05/struktura-organizacyjn/przedmiot-dzial/4003,Obszar-dzialania-MOSG.html> (dostęp 08.04.2020).

⁴⁷ Informacje o polityce bezpieczeństwa publicznego cyt. za: *Raport o stanie Gminy Miasto Kołobrzeg za 2019 rok* (Załącznik do Zarządzenia Nr 83/20 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 28.05.2020 r.).

na terenie miasta Kołobrzeg. Dotyczyły one głównie podtopień, silnych wiatrów, dzięki zwierzyny, awarii technicznych, niewybuchów oraz innych zdarzeń losowych⁴⁸.

2.9. Pomoc społeczna

Bardzo ważnym obszarem wsparcia społeczeństwa ze strony władz samorządowych jest pomoc społeczna. W *Wieloletnich Strategicznych Programach Operacyjnych na lata 2016-2020*, które wdrażają *Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020* obszar SPRAWY SPOŁECZNE został umiejscowiony w Programie OBYWATELSKI KOŁOBRZEG. Zadania w tym obszarze skupiają się wokół usług społecznych i mieszkalnictwa: kwestii budowania i wzmacniania kapitału społecznego mieszkańców miasta, udzielania pomocy w sytuacjach kryzysowych, zapobiegania patologiom życia społecznego czy zapewnienia mieszkania. Szczegółowe projekty w ramach obszaru SPRAWY SPOŁECZNE odnoszą się do interdyscyplinarnego wspierania rodziny, działań włączających (wsparcie, aktywizacja i integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym), przeciwdziałania uzależnieniom, działań na rzecz seniorów oraz poprawy dostępności mieszkań oraz warunków mieszkaniowych dla kołobrzeżan.

Działania w zakresie spraw społecznych zostały umiejscowione również wśród zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028*. W ramach celu głównego 1. *Szczęśliwi mieszkańcy – aktywni społecznie i zawodowo* sformułowany został cel szczegółowy 2. *Zrównoważony rozwój społeczny*. W ramach tego celu wyznaczono kierunki działań dotyczące przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wsparcia instytucjonalnego dla osób zagrożonych problemami społecznymi, przeciwdziałania niekorzystnym zmianom demograficznym, zwiększenia uwagi potrzebami ludzi młodych oraz seniorów, przeciwdziałania gentryfikacji obszaru rewitalizacji oraz gettyfikacji zabudowy komunalnej, zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług edukacyjnych, rekreacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych oraz administracyjnych (stworzenie nowych lokalizacji świadczenia usług publicznych) oraz rozwoju kapitału ludzkiego przy udziale instytucjonalnym, NGO, podmiotów gospodarczych itp. Do poprawy jakości życia mieszkańców odnoszą się także kierunki działań wyznaczonych do realizacji w ramach celu głównego 3. *Przyjazne miejsce do życia*, cel szczegółowy 1. *Poprawa warunków życia i zamieszkania mieszkańców*. W tym przypadku nacisk został położony na działania związane z tworzeniem warunków dla zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa, rozwojem infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapobiegającej niepełnosprawności, poprawą warunków mieszkaniowych, likwidacją barier architektonicznych, dostosowywaniem istniejących obiektów do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, wzmocnieniem opieki dla seniorów czy promowaniem obszaru rewitalizacji jako miejsca dobrego do życia.

Organizacji działań władz samorządowych z zakresu pomocy społecznej dedykowane są również specjalne strategie i programy. Wyznaczają one kierunki działań i zadania w obszarze rozwiązywania problemów społecznych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, wspierania rodziny, przeciwdziałania uzależnieniom (w tym alkoholizmowi i narkomanii), przeciwdziałania bezdomności czy prowadzenia rządowego programu osłonowego „Posiłek w domu i szkole”.

---

⁴⁸ Ibidem.

Tabela 36. Strategie i programy w zakresie pomocy społecznej w mieście Kołobrzeg.

Nazwa	Obszar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2017-2020	Pomoc społeczna	1. Interdyscyplinarne wspieranie osób i rodzin umożliwiające pełny udział w życiu społecznym	<p>1.1 Zapewnienie osobom i rodzinom bezpieczeństwa socjalnego, wzmacnianie ich potencjału i podnoszenie poziomu funkcjonowania.</p> <p>1.2 Promowanie i wspieranie prawidłowego modelu rodziny, edukacja i profilaktyka w zakresie właściwego pełnienia ról rodzicielskich.</p> <p>1.3 Promowanie i wspieranie postaw utrzymywania międzypokoleniowych więzi rodzinnych, wzajemnej pomocy wszystkich członków rodziny.</p> <p>1.4 Pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.</p> <p>1.5 Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.</p> <p>1.6 Utrzymanie osób starszych w środowisku, aktywizowanie i włączanie społeczne seniorów.</p> <p>1.7 Ograniczenie skutków niepełnosprawności, likwidacja barier, aktywizowanie i włączanie społeczne osób niepełnosprawnych.</p> <p>1.8 Zapobieganie zjawisku bezdomności, udzielanie pomocy osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.</p> <p>1.9 Wspieranie i aktywizacja osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo.</p> <p>1.10 Zwiększenie dostępności mieszkańców do usług ochrony zdrowia.</p> <p>1.11 Promowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.</p>
		2. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom miasta.	<p>2.1 Zapobieganie uzależnieniom, przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej i niwelowanie skutków tych zjawisk.</p> <p>2.2 Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców, w tym fizycznego, komunikacyjnego, e-bezpieczeństwa, itp.</p> <p>2.3 Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.</p> <p>2.4 Zwiększenie dostępności i mobilności służb zaangażowanych w zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców i rozwój komunikacji między tymi służbami.</p>
		3. Stwarzanie warunków do rozwoju potencjału społeczności lokalnej.	<p>3.1 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego, pobudzanie lokalnych inicjatyw społecznych.</p> <p>3.2 Wspieranie dialogu społecznego i partycypacji społecznej.</p> <p>3.3 Stwarzanie warunków do rozwoju podmiotów ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych.</p>

Nazwa	Obszar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
			3.4 Edukacja obywatelska. 3.5 Wysoka jakość usług społecznych.
Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kołobrzegu na lata 2018-2020	Przeciwdziałanie przemocy	Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Kołobrzegu.	Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Cel 4: Zwiększenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.
Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Kołobrzegu na rok 2020	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Miasto Kołobrzeg oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.	1) Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób nadużywających, uzależnionych od alkoholu i narkotyków i członków ich rodzin poprzez zapewnienie dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień, 2) Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, w tym ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, 3) Umożliwienie osobom nadużywającym oraz uzależnionym od alkoholu i narkotyków i członkom ich rodzin korzystania z różnorodnych form profesjonalnych działań pomocowych, 4) Prowadzenie działalności profilaktycznej i informacyjnej na rzecz mieszkańców Gminy Miasto Kołobrzeg w zakresie problematyki uzależnienia od alkoholu i narkotyków, 5) Wspomaganie działalności podmiotów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020	Wspieranie rodziny	Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodzin biologicznych oraz wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. 2) Poprawa funkcjonowania rodziny, warunków dla rozwoju dziecka i wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczej. 3) Podejmowanie działań interdyscyplinarnych, mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie sytuacji kryzysowych już istniejących. 4) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się wspieraniem rodziny.

Nazwa	Obszar	Cel strategiczny	Cele operacyjne
Miejski Program Przeciwdziałania Bezdomności na lata 2018-2020	Bezdomność	Zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych poprzez wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności.	<p>Obszar 1 PROFILAKTYKA</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapobieganie wzrostowi liczby osób bezdomnych. 2. Stworzenie skutecznego systemu działań zapobiegających bezdomności. <p>Obszar 2 INTERWENCJA</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie bezpieczeństwa i monitoring osób bezdomnych przebywających w miejscach nie nadających się do zamieszkania. 2. Zapewnienie niezbędnej i podstawowej pomocy mającej na celu przezwyciężenie przez osoby bezdomne trudnej sytuacji życiowej. <p>Obszar 3 AKTYWIZACJA</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych. 2. Reintegracja zawodowa i społeczna osób bezdomnych. <p>Obszar 4 USAMODZIELNIANIE</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie procesu usamodzielniania osób bezdomnych
Program osłonowy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Dożywianie	Celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.	

Organizatorem pomocy społecznej na terenie miasta jest **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu** z siedzibą przy ul. Okopowej 15. Działania MOPS w Kołobrzegu wpisują się w ramy lokalnej polityki społecznej poprzez realizację założeń wynikających z zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2017-2020*. Głównym celem działania ośrodka jest *wspieranie osób i rodzin w wysiłkach, zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem*⁴⁹.

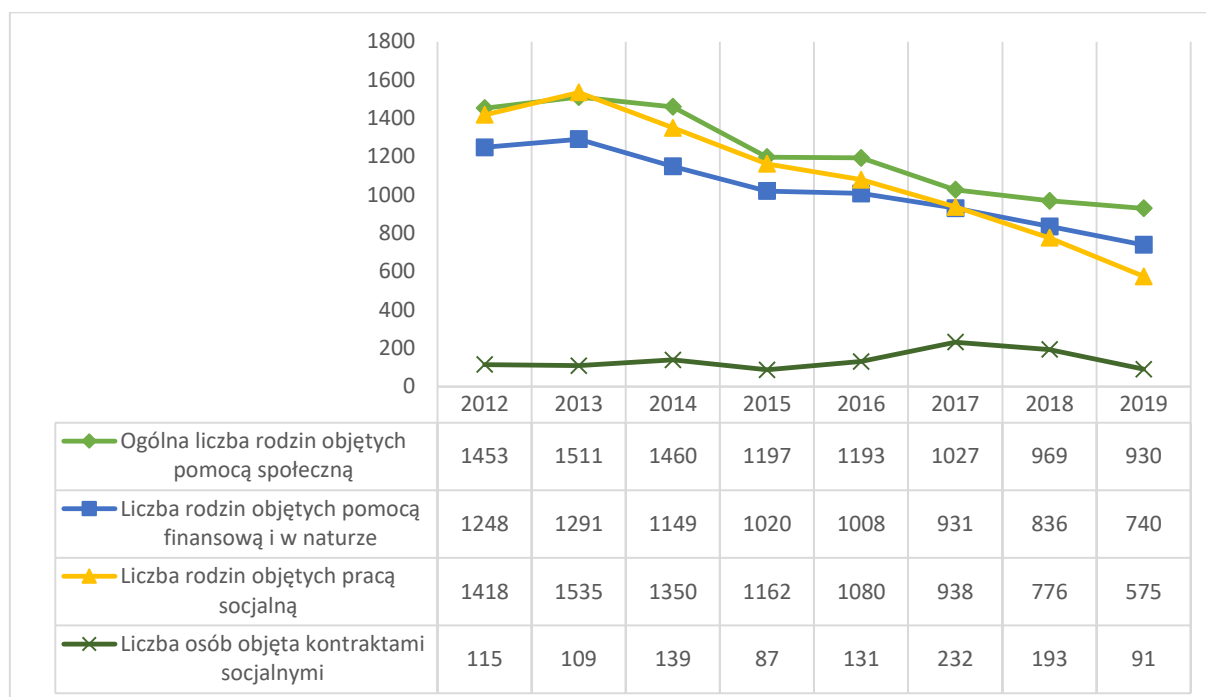
W ciągu 2019 roku pomocą społeczną MOPS objęto w sumie 930 rodzin liczących łącznie 1 602 członków. Oznacza to, że **wskaźnik interwencji socjalnej ośrodka (relacja liczby osób objętych pomocą społeczną do ogólnej liczby mieszkańców miasta) wynosił 4% i nie zmienił się w porównaniu do roku poprzedniego.** Zmniejszyła się natomiast ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Kołobrzegu w porównaniu z 2018 rokiem, gdy objęto nią 969 rodzin (spadek o 4%), a w porównaniu do 2012 roku liczba rodzin objętych pomocą społeczną zmniejszyła się w 2019 roku aż o 36%.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej w Kołobrzegu najczęściej otrzymywały pomoc finansową i w naturze – w 2019 roku tego typu pomocą objęto 740 rodzin, co stanowiło 80% wszystkich korzystających ze wsparcia. W porównaniu do 2018 roku liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i w naturze zmniejszyła się o 11,5%, zaś w porównaniu do 2012 roku – aż o 41%. **Inną formą pomocy jest praca socjalna, którą w 2019 roku objęto 575 kołobrzeskich rodzin, tj. o 26% mniej niż w 2018 roku i niemal 60% mniej niż w 2012 roku.** W 2019 roku stwierdzono najniższy udział rodzin objętych pracą socjalną w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy – 62%, podczas gdy w 2018 roku rodziny takie stanowiły 80% korzystających z pomocy społecznej w Kołobrzegu, a w latach poprzednich odsetek ten był jeszcze wyższy i wynosił ponad 90%. Specjalną kategorię podopiecznych MOPS stanowią osoby objęte kontraktami socjalnymi. W 2019 roku w Kołobrzegu było 91 takich osób, tj. znacząco mniej (-53%) niż w 2018 roku (193 osoby).

---

⁴⁹ Cyt. za: *Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu za rok 2019*.

Wykres 34. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu

Od 2018 roku najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej oferowanej przez MOPS w Kołobrzegu jest długotrwała i ciężka choroba. W 2019 roku z powodu choroby pomocą objęto 589 rodzin, co stanowiło **63% wszystkich rodzin korzystających z pomocy społecznej**. Dane z lat poprzednich wskazują, że problem choroby jest coraz częściej przyczyną korzystania z pomocy społecznej – w 2012 rodziny z takim problemem stanowiły tylko 42% rodzin otrzymujących pomoc z MOPS. Kolejne pod względem częstotliwości występowania trudności życiowych klientów pomocy społecznej okazały się: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (483 rodziny w 2019 roku, o 151,6% mniej niż w 2018 roku), ubóstwo (463 rodziny w 2019 roku, o 10,6% mniej niż w 2018 roku) i niepełnosprawność (385 rodzin w 2019 roku, o 14,1% mniej niż w 2018 roku). Rzadziej przyczyną korzystania z pomocy społecznej okazywały się takie problemy jak: alkoholizm (150 rodzin w 2019 roku, o 11,2% mniej niż w 2018 roku) czy bezrobocie (119 rodzin w 2019 roku, o 47,3% mniej niż w 2018 roku). Po kilkadziesiąt rodzin korzystało z pomocy społecznej z powodu bezdomności (68 rodzin, o 13,3% mniej niż w 2018 roku) oraz potrzeby ochrony macierzyństwa (57 rodzin, o 1,7% mniej niż w 2018 roku), kilkanaście rodzin objęto pomocą z powodu narkomanii (17 rodzin) czy trudności po opuszczeniu zakładu karnego (14 rodzin), a zaledwie w kilku przypadkach pomocy udzielono z powodu przemocy w rodzinie (6 rodzin w 2019 roku, o 33,3% mniej niż w 2018 roku).

Tabela 37. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ubóstwo	838	863	802	750	662	580	518	463
Długotrwała, ciężka choroba	616	615	567	564	524	518	538	589
Bezrobocie	610	632	550	463	372	275	226	119
Niepełnosprawność	570	567	507	465	484	472	448	385
Alkoholizm	240	236	227	203	200	191	169	150

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym:	177	493	387	259	167	200	192	483
rodziny niepełne	140	138	112	84	59	64	62	59
rodziny wielodzietne	57	53	32	26	12	14	10	14
Bezdomność	78	86	79	76	73	64	60	68
Ochrona macierzyństwa	76	93	95	71	67	54	58	57
Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	43	38	22	19	15	10	14	14
Przemoc w rodzinie	16	10	18	14	17	20	9	6
Narkomania	14	14	22	26	21	23	20	17

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu

System finansowego wsparcia rodzin w Kołobrzegu obejmuje wypłatę świadczeń, zasiłków i dodatków wynikających z przepisów prawa. Obejmują one:

- Świadczenia wychowawcze (Program 500+) – w 2019 roku z rządowego programu skorzystało 4 468 rodzin z dziećmi do 18 roku życia (o 75% więcej niż w 2018 roku), a świadczenia wypłacono dla 6 479 dzieci z terenu miasta (o 82% więcej niż w 2018 roku).
- Program „Dobry Start” – w 2019 roku z rządowego programu skorzystały 3 233 rodziny, a świadczenia zostały wypłacone dla 4 283 dzieci.
- Świadczenia z funduszu alimentacyjnego – w 2019 roku świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono łącznie 307 rodzinom (o 11% mniej niż w 2018 roku).
- Świadczenia rodzinne – w 2019 roku świadczeniami rodzinnymi objęto 2 056 kołobrzeskich rodzin (o 2% mniej niż w 2018 roku), liczących łącznie 5 312 członków. Ogółem wypłacono 39 963 świadczenia rodzinne (o 5% mniej niż w 2018 roku), w tym 25 430 zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego (o 8% mniej niż w 2018 roku), 9 135 zasiłków pielęgnacyjnych (o 0,4% więcej niż w 2018 roku), 2 505 świadczeń pielęgnacyjnych (o 14% więcej niż w 2018 roku), 1 655 składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze (o 13% więcej niż w 2018 roku), 920 świadczeń rodzicielskich (o 13% mniej niż w 2018 roku), 263 jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (o 5% mniej niż w 2018 roku), 25 specjalnych zasiłków opiekuńczych (o 108% więcej niż w 2018 roku), 24 zasiłki dla opiekuna (o 41% mniej niż w 2018 roku) oraz 6 świadczeń „Za życiem” (wartość tożsama z 2018 rokiem).
- Kołobrzeskie becikowe – świadczenie przyznawane na podstawie uchwały Nr VIII/90/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 24 kwietnia 2019 roku w wysokości 500 zł na każde żywo urodzone dziecko. Świadczenie jest niezależne od dochodu rodziny i przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu zamieszkującym wraz z dzieckiem na terenie gminy miasto Kołobrzeg oraz posiadającym aktualną Kołobrzeską Kartę Mieszkańca. W 2019 roku w ramach „Kołobzkiego becikowego” wypłacono 121 świadczeń.
- Dodatki mieszkaniowe i energetyczne – w 2019 roku pomocą w formie dodatków mieszkaniowych objęto 553 rodziny (o 12% mniej niż w 2018 roku), którym wypłacono łącznie 5 093 dodatków (o 11% mniej niż w 2018 roku). Wypłacono również 701 dodatków energetycznych.
- Świadczenia pomocy społecznej – w 2019 roku z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze korzystało łącznie 740 kołobrzeskich rodzin liczących 1 195 osób. W ramach świadczeń pomocy społecznej w 2019 roku z zasiłków celowych korzystało 847 osób (o 15% mniej niż w 2018 roku), z zasiłków okresowych – 503 osób (o 24% mniej niż w 2018 roku), z zasiłków stałych – 194 osoby (o 4% mniej niż w 2018 roku), składki zdrowotne zostały opłacone dla 169 osób (o 5% mniej niż w 2018 roku), z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej skorzystało 139 osób (o 3% mniej niż w 2018 roku), z posiłków

w szkołach w ramach programu dożywiania skorzystało 97 dzieci (o 24% mniej niż w 2018 roku), zaś 8 osobom pokryto koszty pogrzebu (o 11% mniej niż w 2018 roku).

- Stypendia szkolne – pomoc materialna o charakterze socjalnym przyznawana jest przez MOPS w Kołobrzegu w oparciu o uchwałę Nr XII/155/11 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 12 października 2011 roku oraz uchwałę Nr XXXIII/452/13 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 5 czerwca 2013 roku w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg. Pomoc może być udzielana w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego. W 2019 roku stypendia szkolne przyznano 51 uczniom, zaś zasiłki szkolne – 3 uczniom.
- Piecza zastępcza – w 2019 roku w pieczy zastępczej przebywało 86 dzieci, za które gmina miasto Kołobrzeg ponosiła określone wydatki. Z tej liczby 16 dzieci umieszczono w placówkach instytucjonalnych, zaś 70 – w rodzinnych domach dziecka. W obszarze wspierania rodziny szczególną rolę pełnią asystenci rodziny, pracujący zarówno w rodzinach z trudnościami, aby nie doszło do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak i pomagający rodzinom w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Działania MOPS w Kołobrzegu z zakresu likwidacji barier funkcjonalnych dla osób niepełnosprawnych, długotrwale chorych i starszych koncentrują się wokół świadczenia usług opiekuńczych oraz prowadzenia Kołobrzeskiego Dziennego Domu Pomocy dla Seniorów. Pomoc w formie usług opiekuńczych jest kierowana do osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. W roku 2019 usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania beneficjenta objęto 175 mieszkańców Kołobrzegu (o 5 więcej niż w 2018 roku), w tym 7 osób miało przyznaną pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (przeznaczoną dla osób z zaburzeniami psychicznymi). **Większość osób korzystających z usług opiekuńczych stanowią osoby mające powyżej 75 lat (ponad 70%),** a katalog wykonywanych usług dostosowany jest indywidualnie do potrzeb podopiecznego. Wymiar pomocy w ramach usług opiekuńczych uzależniony jest od sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, materialnej oraz warunków mieszkaniowych beneficjenta. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania kierowane były do dzieci i młodzieży chorej na autyzm (7 osób w 2019 roku, w tym 6 poniżej 18 roku życia). Usługi prowadzone są w ramach programu stymulującego w oparciu o różne metody, dostosowane do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego. W działalności władz lokalnych na rzecz osób starszych szczególne znaczenie ma prowadzenie ośrodka wsparcia w postaci *Kołobrzeskiego Dziennego Domu Pomocy dla Seniorów*. Placówka jest przeznaczona dla nieaktywnych zawodowo mieszkańców Kołobrzegu w wieku 60 i więcej lat, którzy z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. W 2019 roku uczestnikami Kołobrzeskiego Dziennego Domu Pomocy dla Seniorów było 28 osób, w zdecydowanej większości kobiety (78%) oraz osoby zamieszkujące samotnie (93%).

W zakresie *reintegracji społecznej i zawodowej* MOPS w Kołobrzegu realizuje m.in. zadania związane z **organizacją prac społecznie użytecznych**. Stanowią one aktywną formę pomocy na rzecz osób pozostających w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. PSU są przeznaczone dla osób bezrobotnych, pozbawionych prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, a w 2019 roku PSU w Kołobrzegu realizowane były od 1 kwietnia do 31 października. Prace społecznie użyteczne **realizowane były w MOPS w Kołobrzegu przez 2 osoby i polegały na pracach organizacyjno-porządkowych w magazynie żywności „SEZAM”**. W obszarze działań na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej szczególna jest rola *Działu Aktywizacji i Integracji Społecznej* kołobrzeskigo MOPS. W ramach działu funkcjonuje sekcja AKTYWNY SENIOR, składająca się z dwóch ośrodków wsparcia dla seniorów: Kołobrzeskiego Dziennego Domu Pomocy dla Seniorów i Klubu

Senior+ w Kołobrzegu. Placówki stanowią elementy lokalnego systemu pomocy środowiskowej dla seniorów. W ramach działalności Działu Aktywizacji i Integracji Społecznej prowadzony jest również projekt pn. „Aktywna integracja kluczem do sukcesu dla mieszkańców Kołobrzegu”, skierowany do mieszkańców miasta zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami. Celem projektu jest przybliżenie beneficjentów do rynku pracy dzięki nabywaniu nowych umiejętności, kompetencji i kwalifikacji. Projekt prowadzony w 4 edycjach w latach 2017-2020 przeznaczony jest dla 100 uczestników, natomiast w 2019 roku realizowano 44 kontrakty projektowe, w ramach których beneficjenci korzystali z aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i zawodowym, a także działań o charakterze środowiskowym.

Kolejnym elementem działalności MOPS w Kołobrzegu jest *ograniczanie skutków bezdomności*, w tym **prowadzenie schroniska i ogrzewalni oraz projektu socjalnego „Śniegowiec”**. Dział Opieki nad Osobami Bezdomnymi kołobrzeskiego ośrodka udziela osobom bezdomnym wsparcia w postaci możliwości pobytu w schronisku, ogrzewalni i mieszkaniu chronionym. Do kołobrzeskiego schroniska trafiały osoby zagrożone bezdomnością oraz osoby o krótkim okresie bezdomności. **W 2019 roku z pobytu w schronisku w Kołobrzegu skorzystało 28 osób bezdomnych (o 13 mniej niż w 2018 roku), w tym 21 mężczyzn i 7 kobiet, a z tej liczby 6 osób usamodzielniało się.** Udzielono im pomocy w ilości 5 606 osobodni. Natomiast osoby o długim stażu pozostawania w bezdomności umieszczane były w ogrzewalni, czynnej całodobowo w okresie jesienno-zimowym tj. od 1 października do 30 kwietnia roku następnego. W ogrzewalni prowadzone są dwa cykliczne projekty: „Nocleg dla osób bezdomnych” (zadania w postaci ochrony w ogrzewalni) oraz „Dożywianie osób bezdomnych” (zadania w zakresie zapewnienia ciepłego posiłku). W 2019 roku w miesiącach styczeń-kwiecień i październik-grudzień w kołobrzeskiej ogrzewalni udzielono schronienia 106 osobom bezdomnym (w 2018 roku było to 90 osób), które skorzystały łącznie z 3 464 noclegów. Ostatnią z form pomocy jest mieszkanie chronione, ukierunkowane na przygotowanie podopiecznych do samodzielnego życia. **W 2019 roku z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystały 2 osoby.** Osoby bezdomne w Kołobrzegu mogą liczyć również na pomoc w ramach projektu socjalnego „Śniegowiec”. Jest to cykliczny projekt, prowadzony w okresie zimowym, w ramach którego wsparcie jest kierowane do osób bezdomnych zamieszkujących na działkach ogrodowych na obrzeżach miasta lub w pustostanach, a które nie wyrażają zgody na pobyt w Schronisku lub Ogrzewalni. W 2019 roku w miesiącach styczeń-marzec oraz listopad-grudzień działaniami w ramach projektu „Śniegowiec” objęto 12 osób bezdomnych, które wyraziły zgodę na współpracę.

Nie mniej ważne w działalności MOPS są działania stymulujące zmiany funkcjonowania rodziny, koncentrujące się wokół kwestii **prowadzenia pracy socjalnej z rodziną, grupą i społecznością lokalną**. Działania te mają na celu poprawę adaptacji poszczególnych osób, rodzin, grup i środowiska społecznego, a w konsekwencji przywrócenie naturalnej zdolności do samodzielnego zaspokajania potrzeb. W pracy socjalnej z rodziną najczęściej wykorzystywaną techniką jest środowiskowy wywiad rodzinny, a w celu podniesienia skuteczności działań zawierane są kontrakty socjalne, mające przede wszystkim aktywizować klienta pomocy społecznej i jego rodzinę. W 2019 roku kołobrzescy pracownicy socjalni przeprowadzili łącznie 3 289 wywiadów środowiskowych na potrzeby pomocy społecznej (tj. o 181% więcej niż w 2018 roku), a z 91 rodzinami prowadzono pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny. **W 2019 roku pracą socjalną w Kołobrzegu objęto łącznie 575 rodzin liczących 1 013 członków, a w ramach pracy socjalnej z rodziną podjęto 3 995 interwencji – co oznacza, że na jedną rodzinę przypadało 6,95 działań.** Dla porównania można wskazać, że w 2018 roku pracą socjalną objęto 776 rodzin, wobec których podjęto 4 063 działania (tj. 5,23 działań na 1 rodzinę). **Najwyższy poziom natężenia pracy socjalnej (tj. przeciętna liczba działań na 1 rodzinę) w 2019 roku odnotowano w obszarze narkomanii (4,50), a kolejnymi były obszary alkoholizmu (3,33), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (3,18), potrzeby ochrony macierzyństwa**

(3,15) oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i gospodarowania budżetem domowym (3,11), szczególnie w rodzinach niepełnych (3,31).

W zakresie pracy socjalnej z grupą działalność MOPS w Kołobrzegu koncentrowała się wokół prowadzenia od 2018 roku **5 placówek wsparcia dziennego – świetlic środowiskowych dla dzieci ze szkół podstawowych z terenu miasta**⁵⁰. Świetlice są zlokalizowane przy ul. Granicznej 3, ul. Jedności Narodowej 42, ul. Czarnieckiego 5F, ul. Bydgoskiej 34a oraz ul. Lwowskiej 7, a celem ich działalności jest wspieranie rodziny w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, poprzez objęcie ich działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. W ramach działalności świetlic prowadzone są działania takie jak: pomoc w nauce, organizowanie czasu wolnego (zajęcia tematyczne, imprezy okolicznościowe), rozwijanie zainteresowań, poprawa sprawności fizycznej, rozwój umiejętności interpersonalnych czy popularyzacja zachowań prozdrowotnych. **W 2019 roku faktyczna liczba dzieci biorących udział w zajęciach świetlicowych wyniosła 92, zaś łącznie w 2019 roku w placówkach wsparcia dziennego zapewniono opiekę i dożywianie dla ok. 122 dzieci.** Innym przykładem prowadzenia pracy socjalnej z grupą była realizacja projektu pn. „Mama i ja” (III edycja), który był adresowany do matek samotnie wychowujących dzieci. Celem projektu było wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, a wzięło w nim udział 10 rodzin, samotnych matek z 17 dzieci.

Praca socjalna ze społecznością lokalną ma na celu reintegrację społeczną i aktywizację członków społeczności lokalnej, pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych, a także budowanie sieci współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. **W 2019 roku w Kołobrzegu kontynuowano działania z lat poprzednich, co oznaczało dystrybucję żywności i odzieży w Magazynie „SEZAM” czy organizowanie imprez okolicznościowych tzw. „programów adresowanych”.** W 2019 roku zrealizowano m.in. projekt socjalny pn. „Bawmy się razem – radość i uśmiech zawsze z nami” (festyn rodzinny dla rodzin z dziećmi zamieszkujących z rejonach pracy socjalnej na terenie miasta), projekt socjalny pn. „Nie jesteś sam” – Kolacja Wigilijna dla osób starszych, samotnych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych, „Pomoc dla samopomocy” (darowizny odzieży i sprzętu gospodarstwa domowego gromadzone w Magazynie „SEZAM” – z pomocy w naturze w 2019 roku skorzystało 89 rodzin liczących 161 osób) oraz Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (pozyskiwanie i wydawanie rezerw żywności osobom i rodzinom dotkniętym objawami niedożywienia i głodu, w tym z grup największego ryzyka, tj. rodzinom wielodzietnym, niepełnym, osobom niepełnosprawnym, samotnym i bezdomnym – **w 2019 roku z pomocy żywnościowej skorzystały 493 rodziny.**

Oprócz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu i jednostek podległych wśród podmiotów instytucjonalnych realizujących zadania związane bezpośrednio lub pośrednio z pomocą społeczną dla mieszkańców miasta wymienić można także m.in. następujące: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Punkt Konsultacyjny Przeciwdziałania Przemocy i Spraw Społecznych, Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemami Uzależnień i Przemocy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Policja, Straż Miejska, placówki służby zdrowia

⁵⁰ Oprócz 5 placówek opiekuńczych działających przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, na terenie miasta w 2019 roku funkcjonowały także 3 świetlice prowadzące działalność w formie podwórkowej (w ramach projektu „Zachodniopomorskie podwórka” realizowanego przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP) oraz 1 świetlica w formie specjalistycznej – Środowiskowe Ognisko Wychowawcze przy ul. Mariackiej 40 (prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie).

(Regionalny Szpital, przychodnie lekarskie), placówki edukacyjne (oświata, szkoły i przedszkola, żłobek), instytucje kultury i sportu czy organizacje pozarządowe.

Specjalnie utworzone w Kołobrzegu ciała doradcze mają wspierać lokalne władze samorządowe w prowadzeniu odpowiedniej polityki wobec mieszkańców z niepełnosprawnościami.

Przy Prezydencie Miasta Kołobrzeg powołano Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych. Do zadań Pełnomocnika należy podejmowanie i koordynowanie przedsięwzięć mających na celu pełną integrację osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej oraz działań związanych z realizacją polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych z terenu miasta Kołobrzeg. Działania te dotyczą w szczególności:

- planowania, koordynowania i wspierania działań podejmowanych na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,
- współpracy z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych,
- współpracy z przedstawicielami administracji rządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi w zakresie problematyki dotyczącej środowiska osób niepełnosprawnych,
- inicjowania, koordynowania i nadzoru nad działaniami w zakresie organizowanych kampanii społecznych, wystaw, konferencji na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,
- analizowania potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - możliwości i łatwości dostępu do obiektów użyteczności publicznej,
  - uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym (zgodnie z oczekiwaniami, kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami),
  - zapobiegania wykluczeniom społecznym wynikającym z ograniczeń zdrowotnych bądź technicznych,
  - rehabilitacji i udzielania potrzebnych informacji,
  - komunikacji międzyludzkiej,
  - promowania wolontariatu,
  - promowania osiągnięć w nauce, kulturze i sporcie osób niepełnosprawnych,
- Przedstawiania Prezydentowi Miasta propozycji rozwiązań problemów poruszanych przez osoby niepełnosprawne⁵¹.

W 2019 roku zarządzeniem Prezydenta Miasta powołano Radę Konsultacyjną do spraw Likwidacji Barrier Architektonicznych. Rada stanowi organ opiniodawczy Prezydenta Miasta i składa się z 5 członków, powołanych na czas nieokreślony i pełniących swoje funkcje społecznie. Zadania Rady Konsultacyjnej do spraw Likwidacji Barrier Architektonicznych obejmują: prowadzenie monitoringu dostępności przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami i wskazywanie barier architektonicznych w przestrzeni miasta, inicjowanie działań zmierzających do poprawy dostępności przestrzeni publicznej i budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami, podejmowanie i inicjowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych, przedstawianie Prezydentowi Miasta Kołobrzeg propozycji rozwiązań i udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, konsultowanie aktów prawa miejscowego dot. problematyki osób z niepełnosprawnościami oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką dostępności przestrzeni publicznej⁵².

---

⁵¹ Za: <http://umkolobrzeg.esp.parseta.pl/index.php?id=115380> (dostęp 23.03.2020)

⁵² Za: Zarządzenie Nr 105/19 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 23 października 2019 r. w sprawie powołania Rady Konsultacyjnej do spraw Likwidacji Barrier Architektonicznych.

Natomiast do rodzin wielodzietnych skierowany jest specjalny program *Kołobrzeska Karta Dużej Rodziny*, realizowany niezależnie od ogólnopolskiego programu Karta Dużej Rodziny. Kołobrzeska Karta Dużej Rodziny ma na celu:

- 1) promowanie rodziny wielodzietnej i jej pozytywnego wizerunku,
- 2) wzmacnianie funkcji rodziny i poprawę sytuacji rodzin wielodzietnych,
- 3) wyrównywanie szans rozwojowych i życiowych dzieci z rodzin wielodzietnych.

Cele te są realizowane za pomocą systemu ulg i dodatkowych świadczeń przyznawanych przez uczestników programu. Do udziału w Programie mogą przystąpić podmioty, które w ramach prowadzonej przez siebie działalności i realizowanych usług wyrażą wolę stosowania ulg i dodatkowych świadczeń na rzecz rodzin wielodzietnych. W 2019 roku wydano 30 egzemplarzy Kołobrzeskiej Karty Dużej Rodziny.

Rysunek 3. Wzór Kołobrzeskiej Karty Dużej Rodziny

Źródło: www.kolobrzeg.pl (18.03.2020)

3. Inteligentne Środowisko Naturalne (ENV, Smart Environment)

3.1. Ochrona środowiska

Działania związane z zarządzaniem środowiskiem naturalnym należą do działań ustawowych gminy. Są prowadzone zarówno przez władze miasta, jak i przez odpowiednie jednostki organizacyjne gminy.

W *Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020* w ramach celu strategicznego A *Stworzenie oferty całorocznej w oparciu o zasoby uzdrowiskowe i turystyczne* wskazano cel operacyjny, jakim jest *Poprawa jakości środowiska naturalnego, poprzez wykorzystanie innowacyjnych technologii, w tym jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń*. Kwestie środowiskowe zostały uwzględnione w ramach *Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych na lata 2016-2020*, które wdrażają *Strategię Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020*. W programie OBYWATELSKI KOŁOBRZEG umiejscowiono OBSZAR ŚRODOWISKO, w ramach którego realizowane są projekty i zadania związane m.in. z rewitalizacją zieleni miejskiej, właściwym zabezpieczeniem terenów chronionych i pomników przyrody, ochroną środowiska naturalnego przed szkodliwą działalnością człowieka i wspieraniem działań związanych z wykorzystaniem ekologicznych źródeł energii oraz wspieraniem i inicjowaniem przedsięwzięć mających na celu szeroko rozumianą edukację ekologiczną.

Działania w zakresie ochrony przyrody zostały uwzględnione również wśród zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028*. W ramach celu głównego 4. *Przyjazne środowisko* sformułowane zostały cele szczegółowe 1. *Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych* oraz 2. *Rozwój zasobów przyrodniczych*. W ramach celu dedykowanego ochronie środowiska wskazano działania dotyczące ochrony jakości powietrza, utrzymania jak najlepszej jakości stanu akustycznego, zachowania stanu i potencjału wód powierzchniowych, zachowania obszarów podlegających ochronie prawnej, zwiększania nasadzeń ochronnych i izolacyjnych, rozwoju i promocji ekologicznych form podróżowania oraz kontynuacji działań związanych z likwidacją azbestu na terenie miasta. Z kolei w ramach celu dotyczącego rozwoju zasobów przyrodniczych zwraca się szczególną uwagę na działania związane ze zwiększaniem ilości nowych terenów zielonych (nowe parki, w tym kieszonkowe) i naturalnych terenów zielonych, poprawą estetyki już istniejących terenów zielonych oraz rozwojem zieleni na osiedlach i podwórkach, ale także dbałością o zachowanie bioróżnorodności terenów zieleni czy kształtowaniem świadomości mieszkańców w zakresie znaczenia terenów zielonych dla jakości życia w mieście.

Dokumentem strategicznym odnoszącym się do działań władz samorządowych na rzecz ochrony środowiska jest *Program Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 dla Miasta Kołobrzeg z perspektywą na lata 2023-2026* przyjęty Uchwałą Nr IX/120/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 dla Miasta Kołobrzeg z perspektywą na lata 2023-2026. Aktualny program jest kontynuacją *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022* i stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu miejskim. POŚ ocenia i analizuje stan środowiska przyrodniczego na terenie miasta Kołobrzeg w podziale na dziesięć obszarów przyszłej interwencji: ochronę klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarkę wodno-ściekową, zasoby geologiczne, gleby, gospodarkę odpadami

i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami. W ramach każdego obszaru interwencji uwzględniono zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska. Na podstawie zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji określono cele, kierunki interwencji oraz zadania, przewidziane do realizacji w ramach *Programu Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 dla Miasta Kołobrzeg z perspektywą na lata 2023-2026*.

Tabela 38. Cele i kierunki interwencji w ramach obszarów interwencji POŚ.

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Zmniejszenie powierzchniowej emisji zanieczyszczeń Zmniejszenie liniowej emisji zanieczyszczeń Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń Działania administracyjno-kontrolne Działania edukacyjno-informacyjne
Zagrożenie hałasem	Poprawa klimatu akustycznego	Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego Działania administracyjno-kontrolne
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed PEM	Ograniczenie emisji pól elektromagnetycznych Działania administracyjno-kontrolne
Gospodarowanie wodami	Ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych	Ograniczenie zasięgu i skutków podtopień, powodzi, suszy oraz sztormów
	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Ograniczenie poboru wody i strat wody Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń Działania administracyjno-kontrolne Działania edukacyjno-informacyjne
Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w sposób zapewniający ochronę jakości wód	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej Działania administracyjno-kontrolne Działania edukacyjno-informacyjne
Zasoby geologiczne	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Ograniczenie presji związanej z wydobyciem kopalin Działania administracyjno-kontrolne
Gleby	Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym	Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem rolnictwa Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem innych sektorów gospodarki Działania administracyjno-kontrolne
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi Racjonalna gospodarka odpadami innymi niż komunalne Działania administracyjno-kontrolne Działania edukacyjno-informacyjne
Zasoby przyrodnicze	Ochrona zasobów przyrodniczych	Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym Ochrona zasobów leśnych Ochrona walorów przyrodniczych obszarów zurbanizowanych Działania edukacyjno-informacyjne

Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii
--------------------------------------	---	--

Źródło: Program Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 dla Miasta Kołobrzeg z perspektywą na lata 2023-2026

Jak wskazano powyżej obecny program stanowi kontynuację *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*. Na podstawie *Raportu z realizacji w latach 2017-2018 Programu Ochrony Środowiska dla miasta Kołobrzeg na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022* można stwierdzić, że zostało zrealizowanych 40 spośród 42 rozpatrywanych zadań. Niezrealizowane pozostały dwa zadania:

- *Aktualizacja dokumentów planowania przestrzennego z uwzględnieniem wniosków wynikających z waloryzacji przyrodniczej Gminy Miasto Kołobrzeg* – w Studium oraz w uchwalanych w latach 2017-2018 miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nie występują odniesienia do Waloryzacji przyrodniczej Gminy Miasto Kołobrzeg opracowanej w 2015 roku. W każdym uchwalonym MPZP uwzględnia się jednak zasady ochrony środowiska oraz ochronę zasobów przyrodniczych obszarów chronionych;
- *Prowadzenie pomiarów hałasu w miejscach jego największego natężenia np. wzdłuż ciągów komunikacyjnych, skupisk przebywania turystów* – w latach 2017-2018 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez WIOŚ w Szczecinie nie prowadzono pomiarów hałasu na obszarze miasta Kołobrzeg.

Na uwagę zasługują także wyniki analizy wskaźnikowej oraz środowiskowej realizacji POŚ.

Większość komponentów została oceniona pozytywnie, a wśród nich znalazły się następujące komponenty: pola elektromagnetyczne, gleby i zasoby geologiczne, gospodarka odpadami i zasoby przyrodnicze. **Negatywne oceny dotyczyły pozostałych komponentów:**

- **Powietrze atmosferyczne** – przyczyną negatywnej oceny był wzrost powierzchni oraz liczby mieszkańców obszaru przekroczeń poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu na terenie miasta Kołobrzeg.
- **Klimat akustyczny** – przyczyną negatywnej oceny było utrzymujące się występowanie na terenie miasta wzdłuż dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 mln/poj./rok (DK 11, DW 102) obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych wartości hałasu.
- **Wody oraz gospodarka** ściekowa – przyczyną negatywnej oceny zły stan jakości wód powierzchniowych JCWP Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia na terenie miasta.

Działania na rzecz ochrony i poprawy jakości powietrza na terenie miasta Kołobrzeg wynikają również m.in. z założeń *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg*. Przygotowany na lata 2015-2020 Plan uwzględnia działania na rzecz zrównoważonego energetycznie i ekologicznie rozwoju miasta, które mają skutkować poprawą komfortu życia mieszkańców poprzez ochronę i poprawę jakości powietrza. Określone w *Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg* cele związane z wdrażaniem gospodarki niskoemisyjnej wymagają ukierunkowania polityki władz miejskich na:

- osiągnięcie jak najwyższego poziomu termomodernizacji sektora mieszkaniowego oraz obiektów użyteczności publicznej,
- osiągnięcie jak najwyższego poziomu wykorzystania technicznego potencjału energii odnawialnej na terenie Miasta,
- zapewnienie jak największego udziału dostaw ciepła sieciowego do jak największej liczby odbiorców, przy maksymalnym ograniczeniu indywidualnych źródeł ciepła opartych

na paliwach kopalnych, również poprzez odpowiednie zapisy (preferujące dostawę ciepła z sieci ciepłowniczej) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,

- modernizację (zmniejszenie emisyjności) MEC w Kołobrzegu Sp. z o.o. lub przeniesienie Ciepłowni poza strefę uzdrowiskową MEC,
- zapewnienie bezpieczeństwa dostaw ciepła i energii elektrycznej mieszkańcom,
- poprawę świadczonych usług i warunków podróży realizowanych transportem publicznym, rowerem, pieszo, a poprzez to wzrost udziału proekologicznych środków transportu w podróżach, w tym udziału środków transportu publicznego,
- poprawę dostępności transportowej obiektów i obszarów miejskich, redukcję potrzeb parkingowych w centrum, wykorzystania dotychczasowej przestrzeni parkingowej na inne cele,
- redukcję zatłoczenia komunikacyjnego,
- ograniczenie wpływu działań Urzędu Miejskiego na emisję gazów cieplarnianych, np. poprzez wymianę sprzętu biurowego, urządzeń elektrycznych, oświetlenia, modernizację środków transportu.

W 2019 roku w ramach realizacji założeń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w Kołobrzegu udało się wykonać m.in. następujące projekty i działania: bieżąca wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne (ul. Śliwińskiego, ul. Czarnieckiego, ul. Perłowa, Skwer Pana Tadeusza), zmiana sposobu ogrzewania poprzez dotacje celowe wymiany źródeł ciepła (9 lokalizacji), modernizacja środków transportu Miejskiego Zakładu Ochrony Środowiska (zakup pojazdów do odbioru odpadów, pojazdów do obsługi pojemników półpodziemnych i typu dzwon), wymiana sprzętu biurowego i urządzeń elektrycznych w biurach oraz działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne dla mieszkańców (udział w ogólnopolskiej akcji „Godzina na Ziemi”, informowanie o możliwości pozyskania dofinansowania na wymianę źródeł ciepła).

Integralną częścią Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest *Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej*, który obejmuje działania mające w efektywny sposób pomóc w rozwiązaniu problemów transportowych i w zrównoważony sposób zaspokoić potrzeby przemieszczania się ludzi i towarów w Kołobrzegu. Główną ideą Planu jest dążenie do stworzenia zrównoważonego systemu transportu miejskiego poprzez realizację takich celów jak m.in.:

- zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym (pieszych, rowerzystów, kierowców/pasażerów samochodów) i bezpieczeństwa w pojazdach transportu zbiorowego,
- redukcja hałasu i zanieczyszczeń powietrza, emisji dwutlenku węgla i zużycia energii,
- poprawa skuteczności i efektywności transportu osób i towarów,
- poprawa atrakcyjności i jakości obszaru miejskiego,
- poprawa jakości życia mieszkańców,
- poprawa dostępności usług transportowych dla mieszkańców.

W toku opracowywania *Planu Gospodarki Niskoemisyjnej* wskazano obszary działań, które charakteryzują się dużym potencjałem ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i możliwościami wdrożenia działań. Należą do nich: mobilność miejska, budynki pod zarządem Miasta, mieszkalnictwo i oświetlenie uliczne. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej zawiera katalog działań, które powinny być podejmowane na poziomie lokalnym, a którym celem jest redukcja emisji CO₂ z terenu miasta, zmniejszenie energochłonności w różnych dziedzinach gospodarki Kołobrzegu oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w wytwarzaniu energii na jej terenie. Działania zostały podzielone na krótko-, średnio- i długoterminowe zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 39. Działania przyjęte do realizacji w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Działania krótko i średnioterminowe (realizowane do 2020 roku)		Działania długoterminowe (realizowane po 2020 roku)
Budynki, wyposażenia/urządzenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja budynków (Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o.) 2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Gmina Miasto Kołobrzeg) 3. Termomodernizacja budynku Zakładu Przyrodoleczniczego Nr 1, ul. Rafińskiego 3 (Uzdrowisko Kołobrzeg SA) 4. Termomodernizacja obiektów Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu. 5. Stopniowa wymiana w biurach sprzętu biurowego, urządzeń elektrycznych (klimatyzatory, podgrzewacze wody, AGD) oraz oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie (Gmina Miasto Kołobrzeg) 6. Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne (Gmina Miasto Kołobrzeg) 7. Zmniejszenie energochłonności bloków wspólnot mieszkaniowych (Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wschodniej 5-17, Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wschodniej 19-29, Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Koniecpolskiego 9-17, Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Unii Lubelskiej 22, Kołobrzesckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.) 8. Zmiana sposobu ogrzewania w kamienicy przy ul. Cichej 9 (zarządca budynku) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana lokalizacji ciepłowni – przeniesienie poza obszar zabudowany miasta ze zmianą paliwa na gaz. Budowa, instalacji wysokosprawnej kogeneracji wykorzystującą technologie w największym możliwym stopniu neutralne pod względem emisji CO₂ i innych substancji (MEC w Kołobrzegu Sp. z o.o.) 2. Budowa nowego systemu szynowego transportu zbiorowego - Lekkiej Kolei Nadmorskiej (Gmina Miasto Kołobrzeg) 3. Wdrożenie w mieście systemu carsharing (wypożyczania samochodu), wyposażonego w samochody elektryczne lub hybrydowe (Gmina Miasto Kołobrzeg) 4. 4. Przedłużenie ul. Ogrodowej, od ul. Myśliwskiej do ul. Unii Lubelskiej, równoległe do Okopowej, wzdłuż torów kolejowych (Gmina Miasto Kołobrzeg)
Mobilność miejska	<ol style="list-style-type: none"> 9. Ograniczenie niskiej emisji w Kołobrzegu poprzez rozwój i modernizację sieci drogowej (Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o.) 10. Modernizacja środków transportu Zakładu Ochrony Środowiska MZZDiOŚ w Kołobrzegu Sp. z o.o.; 11. Poprawa atrakcyjności transportu zbiorowego (Gmina Miasto Kołobrzeg) 12. Zakup niskoemisyjnego nowego taboru autobusowego dla Kołobrzegu (Komunikacja Miejska w Kołobrzegu spółka z o.o.) 	

Działania krótko i średnioterminowe (realizowane do 2020 roku)		Działania długoterminowe (realizowane po 2020 roku)
	13. Kreowanie zrównoważonej mobilności miejskiej (Gmina Miasto Kołobrzeg) 14. Modernizacja środków transportu w instytucjach podległych Miastu poprzez sukcesywną wymianę pojazdów mechanicznych na nowe pojazdy bardziej przyjazne środowisku, o mniejszej emisji CO ₂ (Gmina Miasto Kołobrzeg, Jednostki podległe gminie)	
Przemysł, gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami	15. Zmniejszenie energochłonności obiektów i instalacji Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	
Lokalne ciepłownictwo/chłodziwnictwo komunalne, kogeneracja	16. Optymalizacja systemu ciepłowniczego Miasta (Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu Sp. z o.o.) 17. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z instalacji Miejskiej Energetyki Ciepłej w Kołobrzegu	
Zamówienia publiczne na produkty i usługi	18. Stosowanie w ramach planowania przestrzennego kryteriów efektywności energetycznej, ograniczenia emisji CO ₂ i innych zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu - Gmina Miasto Kołobrzeg)	
Współpraca z mieszkańcami i zainteresowanymi stronami	19. Akcje, edukacyjne, informacyjne i promocyjne skierowane do mieszkańców, działania promocyjne w ramach realizowanych projektów (Gmina Miasto Kołobrzeg)	
Planowanie przestrzenne	20. Stosowanie w ramach procedur zamówień publicznych kryteriów efektywności energetycznej i ograniczenia emisji CO ₂ (Gmina Miasto Kołobrzeg)	

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg

Stan jakości środowiska naturalnego w Kołobrzegu podlega cyklicznej ocenie, m.in. w ramach działań monitoringowych prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie założeń i planów przyjętych w *Programie Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020*. Wyniki realizowanych badań publikowane są w rocznych raportach WIOŚ.

Ocena jakości powietrza w poszczególnych latach dokonywana jest według obowiązującego układu stref, które w województwie zachodniopomorskim kształtują się następująco:

- aglomeracja szczecińska (miasto Szczecin)
- miasto Koszalin

- strefa zachodniopomorska – pozostały obszar województwa niewchodzący w skład aglomeracji szczecińskiej i miasta Koszalin.

Zgodnie z powyższą zasadą miasto Kołobrzeg podlega rocznej ocenie jakości powietrza jako jeden z obszarów strefy zachodniopomorskiej, natomiast sama ocena przeprowadzana jest w oparciu o system składający się z pomiarów oraz metod obliczeniowych dotyczących rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu (na podstawie inwentaryzacji emisji ze źródeł punktowych, powierzchniowych i liniowych). **Od 1 stycznia 2018 roku w Kołobrzegu, przy ul. Żółkiewskiego, uruchomiono stację pomiarów manualnych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w nim benzo(a)pirenu. Zgodnie z prowadzonymi pomiarami na stacji w Kołobrzegu średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ w 2019 roku wyniosło 18 µg/m³ (w 2018 roku było to 21 µg/m³), co oznacza, że na stanowisku pomiarowym nie odnotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego określonego dla stężenia średniorocznego pyłu PM₁₀ (poziom dopuszczalny wynosi 40 µg/m³).** Zarówno w 2018, jak i 2019 roku nie wystąpiło również przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych na stanowisku pomiarowym w Kołobrzegu, a ilość dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego, wynoszącego 50 µg/m³ ukształtowała się w 2019 roku na poziomie 4 dni (przy dozwolonej liczbie dni z przekroczeniami wynoszącej 35). Najwyższe zmierzone dobowe stężenie PM₁₀ w 2019 roku wyniosło 104,2 µg/m³ (w 2018 roku było to 106 µg/m³). Na stacji pomiarowej w Kołobrzegu prowadzone były również pomiary benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ – w 2019 roku nie odnotowano przekroczeń średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu (poziom docelowy wynosi 1 ng/m³). W Kołobrzegu podobnie jak i w innych stacjach pomiarowych obserwowano wyraźną sezonowość występowania PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu w powietrzu – stężenia w okresie zimowym były znacznie wyższe niż w sezonie letnim, co oznacza, że głównym źródłem emisji tych zanieczyszczeń do powietrza jest spalanie paliw związane z ogrzewaniem budynków mieszkalnych. Ogólnie na podstawie przeprowadzonej oceny wyników pomiarów pyłu zawieszonego PM₁₀ wskazano, iż wszystkie strefy województwa zachodniopomorskiego otrzymały klasę A dotyczącą PM₁₀ ze względu na kryterium stężeń średniorocznych oraz ze względu na kryterium stężeń 24-godzinnych. Natomiast w przypadku benzo(a)pirenu strefa zachodniopomorska otrzymała klasę C ze względu na kryterium stężeń średniorocznych (z uwagi na przekroczenia stwierdzone na stanowisku pomiarowym w Szczecinku przy ul. Przemysłowej oraz w Myśliborzu na ul. Za Bramką)⁵³.

Badania monitoringowe w ramach *Programu Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2020* obejmują również monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, pól elektromagnetycznych oraz hałasu. W ramach programu monitoringu wód powierzchniowych województwa zachodniopomorskiego realizowane są badania wód: rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych, w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych. W przypadku miasta Kołobrzeg istotna jest ocena jakości wód dla następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), podziemnych (JCWPd) i przybrzeżnych (JCWP):

- JCWP Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia (centralna i zachodnia część miasta) – na terenie miasta znajduje się punkt pomiarowo-kontrolny jakości wód Parsęta-Kołobrzeg. Stan ogólny wód JCWP Parsęta od Wielkiego Rowu do ujścia według badań zrealizowanych w ramach monitoringu w 2017 roku oceniony został jako zły.
- JCWP Dopływ spod Krzywej Góry (wschodnia nieurbanizowana część miasta);

⁵³ Za: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2019*, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie Departamentu Monitoringu Środowiska.

- JCWPd nr 9 – na terenie miasta nie wyznaczono punktów pomiarowo-kontrolnych jakości wód podziemnych. Najbliższe znajdują się w miejscowościach Bogucino (nr 202) oraz Bagicz (nr 1264). Według badań przeprowadzonych w 2016 roku wody podziemne w punktach monitoringowych zlokalizowanych w miejscowościach Bagicz oraz Bogucino znajdują się w II (dobrej) klasie jakości.
- JCWP Sarbinowo-Dziwna – według badań monitoringowych przeprowadzonych w 2017 roku stan ogólny wód JCWP Sarbinowo-Dziwna oceniany był jako zły⁵⁴.

Przeprowadzone przez WIOŚ w Szczecinie pomiary pól elektromagnetycznych nie wykazały przekroczeń poziomów dopuszczalnych w środowisku w żadnym z punktów pomiarowych w województwie zachodniopomorskim. W Kołobrzegu znajduje się punkt pomiarowy dla pola elektromagnetycznego zlokalizowany przy ul. Jana Kasprowicza. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości w 2017 roku wynosiła w Kołobrzegu 0,74 V/m, co jest wartością znacznie niższą od poziomu dopuszczalnego (7 V/m)⁵⁵.

Badania środowiska prowadzone przez WIOŚ w Szczecinie obejmują również monitoring *klimatu akustycznego*. W województwie zachodniopomorskim najistotniejszy wpływ na klimat akustyczny ma hałas komunikacyjny, w mniejszym stopniu hałas przemysłowy i lotniczy. Punkty, w których WIOŚ w Szczecinie prowadził w latach 2016-2020 pomiary monitoringowe hałasu drogowego, nie obejmowały miasta Kołobrzeg⁵⁶.

Kołobrzeg objęty był natomiast badaniami pomiaru ruchu i mapowaniem akustycznym realizowanym przez inne jednostki. Co 5 lat na drogach krajowych oraz wojewódzkich GDDKiA przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR). Ostatni z pomiarów został realizowany w 2015 roku⁵⁷ i objął m.in. kołobrzeski odcinek drogi krajowej nr 11. Na podstawie zgromadzonych w toku GPR 2015 danych wskazano, **że największe natężenie ruchu pojazdów silnikowych na terenie miasta występuje na odcinkach drogi krajowej nr 11:**

- **odcinek Kołobrzeg/przejście/ km 0+000 – 2+430: 24 494 poj./dobę**
- **odcinek Kołobrzeg/przejście/ km 2+430 – 9+417: 14 329 poj./dobę**⁵⁸.

GPR 2015 objął także odcinek drogi wojewódzkiej nr 102. Pomiar odbywał się na odcinku Kołobrzeg/przejście / km 91+346 – 94+790, a średnie dobowe natężenie ruchu pojazdów silnikowych wynosiło 18 784 poj./dobę⁵⁹.

Mapy akustyczne obejmujące odcinki dróg znajdujących się na terenie miasta Kołobrzeg zostały w ostatnich latach przygotowane przez ZZDW w Koszalinie oraz GDDKiA. Zgodnie z wykonaną w grudniu **2016 roku na zlecenie ZZDW w Koszalinie mapą akustyczną dla drogi wojewódzkiej nr 102 odc. Kołobrzeg/Przejście**, powierzchnia obszarów zlokalizowanych wzdłuż analizowanego odcinka drogi na terenie miasta Kołobrzeg, na której występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu,

⁵⁴ Za: *Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim. Raport 2018*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

⁵⁵ Ibidem. W 2018 i 2019 roku pomiary PEM w punkcie w Kołobrzegu nie były prowadzone, zaś dane z monitoringu PEM w 2020 roku nie zostały jeszcze udostępnione.

⁵⁶ Ibidem.

⁵⁷ W 2020 roku GDDKiA realizuje kolejny Generalny Pomiar Ruchu – dane nie są jeszcze dostępne.

⁵⁸ W 2010 roku w ramach GPR badano natężenie ruchu pojazdów na odcinku Kołobrzeg/przejście /km 0+000 – 9+400, na którym średni dobowy ruch roczny (SDRR) wynosił 13 304 poj./dobę.

⁵⁹ Dane dot. GPR 2010 i GPR 2015 za: <https://www.gddkia.gov.pl/pl/1231/generalny-pomiar-ruchu> (dostęp 03.04.2020).

wynosiła 3,00 ha (dla wskaźnika L_{DWN}) oraz 1,68 ha (dla wskaźnika L_N)⁶⁰. Zakres przekroczeń dopuszczalnych wartości hałasu dla obu analizowanych wskaźników mieścił się w przedziale od 5 do 10 dB, co oznacza niedobry stan warunków akustycznych środowiska. Nie odnotowano natomiast przekroczeń w zakresie od 10 do 20 dB (zły stan warunków akustycznych środowiska) oraz powyżej 20 dB (bardzo zły stan warunków akustycznych środowiska). W porównaniu do poprzedniej rundy mapowania akustycznego przeprowadzonej w 2013 roku dla DW 102 odc. Kołobrzeg/Przejście nastąpiło znaczne pogorszenie warunków akustycznych⁶¹.

Natomiast mapowanie akustyczne przeprowadzone w 2018 roku na zlecenie GDDKiA objęło cały odcinek drogi krajowej nr 11 w granicach powiatu kołobrzесьkiego. Mimo braku wydzielenia wyników dla odcinka DK 11 w granicach miasta Kołobrzeg, można przyjąć, iż wyznaczone obszary przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięków w środowisku, liczba narażonej ludności oraz liczba narażonych lokali mieszkalnych w zdecydowanej większości dotyczą odcinka DK 11 w granicach miasta Kołobrzeg (DK 11 na terenie Kołobrzegu przebiega przez obszary silnie zurbanizowane, natomiast pozostały odcinek DK 11 na terenie powiatu przebiega przez obszary o niskiej gęstości zaludnienia – obszary leśne, tereny rolnicze, luźna zabudowa jednorodzinna). Zgodnie z danymi GDDKiA w Szczecinie przyrost poziomu dźwięku pomiędzy mapowaniem akustycznym wykonanym na podstawie wyników GPR 2010 i GPR 2015 dla odcinka DK 11 w granicach miasta Kołobrzeg wzrósł o 1,64 dB⁶².

3.2. Urządzenia sieciowe

Usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dla mieszkańców Miasta Kołobrzeg prowadzą **Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.**, z siedzibą przy ul. Artyleryjskiej 3. Spółka realizuje zadania na terenie miasta Kołobrzeg oraz gmin Dygowo, Gościno, Kołobrzeg, Rymań, Siemyśl, Sławoborze i Ustronie Morskie. Ścieki odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej Oczyszczalni Ścieków w Korzyścienku⁶³. MWiK pozyskuje wodę z 17 ujęć wody o łącznej nominalnej wydajności na poziomie 25 000 m³ na dobę oraz produkcji dobowej w wielkości 19 032 m³ na dobę. Z kolei wielkość oczyszczalni ścieków w Korzyścienku wynosi 140 000 RLM⁶⁴, zaś jej przepustowość – 28 000 m³ na dobę.

MWiK w Kołobrzegu realizuje wiele działań inwestycyjnych, które skupiają się na poprawie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w tym związane z budową czy przebudową sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, modernizacją sieci, budową i przebudową przepompowni czy wymianą magistrali wodociągowej. Nie mniej ważną częścią działalności MWiK w Kołobrzegu są przedsięwzięcia

⁶⁰ Wskaźniki długookresowe: L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00), L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

⁶¹ Cyt. za: Raport z realizacji w latach 2017-2018 Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Kołobrzeg na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022, s. 38-39.

⁶² Ibidem.

⁶³ Za: <http://mwik.kolobrzeg.pl> (dostęp 03.04.2020).

⁶⁴ RLM – Równoważona Liczba Mieszkańców – liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z obiektów przemysłowych i usługowych w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach z gospodarstw domowych, odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby (za: https://pl.wikipedia.org/wiki/Równoważna_liczba_mieszkańców; dostęp 03.04.2020).

racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków. Na podstawie *Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Kołobrzegu sp. z o.o. na lata 2018-2020* można wskazać, że na terenie miasta Kołobrzeg zaplanowano realizację następujących przedsięwzięć wpływających na racjonalizację zużycia wody i odprowadzania ścieków:

1. Zagospodarowanie osadów ściekowych w oczyszczalni ścieków w Korzyścienku,
2. Wprowadzenie systemu GIS i aktywnego zarządzania,
3. Budowa farmy fotowoltaicznej na ujęciu wody w Bogucinie o mocy 2x85 kW,
4. Budowa farmy fotowoltaicznej na oczyszczalni ścieków o mocy,
5. Budowa systemu wykorzystania ścieku oczyszczonego dla celów technologicznych oczyszczalni ścieków i tankowania mycia pojazdów do czyszczenia kanalizacji,
6. Modernizacja hali krat w oczyszczalni ścieków (projekt),
7. Wymiana zabezpieczenia kolektora DN 1000 odprowadzających ściek oczyszczony do morza (projekt),
8. Modernizacja ujęcia wody Bogucino (koncepcja i projekt)⁶⁵.

Część ww. zadań (m.in. zagospodarowanie osadów ściekowych na oczyszczalni ścieków w Korzyścienku, budowa stacjonarnego i mobilnego systemu GIS bez podkładów mapowych) jest realizowana w ramach projektu *Rozbudowa systemu odprowadzania ścieków i gospodarki osadowej w aglomeracji Kołobrzeg*, dofinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem projektu jest zwiększenie liczby ludności korzystającej z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków komunalnych, zapewniającego podwyższone usuwanie biogenów. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotna jest możliwość wykorzystania osadów oraz produkcji energii i zmniejszenia oddziaływania na środowisko, a sam projekt wpisuje się także w realizację Strategii Europa 2020 w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej⁶⁶.

W 2019 roku z sieci wodociągowej korzystało 42 028 mieszkańców miasta Kołobrzeg, zaś z sieci kanalizacyjnej – 42 010 osób. Liczba korzystających z urządzeń sieciowych w Kołobrzegu zmniejszała się na przestrzeni lat, lecz był to efekt spadku liczby stałych mieszkańców miasta. Prowadzone prace inwestycyjne pozwalają sukcesywnie powiększać długość sieci – w 2019 roku rozdzielcza sieć wodociągowa na terenie miasta liczyła 159,8 km (o 7,9 km więcej niż w 2012 roku), przyłącza wodociągowe – 62,9 km (o 5,4 km więcej niż w 2012 roku), natomiast kanalizacyjna sieć sanitarna – 127,1 km (o 3,8 km więcej niż w 2012 roku). **Połowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Kołobrzegu jest eksploatowana już ponad 20 lat,** 25% sieci kanalizacyjnej i wodociągowej jest użytkowana od 11 do 20 lat, 20% między 6 a 10 lat, a tylko 5% stanowi infrastruktura najnowsza, eksploatowana nie dłużej niż 5 lat.

Rokrocznie zwiększa się zużycie wody w Kołobrzegu. Miejska spółka wodociągowa w 2019 roku sprzedała ponad 3,4 mln m³ wody, w tym ponad 1,9 mln m³ gospodarstwom domowym (56%), zaś niemal 1,5 mln m³ przeznaczono na potrzeby przemysłu i innych odbiorców (44%). Na przestrzeni lat 2012-2019 zużycie wody z miejskich wodociągów w Kołobrzegu zwiększyło się o niemal 6%,

⁶⁵ Za: *Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Kołobrzegu sp. z o.o. na lata 2018-2020*, przyjęty uchwałą nr XVIII/264/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 16 stycznia 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, będących w posiadaniu Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w Kołobrzegu sp. z o.o. na lata 2018-2020.

⁶⁶ Za: <http://mwik.kolobrzeg.pl/dotacje/rozbudowa-systemu-odprowadzania-sciekow-gospodarki-osadowej-aglomeracji-kolobrzeg/> (dostęp 03.04.2020).

przy czym **znacznie szybciej wzrastało zużycie wody w przemyśle i przez innych odbiorców (wzrost o 10,8%) niż w gospodarstwach domowych** (wzrost o 2,5%). Tym samym stopniowo **wzrastały wskaźniki zużycia wody na 1 korzystającego odbiorcę i na 1 mieszkańca**. W 2019 roku na 1 korzystającego odbiorcę przypadało 646,6 m³ zużytej wody (o 4,4 m³ więcej niż w 2012 roku), zaś na 1 mieszkańca – 81,1 m³ wody (o 12,6 m³ więcej niż w 2012 roku).

Zmienna jest ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej w Kołobrzegu. Najwyższą wartość, na poziomie 3,54 mln m³, odnotowano w 2017 roku. W 2019 roku do sieci kanalizacyjnej odprowadzono ponad 3,37 mln m³ ścieków, tj. o 7,4% więcej niż w 2012 roku. **Ponad połowa ścieków pochodzi z gospodarstw domowych** – w 2019 roku z gospodarstw domowych odprowadzono 1,9 mln m³ ścieków (56,7%), zaś niecałe 1,5 mln m³ ścieków (43,3%) pochodziło z przemysłu i od innych odbiorców. Fluktuacjom w poszczególnych latach podlegały również wartości wskaźników dotyczących ilości odprowadzanych ścieków na 1 korzystającego odbiorcę i 1 mieszkańca – w obydwu przypadkach najwyższe wartości wystąpiły w 2017 roku i wynosiły odpowiednio 682,7 m³ oraz 83,10 m³. W 2019 roku na 1 korzystającego odbiorcę przypadało 642,7 m³ odprowadzonych ścieków (o 1,7% więcej niż w 2012 roku), zaś na 1 mieszkańca – 80,2 m³ odprowadzonych ścieków (niemal o 20% więcej niż w 2012 roku). Ogółem w 2019 roku oczyszczono łącznie ponad 4,6 mln m³ ścieków, co było wartością niższą o 4,8% niż w 2012 roku, ale jednocześnie o 6,2% wyższą niż w 2018 roku.

Tabela 40. Charakterystyka sieci wodociągowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	46 951	46 897	44 076	43 559	43 051	42 689	42318	42028
zużycie wody – SPRZEDANA (w m³)	3 215 072,50	3 138 090,10	3 170 619,57	3 287 598,20	3 330 820,90	3 363 776,20	3 402 822,39	3 407 074,45
w tym: gospodarstwa domowe	1 873 848,40	1 806 615,50	1 788 060,60	1 816 833,20	1 846 129,60	1 873 346,60	1 897 225,30	1 921 115,45
przemysł i inni odbiorcy	1 341 224,10	1 331 474,60	1 382 558,97	1 470 765,00	1 484 691,30	1 490 429,60	1 505 597,09	1 485 959,00
na jednego korzystającego odbiorcę	642,1	626,7	620,6	643,5	638,2	644,5	648,9	646,5
na jednego mieszkańca	68,50	66,90	71,90	75,50	77,40	78,80	80,4	81,1
długość sieci wodociągowej (w km)								
w tym: sieć rozdzielcza	151,9	153	154,5	156,2	156,4	156,5	158,9	159,8
przyłącza wodociągowe	57,5	57,6	58,5	59,2	60,5	61,1	62	62,9

Źródło: dane MWiK (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017)

Tabela 41. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	46 904	46 850	44032	43515	43008	42646	42 300	42 010
długość sieci (w km)								
sanitarna	123,3	123,8	124,2	124,7	125	125,3	126,4	127,1
ilość ścieków odprowadzanych ogółem (w m³)								
do sieci kanalizacyjnej	3 137 064,90	3 216 385,10	3 276 282,07	3 398 446,80	3 498 549,00	3 545 398,40	3 356 572,65	3 370 513,88
w tym: z gospodarstw domowych	1 852 008,50	1 791 307,20	1 781 359,60	1 811 177,20	1 841 828,90	1 866 973,10	1 895 738,60	1 912 001,49
przemysł i inni odbiorcy	1 285 056,40	1 425 077,90	1 494 922,47	1 587 369,60	1 656 720,10	1 678 425,30	1 460 834,05	1.458.512,39
na jednego korzystającego odbiorcę	632,00	647,90	645,80	669,90	673,70	682,70	643,3	642,7
na jednego mieszkańca	66,90	68,60	74,40	78,10	81,30	83,10	79,4	80,2
ilość ścieków oczyszczonych (w m³)	4 867 000	4 954 000	4 263 000	4 557 900	5 073 229	5 303 527	4 359 231,40	4 631 911,20

okres eksploatacji sieci (w %)								
do 5 lat	4	4	5	5	5	5	5	5
od 6 do 10 lat	20	20	20	20	20	20	20	20
od 11 do 20 lat	26	26	25	25	25	25	25	25
powyżej 20 lat	50	50	50	50	50	50	50	50
% skanalizowania miasta	99,9	99,9	99	99	99	99	99	99

Źródło: dane MWiK (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017)

Za utrzymanie w prawidłowej eksploatacji sieci kanalizacji deszczowej oraz rowów melioracyjnych odpowiadają firmy wyłaniane w drodze postępowania przetargowego przez Gminę Miasto Kołobrzeg. Długość eksploatowanej w 2019 roku w granicach miasta Kołobrzeg sieci kanalizacji deszczowej wynosiła 150,7 km - w 2008 roku około 100 km (kanały deszczowe - system zamknięty), długość eksploatowanych rowów melioracyjnych wynosiła 22 500,0 m – w 2008 roku ok. 20 km (system otwarty). Ponadto w mieście znajdował się 1 zbiornik retencyjny oraz 33 separatory oczyszczające wody opadowe przed wylotami do odbiorników.

Głównym dostawcą gazu dla mieszkańców Kołobrzegu jest Polska Spółka Gazownictwa Oddział w Poznaniu. Miasto jest zaopatrywane w gaz ziemny poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia z kierunku Gorzysławia i obsługiwane przez 2 stacje redukcyjno-pomiarowe I^o (Zieleniewo, ul. Koszalińska, Kołobrzeg) oraz 7 stacji redukcyjno-pomiarowych II° (ul. Wschodnia, ul. Koszalińska, ul. Frankowskiego, ul. Pogodna, ul. Arciszewskiego, ul. 1 Maja, ul. Basztowa). Stan techniczny sieci gazowej na terenie miasta oceniany jest jako dobry⁶⁷.

Długość czynnej sieci gazowej w 2018 roku w Kołobrzegu kształtowała się na poziomie 119 390 m (o 3 097 m więcej niż w 2017 roku), w tym 4 287 m sieci przesyłowej i 115 103 m sieci rozdzielczej. Funkcjonowało 3 289 czynnych przyłączy gazowych do budynków (o 41 więcej niż w 2017 roku), w tym 2 636 przyłączy do budynków mieszkalnych (tj. 80% wszystkich przyłączy gazowych).

Liczba odbiorców gazu ukształtowała się w 2018 roku na poziomie 13,9 tys., co było wartością najniższą od 2012 roku. Około jednej czwartej odbiorców gazu stanowią odbiorcy wykorzystujący gaz do ogrzewania mieszkań – w 2018 liczba takich odbiorców wynosiła 3 601 (o 163 więcej niż w 2017 roku). **Zużycie gazu zwiększyło się w ostatnich latach** – w 2015 roku w Kołobrzegu zużyto ponad 90 tys. MWh gazu, zaś w 2018 roku wartość ta wzrosła do 106,1 tys. MWh. **Niemal połowa zużytego w 2018 roku gazu została przeznaczona o ogrzewanie mieszkań** (51,5 tys. MWh, tj. 48,5%). Jednak wykorzystanie gazu na ogrzewanie mieszkań znacząco się zmniejszyło w porównaniu do lat poprzednich, zarówno jeśli chodzi o wielkość zużycia (spadek o niemal 28 tys. MWh w porównaniu do 2015 roku), jak i udziału w ogólnym zużyciu gazu (85,5% w 2015 roku).

Tabela 42. Charakterystyka sieci gazowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
długość czynnej sieci ogółem (w m)	108 816	112 843	114 638	115 615	115 697	116 293	119 390
długość czynnej sieci przesyłowej (w m)	4 287	4 287	4 287	4 287	4 287	4 287	4 287
długość czynnej sieci rozdzielczej (w m)	104 529	108 556	110 351	111 328	111 410	112 006	115 103
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	3 086	3 098	3 141	3 193	3 215	3 248	3 289
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	bd	bd	2 526	2 555	2 573	2 595	2 636

⁶⁷ Za: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg.

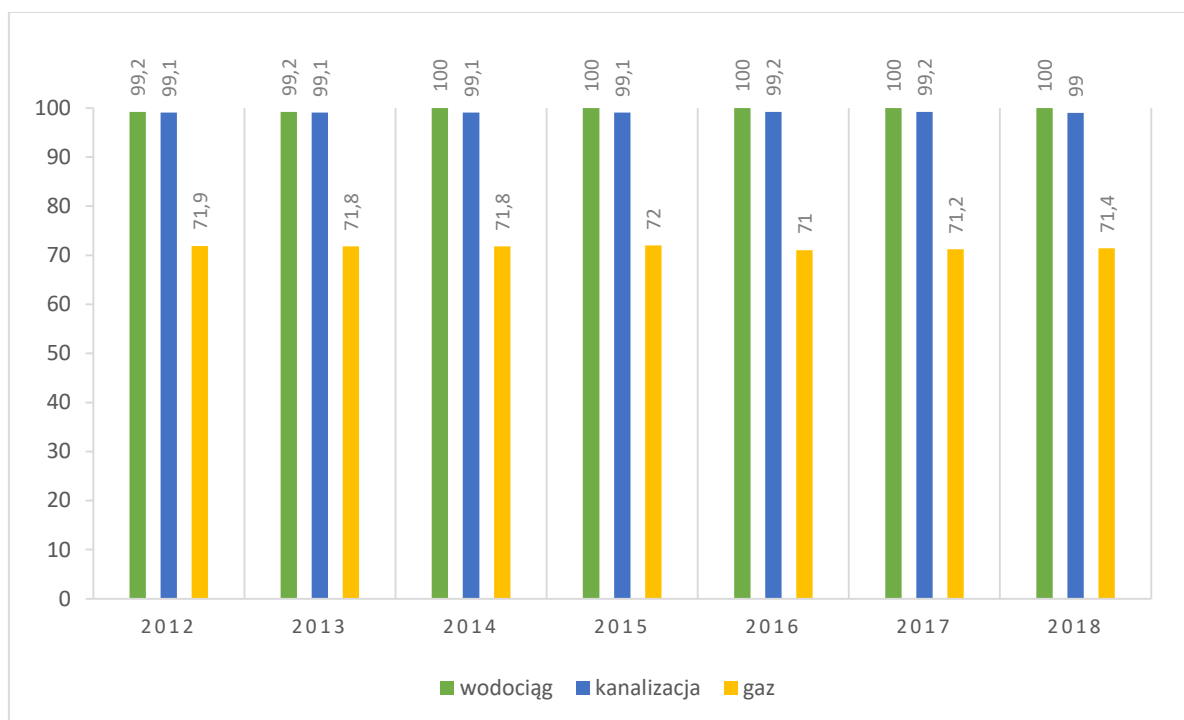
odbiorcy gazu	14 036	14 040	14 048	14 076	14 041	13 973	13 971
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	3 566	3 691	3 793	3 278	3 342	3 438	3 601
zużycie gazu (w MWh)	bd	bd	92 774,6	90 495,5	101 872,1	103 752,4	106 145,0
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań (w MWh)	bd	bd	79 324,6	67 334,9	74 055,3	51 165,9	51 495,7

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Urząd Miasta Kołobrzeg

Korzystanie z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej jest w Kołobrzegu powszechne. Wszyscy mieszkańcy mają dostęp do wody z wodociągów (100%) i niemal wszyscy odprowadzają ścieki do kanalizacji miejskiej (99%). Relatywnie najłatwiej przedstawia się kwestia dostępu do gazu sieciowego. W 2018 roku podłączenie do sieci gazowej posiadało 71,4% mieszkańców miasta.

Wykres 35. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018 (w%).

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Dostawcą ciepła systemowego dla mieszkańców miasta jest Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Hugona Kołłątaja 3. Podstawą działalności spółki jest wytwarzanie, przesył oraz dystrybucja energii cieplnej na potrzeby centralnego ogrzewania, ciepłej wody oraz obsługa bazy zabiegowej zakładów uzdrowiskowych. Spółka eksploatuje 12 źródeł ciepła o łącznej mocy 114,419 MW. Głównym źródłem ciepła jest Ciepłownia Centralna zlokalizowana przy ul. Kołłątaja w Kołobrzegu, w której zainstalowane są kocioł gazowy oraz trzy kotły opalane miałem węglowym o niskiej zawartości siarki wysokiej wartości opałowej. Ponadto MEC w Kołobrzegu

eksploatuje niezależną kotłownię gazową na osiedlu Podczele, kotłownię szczytową przy ul. Szarych Szeregów oraz 9 lokalnych kotłowni gazowych⁶⁸.

W 2019 roku długość sieci ciepłowniczej w mieście wynosiła 44,572 km, zaś zapotrzebowanie mocy cieplnej zamówionej przez odbiorców w MEC w Kołobrzegu kształtowało się na poziomie 100,993 MW, tj. o 1,829 MW mniej niż w 2018 roku (spadek o 1,8%). **Miejska spółka ciepłownicza sprzedała w 2019 roku 729 304 GJ ciepła, w tym 434 434 GJ przeznaczone było dla budownictwa jedno i wielorodzinnego, zaś 294 870 GJ – na potrzeby przemysłu i innych odbiorców.** Na przestrzeni lat 2012-2019 dokonała się istotna zmiana struktury odbiorców ciepła – **zmniejszyła się sprzedaż ciepła dla budownictwa (spadek o 24,7%), zwiększyła zaś sprzedaż dla przemysłu** (wzrost o 104,4%). W 2012 roku 80% sprzedanego ciepła dotyczyło budownictwa, zaś pozostałe 20% przeznaczone było dla przemysłu i innych odbiorców. Natomiast w 2019 roku udział ciepła sprzedanego odbiorcom przemysłowym wynosił już 40,4%, zaś ciepła sprzedanego mieszkańcom – 59,4%.

Tabela 43. Charakterystyka sieci ciepłowniczej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
zapotrzebowanie mocy cieplnej zamówionej przez odbiorców (w MW)	99,296	98,446	98,34	99,62	97,56	99,89	102,822	100,993
sprzedaż ciepła ogółem (w GJ)	721 400	710 000	657 801	677 693	708 061	722 833	719 338	729 304
budownictwo jedno i wielorodzinne (w GJ)	577 120	571 120	394 000	408 143	418 745	423 859	419 709	434 434
przemysł i inni odbiorcy (w GJ)	144 280	138 890	263 801	269 550	289 315	298 974	299 629	294 870
długość sieci ciepłowniczej (w km)	35,530	36,555	37,873	38,747	39,722	41,092	44,774	44,572

Źródło: dane Miejskiej Energetyki Ciepłej w Kołobrzegu (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017).

System elektroenergetyczny na terenie miasta Kołobrzeg jest eksploatowany przez Energa-Operator S.A. Oddział w Koszalinie. **System energetyczny w mieście tworzą linie elektroenergetyczne o napięciu 110 kV, 15 kV i 0,4 kV oraz stacje transformatorowe 110/15 kV i 15/0,4 kV, które obsługiwane są przez Rejon Dystrybucji w Kołobrzegu.** Miasto jest zasilane z dwóch stacji transformatorowych 110/15 kV: GPZ Kołobrzeg Koszalińska i GPZ Kołobrzeg VI Dywizji. Stan sieci energetycznej na terenie miasta jest oceniany jako dobry⁶⁹.

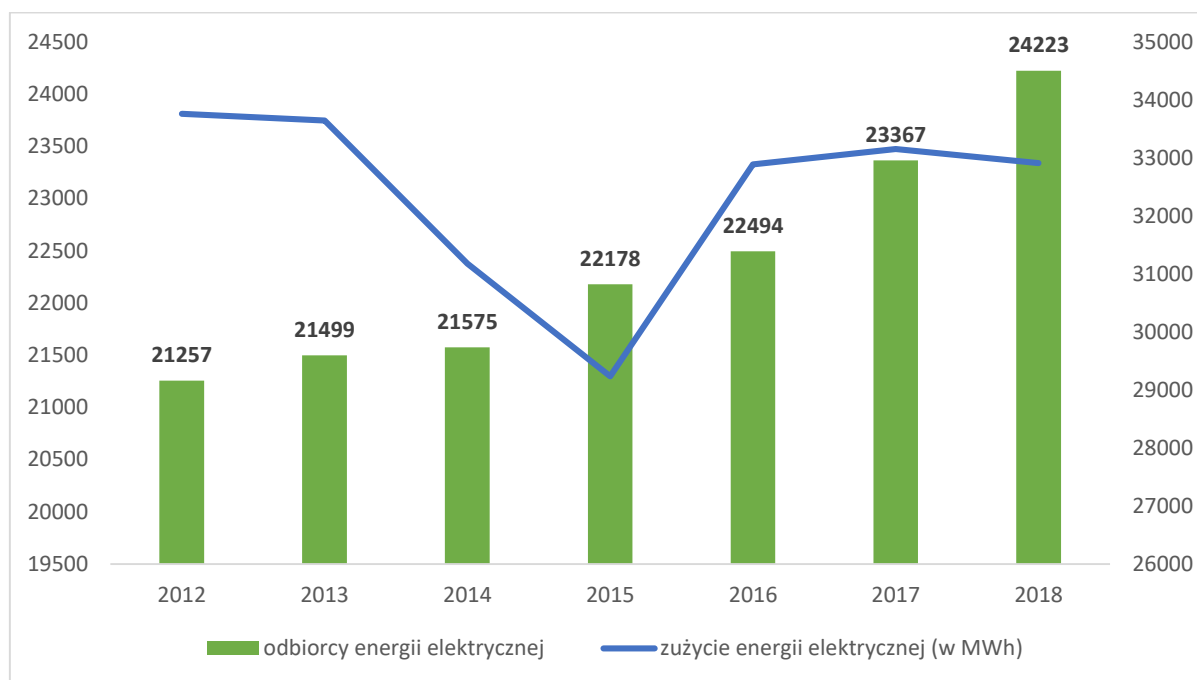
Z każdym rokiem zwiększa się liczba odbiorców energii elektrycznej w mieście Kołobrzeg. **W 2012 roku odbiorcami energii elektrycznej było 21 257 gospodarstw domowych, natomiast w 2018 roku liczba ta wzrosła o niemal 3 tys. gospodarstw, do poziomu 24 223.** Oznacza to wzrost na poziomie 4%. Jednocześnie jednak fluktuowało zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, przyjmując wartości minimalne (29,2 MWh w 2015 roku) i maksymalne (33,6 MWh w 2013

⁶⁸ Za: <http://www.mec.kolobrzeg.pl> (dostęp 03.04.2020).

⁶⁹ Za: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Kołobrzeg.

roku) w różnych latach. W 2018 roku kołobrzeskie gospodarstwa domowe zużyły łącznie 32,9 MWh energii elektrycznej.

Wykres 36. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Gospodarka odpadami

Działalność w zakresie zbierania, wywozu i zagospodarowania odpadów z terenu miasta prowadzi **Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o.**, z siedzibą przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60. Zakład Ochrony Środowiska świadczy m.in. usługi z obszaru wywozu nieczystości stałych, oczyszczania miasta oraz eksploatacji składowiska odpadów. Z kolei Zakład Kompostownia prowadzi działalność w zakresie unieszkodliwiania odpadów komunalnych i segregacji odpadów.

Zakład Ochrony Środowiska MZZDiOŚ świadczy usługi odbioru i wywozu odpadów komunalnych, zarówno z nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarki odpadami, jak i na podstawie indywidualnych umów z właścicielami nieruchomości nieobjętych systemem. Zakład prowadzi odbiór odpadów zmieszanych, segregowanych, budowlano-remontowych, wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz innych odpadów (w tym: baterii, leków, świetlówek, odpadów biodegradowalnych stałych, części pochodzących z demontażu pojazdów czy zużytych opon). Możliwe jest zlecenie odbioru odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z załadunkiem ręcznym. Zakład zajmuje się również usługami związanymi z całorocznym utrzymaniem czystości w pasach drogowych dróg gminnych w Kołobrzegu⁷⁰.

⁷⁰ Za: <http://www.zielen.kolobrzeg.pl/gospodarka-odpadami/zaklad-ochrony-srodowiska> (dostęp 03.04.2020).

Odpady komunalne z terenu miasta Kołobrzeg są składowane w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku, przy ul. Wspólnej 1 (Grzybowo). Instalacja jest przeznaczona do odzysku surowców (w tym tworzywa sztucznego, stłuczki szklanej, złomu stalowego oraz złomu aluminiowego) oraz do unieszkodliwiania odpadów komunalnych poprzez kompostowanie i odzysk materii organicznej w postaci kompostu⁷¹. Planowane inwestycje w RIPOK w Korzyścienku mają przyczynić się do poprawy wydajności przetwarzania odpadów komunalnych. Główną potrzebą inwestycyjną jest modernizacja części mechanicznej RIPOK w Korzyścienku, w ramach której planowane jest wykonanie nowej linii technologicznej sortowania odpadów komunalnych oraz przebudowa infrastruktury towarzyszącej, m.in.: przebudowa placu manewrowego instalacji, budowa boksów na surowce wtórne i odpady, budowa centralnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla mieszkańców miasta Kołobrzeg oraz modernizacja budynku socjalnego. Dzięki nowej linii technologicznej możliwa będzie automatyzacja procesów odzysku frakcji surowcowych przeznaczonych do recyklingu, jak również umożliwienie przetwarzania odpadów zbieranych w formie odpadów zmieszanych (system jednopojemnikowy), jak i jako odpady zbierane selektywnie⁷².

Kwestie związane z gospodarowaniem odpadami w mieście reguluje szereg uchwał Rady Miasta Kołobrzeg:

- Uchwała Nr XX/295/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg (uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.);
- Uchwała Nr XX/297/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, które stanowią część nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 2b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.);
- Uchwała Nr XX/298/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty (uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.);
- Uchwała Nr XX/299/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę (uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.);
- Uchwała Nr XX/300/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, terminu i miejsca składania deklaracji przez właścicieli nieruchomości położonych w granicach Gminy Miasto Kołobrzeg oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej (uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 2020 r.).

Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi w Kołobrzegu obejmuje nieruchomości zamieszkane oraz w części zamieszkałe a w części wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej (tzw. nieruchomości mieszane). Odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych odbywa się na podstawie indywidualnych umów cywilnoprawnych zawieranych między właścicielami nieruchomości a posiadającymi stosowne uprawnienia podmiotami odbierającymi odpady.

---

⁷¹ Za: <http://www.zielen.kolobrzeg.pl/ripok/informacje-o-ripok> (dostęp 03.04.2020).

⁷² Za: *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg 2019.*

Odpady komunalne są odbierane od mieszkańców miasta bez ograniczeń ilościowych, zgodnie z harmonogramem, w podziale na odpady zmieszane i segregowane. **Według deklaracji złożonych na dzień 31 grudnia 2019 roku 95,9% właścicieli nieruchomości deklarowało zbiórkę odpadów w sposób selektywny, zaś pozostałe 4,1% w sposób nieselektywny.** Zgodnie z obowiązującym od 1 lipca 2017 roku w całym kraju Jednolitym Systemem Segregacji Odpadów odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w Kołobrzegu zbierane są selektywnie z podziale na: papier (kolor niebieski), szkło (kolor zielony), metale i tworzywa sztuczne (kolor żółty), bioodpady (kolor brązowy) oraz odpady reszkowe (kolor czarny). Segregację odpadów przez mieszkańców ułatwiają ustawione w przestrzeni publicznej dzwony i pojemniki półpodziemne z przeznaczeniem na papier i szkło. **W 2019 roku od mieszkańców miasta Kołobrzeg (w ramach podpisanych umów, z nieruchomości zamieszkałych) odebrano łącznie 13 944,72 Mg odpadów komunalnych** (z czego 49% stanowiły odpady komunalne selektywne, a 51% zmieszane odpady komunalne), w tym:

- Opakowania z papieru i tektury – 548,78 Mg
- Opakowania z tworzyw sztucznych – 8,84 Mg
- Opakowania ze szkła – 719,22 Mg
- Zużyte opony – 10,04 Mg
- Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 26,86 Mg
- Odpady papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła – 3 265,02 Mg
- Odpady ulegające biodegradacji – 1 910,22 Mg
- Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 7 123,56 Mg (obejmuje zarówno odpady niesegregowane, jak i odpady reszkowe, tj. pozostałe po segregacji)
- Odpady wielkogabarytowe – 332,18 Mg⁷³.

Mieszkańcy miasta Kołobrzeg mają do dyspozycji **dwa punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych:**

- PSZOK na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku – czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00-18:00 oraz w soboty w godzinach 10:00-16:00;
- PSZOK na terenie bazy MZZDiOŚ przy ul. VI Dywizji Piechoty 60 – czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 8:30-16:30.

W obydwu PSZOK-ach wyznaczonych dla mieszkańców miasta Kołobrzeg prowadzona jest selektywna zbiórka takich odpadów jak: papier i tektura, opakowania z tworzyw sztucznych, metale, szkło, opakowania wielomateriałowe, świetlówki i żarówki, zużyte baterie i akumulatory, opakowania po chemikaliach (po farbach, lakierach itp.), zużyty sprzęt elektryczny, elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, tworzywa sztuczne nie mieszczące się w dzwonach, zużyte opony z samochodów osobowych, odpady zielone oraz odzież i tekstylia. Odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z prowadzenia drobnych prac nie wymagających pozwolenia na budowę, zgłoszenia zamiaru budowy lub wykonania robót muszą zostać dostarczone do PSZOK w Korzyścienku. W żadnym z PSZOK-ów nie są z kolei przyjmowane odpady z rozbiórki i demontażu pojazdów oraz odpady budowlane i opakowaniowe zawierające azbest. **W 2019 roku w kołobrzeskich PSZOK-ach zgromadzono łącznie 1 373,332 Mg odpadów, w tym głównie odpadów wielkogabarytowych (537,495 Mg), odpadów budowlanych i rozbiórkowych (334,294 Mg) oraz odpadów zielonych (312,728 Mg)**⁷⁴.

⁷³ Za: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg 2019.

⁷⁴ Dane za: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg 2019.

Na terenie miasta funkcjonują punkty zbiórki odpadów problemowych, tj. przeterminowanych leków. Działalność taką w sposób nieodpłatny prowadzą wyznaczone apteki, których lista jest co roku aktualizowana (12 placówek w 2019 roku). Cyklicznie organizowane są zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego bezpośrednio z nieruchomości. Znacznym ułatwieniem dla mieszkańców miasta Kołobrzeg w zakresie pozbywania się tzw. drobnych odpadów niebezpiecznych są stacje minielektroodpadów. **W 2017 roku na terenie miasta zamontowano Miejskie Stacje Minielektroodpadów (MSM), które wspomagają selektywną zbiórkę odpadów komunalnych** w zakresie: baterii, płyt CD, telefonów oraz ładowarek, żarówek, drobnych urządzeń elektronicznych czy tonerów. Stacje pełnią też rolę edukacyjną dzięki zamieszczanym informacjom dotyczącym odpadów. Miejskie Stacje Minielektroodpadów (MSM) usytuowane są w Kołobrzegu w 14 punktach zlokalizowanych przy ulicach: Nowogródzkiej, Ratuszowej, Janiska, Koniecpolskiego, Norwida, Tuwima, Szymanowskiego, Jedności Narodowej, Słowińców, Solnej, Szarych Szeregów, Helsińskiej, Klonowej oraz Grzybowskiej. MSM w Kołobrzegu powstały przy udziale dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie⁷⁵.

Specjalną kategorią odpadów są odpady azbestowe, które zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* do dnia 31 grudnia 2032 r. powinny zostać usunięte. Na podstawie danych zawartych w prowadzonej przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii Bazie Azbestowej na terenie miasta Kołobrzeg zinwentaryzowano 1 074 Mg wyrobów zawierających azbest (stan na 03.04.2020). **Dotychczas usunięto i unieszkodliwiono 331 Mg odpadów azbestowych, zaś ponad 742 Mg pozostało nadal do unieszkodliwienia**⁷⁶. Na terenie Miasta Kołobrzeg działania w tym zakresie prowadzone są w ramach *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kołobrzeg*. Dofinansowanie na usuwanie wyrobów zawierających azbest może być przyznane ze środków budżetu miasta oraz budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na podstawie złożonych wniosków. Z uwagi na zagrożenia dla zdrowia usuwanie wyrobów azbestowych możliwe jest jedynie przez wyspecjalizowane firmy posiadające stosowne uprawnienia.

Tematykę działań władz miejskich z dziedziny ochrony środowiska, w tym w szczególności gospodarki odpadami, przybliży mieszkańcom **specjalnie przygotowany portal www.zielony.kolobrzeg.eu**. Głównym zadaniem portalu jest udostępnianie informacji z działalności Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Miasta Kołobrzeg w kontekście działań z zakresu: ochrony przyrody, odpadów, zieleni miejskiej oraz gospodarki wodno-ściekowej. Portal pełni również rolę edukacyjną, informacyjną i proekologiczną, zapewniając mieszkańcom miasta dostęp do informacji dotyczących różnych aspektów ochrony środowiska, a dla najmłodszych przygotowano gry i zabawy o tematyce ekologicznej⁷⁷. Mieszkańcy miasta mogą skorzystać z bezpłatnej aplikacji mobilnej EcoHarmonogram dostępnej dla urządzeń mobilnych (telefon, tablet) z systemem Android, iOS lub Windows. Aplikacja umożliwia łatwy dostęp do aktualnego harmonogramu wywozu odpadów w mieście, ale także innych informacji i powiadomień dotyczących odpadów, w tym m.in. dotyczących sposobu segregowania odpadów, działalności PSZOK-ów, opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi czy lokalizacji Miejskich Stacji Minielektroodpadów oraz aptek odbierających przeterminowane leki⁷⁸.

⁷⁵ Za: <http://klimatycznykolobrzeg.pl/artukul/51/miejska-stacja-minielektroodpadow> (dostęp 03.04.2020).

⁷⁶ Za: <https://www.bazaazbestowa.gov.pl/pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne> (dostęp 03.04.2020).

⁷⁷ Za: <http://zielony.kolobrzeg.eu> (dostęp 03.04.2020).

⁷⁸ Za: <http://www.kolobrzeg.pl/ecoharmonogram/> (dostęp 03.04.2020).

Dzięki prowadzonym działaniom, akcjom edukacyjnym i informacyjnym oraz zachęcaniu do prowadzenia efektywnej selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w 2019 roku w Kołobrzegu **udało się osiągnąć wymagania określone w odpowiednich Rozporządzeniach Ministra Środowiska:**

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów określa dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. – **w 2019 roku dopuszczalny poziom wynosił 40%, zaś osiągnięty w Kołobrzegu wyniósł 0%;**
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych:
  - **tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – w 2019 roku dopuszczalny poziom wynosił 30%, zaś osiągnięty w Kołobrzegu wynosił co najmniej 40%,**
  - **tj. odpadów budowlanych i rozbiórkowych – w 2019 roku dopuszczalny poziom wynosił 50%, zaś osiągnięty w Kołobrzegu wynosił co najmniej 60%⁷⁹.**

Na podstawie danych Miejskiego Zakładu Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu można wskazać, że w 2019 roku w ramach umów z nieruchomości zamieszkałych odebrano łącznie 13 939,360 Mg odpadów, zaś łącznie z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych – 24 319,805 Mg odpadów. **W przypadku nieruchomości zamieszkałych procent odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny wynosił 46,9%, natomiast ogółem (z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych) – 30,79%. Oznacza to wzrost w porównaniu do 2018 roku,** gdy procent odpadów komunalnych zebranych na terenie miasta w sposób selektywny wynosił 24%. Ogółem w 2019 roku z nieruchomości zamieszkałych w Kołobrzegu odebrano 7 123,56 ton niesegregowanych odpadów komunalnych (o 55,5% więcej niż w 2018 roku), 1 910,22 ton odpadów ulegających biodegradacji (o 600% więcej niż w 2018 roku) oraz 332,18 ton odpadów wielkogabarytowych (o 9,6% mniej niż w 2018 roku). Wśród selektywnie surowców wtórnych przeważały inne frakcje, których zebrano 3 265 ton (o 28,1% więcej niż w 2018 roku), zebrano także 719,22 ton opakowań ze szkła (o 99% więcej niż w 2018 roku), 548,78 ton opakowań z papieru i tektury (o 163% więcej niż w 2018 roku) oraz 8,84 tony opakowań z tworzyw sztucznych (o 77% mniej niż w 2018 roku). Z nieruchomości zamieszkałych odebrano również 26,86 ton odpadów problemowych, tj. zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Tabela 44. Ilość zebranych odpadów komunalnych w Kołobrzegu w latach 2018-2019.

		2018		2019	
		Nieruchomości zamieszkałe - odebrane w ramach umowy	Nieruchomości niezamieszkałe	Nieruchomości zamieszkałe - odebrane w ramach umowy	Nieruchomości niezamieszkałe
Ilość zebranych odpadów komunalnych w tonach w tym:	Odpady wielkogabarytowe (200307)	367,44	118,4	332,18	230,7
	Odpady ulegające biodegradacji (200201)	272,8	206,06	1 910,22	188,18

⁷⁹ Za: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg 2019.

	Zmieszane odpady opakowaniowe (150106)	0	41,64	0	40,98
	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (200301)	4 581,24	7 461,95	7 123,56	7 419,18
Ilość zebranych selektywnie surowców wtórnych w tonach w tym:	Opakowania z papieru i tektury (150101)	208,12	1,98	548,78	316,22
	Opakowania ze szkła (150107)	361,5	91,12	719,22	498,56
	Opakowania z tworzyw sztucznych (150102)	39,16	27,28	8,84	31,88
	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (200199)	2 548,19	0	3 265,02	0,08
Ilość zebranych odpadów problemowych w tonach:	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (200135, 0200136)	0	6,36	26,86	11,94
Procent odpadów komunalnych zebranych na terenie miasta w sposób selektywny		24%		30,79%	
Ilość odpadów komunalnych (Mg) - wszystkie odpady odebrane w ramach umowy/ów		17 718,151 Mg		24 319,805 Mg	

Źródło: dane Miejskiego Zakładu Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o.

Dane statystyki publicznej wskazują, że w 2018 roku na terenie miasta Kołobrzeg zebrano łącznie 16,6 ton odpadów zmieszanych i 8,5 ton odpadów zebranych w sposób selektywny. Odpady zebrane selektywnie stanowiły 33,9% ogólnej wielkości odpadów w mieście, przy czym w przypadku gospodarstw domowych odpady zebrane selektywnie stanowiły niemal połowę (46,7%) ogółu odpadów.

Wśród odpadów zmieszanych przeważały odpady pochodzące z innych źródeł, tj. usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji. W 2018 z tych miejsc zebrano łącznie ponad 9 ton odpadów, co stanowiło 54,5% ogółu zebranych odpadów zmieszanych. Pozostałe 7,5 tys. kg odpadów zmieszanych pochodziło z gospodarstw domowych. Odmienna sytuacja dotyczyła odpadów zebranych selektywnie – w tym przypadku zdecydowaną większość (78%) stanowiły odpady pochodzące z gospodarstw domowych. O przemianach, jakie na przestrzeni lat dokonały się w świadomości społecznej w zakresie sposobu gromadzenia odpadów świadczą wskaźniki – w 2012 roku na 1 mieszkańca Kołobrzegu przypadało 414,1 kg odpadów zmieszanych, natomiast w 2018 roku wartość ta była o 56 kg niższa i wynosiła 358,1 kg. W przypadku odpadów zmieszanych zebranych

z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca miasta przypadało w 2018 roku 163 kg odpadów, podczas gdy w 2012 roku było to aż 250 kg odpadów zmieszanych z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca.

Mimo prowadzonych wielu akcji informacyjnych i uświadamiających, nadal występuje problem dzikich wysypisk śmieci, choć obecnie jego intensywność jest znacznie mniejsza niż w latach poprzednich. W 2018 roku na terenie miasta Kołobrzeg zlikwidowano łącznie 5 dzikich wysypisk śmieci, tj. najmniej w analizowanym okresie, ale jednocześnie w toku prowadzonej likwidacji zebrano bardzo dużą masę odpadów – ponad 152 tony.

Tabela 45. Zebrane w ciągu roku odpady zmieszane i selektywne oraz dzikie wysypiska śmieci w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
odpady zmieszane (w kg)	19 505,42	17 051,38	14 884,45	15 226,16	18 613,28	17 179,23	16 643,86
na 1 mieszkańca	414,1	363,5	317,8	325,9	399,2	369,2	358,1
z gosp. domowych	11 776,01	10 279,66	7 233,52	7 491,86	7 431,28	8 082,88	7 578,26
na 1 mieszkańca	250,0	219,1	154,5	160,4	159,4	173,7	163,0
z innych źródeł	bd	bd	bd	bd	bd	9 096,35	9 065,60
odpady zebrane selektywnie (w kg)	bd	bd	bd	bd	bd	8 010,05	8 544,73
z gosp. dom.	bd	bd	bd	bd	bd	6 249,97	6 652,17
z innych źródeł	bd	bd	bd	bd	bd	1 760,08	1 892,56
odpady zebrane selektywnie do ogółu odpadów (%)	bd	bd	bd	bd	bd	31,8	33,9
z gosp. dom. (%)	bd	bd	bd	bd	bd	43,6	46,7
dzikie wysypiska – zlikwidowane w ciągu roku	20	17	20	21	14	7	5
odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk – w ciągu roku (t)	71,6	36,4	23,1	67,1	157,1	67,3	152,6

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Biorąc pod uwagę, że wymagany poziom recyklingu odpadów komunalnych w kolejnych latach będzie się zwiększał, konieczne są dalsze działania edukacyjno-informacyjne i zachęcające mieszkańców do selektywnej zbiórki odpadów. Szczególne znaczenie mają w tym przypadku akcje ekologiczne dla dzieci i młodzieży organizowane przez Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska, które przyczyniają się do zwiększania świadomości na temat zasad i zalet prawidłowego segregowania odpadów wśród najmłodszych mieszkańców miasta, a pośrednio wpływają na świadomość dorosłych i przyszłych użytkowników usług odbioru odpadów. Do poprawy jakości usług świadczonych przez Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w zakresie odbioru odpadów przyczyniają się również działania na rzecz optymalnego zarządzania zasobami, działania proekologiczne czy wykorzystywanie nowoczesnych technologii. W ramach działalności spółki stworzone zostały bazy punktów adresowych, na podstawie których tworzone są trasy przejazdu śmieciarek, a także wykorzystywany jest nowoczesny system RF1D oraz Fotobox do identyfikacji pojemników oraz tworzenia tras przejazdowych. Do poprawy jakości świadczonych usług przyczynia

się również prowadzona systematycznie i w miarę posiadanych środków finansowych wymiana starego taboru samochodowego na pojazdy nowe, z niższą normą emisji spalin.

3.3. Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem roli terenów zielonych

Odpowiednie planowanie przestrzenne jest jednym z warunków optymalnego rozwoju lokalnego, zarówno w sferze gospodarczej i ekonomicznej, jak i społecznej. Działania z zakresu planowania przestrzennego należą do zadań ustawowych władz samorządowych. Głównym dokumentem planistycznym dla miasta Kołobrzeg jest *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kołobrzeg*. Obowiązujący dokument został przyjęty uchwałą Rady Miasta Kołobrzeg Nr XXXIV/466/13 z dnia 12 czerwca 2013 r., kolejno zmieniony Uchwałą Nr XLI/631/18 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 27 marca 2018 r. Studium jest dokumentem planistycznym gminy i służy do określenia kierunków jej polityki przestrzennej, zwykle w dłuższym okresie czasu, a jego postanowienia wyznaczają z zasady ogólne kierunki działalności i wskaźniki dla wydzielonych obszarów oraz wskazują kierunki przeznaczenia poszczególnych terenów czy sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Studium określa również wytyczne dla szczegółowych opracowań planistycznych, jakimi są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Podstawowymi zadaniami Studium są:

- Rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem;
- Określenie kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, a także podstawowych zasad polityki przestrzennej i zasad ochrony interesu publicznego; Stworzenie podstaw do koordynacji sporządzania planów miejscowych;
- Promocja miasta i gminy.

Przedstawiona w Studium ogólna koncepcja rozwoju przestrzennego miasta uwzględnia zasadę zrównoważonego rozwoju oraz regułę pierwszeństwa jakości nad ilością. Jednocześnie na podstawie zapisów Studium można wskazać, że głównym celem rozwoju przestrzennego miasta jest umożliwienie zaspokojenia potrzeb mieszkańców przy jednoczesnej realizacji funkcji turystycznej i uzdrowiskowej z zachowaniem odpowiednich wymogów ekologicznych, w tym statusu uzdrowiska. Prowadzenie uporządkowanej polityki rozwoju przestrzennego miasta powinno koncentrować się na ochronie i utrzymaniu potencjału przyrodniczego, zaspokajaniu potrzeb z zakresu turystyki i wypoczynku dla mieszkańców i turystów (bogata funkcja usług lokalnych i ponadlokalnych), przywróceniu wartości kulturowych miasta poprzez zhumanizowanie przestrzeni miejskiej (budowanie tożsamości terytorialnej), rozwoju mieszkalnictwa (wysokiej jakości architektura) oraz działalności gospodarczej (związanej przede wszystkim z portem, obsługą ruchu turystycznego oraz przetwórstwem spożywczym). W dokumencie Studium przyjmuje się, że Kołobrzeg powinien być ośrodkiem dynamicznego rozwoju o funkcjach wiodących w postaci usług turystyki i wypoczynku oraz obsługi ruchu turystycznego, funkcji uzdrowiskowej, funkcji mieszkaniowej, usług oświaty i zdrowia oraz usług lokalnych i ponadlokalnych (administracja, port, oświata, kultura, handel, zdrowie i opieka społeczna). Do funkcji uzupełniających należą natomiast działalność portu jako portu przeładunkowego, szkolnictwo wyższe, działalność gospodarcza oraz magazynowa i składowa. Podsumowując można wskazać, że polityka przestrzenna miasta Kołobrzeg odnosi się do pięciu kierunków zrównoważonego rozwoju:

- ochrony środowiska przyrodniczego,
- utrzymania funkcji uzdrowiskowej miasta,
- tworzenia oferty turystyki i wypoczynku,
- kształtowania środowiska mieszkaniowego,
- budowy rynku pracy, innego niż związany z turystyką i wypoczynkiem.

Wszystkie te kierunki wzajemnie się przenikają i nie można ich rozpatrywać oddzielnie. Polityka przestrzenna miasta musi również mieć na celu: rozwój ekologiczny (ochrona powierzchni ziemi, wód, powietrza i warunków naturalnych stanowiących podstawę do funkcjonowania uzdrowiska), rozwój kulturowy (ochrona obiektów zabytkowych i krajobrazu kulturowego, harmonijne kształtowanie nowej zabudowy, dostosowanej do skali i charakteru miasta) oraz rozwój gospodarczy (rozwój budownictwa mieszkaniowego, usług podstawowych i ponadpodstawowych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, komunikacji, infrastruktury technicznej, wzrost aktywności i koniunktury gospodarczej).

W dokumencie Studium, zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określone zostały obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk. W ramach planowania przestrzennego system ekologiczny miasta jest traktowany jako jedno z podstawowych uwarunkowań rozwoju. Zapisy Studium wskazują, że kształtowanie systemu ekologicznego miasta Kołobrzeg powinno opierać się głównie na racjonalnym użytkowaniu naturalnych zasobów przyrody i krajobrazu przez mieszkańców oraz odwiedzających to miasto turystów, a właściwie zachowany system ekologiczny wpłynie na zachowanie ładu ekologicznego, przestrzennego i estetycznego, a w efekcie na zachowanie właściwego balansu między czynnikami przyrodniczymi i pozaprzyrodniczymi. Istotna jest w tym przypadku kwestia edukacji ekologicznej (w tym dzieci i młodzieży szkolnej) oraz świadomości ekologicznej całego społeczeństwa. Dla właściwej ochrony zasobów przyrodniczych miasta przyjęte zostały następujące postulaty: ochrona powierzchni ziemi, ochrona ekosystemów lądowych, ochrona lasów i ekosystemów leśnych, ochrona zieleni urządzonej, tj. parków miejskich, starodrzewów, cmentarzy i zieleni przydrożnej, ochrona ekosystemów wodnych oraz ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Polityka przestrzenna określona w Studium stanowi wytyczne dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, czyli aktów prawa miejscowego obowiązującego na obszarze, dla którego został ustanowiony. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są podstawą do wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz innych postępowań administracyjnych czy cywilnych.

Dane statystyki publicznej GUS wskazują, że w 2018 roku w mieście Kołobrzeg obowiązywało 30 planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 22 sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. **Łączna powierzchnia miasta objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosiła w 2018 roku 1 071 ha, co stanowiło 41,7% powierzchni całkowitej.**

Tabela 46. Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
plany zagospodarowania przestrzennego ogółem	11	11	20	20	24	29	30
plany sporządzone na podstawie ustawy z 2003 r.	3	3	8	8	16	21	22

powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami ogółem (w ha)	1 072	1 072	1 082	1 082	1 071	1 071	1 071
powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami na podstawie ustawy z 2003 r. (w ha)	889	889	899	899	927	927	927
udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	41,8	41,8	42,2	42,2	41,7	41,7	41,7

*dane za 2019 rok są niedostępne   Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Elementem polityki przestrzennej są również decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i o warunkach zabudowy. **W 2018 roku w Kołobrzegu wydano 16 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, najwięcej od 2012 roku. Z kolei liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy wynosiła w 2018 roku 28, tj. najmniej od 2012 roku.** Wśród decyzji o warunkach zabudowy najwięcej było decyzji dotyczących zabudowy usługowej (12 w 2018 roku, tj. 43%), mniej licznie występowały decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (7 decyzji, tj. 25%) i wielorodzinnej (6 decyzji, tj. 21%), jak również decyzje dotyczące innej zabudowy (3 decyzje, tj. 11%).

Tabela 47. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i o warunkach zabudowy w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	7	11	10	10	9	13	16
decyzje o warunkach zabudowy ogółem	32	31	41	34	47	52	28
decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	3	11	11	12	11	15	6
decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	5	5	9	3	9	9	7
decyzje dotyczące zabudowy usługowej	16	8	11	10	13	9	12
decyzje dotyczące innej zabudowy	8	7	10	9	14	19	3

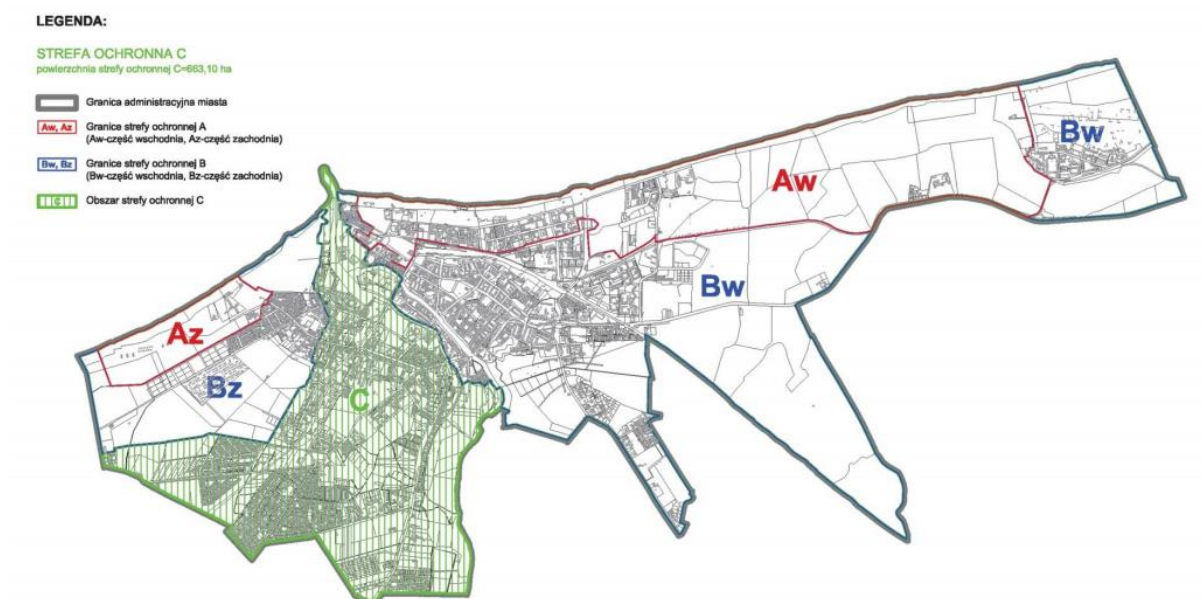
*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Specjalne zapisy dotyczące zagospodarowania przestrzennego dotyczą stref ochronnych na obszarze Uzdrowiska. Zgodnie ze Statutem Uzdrowiska Kołobrzeg wyznaczono następujące strefy ochronne:

- strefę A o łącznej powierzchni 627,05 ha, podzieloną na dwie części: wschodnią „Aw” o powierzchni 543,75 ha i zachodnią „Az” o powierzchni 83,30 ha;
- strefę „B” o łącznej powierzchni 1276,85 ha, obejmującą obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, podzieloną na dwie części: wschodnią „Bw” o powierzchni 1022,73 ha i zachodnią „Bz” o powierzchni 254,12 ha;
- strefę „C” o powierzchni 663,10 ha, przyległą do strefy „B” i stanowiącą jej otoczenie, której granice zewnętrzne pokrywają się z granicami administracyjnymi miasta Kołobrzeg.

Rysunek 4. Mapa obszarów stref ochronny uzdrowiskowej w Uzdrowisku Kołobrzeg.

Źródło: Statut Uzdrowiska Kołobrzeg

W strefach ochrony uzdrowiskowej „A”, „B”, „C” Uzdrowiska Kołobrzeg obowiązują postanowienia ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1662) określające czynności zabronione na terenie tych stref. Statut Uzdrowiska Kołobrzeg określa szczegółowe czynności zabronione w poszczególnych strefach, poza wymienionymi ww. ustawie, a dotyczą one wymagań sanitarnych, ochrony przed hałasem, estetyki budynków, sklepów i zakładów usługowych oraz placówek kulturalnych, zakazu handlu obnośnego i obwoźnego w strefie „A” (poza wyznaczonymi miejscami i w określonym czasie), ochrony jakości i ilości naturalnych surowców leczniczych oraz innych.

Dodatkowo w Statucie określono procentowe udziały terenów zieleni lub terenów biologicznie czynnych w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej:

- w strefie „A” procentowy udział terenów zieleni powinien wynosić nie mniej niż 65% powierzchni strefy;
- w strefie „B” procentowy udział terenów zieleni powinien wynosić nie mniej niż 50% powierzchni strefy;
- w strefie „C” procentowy udział terenów biologicznie czynnych powinien wynosić nie mniej niż 45% powierzchni strefy⁸⁰.

Wiele działań dotyczących zagospodarowania przestrzeni miejskich zostało uwzględnionych w *Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028*. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. **Obszar rewitalizacji został podzielony na 4 podobszary, które obejmują swym zasięgiem**

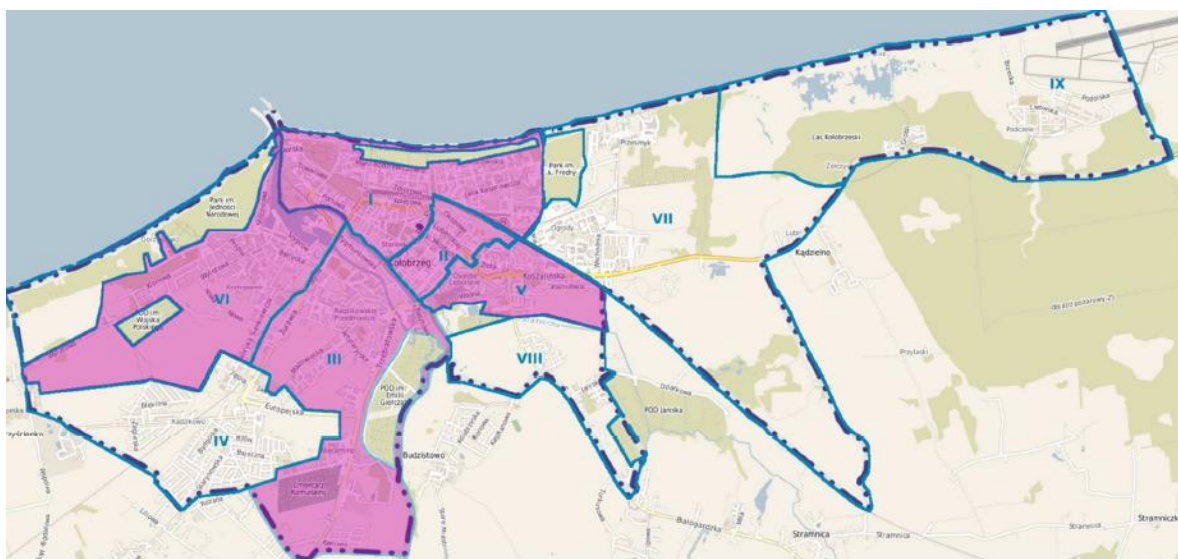
⁸⁰ Za: Uchwała Nr XL/526/13 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 26 listopada 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Kołobrzeg.

powierzchnię 3,015 km², co stanowi 11,76% powierzchni Miasta Kołobrzeg, a zamieszkuje na nim 11.645 mieszkańców, co stanowi 25,77% ogółu populacji:

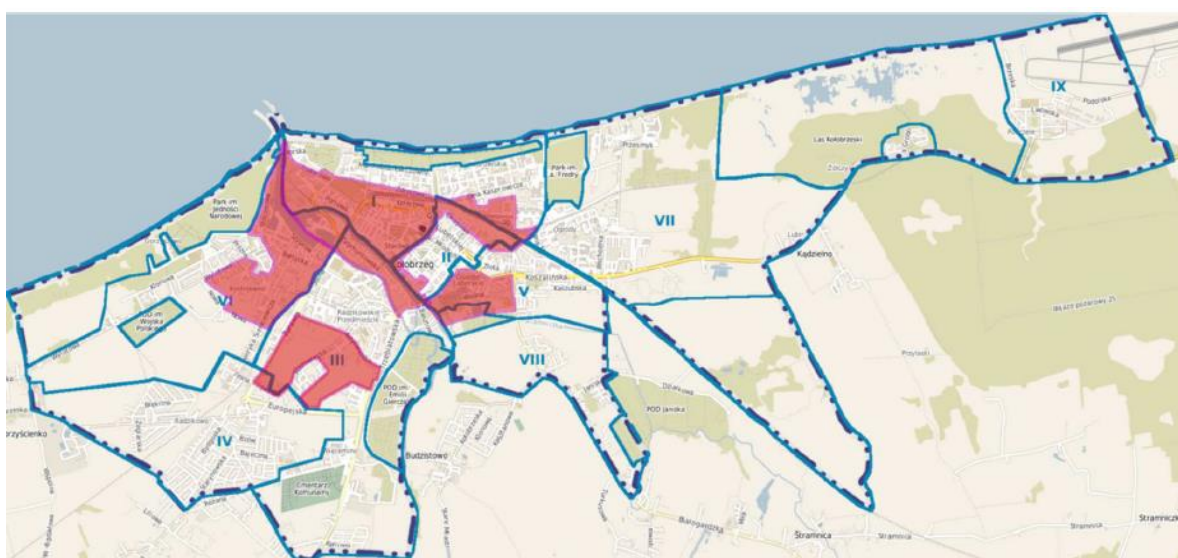
- Podobszar 1 – Śródmiejski z Wyspą Solną i wschodnią częścią portu (obejmuje fragmenty trzech osiedli: Śródmiejskie, Solne Zdroje oraz Zamoście),
- Podobszar 2 – Zachodni z zachodnią częścią portu (zlokalizowany w północno-wschodniej części osiedla Zachodniego),
- Podobszar 3 – Tereny powojkowe po obu stronach ul. Mazowieckiej (zlokalizowany w środkowej części osiedla Zamoście),
- Podobszar 4 – Lęborski (zlokalizowany w południowo-zachodniej części Osiedla Lęborskiego, jego granice wyznaczają ulice: B. Krzywoustego, Koszalińska, Kamienna oraz rzeka Parsęta).

Rysunek 5. Obszar zdegradowany miasta Kołobrzeg.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028

Rysunek 6. Obszar rewitalizacji miasta Kołobrzeg.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028

Działania w zakresie poprawy zagospodarowania przestrzennego zostały umiejscowione w ramach celu głównego 3. *Przyjazne miejsce do życia*, cel szczegółowy 3. *Poprawa przestrzeni publicznej*. Zawarto w nim kierunki działań dotyczące zwiększenia ilości terenów publicznych w mieście (głównie poprzez kreowanie nowych funkcji obszarów niezagospodarowanych), kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, przyjaznej dla mieszkańców i środowiska (m.in. poprzez politykę przestrzenną), poprawę jakości istniejących terenów publicznych (w tym poprzez wprowadzenie nowych funkcji i rozwój infrastruktury rekreacyjnej), funkcjonalnego zagospodarowania terenów kolejowych i przylegających do nich oraz poprawy zagospodarowania podwórek.

W toku prac na programem rewitalizacji na podstawie analizy zdiagnozowanych problemów i potrzeb w poszczególnych podobszarach rewitalizacji sformułowano cele główne i szczegółowe oraz wskazano kierunki działań w ramach tych celów.

Tabela 48. Cele główne i szczegółowe oraz przewidywane kierunki działań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028.

Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunki działań	Projekty
1. Szczęśliwi mieszkańcy - aktywni społecznie i zawodowo	1. Tworzenie warunków dla społecznej (w tym kulturalnej) aktywizacji i integracji mieszkańców oraz organizacji pozarządowych, a także budowy tożsamości lokalnej i wzmocnienia integracji społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój infrastruktury społecznej dostosowanej do potrzeb mieszkańców obszarów, • wzmocnienie znaczenia instytucji społecznych, tym roli organizacji pozarządowych, • dążenie do zwiększenia skuteczności oddziaływania społecznego NGO, • zwiększenie integracji społecznej, budowa tożsamości lokalnej na bazie lokalnych potencjałów, w tym dziedzictwa kulturowego, • zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców poprzez instytucjonalne wsparcie dla mikrodziałań, • m.in. budżet obywatelski. 	<p>Dotyczące całego obszaru rewitalizacji:</p> <p>Adabar – Klub Młodzieżowy</p> <p>Budowa amfiteatru w Kołobrzegu wraz z zadaszeniem nad widownią</p> <p>Aktywna integracja kluczem do sukcesu mieszkańców</p> <p>Rozwój placówek wsparcia dziennego poprzez stworzenie nowego miejsca dla osób dorosłych z niepełnosprawnością</p> <p>Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży</p> <p>Aktywizowanie, integrowanie i wykorzystywanie potencjału seniorów, osób powyżej 60 roku życia</p> <p>Program Mikrowsparcia Inicjatyw Sąsiedzkich</p> <p>Program Moje Podwórko</p> <p>Otwarte Pracownie Twórcze i Edukacyjne</p> <p>Otwarte Ogrody Miejskie i Kontenery Kultury</p>
	2. Zrównoważony rozwój społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, • wsparcie instytucjonalne dla osób zagrożonych problemami społecznymi, • przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom demograficznym, • zwiększenie uwagi potrzebami ludzi młodych oraz seniorów, • przeciwdziałanie gentryfikacji obszaru rewitalizacji oraz gettyfikacji zabudowy komunalnej, • zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług edukacyjnych, rekreacyjnych, kulturalnych, • zdrowotnych oraz administracyjnych na terenie obszaru - stworzenie 	<p>Śródmiejski z Wyspą Solną i wschodnią częścią portu:</p> <p>Przebudowa ul. Spacerowej w Kołobrzegu</p> <p>Przebudowa drogi dojazdowej do obiektów portowych</p> <p>Nautylium – zagospodarowanie Wyspy Solnej na terenie Portu Morskiego</p> <p>Nowe Bulwary nad Parsętą</p> <p>Rekreacyjny Plac nad Parsętą</p> <p>Park Kieszonkowy</p> <p>Regulacja hydrotechniczna nabrzeży</p> <p>Terminal Pasażerski wraz zagospodarowaniem terenu wzdłuż ul. Towarowej</p>

Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunki działań	Projekty
		nowych lokalizacji świadczenia usług publicznych, • rozwój kapitału ludzkiego przy udziale instytucjonalnym, NGO, podmiotów gospodarczych itp.	Wsparcie rozwoju platformy logistycznej wraz z rozbudową infrastruktury Portu Handlowego Plac zabaw przy bulwarze Nad Parsętą Tereny rekreacyjne nad Kanałem Drzewnym Rewitalizacja Parku Teatralnego
2. Zrównoważona i nowoczesna gospodarka	1. Zagospodarowanie istniejących terenów inwestycyjnych w celu pobudzenia rozwoju gospodarczego	• zrównoważony rozwój wszystkich funkcji portu morskiego, • wykorzystanie niezagospodarowanych lokali komunalnych, • lokalizowanie innowacyjnych form działalności gospodarczej, np. START-UP-ów, Inkubatorów przedsiębiorczości itp., • wsparcie dla tworzenia osiedlowych centrów usługowo-rekreacyjnych.	Zachodni z zachodnią częścią portu: Stolarska Miejska Regulacja hydrotechniczna nabrzeży Wymiana systemu odbojowego przy Nabrzeżu Postojowym Modernizacja infrastruktury Portu Rybackiego Inwestycje w infrastrukturę oraz suprastrukturę Portu Rybackiego w Kołobrzegu Park kieszonkowy i plac zabaw Ulica Spokojna Woonerf Dom Spokojnej Starości - DPS Ulica Jedności Narodowej przyjazna dla użytkowników Zielone miejsce odpoczynku – Park kieszonkowy Rozszerzenie działań świetlicy przy ul. Jedności Narodowej 42 Tereny powojkowe po obu stronach ul. Mazowieckiej: Budowa obiektu z mieszkaniami chronionymi dla osób niepełnosprawnych Park osiedlowy Budowa zespołu oświatowego Prace remontowe oraz zagospodarowanie terenu przy budynkach komunalnych i socjalnych Lęborski: Budowa wind osobowych, ul. Grochowska 1a-i
	2. Kreowanie rozwoju gospodarczego poprzez wzmocnienie działań na rzecz dywersyfikacji i strefowania działalności gospodarczych	• promocja lokalnych rzemieślników i ich produktów, • zrównoważony rozwój funkcji turystycznej, kontrola jej intensywności w kierunku turystyki zrównoważonej tj. zachowującej równowagę pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, potrzebami mieszkańców i oczekiwaniami turystów oraz zrównoważony rozwój wszystkich form turystyki, (zmierzanie w kierunku alternatywnych form – łagodna turystyka, • dążenie do uporządkowania funkcji obszarów, poprzez zastosowanie polityki przestrzennej, • wspieranie rozwoju usług dla mieszkańców, w tym seniorów, m.in. usługi zdrowia.	

Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunki działań	Projekty
	3. Tworzenie i pobudzanie innowacyjnych działalności gospodarczych opartych na wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług edukacyjnych, rekreacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych oraz administracyjnych na terenie obszaru - tworzenie nowych lokalizacji świadczenia usług publicznych, wsparcie dla nowoczesnych branż i technologii. 	Budowa wind osobowych, ul. Grochowska 2a-d Budowa wind osobowych, ul. Grochowska 3a-d Budowa wind osobowych, ul. Grochowska 4a-i Budowa wind osobowych, ul. Grochowska 7a-c Zagospodarowanie Parku im. gen. J.H. Dąbrowskiego Doposażenie placu zabaw przy ul. Bogusława X Zielone Lęborskie Lęborskie dla mieszkańca
3. Przyjazne miejsca do życia	1. Poprawa warunków życia i zamieszkania mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie warunków dla zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa, rozwój infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapobiegającej niepełnosprawności, poprawa warunków mieszkaniowych, likwidacja barier architektonicznych, dążenie do dostosowania istniejących obiektów do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, wzmocnienie opieki dla seniorów, promowanie obszaru rewitalizacji jako miejsca dobrego do życia. 	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne: 1. Zmiana polityki parkingowej 2. Plan Mobilności Miejskiej 3. Woonerfy jako miejsca integracji mieszkańców, kultury i biznesu 4. Książki w plenerze 5. Zadania ujęte w Wieloletnich Strategicznych Programach Operacyjnych, przyjętych Uchwałą Rady Miasta Kołobrzeg Nr XIX/234/16 z dnia 19 kwietnia 2016 r.
	2. Poprawa systemu komunikacji	<ul style="list-style-type: none"> stworzenie warunków do sprawnego i bezpiecznego przemieszczania mieszkańców przy ograniczeniu szkodliwego wpływu na środowisko naturalne i warunki życia mieszkańców, m.in. budowa nowych dróg rowerowych, rozwój komunikacji publicznej i alternatywnych form komunikacyjnych np. roweru miejskiego, dążenie do wprowadzenia stref wolnych od ruchu samochodowego lub woonerfów, 	

Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunki działań	Projekty
		<ul style="list-style-type: none"> dążenie do rozwiązania problemu braku miejsc postojowych – wypracowanie nowej polityki parkingowej, poprawa systemu komunikacji kolejowej. 	
	3. Poprawa przestrzeni publicznej	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie ilości terenów publicznych poprzez kreowanie nowych funkcji obszarów niezagospodarowanych, m.in. tereny nad rzeką i Kanałem Drzewnym, kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, przyjaznej dla mieszkańców i środowiska m.in. poprzez politykę przestrzenną, poprawa jakości istniejących terenów publicznych m.in. bulwarów nad rzeką Parsętą, istniejących placów, skwerów i parków, również poprzez wprowadzenie nowych funkcji i rozwój infrastruktury rekreacyjnej, funkcjonalne zagospodarowanie terenów kolejowych i przylegających do nich, poprawa zagospodarowania podwórek. 	
4. Przyjazne środowisko	1. Ochrona środowiska i zasobów przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> ochrona jakości powietrza atmosferycznego poprzez redukcję emisji pyłów oraz gazów, m.in. prowadzenie monitoringu oraz promocję znaczenia likwidacji niskiej emisji, utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska, prowadzenie monitoringu, 	

Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunki działań	Projekty
		<ul style="list-style-type: none"> • zachowanie dobrego stanu i potencjału wód powierzchniowych, • zachowanie obszarów podlegających ochronie prawnej oraz odnawianie i przywracanie do właściwego stanu składników przyrody, • zwiększanie ilości nasadzeń ochronnych i izolacyjnych, • rozwój i promowanie ekologicznych form podróżowania, w tym infrastruktury rowerowej, • sukcesywna likwidacja azbestu na obszarze miasta. 	
	2. Rozwój zasobów przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie ilości terenów zielonych, m.in. tworzenie nowych parków (dużych osiedlowych oraz tzw. kieszonkowych) oraz naturalnych terenów zielonych np. zieleni łąkowa, • poprawa estetyki istniejących terenów zielonych, przywracanie historycznych założeń parkowych, • rozwój zieleni na terenach osiedli i podwórek, • dbałość o zachowanie bioróżnorodności terenów zielonych, • kształtowanie w świadomości mieszkańców znaczenia terenów zielonych dla wysokiej jakości życia w mieście, m.in. tworzenie przydomowych miniogrodów kwiatowych. 	

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028

Na terenie miasta działalność w zakresie utrzymania terenów zielonych realizowana jest przez **Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o.**, z siedzibą przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60. Funkcjonujący w ramach spółki Zakład Zieleni zajmuje się m.in. budową i konserwacją terenów zielonych oraz produkcją ogrodnictw. W zakresie usług Zakładu Zieleni MZZDiOŚ znajdują się zadania z zakresu:

- utrzymania czystości i porządku na terenach zieleni,
- utrzymania czystości i porządku w pasie technicznym plaży,
- sadzenia, pielęgnacji i wycinki drzew oraz krzewów,
- koszenia terenów zieleni,
- zakładania trawników z siewu i z rolki,
- pielęgnacji trawników (koszenie, nawożenie, regeneracja),
- zakładania, obsadzania, pielęgnacji kwietników sezonowych⁸¹.

Ciekawą inicjatywą, włączającą mieszkańców w proces zazieleniania przestrzeni publicznej, jest akcja Wielkie sadzenie roślin. Akcja jest organizowana corocznie od 2009 roku w ramach Kampanii Informacyjno-Edukacyjnej Zielony Kołobrzeg przez Referat Inżynierii i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta. W ramach akcji przedstawiciele różnych grup społecznych, przy wsparciu pracowników Miejskiego Zakładu Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska, dokonują nasadzeń drzew i krzewów, a także roślin cebulowych w wyznaczonych lokalizacjach przestrzeni publicznej miasta.

W 2019 roku w ramach akcji na terenie szpitala, dzieci ze szkół podstawowych, przedszkoli i dzieci ze stowarzyszenia na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną KOŁO posadziły 2000 żonkili, które wiosną 2020 miały zostać przeznaczone na hospicyjną akcję Pola Nadziei. Do akcji zgłosiło się 260 dzieci. Ponad to na terenach placówek oświatowych posadzone zostały cebulki oraz drzewka i krzewy.

Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że terenów zielonych w Kołobrzegu przybywa. Od 2017 roku powierzchnia gruntów leśnych w mieście wynosi 107,86 ha, w tym 107,56 ha lasów. **W porównaniu do 2012 roku w Kołobrzegu przybyło 4,36 ha lasów, tj. ich powierzchnia zwiększyła się o 4,4%.** W wyniku wzrostu powierzchni lasów w mieście zwiększyła się również lesistość Kołobrzegu, która od 2017 roku wynosi 4,2%. **Większość lasów w Kołobrzegu stanowią lasy prywatne (60,3%), których powierzchnia w 2018 roku wynosiła 64,89 ha, tj. o 10,5% więcej niż w 2012 roku.** Z kolei lasy publiczne zajmowały w 2018 roku obszar o powierzchni 42,67 ha, co stanowiło 39,7% powierzchni wszystkich kołobrzeskich lasów. W porównaniu do 2012 roku powierzchnia lasów publicznych w Kołobrzegu zmniejszyła się o 1,83 ha, tj. o 4,1%. Od lat na niezmiennym poziomie utrzymuje się natomiast powierzchnia lasów gminnych – zajmują one w Kołobrzegu obszar o powierzchni 26 ha.

Tabela 49. Powierzchnia gruntów leśnych i lasów w Kołobrzegu w latach 2012-2018 (w ha).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
powierzchnia gruntów leśnych	103,4	103,36	52,15	102,24	102,24	107,86	107,86
las ogółem	103,2	103,16	51,95	102,04	102,04	107,56	107,56
las publiczne ogółem	44,5	44,5	44,5	44,5	44,5	42,67	42,67
las publiczne Skarbu Państwa	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	16,67	16,67
las publiczne gminne	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0

⁸¹ Za: <http://www.zielen.kolobrzeg.pl/utrzymanie-zieleni/realizowane-uslugi> (03.04.2020).

las prywatne ogółem	58,7	58,66	7,45	57,54	57,54	64,89	64,89
lesistość (w%)	4,0	4,0	2,0	4,0	4,0	4,2	4,2

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Istotnym elementem przyrody miejskiej są tereny zieleni. Oprócz uwzględnionych powyżej lasów gminnych, w mieście Kołobrzeg obejmują one parki spacerowo-wypoczynkowe (9 obiektów), zieleńce (53 obiekty), zieleń uliczną, zieleń osiedlową i cmentarze. W 2018 roku na terenie Kołobrzegu znajdowało się 127,06 ha parków spacerowo-wypoczynkowych, 73,12 ha terenów zieleni osiedlowej, 30,04 ha zieleńców, 29,97 ha zieleni ulicznej i 19,2 ha cmentarzy. **W porównaniu do 2012 roku powierzchnia parków w mieście zwiększyła się dwukrotnie (o 63,66 ha), przybyło 28,52 ha terenów zieleni osiedlowej, 8,37 ha zieleni ulicznej i 3,04 ha zieleńców.** Wzrost powierzchni terenów zieleni w Kołobrzegu obrazuje również udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta ogółem. W 2012 roku zdefiniowane powyżej tereny zieleni stanowiły 5,3% powierzchni Kołobrzegu, zaś w 2018 roku ich udział wzrósł do poziomu 9%.

Tabela 50. Powierzchnia terenów zieleni w Kołobrzegu w latach 2012-2018 (w ha).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
parki spacerowo-wypoczynkowe	63,4	63,4	63,43	127,06	127,06	127,06	127,06
zieleńce	27	27	27,55	29,59	29,59	29,59	30,04
zieleń uliczna	21,6	21,7	21,6	21,6	29,97	29,97	29,97
tereny zieleni osiedlowej	44,6	51,26	51,16	56,1	65,59	65,59	73,12
cmentarze	20,2	20,2	20,2	19,68	18,58	18,58	19,2
las gminne	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0	26,0
udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem (w%)	5,3	5,5	5,5	8,3	8,7	8,7	9,0

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Należy podkreślić, że najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary miasta zostały objęte ochroną prawną. **Spośród możliwych form ochrony przyrody na terenie Miasta Kołobrzeg zastosowano następujące⁸²:**

- Obszary Natura 2000:
  - *Obszar Natura 2000 Dorzecze Parsęty* (PLH 320007) – o łącznej powierzchni 27 710,43 ha. Obejmuje dorzecze rzeki Parsęty. Jest szczególnie cenną ostoją ze względu na bogate zasoby różnorodnych typów siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt.
  - *Obszar Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzegi Pas Nadmorski* (PLH 320017) – o łącznej powierzchni 17 468,79 ha. Ostoja obejmuje dobrze zachowany fragment zróżnicowanego geomorfologicznie wybrzeża Bałtyku: brzegi klifowe, wydmy, mierzeje odcinające lagunowe jeziora przymorskie, płytkie ujścia rzek.
- *Obszar Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski* – o powierzchni całkowitej 36 229 ha, w tym 1 680 ha w granicach Miasta Kołobrzeg. Stanowi obszar o niezwykłych walorach

⁸² Za: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf> (dostęp 23.03.2020)

krajobrazowych, w którego skład wchodzi wydmy nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną.

- *Użytek ekologiczny „Ekopark Wschodni”* – o powierzchni 385,86 ha. Celem ochrony jest zachowanie pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla utrzymania różnorodności biologicznej – bagien, płątów nieużytkowanej roślinności, siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania i miejsc sezonowego przebywania.
- *Pomniki przyrody:*
  1. grupa 5 buków pospolitych zlokalizowanych w Parku im. Gen. Jana Henryka Dąbrowskiego,
  2. Buk zwyczajny zlokalizowany u zbiegu ulic 18 marca i Dworcowej
  3. Buk strzepolistny zlokalizowany w Parku 18 Marca
  4. Cypryśnik błotny zlokalizowany w Parku Miejskim im. Stefana Żeromskiego
  5. grupa 2 cypryśników błotnych zlokalizowanych w Parku Miejskim im. Aleksandra Fredry
  6. grupa 6 drzew: 5 dębów i 1 buka zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Gościno, obr. Dygowo, Leśn. Bagicz, oddz. 6b, 5c
  7. grupa 2 grabów zwyczajnych zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Gościno, obr. Dygowo, Leśn. Bagicz, oddz. 3c przy ścieżce na plażę
  8. Bindaż Grabowy im. Profesora Ryszarda Siweckiego – aleja składająca się z 266 grabów zwyczajnych zlokalizowana pomiędzy ul. Spacerową i Towarową
  9. Korkowiec amurski zlokalizowany przy ul. Szpitalnej 4
  10. grupa 2 lip drobnolistnych zlokalizowanych przy Bulwarze im. Marynarzy Okrętów Pogranicza obok Biblioteki Miejskiej, ul. Rieczna
  11. aleja 73 platanów klonolistnych, trójrzędowa, przy ul. Łopuskiego.

4. Inteligentna Gospodarka (ECO, Smart Economy)

4.1. Gospodarka i przedsiębiorczość

Gospodarka miasta Kołobrzeg opiera się na funkcjach: turystycznej, uzdrowiskowej i zdrowotnej oraz portowej oraz potencjale dla rozwoju funkcji rybackiej. Są to kluczowe branże, decydujące o kierunkach rozwoju miasta. Wynikają one w dużej mierze z walorów przyrodniczych i klimatycznych, obejmujących m.in. nadmorskie położenie miasta czy dostępne zasoby naturalne (złoża borowiny, wody mineralne, solanki). Czynniki te sprzyjają zarówno rozwojowi turystyki, w tym turystyki zdrowotnej, jak i znaczenia miasta jako portu rybackiego czy handlowego. W korelacji z głównymi obszarami rozwija się także sektor handlowy, budownictwo, usługi z zakresu obsługi rynku nieruchomości, przemysł rolno-spożywczy z przetwórstwem rybnym oraz drobny przemysł mechaniczny. Warto podkreślić, że przedsiębiorstwa i firmy działające na terenie Kołobrzegu zapewniają miejsca pracy nie tylko dla mieszkańców samego miasta, ale także mają znaczący udział w tworzeniu regionalnego rynku pracy, szczególnie dla powiatu kołobrzesckiego i powiatów ościennych (m.in. białogardzkiego, świdwińskiego czy gryfickiego).

Historia Kołobrzegu jako miasta uzdrowiskowego liczy ponad 200 lat. Jeszcze przed II wojną światową miasto otrzymało miano „Perły Bałtyku”. Oficjalny status uzdrowiska miasto uzyskało w 1967 roku, na podstawie Zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25 lipca 1967 r. w sprawie wykazu miejscowości uznanych za uzdrowiska (M.P. 1967 nr 45 poz. 228). Obecnie infrastrukturę uzdrowiskową w Kołobrzegu tworzy ponad dwadzieścia obiektów szpitalno-uzdrowiskowych, sanatoriów i zakładów przyrodolecznictwa, mających różnych właścicieli i dysponujących bazą noclegową pozwalającą przyjąć jednorazowo 7 000 kuracjuszy. Do głównych schorzeń leczonych w kołobrzesckim uzdrowisku należą choroby układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, a także choroby reumatologiczne, przemiany materii i inne. W leczeniu uzdrowiskowym w Kołobrzegu wykorzystuje się w sposób szczególnie unikalne, lokalne zasoby naturalne: borowiny, solanki oraz wody mineralne, ale także specyfikę klimatu kołobrzesckiego (tzw. aerozol morski), pozwalającą na stosowanie klimatoterapii.

Wszystkie walory przyrodnicze wykorzystywane w leczeniu uzdrowiskowym mają równie duże **znaczenie dla rozwoju turystyki i rekreacji w Kołobrzegu**. Nadmorskie położenie, doskonałe warunki naturalne, walory klimatyczne, dorobek kulturowy i rozbudowana baza sportowo-rekreacyjna warunkują bardzo wysoką pozycję miasta Kołobrzeg jako celu wyjazdów turystycznych, a miasto stanowi destynację licznych wyjazdów wakacyjnych. Dostępna baza noclegowa spełnia wymagania różnych klientów, oczekujących zarówno pobytu w luksusowych obiektach hotelowych, jak i tych korzystających z kwater prywatnych, pól namiotowych i kempingów. Kołobrzeg przyciąga turystów z całego kraju, ale znaczący jest również udział turystyki zagranicznej, szczególnie turystów z Niemiec, którzy chętnie organizują w tej okolicy zarówno pobyty wakacyjne, jak i korzystają z usług zdrowotnych, medycznych i uzdrowiskowych. Rozbudowana i dominująca funkcja turystyczna w gospodarce i życiu całego miasta sprawia, że coraz częściej pojawiają się wskazania na konieczność prowadzenia tzw. turystyki zrównoważonej. Zgodnie z takim założeniem miasto powinno przyciągać przyjezdnych swoją bogatą ofertą turystyczną, sportową, rekreacyjną i kulturalną, ale jednocześnie musi być dobrym miejscem do życia dla stałych mieszkańców, uwzględniając ich potrzeby edukacyjne, zdrowotne, zawodowe, mieszkaniowe, kulturalne czy związane z zagospodarowaniem przestrzeni.

O rozwoju funkcji turystycznej Kołobrzegu świadczą m.in. **dane dotyczące liczby i wykorzystania obiektów noclegowych**. W 2012 roku na terenie miasta funkcjonowały 92 turystyczne obiekty noclegowe, natomiast w 2019 roku już 153 obiekty, co oznacza wzrost na poziomie 66% (o 61 obiektów). W analizowanym okresie powiększyła się w Kołobrzegu zarówno baza hotelowa (wzrost liczby obiektów o 25%, w tym hoteli o 36%, a innych obiektów hotelowych o 50%), jak i sieć obiektów noclegowych krótkotrwałego zakwaterowania. Baza tych ostatnich powiększyła się w latach 2012-2019 o 56 obiektów (głównie pokoi gościnnych), co oznacza wzrost na poziomie 78%.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 roku Kołobrzeg odwiedziło 591 985 turystów korzystających z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Według oficjalnych danych liczba turystów w 2019 roku w porównaniu do roku 2018 wzrosła o 7,82%. Obserwując dynamikę liczby turystów, można zauważyć, iż wskaźnik ten przyjmuje tendencję wzrostową od 2003 roku.

Tabela 51. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych w Kołobrzegu w lipcu w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
korzystający z noclegów	350 856	384 443	424 604	429 630	450 836	484 930	549 045	591 985
w tym: turyści zagraniczni	118 212	131 033	141 220	144 249	152 324	162 793	176 497	183 861
wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach	414 356	460 683	485 645	492 118	522 507	522 007	568 927	605 924
w tym: turystom zagranicznym	200 379	218 789	250 892	256 305	281 985	279 313	304 447	306 510
udzielone noclegi	2 858 225	3 008 805	3 246 825	3 307 285	3 368 190	3 508 537	3 764 091	3 930 062
w tym: turystom zagranicznym	978 649	1 018 282	1 083 051	1 077 400	1 084 553	1 093 284	1 159 380	1 171 308

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Dane oficjalne nie odzwierciedlają całości informacji na temat sektora oraz ruchu turystycznego - wiele obiektów turystycznych nie jest poddawanych badaniu przez GUS, w mieście istnieje także ogromny obszar tzw. szarej strefy – wynajem prywatnych kwater, mieszkań, apartamentów bez oficjalnych zezwoleń. Miernikiem wielkości ruchu turystycznego są również wpływy do budżetu miasta z tytułu opłaty uzdrowskiej - te systematycznie rosną – w 2018 roku miasto pozyskało 15.623.823,97 zł, natomiast w 2019 roku 16.204.795,88 zł –wzrost o 3,72%.

Wraz z rozwojem bazy noclegowej pod względem ilościowym zwiększa się liczba dostępnych miejsc noclegowych w Kołobrzegu. W 2012 roku na terenie miasta znajdowało się 13,8 tys. miejsc noclegowych, a w 2019 roku – już 19,1 tys. miejsc noclegowych. Tym samym liczba dostępnych miejsc noclegowych w Kołobrzegu zwiększyła się w tym czasie o 38%. Zdecydowana większość dostępnych miejsc noclegowych (83%) to miejsca całoroczne, a liczba dostępnych całorocznych miejsc noclegowych w Kołobrzegu wzrosła w latach 2012-2019 o 34%.

Tabela 52. Turystyczne obiekty noclegowe wg rodzajów i miejsca noclegowe w Kołobrzegu w lipcu w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
miejsca noclegowe ogółem	13 852	14 320	14 690	14 749	15 267	17 323	18 017	19 101
miejsca noclegowe całoroczne ogółem	11 861	12 410	12 528	12 585	13 026	13 837	14 608	15 929
turystyczne obiekty noclegowe ogółem	92	124	118	116	121	150	150	153

turystyczne obiekty noclegowe całoroczne	54	60	58	59	60	72	71	74
obiekty hotelowe ogółem	20	19	19	21	20	20	22	25
hotele	11	12	12	14	12	12	13	15
motele	1	1	1	1	1	1	1	1
pensjonaty	4	2	3	3	2	3	2	3
inne obiekty hotelowe	4	4	3	3	5	4	6	6
obiekty noclegowe krótkotrwałego zakwaterowania	72	105	99	95	101	130	128	128
szkolne schroniska młodzieżowe	1	1	1	1	1	1	1	1
ośrodki wczasowe	14	10	11	11	10	17	18	19
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2	3	3	3	3	3	3	3
zespoły domków turystycznych	1	1	2	2	2	3	2	2
kempingi	1	1	1	1	1	1	1	1
zakłady uzdrowiskowe	20	23	24	23	23	21	22	22
pokoje gościnne	28	62	52	49	56	78	75	74
pozostałe obiekty niesklasyfikowane	5	4	5	5	5	6	6	6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Tereny portowe w Kołobrzegu zlokalizowane są w ujściu rzeki Parsęty (po obydwu stronach rzeki), w bezpośredniej styczności z morzem. W mieście znajduje się port handlowy, jachtowy, rybacki i pasażerski, które są administrowane przez **Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o.** (spółka jest w 100% własnością gminy miasto Kołobrzeg) z siedzibą przy ul. Portowej 41.

Port Handlowy w Kołobrzegu stanowi istotny element systemu transportowego na szlakach transportowych prowadzących między północną a południową Europą. Znajdujący się przy ul. Portowej Port Handlowy obsługuje jednostki handlowe o wielkości do 100 m długości oraz do 4,7 m zanurzenia. Port posiada kompletną infrastrukturę techniczną (sieci energetyczne wysokiego napięcia, punkty poboru opłat, oświetlenie, bocznica kolejowa) oraz obiekty o przeznaczeniu magazynowym (magazyny o powierzchni ok. 6 tys. m², elewatory zbożowe o pojemności ok. 6 tys. ton), warsztatowym, place składowe (ok. 40 tys. m²) oraz obiekty administracyjno-biurowe (ok. 2 tys. m²). Port Handlowy w Kołobrzegu specjalizuje się w głównie w przeładunku, składowaniu i spedycji towarów masowych, drobnicy, drewna i zboża. **W 2018 roku do portu weszło 126 statków, natomiast w 2019 roku 119. Liczba ta wzrasta w porównaniu do lat wcześniejszych 9 lata 2016 i 2017 to odpowiednio 73 i 92 jednostki).**

Port Jachtowy w Kołobrzegu jest zlokalizowany przy ul. Warzelniczej na Wyspie Solnej. Marina Solna przyjmuje jednostki o długości kadłuba do 70 m i zanurzeniu nieprzekraczającym 4 metrów i dysponuje pełną infrastrukturą dla jachtów (własne przyłącze wody i prądu dla każdego stanowiska, serwis jachtów, punkt tankowania). W Marinie dostępna jest pełna infrastruktura socjalna, liczne tereny zielone oraz budynek klubowy oferujący lokale handlowe, biurowe, powierzchnie gastronomiczne i dostęp do sali konferencyjnej. Na terenie Mariny Solnej znajduje się także zabytkowa

Reduta Morast⁸³. Rocznie Marinę odwiedza ponad tysiąc jachtów, a liczba rezydentów stałych utrzymuje się na zmiennym poziomie. Od lutego 2020 roku w Porcie Jachtowym funkcjonuje całoroczna, plenerowa wystawa pod nazwą *Ekspozycja historii dziejów Wyspy Solnej w Kołobrzegu*⁸⁴, która propaguje lokalny dorobek kulturalny, w tym związany z kulturą rybacką. Utworzona ścieżka edukacyjna przedstawia historię Wyspy Solnej wraz z informacją na temat stanowiska archeologicznego.

Port Rybacki w Kołobrzegu znajduje się przy ul. Szyprów i przeznaczony jest dla kutrów, łodzi rybackich i jednostek turystyczno-wędkarskich. Na terenie Portu dostępne są obiekty o przeznaczeniu magazynowym, handlowym i administracyjno-biurowym, a także infrastruktura rybacka (chłodnie, wytwórnia lodu, całoroczne sklepy rybne) i pomocnicza (w tym parkingi, place przeładunkowe, manewrowe i składowe). Na terenach zarządzanych przez ZPM w Porcie Rybackim działalność prowadzi ponad 200 przedsiębiorstw z różnych dziedzin gospodarki.

Port Pasażerski w Kołobrzegu jest zlokalizowany przy ul. Towarowej. Na stałe cumuje w nim 6 jednostek pasażerskich żeglugi przybrzeżnej obsługujących rejsy turystyczne, w tym rejsy międzynarodowe na trasie Kołobrzeg-Bornholm. Obsługują one ok. 250 tys. pasażerów rocznie. Pod nadzorem ZPM w Porcie Pasażerskim znajduje się 210 mb nadbrzeża, ok. 100 m² powierzchni biurowej, ok. 5 m² placu przeznaczonego na usługi handlowe i gastronomiczne, ale także falochron będący najdalej wysuniętym w morze punktem widokowym w Kołobrzegu, chętnie odwiedzanym przez licznych turystów⁸⁵.

Podsumowując należy podkreślić, że **Port Kołobrzeg** realizuje wszystkie funkcje portowe charakterystyczne dla portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki, w tym: przeładunkowo-składową, związaną z obsługą żeglugi pasażerskiej, żeglarstwa, rybołówstwa, przemysłową oraz stoczniową. Cele rozwojowe Portu Kołobrzeg zostały przedstawione w *Master Planie Portu Morskiego Kołobrzeg*. Obejmują one w szczególności:

- wzmocnienie portu jako węzła transportowego i swoistego centrum logistycznego, łączącego międzynarodowy transport lądowy z morskim;
- zdynamizowanie rozwoju funkcji pasażerskiej portu, w tym m.in.: rozbudowa zaplecza portu jachtowego (dodatkowe miejsca do zimowania jednostek), budowa obiektów zaplecza socjalno-magazynowego dla segmentu turystycznego zajmującego się rejsami wędkarskimi, nurkowymi itp.;
- pełne wykorzystanie potencjału portu rybackiego;
- zmodernizowanie nabrzeży Morskiego Portu Wojennego Kołobrzeg, które stanowiące obecnie główną barierę rozwojową Portu Kołobrzeg⁸⁶.

---

⁸³ Reduta Morast została poddana gruntownej modernizacji konserwatorskiej w ramach projektu inwestycyjnego pn. *Wzrost atrakcyjności zasobów kultury Pomorza Zachodniego poprzez przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy Reducie Morast w Kołobrzegu – cennym zabytku na Zachodniopomorskim Szlaku Żeglarskim*, współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

⁸⁴ Zadanie *Ekspozycja historii dziejów Wyspy Solnej w Kołobrzegu* realizowane było w ramach działania *Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność* Priorytet 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”, objętego Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze”, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach EFMR.

⁸⁵ Charakterystyka portów na podstawie: <https://www.zpm.portkolobrzeg.pl> (dostęp 03.04.2020) oraz *Master Plan Portu Morskiego Kołobrzeg*.

⁸⁶ Za: *Master Plan Portu Morskiego Kołobrzeg*, <https://www.bip.zpm.portkolobrzeg.pl/438,master-plan-portu-morskiego-kolobrzeg> (dostęp 03.04.2020).

Kwestie związane z rozwojem gospodarczym, wspieraniem przedsiębiorców oraz umacnianiem poszczególnych funkcji warunkujących rozwój gospodarczy miasta znajdują swoje odzwierciedlenie w wielu programach strategicznych miasta Kołobrzeg. W *Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020* w ramach *Celu strategicznego B Tworzenie przyjaznych warunków rozwoju gospodarczego* sformułowano cel operacyjny *Wspieranie innowacyjnego i wieloaspektowego wykorzystania surowców naturalnych*. Gospodarce dedykowany jest *Wieloletni Strategiczny Program Operacyjny PRZEDSIĘBIORCZY KOŁOBRZEG*, służący realizacji celu strategicznego *Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020: Tworzenie przyjaznych warunków rozwoju gospodarczego*. W tym programie operacyjnym w obszarze PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ zakłada się realizację dwóch projektów dotyczących zadań nakierowanych na usprawnienie obsługi administracyjnej przedsiębiorców (projekt *Administracja przyjazna dla biznesu*) oraz podniesienie walorów estetycznych, przestrzennych i funkcjonalnych miasta w ramach działań rewaloryzacyjnych (projekt *Przestrzeń dla biznesu*). W tym samym programie operacyjnym umieszczono obszar ZASOBY, który zakłada realizację projektu z zakresu wsparcia inicjatyw lokalnych mających na celu wykorzystanie zasobów naturalnych regionu oraz rozwój regionalnych specjalizacji województwa zachodniopomorskiego.

W *Wieloletnim Strategicznym Programie Operacyjnym KLIMATYCZNY KOŁOBRZEG* umiejscowiono natomiast powiązane z funkcjami gospodarczymi miasta obszary GOSPODARKA MORSKA oraz TURYSTYKA i ZDROWIE. Obszar GOSPODARKA MORSKA jest wdrażany przez projekt pn. *Strategia Rozwoju Portu Morskiego Kołobrzeg*, którego głównym celem jest zrównoważony rozwój wszystkich funkcji portu Kołobrzeg, prowadzący do wzrostu jego konkurencyjności wśród portów bałtyckich. Z kolei działania wspierające rozwój jednej z najważniejszych funkcji miasta, funkcji turystyczno-usługowej, zostały umiejscowione w obszarze TURYSTYKA i ZDROWIE. Wśród realizowanych w ramach obszaru projektów i zadań dotyczących turystyki i promocji miasta znalazły się zadania związane z promocją miasta oraz kształtowaniem pozytywnego wizerunku marki Klimatyczny Kołobrzeg (*Strategia Promocji Marki Miasta Kołobrzeg*⁸⁷), podniesieniem jakości walorów wizerunkowych miasta (estetyzacja miasta), kreowaniem Kołobrzegu jako jednego z wiodących ośrodków turystyki zdrowotnej (promocja potencjału uzdrowiskowego, spa i wellness, potencjału turystycznego) oraz budowaniem wyrazistego wizerunku marki miasta w świadomości określonych grup docelowych.

Działania w zakresie wsparcia gospodarczego stanowią znaczącą część zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028*. Zakłada się, iż jeden z celów głównych 2. *Zrównoważona i nowoczesna gospodarka* zostanie osiągnięty dzięki realizacji celów operacyjnych:

1. Zagospodarowanie istniejących terenów inwestycyjnych w celu pobudzenia rozwoju gospodarczego – obejmuje działania dotyczące zrównoważonego rozwoju wszystkich funkcji portu miejskiego, wykorzystania niezagospodarowanych lokali komunalnych, promowanie innowacyjnych form działalności gospodarczej (w tym start-up, inkubatorów przedsiębiorczości) oraz wsparcia dla tworzenia osiedlowych centrów usługowo-rekreacyjnych.

---

⁸⁷ *Strategia promocji miasta Kołobrzeg na lata 2020-2025+* została przyjęta Uchwałą Nr XX/294/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia strategii promocji Miasta Kołobrzeg na lata 2020-2025+. Cele strategiczne dokumentu dotyczącego promocji miasta obejmują: wzmocnienie i wzrost rozpoznawalności wizerunku miasta Kołobrzeg, stworzenie w Kołobrzegu atrakcyjnej przestrzeni do życia oraz spędzania wolnego czasu niezależnie od pory roku oraz zbudowanie silnej marki miasta, utożsamianej ze zdrowiem, aktywnością fizyczną oraz wyjątkowym środowiskiem naturalnym.

2. Kreowanie rozwoju gospodarczego poprzez wzmocnienie działań na rzecz dywersyfikacji i strefowania działalności gospodarczych – obejmuje działania dotyczące promocji lokalnych rzemieślników i produktów, prowadzenia tzw. turystyki zrównoważonej, rozwoju różnych form turystyki, stosowania polityki przestrzennej w celu uporządkowania funkcji obszarów oraz wspierania rozwoju usług dla mieszkańców, w tym seniorów.
3. Tworzenie i pobudzanie innowacyjnych działalności gospodarczych opartych na wiedzy – obejmuje działania dotyczące zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług edukacyjnych, rekreacyjnych, kulturalnych, zdrowotnych i administracyjnych w miejscu zamieszkania oraz tworzenie systemu wsparcia dla nowoczesnych branż i technologii w gospodarce.

O znaczeniu sfery gospodarczej dla władarzy miasta świadczy również **powołanie w listopadzie 2019 roku Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Kołobrzeg**. Jest to organ o charakterze doradczym i opiniodawczym, tworzony przez przedstawicieli kołobrzeskich instytucji okołobiznesowych. Celem działania Rady jest integrowanie środowiska przedsiębiorców i instytucji okołobiznesowych poprzez zapewnienie płaszczyzny dla współdziałania i wymiany doświadczeń. Do szczególnych kompetencji Rady Gospodarczej należy m.in.: inicjowanie i wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego miasta z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, opiniowanie działań związanych z funkcjonowaniem Kołobrzegu proponowanych przez prezydenta miasta, wspieranie promocji inwestycyjnej miasta sprzyjającej rozwojowi gospodarstwu, reprezentowanie środowiska kołobrzeskich przedsiębiorców i podejmowanie działań integracyjnych, inicjowanie działań mających na celu rozwój i aktywizację kołobrzeskiej przedsiębiorczości oraz opracowanie strategii działań przygotowujących miasto na szanse i zagrożenia związane z budową drogi S6.

Należy podkreślić, że wiodące funkcje gospodarcze miasta Kołobrzeg wpisują się w regionalne specjalizacje województwa zachodniopomorskiego. Pojęcie regionalnych specjalizacji oznacza *zidentyfikowane, wyjątkowe atuty i zasoby regionu, podkreślające przewagę konkurencyjną oraz skupiające regionalnych partnerów i zasoby*. Na podstawie przeprowadzonych diagnoz i komunikacji społecznej jako dziedziny gospodarki charakteryzujące się prorozwojowym potencjałem do pełnienia roli zachodniopomorskich regionalnych specjalizacji wskazano: biogospodarkę, działalność morską i logistykę, przemysł metalowo-maszynowy, usługi przyszłości oraz turystykę i zdrowie. W przypadku miasta Kołobrzeg podtrzymane są regionalne specjalizacje Pomorza Zachodniego w obszarze turystyki i zdrowia (wiodąca funkcja turystyczna i uzdrowiskowa), działalności morskiej (funkcjonowanie kołobrzeskiego portu) i biogospodarki (zasoby naturalne: borowiny, solanki; przetwórstwo rolno-spożywcze – cały powiat kołobrzeski został zidentyfikowany jako powiat o wysokiej koncentracji specjalizacji nowoczesne przetwórstwo rolno-spożywcze).

Tabela 53. Regionalne specjalizacje Pomorza Zachodniego

Regionalna Inteligentna Specjalizacja	Charakterystyka
Biogospodarka	Oparta o naturalne zasoby regionu i jego potencjał gospodarczy oraz naukowo-badawczy. Polega na zrównoważonym wykorzystaniu zasobów naturalnych, odpadów i procesów biologicznych do tworzenia produktów i usług (w tym żywności, paszy, wyrobów przemysłowych, energii). Stanowi przykład bardziej innowacyjnej i niskoemisyjnej gospodarki, która łączy zrównoważone rolnictwo i rybołówstwo, bezpieczeństwo żywnościowe i wykorzystywanie zasobów odnawialnych.
Działalność morską i logistykę (w tym technikę morską)	Nadmorskie położenie województwa określa jego potencjał w obszarze przemysłu i usług związanych z gospodarką morską i logistyką, a także warunkuje dużą rolę podmiotów związanych z gospodarką morską. Istotne jest także przygraniczne położenie województwa (na osi wschód-zachód oraz północ-południe), które kształtuje tranzytowy charakter regionu oraz znaczenie logistyki w gospodarce.

Przemysł metalowo-maszynowy	Obejmuje takie działalności jak: odlewnictwo i obróbka metali, produkcja różnego rodzaju narzędzi i urządzeń, produkcja statków, łodzi, lokomotyw oraz naprawa i konserwacja maszyn, statków i łodzi. Istnieniu licznych firm zajmujących się produkcją wyrobów z metalu i wykorzystywaniu doświadczeń przemysłu stocznioowego sprzyja nadgraniczne położenie regionu, ułatwiające procesy logistyczne.
Usługi przyszłości	Obejmuje dynamicznie rozwijającą się branżę ICT, IT, KPO czy przemysły kreatywne. Ta specjalizacja stanowi odpowiedź na rosnące znaczenie gospodarki opartej na wiedzy. Znaczenie mają w tym przypadku innowacje, badania naukowe, zdolność ich komercjalizacji, metody generowania nowych idei i pomysłów, efektywne zarządzanie wiedzą i technologią w przedsiębiorstwie, a także problematyka społeczeństwa informacyjnego.
Turystyka i zdrowie	Specjalizacja zakłada wykorzystanie zasobów przyrodniczych i dorobku kulturowego. Koncentruje się na turystyce zdrowotnej, obejmującej turystykę uzdrowską (poprawa ogólnego stanu zdrowia oraz leczenie różnego rodzaju schorzeń), turystykę medyczną (podróże poza granice kraju w celu skorzystania z opieki medycznej kraju odwiedzanego) oraz turystykę spa&wellness (wyjazdy do specjalnych ośrodków, mające na celu poprawę kondycji fizycznej i psychicznej).

Źródło: <http://smart.wzp.pl/ris-3/regionalne-specjalizacje-pomorza-zachodniego> (dostęp 03.04.2020)

Poniżej przedstawiono podstawowe dane dotyczące sytuacji gospodarczej miasta Kołobrzeg w kontekście rynku pracy oraz podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Wykorzystane w tym celu dane statystyki publicznej pozwalają zidentyfikować stan obecny czy tendencje, a także określić sytuację miasta na tle innych jednostek administracyjnych.

Podstawy gospodarcze miasta tworzyły w 2019 roku 8 403 podmioty gospodarki narodowej, o 205 więcej niż w 2018 roku. Znajdowały się wśród nich podmioty sektora publicznego (215 podmiotów) i prywatnego (8 135 podmiotów). W sektorze publicznym przeważają państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego (85 podmiotów, tj. 39%), zaś w sektorze prywatnym dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (6 042 podmioty, tj. 74%). Sektor prywatny tworzą także spółki handlowe (514 podmiotów), w tym spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (144 podmioty), spółdzielnie (31 podmiotów) oraz podmioty należące do tzw. trzeciego sektora: stowarzyszenia i organizacje społeczne (185 podmiotów) czy fundacje (24 podmioty).

Tabela 54. Podmioty gospodarki narodowej wg form własności w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

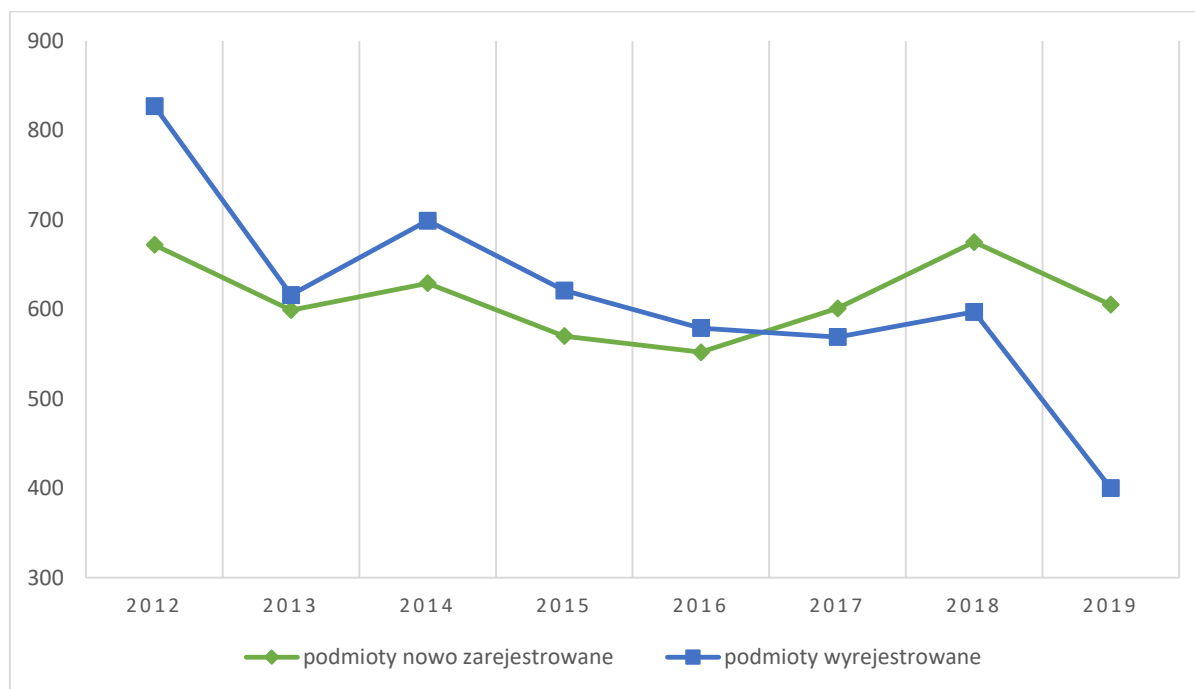
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	8 428	8 380	8 268	8 193	8 148	8 152	8 198	8 403
sektor publiczny	220	219	228	224	226	222	218	215
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	91	89	99	95	98	92	88	85
spółki handlowe	10	10	10	10	10	12	12	12
sektor prywatny	8 208	8 161	8 037	7 932	7 888	7 894	7 936	8 135
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6 253	6 150	5 974	5 851	5 745	5 729	5 891	6 042
spółki handlowe	501	522	542	546	576	588	496	514
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	191	199	199	198	198	195	142	144
spółdzielnie	64	65	64	62	61	58	31	31
fundacje	11	12	13	17	22	25	26	24

stowarzyszenia i organizacje społeczne	158	174	180	186	189	191	179	185
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W różny sposób kształtowała się liczba podmiotów nowo zarejestrowanych i wykreślonych z rejestru REGON w poszczególnych latach w Kołobrzegu. **W 2019 roku nastąpiło 400 wyrejestrowań z rejestru REGON (najmniej w analizowanym okresie) i jednocześnie zarejestrowano 605 nowych podmiotów.** Warto dodać, że od 2017 roku liczba nowych podmiotów gospodarczych w Kołobrzegu przewyższa liczbę jednostek, które uległy wyrejestrowaniu.

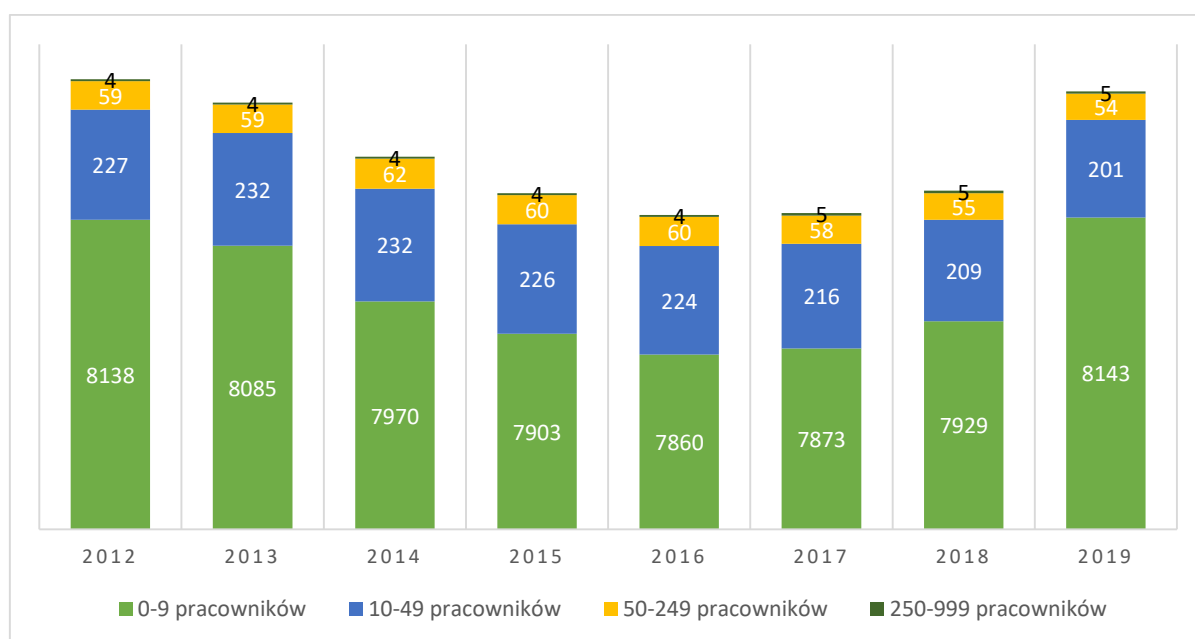
Wykres 37. Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON w mieście w Kołobrzegu w latach 2012-2019.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wśród kołobrzeskich podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON zdecydowanie przeważają podmioty najmniejsze, zatrudniające nie więcej niż 9 pracowników. W 2019 roku ich liczba wynosiła 8 143, tj. o 214 więcej niż w 2018 roku (wzrost o 2,7%). Jednocześnie liczba najmniejszych firm była najwyższa w całym analizowanym okresie, a podmioty zatrudniające od 0 do 9 pracowników stanowiły 97% wszystkich przedsiębiorstw zarejestrowanych w Kołobrzegu. Zmniejszyła się natomiast liczba podmiotów średniej wielkości w Kołobrzegu. Liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających od 10 do 49 pracowników ukształtowała się w 2019 roku na poziomie 201 jednostek, co stanowiło 2,4% ogólnej liczby podmiotów, zaś zatrudnienie na poziomie 50-249 osób deklarowało 54 jednostek (ok. 1%). W obydwu przypadkach liczby osiągnięte w 2019 roku okazały się najniższe w całym analizowanym okresie. **Najmniej licznie reprezentowane były największe zakłady pracy, tj. podmioty zatrudniające 250 i więcej pracowników.** Ich liczba od 2017 roku utrzymuje się na poziomie 5 podmiotów.

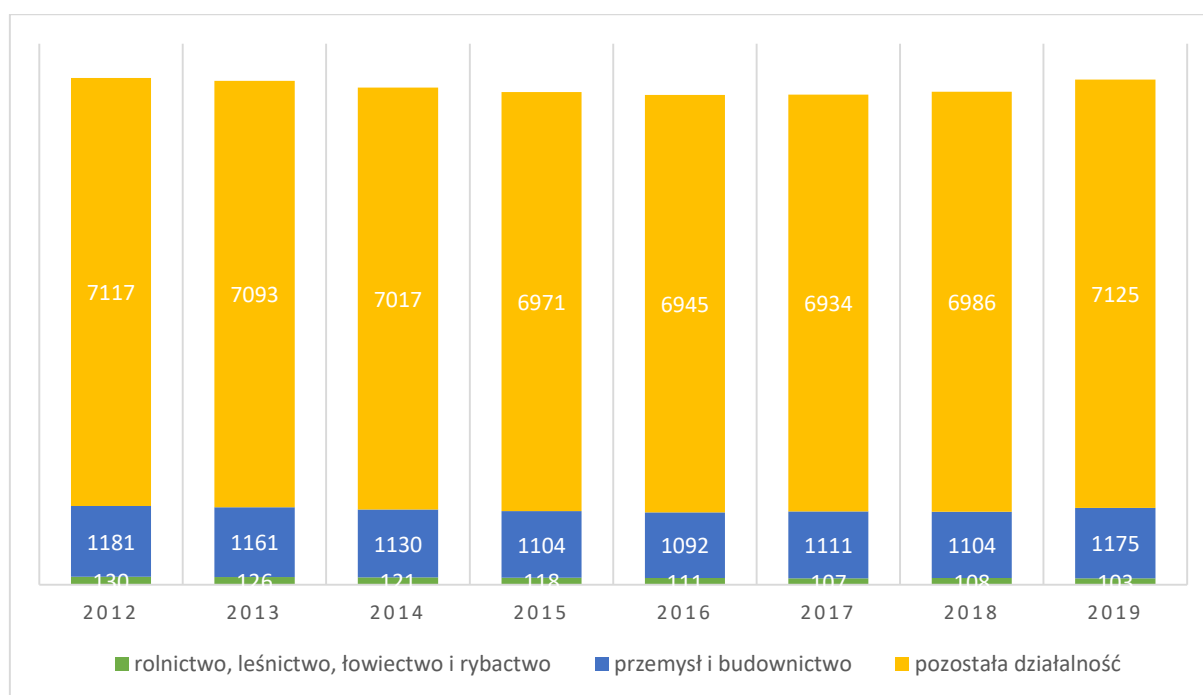
Wykres 38. Podmioty wg klas wielkości w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Analiza podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w Kołobrzegu pod względem rodzajów działalności PKD 2007 wskazuje na dominację jednostek prowadzących pozostałą działalność – tzw. działalność usługową rynkową i nierynkową (sekcje G-U). W 2019 roku w tej kategorii znajdowało się 7 125 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 85% ogólnej ich liczby. Do kategorii przemysł i budownictwo (sekcje B-F) zaliczono łącznie 1 175 kołobrzeskich podmiotów gospodarczych (najwięcej od 2013 roku), zaś pozostałe 103 jednostki stanowiły podmioty prowadzące działalność w zakresie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (najmniej w analizowanym okresie).

Wykres 39. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Charakterystyka podmiotów pod względem głównego rodzaju działalności wskazanego wg sekcji PKD 2007 pozwala wskazać najliczniej i najsłabiej reprezentowane branże. Wśród kołobrzeskich podmiotów gospodarczych **najczęściej występują firmy zajmujące się handlem oraz naprawą pojazdów** – w 2019 roku do sekcji G przypisano 1 645 podmiotów gospodarczych, o 1,7% mniej niż w 2018 roku. Ogółem liczba podmiotów gospodarczych w sekcji G systematycznie malała na przestrzeni lat – w 2012 roku do tej kategorii należało 1 986 jednostek, czyli o 17,2% więcej niż w 2019 roku. Kolejną, pod względem liczby podmiotów sekcją jest sekcja I, czyli **usługi hotelarskie i gastronomiczne**. W 2019 roku działalność w tych obszarach prowadziło 1 185 podmiotów, o 3,7% więcej niż w 2018 roku i jednocześnie najwięcej do 2013 roku. Dość licznie występowały w Kołobrzegu również **podmioty gospodarcze prowadzące działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości** (991 podmiotów, o 4,2% więcej niż w 2018 roku), **firmy budowlane** (802 jednostki, o 10% więcej niż w 2018 roku i najwięcej w całym analizowanym okresie), podmioty świadczące **usługi z zakresu opieki zdrowotnej i pomocy społecznej** (688 podmiotów, o 3,8% więcej niż w 2018 roku) oraz zajmujące się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (607 podmiotów, o 5,6% więcej niż w 2018 roku). Z kolei najmniej kołobrzeskich przedsiębiorstw prowadziło działalność w sekcjach B (3 jednostki), D (13 podmiotów), E (16 jednostek) oraz O (22 podmioty).

Tabela 55. Podmioty gospodarki narodowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019 (w liczbach bezwzględnych)

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD (PRYWATNE I PUBLICZNE)									sektor
Sekcja	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Ogółem	8428	8380	8268	8193	8148	8152	8 198	8 403	1,23 %
Sektor publiczny	220	219	228	224	226	222 ⁸⁸	218	215	
Sektor prywatny	8208	8161	8037	7932	7888	7894	7 936	8 135	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	130	126	121	118	111	107	108	103	sektor rolny
w tym samo rybactwo	96	91	91	84	81	77	79	76	
Górnictwo i wydobywanie	7	6	6	4	3	3	3	3	sektor przemysłowy
Przetwórstwo przemysłowe	384	380	384	373	373	366	340	341	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz ...	10	11	9	10	14	14	13	13	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami ...	21	21	19	19	20	19	19	16	13,98 %
Budownictwo	759	743	712	698	682	709	729	802	
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych ...	1986	1930	1872	1834	1792	1729	1 674	1 645	sektor usług
Transport i gospodarka magazynowa	510	498	484	488	480	492	493	490	
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, w tym	1235	1186	1134	1088	1079	1082	1 143	1 185	
działalność związana z zakwaterowaniem	767	738	686	665	668	670	711	722	rynkowe i nierynkowe
działalność usługowa związana z wyżywieniem	468	448	448	423	411	412	432	463	
Informacja i komunikacja	139	141	137	136	131	134	139	145	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	214	215	203	191	186	180	180	189	84,79%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	860	877	884	896	919	938	951	991	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	534	544	568	577	577	568	575	607	
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	204	207	210	230	224	233	233	239	w tym usługi nierynkowe
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22	22	22	20	20	20	20	22	
Edukacja	216	223	240	246	253	252	256	243	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	550	595	609	618	629	637	663	688	11,34 %

⁸⁸ Nie są prezentowane wszystkie formy prawne podmiotów dlatego dane liczbowe nie sumują się na sektor ogółem.

Działalność związana z kulturą, rozrywką	177	173	170	172	171	168	156	166	
Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby ...	470	482	484	470	473	486	479	491	

Źródło: Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, % – obliczenia własne, opracowanie własne

Sekcje o największej liczbie zarejestrowanych podmiotów charakteryzują się największym udziałem w ogólnej liczbie firm prowadzących działalność w Kołobrzegu. **W 2019 roku podmioty z sekcji G (handel...) stanowiły 19,6% ogólnej liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw**, ale na przestrzeni lat ich udział zmniejszył się – w 2012 roku do sekcji G należało 23,6% kołobrzeskich podmiotów gospodarczych. Kilkunastoprocentowy był udział w ogólnej liczbie podmiotów firm świadczących usługi z zakresu zakwaterowania i gastronomii (14,1% w 2019 roku) oraz zajmujących się obsługą rynku nieruchomości (11,8% w 2019 roku). Udział podmiotów gospodarczych zakwalifikowanych po pozostałych sekcji PKD 2007 nie przekraczał w Kołobrzegu kilku procent.

Tabela 56. Podmioty wg sekcji PKD⁸⁹ w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019 (w%).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Sekcja A	1,5%	1,5%	1,5%	1,4%	1,4%	1,3%	1,3%	1,2%
Sekcja B	0,1%	0,1%	0,1%	0,05%	0,04%	0,04%	0,04%	0,04%
Sekcja C	4,6%	4,5%	4,6%	4,6%	4,6%	4,5%	4,1%	4,1%
Sekcja D	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Sekcja E	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Sekcja F	9,0%	8,9%	8,6%	8,5%	8,4%	8,7%	8,9%	9,5%
Sekcja G	23,6%	23,0%	22,6%	22,4%	22,0%	21,2%	20,4%	19,6%
Sekcja H	6,1%	5,9%	5,9%	6,0%	5,9%	6,0%	6,0%	5,8%
Sekcja I	14,7%	14,2%	13,7%	13,3%	13,2%	13,3%	13,9%	14,1%
Sekcja J	1,6%	1,7%	1,7%	1,7%	1,6%	1,6%	1,7%	1,7%
Sekcja K	2,5%	2,6%	2,5%	2,3%	2,3%	2,2%	2,2%	2,2%
Sekcja L	10,2%	10,5%	10,7%	10,9%	11,3%	11,5%	11,6%	11,8%
Sekcja M	6,3%	6,5%	6,9%	7,0%	7,1%	7,0%	7,0%	7,2%
Sekcja N	2,4%	2,5%	2,5%	2,8%	2,7%	2,9%	2,8%	2,8%
Sekcja O	0,3%	0,3%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%
Sekcja P	2,6%	2,7%	2,9%	3,0%	3,1%	3,1%	3,1%	2,9%
Sekcja Q	6,5%	7,1%	7,4%	7,5%	7,7%	7,8%	8,1%	8,2%
Sekcja R	2,1%	2,1%	2,1%	2,1%	2,1%	2,1%	1,9%	2,0%
Sekcja S i T	5,6%	5,8%	5,9%	5,7%	5,8%	6,0%	5,8%	5,8%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Z uwagi na specyficzny charakter lokalnej gospodarki i jej wiodące funkcje turystyczne, uzdrowiskowe i nadmorski charakter, szczegółowej analizie poddano liczbę kołobrzeskich podmiotów

⁸⁹ Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie; Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe; Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa; Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; Sekcja J – Informacja i komunikacja; Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; Sekcja P – Edukacja; Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; Sekcja S – Pozostała działalność usługowa; Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

gospodarczych prowadzących działalność w wybranych działach sekcji PKD 2007. **Najliczniej występowały firmy zajmujących się handlem detalicznym** (1 171 jednostek w 2019 roku), jednak ich liczba znacząco się zmniejszała w poszczególnych latach. W 2012 roku taką działalnością zajmowały się 1 432 podmioty, tj. o 18% więcej niż w 2019 roku. **Istotny przyrost dotyczył natomiast sekcji Q dział 86, czyli opieki zdrowotnej, obejmującej m.in. działalność szpitali, sanatoriów czy centrów rehabilitacyjnych.** W 2019 roku w dziale tym zarejestrowane były 662 podmioty, tj. o 25% więcej niż w 2012 roku. Zmienna w poszczególnych latach okazała się liczba podmiotów prowadzących działalność związaną z zakwaterowaniem (sekcja I dział 55) oraz wyżywieniem (sekcja I dział 56). W 2019 roku w Kołobrzegu znajdowały się **722 podmioty zakwalifikowane jako hotele, obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania, pola kempingowe i inne obiekty świadczące usługi zakwaterowania.** Ich liczba była o 11 większa niż w 2018 roku, jednak nadal pozostawała niższa niż w 2012 roku, gdy funkcjonowało 767 takich podmiotów. Z kolei **usługi gastronomiczne w Kołobrzegu w 2019 roku świadczyły 463 podmioty,** o 31 więcej niż w 2018 roku. W obszarze działalności sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej (obejmującej m.in. działalność obiektów sportowych, klubów sportowych, obiektów służących poprawie kondycji fizycznej, działalność rozrywkową i rekreacyjną) w 2019 roku funkcjonowało 119 podmiotów gospodarczych, o 11 więcej niż w 2018 roku, ale jednocześnie nadal mniej niż w poprzednich latach. **Na zbliżonym poziomie na przestrzeni lat utrzymywała się natomiast liczba organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych** oraz prowadzących pozostałą działalność usługową w zakresie rezerwacji (sekcja N dział 79) – w 2019 roku zarejestrowano 53 takie podmioty. Podobna tendencja dotyczyła działalności związanej z transportem wodnym (obejmującej m.in. transport morski i przybrzeżny pasażerski i towarów), gdzie działalność prowadziło 38 podmiotów w 2019 roku oraz działalności twórczej związanej z kulturą i rozrywką (39 podmiotów w 2019 roku). **W dziale rybactwo obejmującym rybołówstwo oraz chów i hodowlę ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w 2019 roku zarejestrowanych było 76 podmiotów gospodarczych, tj. najmniej w analizowanym okresie** (spadek o 21% w porównaniu do 2012 roku). Produkcją artykułów spożywczych, w tym przetwarzaniem i konserwowaniem ryb, skorupiaków i mięczaków zajmowało się w 2019 roku 50 podmiotów gospodarczych i choć była to wartość o 1 większa niż w 2018 roku, to w porównaniu do 2012 roku nastąpił spadek liczebności tej kategorii o niemal 14%.

Tabela 57. Podmioty wg wybranych działów sekcji PKD w mieście Kołobrzegu w latach 2012-2019.

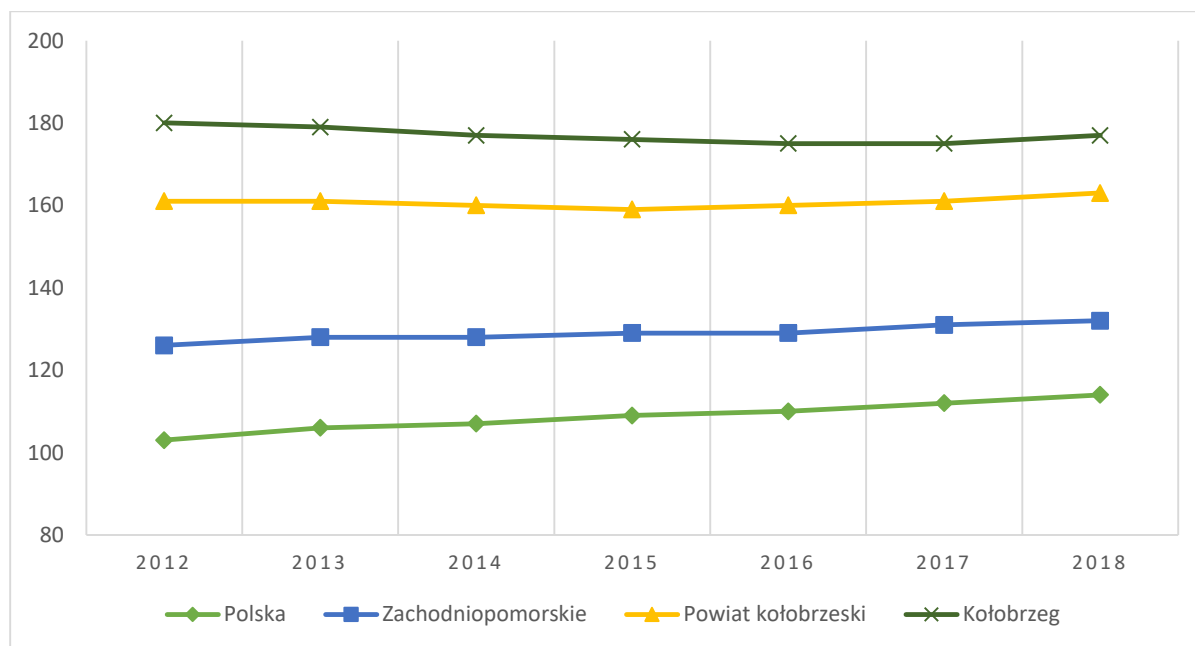
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sekcja A dział 03 Rybactwo	96	91	91	84	81	77	79	76
Sekcja C dział 10 Produkcja artykułów spożywczych	58	57	59	58	57	53	49	50
Sekcja G dział 47 Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 432	1 384	1 328	1 300	1 255	1 209	1 191	1 171
Sekcja H dział 50 Transport wodny	37	39	40	38	36	36	37	38
Sekcja I dział 55 Zakwaterowanie	767	738	686	665	668	670	711	722
Sekcja I dział 56 Działalność usługowa związana z wyżywieniem	468	448	448	423	411	412	432	463
Sekcja N dział 79 Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała	52	52	44	53	54	55	54	53

działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane								
Sekcja Q dział 86 Opieka zdrowotna	529	572	586	597	610	614	637	662
Sekcja R dział 90 Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	41	40	40	37	38	36	40	39
Sekcja R dział 91 Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	3	3	5	6	6	6	5	5
Sekcja R dział 92 Działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi	7	6	5	5	5	3	3	3
Sekcja R dział 93 Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	126	124	120	124	122	123	108	119

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Kołobrzeg cechuje się najwyższym poziomem wskaźnika podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności – sytuacja taka występowała przez cały analizowany okres. W 2018 roku wskaźnik dla miasta osiągnął wartość 177, podczas gdy na 1000 mieszkańców kraju przypadało 114 podmiotów gospodarczych, na 1000 mieszkańców województwa zachodniopomorskiego – 132 podmioty, zaś na 1000 ludności powiatu kołobrzesckiego – 163 podmioty.

Wykres 40. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2012-2018.

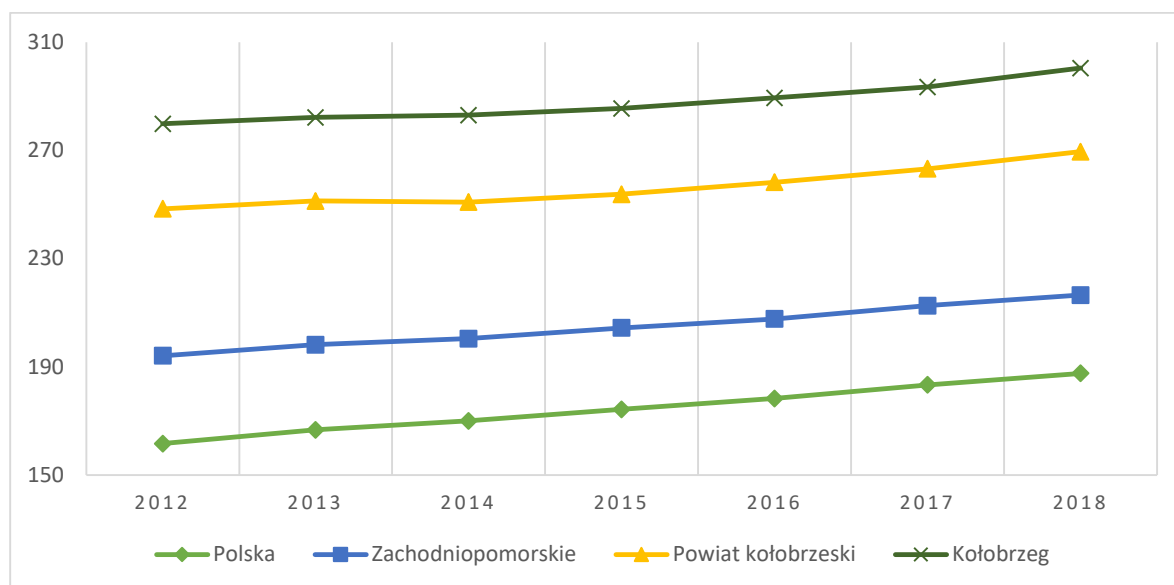
*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Korzystnie przedstawia się sytuacja miasta Kołobrzeg również pod względem liczby podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. W 2018 roku wskaźnik dla miasta wynosił 300, wykazując stałą tendencję rosnącą. Wzrosty wskaźnika dotyczyły również pozostałych jednostek referencyjnych, jednak ich poziom był znacznie niższy niż w Kołobrzegu

– w 2018 roku na 1000 mieszkańców Polski w wieku produkcyjnym przypadało 187 podmiotów gospodarczych, dla województwa średnia wynosiła 216 podmiotów, zaś dla powiatu – 269 podmiotów.

Wykres 41. Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2012-2018.

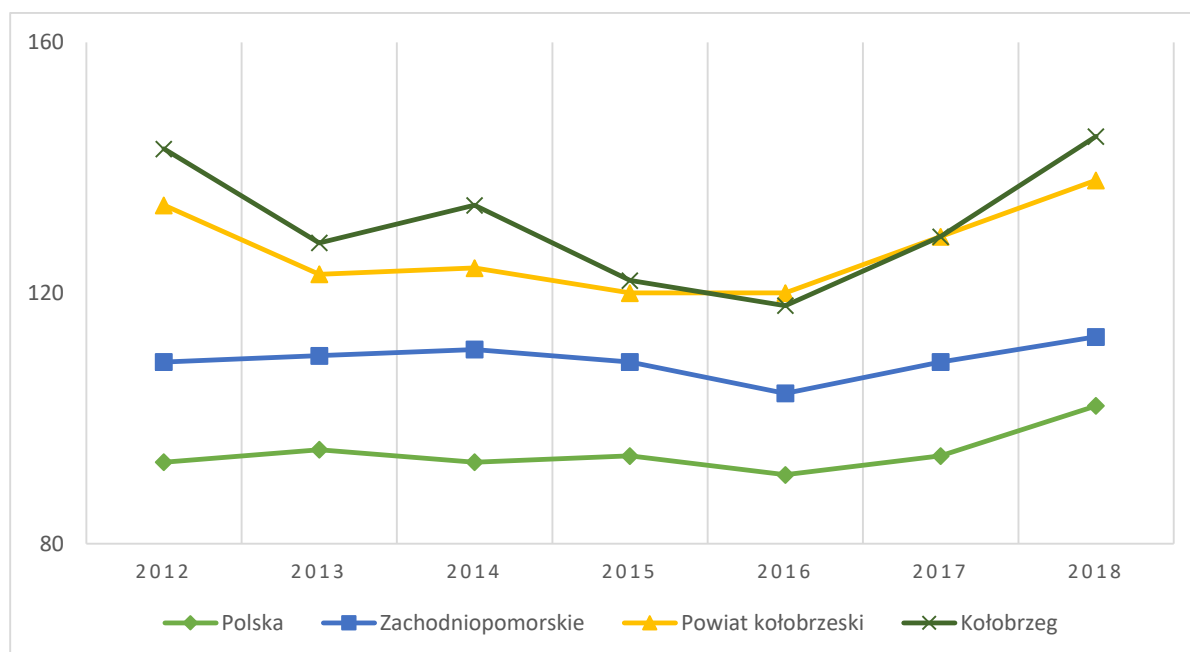

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Od 2016 roku znacząco wzrosła w Kołobrzegu liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności. W 2018 roku wskaźnik dla miasta osiągnął poziom 145, znacznie przewyższając średnią krajową (102 nowe podmioty na 10 tys. mieszkańców) i wojewódzką (113 nowych podmiotów na 10 tys. ludności).

Wykres 42. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2012-2018.

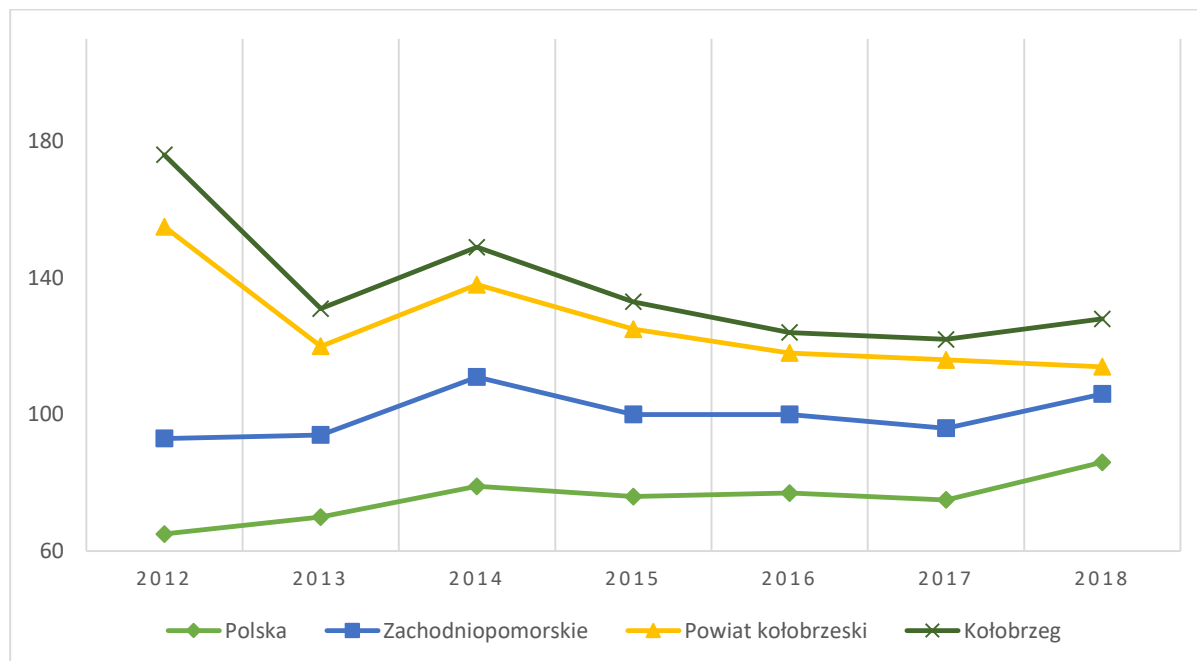

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Na niższym poziomie pozostają wartości wskaźnika jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności. W 2018 roku wskaźnik dla Kołobrzegu przyjął wartość 128, minimalnie wyższą niż w 2017 roku, gdy wynosił 122. Niższe były średnie wartości osiągnięte w skali kraju (86 wykreślonych podmiotów na 10 tys. ludności), województwa zachodniopomorskiego (106 wykreślonych jednostek na 10 tys. mieszkańców) oraz powiatu kołobrzесьkiego (114 wykreślonych podmiotów na 10 tys. ludności).

Wykres 43. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2012-2018.

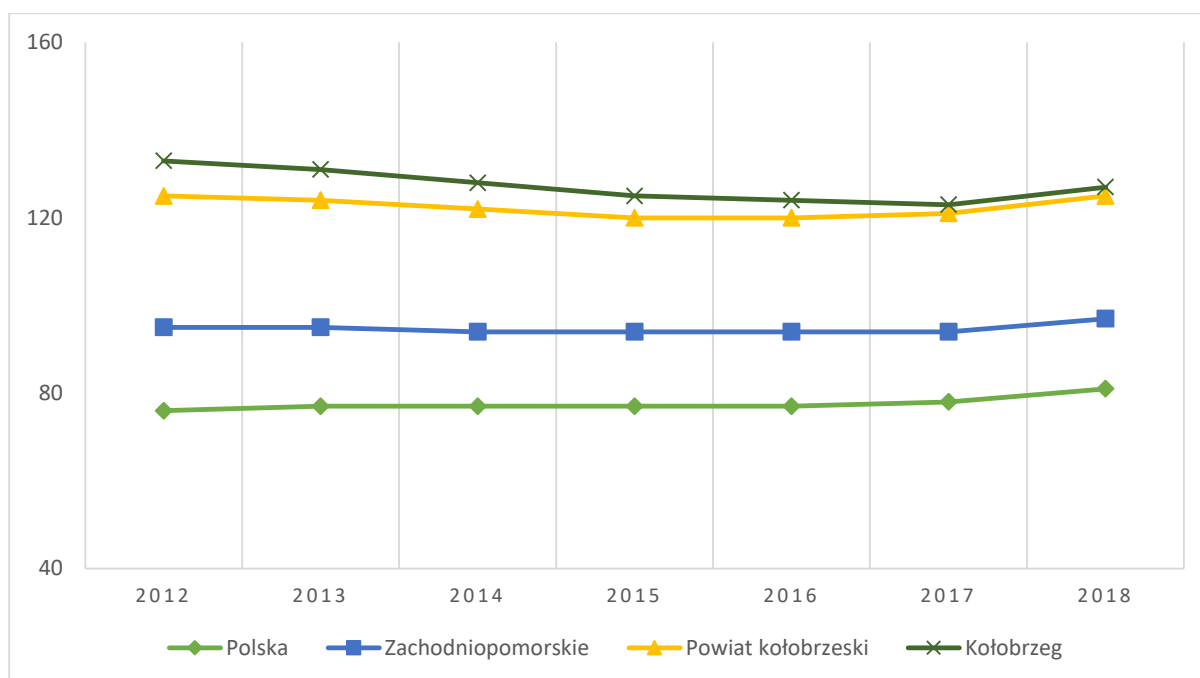

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Miasto Kołobrzeg charakteryzuje się wysokim poziomem przedsiębiorczości mieszkańców, potwierdzonym przez wartości wskaźników statystycznych. W 2018 roku **na 1000 ludności miasta przypadało aż 127 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą**, minimalnie niższy wskaźnik (125 osób) wystąpił w powiecie kołobrzесьkim. Średnie dla kraju i województwa przez cały analizowany okres pozostawały na znacznie niższym poziomie, osiągając w 2018 roku wartości: 81 osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców kraju oraz 106 dla województwa zachodniopomorskiego.

Wykres 44. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w latach 2012-2018.

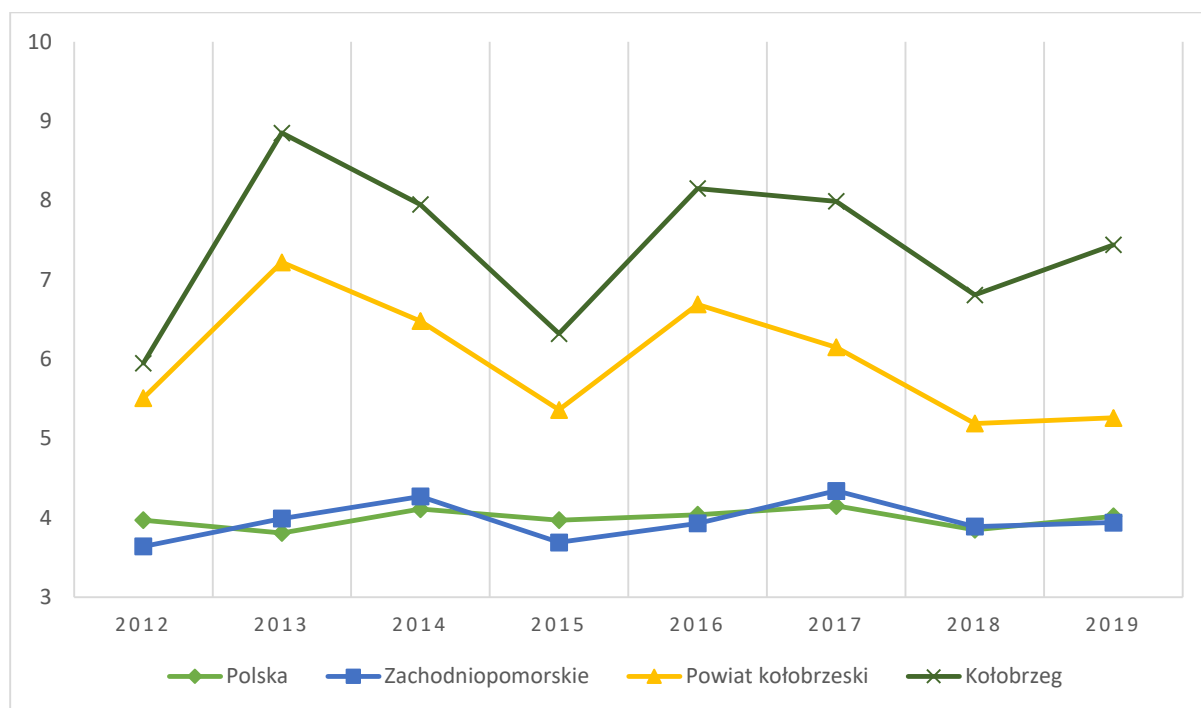
*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Z uwagi na funkcje uzdrowiskowe Kołobrzegu i rozwiniętą sferę usług okołomedycznych, interesujące są dane dotyczące udziału podmiotów sektora medycznego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych jednostkach referencyjnych. **Przez cały analizowany okres miasto Kołobrzeg charakteryzowało się najwyższym udziałem nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem. W 2019 roku odsetek ten w Kołobrzegu wynosił 7,4%, tj. o 0,6% więcej niż w 2018 roku.** W skali kraju i województwa zachodniopomorskiego odsetek podmiotów sektora medycznego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych jednostek kształtował się na poziomie niemal dwukrotnie niższym (4%).

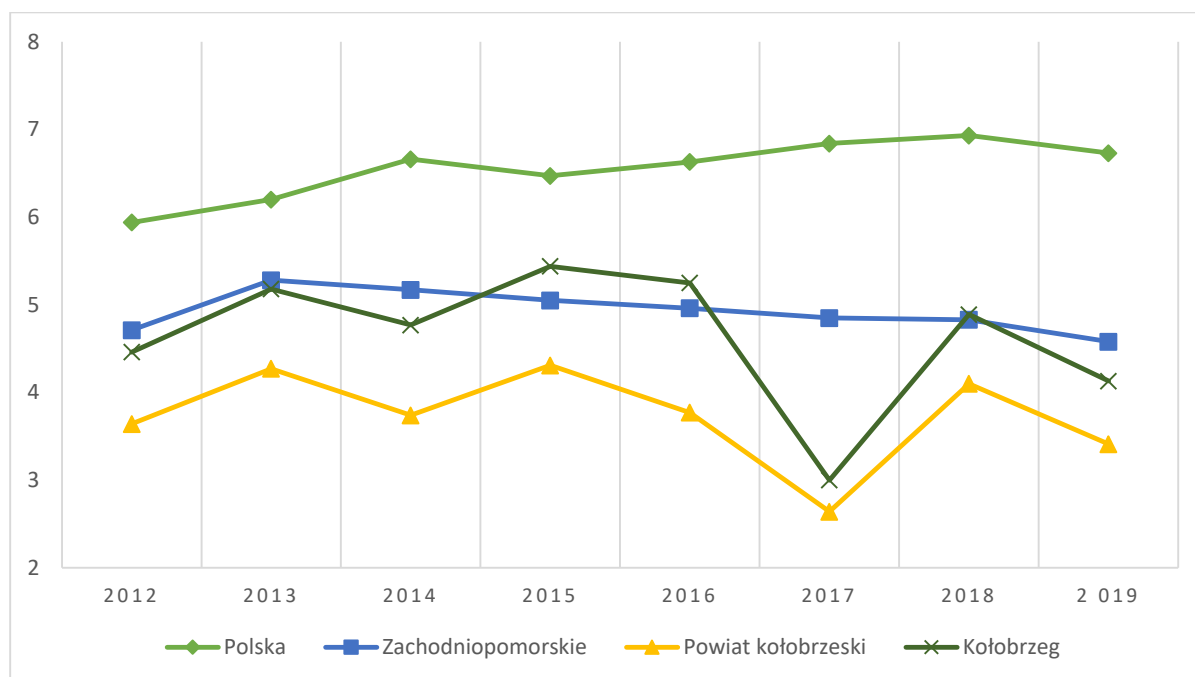
Wykres 45. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w latach 2012-2019 (w%).

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Mniej korzystnie przedstawia się sytuacja miasta Kołobrzeg w zakresie udziału podmiotów sektora kreatywnego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W 2019 roku wśród nowo zarejestrowanych w mieście podmiotów gospodarczych firmy z sektora kreatywnego stanowiły 4,1%, a maksymalne wartości, na poziomie 5,3-5,4%, osiągnięto w latach 2015-2016. Nieco wyższy okazał się udział podmiotów sektora kreatywnego w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim (4,6%), choć w tym przypadku od 2013 roku obserwowana jest stała tendencja malejąca. Relatywnie najlepiej przedstawiała się sytuacja w skali całego kraju, gdzie w 2019 roku nowe firmy z sektora kreatywnego stanowiły 6,7% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Wykres 46. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego⁹⁰ w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w latach 2012-2019 (w%).

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

4.2. Rynek pracy

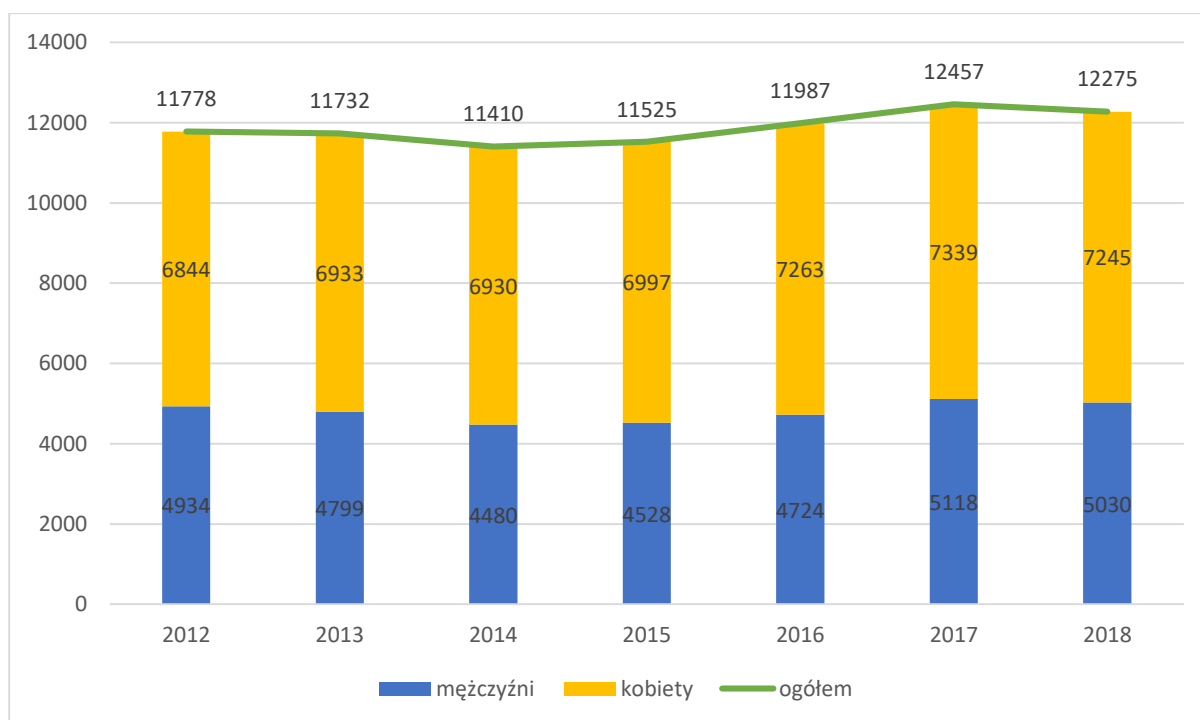
Istotnym czynnikiem wpływającym na stan gospodarki jest sytuacja na **rynku pracy**. Ostatnie lata przyniosły zdecydowaną poprawę w tym zakresie, zarówno w skali całego kraju, jak i lokalnie – zwiększyła się liczba pracujących, przy jednocześnie zmniejszającej się liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.

Dane statystyki publicznej wskazują, że liczba pracujących w 2018 roku w Kołobrzegu wynosiła 12 275 osób, w tym 7 245 kobiet i 5 030 mężczyzn. **Liczba pracujących w 2018 roku była minimalnie niższa niż w 2017 roku (spadek o 182 osoby, tj. o 1,5%), nadal jednak pozostawała wyższa niż na początku analizowanego okresu.** W 2012 roku liczba pracujących w Kołobrzegu ukształtowała się na poziomie 11 778 osób, tj. o 4,2% mniej niż w 2018 roku.

Analiza liczby pracujących pod względem struktury płciowej wskazuje na **przewagę kobiet w ogóle pracujących w Kołobrzegu**. W 2018 roku kobiety stanowiły 59% ogółu pracujących, a podobne odsetki uzyskano również w poprzednich latach (od 58% do 61%). Jednocześnie jednak tempo wzrostu pracujących w zależności od płci było zróżnicowane. W latach 2012-2018 liczba pracujących mężczyzn zwiększyła się o 1,9%, natomiast liczba pracujących kobiet wzrosła w tym czasie aż o 5,9%.

⁹⁰ Sektor kreatywny: sekcja J dział 59 (działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych), dział 60 (nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych), sekcja M dział 71 (działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne), dział 73 (reklama, badanie rynku i opinii publicznej), dział 74 (pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), sekcja R dział 90 (działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką).

Wykres 47. Liczba pracujących⁹¹ ogółem i według płci w mieście Kołobrzegu w latach 2012-2018.

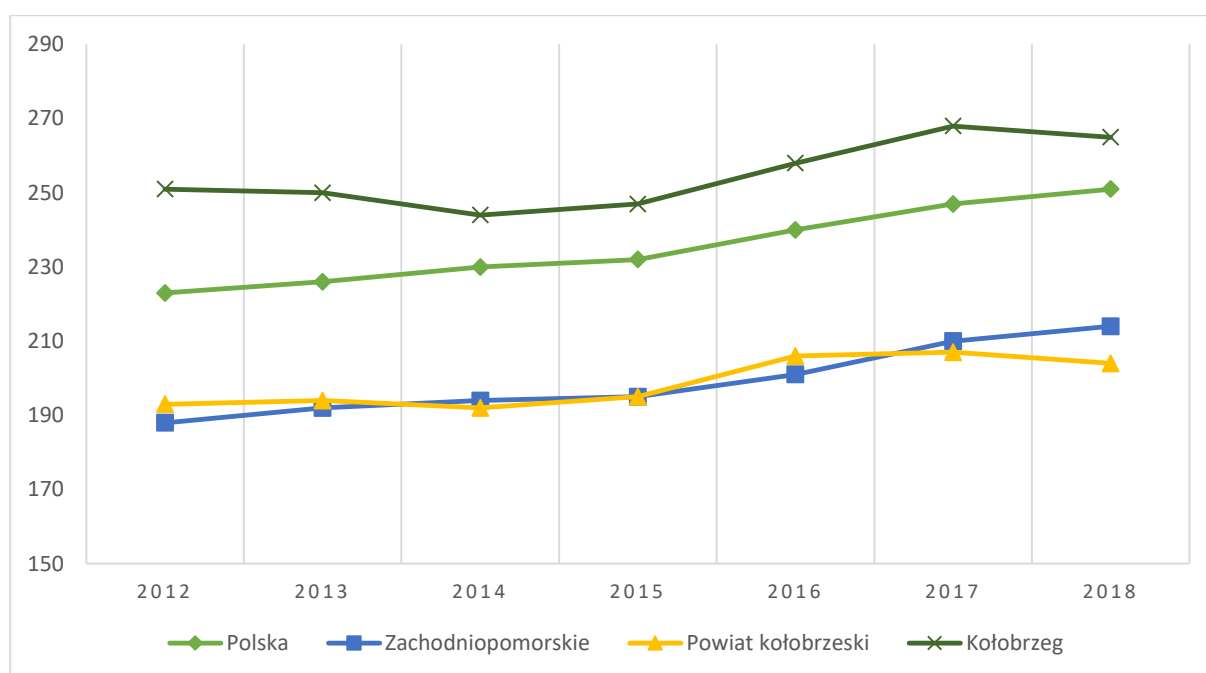
*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Interesujące są wartości wskaźnika pracujących na 1000 ludności. W 2018 na 1000 mieszkańców Kołobrzegu przypadało 265 pracujących, co było wartością minimalnie niższą niż w 2017 roku (268 pracujących na 1000 ludności), ale nadal znacząco wyższą niż w latach poprzednich. Jednocześnie **wskaźnik uwidacznia najlepszą sytuację Miasta na tle innych jednostek referencyjnych – wskaźnik pracujących na 1000 ludności w Kołobrzegu przez cały analizowany okres pozostawał na poziomie znacznie wyższym niż w powiecie kołobrzeskim czy województwie zachodniopomorskim**, przewyższał również średnią krajową. Należy jednak zauważyć, iż o ile w przypadku kraju i województwa liczba pracujących na 1000 mieszkańców wykazuje tendencję stale rosnącą, w przypadku Kołobrzegu i powiatu kołobrzeskiego mamy do czynienia z niewielkim zmniejszeniem liczby pracujących w 2018 roku w porównaniu do 2017 roku.

⁹¹ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). W 2004 i 2005 r. dla gmin miejsko-wiejskich sporządzane jest jedno sprawozdanie, brak informacji dla części miejskiej i części wiejskiej. Wg faktycznego miejsca pracy (dla lat 1995-2003); wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). – wyjaśnienie GUS.

Wykres 48. Pracujący na 1000 ludności w latach 2012-2018.

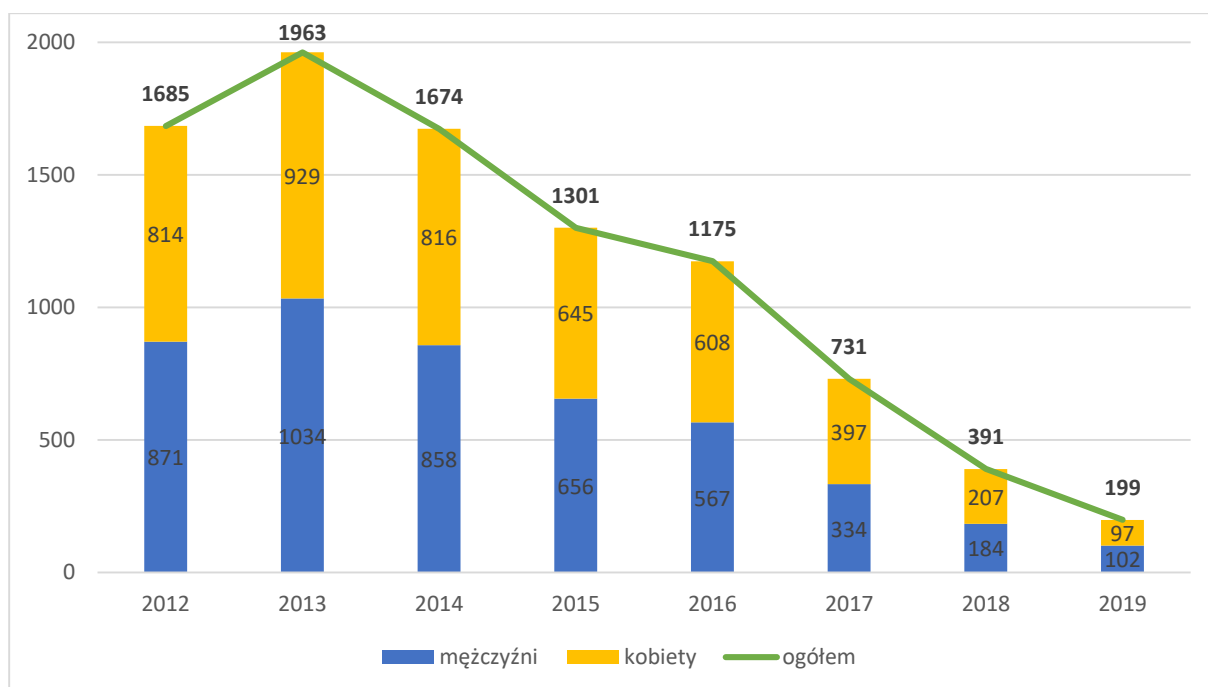

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W odmiennej sytuacji na rynku pracy są osoby **bezrobotne**. **W 2019 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu pozostawało 199 mieszkańców miasta Kołobrzeg**, w tym 102 mężczyzn (51%) i 97 kobiet (49%). Liczba bezrobotnych w mieście wykazuje stałą tendencję malejącą od 2013 roku, gdy w urzędzie pracy zarejestrowano aż 1 963 bezrobotnych mieszkańców. W kolejnych latach liczba bezrobotnych sukcesywnie się zmniejszała, co było efektem pozytywnych zmian na rynku pracy, także lokalnym. **Ogółem liczba bezrobotnych w Kołobrzegu zmniejszyła się w latach 2012-2019 o ponad 88%, a niemal identyczne tempo spadku dotyczyło i kobiet i mężczyzn.**

Wykres 49. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem i według płci w mieście Kołobrzegu w latach 2012-2019.

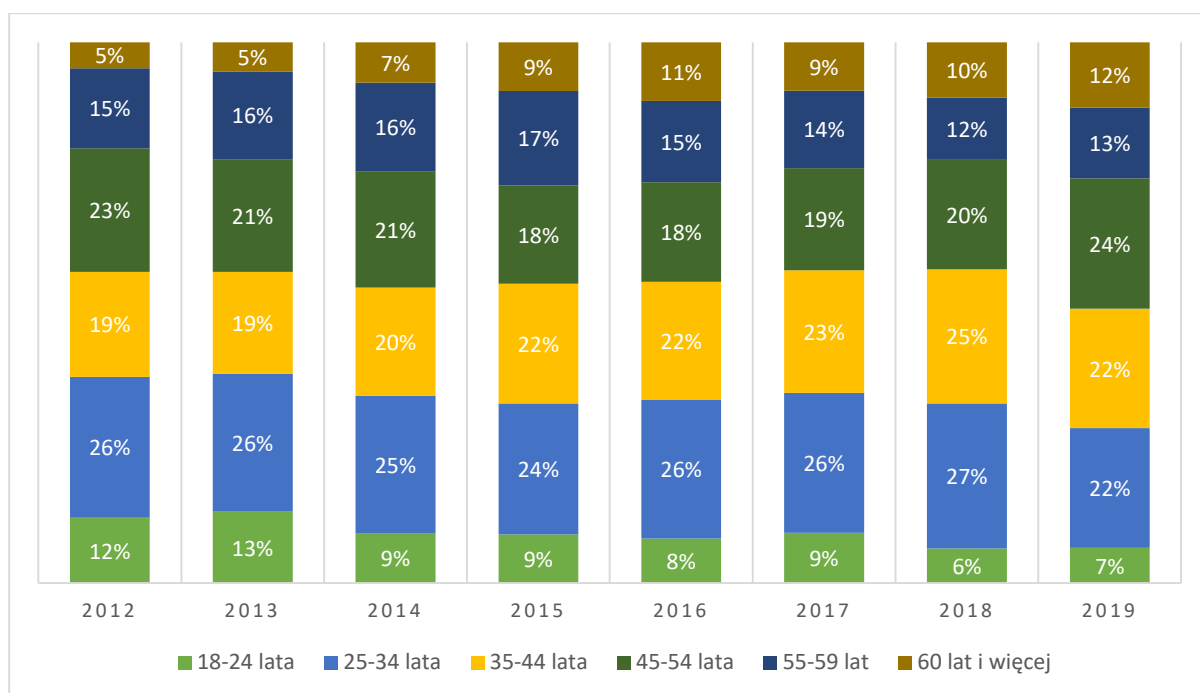

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

Ostatnie lata przyniosły znaczący spadek liczby bezrobotnych w Kołobrzegu, niezależnie od ich cech, takich jak wiek, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy czy staż pracy. Tempo spadku liczebności poszczególnych kategorii było jednak zróżnicowane, przez co **zmieniła się struktura bezrobotnych.** Na podstawie dostępnych danych można wskazać następujące zmiany struktury bezrobotnych w Kołobrzegu:

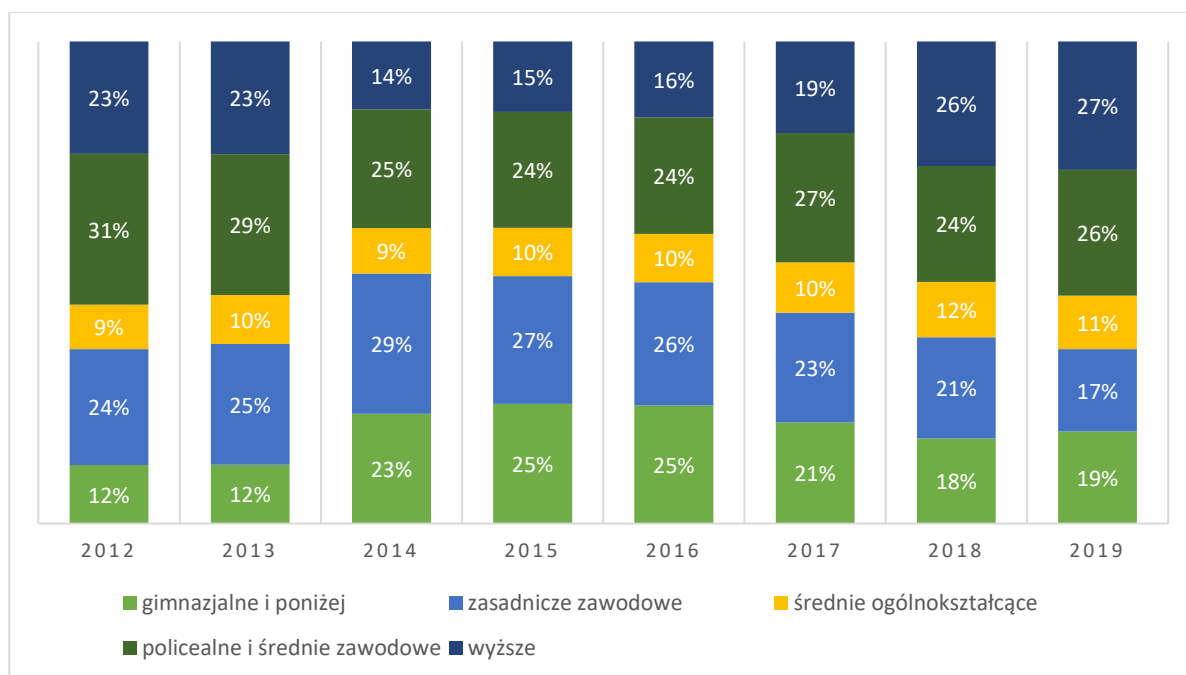
- Pod względem wieku: spadek udziału młodszych i wzrost udziału starszych osób wśród bezrobotnych. W 2012 roku osoby w wieku 18-24 lata stanowiły 12% zarejestrowanych bezrobotnych, zaś w 2019 roku – 7%. Z kolei udział bezrobotnych w wieku 60 lat i więcej w 2012 roku wynosił 5%, zaś w 2019 roku wzrósł do 12%.
- Pod względem wykształcenia: spadek udziału bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (z 24% w 2012 roku do 17% w 2019 roku) oraz policealnym i średnim zawodowym (z 31% w 2012 roku do 26% w 2019 roku). Wzrost udziału bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (z 12% w 2012 roku do 19% w 2019 roku) oraz wyższym (z 23% w 2012 roku do 27% w 2019 roku).
- Pod względem czasu pozostawania bez pracy: wzrost udziału bezrobotnych krótko- i długotrwale bezrobotnych, tj. pozostających bez zatrudnienia do 1 miesiąca (z 15% w 2012 roku do 25% w 2019 roku) oraz powyżej 24 miesięcy (z 7% w 2012 roku do 13% w 2019 roku). Spadek udziału bezrobotnych pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy (z 21% w 2012 roku do 12% w 2019 roku) oraz od 6 do 12 miesięcy (z 16% w 2012 roku do 8% w 2019 roku).
- Pod względem stażu pracy: spadek udziału bezrobotnych bez stażu pracy (z 11% w 2012 roku do 4% w 2019 roku) oraz mających staż pracy powyżej 30 lat (z 18% w 2012 roku do 7% w 2019 roku). Wzrost udziału bezrobotnych o stażu pracy od 1 do 5 lat (z 13% w 2012 roku do 24% w 2019 roku), od 10 do 20 lat (z 15% w 2012 roku do 19% w 2019 roku) oraz od 20 do 30 lat (z 7% w 2012 roku do 14% w 2019 roku).

Wykres 50. Struktura bezrobotnych według wieku w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

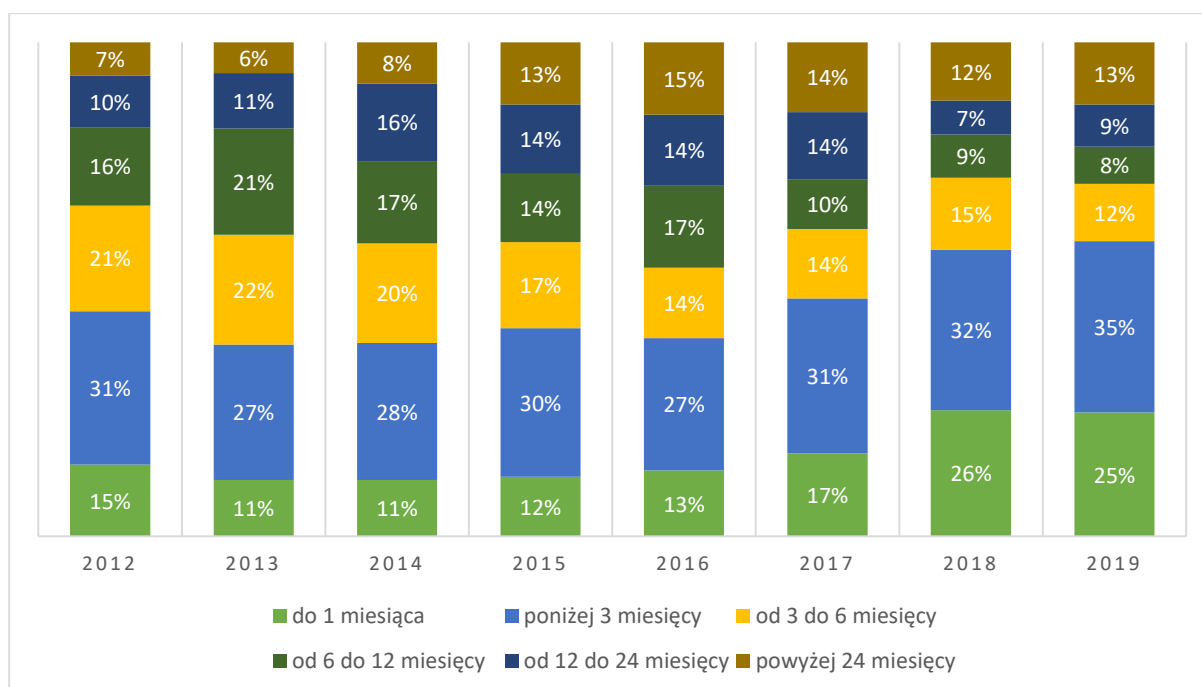
Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie (<https://www.wup.pl/pl/dla-institucji/statystyka-badania-i-analiza/analizy-i-opracowania>)

Wykres 51. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

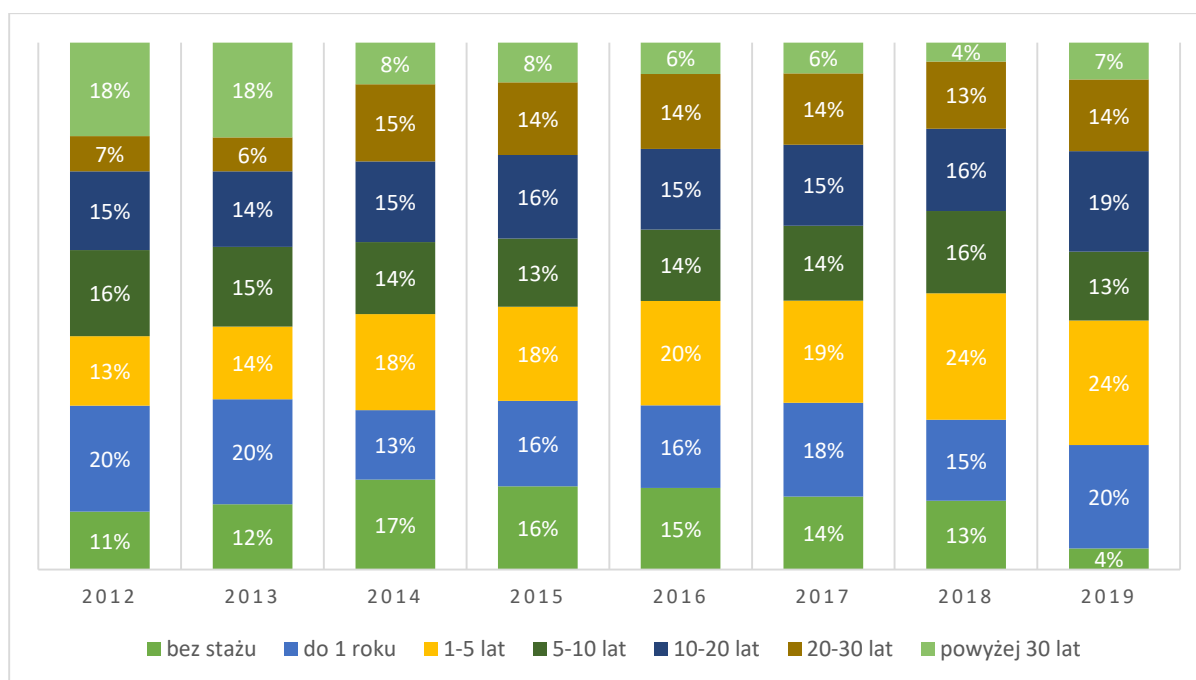
Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie (<https://www.wup.pl/pl/dla-institucji/statystyka-badania-i-analiza/analizy-i-opracowania>)

Wykres 52. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez zatrudnienia w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie (<https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/statystyka-badania-i-analiza/analizy-i-opracowania>)

Wykres 53. Struktura bezrobotnych według stażu pracy w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie (<https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/statystyka-badania-i-analiza/analizy-i-opracowania>)

Stan sytuacji na rynku pracy obrazuje także *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* prowadzony przez powiatowe urzędy pracy. Zgodnie z przyjętą metodologią zawodów deficytowych to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, przy czym zawody maksymalnie deficytowe

charakteryzuje 0 wskaźnik dostępności ofert pracy w stosunku do braku bezrobotnych. Zawody zrównoważone to takie, które mają podobną liczbę bezrobotnych w stosunku do dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym, natomiast w zawodach nadwyżkowych liczba bezrobotnych przeważa nad dostępnymi ofertami pracy. Do zawodów maksymalnie nadwyżkowych zalicza się takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kołobrzeskim wskazuje na znacznie większą liczbę zawodów deficytowych, także maksymalnie deficytowych niż nadwyżkowych. Oznacza to, że pracodawcy zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w tych zawodach, podczas gdy w urzędzie pracy nie było zarejestrowanych osób bezrobotnych posiadających wymagane wykształcenie lub kwalifikacje. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie kołobrzeskim w I półroczu 2019 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 58. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kołobrzeskim w I półroczu 2019 roku.

Zawody maksymalnie deficytowe	Zawody deficytowe	Zawody nadwyżkowe	Zawody maksymalnie nadwyżkowe
Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków Operatorzy maszyn do prania Kierownicy do spraw budownictwa Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji Konduktorzy i pokrewni Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych Agenci ubezpieczeniowi Czyściciele pojazdów Pośrednicy pracy i zatrudnienia Asystenci nauczycieli Klasyfikatorzy żywności i pokrewni Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami Inżynierowie elektronicy Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska Specjaliści do spraw społecznych Agenci i administratorzy nieruchomości Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	Dekarze Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani Kasjerzy i sprzedawcy biletów Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni Opiekunowie dziecięcy Analitycy finansowi Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych Ładowacze nieczystości Barmani Asystenci dentystyczni Hydraulicy i monterzy rurociągów Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych) Blacharze Fizjoterapeuci Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	Nauczyciele szkół podstawowych	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani Technicy leśnictwa

Kierownicy do spraw strategii i planowania Operatorzy aparatury medycznej Pracownicy obsługi placowej Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp Technicy elektrycy Kierownicy w gastronomii Operatorzy maszyn do szycia		
---	--	--	--

Źródło: Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2019 - informacja sygnałowa (PUP w Kołobrzegu)

Nieco inne spojrzenie na lokalny rynek pracy przynosi **Barometr Zawodów**, czyli jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach. Barometr Zawodów również dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe:

- Zawody deficytowe to takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy).
- Zawody zrównoważone to te, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców.
- Zawody nadwyżkowe, w których liczba wolnych miejsc jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie).

Barometr zawodów jest badaniem jakościowym i powstaje osobno dla każdego powiatu w Polsce. Opiera się na opinii ekspertów, którzy na przełomie III i IV kwartału spotykają się i wspólnie analizują sytuację w poszczególnych zawodach. Uczestnikami badania są pracownicy powiatowych urzędów pracy, prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji zorientowanych w sytuacji na lokalnym rynku pracy, którzy prognozują zmiany zapotrzebowania na pracowników w danym zawodzie oraz zmiany relacji między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników⁹².

Prognoza na 2020 rok przygotowana dla powiatu kołobrzieskiego pozwala zidentyfikować zawody, które, zdaniem ekspertów, dają największe i najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia. Zostały one przedstawione w poniższej tabeli:

Tabela 59. Prognozowane zapotrzebowanie na zawody w powiecie kołobrzieskim, prognoza na rok 2020.

Zawody deficytowe	Zawody nadwyżkowe
betoniarze i zbrojarze blacharze i lakiernicy samochodowi brukarze cieśle i stolarze budowlani dekarze i blacharze budowlani elektrycy, elektromechanicy i elektrycy fizjoterapeuci i masażyści fryzjerzy kelnerzy i barmani	asystenci w edukacji ekonomiści pracownicy administracyjni i biurowi pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej socjologowie i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych

⁹² Za: <https://barometrzawodow.pl/strona-glowna/o-badaniu> (dostęp 03.04.2020)

<p> kierowcy autobusów kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych kierownicy budowy krawcy i pracownicy produkcji odzieży kucharze lekarze magazynierzy masarze i przetwórcy ryb mechanicy pojazdów samochodowych monterzy instalacji budowlanych murarze i tynkarze nauczyciele języków obcych i lektorzy nauczyciele nauczania początkowego nauczyciele praktycznej nauki zawodu nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących nauczyciele przedmiotów zawodowych nauczyciele przedszkoli nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych opiekunki dziecięce piekarze pielęgniarki i położne pomoce kuchenne pracownicy ds. rachunkowości i księgowości pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych pracownicy myjni, pralni i prasowni pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie pracownicy służb mundurowych ratownicy medyczni repcjoniści i rejestratorzy robotnicy budowlani robotnicy obróbki drewna i stolarze rybacy samodzielni księgowi spawacze sprzątaczk i pokojowe sprzedawcy i kasjerzy szefowie kuchni ślusarze </p>	
--	--

Źródło: Barometr Zawodów

5. Inteligentna Mobilność (MOB, Smart Mobility)

5.1. System transportowy

Możliwości w zakresie kształtowania mobilności mieszkańców i turystów wynikają z położenia miasta. Kołobrzeg cechuje się korzystnym usytuowaniem pod względem komunikacyjnym, posiadając połączenia drogowe i kolejowe z pozostałymi częściami kraju. Znaczenie ma również transport morski, wykorzystujący wybrzeże morskie oraz położenie nad rzeką Parsętą, natomiast zdecydowanie rekreacyjny i hobbystyczny jest charakter transportu lotniczego.

Transport drogowy w mieście odbywa się z wykorzystaniem systemu dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i miejskich. Główną oś komunikacji samochodowej w Kołobrzegu tworzą: droga krajowa nr 11 oraz drogi wojewódzkie nr 102 i nr 163. Od południa do centrum Kołobrzegu wchodzi droga wojewódzka nr 102, która ok. 2,5 km przed obszarem miasta odbiera również ruch samochodowy z drogi wojewódzkiej nr 162 relacji Rościcino → Świdwin → Zarańsko. Droga wojewódzka nr 102 biegnie w Kołobrzegu ulicami 6 Dywizji Piechoty, Trzebiatowską i Kamienną, a następnie łączy się z drogą krajową nr 11, prowadzącą ul. Koszalińską na wschód. Od drogi krajowej nr 11, na Rondzie Solidarności w kierunku południowo-wschodnim odchodzi droga wojewódzka nr 163⁹³. Dla ruchu samochodowego istotne znacznie mają powstające fragmenty dróg ekspresowych, które przejęły znaczną część ruchu tranzytowego, odciążając drogi w centrum miasta.

System dróg w Kołobrzegu tworzą drogi krajowe i ekspresowe, wojewódzkie, powiatowe oraz gminne.

- Drogi krajowe i ekspresowe pod zarządem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad⁹⁴:
  - S6 relacji A6 (Kołbaskowo) → Police → S3 (Goleniów) → Płoty → Kołobrzeg → Koszalin → S7 (Gdańsk) → A1 (Rusocin)⁹⁵
  - S11 relacji Kołobrzeg → Koszalin → Piła → A2 (Poznań Zachód) ... A2 (Poznań) → Ostrów Wielkopolski → Tarnowskie Góry → A1 (droga w trakcie budowy, na odcinku Kołobrzeg-Koszalin ma wspólny przebieg z S6 i trasą europejską E28)
  - DK 11 relacji Kołobrzeg → Koszalin → Bobolice → Szczecinek → Piła → Poznań → Pleszew → Ostrów Wielkopolski → Bytom (droga podlegająca GDDKiA O/Szczecin).
- Drogi wojewódzkie pod zarządem Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie:
  - DW 102 relacji Międzyzdroje → Dziwnówek → Pobierowo → Rewal → Trzebiatów → Kołobrzeg (w granicach miasta przebiega przez ul. Kamienną, ul. Młyńską, rondo bpa I. Jeża, ul. Trzebiatowską, ul. 6 Dywizji Piechoty)

⁹³ Za: <http://www.kolobrzeg.pl/jak-do-nas-dojechac> (dostęp 20.03.2020).

⁹⁴ Za: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz.U. z dnia 25 września 2019 r. poz. 1819).

⁹⁵ W 2019 roku oddany został to użytku odcinek Kiełpino-Kołobrzeg (o długości 24,1 km) oraz odcinek Kołobrzeg-Ustronie Morskie (o długości 14,7 km). W ramach inwestycji powstał m.in. węzeł drogowy Kołobrzeg Zachód z DW 162.

- DW 163 relacji Kołobrzeg → Białogard → Połczyn-Zdrój → Czaplinek → Wałcz (w granicach miasta przebiega przez rondo Solidarności, ul. Bolesława Krzywoustego)⁹⁶.
- Drogi powiatowe pod zarządem Zarządu Dróg Powiatowych w Kołobrzegu (łącznie 16,968 km): ul. A. Fredry, ul. Myśliwska, ul. A. Mickiewicza, ul. IV Dywizji Wojska Polskiego, ul. Grzybowska, ul. Sienkiewicza, ul. Jedności Narodowej, ul. Kasprowicza, ul. Zdrojowa, ul. Starynowska, ul. Mazowiecka, ul. Wolności, ul. Wylotowa, ul. Wschodnia, ul. B. Chrobrego, ul. Witosa, ul. Michałowskiego, ul. Zachodnia⁹⁷.
- Drogi miejskie/gminne: ul. 1-go Maja, ul. Plac 18-go Marca, ul. Akacjowa, Aleja Nadmorska, ul. Arciszewskiego, ul. Armii Krajowej, ul. Artyleryjska, ul. Bajeczna, ul. Bałtycka, ul. Basztowa, ul. Berlińska, ul. Oleńki Billewiczówny, ul. Błękitna, ul. Bociania, ul. Bogusława X, ul. Marcina Borzymowskiego, ul. Bosmańska, ul. Brukselska, ul. Brylantowa, ul. Jana Brzechwy, ul. Brzeska, ul. Brzozowa, ul. Budowlana, ul. Bukowa, ul. Bulwar Zacisze, ul. Bursztynowa, ul. Bydgoska, ul. Bzów, ul. Józefa Chełmońskiego, ul. Jana Chodkiewicza, ul. Fryderyka Chopina, ul. Cicha, ul. Cisowa, ul. Dąbrówki, ul. Dębowa, ul. Diamentowa, ul. Wojciecha Drzymały, ul. Dubois, ul. Dworcowa, ul. Frankowskiego, ul. Aleksandra Fredry, ul. Gdańska, ul. Giełdowa, ul. Emilii Gierczak, ul. Aleksandra i Maksymowicza Gierymskich, ul. Głogowa, ul. Graniczna, ul. Grochowska, ul. Grodzieńska, ul. Artura Grottgera, ul. Grudziądzka, ul. Gryfitów, ul. Hajducza, ul. Helsińska, ul. Władysława Jagiełły, ul. Janiska, ul. Jaśminowa, ul. Jedności Narodowej, ul. Jodłowa, ul. Kazimierza Jurkiewicza, ul. Kaliska, ul. Kapitańska, ul. Mieczysława Karłowicza, ul. Kasztanowa, ul. Kaszubska, ul. Katedralna, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Ketlinga, ul. Kielecka, ul. Kiemliczów, ul. Jana Kilińskiego, ul. Klonowa, ul. Andrzeja Kmicica, ul. Kolejowa, ul. Kolumba, ul. Hugo Kołłątaja, ul. Marii Konopnickiej, ul. Mikołaja Kopernika, ul. Korallowa, ul. Janusza Korczaka, ul. Ks. Kordeckiego, ul. Josepha Conrada Korzeniowskiego, ul. Juliusza Kossaka, ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Krakowska, ul. Krakusa i Wandy, ul. Ignacego Krasickiego, ul. Krótka, ul. Krzemieniecka, ul. Kujawska, ul. Kupiecka, ul. Karola Kurpińskiego, ul. Lazurkowa, ul. Lipowa, ul. Lotnicza, ul. Lwowska, ul. Władysława Łokietka, ul. Edmunda Łopuskiego, ul. Łużycka, ul. Konstantego Maciejewicza, ul. Tadeusza Makowskiego, ul. Kornela Makuszyńskiego, ul. Jacka Malczewskiego, ul. Mariacka, ul. Marynarska, ul. Jana Matejki, ul. Adama Mickiewicza, ul. Mieszka I, ul. Miła, ul. Stanisława Moniuszki, ul. Franciszka Morawskiego, ul. Gustawa Morcinka, ul. Morska, ul. Gabriela Narutowicza, ul. Cypriana Kamila Norwida, ul. Zygmunta Noskowskiego, ul. Nowogródzka, ul. Obrońców Westerplatte, ul. Michała Kleofasa Ogińskiego, ul. Ogrodowa, ul. Okopowa, ul. Opolska, ul. Orla, ul. Aleksandra Orłowskiego, ul. Ostrobramska, ul. Ignacego Paderewskiego, ul. Partyzantów, ul. Perłowa, ul. Piastowska, ul. Pierwszych Osadników, ul. Pińska, Plac Ratuszowy, ul. Podolska, ul. Pogodna, ul. Poleska, ul. Pomorska, ul. Portowa, ul. Poznańska, ul. Próżna, ul. Przesmyk, ul. Radomska, ul. Teodora Rafińskiego, ul. Ratuszowa, ul. Mikołaja Reja, ul. Władysława Reymonta, ul. Marii Rodziewiczówny, ul. Rolna, ul. Różana, ul. Ludomira Różyckiego, ul. Rubinowa, ul. Rybacka, ul. Rieczna, ul. Rzemieślnicza, ul. Władysława Sikorskiego, ul. Władysława Skoczylasa, ul. Jana Skrzetuskiego, ul. Słoneczna, ul. Juliusza Słowackiego, ul. Słowiańska, ul. Słowicza, ul. Słowińców, ul. Jana Sobieskiego, ul. Sosnowa, ul. Spacerowa, ul. Mamerta Stankiewicza, ul. Strzelecka, ul. Antoniego Sułkowskiego, ul. Sybiraków, ul. Synów Pułku, ul. Szafirowa, ul. Ewa Szelburg-Zarembiny, ul. Szkolna, ul. Szmaragdowa, ul. Szpitalna, ul. Karola Szymanowskiego, ul. Piotra Ściegiennego,

⁹⁶ Za: http://www.zzdw.koszalin.pl/html/Klasy_i_dlugosci_drog/i/11028 (dostęp 20.03.2020).

⁹⁷ Za: <http://www.zdp.kolobrzeg.pl/siec-drog/wykaz-ulic-w-miescie-kolobrzeg> (dostęp 20.03.2020).

ul. Józefa Śliwińskiego, ul. Św. Jerzego, ul. Św. Wojciecha, ul. Świerkowa, ul. Tarnopolska, ul. Jana Tarnowskiego, ul. Tczewska, ul. Leonida Teligi, ul. Tęczowa, ul. Towarowa, ul. Turkusowa, ul. Juliana Tuwima, ul. Uroczna, Aleja Św. Jana Pawła II, ul. Wacława III, ul. Warszawska, ul. Ludwika Waryńskiego, ul. Warzelnicza, ul. Jerzego Waszyngtona, ul. Wąska, ul. Wczasowa, ul. Wesoła, ul. Wieleńska, ul. Wielkopolska, ul. Michała Wieniawskiego, ul. Wierzbowa, ul. Wiosenna, ul. Witkowice, ul. Wodna, ul. Wojska Polskiego, ul. Wołodajewskiego, ul. Wrocławska, ul. Wschodnia, ul. Wyspiańskiego, ul. Wyczółkowskiego, ul. Zagłoby, ul. Zaplecza, ul. Mariusza Zaruskiego, ul. Komandorska, ul. Złota, ul. Zwycięzców, ul. Zygmuntowska, ul. Żeglarska, ul. Źródłana, ul. Koniecpolskiego, ul. Kresowa, ul. Bałtycka, ul. Obozowa, ul. Aniołów Stróżów, ul. Toruńska, ul. Jasna, ul. Żurawia, ul. Solna, ul. Plaźowa, ul. Mickiewicza – Zdrojowa⁹⁸.

Na terenie miasta działalność w zakresie utrzymania dróg realizowana jest przez **Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu Sp. z o.o.**, z siedzibą przy ul. 6 Dywizji Piechoty 60. Funkcjonujący w ramach spółki Zakład Drogowy zajmuje się m.in. budową i konserwacją nawierzchni drogowych i chodnikowych czy pionowym i poziomym oznakowaniem ulic. Zadania miasta z zakresu zimowego utrzymania dróg realizowane są natomiast przez Zakład Ochrony Środowiska MZZDiOŚ w Kołobrzegu, któremu miasto zleca wykonanie tej usługi.

Na terenie Kołobrzegu stale realizowane są miejskie inwestycje drogowe mające na celu poprawę jakości dostępnej infrastruktury transportowej, zarówno w ruchu samochodowym, rowerowym, jak i pieszym. **W 2019 roku w ramach miejskich inwestycji wybudowano 0,85 km nowych dróg (najmniej od 2015 roku) i wyremontowano 1,178 km istniejących dróg (najwięcej od 2016 roku), a także stworzono 96 nowych miejsc parkingowych. Piesi mogli skorzystać w 2019 roku w Kołobrzegu z 299 m² nowych chodników i 1 147 m² wyremontowanych chodników, zaś rowerzyści – z 1,4 km nowo wybudowanych ścieżek rowerowych.**

Tabela 60. Miejskie inwestycje drogowe w Kołobrzegu w latach 2012-2019.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Drogi								
długość wybudowanych dróg (w km)	0,5	1,81	0,679	0,12	1,72	1,79	3,13	0,85
długość wyremontowanych dróg (w km)	0,548	0,27	1,078	2,26	0,455	0,573	0,345	1,178
Ścieżki rowerowe								
długość wybudowanych ścieżek rowerowych (w km)	3,906	0,35	1,11	0,903	0,42	0	4,566	1,4
Chodniki								
powierzchnia wybudowanych chodników (w m ²)	15 170	5 758	4 066	940	bd	bd	570	299
powierzchnia wyremontowanych chodników (w m ²)	4 542	336	4 585	4 540	bd	bd	1849	1147
Parkingi								
liczba nowych miejsc parkingowych	190	118	49	46	73	79	346	96

⁹⁸ Za: http://www.zzdw.koszalin.pl/html/Aktualne_numery_i_zarzadzania/i/990201 (dostęp 20.03.2020).

Źródło: dane Urzędu Miasta Kołobrzeg (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010-2017 (lata 2012-2017)

Wśród licznych inwestycji drogowych zrealizowanych w 2019 roku w Kołobrzegu wymienić można następujące:

- Przebudowa ul. Czarnieckiego
- Budowa dróg na osiedlu domów jednorodzinnych przy ul. 6 Dywizji Piechoty wraz z systemem kanalizacji deszczowej.
- Budowa parkingu przy ul. Kasprowicza
- Przebudowa ul. Orłowskiego
- Przebudowa ul. Perłowej
- Przebudowa ścieżki rowerowej na przedłużeniu ul. Arciszewskiego
- Remont ul. Fredry
- Remont ul. Kopernika
- Wykonanie zatoki parkingowej ul. Obozowa
- Projekt techniczny remontu ul. Warciśława.

Transport kolejowy w Kołobrzegu zapewniają dwie linie kolejowe:

- Linia kolejowa nr 402 relacji Goleniów → Kołobrzeg → Koszalin
- Linia kolejowa nr 404 relacji Szczecinek → Białogard → Kołobrzeg

Na terenie miasta zlokalizowany jest Dworzec Kolejowy Kołobrzeg (w centrum miasta) oraz przystanek kolejowy Kołobrzeg Stadion (przy skrzyżowaniu ulicy Solnej i Bałtyckiej). Funkcjonuje także bocznica kolejowa w Porcie Morskim. Miasto jest ostatnią stacją licznych pociągów zmierzających na wybrzeże. Dostępna oferta kursów kolejowych zapewnia miastu bezpośrednie połączenie kolejowe m.in. ze Szczecinem (szynobusy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego), Słupskiem, Poznaniem, Przemysłem, Warszawą czy Koszalinem. Kolejowe przewozy pasażerskie realizowane są przez PKP Intercity oraz POLREGIO.

Transport kolejowy w Kołobrzegu rozwija się, wzrasta znaczenie kołobrzeskiego dworca kolejowego jako regionalnego punktu wyjazdowego i przyjazdowego dla podróżnych. Zgodnie z danymi Urzędu Transportu Kolejowego, pochodzącymi z systemów sprzedaży biletów przewoźników kolejowych, **w 2018 roku Kołobrzeg był jedną z 214 stacji w całym kraju, na których zatrzymywał się więcej niż jeden przewoźnik, o dobowej wymianie pasażerskiej powyżej 1 000 osób. Średnia dobową wymianę pasażerów na Dworcu Kolejowym w Kołobrzegu ukształtowała się w 2018 roku na poziomie 3 000 osób**, tj. identycznym jaki stwierdzono na stacjach Warszawa Ursus Niedźwiadek, Warszawa Rakowiec, Poznań Garbary, Wieliczka Rynek-Kopalnia czy Wrocław Mikołajów. **W 2017 roku liczba pasażerów wsiadających i wysiadających na stacji kolejowej w Kołobrzegu była niższa i wynosiła dziennie średnio 2 700 osób**. W przypadku stacji Kołobrzeg Stadion, z uwagi na średnią dobową wymiany pasażerskiej poniżej 1000 podróżnych, dane ogólne wyrażane są w przedziałach. **W 2018 roku średnia dobową wymianę pasażerów na stacji Kołobrzeg Stadion mieściła się w przedziale 50-99 osób, zaś w 2017 roku w przedziale 0-99 osób**⁹⁹. Oprócz roli transportowej tory kolejowe w Kołobrzegu pełnią funkcję kształtującą przestrzeń i wyznaczającą części miasta – tory sąsiadują ze strefą „A” ochrony uzdrowiskowej, rozdzielając śródmieście od tzw. dzielnicy uzdrowiskowej i zachodniej części miasta.

⁹⁹ Za: Wymiana pasażerska na stacjach w Polsce w 2018 r., Wymiana pasażerska na stacjach w Polsce w 2017 r.; <https://www.utk.gov.pl/pl/raporty-i-analizy/analizy-i-monitoring/analizy-i-opracowania> (dostęp 03.04.2020).

Transport lotniczy reprezentowany jest przez Lotnisko Kołobrzeg-Bagicz. Jest to dawne powojaskowe (poradzieckie) lotnisko, zlokalizowane ok. 8 km od centrum Kołobrzegu. W 2012 roku lotnisko zostało ponownie otwarte, tym razem jako lotnisko cywilne, czynne sezonowo (od 1 czerwca do 30 września), 7 dni w tygodniu od 10:00 do 18:00¹⁰⁰. Lotnisko jest administrowane przez Stowarzyszenie Lotnicze w Bagiczu, prowadzące loty turystyczne oraz imprezy sportowe związane z lotnictwem. **Najbliższy port lotniczy, położony ok. 90 km od Kołobrzegu,** znajduje się w Szczecinie-Goleniowie. Miasto posiada zarówno drogowe, jak i kolejowe połączenie z Portem Lotniczym Szczecin Goleniów, co pozwala na szybkie i łatwe przemieszczanie się.

Transport morski w Kołobrzegu rozwija się w oparciu o Port Kołobrzeg. Na jego obszarze funkcjonuje port handlowy, port rybacki, port jachtowy i port pasażerski. W porcie handlowym odbywa się załadunek i przeładunek towarów przywożonych na jednostkach pływających o długości do 100 m i zanurzeniu do 4,7 m, pełni on również rolę logistyczną i spedycyjną oraz jest miejscem świadczenia usług z zakresu składowania towarów. Port rybacki skupia przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z rybołówstwem, ale także świadczące usługi stoczniowe czy oferujące usługi z zakresu wędkarstwa morskiego. Port jachtowy (Marina Solna) jest wykorzystywany przez pasjonatów jachtów, zaś port pasażerski w Kołobrzegu stanowi jedną z większych atrakcji turystycznych w mieście. W porcie na stałe cumują statki pasażerskie, oferujące rejsy turystyczne, w tym na międzynarodowej trasie Kołobrzeg-Bornholm.

Wg statystyki publicznej w 2019 roku do portu w Kołobrzegu przewieziono 30 972 pasażerów w ruchu międzynarodowym. Dane Zarządu Portu Morskiego pokazują natomiast informację o pasażerach korzystających również z usług w transporcie krajowym – statki wędkarskie przewiozły 30733 osób, statki pasażerskie 316 468 osób.

5.2. Transport zbiorowy

Usługi drogowego **transportu zbiorowego** w skali regionalnej i krajowej realizowane są przez przewoźników autokarowych i busowych. Wykorzystywany jest w tym celu **Dworzec Autobusowy w Kołobrzegu oraz liczne przystanki** zlokalizowane w różnych punktach miasta. Oferta przewozów zbiorowych jest dostosowywana do potrzeb – w sezonie letniego nasilenia ruchu turystycznego kursów odbywa się więcej, a także uruchamiane są dodatkowe połączenia autobusowe, łączące Kołobrzeg z najbardziej odległymi częściami kraju. Kołobrzeg posiada **regionalne i międzyregionalne połączenia autobusowe** m.in. z następującymi miastami: Białogard, Białowieża, Białystok, Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Bytów, Ciechocinek, Cieszyń, Częstochowa, Elbląg, Gdańsk, Gdynia, Gliwice, Goleniów, Gorzów Wielkopolski, Kalisz, Kamienna Góra, Katowice, Kielce, Koszalin, Kraków, Legnica, Lubąń, Lwówek Śląski, Łódź, Międzyzdroje, Olsztyn, Opole, Płock, Poznań, Rybnik, Staszów, Szczecin, Tomaszów Mazowiecki, Toruń, Tychy, Wałbrzych, Warszawa, Włocławek, Wrocław, Zabrze, Zakopane, Zielona Góra, Żagań, Żary. Międzynarodowe przewozy autokarowe realizowane są w kierunku Berlina.

W skali lokalnej można wskazać istniejące połączenia autobusowe do miejscowości znajdujących się w gminach powiatu kołobrzесьkiego (Gościno, Dygowo, Kołobrzeg, Rymań, Siemyśl, Ustronie Morskie) oraz gminach sąsiednich powiatów, realizowane w większości przez prywatne firmy przewozowe. Zgodnie z obecnie obowiązującymi rozkładami jazdy miasta posiada połączenia autobusowe m.in. z Charzynem, Chojnicami, Czerninem, Darłówkiem, Drzonowem, Dźwirzynem,

---

¹⁰⁰ Za: <https://www.lotniska.dlapilota.pl/bagicz> (dostęp 20.03.2020).

Gąskowem, Gościnem, Kłopotowem, Mielnem, Mrzeżynem, Pobierowem, Ramlewem, Rewalem, Rusowem, Sarbią, Siemysłem, Świelubiem, Unieściem, Ustroniem Morskim czy Wieniotowem¹⁰¹.

Zadania gminy z zakresu transportu zbiorowego na terenie miasta Kołobrzeg realizowane są za pośrednictwem **Komunikacji Miejskiej w Kołobrzegu Sp. z o.o.** (ul. Solna 2), spółki, której właścicielem wszystkich udziałów jest Gmina Miejska Kołobrzeg. Podstawowym przedmiotem działania Komunikacji Miejskiej w Kołobrzegu Sp. z o.o. jest świadczenie usługi przewozowej w ramach lokalnego transportu zbiorowego. Usługi obejmują przewozy regularne oraz nieregularne na terenie miasta i przyległych terenach podmiejskich¹⁰². **Z usług KM w Kołobrzegu korzysta ok. 72 000 pasażerów rocznie.** Bilety komunikacji miejskiej można zakupić w formie papierowej, ale popularne są także aplikacje mobilne i zakup biletów on-line (np. aplikacja SkyCash, system GoPay).

Przewozy w ramach transportu miejskiego realizowane są przez KM w Kołobrzegu za pomocą 30 nowoczesnych autobusów na 12 liniach o łącznej długości 114,2 km¹⁰³.

- Linia 1: Jagiellońska → Zieleniewo → Rościcino; Zieleniewo → Jagiellońska; Rościcino → Jagiellońska,
- Linia 2: Arka → Grzybowska; Grzybowska → Arka,
- Linia 3: Grzybowska → Jagiellońska; Jagiellońska → Grzybowska,
- Linia 4: Starynowska → Arka; Arka → Starynowska | Korzystno; Korzystno | Starynowska → Arka,
- Linia 5: Grzybowska → Podczele; Podczele → Grzybowska,
- Linia 6: Jagiellońska → Grzybowo; Grzybowo → Jagiellońska,
- Linia 7: Janiska → Źródlana; Źródlana → Janiska,
- Linia 8B: Źródlana → Mickiewicza → Jagiellońska,
- Linia 8A: Źródlana → Unii → Jagiellońska,
- Linia 9: Kołobrzeg → Pustary; Pustary – Kołobrzeg; Bogucino 1 → Kołobrzeg,
- Linia 10: Jagiellońska → Zieleniewo; Zieleniewo → Jagiellońska,
- Linia 11: Starynowska → Źródlana; Źródlana → Starynowska,
- Linia S: Starynowska → Podczele; Podczele → Starynowska.

¹⁰¹ Rozkład jazdy i kierunki odjazdu za: <https://www.e-podroznik.pl> (dostęp 20.03.2020).

¹⁰² Za: <http://www.km.kolobrzeg.pl/o-firmie> (dostęp 20.03.2020).

¹⁰³ W porównaniu do lat 2012-2013, gdy długość linii autobusowych wynosiła 64 km, **od 2017 roku długość linii prowadzonych przez Komunikację Miejską w Kołobrzegu wzrosła niemal dwukrotnie (o 50,2 km, tj. o 78,4%).**

W celu popularyzacji korzystania mieszkańców z usług przewozów komunikacji publicznej władze miasta wprowadzają szereg uprawnień obniżających koszty przejazdów. Uprawnienia ustawowe do korzystania z przejazdów bezpłatnych posiadają: Posłowie na Sejm i Senatorowie Senatu RP, inwalidzi wojenni i wojskowi oraz kombatancki, w tym osoby represjonowane posiadające status inwalidów wojennych lub wojskowych, przewodnicy towarzyszący inwalidom wojennym i wojskowym, posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci uczęszczające do przedszkoli specjalnych, uczniowie szkół specjalnych oraz ich opiekunowie w drodze do i ze szkoły/przedszkola (najkrótszą trasą). Uprawnienia ustawowe do korzystania z przejazdów z ulgą 50% przysługują: studentom, kombatancom, osobom będącym ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz weterani poszkodowani.

Ponadto władze miasta Kołobrzeg zdecydowały o objęciu dodatkowych grup uprawnieniami gminnymi do korzystania z bezpłatnych i ulgowych przejazdów komunikacją miejską, premiując korzystanie z personalizowanych biletów elektronicznych. Do przejazdów bezpłatnych uprawnione są dzieci w wieku do lat 6 oraz osoby posługujące się wyłącznie biletem elektronicznym spersonalizowanym:

1. Osoby, które ukończyły 60 rok życia, posiadające kołobrzeską kartę mieszkańca,
2. Osoby, które ukończyły 70 rok życia, będące mieszkańcami Gminy Miasto Kołobrzeg, Gminy Kołobrzeg i Gminy Dygowo,
3. Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadpodstawowych w wieku do 22 lat, będący mieszkańcami Gminy Miasto Kołobrzeg, Gminy Kołobrzeg i Gminy Dygowo,
4. Osoby niepełnosprawne,
5. Opiekun/przewodnik osoby niepełnosprawnej,
6. Opiekun dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością w wieku do lat 16, które wymaga opieki – przy przejazdach pomiędzy miejscem zamieszkania a szkołą,
7. Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi I stopnia (po oddaniu 18 litrów – mężczyźni, 15 litrów – kobiety) zamieszkali na terenie Powiatu Kołobrzieskiego,
8. Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi II stopnia (po oddaniu 12 litrów – mężczyźni, 10 litrów – kobiety) przez okres 1 roku od daty ostatniego oddania krwi, zamieszkali na terenie Powiatu Kołobrzieskiego,
9. Pracownicy przewoźnika.

Uprawnienia gminne do korzystania z przejazdów z ulgą 75% przysługują osobom posługującym się biletami papierowymi zakupionymi w punktach sprzedaży, w pojeździe lub posługujące się biletem elektronicznym na okaziciela:

1. Osoby, które ukończyły 70 rok życia, będące mieszkańcami Gminy Miasto Kołobrzeg, Gminy Kołobrzeg i Gminy Dygowo,
2. Osoby niepełnosprawne,
3. Opiekun/przewodnik osoby niepełnosprawnej,
4. Opiekun dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością w wieku do lat 16, które wymaga opieki – przy przejazdach pomiędzy miejscem zamieszkania a szkołą,
5. Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi I stopnia (po oddaniu 18 litrów – mężczyźni, 15 litrów – kobiety) zamieszkali na terenie Powiatu Kołobrzieskiego,
6. Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi II stopnia (po oddaniu 12 litrów – mężczyźni, 10 litrów – kobiety) przez okres 1 roku od daty ostatniego oddania krwi, zamieszkali na terenie Powiatu Kołobrzieskiego,
7. Pracownicy przewoźnika.

Zgodnie z przyjętymi założeniami uprawnienia gminne do korzystania z przewozów z ulgą 50% przyznane zostały osobom, które świadczyły pracę po 1956 r. na rzecz organizacji politycznych i związków zawodowych, nielegalnych w rozumieniu przepisów obowiązujących do kwietnia 1989 r. i osoby, które nie wykonywały pracy w okresie przed dniem 4 czerwca 1989 r. na skutek represji politycznych oraz osobom posługującym się wyłącznie biletem elektronicznym spersonalizowanym:

1. Dzieci i młodzież od lat 6 do lat 18 realizujący obowiązek szkolny i nauki
2. Uczniowie dziennych szkół ponadpodstawowych objętych polskim systemem oświaty w wieku do lat 22
3. Emeryci i renciści będący mieszkańcami Gminy Miasto Kołobrzeg, Gminy Kołobrzeg i Gminy Dygowo.

Z kolei ulga 30% przysługuje następującym grupom osób posługujących się biletami papierowymi zakupionymi w punktach sprzedaży, w pojeździe lub biletem elektronicznym na okaziciela:

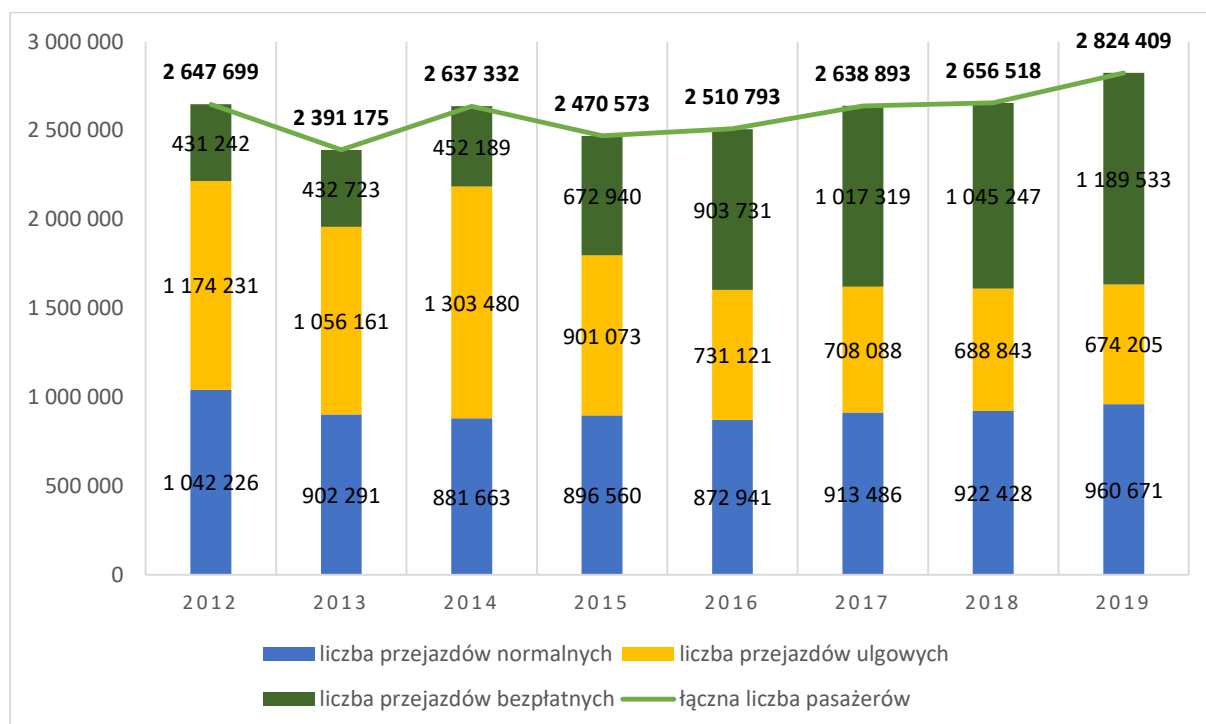
1. Dzieci i młodzież od lat 6 do lat 18 realizujący obowiązek szkolny i nauki
2. Uczniowie dziennych szkół ponadpodstawowych objętych polskim systemem oświaty w wieku do lat 22
3. Studenci zagranicznych szkół wyższych w wieku do lat 24
4. Inwalidzi słuchu
5. Emeryci i renciści
6. Bezrobotni będący mieszkańcami Gminy Miasto Kołobrzeg, Gminy Kołobrzeg i Gminy Dygowo, zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kołobrzegu – poza niedzielami i świętami¹⁰⁵.

Działania władz związane z rozwijaniem oferty transportowej miejskiego przewoźnika, zwiększaniu liczby tras i długości linii autobusowych oraz poprawy jakości i standardu autobusów, przyczyniają się do systematycznego wzrostu zainteresowania usługami transportu miejskiego. **W 2019 roku z przewozów w ramach Komunikacji Miejskiej w Kołobrzegu skorzystało ponad 2,8 mln pasażerów, a ich liczba od 2015 roku stale rośnie.** Zmieniała się na przestrzeni lat nieco struktura przejazdów, co wynikało z rozszerzania katalogu pasażerów uprawnionych do przejazdów ulgowych czy bezpłatnych. W 2012 roku z przejazdów normalnych skorzystało ponad 1 mln pasażerów, co stanowiło 39% ogółu korzystających, z przejazdów ulgowych – ponad 1,1 mln pasażerów (44%), a z przejazdów bezpłatnych – ponad 431 tys. pasażerów (16%). **Natomiast w 2019 roku pasażerowie korzystający z przejazdów bezpłatnych stanowili aż 42% odbiorców usług KM w Kołobrzegu (niemal 1,2 mln osób, tj. o 175% więcej niż w 2012 roku).** Znacząco zmniejszył się natomiast udział pasażerów uprawnionych do przejazdów ulgowych, którzy w 2019 roku stanowili tylko 24% korzystających (674 tys. osób, tj. o 42% mniej niż w 2012 roku), a także liczba pasażerów ponoszących pełną opłatę za przejazd, którzy stanowili 34% ogółu korzystających (ponad 960 tys. osób, tj. o 7,8% mniej niż w 2012 roku). **Ogółem liczba pasażerów korzystających z przewozów Komunikacji Miejskiej w Kołobrzegu wzrosła w latach 2012-2019 o niemal 6,7%.**

---

¹⁰⁵ Za: Uchwała Nr X/133/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia uprawnień pasażerów Komunikacji Miejskiej w Kołobrzegu sp. z o.o. do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów środkami lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg, Gminy Kołobrzeg i Gminy Dygowo.

Wykres 54. Liczba pasażerów korzystających z przewozów organizowanych przez Komunikację Miejską w Kołobrzegu Sp. z o.o. w latach 2012-2019.

Źródło: dane Komunikacji Miejskiej w Kołobrzegu Sp. z o.o. (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2012-2017)

Problemy związane z nadmierną eksploatacją systemu dróg w Kołobrzegu, w tym niewydolność układu drogowego, nasilająca się szczególnie w okresie natężonego ruchu turystycznego, szybko pogarszająca się w jego efekcie jakość nawierzchni drogowych, nieodpowiedni stan infrastruktury towarzyszącej oraz negatywne skutki nadmiernego ruchu komunikacyjnego dla środowiska i mieszkańców (hałas, emisja spalin) powodują ukierunkowanie działań władz miejskich na idee zrównoważonego transportu. W licznych dokumentach strategicznych wskazuje się na konieczność uspokojenia ruchu samochodowego w mieście, tworzenie i promowanie alternatywnych sposobów transportu (w tym głównie ruchu rowerowego) czy tworzenie stref ruchu uspokojonego. Równolegle prowadzone są działania inwestycyjne i modernizacyjne w zakresie budowy nowych i remontów istniejących dróg oraz poprawy jakości nawierzchni.

O znaczeniu zrównoważonego transportu oraz świadomości władz w tym zakresie świadczy fakt, że kwestie transportowe uwzględniane są w wielu dokumentach strategicznych miasta. W *Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020* w ramach celu strategicznego *B Tworzenie przyjaznych warunków rozwoju gospodarczego* wskazano cel operacyjny, jakim jest *zwiększenie dostępności komunikacyjnej Kołobrzegu*. W *Wieloletnich Strategicznych Programach Operacyjnych na lata 2016-2020* w programie PRZEDSIĘBIORCZY KOŁOBRZEG umiejscowiono obszar TRANSPORT. Kwestie transportowe uznano za kluczowe w zakresie wpływu na kształtowanie obrazu miasta pod kątem jego funkcjonalności, atrakcyjności turystycznej i konkurencyjności gospodarczej. Z takiego podejścia wynika wskazanie do realizacji projektu *Zróżnicowana infrastruktura komunikacyjna – Transport*, w ramach którego realizowane są zadania związane z usprawnieniem oraz modernizacją systemu komunikacyjnego miasta. Obejmują one m.in. zagadnienia dedykowane poprawie sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym (stworzenie wydajnego układu komunikacyjnego i drogowego, udrożnienie i poprawa dostępności komunikacyjnej oraz unowocześnienie stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej), udrożnienia oraz poprawy dostępności komunikacyjnej

miasta, unowocześnienia stanu infrastruktury drogowej i towarzyszącej, poprawy skomunikowania Kołobrzegu z resztą kraju czy stworzeniem wydajnego układu drogowego.

Działania w zakresie systemu komunikacji zostały umiejscowione również wśród zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028*. W ramach celu głównego 3. *Przyjazne miejsce do życia* sformułowany został cel szczegółowy 2. *Poprawa systemu komunikacji*. Zwraca się w nim uwagę na konieczność stworzenia w mieście warunków do sprawnego i bezpiecznego przemieszczania mieszkańców przy ograniczeniu szkodliwego wpływu na środowisko naturalne i warunki życia mieszkańców (m.in. budowa nowych dróg rowerowych), rozwój komunikacji publicznej i alternatywnych form komunikacyjnych (np. roweru miejskiego), dążenie do wprowadzenia stref wolnych od ruchu samochodowego lub woonerów, wypracowanie nowej polityki parkingowej (rozwiązanie problemu braku miejsc parkingowych) czy działania na rzecz poprawy systemu komunikacji kolejowej.

Podobne założenia zostały przyjęte już we wcześniejszym dokumencie *Polityka transportowa Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie*. W wyniku przeprowadzonych na potrzeby opracowania dokumentu działaniach analitycznych, inwentaryzacji stanu obecnego, konsultacji społecznych, pomiarów ruchu drogowego, badań ankietowych wśród mieszkańców i turystów zidentyfikowano cztery podstawowe obszary działania, w których koncentruje się najwięcej kwestii problemowych. Znalazły się wśród nich:

- zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym – obszar NOF charakteryzuje się odcinkowymi problemami z zatłoczeniem na sieci drogowej, uciążliwymi lokalnie. Problem nasila się w sezonie turystycznym.
- transport zbiorowy – mimo wysokiej jakości drogowego transportu zbiorowego nie stanowi on alternatywy dla podróży samochodem. Zainteresowanie podróżami komunikacją miejską jest niewielkie, a z powodów ekonomicznych i uwarunkowań infrastrukturalnych brakuje odpowiednio dużego potencjału rozwoju systemu transportu zbiorowego w NOF opartego na połączeniach autobusowych. Alternatywą mogą być systemy szynowe, stąd w dokumencie pojawiła się propozycja stworzenia nowego systemu transportu zbiorowego – Lekkiej Kolei Nadmorskiej (na trasie Kołobrzeg Port – Kołobrzeg – Podczele – Ustronie Morskie) integrującej obszary turystyczne z terenami inwestycyjnymi.
- ruch rowerowy – cały obszar NOF posiada olbrzymi potencjał do rozwoju ruchu rowerowego, zarówno jako alternatywy przemieszczania się dla mieszkańców, jak i związanego z ruchem rekreacyjnym i turystycznym.
- parkowanie – problem szczególnie istotny w Kołobrzegu, gdzie występują obszarowe, sezonowe problemy z nadmiernym popytem na miejsca parkingowe.

Zgodnie z przyjętym w dokumencie założeniem mobilność powinna być traktowana w kontekście „usługi publicznej”, polegającej na zapewnieniu możliwości przemieszczania się wszystkim użytkownikom miasta. Działania powinny koncentrować się na *stworzeniu zintegrowanego systemu transportowego miasta opartego na pakiecie instrumentów wzajemnie się uzupełniających, razem oferujących optymalne warunki do przemieszczania się po danym obszarze funkcjonalnym z wykorzystaniem różnych środków transportu, ale przede wszystkim najmniej ingerujących w środowisko naturalne i przestrzeń*. Instrumentami tak rozumianej usługi mobilności są: transport zbiorowy wysoko ekologiczny, transport zbiorowy na żądanie, system dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, system roweru publicznego, system carsharing, polityka parkingowa (w tym strefy płatnego parkowania), strefy ruchu uspokojonego i ograniczonego poza podstawowym układem ulicznym miasta, systemy P+R, B+R oraz K+R, węzłowa integracja różnych środków transportu, narzędzia ITS oraz integracja wszystkich wymienionych systemów (w tym

taryfowy). Dzięki wdrożeniu ww. systemów mieszkańcy miast mieliby możliwość wykonywania podróży bez konieczności posiadania swojego samochodu. Jeden z wariantów (wariant drugi) rozwoju systemu transportowego NOF zakłada stworzenie z Kołobrzegu pierwszego polskiego miasta „bez samochodu”, czyli właśnie ukierunkowanie polityki transportowej na ograniczenie do minimum konieczności posiadania samochodu przez mieszkańców oraz użytkowania go przez turystów. Nie oznacza to oczywiście całkowitego zamknięcia ulic dla ruchu samochodowego, a jedynie – dzięki wprowadzonym różnym instrumentom w zakresie mobilności i promowania zrównoważonych form przemieszczania się – podporządkowanie go potrzebom niezmotoryzowanym uczestnikom ruchu drogowego, czyli pieszym, rowerzystom i użytkownikom transportu miejskiego. Wdrażanie rozwiązań dotyczących zrównoważonych form przemieszczania się przynosi korzyści m.in. w zakresie poprawy jakości przebywania w mieście, poprawy zdrowia mieszkańców i wzrostu aktywności fizycznej czy poprawy stanu środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie poziomu hałasu oraz emisji spalin, co jest szczególnie istotne w kontekście uzdrowskiego charakteru miasta Kołobrzeg¹⁰⁶.

Zróżnicowane działania na rzecz transportu lokalnego zostały zrealizowane w ramach zakończonego w grudniu 2018 roku projektu pn. *Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w Kołobrzegu*, wpisującego się w założenia 2 Osi Priorytetowej „Zrównoważony transport”, działanie 2.3 „Zrównoważona multimodalna mobilność miejska i działania adaptacyjne łagodzące zmiany klimatu w ramach Strategii ZIT dla Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Metropolitalnego”. Dofinansowany ze środków unijnych projekt obejmował m.in. wdrożenie systemu roweru miejskiego, budowę centrum przesiadkowego przy ul. Bałtyckiej/skrzyżowanie z ul. Solną, przebudowę 46 przystanków komunikacji miejskiej, budowę drogi rowerowej na ul. Łopuskiego (w kierunku Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji), budowę ciągu pieszo-rowerowego na ul. Starynowskiej czy budowę wiat rowerowych przy szkołach¹⁰⁷.

5.3. Infrastruktura rowerowa

O zaangażowaniu władz Miasta Kołobrzeg w rozwój turystyki rowerowej oraz rozpowszechnianie idei roweru jako środka komunikacji publicznej w mieście świadczą działania na rzecz rozwoju infrastruktury rowerowej. **Uchwałą Nr XVI/202/16 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie rozwoju infrastruktury rowerowej Gminy Miasto Kołobrzeg przyjęto Studium rozwoju infrastruktury rowerowej w Kołobrzegu.** W dokumencie przedstawione zostały kierunki działania dla ogółu zadań związanych z rozwojem infrastruktury rowerowej na terenie miasta. Treść studium obejmowała m.in.:

- analizę stanu istniejącego sieci dróg rowerowych w granicach administracyjnych miasta,
- analizę natężenia ruchu rowerowego w mieście (pomiar w 10 punktach),
- proponowany zakres inwestycyjny dla docelowego przebiegu dróg rowerowych oraz pasów rowerowych przygotowany w oparciu o klasy dróg rowerowych przedstawione w Polityce Transportowej NOF oraz możliwości zakresu prac:
  - Trasa główna KG1 (międzynarodowa R-10)
  - Trasa główna KG2
  - Trasa główna KG3

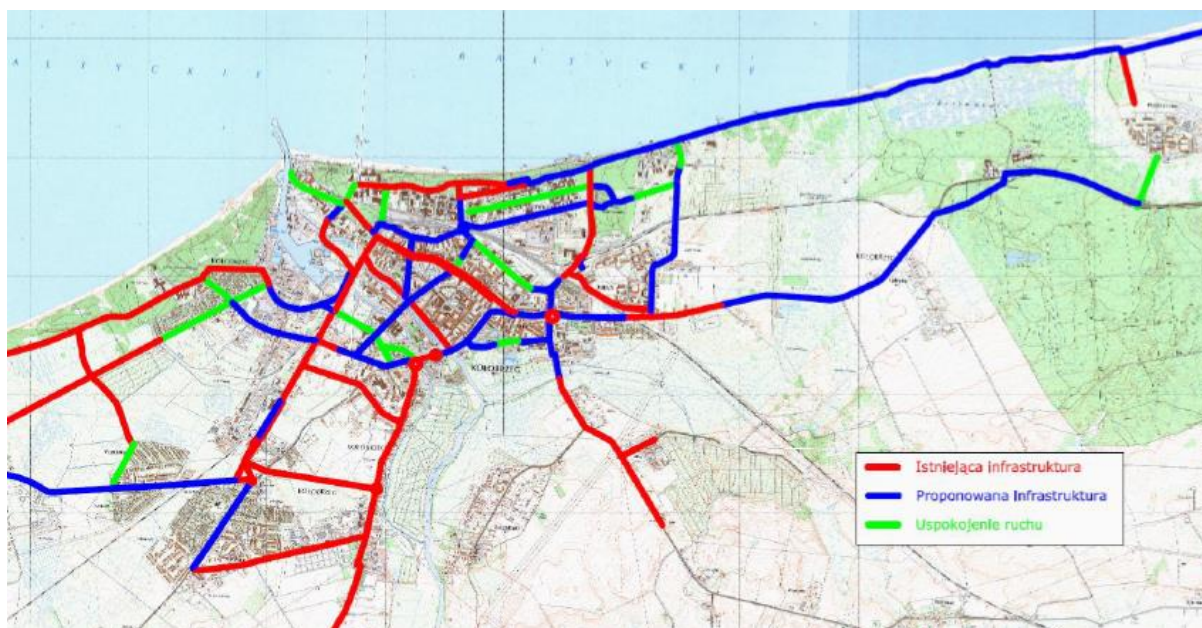
¹⁰⁶ Za: *Polityka transportowa Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie* (styczeń 2015).

¹⁰⁷ Za: <http://www.kolobrzeg.pl/samorzadowy-serwis-informacyjny/2816-dofinansowanie-projektu-rozwoju-zrownowazonej-mobilnosci-miejskiej-w-kolobrzegu>, <https://www.koszalin.pl/pl/zit/rozwoj-zrownowazonej-mobilnosci-miejskiej-w-kolobrzegu> (dostęp 20.03.2020).

- Trasa główna KG4
- Trasa lokalna KL1
- Trasa lokalna KL4
- Trasa lokalna KL5
- Trasa lokalna KL6
- Trasa lokalna KL10
- Nowa kładka nad torami
- Ulice z ruchem uspokojonym.

Rysunek 8. Zbiorcze zestawienie proponowanych inwestycji w liniową infrastrukturę rowerową w Kołobrzegu.

Źródło: Studium rozwoju infrastruktury rowerowej w Kołobrzegu

- wstępny harmonogram budowy infrastruktury rowerowej,
- stworzenie podstawowego katalogu standardów technicznych dla infrastruktury rowerowej w mieście (w oparciu o wytyczne z innych miast),
- charakterystykę infrastruktury punktowej
- propozycję Systemu Kołobrzieskiego Roweru Miejskiego.

Konsekwencją przyjętych w Studium założeń były działania na rzecz uruchomienia miejskiego systemu bezobsługowej wypożyczalni rowerów. **Kołobrzieski Rower Miejski rozpoczął działalność 15 czerwca 2017 roku**, a jego operatorem jest firma Nextbike Polska¹⁰⁸.

¹⁰⁸ Dostawa Kołobrzieskiego Roweru Miejskiego była współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

Rysunek 9. Logo Kołobrzесьkiego Roweru Miejskiego.

Źródło: <https://kolobrzescirower.pl/mapa-stacji/> (dostęp 20.03.2020)

Początkowo na 12 stacjach zlokalizowanych w różnych punktach miasta dostępnych było 125 rowerów. W 2018 roku system powiększył się o kolejną (sponsorską) stację z 10 rowerami. Obecnie na terenie Kołobrzegu znajduje się 12 stacji wypożyczania rowerów miejskich, na których dostępnych jest łącznie 125 rowerów, w tym rowery wyposażone w foteliki do przewożenia dzieci. Stacje *Kołobrzесьkiego Roweru Miejskiego* są zlokalizowane w następujących punktach miasta:

1. Nr 6301 Stadion
2. Nr 6302 ul. 1 Maja
3. Nr 6303 Ratusz
4. Nr 6304 ul. Słowińców
5. Nr 6305 Dworzec PKP
6. Nr 6306 Latarnia Morska
7. Nr 6307 Kamienny Szaniec
8. Nr 6308 ul. Arciszewskiego
9. Nr 6309 ul. Toruńska
10. Nr 6310 ul. Świętego Wojciecha
11. Nr 6311 Ogrody – ul. Fredry
12. Nr 6312 Podczele – ul. Brzeska

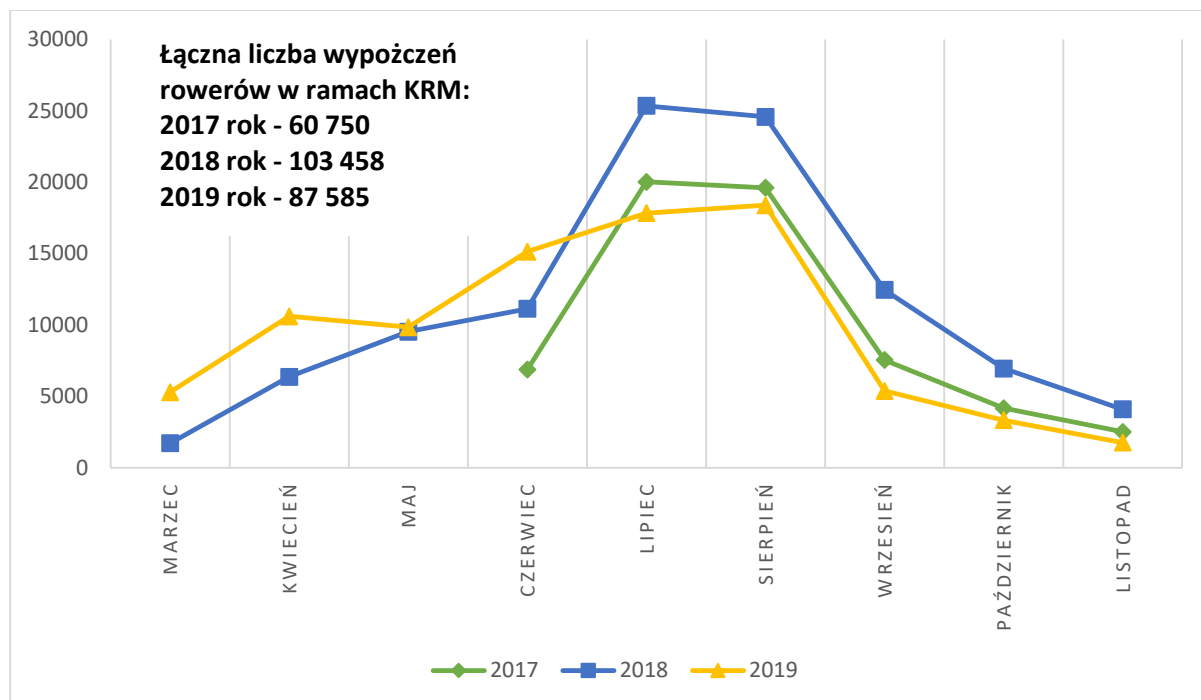
Korzystanie z roweru miejskiego w Kołobrzegu związane jest z wniesieniem opłaty inicjalnej w wysokości 10 zł oraz opłatami za wypożyczenie roweru, które są uzależnione od czasu wypożyczenia roweru. Popularności rowerów miejskich w Kołobrzegu sprzyja fakt, że pierwsze 20 minut korzystania z roweru jest darmowe, zaś posiadacze Kołobrzesckiej Karty Mieszkańca mogą liczyć na 40 minut darmowej jazdy. Koszt dłuższego wypożyczania rowerów wynosi 2 zł (od 21/41 do 60 minut), 3 zł (od 61 do 120 minut) oraz 10 zł/h (każda kolejna rozpoczęta godzina). Korzystanie z KRM jest możliwe po dokonaniu rejestracji na stronie www.kolobrzესkirower.pl oraz za pomocą aplikacji mobilnej Nextbike (w tym przy pomocy skanowania QR kodu roweru lub opcji „Wypożycz rower” w aplikacji). Osoby nieletnie, które ukończyły 13 lat mogą korzystać z KRM za zgodą rodzica lub opiekuna prawnego, natomiast osoby poniżej 13 roku życia – wyłącznie pod opieką osoby dorosłej.

176

Latarnia Morska-Kamienny Szaniec (3 478 przejazdów w 2019 roku) oraz Ratusz-Latarnia Morska (1 594 przejazdy w 2019 roku)¹⁰⁹.

W ujęciu całociowym można wskazać, że przez trzy lata działania Kołobrzckiego Roweru Miejskiego dokonano ponad 250 tys. wypożyczeń rowerów, przy czym **rekordowym był 2018 rok z niemal 103,5 tys. wypożyczeń**. Największą popularnością rowery miejskie cieszą się w miesiącach letnich, głównie lipcu i sierpniu, natomiast w miesiącach jesiennych (wrzesień – listopad) zainteresowanie korzystaniem z rowerów znacząco spada. Pozytywnym zjawiskiem jest fakt rosnącego korzystania z KRM w początkowych miesiącach działania systemu, tj. od marca.

Wykres 55. Wypożyczenia rowerów z systemu Kołobrzckiego Roweru Miejskiego w latach 2017-2019 według miesięcy.

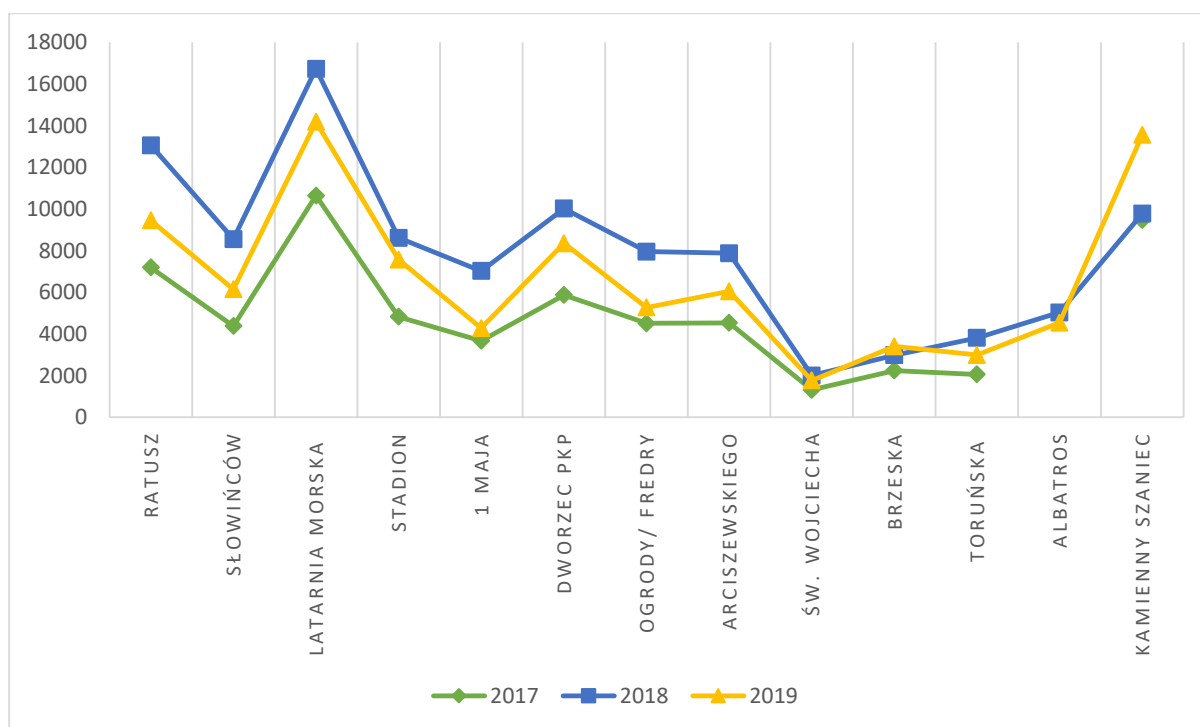

Źródło: dane Urzędu Miasta Kołobrzeg

Bez wątplenia najpopularniejszą stacją KRM jest stacja Latarnia Morska, w której w 2019 roku dokonano ponad 14 tys. wypożyczeń, co stanowiło 16% wszystkich wypożyczeń rowerów miejskich w tym roku. Kolejne pod względem popularności miejsca wypożyczeń rowerów to stacje Kamienny Szaniec (ponad 13,5 tys. wypożyczeń w 2019 roku) oraz Ratusz (niemal 9,5 tys. wypożyczeń). Stacje o relatywnie najmniejszej liczbie korzystających z rowerów miejskich mieszczą się przy ul. Św. Wojciecha (1,7 tys.), Toruńskiej (niemal 3 tys.) oraz Brzeskiej (3,4 tys.). Popularność poszczególnych stacji KRM nie zmienia się na przestrzeni lat – te same stacje są najczęściej i najrzadziej wybierane przez użytkowników rowerów miejskich.

¹⁰⁹ Dane za: <https://kolobrzekrower.pl/koniec-sezonu-rowerowego-w-kolobrzegu/> (dostęp 20.03.2020).

Wykres 56. Wypożyczenia rowerów z systemu Kołobrzесьkiego Roweru Miejskiego w latach 2017-2019 według stacji.

Źródło: dane Urzędu Miasta Kołobrzeg

Dane statystyki publicznej (GUS) wskazują, że w 2018 roku na terenie Miasta Kołobrzeg znajdowało się 40 km ścieżek rowerowych, w zdecydowanej większości pozostających pod zarządem gminy – 31,7 km (79%). Sieć ścieżek rowerowych uzupełniały ścieżki pod zarządem urzędu marszałkowskiego (5,2 km) i pod zarządem powiatu (3,1 km). Dane o długości ścieżek rowerowych w poszczególnych latach wskazują na dynamiczny wzrost infrastruktury rowerowej w Kołobrzegu. W porównaniu do 2012 roku, gdy w granicach miasta znajdowało się 20,8 km ścieżek rowerowych, w 2018 roku długość ścieżek rowerowych wzrosła niemal dwukrotnie.

Tabela 61. Ścieżki rowerowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018 (w km).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem	20,8	23,5	35,5	38,3	38,8	39,5	40,0
pod zarządem gminy	-	20,8	29,4	30,3	30,3	30,3	31,7
pod zarządem starostwa powiatowego	-	1,1	1,1	3,0	3,0	3,7	3,1
pod zarządem urzędu marszałkowskiego	-	1,6	5,0	5,0	5,5	5,5	5,2

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Również wskaźniki dotyczące ścieżek rowerowych wskazują na rozwój infrastruktury rowerowej w Kołobrzegu, a jednocześnie ogromną przewagę miasta w tym zakresie nad innymi jednostkami referencyjnymi. **W przeliczeniu na 10 tys. km² powierzchni na terenie Kołobrzegu znajdowało się ponad 15,5 tys. km ścieżek rowerowych**, o 92% więcej niż w 2012 roku (8,1 tys. km). W tym samym roku na 10 tys. km² powierzchni województwa zachodniopomorskiego dostępnych było 370 km ścieżek rowerowych, a na 10 tys. km² powierzchni kraju – niemal 445 km ścieżek rowerowych.

Oznacza to kilkudziesięciokrotną przewagę Kołobrzegu nad innymi jednostkami referencyjnym w zakresie długości ścieżek rowerowych na 10 tys. km² powierzchni.

Natomiast w przeliczeniu na 10 tys. ludności Miasto Kołobrzeg posiadało 8,63 km ścieżek rowerowych, tj. o 95% więcej niż w 2012 roku, gdy wskaźnik wynosił 4,43 km ścieżek rowerowych na 10 tys. mieszkańców. Od 2014 roku miasto posiadało najwyższe wartości wskaźnika spośród analizowanych jednostek referencyjnych – w latach 2012-2013 liderem zestawienia był powiat kołobrzeski. W 2018 roku na 10 tys. ludności powiatu przypadało 8,20 km ścieżek rowerowych, zaś średnie dla województwa zachodniopomorskiego (4,98 km) i kraju (3,62 km) były znacznie niższe.

Tabela 62. Ścieżki rowerowe – wskaźniki w latach 2012-2018 (w km).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ścieżki rowerowe na 10 tys. km²							
Polska	222,4	247,1	298,9	345,3	360,1	388,2	444,7
Zachodniopomorskie	205	234	270,9	296,3	320,1	329,9	370,3
Powiat kołobrzeski	736,9	622,4	730	804,5	811,4	716,2	899,7
Kołobrzeg	8 102,8	9 154,7	13 829,4	14 920,1	15 114,9	15 387,6	15 582,4
Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności							
Polska	1,81	2,01	2,43	2,81	2,93	3,16	3,62
Zachodniopomorskie	2,73	3,12	3,62	3,97	4,29	4,43	4,98
Powiat kołobrzeski	6,71	5,66	6,65	7,33	7,40	6,52	8,20
Kołobrzeg	4,43	5,01	7,60	8,21	8,35	8,48	8,63

*dane za 2019 rok są niedostępne

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

5.4. Polityka parkingowa

Działalność administracyjną dotyczącą kołobrzeskich Stref Płatnego Parkowania prowadzi **Komunikacja Miejska w Kołobrzegu Sp. z o.o.** W strefie płatnego parkowania obowiązują opłaty za postój pojazdów samochodowych. Opłaty za korzystanie z parkingów administrowanych przez Komunikację Miejską w Kołobrzegu mogą być wnoszone poprzez uiszczenie opłaty w parkometrze albo za pomocą systemu płatności mobilnych (w tym usługa mobiParking w SkyCash, aplikacja Mobile Parking Pango). Opłaty są pobierane za postój w dni robocze, od poniedziałku do piątku, w okresie od 1 października do 30 kwietnia każdego roku w godzinach 9:00-18:00 oraz w okresie od 1 maja do 30 września w godzinach 9:00-21:00. Stawki opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania na terenie gminy miasto Kołobrzeg uchwalane są przez Radę Miasta Kołobrzeg i dotyczą one wysokości opłat jednorazowych (biletów) oraz wysokości opłat abonamentowych. Specjalna stawka abonamentu przysługuje posiadaczom pojazdów z napędem hybrydowym, którego emisja CO₂ nie przekracza 100g/km. Opłata za 30 dniowy abonament ECO dla posiadaczy samochodów hybrydowych wynosi 20 zł, podczas gdy standardowa opłata za 30 dniowy abonament w strefie płatnego parkowania została określona na poziomie 250 zł, a dla posiadacza Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca – 60 zł.

Na terenie miasta Kołobrzeg ustalona została strefa płatnego parkowania na drogach publicznych, z podziałem na strefę A i strefę B. Strefa A obejmuje obszary, które ograniczają ulice:

- Portowa, Towarowa, Morska, Obrońców Westerplatte, Mickiewicza (od Zdrojowej do Rodziewiczówny), Rodziewiczówny, Sikorskiego, Sułkowskiego, Wschodnia (działka nr 46 i nr 15/8 obręb 6), Przesmyk (na odcinku od granicy działki nr 16/3 obręb 6 do ulicy Wschodniej), IV Dywizji Wojska Polskiego, Fredry, wzdłuż torów kolejowych od ulicy Fredry do ulicy Zdrojowej, Zdrojowa, Mickiewicza (od Zdrojowej do Portowej).
- Arciszewskiego na odcinku od ulicy Jedności Narodowej do granicy działki nr 10/3 obręb 2
- Plażowa, na odcinku od ulicy Klonowej do ulicy Wylotowej.

Strefa płatnego parkowania – strefa B obejmuje obszary, które ograniczają ulice: Rieczna, Bulwar Marynarzy Okrętów Pogranicza, Solna, Kolejowa, Unii Lubelskiej i Budowlana¹¹⁰.

Rysunek 11. Strefa płatnego parkowania w Kołobrzegu

Źródło: Uchwała Nr XVI/223/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz opłat za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg oraz sposobu ich pobierania (uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2020 r.).

Na podstawie zatwierdzonych przez Starostę Kołobrzieskiego projektów stałej organizacji ruchu w strefie płatnego parkowania na terenie gminy miasto Kołobrzeg wyznaczono płatne miejsca postojowe dla pojazdów samochodowych w pasach drogowych dróg gminnych zlokalizowanych w strefie płatnego parkowania na terenie gminy miasto Kołobrzeg. Obejmują one następujące ulice:

- Strefa A:
  1. ul. Grottgera (na odcinku od ul. Zdrojowej do ul. Sikorskiego),
  2. ul. Kościuszki (na odcinku od ul. Grottgera do ul. Fredry),
  3. ul. Krakusa i Wandy (na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Kasprowicza),
  4. ul. Kołtątaja (na odcinku od ul. Kościuszki do torów kolejowych PKP),
  5. ul. Wschodnia (na odcinku od ul. Sułkowskiego do ul. IV Dywizji Wojska Polskiego),
  6. ul. Przesmyk (na odcinku od granicy działki nr 16/3 obręb 6 do ul. Wschodniej),
  7. ul. Portowa (na odcinku od ul. Mickiewicza wzdłuż terenów portowych),
  8. ul. Spacerowa (na odcinku od ul. Mickiewicza do skrzyżowania z ul. Towarową),
  9. ul. Obrońców Westerplatte (na odcinku od ul. Zdrojowej do ul. Morskiej),
  10. ul. Towarowa (na odcinku od ul. Mickiewicza do Nabrzeża Pasażerskiego),

¹¹⁰ Za: Uchwała Nr XVI/223/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz opłat za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg oraz sposobu ich pobierania.

11. ul. Mickiewicza (na odcinku od ul. Zdrojowej do ul. Rodziewiczówny).

- Strefa B:

1. ul. Armii Krajowej (na odcinku od Katedralnej do ul. Sybiraków),
2. ul. Mariacka (na odcinku od ul. Narutowicza do ul. Wąskiej),
3. Plac Ratuszowy (na odcinku od ul. Giełdowej do ul. Ratuszowej),
4. ul. Ratuszowa (na odcinku od Armii Krajowej do ul. Dubois),
5. ul. Giełdowa (na odcinku od ul. Dubois do ul. Plac Ratuszowy),
6. ul. Dubois (na odcinku od ul. Katedralnej do ul. Giełdowej),
7. ul. Katedralna (na odcinku od Al. Św. Jana Pawła II do ul. Mariackiej),
8. ul. Dworcowa (na odcinku od Placu 18 Marca do ul. Łopuskiego),
9. Al. Kolejowa (zlokalizowane przy Dworcu PKP),
10. ul. Łopuskiego (na odcinku od ul. Unii Lubelskiej do ul. Dworcowej),
11. Al. Św. Jana Pawła II (na odcinku od ul. Budowlanej do ul. Sybiraków),
12. ul. Sybiraków (na odcinku od Al. Św. Jana Pawła II do ul. Armii Krajowej),
13. ul. Plażowa (na odcinku od ul. Klonowej do ul. Wylotowej),
14. ul. Arciszewskiego (na odcinku od ul. Jedności Narodowej do granicy działki nr 10/3 obręb 2)¹¹¹.

W strefie płatnego parkowania w Kołobrzegu dostępnych jest łącznie 1 106 miejsc parkingowych, a do dyspozycji kierowców jest również 66 parkometrów. Przeciętne zapętnienie pojazdami stref płatnego parkowania w Kołobrzegu w latach 2018-2019 kształtowało się na poziomie 60-70%. W 2019 roku liczba sprzedanych biletów parkingowych w mieście wyniosła ponad 815 tys., co stanowiło znaczący wzrost (o ponad 105 tys.) w porównaniu do roku poprzedniego. W 2018 roku sprzedano ok. 709 tys. biletów parkingowych, tj. o niemal 15% mniej niż w 2019 roku. Porządkowanie polityki parkingowej miasta obrazują dane statystyczne dotyczące stref płatnego parkowania **w latach 2014-2019.** W tym okresie **liczba płatnych miejsc postojowych w Kołobrzegu wzrosła o 276 miejsc** (tj. o 33%), zaś liczba parkometrów zwiększyła się o 28 obiektów (tj. o 74%). Jednocześnie zmiennie kształtowała się liczba sprzedanych biletów parkingowych, maksimum, na poziomie 828 tys. osiągając w 2016 roku, zaś minimum – z 709,9 tys. biletów parkingowych – w 2018 roku. Ogółem jednak liczba biletów parkingowych sprzedanych w 2019 roku okazała się o 9% wyższa niż w 2014 roku.

Tabela 63. Strefy płatnego parkowania w Kołobrzegu w latach 2014-2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
liczba sprzedanych biletów parkingowych	747 323	821 749	828 157	725 668	709 922	815 437
liczba parkometrów	38	40	42	42	66	66
liczba płatnych miejsc postojowych	830	830	750	750	1 106	1 106
zapełnienie strefy pojazdami parkującymi w SPP	bd	51,5%	88%	76%	60-70%	60-70%

Źródło: dane Komunikacji Miejskiej w Kołobrzegu Sp. z o.o. (lata 2018-2019) oraz Raport o stanie miasta. Kołobrzeg w liczbach w latach 2010- 2017 (lata 2014-2017)

¹¹¹ Za: Zarządzenie Nr 48/20 Prezydenta Miasta Kołobrzeg z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie wyznaczenia w strefie płatnego parkowania na terenie Gminy Miasto Kołobrzeg płatnych miejsc postojowych dla pojazdów samochodowych.

6. Inteligentne Zarządzanie (GOV, Smart Governance)

6.1. Partycypacja obywatelska

We współczesnym zarządzaniu jednostkami administracji samorządowej coraz częściej uwzględnia się partycypację obywatelską, czyli aktywny udział mieszkańców w podejmowaniu decyzji i działań na rzecz rozwoju swojego miasta czy gminy. Partycypacja obywatelska skupia się na wspieraniu się władzy lokalnej i obywateli oraz współdecydowaniu, a jednocześnie współodpowiedzialności, mieszkańców za podejmowane decyzje i działania – mieszkańcy mają realny i faktyczny wpływ na planowane działania czy projekty. Partycypacja obywatelska w Polsce jest realizowana w różnym stopniu i z wykorzystaniem różnych metod i technik, przy czym najpopularniejszymi i jednocześnie najczęściej stosowanymi rozwiązaniami (częściowo z uwagi na obowiązujące regulacje prawne) są konsultacje społeczne oraz budżety obywatelskie.

Również w mieście Kołobrzeg podejmowane są działania angażujące obywateli w sprawy miasta i dające obywatelom możliwość współdecydowania o kierunkach rozwoju, wydatkowaniu środków miejskich czy sposobach zaspokojenia potrzeb mieszkańców. W *Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2020* przyjętej uchwałą Rady Miasta Kołobrzeg Nr XXXVIII/505/13 z dnia 10 października 2013 r. w ramach *celu strategicznego C Dążenie do budowania wzajemnego zaufania, umacnianie kapitału społecznego* sformułowano cel operacyjny pn. *Umacnianie poczucia tożsamości mieszkańców poprzez wykorzystanie dziedzictwa historycznego i dialog społeczny*. Rozwinięcie tematyki kapitału społecznego znajduje się w *Wieloletnich Strategicznych Programach Operacyjnych na lata 2016-2020*: obszar SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE został umiejscowiony w Programie OBYWATELSKI KOŁOBRZEG. Projekty i zadania zaplanowane w tym obszarze są efektem dążenia do budowania wzajemnego zaufania i umacniania kapitału społecznego, a przewidywany projekt dotyczy przede wszystkim promowania aktywności obywatelskiej i postaw obywatelskich. Wyzwania przedstawione w tym obszarze dotyczą m.in. opracowania skutecznie funkcjonującego systemu konsultacji społecznych, prowadzenia i promowania budżetu partycypacyjnego (obywatelskiego), wdrożenia wolontariatu miejskiego, integracji wszystkich sektorów przestrzeni publicznej, zwłaszcza trzeciego sektora oraz wspierania rozwoju i siły organizacji pozarządowych.

Kwestie prowadzenia działań partycypacyjnych na obszarze miasta regulują m.in. przepisy trzech Uchwał:

- Uchwała Nr XLVI/712/18 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 27.09.2018r. w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich;
- Uchwała Nr XXV/358/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 6 lipca 2020 r. w sprawie zasad i trybu konsultacji społecznych przeprowadzanych z mieszkańcami Gminy Miasto Kołobrzeg – uchwała zastąpiła uchwałę obowiązującą od 2006 roku;
- Uchwała Nr XXV/359/20 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 6 lipca 2020 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego.

6.1.1. Konsultacje społeczne

Jedną z form udziału mieszkańców w procesach decyzyjnych dotyczących rozwoju miasta są spotkania z przedstawicielami władz lokalnych, w tym **konsultacje społeczne**. Mają one na celu angażowanie mieszkańców w sprawy lokalnej wspólnoty, ale także dawanie obywatelom poczucia sprawczości w zakresie decydowania o kierunkach rozwoju, planowanych inwestycjach czy kształcie projektów realizowanych przez władze.

W 2019 roku w Kołobrzegu ogłoszono 29 konsultacji społecznych władz samorządowych z mieszkańcami miasta. Tematyka przeprowadzonych konsultacji była zróżnicowana i dotyczyła m.in. następujących kwestii:

- przebudowa dróg (ul. Armii Krajowej, ul. Obrońców Westerplatte, ul. Basztowa, ul. Wschodnia),
- rewitalizacja Skweru Pana Tadeusza w Podczelu,
- rewitalizacja Parku Fredry,
- przebudowa Parku im. 3 Dywizji Piechoty,
- budowa placu zabaw (ul. Szymanowskiego),
- strategia promocji miasta,
- założenia budżetu obywatelskiego,
- konsultacje z seniorami w formie spaceru po mieście,
- konsultacje i spotkania na osiedlach (m.in. Osiedle Ogrody, Osiedle Europejskie, Osiedle N 9),
- cykliczne spotkania z młodymi mieszkańcami miasta.

Oprócz konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta realizowane są cykliczne spotkania z przedstawicielami rad i zarządów osiedli czy organizowane przez zarządy osiedli spotkania mieszkańców z przedstawicielami władz lokalnych.

Liczba konsultacji społecznych w 2019 roku znacznie wzrosła w porównaniu z latami wcześniejszymi. W trakcie konsultacji wprowadzone są kolejne nowe metody konsultacyjne jak kawiarenki obywatelskie, punkty informacyjne, spacerzy badawcze czy badania fokusowe.

Tabela 64. Podstawowe dane nt. konsultacji społecznych w Kołobrzegu

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba ogłoszonych konsultacji społecznych samorządu ze wspólnotą	16	13	12	14	9	29
Liczba uczestników konsultacji społecznych samorządu ze wspólnotą	2887	5499	325	54	606	506
Liczba form i narzędzi wykorzystanych do przeprowadzenia konsultacji społecznych.	bd	3	4	2	8	6

Źródło: dane Urzędu Miasta Kołobrzeg

6.1.2. Budżet obywatelski

Formą aktywizacji mieszkańców miasta i włączania w procesy decyzyjne dotyczące kierunków rozwoju przestrzeni lokalnej jest **budżet obywatelski**, wznowiony w Kołobrzegu w 2019 roku. Nadzór nad realizacją zadań w tym obszarze pełni *Pełnomocnik Prezydenta ds. współpracy z radami osiedli i budżetu obywatelskiego*¹¹². Ideą **Kołobrzieskiego Budżetu Obywatelskiego** jest współdecydowanie przez mieszkańców o tym, na co zostanie wydana część budżetu miasta i zachęcanie do dyskusji na temat potrzeb społeczności lokalnych. Idea ta została doskonale zawarta w hasle Kołobrzieskiego Budżetu Obywatelskiego brzmiącym „*BO masz wpływ na Kołobrzeg*”. **Do dyspozycji mieszkańców w ramach KBO na 2020 rok przeznaczono kwotę 1 mln zł, w tym 800 tys. zł na projekty infrastrukturalne (wartość jednego projektu nie mogła przekroczyć 400 tys. zł) i 200 tys. zł na projekty społeczne (wartość jednego projektu nie mogła przekroczyć 40 tys. zł).** Osobami uprawnionym do głosowania w ramach Kołobrzieskiego Budżetu Obywatelskiego są mieszkańcy miasta, którzy mogą oddać głos na maksymalnie jeden projekt infrastrukturalny i jeden projekt społeczny. Głosowanie odbywa się w formie elektronicznej oraz papierowej¹¹³.

W edycji 2019 mieszkańcy Kołobrzegu zgłosili łącznie 54 projekty o charakterze infrastrukturalnym (w szczególności: remonty, modernizacje, adaptacje, budowa nowych obiektów) i społecznym (w szczególności: z zakresu edukacji, zdrowia, kultury, sportu, ekologii, ochrony środowiska, obejmujących działania typu: warsztaty, szkolenia, kursy, organizacja imprez, koncertów, zajęć dodatkowych). Po ocenie formalnej i merytorycznej oraz procedurze odwoławczej ostatecznie pod głosowanie mieszkańców poddano 37 projektów, w tym 17 infrastrukturalnych i 20 społecznych. **Ogółem w głosowaniu wzięło udział 4 047 mieszkańców miasta Kołobrzeg, oddano 2 629 głosów elektronicznych, 1 455 głosów papierowych.** Liczba głosów ważnych wynosiła 6 280 (w tym 3 177 głosów ważnych w kategorii infrastrukturalnej i 3 103 głosy ważne w kategorii społecznej), oddano też 144 karty nieważne.

W wyniku przeprowadzonej procedury głosami mieszkańców miasta do realizacji wybrano 6 projektów infrastrukturalnych i 8 projektów społecznych, które uzyskały największą liczbę głosów ważnych i mieściły się w puli środków przeznaczonych na daną kategorię. Wśród wybranych projektów infrastrukturalnych znalazły się:

- Miejsce I: Ćwiczyć Każdy Może, czyli budowa otwartej siłowni zewnętrznej dla mieszkańców Osiedla Podczele przy Szkole Podstawowej Nr 9 w Kołobrzegu,
- Miejsce II: Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z ogrodzeniem, jako I etap budowy Placu Muzyków na Osiedlu Radzikowo,
- Miejsce III: „Kołobrzeg bez barier – rowery dla wszystkich”,
- Miejsce IV: Wielofunkcyjny stół tenisa stołowego,
- Miejsce V: Plac Zielony ul. Basztowa – modernizacja,

¹¹² Do zakresu działania Pełnomocnika w zakresie budżetu obywatelskiego należy: 1) opracowywanie projektów aktów prawnych niezbędnych do corocznego procedowania budżetu obywatelskiego, 2) przeprowadzenie procedury zgłaszania i wyboru przez mieszkańców zadań do realizacji budżetu obywatelskiego, 3) koordynowanie prac zespołu ds. weryfikacji wniosków do budżetu obywatelskiego, 4) wprowadzenie narzędzi dedykowanych budżetowi obywatelskiemu, 4) promocja budżetu obywatelskiego i współpraca w tym zakresie z Biurem Prezydenta oraz Rzecznikiem Prasowym Prezydenta, 5) współdziałanie z wydziałami Urzędu Miasta Kołobrzeg w celu zapewnienia prawidłowej realizacji budżetu obywatelskiego; za: <http://umkolobrzeg.esp.parseta.pl/index.php?id=115523> (dostęp 19.03.2020)

¹¹³ Za: Uchwała Nr IX/121/19 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia Budżetu Obywatelskiego na 2020 rok.

- Miejsce VI: Ptasi Bufet.

Natomiast wśród wybranych projektów społecznych znalazły się:

- Miejsce I: „Od Juniora do Seniora - inaczej” – aktywizacja i integracja wielopokoleniowa osób pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami,
- Miejsce II: Warsztaty ogrodnicze i kulinarne - zdrowo ogrodowo,
- Miejsce III: „Bądź człowiekiem – podaj łapę”,
- Miejsce IV: Piknik rodzinny w Podczelu pn. „Pożegnanie lata”,
- Miejsce V: „NIE GRAMY – NURKUJEMY” – darmowe lekcje nurkowania dla dzieci i młodzieży,
- Miejsce VI: Jadłodzielnia Kołobrzeka,
- Miejsce VII: Propagowanie w Kołobrzegu najstarszego sportu drużynowego – wyczynowego przeciągania liny w różnych grupach społecznych,
- Miejsce VIII: IV Finał Międzynarodowej Akcji „One Billion Rising Nazywam się Miliard w Kołobrzegu”.

Tabela 65. Projekty poddane głosowaniu w ramach Kołobrzесьkiego Budżetu Obywatelskiego na 2020 rok.

Kategoria	Nazwa	Miejsce	Koszt	Liczba głosów	Miejsce rankingowe	Projekt wybrany
Projekty infrastrukturalne – łącznie 3 177 głosów ważnych	Plac dziecięcej radości przy ul. Dubois	W miejscu obecnego, wysłużonego już placu zabaw przy ulicy Dubois. Powierzchnia działki to 280 m ² .	321 400,00	137	7	Nie
	Park Św. Macieja	ul. Św. Macieja, Działka 122/21, Obręb 18	399 598,23	360	4	Nie
	Budowa boiska wielofunkcyjnego wraz z ogrodzeniem, jako I etap budowy Placu Muzyków na Osiedlu Radzikowo	Osiedle Radzikowo, Dz. 1017,1018,1016/2 Obr. 9	326 990,00	612	2	Tak
	Wielofunkcyjny stół tenisa	Niezagospodarowany teren przy placu zabaw i siłowni zewnętrznej przy ul. Obrońców Westerplatte koło Latarni Morskiej, Działka 5/8 Obręb 4	16 000,00	108	10	Tak
	Kompleks ścian wspinaczkowych przy ul. Frankowskiego	ul. Frankowskiego, Działka Nr 154/1 Obręb 12 Miasta Kołobrzeg - teren zielony zadrzewiony, idealny na plac zabaw i miejsce rekreacji	362 000,00	133	8	Nie
	Zmiana nawierzchni placu zabaw Nr 4 przy ul. Żółkiewskiego	Plac zabaw Nr 4 przy ul. Żółkiewskiego na osiedlu ogrody	385 000,00	69	13	Nie
	Ptasi bufet	Miasto Kołobrzeg – plaża, okolice Biblioteki Miejskiej	26 500,00	77	12	Tak
	„Kołobrzeg bez barier – rowery dla wszystkich”	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Łopuskiego 38, 78-100 Kołobrzeg	162 592,00	366	3	Tak
	Wyłożenie kostką brukową dojścia do plaży z ul. Jedn. Narodowej	Główne dojście do plaży od smażalni karmazyn do plaży w Parku im. Jedności Narodowej	240 000,00	121	9	Nie
	Wypożyczenie sceny oraz sali baletowej w specjalistyczną podłogę baletową w Regionalnym Centrum Kultury im. Zbigniewa Herberta	Regionalne Centrum Kultury im. Zbigniewa Herberta, 78-100 Kołobrzeg, ul. Solna 1	10 989,20	41	15	Nie
	Plac Zielony ul. Basztowa – modernizacja	Ulica Basztowa Nr Działki 399/9 Obręb 9	166 100,00	80	11	Tak

Kategoria	Nazwa	Miejsce	Koszt	Liczba głosów	Miejsce rankingowe	Projekt wybrany
	Podjazd dla osób z niepełnosprawnościami i wózków dziecięcych przy skateparku ul. Solna	Przejście do ul. Solnej Przy Skateparku/Alejka przy Kanale Drzewnym	200 000,00	14	17	Nie
	Instalacja toalety automatycznej przy parku im. Generała J.H. Dąbrowskiego	Koło Brzeg, Ul. Bogusława X, Działka 209/7, Obręb 13	262 300,00	48	14	Nie
	Fontanna i kącik relaksu w Parku im. Jedności Narodowej	Park im. Jedności Narodowej – wolny plac przy Smażalni Karmazyn	259 000,00	201	5	Nie
	Minisiłownia zewnętrzna ECO z ładowarkami USB	Miejski teren zielony – np. okolice placu zabaw przy ul. Dubois	20 910,00	26	16	Nie
	Ćwiczyć każdy może czyli budowa otwartej siłowni zewnętrznej dla mieszkańców osiedla Podczele przy Szkole Podstawowej nr 9 w Kołobrzegu	Teren przy Szkole Podstawowej Nr 9 ul. Brzeska, 78-100 Koło Brzeg, Obręb 0008, Nr Działki 4/73	99 350,00	639	1	Tak
	Interaktywny plac zabaw przy ul. Frankowskiego	Ul. Frankowskiego, działka Nr 154/1 Obręb 12 Miasta Koło Brzeg – teren zielony zadrzewiony, idealny na plac zabaw i miejsce rekreacji	292 712,43	145	6	Nie
Projekty społeczne – łącznie 3103 głosów ważnych	Bezpieczny Senior	Koło Brzeg – MOPS, PCPR, Hospicjum, DPS lub inna wybrana jednostka	39 420,00	77	11	Nie
	„Lecimy - Nie śmiejemy” plogging czyli sport i ekologia w Kołobrzegu	Osiedle Ogrody, Park im. Aleksandra Fredry w Kołobrzegu	19 050,00	8	20	Nie
	„Od Juniora do Seniora – inaczej” – aktywizacja i integracja wielopokoleniowa osób pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami	Ul. Okopowa 15a	23 200,00	595	1	Tak
	Utworzenie opiekuna seniorów wykluczonych lub opóźnionych w posługiwaniu się smartfonem, komputerem itp. urządzeniami	Projekt ma prawo być zlokalizowany na nieruchomościach stanowiących mienie Miasta	4 000,00	9	19	Nie
	Miejska Mobilna Strefa Relaksu	W pierwszym roku funkcjonowania Miejskiej Mobilnej Strefy Relaksu miałyby znaleźć się na Skwerze Pionierów, w kolejnych latach lokalizacja byłaby do uzgodnienia.	39 900,00	105	9	Nie

Kategoria	Nazwa	Miejsce	Koszt	Liczba głosów	Miejsce rankingowe	Projekt wybrany
	„Bądź człowiekiem – podaj łapę”	Teren całego Miasta	40 000,00	462	3	Tak
	Odblaskowy Kołobrzeg = Bezpieczny Kołobrzeg	Kampania podzielona zostanie na 3 etapy i odbywać się będzie równorzędnie na 3 płaszczyznach przedszkola, szkoły podstawowe, event w plenerze	36 750,00	48	13	Nie
	Warsztaty ogrodnicze i kulinarne – zdrowo ogrodowo	Plac Trzech Pokoleń – teren rekreacyjny przy ul. Łazurowej W Kołobrzegu	29 500,00	492	2	Tak
	Jadłodzielnia Kołobrzeka	Proponowana Lokalizacja „Jadłodzielnia” to przedsionek holu Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Milenium” przy ul. Łopuskiego 3	7 300,00	169	6	Tak
	Piknik rodzinny w Podczelu pn. „Pożegnanie lata”	Plac Przy Ośrodku Mona Lisa w Podczelu ul. Ostrobramska (Plac Zabaw)	21 000,00	344	4	Tak
	IV Finał Międzynarodowej Akcji „One Billion Rising Nazywam się Miliard w Kołobrzegu”	Dziedziniec Ratusza Miejskiego - Finał Akcji 14.02.2020 R. Godz. 18.00, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Sala Taneczna	9 467,00	17	18	Tak
	Letnie kino plenerowe przy Ratuszu	Plac Ratuszowy – teren przed Ratuszem	39 600,00	118	8	Nie
	Bezpieczny Maluch w Kołobrzegu	Miasto Kołobrzeg - trasa po punktach	39 800,00	24	17	Nie
	„Propagowanie w Kołobrzegu najstarszego sportu drużynowego – wyczynowego przeciągania liny w różnych grupach społecznych”	Plac Treningowy Straży Pożarnej w Kołobrzegu, Plaża Centralna – MOSiR, Kompleks Milenium Kołobrzeg	39 250,00	120	7	Tak
	Festiwal Wiatr i Woda	Miejsce: Marina Solna - Port Jachtowy, Reduta Morast	40 000,00	39	14	Nie
	„NIE GRAMY – NURKUJEMY” - darmowe lekcje nurkowania dla dzieci i młodzieży	I Etap Szkoły Podstawowe, II Etap zajęcia na basenie w Podczelu	28 840,00	269	5	Tak
	Stoliki wodne na plaży	Miasto Kołobrzeg - Plaża Centralna	19 676,68	78	10	Nie
	Cykl Spotkań z Gwiazdami, Owsiak, Organek, Seans Filmowy „Obywatel Miłość”	Sala widowiskowa Regionalnego Centrum Kultury im. Zbigniewa Herberta	27 500,00	33	15	Nie
	Festiwal Ciało w Dobrym Ruchu	Sala Konferencyjna Hali Milenium ul. Łopuskiego 38, 78-100 Kołobrzeg	14 020,00	27	16	Nie

Kategoria	Nazwa	Miejsce	Koszt	Liczba głosów	Miejsce rankingowe	Projekt wybrany
	„Siła i moc, by pokonać przemoc” - kampania społeczna przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dziewcząt	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – mała sala taneczna, Centrum Spraw Społecznych, Kancelaria Prawna, sala koncertowa w Ratuszu	21 900,00	69	12	Nie

*kursywą zaznaczono projekty wybrane do realizacji

Źródło: <https://bo.kolobrzeg.pl/home#start> (dostęp 19.03.2020)

6.2. Nowoczesne technologie (ICT, e-usługi, open data)

Dynamiczny rozwój nowoczesnych technologii informatycznych sprawia, że pojawiają się także nowe możliwości w zakresie form komunikacji i współpracy obywateli z przedstawicielami władz samorządowych. Mimo występujących obaw związanych z bezpieczeństwem danych, ochroną prywatności czy ryzykiem wykluczenia cyfrowego, wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesach komunikacji na linii władza-mieszkańcy pozwala szybciej pozyskiwać informacje, zapewnia szeroką dostępność danych i przyczynia się do zwiększenia przejrzystości prowadzonych działań. Realizacja założeń partycypacji obywatelskiej z wykorzystaniem narzędzi ICT oznacza korzystanie z możliwości stwarzanych przez Internet, aplikacje mobilne czy nowoczesne narzędzia komunikacyjne.

W przypadku miasta Kołobrzeg zauważalne jest intensywne korzystanie przez władze z możliwości komunikowania się z obywatelami za pośrednictwem strony internetowej miasta (www.kolobrzeg.pl) oraz strony BIP (www.umkolobrzeg.esp.parseta.pl). Na głównej stronie zamieszczane są informacje o wszystkich ważnych wydarzeniach związanych z funkcjonowaniem miasta, ale również informacje przydatne dla mieszkańców i turystów odwiedzających Kołobrzeg. Prowadzony jest również profil miasta na portalu społecznościowym Facebook oraz kanał Urzędu Miasta Kołobrzeg na portalu YouTube. Mieszkańcy mają możliwość komunikacji z urzędem nie tylko za pośrednictwem telefonu czy wizyty osobistej, ale również skrzynki mailowej (urzed@um.kolobrzeg.pl) czy systemu Elektronicznej Skrzynki Podawczej Urzędu Miasta Kołobrzeg, za pomocą której można złożyć dokumenty w formie elektronicznej. W Urzędzie Gminy Miasto Kołobrzeg zlokalizowany jest także punkt potwierdzania profili zaufanych, czyli bezpłatnej metody potwierdzania tożsamości obywatela w systemach elektronicznej administracji. Dzięki założeniu konta na platformie ePUAP i potwierdzeniu profilu zaufanego obywatele mogą załatwiać sprawy urzędowe bez konieczności osobistej wizyty w urzędzie.

Kanały komunikacji elektronicznej z obywatelami wykorzystywane są w mieście Kołobrzeg również w toku ogłaszanych konsultacji społecznych. Mieszkańcy mogą przysyłać swoje opinie i uwagi dotyczące konsultowanych dokumentów, projektów czy działań m.in. za pośrednictwem platformy ePUAP oraz skrzynki mailowej na adres podany w ogłoszeniu o przeprowadzeniu konsultacji społecznych.

Istotnym działaniem władz samorządowych miasta w zakresie korzystania z narzędzi ICT wspierających procesy partycypacji obywatelskich jest budowany w ramach projektu „KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE” System Informacji Przestrzennej. Obecnie wykorzystywany jest System Informacji Przestrzennej Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty (www.gis.parseta.pl/imap/), ale jego funkcjonalności są ograniczone. Budowany nowy i niezależny od Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty System Informacji Przestrzennej Miasta Kołobrzeg (www.gis.kolobrzeg.pl) ma służyć przede wszystkim do zarządzania miastem, gromadzenia i udostępniania danych o mieście oraz komunikacji z mieszkańcami. Platforma będzie się składać z dwóch serwisów – Portalu Mieszkańca i Inwestora oraz Portalu Urzędnika¹¹⁴. Przeprowadzone konsultacje społeczne dotyczące budowy Systemu Informacji Przestrzennej dla miasta Kołobrzeg wskazały na konieczność prezentowania w systemie danych kompletnych i miarodajnych. Uczestnicy konsultacji wskazali, że w SIP powinny znaleźć się takie dane jak: dane ewidencyjne i adresowe, dane fotogrametryczne (ortofotomapa), ogólnodostępne dane o publicznych właścicielach infrastruktury technicznej, w tym studzienek, skrzynek elektrycznych, dróg, małej architektury itp., dane o zarządcy wspólnoty mieszkaniowej, lokalizacja głównego wejścia do

¹¹⁴ Za: <http://umkolobrzeg.esp.parseta.pl/index.php?id=119062> (dostęp 03.04.2020)

budynku oraz informacja o ilości kondygnacji, mapa przepływów powietrza czy mapa akustyczna. Zachęcaniu mieszkańców do korzystania z SIP służą współczesne tendencje w GISie: uproszczenie systemu w celu dostosowania do użytkowników nieposiadających wiedzy GISowej (łatwiejsze aplikacje, segregowanie danych w specjalnych modułach tematycznych/aplikacjach z mniejszą ilością treści, dodawania zdjęć lub grafik, łatwość obsługi), zapewnienie dostępu do mobilnej informacji przestrzennej (np. zbieranie danych przez smartfon w czasie bieżącym), korzystanie z modelowania 3D (lepsze zwizualizowanie przestrzeni) oraz otwartość danych przejawiająca się w łatwym integrowaniu danych, które mają odniesienie przestrzenne¹¹⁵.

6.3. Sytuacja finansowa miasta

Analizując ostatnią dekadę pod względem finansowym warto zwrócić uwagę na istotny wzrost dochodów budżetu miasta. **Pomiędzy 2009 a 2019 rokiem dochody ogółem miasta wzrosły dwukrotnie i na koniec 2019 roku wynosiły 268,7 mln zł.** W Kołobrzegu rosły również dochody własne, które bazują na endogennym potencjale gospodarczym i rynku pracy, co wskazuje na korzystną sytuację w tej sferze.

Tabela 66. Dochody budżetu Miasta Kołobrzeg od 2009 do 2019 roku

Rok	Dochody ogółem	Wzrost r/r	Na 1 mieszkańca	Własne na 1 mieszkańca	Udział dochodów własnych
2009	139 612 091	-12,76	3110,09	2175,14	0,70
2010	162 922 722	14,31	3459,15	2269,88	0,66
2011	193 013 731	15,59	4096,91	2363,11	0,58
2012	177 210 087	-8,92	3762,18	2216,28	0,59
2013	173 208 186	-2,31	3692,51	2398,82	0,65
2014	212 387 747	18,45	4535,29	2765,66	0,61
2015	192 059 299	-10,58	4111,21	2707,96	0,66
2016	217 183 543	11,57	5304,02	2926,82	0,55
2017	246 780 338	11,99	5304,02	3534,29	0,67
2018	273 632 713	9,81	5886,98	3493,01	0,59
2019	268 875 623	-1,77	5806,12	3474,99	0,60

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

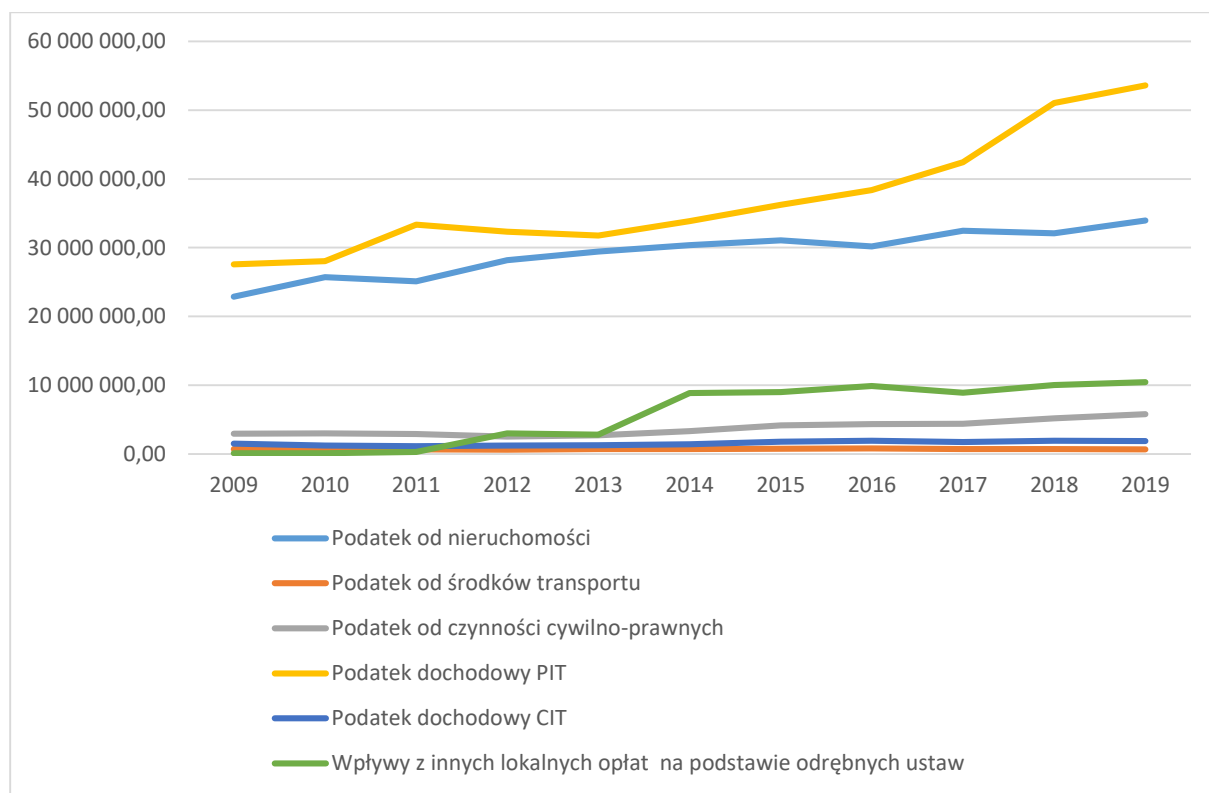
Największe korzyści dla budżetu miasta w odniesieniu do dochodów własnych miały w Kołobrzegu dochody podatkowe z PIT oraz z podatku od nieruchomości. Szczególny wzrost w ciągu ostatnich lat 2017-2019 związany był ze wzrostem dochodów z podatku PIT, co związane było przede wszystkim ze wzrostem wynagrodzeń.

W porównaniu do średniej krajowej i wojewódzkiej gminy powiatu kołobrzесьkiego i Kołobrzeg w wyrażnie **większym stopniu generują dochody własne, co świadczy o dobrze rozwiniętym potencjale gospodarczym i aktywności ekonomicznej ludności.**

¹¹⁵ Za: Raport z konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach inwestycji związanej z budową systemu Informacji Przestrzennej dla miasta Kołobrzeg.

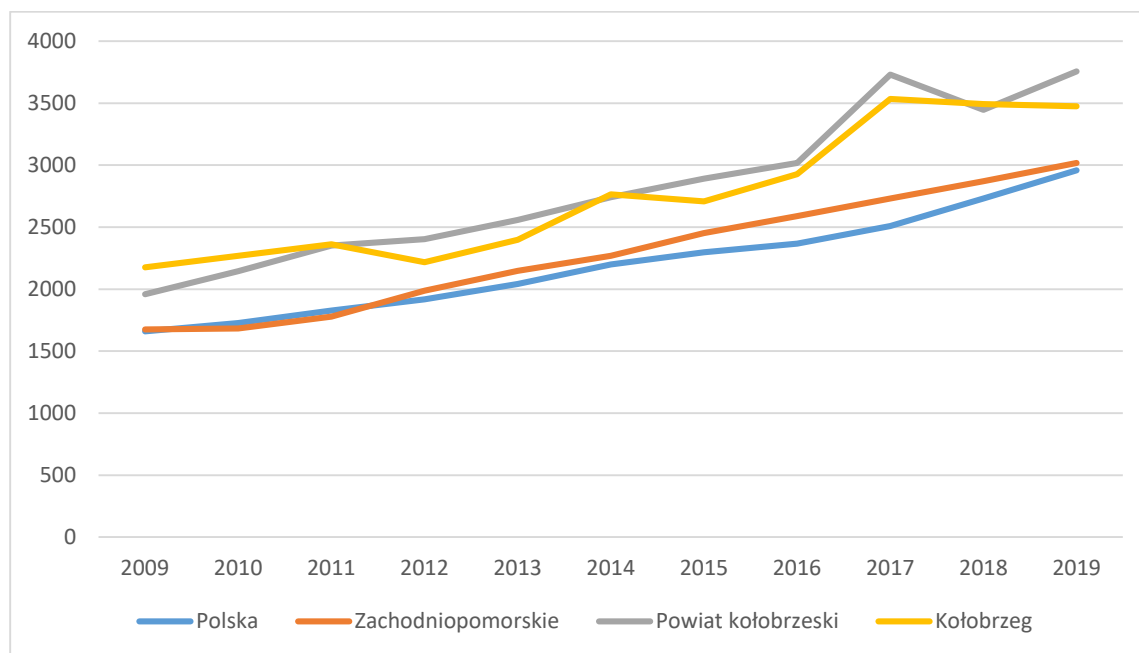

Wykres 57. Wybrane dochody budżetu Miasta Kołobrzeg w okresie od 2009 do 2019 roku

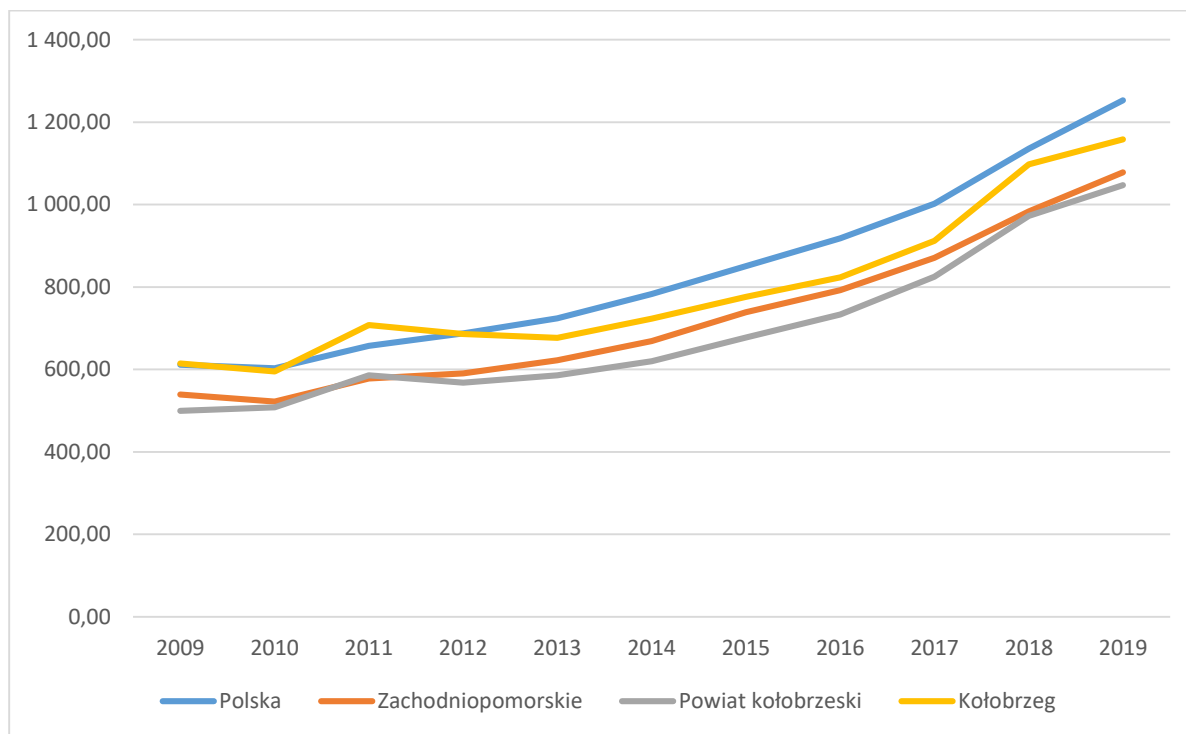
Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wykres 58. Dochody własne na 1 mieszkańca w Kołobrzegu, powiecie kołobrzeskim, województwie zachodniopomorskim i kraju w okresie od 2009 do 2019 roku

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

Wykres 59. Wpływy z tytułu podatku PIT na 1 mieszkańca w Kołobrzegu, powiecie kołobrzeskim, województwie zachodniopomorskim i kraju w okresie od 2009 do 2019 roku

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

II. Badania jakościowe

Pozyskane dane diagnostyczne jakie zaprezentowano w poprzednich rozdziałach zostały uzupełnione o badania jakościowe. W tym celu Prezydent Miasta Kołobrzeg zarządził (Zarządzenie nr 112/20 z dnia 1 lipca 2020 r.), przeprowadzenie konsultacji społecznych w zakresie dotyczącym opracowania Strategii Smart City Miasta Kołobrzeg dla etapu diagnostycznego. Konsultacje społeczne miały na celu zbadanie uwag, pomysłów i opinii interesariuszy w zakresie dotyczącym diagnozy strategicznej zgodnie z ideą inteligentnego miasta, którego efektem finalnym będzie projekt Strategii Smart City Miasta Kołobrzeg.

Przeprowadzenie konsultacji zarządzono w terminie **od dnia 13 lipca 2020r. do 31 sierpnia 2020 r.**

Etap badawczy przewidziany w konsultacjach przeprowadzono przy wykorzystaniu następujące metod:

- **zogniskowane wywiady grupowe (FGI),**
- pogłębione **telefoniczne wywiady jakościowe** wsparte formularzem ankietowym (TDI).

Kluczowym elementem poprzedzającym przeprowadzenie konsultacji była ocena potencjału instytucjonalnego miasta Kołobrzeg. Ww. ocena związana była z zaplanowanymi w etapie diagnostycznym badaniami eksperckimi o charakterze jakościowym.

W pierwszym etapie prac nad dokumentem, zidentyfikowano głównych aktorów/ interesariuszy rozwoju miasta oraz jego otoczenia funkcjonalnego. **tzw. zmapowanie/analiza miasta pod kątem interesariuszy** uwzględniała:

- po pierwsze ich znaczenie dla procesów zmian w skali miasta
- oraz po drugie - ich poziom zaangażowania w rozwój lokalny.

Ww. analiza była przeprowadzona dla następujących obszarów miasta i jego otoczenia:

Diagram 2. Obszary miasta poddane analizie mapowania interesariuszy

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie ww. analizy ustalono listę osób/instytucji zapraszanych/ poddanych procesowi rekrutacji **do udziału w badaniach zogniskowanych wywiadach grupowych (FGI). Zakres tematyczny warsztatów ustalono w odniesieniu do 6 OBSZARÓW DIAGNOZY SMART CITY.** W efekcie zrealizowano **6 WARSZTATÓW TEMATYCZNYCH Z 5 GRUPAMI INTERESARIUSZY:**

Tabela 67. Zakres tematyczny warsztatów

BLOKI TEMATYCZNE	ŚRODOWISKA ZAPROSZONE
Ludzie, warunki życia, zarządzanie	Środowiska seniorskie, osoby młode i przedstawiciele Rad Osiedli i edukacji
Warunki życia, zarządzanie	Instytucje miejskie oraz organizacje społeczne
Mobilność i środowisko	Instytucje miejskie, lokalni liderzy oraz organizacje społeczne
Gospodarka	Przedsiębiorcy i reprezentanci środowisk zrzeszających przedsiębiorców
Mobilność, środowisko, gospodarka	Radni Rady Miasta Kołobrzeg

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę fakt, że proces tworzenia partnerstwa w ramach opracowywania dokumentów strategicznych jest procesem rozłożonym w czasie, po realizacji badań FGI, ponownie dokonano analizy interesariuszy - uzupełniono bazę danych w oparciu o pozyskaną wiedzę z badań FGI, dokonano modyfikacji jej uwzględniając znaczenie interesariuszy dla procesów zmian w skali miasta oraz po drugie ich poziom zaangażowania w rozwój lokalny.

W kolejnym etapie przeprowadzono **pogłębione telefoniczne wywiady jakościowe wsparte formularzem ankietowym (TDI) – pogłębione wywiady telefoniczne.** Bazując na ww. 6 obszarach diagnozy smart city przygotowano **SZESNAŚCIE SCENARIUSZY WYWIADÓW TELEFONICZNYCH**, których punkt ciężkości był skierowany do grona różnych interesariuszy (dostosowanych do poszczególnych grup lub respondentów), tj.:

Tabela 68. Lista interesariuszy – wywiady telefoniczne

Osoby/ instytucje	Zakres tematyczny
organizacje seniorskie	Ludzie, warunki życia, zarządzanie
reprezentanci młodzieży	Ludzie, warunki życia, zarządzanie
stowarzyszenie społeczne	Ludzie, warunki życia, zarządzanie
stowarzyszenie społeczne	Ludzie, warunki życia, zarządzanie
przedstawiciele oświaty	Ludzie, warunki życia, zarządzanie
przedstawiciele środowisk związanych z budownictwem komunalnym i komercyjnym	Warunki życia, zarządzanie
przedstawiciele publiczni i pozarządowi środowisk sportowych	Warunki życia, zarządzanie
przedstawiciele publiczni instytucji społecznych	Warunki życia, zarządzanie
przedstawiciele publiczni i prywatni instytucji kulturalnych	Warunki życia, zarządzanie
przedstawiciel niepełnosprawnych	Warunki życia, zarządzanie
przedstawiciele środowisk zdrowotnych i instytucji publicznych	Warunki życia, zarządzanie
przedstawiciele środowisk publicznych	Mobilność i środowisko

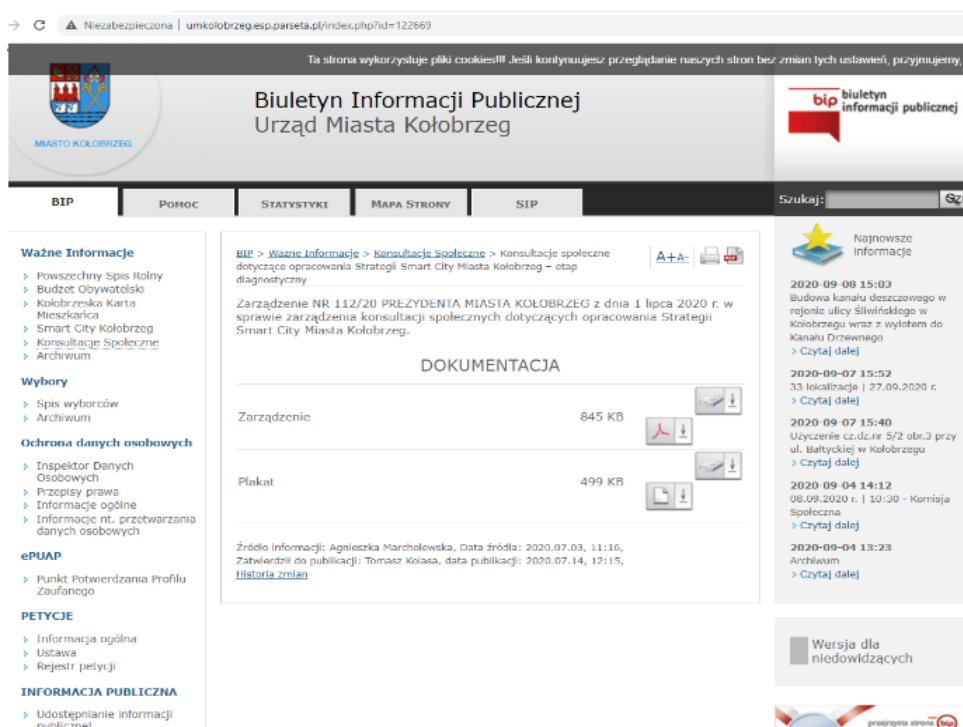
przedstawiciele środowisk publicznych	Mobilność i środowisko
przedstawiciele środowisk publicznych	Mobilność i środowisko
przedstawiciele środowisk publicznych	Mobilność i środowisko
przedstawiciele przedsiębiorców: <ul style="list-style-type: none"> • działalność związana z zakwaterowaniem • design • handel internetowy • organizacje przedsiębiorców – mechanika • gastronomia • działalność rybacka 	Gospodarka

Źródło: opracowanie własne

O zamiarze, formie i terminie przeprowadzenia konsultacji społecznych mieszkańcy Kołobrzegu oraz wszyscy zainteresowani zostali poinformowani poprzez:

- publikację ogłoszenia [w BIP-ie Urzędu Miasta Kołobrzeg](#),
- [na stronie internetowej www.gis.kolobrzeg.pl](#),
- [na Facebooku KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE](#),
- [na Facebooku Anna Mieczkowska-Prezydent Miasta Kołobrzeg](#)
- oraz na czterech telebimach na terenie Kołobrzegu (ul. Lipowa, ul. Słowińców, ul. Armii Krajowej, ul. Trzebiatowska).

Rysunek 12. Informacja dotycząca konsultacji społecznych

**INFORMACJA
ZAMIESZCZONA
W BIP URZĘDU
MIASTA
KOŁOBRZEG**

Źródło: BIP Urzędu Miasta Kołobrzeg

Rysunek 13. Informacja dotycząca konsultacji społecznych

CORAZ BLIŻEJ...

KONSULTACJI SPOŁECZNYCH POZNANIA WASZEJ OPINII WSPÓLNYCH SPOTKAŃ DO ZOBACZENIA WKRÓTCE

NOWA STRATEGIA MIASTA KOŁOBRZEG

Szczegóły: www.gis.kolobrzeg.pl KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE

Zarządzeniem Nr 112/20 z dnia 3 lipca 2020 Prezydent Miasta Kołobrzeg zarządził przeprowadzenie konsultacji społecznych w zakresie dotyczącym opracowania Strategii Smart City Miasta Kołobrzeg dla etapu diagnostycznego.

Metody przeprowadzania konsultacji społecznej z interesariuszami:

- zgłoszone w formularzu ankiety,
- pogłębione wywiady i jakościowe wsparcie formularzem ankietowym,
- warsztaty diagnostyczne.

Termin przeprowadzania konsultacji społecznych:

- od dnia 13 lipca 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r.

Konsultacje społeczne mają na celu badanie opinii mieszkańców Kołobrzega w zakresie dotyczącym planowania strategicznego w kontekście idei smart city i zwiększanie świadomości i zaangażowania mieszkańców w procesie planowania strategicznego miasta, dzięki którym będzie ono przetransformowane do życia, za którą odpowiedzialność ponosić będą także aktywni w zarządzaniu i współdecydowaniu o jego rozwoju mieszkańcy.

INFORMACJA
ZAMIESZCZONA
NA STRONIE

www.gis.kolobrzeg.pl

Źródło: strona internetowa www.gis.kolobrzeg.pl

Rysunek 14. Informacja dotycząca konsultacji społecznych

CORAZ BLIŻEJ...

KONSULTACJI SPOŁECZNYCH POZNANIA WASZEJ OPINII WSPÓLNYCH SPOTKAŃ DO ZOBACZENIA WKRÓTCE

NOWA STRATEGIA MIASTA KOŁOBRZEG

Szczegóły: www.gis.kolobrzeg.pl KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE

Rozpoczynamy konsultacje społeczne dotyczące opracowania Strategii Smart City Miasta Kołobrzeg. Mają one na celu zbieranie opinii mieszkańców Kołobrzega w zakresie dotyczącym planowania strategicznego w kontekście idei smart city. Czytaj więcej: <http://www.gis.kolobrzeg.pl/aktualnosci/rozpoczynamy-konsultacje-spoleczne.html>

11 udostępnień 10 komentarzy

Zdzisław Drzewiecki, Krzysztof Kurpiński, Bogdan Klambrowski i 80 innych osób lubią to.

11 udostępnień 10 komentarzy

Elżbieta Gledo

Aneta Sokolinska Krupska Jyzo jedziemy do kolobrzegu

Dagna Krzeslinska Naprawdę nie pojmuję, a co robicie w tym wszystkim i dlaczego?

INFORMACJA
ZAMIESZCZONA
NA FACEBOOK

KOŁOBRZEG.
HUMAN, PART and
SPACE

Źródło: strona Facebook [KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE](https://www.facebook.com/KOLOBRZEG.HUMAN.PART.and.SPACE)

Rysunek 15. Informacja dotycząca konsultacji społecznych

CORAZ BLIŻEJ...

KONSULTACJI SPOŁECZNYCH POZNANIA WASZEJ OPINII WSPÓLNYCH SPOTKAŃ DO ZOBACZENIA WKRÓTCE

NOWA STRATEGIA MIASTA KOŁOBRZEG

Szczegóły: www.gis.kolobrzeg.pl KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE

Rozpoczynamy proces opracowywania Strategii Smart City dla Kołobrzega. Idea Smart City jest zainicjowana efektywności wykorzystania zasobów i sprawności działania miasta, tak by było miejscem przydatnym do życia dla mieszkańców, ale też bardziej oszczędnym i sprawniejszym. Przy wykorzystaniu nowych technologii chcemy inwestować w jakość życia i sprawniejszy oraz nowoczesną infrastrukturę. Tę właśnie etap diagnostyczny, przed nami przede wszystkim planujemy konsultacje społeczne - debata publiczna oraz prezentacja projektu Strategii KOŁOBRZEG. HUMAN, PART and SPACE #kolobrzeg #kolobrzegsmartcity

Anna Mieczkowska - Prezydent Miasta Kołobrzeg

Marta Ostapczuk, Anna Dębska, Najbardziej z Magistratu Też i 29 innych osób lubią to.

5 udostępnień 3 komentarzy

Lukasz Dębski super miła taka Pani Prezydent. 14.09.2020 po raz kolejny mieszkańcy miasta z nadzieją w Waszym pięknym mieście.

Agneszka Grabowska Niezadowolona Gratulacje

Jack Sulek Super! Mega dużo pracy! Tymem kładę

INFORMACJA
ZAMIESZCZONA
NA FACEBOOK

Anna Mieczkowska
– Prezydent Miasta
Kołobrzeg

Źródło: strona Facebook [Anna Mieczkowska-Prezydent Miasta Kołobrzeg](https://www.facebook.com/AnnaMieczkowska-PrezydentMiastaKołobrzeg)

Ponadto w przypadku **zogniskowanych wywiadów grupowych (FGI)** w dniach 13 -20 lipca przekazano emailiem **62 IMIENNE ZAPROSZENIA** do udziału w spotkaniach – warsztatach grupowych. Po wysłaniu wiadomości mailowych w dniach 14-20 lipca nawiązano również **kontakt telefoniczny** z większością osób do których przekazano zaproszenia w celu ponowienia zaproszenia na spotkanie (część osób nie odebrała telefonu pomimo kilkukrotnych prób nawiązania kontaktu). Do kilku osób, na ich prośbę, przekazano informacje ws spotkań w formie SMS lub MMS na telefon. W przypadku zaproszenia dla Radnych Rady Miasta Kołobrzeg wystosowano jedno zaproszenie dla wszystkich Radnych skierowane do Przewodniczącego Rady Miasta Kołobrzeg.

W przypadku **pogłębionych wywiadów telefonicznych (TDI)** w 27 lipca przeprowadzono **rekrutację telefoniczną wśród 32 osób** - przekazywano telefonicznie zaproszenia - do udziału w wywiadzie oraz ustalano terminy rozmów.

Poszczególne formy konsultacji zostały przeprowadzone w następujących terminach i miejscu:

➤ **zogniskowane wywiady grupowe (FGI)**

- prowadzone online z Radnymi Rady Miasta w dniu 21.07.2020r. przy wykorzystaniu narzędzia www.whereby.com,
- prowadzone w formie bezpośredniej z przedsiębiorcami grupa I w dniu 21.07.2020r. w sali konferencyjnej w Urzędzie Miasta Kołobrzeg przy ul. Ratuszowej 13.
- prowadzone w formie bezpośredniej z przedsiębiorcami grupa II w dniu 22.07.2020r. w sali konferencyjnej w Urzędzie Miasta Kołobrzeg przy ul. Ratuszowej 13.
- prowadzone w formie bezpośredniej z reprezentantami sfery społecznej - instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe w dniu 22.07.2020r. w sali konferencyjnej w Urzędzie Miasta Kołobrzeg przy ul. Ratuszowej 13.
- prowadzone w formie bezpośredniej z reprezentantami sfery mobilności i środowiska - przedstawiciele instytucji miejskich, lokalni liderzy oraz organizacje społeczne w dniu 23.07.2020r. w sali konferencyjnej w Urzędzie Miasta Kołobrzeg przy ul. Ratuszowej 13.
- prowadzone w formie bezpośredniej z reprezentantami sfery społecznej - środowiska seniorskie, osoby młode, przedstawicielami rad osiedli i edukacji w dniu 23.07.2020r. w sali konferencyjnej w Urzędzie Miasta Kołobrzeg – Centrum Spraw Społecznych przy ul. Okopowej 15.

➤ **pogłębione indywidualne wywiady telefoniczne (TDI)** - od 03.08.2020r. do 21.08.2020r.

Zogniskowane wywiady grupowe oraz wywiady telefoniczne prowadzone były wg wcześniej przygotowanych **scenariuszy badawczych/ wywiadu**, które oscylowały wokół tematu przewodniego danego spotkania. W większości badań w zakładanym czasie poruszano całą przewidzianą tematykę – oprócz spotkania z radnymi – w przewidzianym czasie nie udało się poruszyć bloku tematycznego dotyczącego kapitału ludzkiego.

Informacja na temat liczby osób uczestniczących w badaniach FGI i TDI:

Tabela 68. Uczestnicy wywiadów FGI i TDI

Rodzaj i data badania	Liczba osób zaproszonych/ które poddano rekrutacji	Liczba osób które potwierdziły udział (nie dotyczy warsztatów online)/ nie odmówiły udzielenia wywiadu	Liczba osób które przyszły na spotkanie/ uczestniczyły elektronicznie w przypadku FGI z radnymi/ udzieliły wywiadu
warsztaty FGI prowadzone online z Radnymi Rady Miasta 21.07.2020r.	21	nie dotyczy	8
warsztaty FGI przedsiębiorcy grupa I oraz grupa II 21.07.2020r. i 22.07.2020r.	16	14	12
warsztaty FGI sfera społeczna – instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe 22.07.2020r.	18	13	8
warsztaty FGI mobilność i środowisko -przedstawiciele instytucji miejskich, lokalni liderzy oraz organizacje społeczne 23.07.2020r.	13	11	8
warsztaty FGI sfera społeczna – środowiska seniorskie, osoby młode, przedstawiciele rad osiedli i edukacji 23.07.2020r.	15	12	12
badania TDI od 03.08.2020r. do 21.08.2020r.	32	29	19

Źródło: opracowanie własne

Dokumentacja fotograficzna

Zogniskowane wywiady grupowe

Zebrane opinie i pomysły

➤ ZOGNISKOWANE WYWIADY GRUPOWE (FGI)

Sześć spotkań przeprowadzonych w ramach projektu pozwoliło uzyskać ciekawe wnioski i spostrzeżenia z różnych perspektyw. Zebranie przedstawicieli różnych środowisk zaowocowało mnóstwem rekomendacji co do tego, jak można ulepszyć Kołobrzeg, by uczynić go przestrzenią bardziej przyjazną i dla mieszkańców i dla turystów, dla dzieci i młodzieży, dorosłych oraz seniorów, przedsiębiorców oraz pracowników.

Debata wokół tematyki SFERY SPOŁECZNEJ przyniosła kilka ważnych konkluzji:

- Jedną z nich jest taka, że oferta kulturalna proponowana przez miasto jest niewystarczającą odpowiedzią na potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Największe niedostatki istnieją w kwestii przestrzeni zagospodarowanej do użytku przez dzieci i młodzież. Przestrzeń ta nie musi za wszelką cenę oferować wyszukanej oferty kreatywnych zajęć, ale powinna dać możliwość integracji młodych ludzi i spędzenia przez nich wspólnie czasu.
- Inną kwestią jest chęć korzystania przez mieszkańców z teatru, również poza sezonem letnim. Uzupełnieniem miałyby być platforma informacyjna, która stanowiłaby miejsce komunikacji o dostępnych inicjatywach i wydarzeniach.
- Korzystniej kształtuje się oferta sportowo – rekreacyjna, która jest różnorodna i oferuje profesjonalną infrastrukturę by uprawiać konkretne dyscypliny. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że jest ona w większości kierowana do dzieci i młodzieży, nie zaspokajając potrzeb dorosłych mieszkańców miasta. Więcej uwagi wymagałyby również sporty wodne, które nie są zbyt rozpropagowane, a mogłyby z powodzeniem wykorzystywać walory położenia miasta.
- Oferta edukacyjna obecna w Kołobrzegu jest widziana jako średnia i jednocześnie niewystarczająca ze względu na kierunki kształcenia (pielęgniarstwo, rehabilitacja, kierunki artystyczne i inne), ze względu na starzejącą się kadrę dydaktyczną oraz braki w zakresie uczelni wyższych, które mogłyby kształcić specjalistów.
- Niedostatki te, były bardzo podkreślane przez przedsiębiorców, którzy poruszyli ten temat w ramach sfery gospodarczej, wskazując na problem z pozyskaniem wykwalifikowanych pracowników, którzy stanowiliby cenne wsparcie dla ich przedsiębiorstw.
- Kołobrzesckie szkoły realizują małą ilość projektów innowacyjnych. Te realizowane – spotykają się z bardzo dużą popularnością, co pozwala przypuszczać, że wprowadzenie ich w większym zakresie przyniesie sporo korzyści.
- Innym wnioskiem jest ten odnoszący się do zmieniającej się demografii Kołobrzegu związanej z wyjazdem dużej części młodych ludzi i osiedlaniem się w mieście osób starszych.
- Czynniki, które powodują wyjazd osób młodych z Kołobrzegu jest problem z kupnem lub wynajmem mieszkania w rozsądnych cenach, brak uczelni wyższej (najlepiej o profilu innym niż turystyczny) oraz brak satysfakcjonującej pracy, która przynosiłaby dobre zarobki.
- Polityka senioralna miasta ma przed sobą spore wyzwania związane ze zwiększającą się liczbą seniorów mieszkającą w Kołobrzegu. Potrzeby w tym zakresie odnoszą się do organizacji przestrzeni do wieczornych rozrywek dla seniorów, miejsc integracji i spędzania wolnego czasu oraz zapewnienia opieki i świadczenia usług pielęgnacyjnych, na które popyt wciąż rośnie.
- Kołobrzeg jest coraz lepiej dostosowanym miastem pod kątem potrzeb osób niepełnosprawnych, zwłaszcza w perspektywie nowo powstających budynków oraz infrastruktury np. w okolicach plaży, jednocześnie istnieje potrzeba dostosowania starszych budynków użyteczności publicznej do takich potrzeb (szpital, urząd miejski itp.).
- Organizacje społeczne działające w przestrzeni miasta są widziane jako mało wpływowe i raczej wspierające, a nie napędzające rozwój kapitału społecznego. Jednocześnie są one o tyle

ważnym filarem, ponieważ osoby tam działające są bardziej zorientowane w bieżących problemach i potrzebach mieszkańców.

- Władze miasta powinny koordynować oraz wspierać działalność tego typu organizacji.
- Sami mieszkańcy dość rzadko angażują się w działalność społeczną, prezentując mocno zindywidualizowane podejście do życia. Tworzenie społeczeństwa obywatelskiego wymaga sporych nakładów czasu i kosztów pod kątem edukacji do takiej postawy.
- Osobą mocno widzialną w przestrzeni społecznej, starającą się poznać aktualne bolączki i potrzeby mieszkańców jest osoba pani prezydent miasta. Motywacją do większej społecznej aktywności dla mieszkańców byłby zysk w postaci np. partycypacji w społecznej polityce miasta.

Dyskusja wokół SFERY GOSPODARCZEJ w większości była skupiona wokół pojęcia innowacyjności:

- Kołobrzeg w oczach przedsiębiorców i radnych jawi się bardziej jako miasto nowoczesne – ze względu na dużą ilość budowanej nowoczesnej infrastruktury, głównie na potrzeby turystyki, niż jako miasto innowacyjne.
- Miasto jest widziane jako nieinnowacyjne, ale jako dążące do innowacyjności, korzystające często z rozwiązań zaimplementowanych już przez inne miasta, nietworzące niczego własnego.
- Wśród czynników, które mogłyby uczynić Kołobrzeg innowacyjnym są spore zmiany w zakresie komunikacji, działalność dążąca do większej czystości środowiska przyrodniczego miasta oraz zdywersyfikowanie gospodarki miasta.
- Potrzeby wprowadzenia innowacji gospodarczych w Kołobrzegu są spore, ujawniła to zwłaszcza pandemia, która pokazała, że bez napływu turystów miasto nie funkcjonuje, nie jest w stanie zapewnić większości swoich mieszkańców pracy, a co za tym idzie – zagwarantować im spokojnego życia pod względem bezpieczeństwa ekonomicznego.
- Wprowadzenie nowych branż w przestrzeni miasta będzie bardzo utrudnione bez poszerzenia terytorium miasta, które w większości jest zdominowane przez infrastrukturę turystyczno – uzdrowiskową. Kolejną – brak osób, które mogłyby podjąć pracę w mieście. Zależności te przyjmują postać błędnego koła – przedsiębiorstwa nie rozwijają się ze względu na brak wykwalifikowanych pracowników, ci nie przyjeżdżają ze względu na brak mieszkań w rozsądnych cenach i pracy w innych branżach niż turystyczna. Całości dopełnia brak uczelni wyższych, które mogłyby kształcić kadrę „na miejscu”.
- Brak odpowiednich możliwości kształcenia jest jednym z głównych problemów, stojących na przeszkodzie w dywersyfikacji gospodarczej miasta. Uzyskanie specjalizacji w unikalnej dziedzinie mogłoby się stać wyróżnikiem Kołobrzegu na tle innych miast. O ile współpraca przedsiębiorców między sobą jest widziana jako działająca sprawnie, o tyle niedostatki występują na linii przedsiębiorcy – szkoły. Współpraca byłaby korzystna dla obu stron – jedna otrzymywałaby pracę, druga – wykształconego pracownika.
- Przedsiębiorcy dostrzegają sporą konkurencję w branży turystycznej, jednak jest ona zdrowa, a poszczególne podmioty współpracują między sobą. Brakuje tutaj roli władz, które w opinii przedsiębiorców nie wspierają ich oraz nie motywują do rozwoju.

Zagadnienia dotyczące TRANSPORTU ORAZ ŚRODOWISKA NATURALNEGO także zostały szeroko przedyskutowane:

- Kołobrzeg ma wizerunek miasta o czystym powietrzu, głównie ze względu na położenie geograficzne, co nie ma do końca potwierdzenia w rzeczywistości.

- Oszczędności niektórych mieszkańców w zakresie ogrzewania domów złej jakości paliwem są wskazywane jako jedno ze źródeł, obok zbyt dużego ruchu samochodowego w mieście spowodowanego natłokiem turystów.
- Także gospodarowanie odpadami jest kwestią, która powinna zostać uregulowana, tak by generowało ono możliwie najmniej zanieczyszczeń.
- W zakresie transportu pojawiło się kilka rozwiązań, które należałoby wdrożyć, by ułatwić życie mieszkańcom i turystom. Jednym z nich jest budowa tzw. parkingów buforowych, rozpoczęcie korzystania z elektrycznych pojazdów przez komunikację miejską, zapewnienie „wielopoziomowości” transportu (dobrego skomunikowania i możliwości alternatywnych środków transportu).
- Wysoki priorytet powinno zyskać również dalsze propagowanie korzystania z komunikacji rowerowej.
- Wzmożony ruch turystyczny nie sprzyja zachowaniu naturalnych walorów miasta, co sprzyja wyprowadzce części mieszkańców do sąsiednich miejscowości.
- Ochronie zasobów, zwłaszcza jeśli chodzi o zieleń nie sprzyjają wzmożone inwestycje deweloperskie, a także działalność portu. Informacja odnośnie systemu komunikacji w mieście jest niedostatecznie dobra, nie pozwala w łatwy sposób poruszać się po mieście lub w sprawny sposób do niego dojechać innym środkiem komunikacji aniżeli samochodem. Brak też promocji działań, które są prowadzone w tym zakresie.
- Status uzdrowiska, który posiada Kołobrzeg, a który jest jednym z jego głównych atutów jest zagrożony poprzez zmniejszanie udziału terenów zielonych w przestrzeni miasta, konflikt między działalnością uzdrowiskową a potrzebą zapewnienia rozrywki turystom oraz pomiędzy potrzebą działalności gospodarczej (emitującej hałas i zanieczyszczenia).
- Inną przeszkodą są wysiłki władz, które według jednego z rozmówców, dążą do zmniejszenia ilości uzdrowisk w przestrzeni miasta.

Adekwatnym podsumowaniem dyskusji oraz odniesieniem się do szerszej całości prac przygotowawczych do tworzenia wizji i strategii miasta jest wypowiedź jednego z uczestników, który wskazał na częste „utknięcie” dobrych pomysłów na etapie stworzenia dokumentu oraz nie dopuszczenia go do realizacji, np. ze względu na braki w budżecie. Wypowiedź ta pokazuje, że takie debaty i dyskusje są niezwykle potrzebne, jednak najważniejsze jest by wdrażać przynajmniej część zaproponowanych i skonsultowanych rozwiązań, by nadać sprawczość tego typu spotkaniom.

➤ **POGŁĘBIONE INDYWIDUALNE WYWIADY TELEFONICZNE (TDI)**

Przeprowadzone wywiady pozwoliły uzyskać ciekawe wnioski i spostrzeżenia z różnych perspektyw. Zebranie przedstawicieli różnych środowisk zaowocowało mnóstwem rekomendacji co do tego, jak można ulepszyć Kołobrzeg, by uczynić go przestrzenią bardziej przyjazną i dla mieszkańców - młodzieży, dorosłych oraz seniorów czy przedsiębiorców:

- Jako główny problem sfery kulturalnej Kołobrzegu identyfikuje się brak współpracy pomiędzy instytucjami kultury a miastem. Negatywnie oceniono poziom wykorzystania innowacyjnych narzędzi np. w zakresie promocji oferty kulturalnej. Poziom zainteresowania mieszkańców kulturą oceniany jest jako stały.
- Głównym wyzwaniem miasta Kołobrzeg w odniesieniu do kształtowania aktywności fizycznej jest tworzenie większej bazy sportowej i rekreacyjnej dla mieszkańców. Zarówno na otwartej

przestrzeni, jak i zamkniętych obiektów. Kołobrzesckie kluby sportowe muszą w pewnym sensie rywalizować o podopiecznych.

- Młodemu ludziom brakuje miejsc spotkań, w których można by spędzić czas nieodpłatnie. Porozmawiać, poczytać, posłuchać muzyki. Podczas wywiadu zasugerowano, że również oferta imprez kierowanych do młodzieży mogłaby być szersza. Tym, co mogłoby skłonić młodych mieszkańców do pozostania w mieście są przede wszystkim: dywersyfikacja ofert pracy (zwiększyć możliwość zatrudnienia poza gastronomią i hotelarstwem) oraz obniżenie cen mieszkań. Wśród barier i deficytów można wymienić: wciąż istniejące bariery architektoniczne, długie kolejki do lekarzy specjalistów, słabą promocję wydarzeń kulturalnych, bardzo wysokie ceny mieszkań do kupna i na wynajem.
- Atutami Kołobrzegu, z punktu widzenia seniorów, są: spokój, tereny zielone, dobry mikroklimat, nadmorskie położenie, status uzdrowiska, liczne organizacje działające na rzecz seniorów. Z kolei do barier czy deficytów należy zaliczyć: zbyt duże rozproszenie i niewystarczającą dostępność informacji o działaniach kierowanych do tej grupy. Aktywni seniorzy chcieliby mieć większe możliwości dzielenia się swoją wiedzą i życiowym. Wskazano na potrzebę powołania rzecznika do spraw seniorów. Zdaniem badanych, Kołobrzeg nie jest jeszcze przygotowany do zmian jakie zachodzą i zajądą w sferze demografii, choć dostrzegają, że podejmowane są odpowiednie kroki (np. powołanie Rady Seniorów, licznie powstające organizacje pozarządowe).
- Kołobrzeg staje się miejscem coraz bardziej przyjaznym osobom z niepełnosprawnościami. Problemy i bariery z jakimi w dalszym ciągu spotykają się niepełnosprawni mieszkańcy Kołobrzegu to: utrudniony dostęp do wydarzeń kulturalnych, brak miejsc parkingowych, niedostosowanie niektórych obiektów użyteczności publicznej (np. Urząd Miasta, szpital).
- Zaletą Kołobrzegu, w kontekście działalności organizacji społecznych, jest to, że miasto w dużej mierze nastawione jest na rozwój tkanki turystycznej i rozrywkowej. Zdaniem respondentów, istotnym problemem jest natomiast trudność w pozyskiwaniu funduszy na działalność, innych niż środki z budżetu miasta. Trudność wynika z braku potencjału organizacji do samodzielnego przygotowania, często dość skomplikowanej, dokumentacji aplikacyjnej. Respondenci dość zgodnie oceniają mieszkańców Kołobrzegu jako aktywnych społecznie. Aktywność ta przejawia się w dużej liczbie działających organizacji społecznych. Miasto powinno wspierać aktywność np. poprzez ułatwianie dostępu, czy też zapewnienie pierwszeństwa organizacjom do realizacji usług publicznych na rzecz miasta i jego mieszkańców.
- Jednym z największych problemów kołobrzesckiej polityki społecznej jest bezradności i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej. Do największych wyzwań należą natomiast: starzenie się społeczeństwa, utrzymanie więzi rodzinnych w rodzinach dysfunkcyjnych.
- Jednym z głównych wyzwań Kołobrzegu, w zakresie polityki zdrowotnej, jest starzenie się społeczeństwa. Proces ten oznacza konieczność zapewnienia opieki coraz większej liczbie seniorów
- Kształcenie podstawowe w Kołobrzegu dobrze przygotowuje dzieci do dalszej ścieżki kształcenia i być może wyboru zawodu. Zbyt małym zainteresowaniem kształceniem zawodowym mogą świadczyć braki kadrowe w wielu zawodach, nie tylko gastronomii i hotelarstwie (np. pielęgniarstwo, kierunki menadżerskie)- respondent z organizacji społecznej. Odmienny trend dostrzega respondent reprezentujący instytucje oświaty. Jego zdaniem, młodzież coraz częściej dostrzega zalety posiadania zawodu. Respondenci

reprezentujący środowisko przedsiębiorców wskazują na jeden zasadniczy atut kształcenia zawodowego w Kołobrzegu. Mianowicie, osoby decydujące się obrać taką ścieżkę edukacji, mogą być pewne zatrudnienia, szczególnie jeśli chodzi o kierunki związane z hotelarstwem i gastronomią. W opiniach badanych, tym co nieco przewartościowało spojrzenie systemu edukacji na sposób realizacji kształcenia jest pandemia koronawirusa. Po pierwsze, nagła konieczność zdalnej nauki pokazała słabość niektórych placówek jeśli chodzi o przygotowanie sprzętowe. Respondenci są zgodni, że szkoły nie były przygotowane do nagłej zmiany formy nauczania, co skłania ich do wyciągnięcia pewnych wniosków.

- Zdaniem respondentów Kołobrzeg jest atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności, szczególnie jeśli chodzi o branżę hotelarską i gastronomiczną. Istotnym zagrożeniem jest brak wykwalifikowanych i doświadczonych kadr. Dotyka to zarówno branż niezwiązanych z turystycznym charakterem miasta (np. IT), jak branży turystycznej (osoby potrzebne na stanowiska np. kierownicze czy menadżerskie).
- Kołobrzeg jest miastem dynamicznych przemian urbanizacyjnych. W ostatnich latach nastąpił bardzo duży rozwój budownictwa mieszkaniowego i hotelowego, a w planach są kolejne inwestycje. To wszystko powoduje zagrożenie dla terenów zielonych. Duża ilość dodatkowych pojazdów w mieście to również hałas i spaliny, które negatywnie wpływają na jakość nie tylko zieleni, ale środowiska w ogóle.
- Wyzwania stojące przed służbami miejskimi w zakresie zarządzania zielenią miejską to: dostosowanie zieleni do zmieniających się warunków klimatycznych (np. susze, brak mroźnych zim), ochrona terenów zieleni przed intensywną presją ruchu turystycznego.
- W opinii badanych, szanse Kołobrzegu by stać się miastem zero emisyjnym są niewielkie. warto jest inwestować w źródła energii o mniejszej mocy, oparte o paliwo gazowe, rozproszone na obszarze miasta.

CO OSIĄGNĘTO DZIĘKI KONSULTACJOM?

Przeprowadzone konsultacje – badania FGI i TDI pozwoliły poznać opinie i odczucia celowo dobranej grupy mieszkańców oraz w sposób pogłębiony poznać ich potrzeby i oczekiwania związane z funkcjonowaniem miasta.

Ważnym elementem dodanym wywiadów była funkcja informacyjna m.in. o tym, iż takie spotkania powinny być organizowane cyklicznie nie tylko raz na kilka lat. Zebrany materiał został wykorzystany w dalszym etapie prac nad dokumentem Strategii Smart City Miasta Kołobrzeg.

III. Wnioski z analizy desk research oraz badań jakościowych

Poniżej wskazano problemy oraz atuty dotyczące miasta jakie są wynikiem analizy danych oraz przeprowadzonych badań (wywiadów grupowych i telefonicznych). W dalszej części znajdują się informacje o pomysłach i potrzebach wskazywanych przez interesariuszy w trakcie badań – wywiadów grupowych i telefonicznych.

1. Obszar Ludzie/ Populacja – Mieszkańcy

PROBLEMY

- Problemy demograficzne – depopulacja: starzenie się społeczeństwa, kurczący się potencjał reprodukcyjny, ujemne saldo migracji, ujemny przyrost naturalny, niski wskaźnik dzietności. Prognozowany postępujący proces starzenia się społeczeństwa.
- Odptyw ludzi młodych w **późniejszych latach edukacji (głównie studia) w kierunku większych metropolii** np. Gdańska czy Poznania oraz z powodu problemów z **kupnem lub wynajmem mieszkania (ceny kupna i wynajmu mieszkań w Kołobrzegu są bardzo wysokie).**
- Ograniczony **dostęp do kultury i rozrywki** - młodzi ludzie nie mają zbyt wielu możliwości spędzenia wolnego czasu w sposób ciekawy i atrakcyjny.
- **Główna grupa „napływowa”** i osiadająca w Kołobrzegu to **osoby starsze**, które na emeryturze często chcą osiedlić się w miejscu o dobrym klimacie, które będzie dla nich przyjazne.
- Rosną potrzeby osób w wieku senioralnym związane z zapewnieniem im **miejsz integracji, spędzania wolnego czasu. Obecne możliwości miasta, ze względu na dostępność miejsc w takich instytucjach, są niewystarczające** i w przyszłości będą wymagały dużo większych nakładów.
- Nie do końca dopasowane do potrzeb są Kluby Seniora. **Limit miejsca uniemożliwia poszerzenie działalności tejże instytucji**, co jest problematyczne zwłaszcza w kontekście **rosnącego zainteresowania i chęci uczestnictwa** w życiu takiej organizacji przez seniorów.
- Część budynków publicznych jest niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych np. **budynki Urzędu Miasta, Urzędu Powiatowego oraz szpitala**. Także **budownictwo wielorodzinne** nie jest dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (brak wind).
- **Działalność organizacji społecznych** w kierunku rozwijania kapitału społecznego **jest widziana raczej jako mało wpływowa** a **aktywność społeczna mieszkańców Kołobrzegu jest widziana jako raczej marginalna**.
- **Spółeczeństwo obywatelskie**, które przynajmniej w części przejąłoby odpowiedzialność za zapewnienie sobie możliwie najlepszych warunków życia i rozwoju jest dopiero **w fazie rozwoju**. Podłożem takiego zjawiska może być dość szeroko występujący **indywidualizm**, który nakierowuje jednostkę głównie na jej potrzeby. Takie podejście jest spotykane **już w wieku dziecięcym**.

- **Brak liderów**, którzy rozpoczęliby jakąś działalność, inicjatywę i pociągnęli za sobą jakieś grupy młodych.
- **Problemem jest brak centrum pomocy organizacjom pozarządowym**. Centrum gdzie mogliby się odbywać szkolenia, gdzie NGO mogłyby szkolić swoich członków, otrzymać wsparcie w pisaniu projektów (duże projekty i duże dofinansowania).
- **Brakuje pomieszczeń wystawienniczych, dla NGO czy otwartych pracowni twórczo-edukacyjnych**, gdzie członkowie organizacji mogliby wystawiać swoje prace lub samokształcić się, zdobywać dodatkową wiedzę.

ATUTY

- **Istniejącym atutem miasta**, będącym argumentem, który mógłby przekonywać do zamieszkania w Kołobrzegu, także ludzi młodych, są **walory środowiska przyrodniczego, klimat, który sprzyja zdrowiu**.
- Zrealizowano inwestycje umożliwiające np. skorzystanie z plaży osobom niepełnosprawnym ruchowo. **Często jednak to zaplecze infrastrukturalne jest słabo wykorzystywane przez osoby**, których dotyczy, **być może wiąże się to z brakiem odpowiedniej informacji i oznakowania takich elementów**).
- **Młodzi działają w organizacjach pozarządowych** - jeżeli organizacja zajmuje się interesującą ich tematyką to na pewno chętnie się udzielają i działają sprawnie w tych organizacjach czy stowarzyszeniach.
- Według przedstawicieli NGO **w Kołobrzegu dużo się dzieje (dużo imprez różnego rodzaju – kulturalnych, artystycznych, sporo osób prywatnych, które wychodzą z własnymi inicjatywami)**. W mieście jest sporo ludzi, którzy chcą coś robić dla siebie i dla innych.

2. Obszar Warunki/ jakość życia

PROBLEMY

- **Powierzchnia mieszkania jaką można kupić za przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto spadła w latach 2015-2018 z 0,7m² do 0,66 m². W tym samym okresie w grupie porównawczej wzrosła z 1,2m² do 1,26 m².**
- Maleje liczba budynków mieszkaniowych stanowiących własność lub współwłasność gminy (2012 r. – 321, 2019 r. – 303) .Maleje liczba lokali mieszkalnych stanowiący własność lub współwłasność gminy (2012 r. – 1576, 2019 r. – 1200) . Maleje liczba lokali komunalnych (2012 r. – 1739, 2019 r. – 1318).
- **O niewystarczających zasobach mieszkaniowych Miasta i deficycie mieszkań komunalnych świadczą dane dotyczące gospodarstw domowych oczekujących na wynajem mieszkania – wg stanu na 31.12.2018 roku na wynajem lokali komunalnych oczekiwały 433 gospodarstwa**

domowe, w tym 121 gospodarstw jednoosobowych, 118 dwuosobowych, 104 trzyosobowych, 62 czteroosobowych, 22 pięcioosobowych i 6 gospodarstw składających z przynajmniej 6 osób.

- Wzrósł istotnie odsetek zadłużonych lokali będących w dyspozycji gminy (2012 r. – 21,5%; 2019 r. – 91,9%; grupa porównawcza: 2012 r. – 36,5%; 2019 r. – 41,68%).
- **Odsetek dzieci objętych opieką żłobkową (12,6%) jest niższy niż w kraju (15,9%) i w województwie (17,3%).**
- **Nastąpił spadek liczby jednostek zamiejscowych uczelni wyższych (z 4 w 2012 r. do 1 w 2018 r.).**
- Istotnie **wzrosło korzystanie z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych** (2012 r. – 177, 2019 r. – 483).
- **Bezpieczeństwo:**
  - Od 2017 r. rośnie liczba przestępstw (2017 r. – 1042, 2019 r. – 1883) i jednocześnie spada wskaźnik wykrywalności przestępstw (2017 r. – 65,2%; 2019 r. – 63,3%). Wśród przestępstw dominują kradzieże, kradzieże z włamaniem i przestępstwa gospodarcze.
  - Od 2017 r. rośnie liczba wykroczeń (2017 r. – 3732, 2019 r. – 7590). Rośnie liczba kolizji drogowych (zgłoszonych) – 2018 r. – 1148, 2019 r. – 1360.
  - Istotnie wzrosła od 2017 r. liczba poszkodowanych w pożarach i miejscowych zagrożeniach podczas interwencji podjętych przez KP KSP (2017 r. – 70, 2019 r. – 161).
- **Starzeje się kadra dydaktyczna**, która niekoniecznie prezentuje odpowiedni poziom, zwłaszcza biorąc pod uwagę **nowoczesne metody kształcenia**. Problemem jest także **słabe opłacanie fachowców** trudniących się dość specjalistycznymi dziedzinami – wiąże się to z brakiem chętnych, którzy chcieliby kształcić młodzież.
- Bardzo **mocne ukierunkowanie Kołobrzegu w stronę turystyki dość mocno ogranicza możliwości kształcenia w innych kierunkach**, na które popyt jest zauważalny.
- **Mało uwagi poświęca się dzieciom z małym potencjałem. Wyniki i sukcesy edukacyjne dzieci opierają się tak naprawdę na korepetycjach.** Głównie na poziomie szkoły średniej, ale też podstawowej.
- Problemem jest **młodzieńcza depresja**. Choroba pojawiająca się w młodym wieku jest często dostrzegana w przestrzeni szkoły przez nauczycieli i pedagogów. **Dostęp do pomocy psychiatrycznej i psychologicznej jest widziany jako bardzo słaby**, przez co problem ten zostaje często nierozwiązany i narasta.
- Pandemia przewartościowała sferę edukacji –**stare szkolne laptopy czy komputery nie sprawdziły się przy lekcjach zdalnych czy konferencjach**, gdzie online uczestniczyło po kilkanaście osób (**systemy się zawieszały i nie działały**). Problem stanowiło nauczanie zdalne **w rodzinach wielodzietnych** (jeden komputer, słabe łącze).
- **Oferta kulturalna postrzegana jest jako średnia i „nie taka, jak być powinna”.** Brakuje przestrzeni dla młodzieży. Z jednej strony przestrzeni związanej z rozrywką np. dyskoteką,

z drugiej – miejscem na spokojne rozmowy, spędzenie razem czasu, niekoniecznie związane z artystycznym spełnianiem swoich zainteresowań.

- Należy dać **większe możliwości mieszkańcom** miasta, a nie skupiać się na organizacji imprez **bez żadnych konsultacji z mieszkańcami**. Sporo imprez jest zupełnie niepotrzebnych a kosztują krocie.
- **Instytucje miejskie nie współpracują z organizacjami pozarządowymi.**
- **Dostępność do lekarzy specjalistów/leczenia w Kołobrzegu: geriatra – nie ma na NFZ – (najbliższy w Szczecinie), onkologia – najbliższej w Koszalinie, ograniczony dostęp do ginekologa w ramach ambulatoryjnej opieki.**
- **Miasto nie ma polityki senioralnej.** Należy stworzyć **bazę seniorów, którzy potrzebują pomocy**, usług np. zakupy, hydraulik, stolarz itp. Powinny być to systemowe rozwiązania, a nie chwilowe i tylko w razie konieczności.
- Brakuje miejsc, w których seniorzy mogliby się spotykać, pójść sobie na kawę, poczytać prasę... - nie chodzi tu Kluby Seniora czy UTW. **Seniorzy spotykają się i nie mają gdzie wspólnie pójść i się razem integrować.** W Klubach Seniora są na **szttywno narzucane zajęcia np. manualne czy gimnastyczne.**
- Bardzo wiele jest do zrobienia w zakresie **polityki opiekuńczej** dla seniorów. **Usługi prywatne tego typu są bardzo drogie**, a godzina opiekuna z MOPS-u wystarcza praktycznie tylko w zasadzie realizacji zakupów dla takiego seniora.

ATUTY

- **Średnia trzyletnia mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców wyróżnia Kołobrzeg na tle Polski, województwa i powiatu. W latach 2012-2018 istotnie wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania (z 419 do 1023).**
- **Kołobrzeg wyróżnia się na tle Polski, województwa i powiatu pod względem odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Występują spore rezerwy w dostępności do placówek wychowania przedszkolnego.**
- Realizacja innowacyjnego projektu edukacyjnego „**Żeglarstwo naszą pasją**”, który cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. Nowoczesne metody kształcenia wpływają na dużą popularność tego programu.
- Systematycznie spada liczba rodzin objętych pomocą społeczną.
- Spadła liczba lokali niezamieszanych (2012 r. – 62, 2019 r. – 5). Wzrosła liczba lokali socjalnych (2012 r. – 102, 2019 r. – 332).
- **Dostępność do lekarzy specjalistów/leczenia w Kołobrzegu: rehabilitacja medyczna – miejsc świadczenia opieki jest bardzo dużo (niestety czeka się w kolejkach), kardiologia – jest dostęp, psychiatra – jest oddział - dostęp jest w normie.**

- **Rodzice przejawiają chęć współpracy ze szkołą**, ale trzeba ich zaangażować żeby np. uczestniczyli w festynie.
- **Każdy młody człowiek na pewno może znaleźć coś dla siebie w ofercie kulturalno-rozrywkowej.**
- **Znacznie lepiej of oferty kulturalnej Kołobrzegu została oceniona oferta sportowo-rekreacyjna miasta.** Dostrzegalna jest mnogość dyscyplin, które mogą uprawiać mieszkańcy oraz turyści oraz odpowiednie zabezpieczenie infrastrukturalne w tym zakresie, zarówno w sezonie letnim, ale również w miesiącach jesiennych i zimowych.
- Rozmówcy zwrócili również uwagę na **bardzo szeroki wybór, jeśli chodzi o ofertę sportową sportowo-rekreacyjną dla dzieci i młodzieży**, która jednak **nie jest tak atrakcyjna dla dorosłych mieszkańców.**

3. Obszar Środowisko Naturalne

PROBLEMY

- Maleje liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej (2012 r. – 46,95 tys., 2019 r. 42,02 tys.) i jednocześnie **wzrasta zużycie wody** na jednego mieszkańca (2012 r. – 68,5m³, 2019 r. – 81,1m³) **oraz ilość odprowadzanych ścieków** (2012 r. - 66,9m³, 2019 r. – 80,2m³)
- **Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego** w powierzchni ogółem w latach 2012-2018 **praktycznie nie uległ zmianie** i wynosi 41,7%.
- **Problem przekraczanych norm zanieczyszczenia powietrza jest pomijany** i uważany za niebyty, głównie ze względu na nadmorskie położenie miasta, a co za tym idzie przez wzgląd na naturalną „wentylację”. Na niezbyt korzystną jakość powietrza wpływają **oszczędności mieszkańców na ogrzewaniu dobrej jakości paliwem.**
- Problemem, który wpływa na zanieczyszczenie powietrza, jest **wzmożony ruch samochodów w mieście**, głównie przez sezon wakacyjny. Największym emitorem CO₂ w Kołobrzegu są **samochody.**
- **Brak dostosowania się mieszkańców do wymogu segregowania odpadów.** Brak podporządkowania się przepisom w tym zakresie powoduje wyższe ceny za wywóz nieczystości.
- **Gospodarczy i turystyczny rozwój miasta nie sprzyja zachowaniu naturalnych walorów przyrodniczych Kołobrzegu.**
- Spore **eksploatowanie dostępnych na terenie miasta i w jego okolicach zasobów**, które przy takim natężeniu turystyki oraz turystyki uzdrowiskowej kończą się w dość szybkim tempie.
- **Wzmoczone inwestycje deweloperów** w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodują **zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta**, co wpływa na coraz mniejszy udział roślin zielonych w zabudowanie miasta

- Bieżąca działalność **portu wg badanych nie wpływa pozytywnie na jakość środowiska w mieście**. Oprócz generowanego hałasu, który jest uciążliwy, emituje on również zanieczyszczenia trafiające do atmosfery, szkodliwe dla turystów i mieszkańców. Również sama logistyka dostaw do niego jest oparta o transport spalinowy, to także przyczynia się do zwiększenia emisji szkodliwych gazów do powietrza.
- Presja urbanizacyjna ma istotny wpływ na zieleni miejską. Zabudowywanie kolejnych terenów w mieście przyciąga do miasta jeszcze większą liczbę ludzi, a infrastruktura miasta nie jest dobrze do tego dostosowana.
- Duże nagromadzenie szczególnie w strefie uzdrowiskowej turystów (np. tłok na bulwarach, deptakach, brak miejsc parkingowych) negatywnie wpływa na otoczenie np. wydeptywanie terenów zieleni, niszczenie roślinności w gazonach przez siadanie na ich krawędziach, parkowanie na trawnikach. Duża liczba dodatkowych pojazdów w mieście powoduje hałas, tłok na ulicach, spaliny.

ATUTY

- **Wzrasta nieznacznie odsetek odpadów zebranych selektywnie w odpadach ogółem** (2017 r. – 31,8%; 2018 r. – 33,9%).
- **Wzrosła liczba planów zagospodarowania przestrzennego** (2012 – 11, 2018 – 30).
- **Rośnie udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem** (2012 r. – 5,3%; 2018 r. – 9%).
- **Istotnie wzrosła powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych** (2012 r. – 63,4 ha; 2018 r. – 127,06 ha) **oraz powierzchnia terenów zieleni osiedlowej** (2012 r. – 44,6 ha; 2018 r. – 73,12 ha).

4. Obszar Gospodarka

PROBLEMY

- Na tle kraju, województwa i powiatu Kołobrzeg wyróżnia się **niższym udziałem nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem**.
- Dwuprofilowość gospodarcza miasta, zwłaszcza w okresie pandemii pokazała bardzo dosadnie, że **bez turystów miasto nie jest w stanie przetrwać**.
- Miasto cechują **wysokie koszty życia**, związane z jego działalnością turystyczną. Wyższe ceny podyktowane obecnością turystów przekładają się na wysokie ceny produktów codziennego użytku dla mieszkańców.
- Kołobrzeg jest widziany jako miasto, z którego **młodzi ludzie wręcz uciekają, ze względu na zbyt wąski profil gospodarczy miejscowości**. Brak uczelni wyższej, która pozwoliłaby

wykształcić specjalistów, którzy następnie mogliby otrzymać zatrudnienie w przedsiębiorstwach funkcjonujących w przestrzeni miasta.

- Nowo powstające inwestycje związane są z branżą turystyczną lub mieszkalnictwem - brak jest możliwości zaistnienia w tejże przestrzeni „czegoś nowego” i niezwiązanego z dotychczasową działalnością gospodarczą miasta.
- **Zatrudnienie wykwalifikowanego specjalisty jest trudne i czasochłonne.** Występują **bardzo duże deficyty w zasobach ludzkich, zwłaszcza tych ze specjalistycznym wykształceniem** są sporym problemem dla kołobrzесьkiego rynku pracy.
- **Czynnik „ludzki” jest przeszkodą w budowaniu innowacyjności w Kołobrzegu.** Mentalna bariera w zmianie swojego działania, w większym zaangażowaniu wpływa na opór ze strony samych mieszkańców, przeciwko zmianom. Brak oddolnego działania mocno ogranicza wprowadzenie inteligentnych i skutecznych rozwiązań, których zarówno twórcami jak i beneficjentami mają zostać właśnie m.in. kołobrzesianie.
- Przedsiębiorcy zwracają uwagę na dotkliwy **brak współpracy na linii przedsiębiorcy – szkoły.** Współdziałanie tych dwóch poziomów mogłoby przełożyć się na zapewnienie młodym ludziom pracy w zawodzie, tak by mogli pozostać w mieście.
- **Władze miasta nie są postrzegane jako wspierające przedsiębiorców**, zwłaszcza w trudnym okresie pandemii. Przedsiębiorcy czuli się niejednokrotnie pozostawieni sami sobie jako podmioty prywatne, a nie spółki państwowe, które zostały objęte wsparciem.
- Rola miasta w kreowaniu współpracy między przedsiębiorcami nie zmieniła się. **Władzom jest przypisywany przywilej posiadania racji oraz decyzyjność**, czasem niezależna od opinii środowiska np. przedsiębiorców lub mieszkańców.
- **Występują deficyty wybranych zawodów** (brakuje pielęgniarek, terapeutów, brakuje dużo pracowników dla gastronomii, brakuje też ludzi do zarządzania). Kołobrzeg jest dość małym miastem aby zaspokoić istniejący popyt na kadry.
- **Kształcenie zawodowe nie jest realizowane na odpowiednim poziomie.** Aby szkolnictwo zawodowe się rozwijało należy młodym ludziom zaoferować lepsze praktyki, staże – bardziej atrakcyjne, prestiżowe. **Młodzi ludzie raczej traktują szkołę zawodową jako swoją porażkę**, jak już nie dostaną się do jakiejś wymarzonej szkoły średniej – liceum, czy technikum – wtedy idą do zawodówki. Traktują to jako swoją porażkę i rozczarowanie dla rodziców. Należy wpływać na zmianę mentalności i nastawienie tych młodych ludzi do nauki zawodu.
- **Barierą w rozwoju szkolnictwa zawodowego (atrakcyjności) jest dostępność do staży i praktyk, która w niektórych branżach jest kłopotliwa.**

ATUTY

- W latach 2012-2019 **wzrosła ilość turystów, liczba miejsc noclegowych** (z 13852 do 19101) oraz **turystycznych obiektów noclegowych** (z 92 do 153), w tym obiektów hotelowych (z 20 do 25)

- Od 2016 r. **wzrasta liczba mikroprzedsiębiorstw** (2016 r. – 7860, 2019 r. – 8143). Na tle kraju, województwa i powiatu **Kołobrzeg wyróżnia się udziałem nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem.**
- **Rośnie odsetek osób zatrudnionych w usługach** (2014 r. – 66,3%; 2018 r. – 67,9%; grupa porównawcza: 2014 r. – 47,8%; 2014 r. – 47,3%)
- **Na tle kraju, województwa i powiatu Kołobrzeg wyróżnia się liczbą pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności.**
- **Od 2013 r. systematycznie spada liczba bezrobotnych** (2013 r. – 1963 osoby; 2019 r. – 199 osób)

5. Obszar Mobilność

PROBLEMY

- W 2019 r. odnotowano ponad **15% spadek liczby wypożyczeń rowerów** z systemu Kołobrzесьkiego Roweru Miejskiego.
- **Zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym.**
- **Transport zbiorowy – mimo wysokiej jakości drogowego transportu zbiorowego nie stanowi on alternatywy dla podróży samochodem.**
- **Parkowanie – problem szczególnie istotny w Kołobrzegu**, gdzie występują obszarowe, sezonowe problemy z nadmiernym popytem na miejsca parkingowe.
- Jako kłopotliwe, a czasami wręcz **odstraszające zwłaszcza dla turystów**, jest zjawisko **konieczności opłaty przez pasażera za przewożoną przez niego autobusem walizkę czy plecak**. Charakterystyka Kołobrzegu i jego koncentracja na turystów stoi w sprzeczności z takimi obowiązującymi przepisami i regulacjami dotyczącymi przewozu bagażu.
- **Brak darmowej komunikacji miejskiej dla seniorów.**
- Brak **aplikacji** pozwalającej na dopasowywanie połączeń (typu „jakdojade.pl”), która jest oferowana w większości dużych i turystycznych ośrodków miejskich.
- **Brak zintegrowanego systemu informacji** wpływa na **zdenerwowanie przyjezdnych na zbyt duży poziom ruchu w mieście**. Kołobrzeg jako miasto nie może pozwolić sobie na utratę turystów, którzy stanowią główne źródło dochodów w budżecie, więc system komunikacji oraz informacja o nim powinny zostać jak najszybciej zmienione.
- Paradoksalnie **bardzo rozwinięta sieć ścieżek rowerowych oraz duża dostępność do rowerów miejskich nie przekłada się na dobrą informację w tym zakresie**, która również mogłaby wpłynąć na jeszcze większe zainteresowanie nią, zwłaszcza turystów, którzy często nie mają rozeznania, jak wygląda ona w Kołobrzegu.

- Dużą rolę odgrywa w tym aspekcie również **brak promocji**. Przykładem namiastki, która mogłaby stanowić bazę pod dalsze prace jest „**Klimatyczny Kołobrzeg**”. Jest to jednak **aplikacja na tyle mało znana i używana**, że nie spełnia ona do końca wyznaczonego celu. Potrzeby w zakresie zintegrowanej informacji komunikacyjnej i turystycznej w Kołobrzegu są spore.

ATUTY

- Od 2015 r. **rośnie liczba pasażerów** korzystających z przewozów organizowanych przez Komunikację Miejską (2015 r. – 2,47 mln osób; 2019 r. – 2,82 mln osób).
- Jednocześnie od 2015 r. maleje liczba przejazdów ulgowych (2015 r. – 901 tys.; 2019 r. – 674 tys.) przy wzroście liczby przejazdów bezpłatnych (2015 r. – 973 tys.; 2019 r. – 1,18 mln) i płatnych (2015 r. – 896 tys.; 2019 r. – 961 tys.).
- Na tle kraju, województwa i powiatu Kołobrzeg **wyróżnia się długością ścieżek rowerowych**.
- Zapełnienie strefy pojazdami parkującymi w SPP oscyluje na poziomie 60-70%.
- **Dobrze skomunikowane połączenia kolejowe, zwłaszcza w odniesieniu do mieszkańców sąsiednich miejscowości.**

6. Obszar Zarządzanie

PROBLEMY

- Miasto ma duże możliwości, ale wiele spraw jest zaprzepaszczanych, ponieważ **wszystkie działania w zasadzie skierowane są w turystykę** - miasto głównie z tego żyje.
- Przede wszystkim **należy poszerzyć perspektywę rozwoju miasta**. Póki co wszystkie działania i pomysły idą w kierunku turystyki. Dopóki nie przełamię się monokultury gospodarczej nie można mówić o inteligentnym mieście.
- **Sama turystyka nie jest rozwiązaniem** – pokazał to COVID. Bez funkcjonującej turystyki i uzdrowiska nie funkcjonuje cały Kołobrzeg. Kiedyś funkcjonowało jeszcze rybołówstwo, które przez brak zainteresowania upadło.
- **Problemem nie jest brak organizacji przez miasto np. konsultacji społecznych czy debat** na danym przedsięwzięciu, **a brak chęci i zaangażowania w nie mieszkańców**, którzy nie są nauczani partycypowania społecznego w działaniach podejmowanych przez miasto.
- Ważnym aspektem jest również zapewnienie mieszkańcom **poczucie decyzyjności i realnego wpływu na politykę miasta**.
- Brak dostępu do danych Urzędu i wymiana danych.
- Brak informacji jest barierą w przepływie pomysłów nauki do biznesu.

ATUTY

- Rośnie liczba organizowanych przez miasto konsultacji społecznych. **W 2019 roku w Kołobrzegu ogłoszono 29 konsultacji społecznych**
- Przywrócono w 2019 roku budżet obywatelski.
- **Pomiędzy 2009 a 2019 rokiem dochody ogółem miasta wzrosły dwukrotnie i na koniec 2019 roku wynosiły 268,7 mln zł.** W porównaniu do średniej krajowej i wojewódzkiej gminy powiatu kołobrzesckiego i Kołobrzeg w wyrażnie **większym stopniu generują dochody własne, co świadczy o dobrze rozwiniętym potencjale gospodarczym i aktywności ekonomicznej ludności.**
- Istotnym działaniem władz samorządowych miasta w zakresie korzystania z narzędzi ICT wspierających procesy partycypacji obywatelskich jest budowany System Informacji Przestrzennej - ma służyć przede wszystkim do zarządzania miastem, gromadzenia i udostępniania danych o mieście oraz komunikacji z mieszkańcami.

7. Potrzeby i pomysły

7.1. Obszar Ludzie/ Populacja – Mieszkańcy

- **Budowa mieszkań komunalnych** z ustaloną stałą, niezbyt wygórowaną ceną.
- **Zaistnienie w jego przestrzeni uczelni wyższej i stworzenie atmosfery właściwej dla „miasta studenckiego”.**
- **Zapewnienie pracy, która dawałaby satysfakcjonujące zarobki.**
- **Stworzenie większej liczby organizacji działających dla osób niepełnosprawnych.**
- **Istnieje potrzeba większego dofinansowania organizacji społecznych.**
- Powołanie w Urzędzie Miasta koordynatora NGO.
- **Powołanie centrum pomocy organizacjom pozarządowym.**

7.2. Obszar Warunki/ jakość życia

- Rozwój brakujących kierunków w nawiązaniu do potencjalnej uczelni wyższej - m.in. **pielęgniarstwo, profile artystyczne. Utworzenie szkoły sportowej.**
- Dostosowanie nauczania do formy zdalnej – wymiana sprzętu, nowe łącza, szkolenia kadry.
- Stworzenie platformy multimedialnej skupiającej w jednym miejscu dostępne wydarzenia i inicjatywy z obszaru kultury i rozrywki czy wydarzeniach sportowych.
- **Wykorzystanie potencjału miasta w zakresie sportów wodnych.**

- Potrzeba w zakresie **stałego funkcjonowania teatru**. Zmiana podejścia władz miejskich do organizowanych imprez – organizacja imprez w ramach konsultacji z mieszkańcami.
- **Stworzenia przestrzeni czasu wolnego (miejsca spotkań) dla dzieci i młodzieży.**
- **Utworzenie polityki senioralnej** (reintegracja seniorów z ich rodzinami, **organizacja coraz większej liczby miejsc w placówkach opiekuńczych**, utworzenie bazy seniorów - wymiana informacji o działaniach grup).
- **Stworzenie oddziału geriatrycznego w miejscowym szpitalu** oraz programów prozdrowotnych.
- **Klub seniora, siłownia na świeżym powietrzu działające każdym osiedlu.**
- **Powołanie rzecznika do spraw seniorów** koordynującego wszystkie działania dla seniorów.
- **W odniesieniu do osób niepełnosprawnych - opracowanie dokumentu Standardy Dostępności dla Miasta Kołobrzeg**, usługi transportowej – **door to door**, dostosowywać kolejne plaże, obiekty publiczne do potrzeb.
- Rozwój **budownictwa komunalnego** ograniczającego tworzenie enklaw rodzin dysfunkcyjnych.
- **Dalsza realizacja projektów zdrowotnych dofinansowywanych przez miasto**

7.3. Obszar Środowisko Naturalne

- **Stworzenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Kołobrzeg**, by jednocześnie mogła być pełniona funkcja gospodarcza i uzdrowiskowa miasta.
- Powołanie w Urzędzie Miasta **ogrodnika miejskiego**.
- Opracowanie **koncepcji/ programu dotyczącego terenów zieleni obejmującą długą perspektywę czasu** (tereny zieleni o określonej jakości i standardach).
- **Zwiększanie dostępu do terenów zieleni, terenów rekreacyjnych w najbliższej okolicy zamieszkania** np. tworzenie małych parków integrujących lokalną społeczność.
- **Inwestowanie w nowe źródła energii rozproszone po mieście, o mniejszej mocy.**

7.4. Obszar Gospodarka

- **Oparcie gospodarki miasta na innych, bardziej innowacyjnych branżach**, sprzyjających osiedlaniu się w Kołobrzegu ludzi młodych - poszerzenie działalności gospodarczej w obrębie miasta o nowe profile.
- **Zwiększenie przepływu informacji oraz ich dostępność w przestrzeni publicznej m.in. z nauki do biznesu przy wykorzystaniu roli miasta.**
- **Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości.**

- **Znalezienie nowej przestrzeni umożliwiającej rozwój nowych branż i inwestycji - poszerzenie terytorium miasta o tereny przyległe.**
- **Wykorzystanie portu** jako miejsca rozwoju przedsiębiorczości i ukierunkowania kołobrzесkiej gospodarki nie tylko na działalność turystyczną i uzdrowiskową.
- Wprowadzenie do oferty edukacyjnej nowych profili w celu zwiększenia atrakcyjności szkolnictwa zawodowego - **rozwijanie oferty kształcenia** (nie tylko gastronomia i hotelarstwo).
- **Zaangażowanie uczniów w praktyki u przedsiębiorców na etapie szkoły średniej.**
- Organizacja **eventów naukowych i branżowych, targów.**
- **Oferowanie tańszych mieszkań dla pracowników, zwłaszcza dla branż w których brakuje pracowników.**
- **Gruntowne zmiany w komunikacji zarówno miejskiej jak i tej, która pozwala się dostać do miasta z innych miejscowości.**
- **Dbłość o kwestię ekologii, czystego powietrza, zwłaszcza w kontekście działalności uzdrowiskowej miasta.**

7.5. Obszar Mobilność

- **Dalszy rozwój ruchu rowerowego** – jako alternatywa przemieszczania się dla mieszkańców, jak ruchem rekreacyjnego i turystycznego.
- **Zwiększenie liczby stacji rowerowych, a tym samym upowszechnianie ten rodzaju transportu w przestrzeni miasta.**
- **Rozwój systemów szynowych stanowiących alternatywę dla transportu autobusowego** (propozycja stworzenia nowego systemu transportu zbiorowego – Lekkiej Kolei Nadmorskiej na trasie Kołobrzeg Port – Kołobrzeg – Podczele – Ustronie Morskie) integrującej obszary turystyczne z terenami inwestycyjnymi.
- **Tworzenie centrów przesiadkowych** uprawniających kierowców do darmowego korzystania z komunikacji miejskiej.
- Wprowadzenie w przestrzeni miasta i jego najbliższym sąsiedztwie **pojazdów typu riksze**, które sprawniej poruszałby się po przestrzeni Kołobrzegu i z korzyścią dla środowiska naturalnego.
- Wdrożenie **systemu monitorowania natężenia ruchu w mieście.**
- Promocja informacji komunikacyjnej - **dostosowanie kanału komunikacji do poszczególnych grup odbiorców** np. **osoby starsze nie korzystające z nowoczesnych aplikacji**, potrzebują sięgnąć po bardziej standardowe formy przekazu.

7.6. Obszar Zarządzanie

- **Cykliczna organizacja spotkań mieszkańców lub ich reprezentantów z przedstawicielami miasta.**
- Powołanie w Urzędzie Miasta **koordynatora NGO czy pełnomocnika osób starszych.**
- **Udostępnianie danych przez Urząd Miasta.**

IV. Podsumowanie diagnozy – analiza SWOT

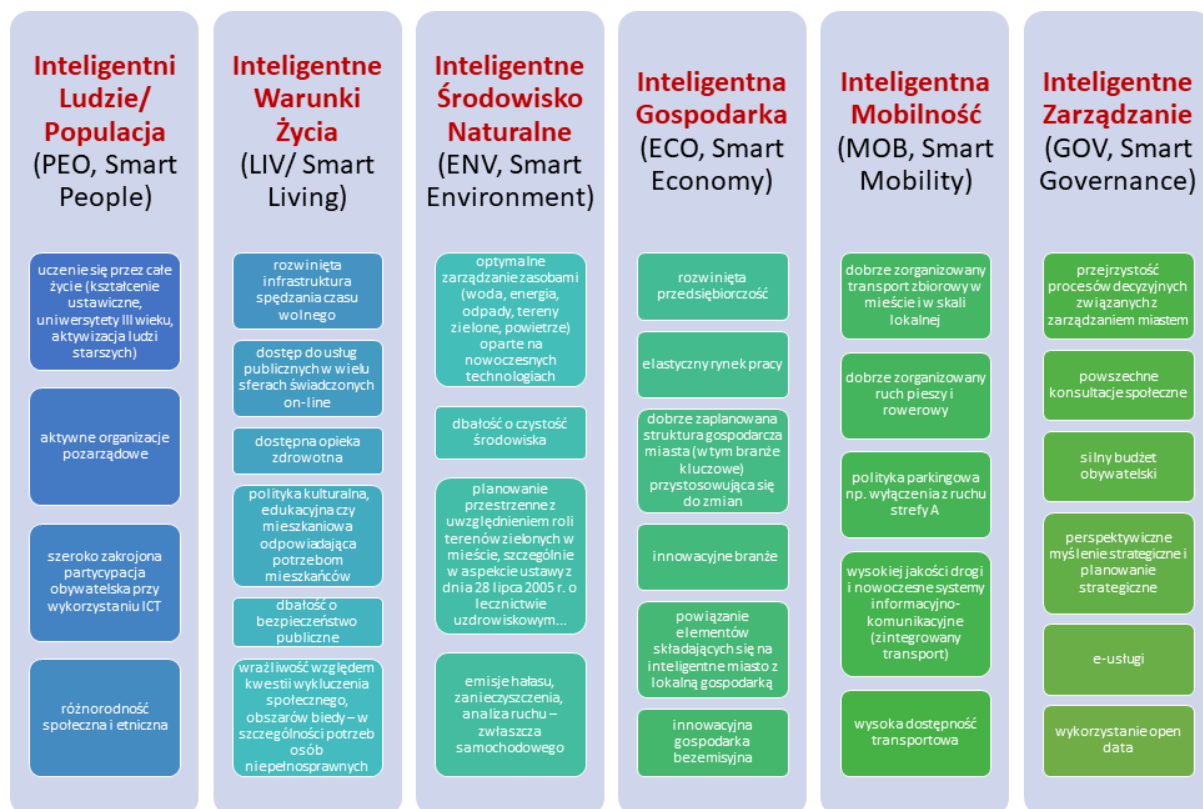
Podsumowanie diagnostyczne zaprezentowane w poniższym rozdziale odnosi się do przedstawionego w poprzednich rozdziałach materiału diagnostycznego oraz bazuje na pozyskanej wiedzy jakościowej, zgromadzonej w trakcie wywiadów grupowych - badań fokusowych i telefonicznych wywiadów pogłębionych.

Zgromadzona wiedza nt. problemów i potencjałów miasta została zaprezentowana i poddana dyskusji w gronie pracowników Urzędu Miasta i jednostek publicznych, odpowiedzialnych za zarządzanie miastem w trakcie spotkania roboczego, które odbyło się 20.08.2020 r. w Urzędzie Miasta.

Kolejnym krokiem w pracy nad zdefiniowaniem kluczowych dla dalszego rozwoju miasta wyzwań były warsztaty diagnostyczne z pracownikami sfery publicznej, które odbyły się w dniach 26-27.08.2020 r. w Urzędzie Miasta w Kołobrzegu.

W trakcie warsztatów prowadzonych w formie angażującej uczestników, przy wykorzystaniu metody Word Cafe w wyniku dogłębnej dyskusji nad uzyskanymi wynikami badań, poddano je rangowaniu w sześciu obszarach funkcjonowania miasta, tj. :

Diagram 3. Obszary smart - wymiary

Źródło: Opracowanie własne

Na tej bazie powstała analiza SWOT, w której ujęto mocne i słabe strony miasta oraz przyszłe szanse i zagrożenia dla jego rozwoju.

Zebrany materiał diagnostyczny oraz wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły na skonstruowanie dla miasta Kołobrzeg listy słabości/problemów i mocnych stron/potencjałów oraz zagrożeń i szans rozwojowych.

1. Sfera Ludzie/ Populacja - Mieszkańcy

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaradność ekonomiczna mieszkańców. 2. Znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców – starzenie się społeczeństwa. 2. Niska aktywność społeczna w mieście, przejawiająca się m.in. niskim poziomem aktywności w organizacjach społecznych. 3. Brak zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta – liczy się tylko moje podwórko. Poczucie wspólnotowości ograniczone tylko do spraw, które dotyczą mieszkańców bezpośrednio. 4. Brak liderów lokalnych, którzy animowaliby aktywność społeczną mieszkańców.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat (tanie mieszkania, dobra komunikacja, atrakcyjna praca) - kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta. 2. Wykreowanie i wspieranie lokalnych liderów aktywizujących lokalną społeczność. 3. Zwiększenie u mieszkańców poczucia więzi z miastem i budowanie patriotyzmu lokalnego. 4. Wykorzystanie potencjału seniorów, ich doświadczenia zawodowego, na rzecz np. ratowania wymierających zawodów, nauki rzemiosła. 5. Zwiększenie środków finansowych na działania społeczne, rozwój budżetu obywatelskiego. 6. Duża chęć wzajemnej integracji osób starszych. 7. Polityka miasta ukierunkowana na zdolną młodzież. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drenaż zasobów ludzkich (w tym ubytek młodych – głównie ze względu na edukację i pracę). 2. Postępujący proces przyrostu liczby osób w wieku senioralnym. 3. Wypieranie przez technologię kontaktów bezpośrednich skutkujące zanikaniem relacji między mieszkańcami. 4. Pogarszanie się sytuacji finansowej miasta (wpływy z PIT).

2. Sfera Warunki/Jakość życia

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokalizacja nadmorska, duże walory przyrodnicze oraz rekreacyjne miasta i jego otoczenia, zwartość miasta. 2. Duże powierzchnie obszarów zieleni w mieście. 3. Rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie koszty zakupu, a także wynajmu, mieszkania w stosunku do zarobków. 2. Wysokie koszty życia mieszkańców (ceny produktów i usług są dostosowywane do turystów, co rodzi negatywne konsekwencje dla mieszkańców). 3. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej. 4. Brakuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych. 5. Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego, w tym dla osób w wieku senioralnym oraz dla młodzieży.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Status uzdrowiskowy miasta, który warunkuje utrzymywanie wysokiej jakości środowiska. 2. Lepsze wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca. 3. Powstanie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego. 4. Wykorzystanie walorów środowiskowych do rozwoju komunikacji rowerowej, spacerów, aktywności na świeżym powietrzu. 5. Rozwój taniego budownictwa społecznego. 6. Zwiększenie oferty edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury żłobkowo-przedszkolnej. 7. Zwiększenie dostępności kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego 8. Lepsze dopasowanie działań do różnych grup społecznych (np. rozwój programów zdrowotnych, w tym: rehabilitacja, badania profilaktyczne, in vitro). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakłócanie porządku publicznego oraz łamanie norm społecznych przez turystów i kuracjuszy, co obniża poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. 2. Niedostosowana do potrzeb mieszkańców polityka parkingowa. 3. Pogarszająca się, zwłaszcza w sezonie turystycznym, komunikacja wewnętrzna. 4. Sezonowość życia w niektórych dzielnicach miasta – po sezonie życie zamiera. 5. Tworzenie kolejnych atrakcji miasta bez zapewnienia odpowiedniego zaplecza do obsługi nowych turystów. 6. Uzyskanie statusu miasta „luksusowego”, co spowoduje wzrost kosztów życia mieszkańców. 7. Rosnący popyt na usługi opieki zdrowotnej i usługi opiekuńcze wynikający ze zmiany struktury wiekowej mieszkańców, a także niedostosowanie oferty usług publicznych do oczekiwań osób w wieku senioralnym.

3. Sfera Środowisko Naturalne

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Renta położenia - morze, zielen nadmorska. 2. Wzrost ilości zieleni osiedlowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska jakość paliw wykorzystywanych w systemach grzewczych w budownictwie mieszkaniowym. 2. Spadek ilości terenów zielonych w mieście na skutek intensywnej urbanizacji. 3. Działalność gospodarcza portu generująca zanieczyszczenia. 4. Zjawisko miejskiej wyspy ciepła – „betonaza”. 5. Brak silnych NGO w sferze ekologii. 6. Niepodążający za wzrostem liczby turystów rozwój zielonej infrastruktury użytkowej.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiana podejścia do planowania zieleni. 2. Rozwój małej retencji. 3. Zmiana prawa lokalnego zachęcająca do wymiany pieców oraz utrudniająca wykorzystywanie kiepskiej jakości paliw w systemach grzewczych. 4. Fotowoltaika nowej generacji. 5. Prowadzenie monitoringu jakości środowiska, w tym głównie jakości powietrza oraz poziomu hałasu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogarszająca się jakość wody w Bałtyku oraz chemia powojenna zagrażająca ekosystemom w morzu Bałtyckim. 2. Niski potencjał adaptacyjny do zmian klimatu. 3. Wzmożony ruch samochodowy generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas. 4. Przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym. 5. Nieprawidłowy system gospodarowania odpadami przez mieszkańców i turystów. 6. Rosnące zużycie wody przy jej malejących zasobach. 7. Wzmożone inwestycje deweloperów w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodujące zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta.

4. Sfera Gospodarka

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowana baza noclegowa. 2. Status uzdrowiska. 3. Działalność portowa. 4. Droga dojazdowa do miasta – S6. 5. Lokalizacja nadmorska, warunki środowiskowe, plaża. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lokalny rynek pracy zdominowany przez oferty związane z działalnością turystyczną i uzdrowiskową – brak alternatywy. Słaba dywersyfikacja ofert pracy. 2. Niskie wynagrodzenia – nieadekwatne do kosztów życia. 3. Bariery rozwoju ekonomicznego miasta, w tym niska przedsiębiorczość indywidualna w sferach innych niż turystyczna, brak Instytucji Otoczenia Biznesu, brak terenów inwestycyjnych. 4. Występują deficyty wybranych zawodów – brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej). 5. Brak terenów inwestycyjnych pod rozwój portu.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dywersyfikacja gospodarki, rozwój branż pozaturystycznych. 2. Zintensyfikowanie działalności portu, zwiększenie funkcji przemysłowej portu, przetwórstwo rybne. 3. Powiększenie granic administracyjnych miasta celem dywersyfikacji działalności gospodarczej. 4. Wyodrębnienie strefy ekonomicznej. 5. Wsparcie dla osób chcących prowadzić własne firmy, tak aby mogły korzystnie rozwijać działalności w mieście (np. uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in. lekkiego przemysłu przetwórczego (poza strefami uzdrowiskowymi Uzdrowiska Kołobrzeg), spożywczych, informatycznych). 6. Rozwój turystyki morskiej, w tym żeglarstwa. 7. Wykorzystanie potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymujący się trend odpływu kapitału ludzkiego do większych aglomeracji w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskania pracy. 2. Duża liczba osób prowadzących działalność gospodarczą jest w starszym wieku – ryzyko braku sukcesji i kontynuacji działalności. 3. Trudność w nawiązaniu współpracy z ościennymi gminami w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej.

5. Sfera Mobilność

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych w Kołobrzegu i okolicach. 2. Bardzo dobre skomunikowanie miasta ze Szczecinem i Koszalinem - droga ekspresowa S6. 3. Działający rower miejski. 4. Darmowa komunikacja miejska dla seniorów i młodzieży. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy komunikacyjne wewnątrz miasta – ograniczona przepustowość dróg w centrum miasta i w dzielnicy uzdrowskiej oraz zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym. 2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum miasta oraz wysokie opłaty parkingowe. 3. Brak polityki komunikacyjnej miasta, w tym dotyczącej miejsc parkingowych i centrów przesiadkowych. 4. Droga komunikacja publiczna dla osób nieposiadających ulg. 5. Słabe skomunikowanie z krajem poza S6 – droga krajowa 11, połączenia kolejowe. Brak połączeń morskich.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawiająca się komunikacja zewnętrzna miasta (droga ekspresowa S6, plany modernizacji kolei, transport morski). 2. Darmowy transport komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców. 3. Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych. 4. Dalsza rozbudowa i modernizacja dróg. 5. Rozwój elektromobilności, w tym możliwość wynajmu pojazdów elektrycznych. 6. Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny). 7. Stworzenie dodatkowego centrum przesiadkowego w dzielnicy wschodniej. 8. Budowa sieci parkingów buforowych. 9. Zamknięcie lub ograniczenie ruchu w strefie „A” ochrony uzdrowskiej i w centrum miasta. 10. Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża podatność na zmienność ilości osób korzystających z komunikacji publicznej (sezonowość, zdarzenia losowe, cena biletów i częstotliwość przejazdów, imprezy masowe). 2. Zbyt intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w stosunku do tempa realizacji inwestycji drogowych. 3. Zbyt długi czas przemian dotyczących transportu kolejowego – inwestycje kapitałochłonne, z długim czasem realizacji, wymagające dotacji.

6. Sfera Zarządzanie

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Powrót do budżetu obywatelskiego. 2. Wprowadzenie Karty Mieszkańca Miasta. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słaba partycypacja mieszkańców w zarządzaniu miastem. 2. Zbyt niskie nakłady finansowe na budżet obywatelski i dotacje dla NGO. 3. Miasto nie jest miastem na prawach powiatu – np. pozwolenia na budowę wydaje inny organ, co rodzi problemy interpretacyjne. 4. Polityka senioralna niedostosowana do rosnących potrzeb osób w wieku senioralnym. 5. Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Intensyfikacja działań ukierunkowanych na mieszkańców miasta a nie tylko na turystów. 2. Rozwój systemów informatycznych w kontakcie z mieszkańcami. 3. Profesjonalizacja podejścia Urzędu Miasta do realizacji konsultacji społecznych nieobligatoryjnych. 4. Rozwijanie polityki senioralnej podążającej za potrzebami osób starszych. 5. Lepsze wykorzystanie danych w zarządzaniu miastem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem.

Bazując na powyższej analizie SWOT zdefiniowano sześć kluczowych wyzwań rozwojowych miasta Kołobrzeg, ujętych w formie pytań:

1. Jak przełamać monokulturę gospodarczą i rozwinąć inne branże w mieście (jakie), jednocześnie wykorzystując potencjał portu w Kołobrzegu?
2. Jak wzmacniać główną specjalizację miasta (przy widocznym już dziś deficycie kadr, małej innowacyjności branży turystyczno-uzdrowiskowej) godząc sprzeczne interesy (coraz więcej obiektów hotelarskich, coraz mniej przestrzeni zielonej, coraz więcej turystów, coraz większa presja na środowisko i pogorszenie jakości życia) i pamiętając, że to właśnie turystyka napędza ekonomię miasta i budżet miasta?
3. Jak rozwijać się w sposób zrównoważony w odniesieniu do środowiska i kurczących się zasobów naturalnych?
4. Jak rozwiązać problemy komunikacyjne miasta (nadmiar samochodów, brak miejsc parkingowych, rola komunikacji publicznej, rola komunikacji kolejowej, wodnej, rowerowej)?

5. Jak poprawić atrakcyjność Kołobrzegu jako miejsca dobrego do życia dla różnych grup wiekowych (zatrzymanie i przyciąganie młodych, odpowiednia polityka senioralna)?
6. Jak usprawniać zarządzanie miastem oraz w jaki sposób wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego i aktywności społecznej mieszkańców?

Kluczowe wyzwania rozwojowe zostały poddane analizie w trakcie warsztatów strategicznych zrealizowanych w Kołobrzegu w dniu 27.08.2020. W trakcie prac warsztatowych zastanawiano się nad tym, jak wykorzystać mocne strony i szanse z poszczególnych sfer oraz jak eliminować słabe strony i unikać zagrożeń z poszczególnych sfer, tak aby sprostać zdefiniowanym wyzwaniom.

W wyniku prowadzonych prac powstała matryca łącząca wyzwania rozwojowe Kołobrzegu z wynikami analizy SWOT. Szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli.

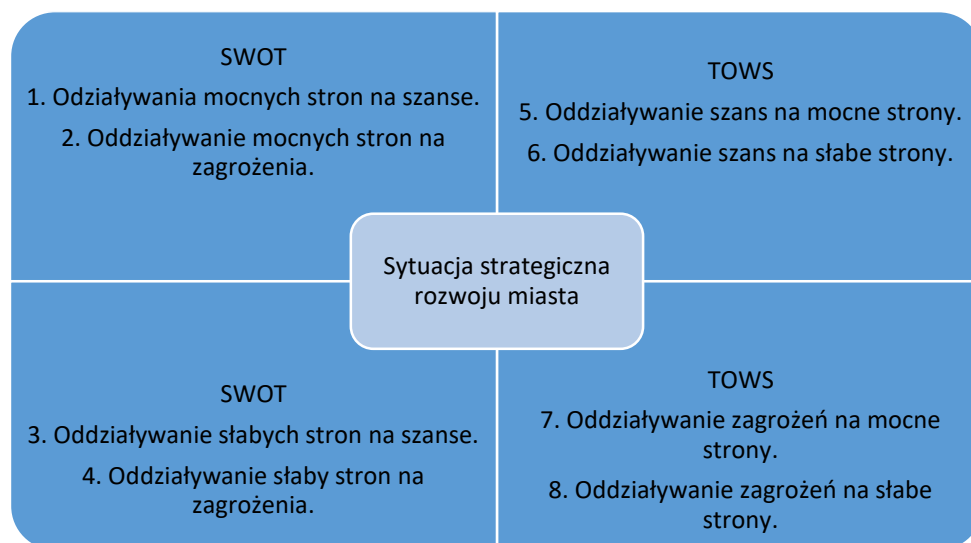
Analiza SWOT TOWS

Syntezę powyżej opisanych zjawisk i czynników rozwojowych, w tym problemów, barier oraz potencjałów miasta i szans rozwojowych ujęto w postaci klasycznej analizy SWOT oraz rozwinięto w postaci analizy SWOT/TOWS. Ostatnim etapem podsumowania diagnostycznego było sformułowanie wyzwań rozwojowych w perspektywie strategicznej.

Najważniejsze ustalenia z analizy SWOT poddano wewnętrznej konfrontacji w postaci analizy SWOT/TOWS. Analiza SWOT/TOWS służy identyfikacji sytuacji strategicznej i stanowi punkt wyjścia do zdefiniowania wyzwań rozwoju.

Rysunek 16. Ćwiartki SWOT/TOWS

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono podsumowanie analizy SWOT/TOWS.

Schemat powiązań czynników, gdzie: 0 – brak oddziaływania, 1 – umiarkowane oddziaływanie, 2 – silne oddziaływanie.

1. Sfera Ludzie/ Populacja - Mieszkańcy

1. Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?

Mocna strona/ szansa	1. Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat – kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta.	2. Wykreowanie i wspieranie lokalnych liderów aktywizujących lokalną społeczność.	3. Zwiększenie u mieszkańców poczucia więzi z miastem i budowanie patriotyzmu lokalnego.	4. Wykorzystanie potencjału seniorów, ich doświadczenia zawodowego, na rzecz np. ratowania wymierających zawodów, nauki rzemiosła.	5. Zwiększenie środków finansowych na działania społeczne, rozwój budżetu obywatelskiego	6. Duża chęć wzajemnej integracji osób starszych.	7. Polityka miasta ukierunkowana na zdolną młodzież.	Suma oddziaływań
1. Zaradność ekonomiczna mieszkańców	0	1	0	1	0	0	0	2
2. Znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń	1	2	1	1	2	1	1	9
łączna interakcja	0	3	2	2	2	1	1	11

2. Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?

Mocna strona/ zagrożenie	1. Drenaż zasobów ludzkich (w tym ubytek młodych – głównie ze względu na edukację i pracę).	2. Postępujący proces przyrostu liczby osób w wieku senioralnym.	3. Wypieranie przez technologię kontaktów bezpośrednich skutkujące zanikaniem relacji między mieszkańcami.	4. Pogarszanie się sytuacji finansowej miasta (wpływy z PIT).	Suma oddziaływań
1. Zaradność ekonomiczna mieszkańców	1	0	0	1	2
2. Znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń	0	0	1	0	1
łączna interakcja	1	0	1	1	3

3. Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?

Słaba strona/szansa	1. Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat – kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta.	2. Wykreowanie i wspieranie lokalnych liderów aktywizujących lokalną społeczność.	3. Zwiększenie u mieszkańców poczucia więzi z miastem i budowanie patriotyzmu lokalnego.	4. Wykorzystanie potencjału seniorów, ich doświadczenia zawodowego, na rzecz np. ratowania wymierających zawodów, nauki rzemiosła.	5. Zwiększenie środków finansowych na działania społeczne, rozwój budżetu obywatelskiego	6. Duża chęć wzajemnej integracji osób starszych.	7. Polityka miasta ukierunkowana na zdolną młodzież.	Suma oddziaływań
1. Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców – starzenie się społeczeństwa.	0	1	2	0	1	0	0	4
2. Niska aktywność społeczna w mieście, przejawiająca się m.in. niskim poziomem aktywności w organizacjach społecznych.	0	2	2	1	1	2	1	9
3. Brak zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta – liczy się tylko moje podwórko. Poczucie	1	2	2	1	2	1	1	10

wspólnotowości ograniczone tylko do spraw, które dotyczą mieszkańców bezpośrednio.								
4. Brak liderów lokalnych, którzy animowaliby aktywność społeczną mieszkańców.	0	2	2	2	1	2	2	11
Łączna interakcja	1	7	8	4	5	5	4	34

4. Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Słaba strona/zagrożenie	1. Drenaż zasobów ludzkich (w tym ubytek młodych – głównie ze względu na edukację i pracę).	2. Postępujący proces przyrostu liczby osób w wieku senioralnym.	3. Wypieranie przez technologię kontaktów bezpośrednich skutkujące zanikaniem relacji między mieszkańcami.	4. Pogarszanie się sytuacji finansowej miasta (wpływy z PIT).	Suma oddziaływań
1. Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców – starzenie się społeczeństwa.	0	2	0	2	4
2. Niska aktywność społeczna w mieście, przejawiająca się m.in. niskim poziomem aktywności w organizacjach społecznych.	0	0	1	1	2
3. Brak zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta – liczy się tylko moje podwórko. Poczucie wspólnotowości ograniczone tylko do spraw, które dotyczą mieszkańców bezpośrednio.	1	0	1	1	3
4. Brak liderów lokalnych, którzy animowaliby aktywność społeczną mieszkańców.	0	0	1	0	1
Łączna interakcja	1	2	3	4	10

5. Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę?

Szansa/ silna strona	1. Zaradność ekonomiczna mieszkańców	2. Znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń	Suma oddziaływań
1. Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat – kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta.	2	2	4
2. Wykreowanie i wspieranie lokalnych liderów aktywizujących lokalną społeczność.	1	2	3
3. Zwiększenie u mieszkańców poczucia więzi z miastem i budowanie patriotyzmu lokalnego.	0	2	2
4. Wykorzystanie potencjału seniorów, ich doświadczenia zawodowego, na rzecz np. ratowania wymierających zawodów, nauki rzemiosła.	1	1	2
5. Zwiększenie środków finansowych na działania społeczne, rozwój budżetu obywatelskiego.	0	2	2
6. Duża chęć wzajemnej integracji osób starszych.	0	1	1
7. Polityka miasta ukierunkowana na zdolną młodzież.	1	1	2
Łączna interakcja	5	11	16

6. Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?

Szansa/ słaba strona	1. Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców – starzenie się społeczeństwa.	2. Niska aktywność społeczna w mieście, przejawiająca się m.in. niskim poziomem aktywności w organizacjach społecznych.	3. Brak zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta – liczy się tylko moje podwórko. Poczucie wspólnotowości ograniczone tylko do spraw, które dotyczą mieszkańców bezpośrednio.	4. Brak liderów lokalnych, którzy animowaliby aktywność społeczną mieszkańców.	Suma oddziaływań
1. Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat – kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta.	2	2	1	2	7
2. Wykreowanie i wspieranie lokalnych liderów aktywizujących lokalną społeczność.	0	2	2	2	6
3. Zwiększenie u mieszkańców poczucia więzi z miastem i budowanie patriotyzmu lokalnego.	1	2	2	1	6
4. Wykorzystanie potencjału seniorów, ich doświadczenia zawodowego, na rzecz np. ratowania wymierających zawodów, nauki rzemiosła.	0	1	0	1	2

5. Zwiększenie środków finansowych na działania społeczne, rozwój budżetu obywatelskiego.	1	2	1	2	6
6. Duża chęć wzajemnej integracji osób starszych.	0	2	1	2	5
7. Polityka miasta ukierunkowana na zdolną młodzież.	2	1	1	1	5
Łączna interakcja	6	12	8	11	37

7. Czy dane zagrożenie niweluje daną silną stronę?

Słaba strona/zagrożenie	1. Zaradność ekonomiczna mieszkańców	2. Znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń	Suma oddziaływań
1. Drenaż zasobów ludzkich (w tym ubytek młodych – głównie ze względu na edukację i pracę).	2	2	4
2. Postępujący proces przyrostu liczby osób w wieku senioralnym.	1	0	1
3. Wypieranie przez technologię kontaktów bezpośrednich skutkujące zanikaniem relacji między mieszkańcami.	0	0	0
4. Pogarszanie się sytuacji finansowej miasta (wpływ z PIT).	0	1	1
Łączna interakcja	3	3	6

8. Czy dane zagrożenie uwypukla daną słabość?

Słaba strona/zagrożenie	1. Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców – starzenie się społeczeństwa.	2. Niska aktywność społeczna w mieście, przejawiająca się m.in. niskim poziomem aktywności w organizacjach społecznych.	3. Brak zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta – liczy się tylko moje podwórko. Poczucie wspólnotowości ograniczone tylko do spraw, które dotyczą mieszkańców bezpośrednio.	4. Brak liderów lokalnych, którzy animowaliby aktywność społeczną mieszkańców.	Suma oddziaływań
1. Drenaż zasobów ludzkich (w tym ubytek młodych – głównie ze względu na edukację i pracę).	2	2	1	2	7
2. Postępujący proces przyrostu liczby osób w wieku senioralnym.	2	1	0	1	4
3. Wypieranie przez technologię kontaktów bezpośrednich skutkujące zanikaniem relacji między mieszkańcami.	0	1	1	1	3
4. Pogarszanie się sytuacji finansowej miasta (wpływ z PIT).	0	1	1	1	3
Łączna interakcja	4	5	3	5	16

2. Sfera Warunki/Jakość życia

1. Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?

Mocna strona/szansa	1. Status uzdrowiskowy miasta, który warunkuje utrzymywanie wysokiej jakości środowiska.	2. Lepsze wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca.	3. Powstanie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego.	4. Wykorzystanie walorów środowiskowych do rozwoju komunikacji rowerowej, spacerów, aktywności na świeżym powietrzu.	5. Rozwój taniego budownictwa społecznego	6. Zwiększenie oferty edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury żłobkowo-przedszkolnej.	7. Zwiększenie dostępności kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego	8. Lepsze dopasowanie działań do różnych grup społecznych (np. rozwój programów zdrowotnych, w tym: rehabilitacja, badania profilaktyczne, in vitro).	Suma oddziaływań
1. Lokalizacja nadmorska, duże walory przyrodnicze oraz rekreacyjne miasta i jego otoczenia, zwartość miasta.	2	0	1	2	0	0	0	1	6
2. Duże powierzchnie obszarów zieleni w mieście.	2	0	0	2	0	0	0	0	4
3. Rozwinięta oferta	2	2	0	2	0	1	1	2	10

sportowo-rekreacyjna.									
łączna interakcja	6	2	1	6	0	1	1	3	20

2. Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?

Mocna strona/ zagrożenie	1. Zakłócanie porządku publicznego oraz łamanie norm społecznych przez turystów i kuracjuszy, co obniża poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.	2. Niedostosowana do potrzeb mieszkańców polityka parkingowa.	3. Pogarszająca się, zwłaszcza w sezonie turystycznym, komunikacja wewnętrzna	4. Sezonowość życia w niektórych dzielnicach miasta – po sezonie życie zamiera.	5. Tworzenie kolejnych atrakcji miasta bez zapewnienia odpowiedniego zaplecza do obsługi nowych turystów.	6. Uzyskanie statusu miasta „luksusowego”, co spowoduje wzrost kosztów życia mieszkańców	7. Rosnący popyt na usługi opieki zdrowotnej i usługi opiekuńcze wynikający ze zmiany struktury wiekowej mieszkańców, a także niedostosowanie oferty usług publicznych do oczekiwań osób w wieku senioralnym.	Suma oddziaływań
1. Lokalizacja nadmorska, duże walory przyrodnicze oraz rekreacyjne miasta i jego otoczenia, zwartość miasta.	0	0	0	1	0	0	0	1
2. Duże powierzchnie obszarów zieleni w mieście.	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna.	0	0	0	1	1	1	1	4
łączna interakcja	0	0	0	2	1	1	1	5

3. Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?

Słaba strona/ szansa	1. Status uzdrowiskowy miasta, który warunkuje utrzymywanie wysokiej jakości środowiska.	2. Lepsze wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca.	3. Powstanie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego	4. Wykorzystanie walorów środowiskowych do rozwoju komunikacji rowerowej, spacerów, aktywności na świeżym powietrzu.	5. Rozwój taniego budownictwa społecznego	6. Zwiększenie oferty edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury żłobkowo-przedszkolnej	7. Zwiększenie dostępności i kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego	8. Lepsze dopasowanie działań do różnych grup społecznych (np. rozwój programów zdrowotnych, w tym: rehabilitacja, badania profilaktyczne, invitro).	Suma oddziaływań
1. Wysokie koszty zakupu, a także wynajmu, mieszkania w stosunku do zarobków.	0	1	0	0	0	0	2	0	3
2. Wysokie koszty życia mieszkańców (ceny produktów i usług są dostosowywane do turystów, co rodzi negatywne konsekwencje dla mieszkańców).	0	1	0	0	1	1	1	0	4
3. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.	1	0	0	0	0	0	0	2	3
4. Brakuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych	0	0	0	0	0	0	0	1	1

5. Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego, w tym dla osób w wieku senioralnym oraz dla młodzieży.	2	2	0	1	0	0	1	0	6
Łączna interakcja	3	4	0	1	1	1	4	3	17

4. Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Słaba strona/ zagrożenie	1. Zakłócanie porządku publicznego oraz łamanie norm społecznych przez turystów i kuracjuszy, co obniża poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.	2. Niedostosowana do potrzeb mieszkańców polityka parkingowa.	3. Pogarszająca się, zwłaszcza w sezonie turystycznym, komunikacja wewnętrzna	4. Sezonowość życia w niektórych dzielnicach miasta – po sezonie życie zamiera.	5. Tworzenie kolejnych atrakcji miasta bez zapewnienia odpowiedniego zaplecza do obsługi nowych turystów.	6. Uzyskanie statusu miasta „luksusowego”, co spowoduje wzrost kosztów życia mieszkańców	7. Rosnący popyt na usługi opieki zdrowotnej i usługi opiekuńcze wynikający ze zmiany struktury wiekowej mieszkańców, a także niedostosowanie oferty usług publicznych do oczekiwań osób w wieku senioralnym.	Suma oddziaływań
1. Wysokie koszty zakupu, a także wynajmu, mieszkania w stosunku do zarobków.	0	0	0	1	0	2	0	3
2. Wysokie koszty życia mieszkańców (ceny produktów i usług są dostosowywane do turystów, co rodzi negatywne konsekwencje dla mieszkańców).	0	0	0	1	0	2	0	3
3. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.	0	0	0	0	0	0	2	2
4. Brakuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych.	0	0	0	1	0	0	0	1
5. Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego, w tym dla osób w wieku senioralnym oraz dla młodzieży.	1	0	0	2	0	0	0	3
Łączna interakcja	1	0	0	5	0	4	2	12

5. Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę?

Szansa/ silna strona	1. Lokalizacja nadmorska, duże walory przyrodnicze oraz rekreacyjne miasta i jego otoczenia, zwartość miasta.	2. Duże powierzchnie obszarów zieleni w mieście.	3. Rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna.	Suma oddziaływań
1. Status uzdrowski miasta, który warunkuje utrzymywanie wysokiej jakości środowiska.	2	2	2	6
2. Lepsze wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca.	0	0	2	2
3. Powstanie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego.	2	0	2	4
4. Wykorzystanie walorów środowiskowych do rozwoju komunikacji rowerowej, spacerów, aktywności na świeżym powietrzu.	2	2	2	6
5. Rozwój taniego budownictwa społecznego	0	0	0	0
6. Zwiększenie oferty edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury żłobkowo-przedszkolnej.	0	0	0	0
7. Zwiększenie dostępności kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego	0	0	2	2
8. Lepsze dopasowanie działań do różnych grup społecznych (np. rozwój programów zdrowotnych, w tym: rehabilitacja, badania profilaktyczne, in vitro).	0	0	2	2
Łączna interakcja	6	4	12	22

6. Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?

Szansa/ słaba strona	1. Wysokie koszty zakupu, a także wynajmu, mieszkania w stosunku do zarobków.	2. Wysokie koszty życia mieszkańców (ceny produktów i usług są dostosowywane do turystów, co rodzi negatywne. konsekwencje dla mieszkańców).	3. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.	4. Brakuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych.	5. Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego, w tym dla osób w wieku senioralnym oraz dla młodzieży.	Suma oddziaływań
1. Status uzdrowiskowy miasta, który warunkuje utrzymywanie wysokiej jakości środowiska.	0	0	1	0	2	3
2. Lepsze wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca.	0	1	0	0	1	2
3. Powstanie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego.	0	0	0	1	2	3
4. Wykorzystanie walorów środowiskowych do rozwoju komunikacji rowerowej, spacerów, aktywności na świeżym powietrzu.	0	0	0	0	2	2
5. Rozwój taniego budownictwa społecznego	2	1	0	0	0	3
6. Zwiększenie oferty edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury żłobkowo-przedszkolnej.	0	1	0	0	0	1
7. Zwiększenie dostępności kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego	0	0	0	0	0	0
8. Lepsze dopasowanie działań do różnych grup społecznych (np. rozwój programów zdrowotnych, w tym: rehabilitacja, badania profilaktyczne, inwito).	0	0	2	0	1	3
łączna interakcja	2	3	3	1	8	17

7. Czy dane zagrożenie niweluje daną silną stronę?

Zagrożenie / silna strona	1. Lokalizacja nadmorska, duże walory przyrodnicze oraz rekreacyjne miasta i jego otoczenia, zwartość miasta.	2. Duże powierzchnie obszarów zieleni w mieście.	3. Rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna.	Suma oddziaływań
1. Zakłócanie porządku publicznego oraz łamanie norm społecznych przez turystów i kuracjuszy, co obniża poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.	1	0	0	1
2. Niedostosowana do potrzeb mieszkańców polityka parkingowa.	2	1	1	4
3. Pogarszająca się, zwłaszcza w sezonie turystycznym, komunikacja wewnętrzna	2	0	1	3
4. Sezonowość życia w niektórych dzielnicach miasta – po sezonie życie zamiera.	0	0	1	1
5. Tworzenie kolejnych atrakcji miasta bez zapewnienia odpowiedniego zaplecza do obsługi nowych turystów.	2	0	0	2
6. Uzyskanie statusu miasta „luksusowego”, co spowoduje wzrost kosztów życia mieszkańców.	0	0	1	1
7. Rosnący popyt na usługi opieki zdrowotnej i usługi opiekuńcze wynikający ze zmiany struktury wiekowej mieszkańców, a także niedostosowanie oferty usług publicznych do oczekiwań osób w wieku senioralnym.	0	0	0	0
łączna interakcja	7	1	4	12

8. Czy dane zagrożenie uwypukla daną słabość?

Zagrożenie / Słaba strona	1. Wysokie koszty zakupu, a także wynajmu, mieszkania w stosunku do zarobków.	2. Wysokie koszty życia mieszkańców (ceny produktów i usług są dostosowywane do turystów, co rodzi negatywne. konsekwencje dla mieszkańców).	3. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.	4. Brakuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych.	5. Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego, w tym dla osób w wieku senioralnym oraz dla młodzieży.	Suma oddziaływań
1. Zakłócanie porządku publicznego oraz łamanie norm społecznych przez turystów i kuracjuszy, co obniża poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.	0	0	0	0	1	1
2. Niedostosowana do potrzeb mieszkańców polityka parkingowa.	0	1	0	0	0	1
3. Pogarszająca się, zwłaszcza w sezonie turystycznym, komunikacja wewnętrzna	0	0	0	0	0	0

4. Sezonowość życia w niektórych dzielnicach miasta – po sezonie życie zamiera.	0	0	0	0	1	1
5. Tworzenie kolejnych atrakcji miasta bez zapewnienia odpowiedniego zaplecza do obsługi nowych turystów.	0	0	0	0	0	0
6. Uzyskanie statusu miasta „luksusowego”, co spowoduje wzrost kosztów życia mieszkańców.	2	2	0	0	1	5
7. Rosnący popyt na usługi opieki zdrowotnej i usługi opiekuńcze wynikający ze zmiany struktury wiekowej mieszkańców, a także niedostosowanie oferty usług publicznych do oczekiwań osób w wieku senioralnym.	0	0	2	1	2	5
Łączna interakcja	2	3	2	1	5	13

3. Sfera Środowisko Naturalne

1. Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?

Mocna strona/ szansa	1. Zmiana podejścia do planowania zieleni.	2. Rozwój małej retencji	3. Zmiana prawa lokalnego zachęcająca do wymiany pieców oraz utrudniająca wykorzystywanie kiepskiej jakości paliw w systemach grzewczych.	4. Fotowoltaika nowej generacji.	5. Prowadzenie monitoringu jakości środowiska, w tym głównie jakości powietrza oraz poziomu hałasu.	Suma oddziaływań
1. Renta położenia - morze, zieleni nadmorska.	0	1	0	0	1	2
2. Wzrost ilości zieleni osiedlowej.	0	2	0	0	0	2
Łączna interakcja	0	3	0	0	1	4

2. Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?

Mocna strona/ zagrożenie	1. Pogarszająca się jakość wody w Bałtyku oraz chemia powojenna zagrażająca ekosystemom w morzu Bałtyckim.	2. Niski potencjał adaptacyjny do zmian klimatu.	3. Wzmożony samochodowy ruch komunikacyjny generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas.	4. Przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym	5. Nieprawidłowy system gospodarowania odpadami przez mieszkańców i turystów.	6. Rosnące zużycie wody przy jej malejących zasobach.	7. Wzmożone inwestycje deweloperów w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodujące zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta	Suma oddziaływań
1. Renta położenia - morze, zieleni nadmorska.	0	1	0	2	0	0	0	3
2. Wzrost ilości zieleni osiedlowej.	0	1	1	1	0	0	0	3
Łączna interakcja	0	2	1	3	0	0	0	6

3. Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?

Słaba strona/ szansa	1. Zmiana podejścia do planowania zieleni.	2. Rozwój małej retencji	3. Zmiana prawa lokalnego zachęcająca do wymiany pieców oraz utrudniająca wykorzystywanie kiepskiej jakości paliw w systemach grzewczych.	4. Fotowoltaika nowej generacji.	5. Prowadzenie monitoringu jakości środowiska, w tym głównie jakości powietrza oraz poziomu hałasu.	Suma oddziaływań
1. Niska jakość paliw wykorzystywanych w systemach grzewczych w budownictwie mieszkaniowym	0	0	1	0	0	1
2. Spadek ilości terenów zielonych w mieście na skutek intensywnej urbanizacji.	2	2	0	0	0	4
3. Działalność gospodarcza portu generująca zanieczyszczenia	0	0	0	0	0	0
4. Zjawisko miejskiej wyspy ciepła – „betonaza”.	2	1	0	0	0	3

5. Brak silnych NGO w sferze ekologii.	2	1	2	1	1	7
6. Niepodążający za wzrostem liczby turystów rozwój zielonej infrastruktury użytkowej.	2	0	0	0	0	2
Łączna interakcja	8	4	3	1	1	17

4. Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Słaba strona/ zagrożenie	1. Pogarszająca się jakość wody w Bałtyku oraz chemia powojenna zagrażająca ekosystemom w morzu Bałtyckim.	2. Niski potencjał adaptacyjny do zmian klimatu.	3. Wzmożony samochodowy ruch komunikacyjny generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas.	4. Przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym	5. Nieprawidłowy system gospodarowania odpadami przez mieszkańców i turystów.	6. Rosnące zużycie wody przy jej malejących zasobach.	7. Wzmożone inwestycje deweloperów w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodujące zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta	Suma oddziaływań
1. Niska jakość paliw wykorzystywanych w systemach grzewczych w budownictwie mieszkaniowym	0	1	2	2	0	0	0	5
2. Spadek ilości terenów zielonych w mieście na skutek intensywnej urbanizacji.	0	2	2	2	0	0	2	8
3. Działalność gospodarcza portu generująca zanieczyszczenia	1	0	0	1	0	1	0	3
4. Zjawisko miejskiej wyspy ciepła – „betonaza”.	0	2	1	1	0	0	2	6
5. Brak silnych NGO w sferze ekologii.	0	1	1	0	1	1	0	4
6. Niepodążający za wzrostem liczby turystów rozwój zielonej infrastruktury użytkowej.	0	2	1	1	0	0	2	6
Łączna interakcja	1	8	7	7	1	2	6	32

5. Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę?

Szansa/ silna strona	1. Renta położenia - morze, zieleń nadmorska.	2. Wzrost ilości zieleni osiedlowej.	Suma oddziaływań
1. Zmiana podejścia do planowania zieleni.	2	2	4
2. Rozwój małej retencji	1	2	3
3. Zmiana prawa lokalnego zachęcająca do wymiany pieców oraz utrudniająca wykorzystywanie kiepskiej jakości paliw w systemach grzewczych.	1	0	1
4. Fotowoltaika nowej generacji.	1	1	2
5. Prowadzenie monitoringu jakości środowiska, w tym głównie jakości powietrza oraz poziomu hałasu.	1	1	2
Łączna interakcja	6	6	12

6. Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?

Szansa/ słaba strona	1. Niska jakość paliw wykorzystywanych w systemach grzewczych w budownictwie mieszkaniowym	2. Spadek ilości terenów zielonych w mieście na skutek intensywnej urbanizacji.	3. Działalność gospodarcza portu generująca zanieczyszczenia	4. Zjawisko miejskiej wyspy ciepła – „betonaza”.	5. Brak silnych NGO w sferze ekologii.	6. Niepodążający za wzrostem liczby turystów rozwój zielonej infrastruktury użytkowej.	Suma oddziaływań
1. Zmiana podejścia do planowania zieleni.	0	2	0	2	0	2	6
2. Rozwój małej retencji	0	0	0	1	0	2	3
3. Zmiana prawa lokalnego zachęcająca do wymiany pieców oraz utrudniająca wykorzystywanie	2	0	0	0	0	0	2

kiepskiej jakości paliw w systemach grzewczych.							
4. Fotowoltaika nowej generacji.	2	0	0	0	0	0	2
5. Prowadzenie monitoringu jakości środowiska, w tym głównie jakości powietrza oraz poziomu hałasu.	2	2	1	1	0	2	8
łączna interakcja	6	4	1	4	0	6	21

7. Czy dane zagrożenie niweluje daną silną stronę?

Zagrożenie/ silna strona	1. Renta położenia - morze, zieleni nadmorska.	2. Wzrost ilości zieleni osiedlowej	Suma oddziaływań
1. Pogarszająca się jakość wody w Bałtyku oraz chemia powojenna zagrażająca ekosystemom w morzu Bałtyckim.	2	0	2
2. Niski potencjał adaptacyjny do zmian klimatu.	0	0	0
3. Wzmożony samochodowy ruch komunikacyjny generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas.	2	0	2
4. Przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym	2	0	2
5. Nieprawidłowy system gospodarowania odpadami przez mieszkańców i turystów.	0	0	0
6. Rosnące zużycie wody przy jej malejących zasobach.	0	0	0
7. Wzmożone inwestycje deweloperów w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodujące zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta	2	2	4
łączna interakcja	8	2	10

8. Czy dane zagrożenie uwypukla daną słabość?

Zagrożenie/słaba strona	1. Niska jakość paliw wykorzystywanych w systemach grzewczych w budownictwie mieszkaniowym	2. Spadek ilości terenów zielonych w mieście na skutek intensywnej urbanizacji.	3. Działalność gospodarcza portu generująca zanieczyszczenia	4. Zjawisko miejskiej wyspy ciepła – „betonaza”.	5. Brak silnych NGO w sferze ekologii.	6. Niepodążający za wzrostem liczby turystów rozwój zielonej infrastruktury użytkowej.	Suma oddziaływań
1. Pogarszająca się jakość wody w Bałtyku oraz chemia powojenna zagrażająca ekosystemom w morzu Bałtyckim.	0	0	0	0	0	0	0
2. Niski potencjał adaptacyjny do zmian klimatu.	1	2	2	2	1	2	10
3. Wzmożony samochodowy ruch komunikacyjny generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas.	2	2	2	1	1	2	10
4. Przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym	1	2	2	1	1	2	9
5. Nieprawidłowy system gospodarowania odpadami przez mieszkańców i turystów.	1	0	1	0	2	1	5
6. Rosnące zużycie wody przy jej malejących zasobach.	0	1	0	1	1	2	5
7. Wzmożone inwestycje deweloperów w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodujące zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta	0	2	0	2	1	2	7
łączna interakcja	5	9	7	7	7	11	46

4. Sfera Gospodarka

1. Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?

Mocna strona/ szansa	1. Dywersyfikacja gospodarki, rozwój branż poza-turystycznych.	2. Zintensyfikowanie działalności portu, zwiększenie funkcji przemysłowej portu, przetwórstwo rybne	3. Powiększenie granic administracyjnych miasta celem dywersyfikacji działalności gospodarczej	4. Wyodrębnienie strefy ekonomicznej.	5. Wsparcie dla osób chcących prowadzić własne firmy, tak aby mogły korzystnie rozwijać działalności w mieście (np. uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in.	6. Rozwój turystyki morskiej, w tym żeglarstwa.	7. Wykorzystanie potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia	Suma oddziaływań

					lekkiego przemysłu przetwórczego, spożywczych, rolnych, informatycznych).			
1. Rozbudowana baza noclegowa.	1	1	0	0	0	2	2	6
2. Status uzdrowiska.	1	0	0	0	0	1	2	4
3. Działalność portowa.	2	2	0	2	1	2	1	10
4. Droga dojazdowa do miasta – S6.	2	2	2	2	1	1	1	11
5. Lokalizacja nadmorska, warunki środowiskowe, plaża.	1	2	1	0	2	2	2	10
Łączna interakcja	7	7	3	4	4	8	8	41

2. Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?

Mocna strona/ zagrożenie	1. Utrzymujący się trend odpływu kapitału ludzkiego do większych aglomeracji w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskania pracy.	2. Duża liczba osób prowadzących działalność gospodarczą jest w starszym wieku – ryzyko braku sukcesji i kontynuacji działalności.	3. Trudność w nawiązaniu współpracy z ościennymi gminami w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej.	Suma oddziaływań
1. Rozbudowana baza noclegowa.	0	0	0	0
2. Status uzdrowiska.	0	0	0	0
3. Działalność portowa.	1	0	0	1
4. Droga dojazdowa do miasta – S6.	1	0	2	3
5. Lokalizacja nadmorska, warunki środowiskowe, plaża.	1	0	1	2
Łączna interakcja	3	0	3	6

3. Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?

Słaba strona/ szansa	1. Dywersyfikacja gospodarki, rozwój branż poza-turystycznych.	2. Zintensyfikowanie działalności portu, zwiększenie funkcji przemysłowej portu, przetwórstwo rybne	3. Powiększenie granic administracyjnych miasta celem dywersyfikacji działalności gospodarczej	4. Wyodrębnienie strefy ekonomicznej.	5. Wsparcie dla osób chcących prowadzić własne firmy, tak aby mogły korzystnie rozwijać działalność w mieście (np. uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in. lekkiego przemysłu przetwórczego, spożywczych, rolnych, informatycznych).	6. Rozwój turystyki morskiej, w tym żeglarstwa.	7. Wykorzystanie potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia	Suma oddziaływań
1. Lokalny rynek pracy zdominowany przez oferty związane z działalnością turystyczną i uzdrowiskową – brak alternatywy. Słaba dywersyfikacja ofert i miejsc pracy.	2	1	0	2	1	0	0	6
2. Niskie wynagrodzenia – nieadekwatne do kosztów życia.	1	0	0	0	2	0	0	3
3. Bariery rozwoju ekonomicznego miasta, w tym niska przedsiębiorczość indywidualna w sferach innych niż turystyczna, brak Instytucji Otoczenia	2	1	1	2	2	0	2	10

Biznesu, brak terenów inwestycyjnych.								
4. Występują deficyty wybranych zawodów – brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej).	2	1	2	1	1	1	1	9
5. Brak terenów inwestycyjnych pod rozwój portu.	2	2	0	1	0	2	1	8
łącznie interakcja	9	5	3	6	6	3	4	36

4. Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Słaba strona/ zagrożenie	1. Utrzymujący się trend odpływu kapitału ludzkiego do większych aglomeracji w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskania pracy.	2. Duża liczba osób prowadzących działalność gospodarczą jest w starszym wieku – ryzyko braku sukcesji i kontynuacji działalności.	3. Trudność w nawiązaniu współpracy z ościennymi gminami w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej.	Suma oddziaływań
1. Lokalny rynek pracy zdominowany przez oferty związane z działalnością turystyczną i uzdrowską – brak alternatywy. Słaba dywersyfikacja ofert i miejsc pracy.	2	1	2	5
2. Niskie wynagrodzenia – nieadekwatne do kosztów życia.	2	2	0	4
3. Bariery rozwoju ekonomicznego miasta, w tym niska przedsiębiorczość indywidualna w sferach innych niż turystyczna, brak Instytucji Otoczenia Biznesu, brak terenów inwestycyjnych.	2	2	2	6
4. Występują deficyty wybranych zawodów – brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej).	2	2	0	4
5. Brak terenów inwestycyjnych pod rozwój portu.	1	0	1	2
łącznie interakcja	9	7	5	21

5. Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę?

Szansa/ silna strona	1. Rozbudowana baza noclegowa.	2. Status uzdrowska.	3. Działalność portowa.	4. Droga dojazdowa do miasta – S6.	5. Lokalizacja nadmorska, warunki środowiskowe, plaża.	Suma oddziaływań
1. Dywersyfikacja gospodarki, rozwój branż pozaturystycznych.	2	0	2	2	1	7
2. Zintensyfikowanie działalności portu, zwiększenie funkcji przemysłowej portu, przetwórstwo rybne	2	0	2	2	2	8
3. Powiększenie granic administracyjnych miasta celem dywersyfikacji działalności gospodarczej	2	1	2	2	0	7
4. Wyodrębnienie strefy ekonomicznej.	0	0	0	2	0	2
5. Wsparcie dla osób chcących prowadzić własne firmy, tak aby mogły korzystnie rozwijać działalność w mieście (np. uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in. lekkiego przemysłu przetwórczego, spożywczych, rolnych, informatycznych).	0	0	1	0	0	1
6. Rozwój turystyki morskiej, w tym żeglarstwa.	2	0	2	1	2	7
7. Wykorzystanie potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia	1	2	1	0	2	6
łącznie interakcja	9	3	10	9	7	38

6. Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?

Szansa/ słaba strona	1. Lokalny rynek pracy zdominowany przez oferty związane z działalnością turystyczną i uzdrowską – brak alternatywy. Słaba dywersyfikacja ofert i miejsc pracy.	2. Niskie wynagrodzenia – nieadekwatne do kosztów życia.	3. Bariery rozwoju ekonomicznego miasta, w tym niska przedsiębiorczość indywidualna w sferach innych niż turystyczna, brak Instytucji Otoczenia Biznesu, brak terenów inwestycyjnych.	4. Występują deficyty wybranych zawodów – brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej).	5. Brak terenów inwestycyjnych pod rozwój portu.	Suma oddziaływań
1. Dywersyfikacja gospodarki, rozwój branż pozaturystycznych.	2	2	2	0	0	6

2. Zintensyfikowanie działalności portu, zwiększenie funkcji przemysłowej portu, przetwórstwo rybne	1	1	1	0	0	3
3. Powiększenie granic administracyjnych miasta celem dywersyfikacji działalności gospodarczej	2	0	2	0	0	4
4. Wyodrębnienie strefy ekonomicznej	1	0	1	0	0	2
5. Wsparcie dla osób chcących prowadzić własne firmy, tak aby mogły korzystnie rozwijać działalność w mieście (np. uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in. lekkiego przemysłu przetwórczego, spożywczych, rolnych, informatycznych).	2	2	2	1	0	7
6. Rozwój turystyki morskiej, w tym żeglarskiej	1	0	0	0	0	1
7. Wykorzystanie potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia	1	0	0	0	0	1
Łączna interakcja	10	5	8	1	0	24

7. Czy dane zagrożenie niweluje daną silną stronę?

Zagrożenie/silna strona	1. Rozbudowana baza noclegowa.	2. Status uzdrowiska.	3. Działalność portowa.	4. Droga dojazdowa do miasta – S6.	5. Lokalizacja nadmorska, warunki środowiskowe, plaża.	Suma oddziaływań
1. Utrzymujący się trend odpływu kapitału ludzkiego do większych aglomeracji w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskania pracy.	0	0	0	0	0	0
2. Duża liczba osób prowadzących działalność gospodarczą jest w starszym wieku – ryzyko braku sukcesji i kontynuacji działalności.	1	0	1	0	0	2
3. Trudność w nawiązaniu współpracy z ościennymi gminami w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej.	0	0	0	0	2	2
Łączna interakcja	1	0	1	0	2	4

8. Czy dane zagrożenie uwypukla daną słabość?

Zagrożenie/słaba strona	1. Lokalny rynek pracy zdominowany przez oferty związane z działalnością turystyczną i uzdrowiskową – brak alternatywy. Słaba dywersyfikacja ofert i miejsc pracy.	2. Niskie wynagrodzenia – nieadekwatne do kosztów życia.	3. Bariery rozwoju ekonomicznego miasta, w tym niska przedsiębiorczość indywidualna w sferach innych niż turystyczna, brak Instytucji Otoczenia Biznesu, brak terenów inwestycyjnych.	4. Występują deficyty wybranych zawodów – brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej).	5. Brak terenów inwestycyjnych pod rozwój portu.	Suma oddziaływań
1. Utrzymujący się trend odpływu kapitału ludzkiego do większych aglomeracji w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskania pracy.	2	1	2	2	0	7
2. Duża liczba osób prowadzących działalność gospodarczą jest w starszym wieku – ryzyko braku sukcesji i kontynuacji działalności.	1	2	2	2	0	7
3. Trudność w nawiązaniu współpracy z ościennymi gminami w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej.	0	0	2	0	0	2
Łączna interakcja	3	3	6	4	0	16

5. Sfera Mobilność

1. Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?

Mocna strona/ szansa	1. Poprawiająca się komunikacja zewnętrzna miasta (droga ekspresowa S6, plany modernizacji kolei, transport morski).	2. Darmowy transport komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców.	3. Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych	4. Dalsza rozbudowa i modernizacja dróg.	5. Rozwój elektromobilności, w tym możliwość wynajmu pojazdów elektrycznych	6. Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny).	7. Stworzenie dodatkowego centrum przesiadkowego w dzielnicy wschodniej (np. ul. Fredry).	8. Budowa sieci parkingów w buforowych.	9. Zamknięcie lub ograniczenie ruchu w strefie uzdrowiskowej i w centrum miasta.	10. Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego)	Suma oddziaływań
1. Dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych w Kołobrzegu i okolicach.	0	0	2	2	0	2	2	2	2	1	13
2. Bardzo dobre skomunikowanie miasta ze Szczecinem i Koszalinem - droga ekspresowa S6.	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	4
3. Działający rower miejski.	0	0	2	1	0	2	2	2	2	1	12
4. Darmowa komunikacja miejska dla seniorów i młodzieży.	0	0	1	0	0	1	2	2	2	1	9
Łączna interakcja	2	0	5	3	0	5	6	8	6	3	38

2. Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?

Mocna strona/ zagrożenie	1. Spadek liczby osób korzystających z komunikacji publicznej ze względu na np. zagrożenia epidemiczne w kraju.	2. Zbyt intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w stosunku do tempa realizacji inwestycji drogowych.	3. Zbyt długi czas przemian dotyczących transportu kolejowego – inwestycje kapitałochłonne, z długim czasem realizacji, wymagające dotacji.	Suma oddziaływań
1. Dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych w Kołobrzegu i okolicach.	0	0	0	0
2. Bardzo dobre skomunikowanie miasta ze Szczecinem i Koszalinem - droga ekspresowa S6.	0	0	1	1
3. Działający rower miejski.	1	0	0	1
4. Darmowa komunikacja miejska dla seniorów i młodzieży.	1	0	0	1
Łączna interakcja	2	0	1	3

3. Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?

Słaba strona/ szansa	1. Poprawiająca się komunikacja zewnętrzna miasta (droga ekspresowa S6, plany modernizacji kolei, transport morski).	2. Darmowy transport komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców.	3. Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych	4. Dalsza rozbudowa i modernizacja dróg.	5. Rozwój elektromobilności, w tym możliwość wynajmu pojazdów elektrycznych	6. Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny).	7. Stworzenie dodatkowego centrum przesiadkowego w dzielnicy wschodniej (np. ul. Fredry).	8. Budowa sieci parkingów w buforowych.	9. Zamknięcie lub ograniczenie ruchu w strefie uzdrowiskowej i w centrum miasta.	10. Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego)	Suma oddziaływań

1. Problemy komunikacyjne wewnątrz miasta – ograniczona przepustowość dróg w centrum miasta i w dzielnicy uzdrowskiej oraz zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym.	2	1	0	0	1	0	0	0	2	0	6
2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum miasta oraz wysokie opłaty parkingowe.	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	5
3. Brak polityki komunikacyjnej miasta, w tym dotyczącej miejsc parkingowych i centrów przesiadkowych.	2	1	1	1	1	2	1	1	2	1	13
4. Droga komunikacja publiczna dla osób nieposiadających ulg.	1	0	0	0	0	1	2	2	2	1	9
5. Słabe skomunikowanie z krajem poza S6 – droga krajowa 11, połączenia kolejowe. Brak połączeń morskich.	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3
Łączna interakcja	9	2	1	2	3	3	3	3	8	2	36

4. Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Słaba strona/ zagrożenie	1. Spadek liczby osób korzystających z komunikacji publicznej ze względu na np. zagrożenia epidemiczne w kraju.	2. Zbyt intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w stosunku do tempa realizacji inwestycji drogowych.	3. Zbyt długi czas przemian dotyczących transportu kolejowego – inwestycje kapitałochłonne, z długim czasem realizacji, wymagające dotacji.	Suma oddziaływań
1. Problemy komunikacyjne wewnątrz miasta – ograniczona przepustowość dróg w centrum miasta i w dzielnicy uzdrowskiej oraz zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym.	2	2	1	5
2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum miasta oraz wysokie opłaty parkingowe.	0	0	0	0
3. Brak polityki komunikacyjnej miasta, w tym dotyczącej miejsc parkingowych i centrów przesiadkowych.	1	2	0	3
4. Droga komunikacja publiczna dla osób nieposiadających ulg.	2	0	0	2
5. Słabe skomunikowanie z krajem poza S6 – droga krajowa 11, połączenia kolejowe. Brak połączeń morskich.	0	0	0	0
Łączna interakcja	5	4	1	10

5. Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę?

Szansa/ silna strona	1. Dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych w Kołobrzegu i okolicach.	2. Bardzo dobre skomunikowanie miasta ze Szczecinem i Koszalinem - droga ekspresowa S6.	3. Działający rower miejski.	4. Darmowa komunikacja miejska dla seniorów i młodzieży.	Suma oddziaływań
1. Poprawiająca się komunikacja zewnętrzna miasta (droga ekspresowa S6, plany modernizacji kolei, transport morski).	0	2	0	1	3
2. Darmowy transport komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców.	2	1	2	2	7
3. Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych	2	1	2	2	7
4. Dalsza rozbudowa i modernizacja dróg.	2	1	1	1	5
5. Rozwój elektromobilności, w tym możliwość wynajmu pojazdów elektrycznych.	1	0	1	1	3
6. Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny).	2	2	2	1	7
7. Stworzenie dodatkowego centrum przesiadkowego w dzielnicy wschodniej (np. ul. Fredry).	2	1	2	1	6
8. Budowa sieci parkingów buforowych.	2	2	2	2	8
9. Zamknięcie lub ograniczenie ruchu w strefie uzdrowskiej i w centrum miasta.	2	0	2	2	6
10. Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego).	2	0	2	0	4
Łączna interakcja	17	10	16	13	56

6. Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?

Szansa/ słaba strona	1. Problemy komunikacyjne wewnątrz miasta – ograniczona przepustowość dróg w centrum miasta i w dzielnicy uzdrowskiej oraz zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym.	2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum miasta oraz wysokie opłaty parkingowe.	3. Brak polityki komunikacyjnej miasta, w tym dotyczącej miejsc parkingowych i centrów przesiadkowych.	4. Droga komunikacja publiczna dla osób nieposiadających ulg.	5. Słabe skomunikowanie z krajem poza S6 – droga krajowa 11, połączenia kolejowe. Brak połączeń morskich.	Suma oddziaływań
1. Poprawiająca się komunikacja zewnętrzna miasta (droga ekspresowa S6, plany modernizacji kolei, transport morski).	1	1	1	0	2	5
2. Darmowy transport komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców.	2	2	1	2	0	7
3. Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych	2	2	1	2	0	7
4. Dalsza rozbudowa i modernizacja dróg.	2	0	1	0	0	3
5. Rozwój elektromobilności, w tym możliwość wynajmu pojazdów elektrycznych.	0	0	0	0	0	0
6. Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny).	2	2	1	2	0	7
7. Stworzenie dodatkowego centrum przesiadkowego w dzielnicy wschodniej (np. ul. Fredry).	2	2	2	0	0	6
8. Budowa sieci parkingów buforowych.	2	2	1	0	0	5
9. Zamknięcie lub ograniczenie ruchu w strefie uzdrowskiej i w centrum miasta.	2	1	0	0	0	3
10. Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego).	2	2	1	1	0	6
Łączna interakcja	17	14	9	7	2	49

7. Czy dane zagrożenie niweluje daną silną stronę?

Zagrożenie/silna strona	1. Dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych w Kołobrzegu i okolicach.	2. Bardzo dobre skomunikowanie miasta ze Szczecinem i Koszalinem - droga ekspresowa S6.	3. Działający rower miejski.	4. Darmowa komunikacja miejska dla seniorów i młodzieży.	Suma oddziaływań
1. Spadek liczby osób korzystających z komunikacji publicznej ze względu na np. zagrożenia epidemiczne w kraju.	0	0	0	2	2
2. Zbyt intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w stosunku do tempa realizacji inwestycji drogowych.	0	0	0	0	0
3. Zbyt długi czas przemian dotyczących transportu kolejowego – inwestycje kapitałochłonne, z długim czasem realizacji, wymagające dotacji.	0	0	0	1	1
Łączna interakcja	0	0	0	3	3

8. Czy dane zagrożenie uwypukla daną słabość?

Zagrożenie/słaba strona	1. Problemy komunikacyjne wewnątrz miasta – ograniczona przepustowość dróg w centrum miasta i w dzielnicy uzdrowskiej oraz zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym.	2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum miasta oraz wysokie opłaty parkingowe.	3. Brak polityki komunikacyjnej miasta, w tym dotyczącej miejsc parkingowych i centrów przesiadkowych.	4. Droga komunikacyjna publiczna dla osób nieposiadających ulg.	5. Słabe skomunikowanie z krajem poza S6 – droga krajowa 11, połączenia kolejowe. Brak połączeń morskich.	Suma oddziaływań
1. Spadek liczby osób korzystających z komunikacji publicznej ze względu na np. zagrożenia epidemiczne w kraju.	2	2	2	1	0	7
2. Zbyt intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w stosunku do tempa realizacji inwestycji drogowych.	2	2	2	1	0	7
3. Zbyt długi czas przemian dotyczących transportu kolejowego – inwestycje kapitałochłonne, z długim czasem realizacji, wymagające dotacji.	2	2	2	0	2	8
Łączna interakcja	6	6	6	3	2	22

6. Sfera Zarządzanie

1. Czy określona mocna strona pozwala wykorzystać daną szansę?

Mocna strona/ szansa	1. Intensyfikacja działań ukierunkowanych na mieszkańców miasta a nie tylko na turystów	2. Rozwój systemów informatycznych w kontakcie z mieszkańcami.	3. Profesjonalizacja podejścia Urzędu Miasta do realizacji konsultacji społecznych nieobligatoryjnych.	4. Rozwijanie polityki senioralnej podążającej za potrzebami osób starszych.	5. Lepsze wykorzystanie danych w zarządzaniu miastem.	Suma oddziaływań
1. Powrót do budżetu obywatelskiego	2	1	2	2	1	8
2. Wprowadzenie Karty Mieszkańca Miasta	1	1	0	2	1	5
Łączna interakcja	3	2	2	4	2	13

2. Czy określona mocna strona pozwala ograniczyć dane zagrożenie?

Mocna strona/ zagrożenie	1. Utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem.	Suma oddziaływań
1. Powrót do budżetu obywatelskiego	2	2
2. Wprowadzenie Karty Mieszkańca Miasta	1	1
Łączna interakcja	3	3

3. Czy określona słaba strona ogranicza możliwość wykorzystania danej szansy?

Słaba strona/ szansa	1. Intensyfikacja działań ukierunkowanych na mieszkańców miasta a nie tylko na turystów	2. Rozwój systemów informatycznych w kontakcie z mieszkańcami.	3. Profesjonalizacja podejścia Urzędu Miasta do realizacji konsultacji społecznych nieobligatoryjnych.	4. Rozwijanie polityki senioralnej podążającej za potrzebami osób starszych.	5. Lepsze wykorzystanie danych w zarządzaniu miastem.	Suma oddziaływań
1. Słaba partycypacja mieszkańców w zarządzaniu miastem.	2	2	2	2	1	9
2. Zbyt niskie nakłady finansowe na budżet obywatelski i dotacje dla NGO	2	0	1	2	1	6
3. Miasto nie jest miastem na prawach powiatu – np. pozwolenia na budowę wydaje inny organ, co rodzi problemy interpretacyjne.	1	2	1	0	2	6
4. Polityka senioralna niedostosowana do rosnących potrzeb osób w wieku senioralnym.	1	0	0	2	0	3
5. Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej.	1	2	1	0	1	5
Łączna interakcja	7	6	5	6	5	29

4. Czy określona słaba strona potęguje dane zagrożenie?

Słaba strona/zagrożenie	1. Utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem.	Suma oddziaływań
1. Słaba partycypacja mieszkańców w zarządzaniu miastem.	2	2
2. Zbyt niskie nakłady finansowe na budżet obywatelski i dotacje dla NGO	2	2
3. Miasto nie jest miastem na prawach powiatu – np. pozwolenia na budowę wydaje inny organ, co rodzi problemy interpretacyjne.	0	0
4. Polityka senioralna niedostosowana do rosnących potrzeb osób w wieku senioralnym.	1	1
5. Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej.	2	2
Łączna interakcja	7	7

5. Czy dana szansa wzmacnia daną silną stronę?

Szansa/ silna strona	1. Powrót do budżetu obywatelskiego	2. Wprowadzenie Karty Mieszkańca Miasta	Suma oddziaływań
1. Intensyfikacja działań ukierunkowanych na mieszkańców miasta a nie tylko na turystów	2	2	4
2. Rozwój systemów informatycznych w kontakcie z mieszkańcami.	1	1	2
3. Profesjonalizacja podejścia Urzędu Miasta do realizacji konsultacji społecznych nieobligatoryjnych.	2	0	2
4. Rozwijanie polityki senioralnej podążającej za potrzebami osób starszych.	1	1	2
5. Lepsze wykorzystanie danych w zarządzaniu miastem.	1	1	2
Łączna interakcja	7	5	12

6. Czy dana szansa pozwala zniwelować daną słabość?

Szansa/ słaba strona	1. Słaba partycypacja mieszkańców w zarządzaniu miastem.	2. Zbyt niskie nakłady finansowe na budżet obywatelski i dotacje dla NGO	3. Miasto nie jest miastem na prawach powiatu – np. pozwolenia na budowę wydaje inny organ, co rodzi problemy interpretacyjne.	4. Polityka senioralna niedostosowana do rosnących potrzeb osób w wieku senioralnym.	5. Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej.	Suma oddziaływań
1. Intensyfikacja działań ukierunkowanych na mieszkańców miasta a nie tylko na turystów	2	0	0	1	1	4
2. Rozwój systemów informatycznych w kontakcie z mieszkańcami.	2	0	0	0	2	4
3. Profesjonalizacja podejścia Urzędu Miasta do realizacji konsultacji społecznych nieobligatoryjnych.	2	0	0	2	1	5
4. Rozwijanie polityki senioralnej podążającej za potrzebami osób starszych.	2	0	0	2	0	4
5. Lepsze wykorzystanie danych w zarządzaniu miastem.	2	0	1	0	2	5
Łączna interakcja	10	0	1	5	6	22

7. Czy dane zagrożenie niweluje daną silną stronę?

Zagrożenie/silna strona	1. Powrót do budżetu obywatelskiego	2. Wprowadzenie Karty Mieszkańca Miasta	Suma oddziaływań
1. Utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem.	2	1	3
Łączna interakcja	2	1	3

8. Czy dane zagrożenie uwypukla daną słabość?

Zagrożenie/słaba strona	1. Słaba partycypacja mieszkańców w zarządzaniu miastem.	2. Zbyt niskie nakłady finansowe na budżet obywatelski i dotacje dla NGO	3. Miasto nie jest miastem na prawach powiatu – np. pozwolenia na budowę wydaje inny organ, co rodzi problemy interpretacyjne.	4. Polityka senioralna niedostosowana do rosnących potrzeb osób w wieku senioralnym.	5. Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej.	Suma oddziaływań
1. Utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem.	2	2	0	2	2	8

Łączna interakcja	2	2	0	2	2	8
-------------------	---	---	---	---	---	---

SWOT-TOWS podsumowanie

1. Sfera Ludzie/ Populacja - Mieszkańcy

Najważniejszą mocną stroną Kołobrzegu w konfrontacji z szansami i zagrożeniami jest znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń.

Z kolei kluczową słabą stroną jest niska aktywność społeczna, brak liderów lokalnych.

Kluczowa szansa związana jest ze stworzeniem dobrych warunków do pozostania i osiedlania się w mieście młodych osób.

W sferze odnoszącej się do mieszkańców miasto posiada narzędzia do kreowania zmian w swoich zasobach/ kompetencjach, co związane jest z silną korelacją mocnych i słabych stron z szansami (wykorzystanie szans lub blokowanie ich wykorzystania). Oznacza to konieczność szybkiego podjęcia działań mających na celu wykorzystanie mocnych stron i eliminowanie zagrożeń, co pozwoli uruchomić pojawiające się szanse.

Należy również zwrócić uwagę na znaczenie takich czynników jak drenaż zasobów ludzkich, który wzmacniać będzie negatywne zjawiska występujące na terenie miasta.

SWOT	Czynnik	Pozytywne	Negatywne	Suma
S	1. Zaradność ekonomiczna mieszkańców	2	2	4
S	2. Znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń	9	1	10
W	1. Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców – starzenie się społeczeństwa.	3	4	7
W	2. Niska aktywność społeczna w mieście, przejawiająca się m.in. niskim poziomem aktywności w organizacjach społecznych.	10	1	11
W	3. Brak zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta – liczy się tylko moje podwórko. Poczucie wspólnotowości ograniczone tylko do spraw, które dotyczą mieszkańców bezpośrednio.	7	1	8
W	4. Brak liderów lokalnych, którzy animowaliby aktywność społeczną mieszkańców.	11	1	12
O	1. Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat – kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta.	3	7	10
O	2. Wykreowanie i wspieranie lokalnych liderów aktywizujących lokalną społeczność.	2	6	8
O	3. Zwiększenie u mieszkańców poczucia więzi z miastem i budowanie patriotyzmu lokalnego.	2	5	7
O	4. Wykorzystanie potencjału seniorów, ich doświadczenia zawodowego, na rzecz np. ratowania wymierających zawodów, nauki rzemiosła.	2	2	4
O	5. Zwiększenie środków finansowych na działania społeczne, rozwój budżetu obywatelskiego.	2	5	7
O	6. Duża chęć wzajemnej integracji osób starszych.	1	5	6
O	7. Polityka miasta ukierunkowana na zdolną młodzież.	2	5	7
T	1. Drenaż zasobów ludzkich (w tym ubytek młodych – głównie ze względu na edukację i pracę).	2	7	9
T	2. Postępujący proces przyrostu liczby osób w wieku senioralnym.	1	3	4
T	3. Wypieranie przez technologię kontaktów bezpośrednich skutkujące zanikaniem relacji między mieszkańcami.	0	2	2
T	4. Pogarszanie się sytuacji finansowej miasta (wpływy z PIT).	0	1	1

2. Sfera Warunki/Jakość życia

W sferze warunków i jakości życia kluczowym potencjałem miasta jest rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna, co oczywiście jest związane ze statusem uzdrowiskowym i turystycznym miasta. Nie bez znaczenia dla jakości życia jest lokalizacja nadmorska i walory przyrodnicze miasta.

Status uzdrowiskowy postrzegany jest jako ważna szansa, warunkująca utrzymanie jakości środowiska. Walory przyrodnicze i przestrzenne wpłynąć będą na rozwój popytu na komunikację rowerową i inne aktywności na świeżym powietrzu.

W wymiarze jakości życia widoczna jest korelacja mocnych stron z szansami. Oznacza to, że miasto w wymiarze jakości życia ma istotne atuty, na które ma bezpośredni wpływ.

SWOT	Czynnik	Pozytywne	Negatywne	Suma
S	1. Lokalizacja nadmorska, duże walory przyrodnicze oraz rekreacyjne miasta i jego otoczenia, zwartość miasta.	6	1	6
S	2. Duże powierzchnie obszarów zieleni w mieście.	4	0	4
S	3. Rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna.	10	5	15
W	1. Wysokie koszty zakupu, a także wynajmu, mieszkania w stosunku do zarobków.	3	2	5
W	2. Wysokie koszty życia mieszkańców (ceny produktów i usług są dostosowywane do turystów, co rodzi negatywne konsekwencje dla mieszkańców).	4	2	5
W	3. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.	3	2	5
W	4. Brakuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozaorganizacyjnych.	1	1	2
W	5. Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego, w tym dla osób w wieku senioralnym oraz dla młodzieży.	6	3	9
O	1. Status uzdrowiskowy miasta, który warunkuje utrzymywanie wysokiej jakości środowiska.	6	4	10
O	2. Lepsze wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca.	2	2	4
O	3. Powstanie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego.	4	3	7
O	4. Wykorzystanie walorów środowiskowych do rozwoju komunikacji rowerowej, spacerów, aktywności na świeżym powietrzu.	6	2	8
O	5. Rozwój taniego budownictwa społecznego	0	3	3
O	6. Zwiększenie oferty edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury żłobkowo-przedszkolnej.	0	0	0
O	7. Zwiększenie dostępności kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego	2	0	2
O	8. Lepsze dopasowanie działań do różnych grup społecznych (np. rozwój programów zdrowotnych, w tym: rehabilitacja, badania profilaktyczne, invitro).	1	3	4
T	1. Zakłócanie porządku publicznego oraz łamanie norm społecznych przez turystów i kuracjuszy, co obniża poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.	1	1	2
T	2. Niedostosowana do potrzeb mieszkańców polityka parkingowa.	3	1	2
T	3. Pogarszająca się, zwłaszcza w sezonie turystycznym, komunikacja wewnętrzna	3	0	3
T	4. Sezonowość życia w niektórych dzielnicach miasta – po sezonie życie zamiera.	1	1	2
T	5. Tworzenie kolejnych atrakcji miasta bez zapewnienia odpowiedniego zaplecza do obsługi nowych turystów.	2	0	2
T	6. Uzyskanie statusu miasta „luksusowego”, co spowoduje wzrost kosztów życia mieszkańców.	1	5	6
T	7. Rosnący popyt na usługi opieki zdrowotnej i usługi opiekuńcze wynikający ze zmiany struktury wiekowej mieszkańców, a także niedostosowanie oferty usług publicznych do oczekiwań osób w wieku senioralnym.	0	5	5

3. Sfera Środowisko Naturalne

W sferze środowiska kluczowe czynniki rozwojowe związane są przede wszystkim ze słabymi stronami, wśród których najważniejszy wydaje się być spadek ilości terenów zielonych wskutek urbanizacji. Należy zwrócić uwagę, że słabe strony w sferze środowiskowej w szczególny sposób korelują z zagrożeniami i odwrotnie zagrożenia w dużym stopniu wzmacniają deficyty występujące w mieście. Do tych zagrożeń należy zaliczyć wzmożony ruch komunikacyjny oraz przekraczanie norm powietrza w sezonie turystycznym.

Do kluczowych szans należy zaliczyć zmianę w podejściu do planowania zieleni w mieście oraz prowadzenie monitoringu jakości powietrza.

SWOT	Czynnik	Pozytywne	Negatywne	Suma
S	1. Renta położenia - morze, zieleń nadmorska.	1	3	4
S	2. Wzrost ilości zieleni osiedlowej.	3	3	6
W	1. Niska jakość paliw wykorzystywanych w systemach grzewczych w budownictwie mieszkaniowym	1	5	6
W	2. Spadek ilości terenów zielonych w mieście na skutek intensywnej urbanizacji.	4	8	12
W	3. Działalność gospodarcza portu generująca zanieczyszczenia	0	4	4
W	4. Zjawisko miejskiej wyspy ciepła – „betonaza”.	3	6	9
W	5. Brak silnych NGO w sferze ekologii.	7	2	9
W	6. Niepodążający za wzrostem liczby turystów rozwój zielonej infrastruktury użytkowej.	2	6	8
O	1. Zmiana podejścia do planowania zieleni.	4	6	10
O	2. Rozwój małej retencji	3	3	6
O	3. Zmiana prawa lokalnego zachęcająca do wymiany pieców oraz utrudniająca wykorzystywanie kiepskiej jakości paliw w systemach grzewczych.	2	2	4
O	4. Fotowoltaika nowej generacji.	2	2	4
O	5. Prowadzenie monitoringu jakości środowiska, w tym głównie jakości powietrza oraz poziomu hałasu.	2	8	10
T	1. Pogarszająca się jakość wody w Bałtyku oraz chemia powojenna zagrażająca ekosystemom w morzu Bałtyckim.	2	0	2
T	2. Niski potencjał adaptacyjny do zmian klimatu.	0	9	9
T	3. Wzmożony samochodowy ruch komunikacyjny generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas.	2	9	11
T	4. Przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym	2	9	11
T	5. Nieprawidłowy system gospodarowania odpadami przez mieszkańców i turystów.	0	6	6
T	6. Rosnące zużycie wody przy jej malejących zasobach.	0	3	3
T	7. Wzmożone inwestycje deweloperów w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodujące zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta	4	5	9

4. Sfera Gospodarka

W sferze gospodarczej bardzo wyraźnie uwypuklają się powiązania pomiędzy posiadanymi potencjałami i barierami rozwoju miasta a pojawiającymi się w przyszłości szansami. Oznacza to, że miasto posiada w swoich rękach istotne atuty do kreowania rozwoju i zmian w sferze gospodarczej. Należą do nich lokalizacja nadmorska, droga S6 oraz działalność portowa.

Do najważniejszych barier rozwoju miasta należy zaliczyć niską przedsiębiorczość w sferach innych niż turystyczna, brak IOB oraz terenów inwestycyjnych. Kluczowe bariery to także deficyty specjalistycznych kadr.

Najważniejsze szanse, które korelują przede wszystkim z posiadanymi przez miasto potencjałami to dywersyfikacja branż gospodarki, zintensyfikowanie działalności portu, powiększenie granic administracyjnych miasta oraz rozwój turystyki morskiej.

SWOT	Czynnik	Pozytywne	Negatywne	Suma
S	1. Rozbudowana baza noclegowa.	6	0	6
S	2. Status uzdrowska.	8	0	8
S	3. Działalność portowa.	10	0	10
S	4. Droga dojazdowa do miasta – S6.	11	2	13
S	5. Lokalizacja nadmorska, warunki środowiskowe, plaża.	12	4	16
W	1. Lokalny rynek pracy zdominowany przez oferty związane z działalnością turystyczną i uzdrowską – brak alternatywy. Słaba dywersyfikacja ofert i miejsc pracy.	6	5	11
W	2. Niskie wynagrodzenia – nieadekwatne do kosztów życia.	4	4	8
W	3. Bariery rozwoju ekonomicznego miasta, w tym niska przedsiębiorczość indywidualna w sferach innych niż turystyczna, brak Instytucji Otoczenia Biznesu, brak terenów inwestycyjnych.	11	6	17
W	4. Występują deficyty wybranych zawodów – brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej).	8	4	12
W	5. Brak terenów inwestycyjnych pod rozwój portu.	7	0	7
O	1. Dywersyfikacja gospodarki, rozwój branż pozaturystycznych.	8	6	14
O	2. Zintensyfikowanie działalności portu, zwiększenie funkcji przemysłowej portu, przetwórstwo rybne	8	3	11
O	3. Powiększenie granic administracyjnych miasta celem dywersyfikacji działalności gospodarczej	6	4	10
O	4. Wyodrębnienie strefy ekonomicznej.	2	1	3
O	5. Wsparcie dla osób chcących prowadzić własne firmy, tak aby mogły korzystnie rozwijać działalność w mieście (np. uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in. lekkiego przemysłu przetwórczego, spożywczych, rolnych, informatycznych).	0	7	7
O	6. Rozwój turystyki morskiej, w tym żeglarstwa.	9	2	11
O	7. Wykorzystanie potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia	6	2	8
T	1. Utrzymujący się trend odpływu kapitału ludzkiego do większych aglomeracji w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskania pracy.	0	7	7
T	2. Duża liczba osób prowadzących działalność gospodarczą jest w starszym wieku – ryzyko braku sukcesji i kontynuacji działalności.	0	7	7
T	3. Trudność w nawiązaniu współpracy z ościennymi gminami w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej.	2	2	4

5. Sfera Mobilność

W sferze mobilności widoczne jest szeroka paleta powiązań czynników rozwojowych, co oznacza faktycznie różne ścieżki rozwoju oraz konsekwencje dla przyszłości. W tej sferze widoczne są czynniki wyraźnie negatywne. Wśród słabych stron należy wskazać na drogą komunikację publiczną, brak polityki komunikacyjnej oraz problemy komunikacyjne wewnątrz miasta. Do zagrożeń należy zaliczyć przede wszystkim zbyt wolny tempo rozwoju komunikacji kolejowej.

Szans na poprawę sytuacji w zakresie komunikacyjnym w mieście należy postrzegać w darmowej komunikacji miejskiej, dalszym kształtowaniu już dobrze rozwiniętej infrastruktury rowerowej, a także próbie ograniczenia ilości wjeżdżających do centrum pojazdów, poprzez budowę parkingów buforowych, lepsze wykorzystanie rzeki Parsęty.

SWOT	Czynnik	Pozytywne	Negatywne	Suma
S	1. Dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych w Kołobrzegu i okolicach.	14	0	14
S	2. Bardzo dobre skomunikowanie miasta ze Szczecinem i Koszalinem - droga ekspresowa S6.	4	2	6
S	3. Działający rower miejski.	11	2	13
S	4. Darmowa komunikacja miejska dla seniorów i młodzieży.	13	2	15
W	1. Problemy komunikacyjne wewnątrz miasta – ograniczona przepustowość dróg w centrum miasta i w dzielnicy uzdrowskiej oraz zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym.	5	6	11
W	2. Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum miasta oraz wysokie opłaty parkingowe.	5	0	5
W	3. Brak polityki komunikacyjnej miasta, w tym dotyczącej miejsc parkingowych i centrów przesiadkowych.	9	2	11
W	4. Droga komunikacja publiczna dla osób nieposiadających ulg.	10	2	12
W	5. Słabe skomunikowanie z krajem poza S6 – droga krajowa 11, połączenia kolejowe. Brak połączeń morskich.	3	0	3
O	1. Poprawiająca się komunikacja zewnętrzna miasta (droga ekspresowa S6, plany modernizacji kolei, transport morski).	4	5	9
O	2. Darmowy transport komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców.	8	7	15
O	3. Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych	8	7	15
O	4. Dalsza rozbudowa i modernizacja dróg.	5	3	8
O	5. Rozwój elektromobilności, w tym możliwość wynajmu pojazdów elektrycznych.	3	0	3
O	6. Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny).	8	7	15
O	7. Stworzenie dodatkowego centrum przesiadkowego w dzielnicy wschodniej (np. ul. Fredry).	8	6	14
O	8. Budowa sieci parkingów buforowych.	8	5	13
O	9. Zamknięcie lub ograniczenie ruchu w strefie uzdrowskiej i w centrum miasta.	6	2	8
O	10. Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego).	4	6	10
T	1. Spadek liczby osób korzystających z komunikacji publicznej ze względu na np. zagrożenia epidemiczne w kraju.	2	6	8
T	2. Zbyt intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w stosunku do tempa realizacji inwestycji drogowych.	0	7	7
T	3. Zbyt długi czas przemian dotyczących transportu kolejowego – inwestycje kapitałochłonne, z długim czasem realizacji, wymagające dotacji.	2	8	10

6. Sfera Zarządzanie

W odniesieniu do zarządzania miasto posiada narzędzie do zmian w tej sferze w swoich rękach. Rozwiązania takie jak budżet obywatelski, karta mieszkańca, czy też zmierzające do poprawy partycypacji społecznej, wzmocnienia organizacji pozarządowej korelują w istotnym zakresie z szansami.

Najistotniejszym zagrożeniem dla efektywności zarządzania jest utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji w zarządzaniu miastem.

SWOT	Czynnik	Pozytywne	Negatywne	Suma
S	1. Powrót do budżetu obywatelskiego	8	2	10
S	2. Wprowadzenie Karty Mieszkańca Miasta	6	1	7
W	1. Słaba partycypacja mieszkańców w zarządzaniu miastem.	9	2	9
W	2. Zbyt niskie nakłady finansowe na budżet obywatelski i dotacje dla NGO	6	2	8
W	3. Miasto nie jest miastem na prawach powiatu – np. pozwolenia na budowę wydaje inny organ, co rodzi problemy interpretacyjne.	6	0	6
W	4. Polityka senioralna niedostosowana do rosnących potrzeb osób w wieku senioralnym.	3	0	3
W	5. Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej.	5	2	7
O	1. Intensyfikacja działań ukierunkowanych na mieszkańców miasta a nie tylko na turystów	4	0	4
O	2. Rozwój systemów informatycznych w kontakcie z mieszkańcami.	2	2	4
O	3. Profesjonalizacja podejścia Urzędu Miasta do realizacji konsultacji społecznych nieobligatoryjnych.	2	0	2
O	4. Rozwijanie polityki senioralnej podążającej za potrzebami osób starszych.	3	0	3
O	5. Lepšie wykorzystanie danych w zarządzaniu miastem.	1	2	3
T	1. Utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem.	3	6	9

Bazując na powyższej analizie SWOT zdefiniowano sześć kluczowych wyzwań rozwojowych miasta Kołobrzeg, ujętych w formie pytań:

1. Jak przełamać monokulturę gospodarczą i rozwinąć inne branże w mieście (jakie), jednocześnie wykorzystując potencjał portu w Kołobrzegu?
2. Jak wzmacniać główną specjalizację miasta (przy widocznym już dziś deficycie kadr, małej innowacyjności branży turystyczno-uzdrowiskowej) godząc sprzeczne interesy (coraz więcej obiektów hotelarskich, coraz mniej przestrzeni zielonej, coraz więcej turystów, coraz większa presja na środowisko i pogorszenie jakości życia) i pamiętając, że to właśnie turystyka napędza ekonomię miasta i budżet miasta?
3. Jak rozwijać się w sposób zrównoważony w odniesieniu do środowiska i kurczących się zasobów naturalnych?
4. Jak rozwiązać problemy komunikacyjne miasta (nadmiar samochodów, brak miejsc parkingowych, rola komunikacji publicznej, rola komunikacji kolejowej, wodnej, rowerowej)?
5. Jak poprawić atrakcyjność Kołobrzegu jako miejsca dobrego do życia dla różnych grup wiekowych (zatrzymanie i przyciąganie młodych, odpowiednia polityka senioralna)?
6. Jak usprawniać zarządzanie miastem oraz w jaki sposób wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego i aktywności społecznej mieszkańców?

Kluczowe wyzwania rozwojowe zostały poddane analizie w trakcie warsztatów strategicznych zrealizowanych w Kołobrzegu w dniu 27.08.2020. W trakcie prac warsztatowych zastanawiano się nad tym, jak wykorzystać mocne strony i szanse z poszczególnych sfer oraz jak eliminować słabe strony i unikać zagrożeń z poszczególnych sfer, tak aby sprostać zdefiniowanym wyzwaniom.

W wyniku prowadzonych prac powstała matryca łącząca wyzwania rozwojowe Kołobrzegu z wynikami analizy SWOT. Szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli.

Matryca łącząca wyzwania rozwojowe Kołobrzegu z wynikami analizy SWOT

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
Jak przełamać monokulturę gospodarczą i rozwinąć inne branże w mieście (jakie), jednocześnie wykorzystując potencjał portu w Kołobrzegu?	I. Wykorzystać mocne strony		
	Mocna strona	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Rozbudowana baza noclegowa	Gospodarka	Przebranżowić część bazy turystycznej, w tym noclegowej, na Domy Pobytu Seniorów, Kluby Seniorów.
	Status uzdrowiska	Gospodarka	Stworzenie innych produktów na bazie surowców np. produkty kosmetyczne.
			Nowe metody lecznicze, wyróżniające uzdrowisko.
			Wykorzystanie walorów uzdrowiska do promowania branży wellness, biologicznej odnowy, relaksu.
	Działalność portowa	Gospodarka	Zintensyfikować działalność portu w kierunku działalności stoczniowej, handlowej, żeglugowej, usług pasażerskich, przetwórstwa rybnego.
			Zwiększyć znaczenie portu w Kołobrzegu na Pomorzu Środkowym poprzez zwiększenie funkcji handlowej (poszerzenie o tereny wojskowe) oraz rozbudowę w kierunku branży logistycznej morskiej.
			Zwiększyć wymianę pasażerską z wykorzystaniem promu.
	Droga dojazdowa do miasta – S6.	Gospodarka	Lokowane nieuciążliwego przemysłu (w przypadku poszerzenia granic administracyjnych, poza strefami ochrony uzdrowskiej Uzdrowiska Kołobrzeg).
	Lokalizacja nadmorska, warunki środowiskowe, plaża	Gospodarka	Wykorzystanie walorów miasta w celu przyciągania osób które chcą się tu osiedlić np. w wieku emerytalnym oraz osób mogących pracować zdalnie.
	II. Wykorzystać szanse		
	Szansa	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Dywersyfikacja gospodarki, rozwój branż pozaturystycznych	Gospodarka	Doprowadzić do powstania większej liczby obiektów dedykowanych osobom starszym (silver economy).
	Zintensyfikowanie działalności portu, zwiększenie funkcji przemysłowej portu, przetwórstwo rybne	Gospodarka	Zintensyfikować działania na rzecz rozwoju przetwórstwa rybnego.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Powiększenie granic administracyjnych miasta celem dywersyfikacji działalności gospodarczej	Gospodarka	Możliwość rozszerzenia funkcji gospodarczych miasta.
			Utworzenie strefy ekonomicznej.
			Lokowane nieuciążliwego przemysłu (w przypadku poszerzenia granic administracyjnych, poza strefami ochrony uzdrowskiej Uzdrowiska Kołobrzeg).
	Wyodrębnienie strefy ekonomicznej	Gospodarka	Wyznaczyć w przestrzeni miasta obszar dedykowany działalności gospodarczej innej niż turystyczna (np. logistyczna, IT).
	Wsparcie dla osób chcących prowadzić własne firmy, tak aby mogły korzystnie rozwijać działalność w mieście (np. uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in. lekkiego przemysłu przetwórczego (poza strefami uzdrowskowymi Uzdrowiska Kołobrzeg), spożywczych, informatycznych)	Gospodarka	Uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania przedsiębiorstw m.in. lekkiego przemysłu przetwórczego (w przypadku poszerzenia granic administracyjnych, poza strefami ochrony uzdrowskiej Uzdrowiska Kołobrzeg), spożywczych, informatycznych.
	Rozwój turystyki morskiej, w tym żeglarstwa	Gospodarka	Rozwój spotów wodnych.
			Dalszy rozwój funkcji portu w zakresie turystyki morskiej – terminal pasażerki. Zwiększyć wymianę pasażerską z wykorzystaniem promu.
			Edukacja morska w kołobrzeskich szkołach.
	Wykorzystanie potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia	Gospodarka	Stworzenie innych produktów na bazie surowców np. produkty kosmetyczne.
	III. Eliminować słabe strony		
	Słaba strona	Sfera	Jak ją wyeliminować?
	Lokalny rynek pracy zdominowany przez oferty związane z działalnością turystyczną i uzdrowskową – brak alternatywy. Słaba dywersyfikacja ofert pracy	Gospodarka	Rozwijać nowe gałęzie gospodarcze przyciągające osoby młode i kreatywne.
	Niskie wynagrodzenia – nieadekwatne do kosztów życia	Gospodarka	Rozszerzenia funkcji gospodarczych miasta. Rozwijać nowe gałęzie gospodarcze przyciągające osoby młode i kreatywne.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Bariery rozwoju ekonomicznego miasta, w tym niska przedsiębiorczość indywidualna w sferach innych niż turystyczna, brak Instytucji Otoczenia Biznesu, brak terenów inwestycyjnych	Gospodarka	Pozyskanie terenów inwestycyjnych – poszerzenie granic miasta.
			Podejmować działania w celu utworzenia Instytucji Otoczenia Biznesu, inkubatora przedsiębiorczości.
	Występują deficyty wybranych zawodów - brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej)	Gospodarka	Stworzenie na terenie miasta szkół zawodowych umożliwiających przekwalifikowanie np. na opiekunów osób starszych, terapeutów itp.
	Brak terenów inwestycyjnych pod rozwój portu	Gospodarka	Prowadzić lobbing lokalnych i regionalnych polityków w zakresie poszukiwania terenów inwestycyjnych pod rozwój portu (m.in. prowadzić rozmowy z właścicielami terenów – np. wojskiem).
	IV. Unikać zagrożeń		
	Zagrożenie	Sfera	Jak go unikać?
	Utrzymujący się trend odpływu kapitału ludzkiego do większych aglomeracji w celu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pozyskania pracy	Gospodarka	Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat (tanie mieszkania, dobra komunikacja, atrakcyjna praca) - kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta, miasta przyjaznego mieszkańcom.
	Duża liczba osób prowadzących działalność gospodarczą jest w starszym wieku – ryzyko braku sukcesji i kontynuacji działalności	Gospodarka	Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat (tanie mieszkania, dobra komunikacja, atrakcyjna praca) - kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta, miasta przyjaznego mieszkańcom.
	Trudność w nawiązaniu współpracy z ościennymi gminami w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej	Gospodarka	Przygotować ofertę współpracy pokazującej konkretne korzyści, które odniesie gmina decydująca się na współpracę, pozwalającą Kołobrzegowi dywersyfikować działalność gospodarczą.
Jak wzmacniać główną specjalizację miasta (przy widocznym już dziś deficycie kadr, małej innowacyjności branży)	I. Wykorzystać mocne strony		
	Mocna strona	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Działalność portowa	Gospodarka	Rozwijać turystykę morską i żeglugową.
			Utworzyć w obrębie portu Centrum spędzania wolnego czasu, które byłoby alternatywą dla turystów np. w przypadku

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
<p>turystyczno-uzdrowiskowej) godząc sprzeczne interesy (coraz więcej obiektów hotelarskich, coraz mniej przestrzeni zielonej, coraz więcej turystów, coraz większa presja na środowisko i pogorszenie jakości życia) i pamiętając, że to właśnie turystyka napędza ekonomię miasta i budżet miasta?</p>			niekorzystnej pogody, uniemożliwiającej korzystanie z plaży czy innych aktywności na świeżym powietrzu.
	II. Wykorzystać szanse		
	Szansa	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	<p>Wyodrębnienie strefy ekonomicznej w połączeniu z wykorzystaniem potencjału lokalnych produktów z Kołobrzegu i jego otoczenia</p>	Gospodarka	Aktywizować i wypromować targ rybny w połączeniu z gastronomią w obrębie portu rybnego.
			Utworzyć pijalnię wody mineralnej.
			Utworzyć Centrum lokalnych produktów (śledź po kołobrzescu, ogórek po kołobrzescu, warzenie soli, piwo kołobrzeskie), które koncentrowałoby się na promowaniu tych produktów i aktywnym włączaniu turystów w proces tworzenia tych produktów (tzw. turystyka doznań) poprzez np. organizację warsztatów gastronomicznych. Proponowana lokalizacja Centrum – Reduta Ssolna.
	III. Eliminować słabe strony		
	Słaba strona	Sfera	Jak ją wyeliminować?
	Występują deficyty wybranych zawodów, brak kadry specjalistycznej (pielęgniarek, terapeutów, pracowników gastronomii, kadry zarządzającej).	Gospodarka	Zachęcać absolwentów szkół wyższych wybranych kierunków, zawodów do rozpoczynania kariery zawodowej w Kołobrzegu, oferując np. preferencyjne warunki najmu mieszkań czy ulgi podatkowe.
	Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej	Zarządzanie	Rozszerzyć aplikację „Klimatyczny Kołobrzeg” (lub następcę) o oferty firm zewnętrznych, a nie tylko jednostki organizacyjne miasta typu RCK, biblioteka, MOSiR.
	IV. Unikać zagrożeń		
	Zagrożenie	Sfera	Jak go unikać?
<p>Wzmożony ruch samochodowy komunikacyjny generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas w połączeniu z przekraczaniem norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym</p>	Środowisko	Tworzyć parkingi buforowe.	
		Tworzyć strefy bez ruchu samochodowego.	

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
Jak rozwijać się w sposób zrównoważony w odniesieniu do środowiska i kurczących się zasobów naturalnych?	I. Wykorzystać mocne strony		
	Mocna strona	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Renta położenia, morze, zieleń nadmorska	Środowisko	Zrewitalizować plażę wschodnią na odcinku ośrodek Arka-Mega w kierunku Podczela.
			Zrewitalizować plażę zachodnią.
			Rozszerzyć działalność sportowo-rekreacyjną na terenach zrewitalizowanej plaży wschodniej oraz zachodniej.
	Wzrost ilości zieleni osiedlowej	Środowisko	Zwiększanie dostępu do terenów zieleni, terenów rekreacyjnych w najbliższej okolicy zamieszkania np. tworzenie małych parków integrujących lokalną społeczność.
	II. Wykorzystać szanse		
	Szansa	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Zmiana podejścia do planowania zieleni	Środowisko	Wykonywać więcej nasadzeń wieloletnich kosztem nasadzeń jednorocznych.
	Rozwój małej retencji	Środowisko	Utworzyć miejski program na rzecz rozwoju małej retencji.
			Wprowadzić zapisy promujące rozwój małej retencji do warunków przyłączeniowych do sieci deszczowej.
			Inwestycje miejskie nakierowane na budowę zielono-błękitnej infrastruktury.
	Zmiana prawa lokalnego zachęcająca do wymiany pieców oraz utrudniająca wykorzystywanie kiepskiej jakości paliw w systemach grzewczych oraz fotowoltaika nowej generacji	Środowisko	Wystąpić do władz wojewódzkich o wprowadzenie stosownych zakazów i ograniczeń na terenie administracyjnym miasta i ościennych gmin oraz zwiększenie kwoty dotacji celowych na zmianę ogrzewania.
	Fotowoltaika nowej generacji.	Środowisko	Wprowadzenie dotacji na fotowoltaikę.
			Planowanie inwestycji miejskich wykorzystujących fotowoltaikę np. oświetlenie, parkingi itp.
	Prowadzenie monitoringu jakości środowiska, w tym głównie jakości powietrza oraz poziomu hałasu	Środowisko	Prowadzenie monitoringu – zakup stacji pomiarowych oraz innych narzędzi służących do monitoringu.
	III. Eliminować słabe strony		
	Słaba strona	Sfera	Jak ją wyeliminować?

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Niska jakość paliw wykorzystywanych w systemach grzewczych w budownictwie mieszkaniowym	Środowisko	Wystąpić do władz wojewódzkich o wprowadzenie stosownych zakazów i ograniczeń na terenie administracyjnym miasta i ościennych gmin.
	Spadek ilości terenów zielonych w mieście na skutek intensywnej urbanizacji	Środowisko	Wprowadzić odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego, np. poprzez ograniczenie zabudowy na rzecz zwiększenia nie tylko powierzchni biologicznie czynnej, ale i otwartych terenów zieleni.
	Działalność gospodarcza portu generująca zanieczyszczenia	Środowisko	Prowadzenie monitoringu – zakup stacji pomiarowych oraz innych narzędzi służących do monitoringu.
	Zjawisko miejskiej wyspy ciepła – „betonaza”	Środowisko	Inwestycje miejskie nakierowane na budowę zielono-błękitnej infrastruktury.
	Brak silnych NGO w sferze ekologii	Środowisko	Zlecenie zadań w formie dotacji dla organizacji o profilu ekologicznym.
			Powołanie centrum pomocy organizacjom pozarządowym.
	Niepodążający za wzrostem liczby turystów rozwój zielonej infrastruktury użytkowej	Środowisko	Opracowanie koncepcji/ programu dotyczącego terenów zieleni obejmującą długą perspektywę czasu (tereny zieleni o określonej jakości i standardach).
	IV. Unikać zagrożeń		
	Zagrożenie	Sfera	Jak go unikać?
	Pogarszająca się jakość wody w Bałtyku oraz chemia powojenna zagrażająca ekosystemom w morzu Bałtyckim	Środowisko	Współpraca z instytucjami/ organizacjami monitorującymi jakość wód.
			Nacisk na władze centralne – podejmowanie działań w celu minimalizowania zagrożenia.
	Niski potencjał adaptacyjny do zmian klimatu.	Środowisko	Stworzenie i realizacja programu adaptacyjnego.
	Wzmożony ruch samochodowy komunikacyjny generujący zanieczyszczenie powietrza i hałas w połączeniu z przekraczaniem norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym	Środowisko	Tworzyć parkingi buforowe.
			Wprowadzić strefy wolne od ruchu w ścisłym centrum i w strefie ochrony uzdrowiskowej „A”.
	Przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza w sezonie turystycznym	Środowisko	Prowadzenie monitoringu – zakup stacji pomiarowych oraz innych narzędzi służących do monitoringu.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
			Ograniczenie ruchu samochodowego w centrum i w strefie ochrony uzdrowiskowej „A” w sezonie.
			Zapewnienie darmowej komunikacji.
			Stworzenie centrów przesiadkowych.
	Nieprawidłowy system gospodarowania odpadami przez mieszkańców i turystów.	Środowisko	Edukacja ekologiczna – tworzenie projektów, eventów ekologicznych.
	Rosnące zużycie wody przy jej malejących zasobach.	Środowisko	Inwestycje miejskie nakierowane na budowę zielono-błękitnej infrastruktury.
	Wzmoczone inwestycje deweloperów w zakresie mieszkań, hoteli, pensjonatów, powodują zajmowanie przez nich zielonych przestrzeni miasta	Mobilność	Opracowanie koncepcji/ programu dotyczącego terenów zieleni obejmującą długą perspektywę czasu (tereny zieleni o określonej jakości i standardach).
Jak rozwiązać problemy komunikacyjne miasta (nadmiar samochodów, brak miejsc parkingowych, rola komunikacji publicznej, rola komunikacji kolejowej, wodnej, rowerowej)?	I. Wykorzystać mocne strony		
	Mocna strona	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Darmowa komunikacja miejska dla seniorów i młodzieży	Mobilność	Rozbudować usługę darmowej komunikacji miejskiej na pozostałych mieszkańców w ramach Karty Mieszkańca.
	Bardzo dobre skomunikowanie miasta ze Szczecinem i Koszalinem - droga ekspresowa S6	Mobilność	Przekonywać turystów do korzystania z transportu publicznego w ramach oferty turystycznej – np. darmowy transport publiczny na terenie miasta jeżeli turysta wykaże, że do Kołobrzegu nie przyjechał samochodem (np. okazanie imiennego biletu kolejowego).
	Dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych w Kołobrzegu i okolicach	Mobilność	Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych i infrastruktury towarzyszącej.
	Działający rower miejski	Mobilność	Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny).
	II. Wykorzystać szanse		
	Szansa	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Poprawiająca się komunikacja zewnętrzna miasta (droga ekspresowa S6, plany modernizacji kolei, transport morski)	Mobilność	Dalsza modernizacja, przebudowa układu komunikacyjnego miasta.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Darmowy transport komunikacją miejską dla wszystkich mieszkańców	Mobilność	Promować miasto jako przyjazne mieszkańcom, które podnosi jakość życia mieszkańców.
	Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych	Mobilność	Promować miasto jako przyjazne mieszkańcom, które podnosi jakość życia mieszkańców.
	Dalsza rozbudowa i modernizacja dróg	Mobilność	Poprawienie problemów komunikacyjnych miasta.
	Rozwój elektromobilności, w tym możliwość wynajmu pojazdów elektrycznych	Mobilność	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z ruchu kołowego.
	Rower miejski ponadlokalny (Miejski Obszar Funkcjonalny)	Mobilność	Odciążenie ruchu samochodowego generowanego przez mieszkańców miejscowości ościennych.
	Stworzenie dodatkowego centrum przesiadkowego w dzielnicy wschodniej	Mobilność	Odciążenie ruchu samochodowego generowanego w strefie ochrony uzdrowskiej „A” i spadek zanieczyszczeń.
	Budowa sieci parkingów buforowych	Mobilność	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z ruchu kołowego.
			Darmowy transport komunikacją miejską dla pozostawiających samochód na parkingach buforowych.
			Odciążenie centrum i w strefy ochrony uzdrowskiej „A”.
	Zamknięcie lub ograniczenie ruchu w strefie „A” ochrony uzdrowskiej i w centrum miasta.	Mobilność	Zamykanie lub ograniczanie ruchu w strefie ochrony uzdrowskiej „A” oraz w centrum miasta powinno iść w parze z opracowaniem strategii rozwoju komunikacji wraz gminami ościennymi, co powinno usprawnić komunikację w Kołobrzegu i gminach ościennych.
	Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego)	Mobilność	Skierowanie części ruchu generowanego przez ruch samochodowy i autobusowy na transport wodny np. do strefy ochrony uzdrowskiej „A”.
	III. Eliminować słabe strony		
	Słaba strona	Sfera	Jak ją wyeliminować?
	Problemy komunikacyjne wewnątrz miasta – ograniczona przepustowość dróg w centrum miasta i w „dzielnicy uzdrowskiej” oraz zatłoczenie sieci drogowej w sezonie turystycznym.	Mobilność	Budowa sieci parkingów buforowych.
			Darmowy transport komunikacją miejską.
			Otwarcie na Parsętę (np. uruchomienie tramwaju wodnego).
		Mobilność	Budowa sieci parkingów buforowych.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych, szczególnie w centrum miasta oraz wysokie opłaty parkingowe		Darmowy transport komunikacją miejską.
	Droga komunikacja publiczna dla osób nieposiadających ulg	Mobilność	Zwiększyć dotację dla spółki zajmującej się transportem publicznym.
			Poszukiwać dodatkowych źródeł dochodów spółki zajmującej się transportem publicznym poprzez poszerzanie działalności spółki (np. o usługi naprawczo-warsztatowe, o stacje paliw, o ładowanie samochodów elektrycznych).
	Brak polityki komunikacyjnej miasta, w tym dotyczącej miejsc parkingowych i centrów przesiadkowych	Mobilność	Wydzielić tereny na parkingi buforowe sąsiadujące z granicami administracyjnymi miasta przy partycypacji w realizacji inwestycji gmin ościennych.
	Słabe skomunikowanie z krajem poza S6 – droga krajowa 11, połączenia kolejowe. Brak połączeń morskich.	Mobilność	Lobbing na rzecz rozbudowy dróg i połączeń.
	IV. Unikać zagrożeń		
	Zagrożenie	Sfera	Jak go unikać?
	Duża podatność na zmienność ilości osób korzystających z komunikacji publicznej (sezonowość, zdarzenia losowe, cena biletów i częstotliwość przejazdów, imprezy masowe).	Mobilność	Darmowy transport komunikacją miejską.
	Zbyt intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w stosunku do tempa realizacji inwestycji drogowych.	Mobilność	Darmowy transport komunikacją miejską. Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych. Rozbudowa roweru miejskiego.
	Zbyt długi czas przemian dotyczących transportu kolejowego – inwestycje kapitałochłonne, z długim czasem realizacji, wymagające dotacji.	Mobilność	Lobbing na rzecz rozbudowy.
Jak poprawić atrakcyjność Kołobrzegu jako miejsca dobrego do życia dla różnych grup wiekowych (zatrzymanie i przyciąganie)	I. Wykorzystać mocne strony		
	Mocna strona	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Lokalizacja nadmorska, duże walory przyrodnicze oraz rekreacyjne miasta i jego otoczenia, zwartość miasta	Jakość życia	Do promocji miasta. Należy promować Kołobrzeg jako miasto, w którym się dobrze żyje i ukierunkowywać przekaz np. do osób, które mogłyby się przeprowadzić do Kołobrzegu ze

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
młodych, odpowiednia polityka senioralna)?			względu na charakter wykonywanej pracy (np. freelancerzy, osoby pracujące zdalnie, osoby chcące odpocząć od wielkomiejskiego zgiełku).
	Duże powierzchnie obszarów zieleni w mieście	Jakość życia	Utrzymywać stan powierzchni obszarów zielonych, poprawiać jako ciąg funkcjonalny oraz konsekwentnie dbać o jej jakość.
			Tworzyć zielen funkcjonalno-użytkową dla mieszkańców.
			Wykorzystać na rzecz sportów rowerowych.
	Rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna	Jakość życia	Wzbogacić ofertę Karty Mieszkańca o dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych.
			Wprowadzać dalsze dotacje i zniżki dla mieszkańców umożliwiające szersze korzystanie z oferty sportowo-rekreacyjnej.
	Zaradność ekonomiczna mieszkańców.	Mieszkańcy	Uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości dla lokowania nowych przedsiębiorstw.
			Wykorzystanie wiedzy / doświadczenia tych, który się udało i zostali w mieście – promowanie przez ich osoby Kołobrzegu jako miasta w którym warto rozwijać biznes – handel internetowy, design, wolne zawody itp.
	Znaczna liczba zakładanych stowarzyszeń.	Mieszkańcy	Zwiększanie ilości zadań zleczanych przez miasto do realizacji przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.
			Cykliczna organizacja spotkań dotyczących problemów miasta i organizacji z reprezentantami stowarzyszeń z przedstawicielami miasta.
			Powołanie centrum pomocy organizacjom pozarządowym.
	II. Wykorzystać szanse		
	Szansa	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Status uzdrowiskowy miasta, który warunkuje utrzymywanie wysokiej jakości środowiska	Jakość życia	Promować Kołobrzeg jako miasto uzdrowiskowe.
			Utworzyć palmiarnię i ogród botaniczny.
			Wykorzystanie walorów uzdrowiska do promowania branży wellness, biologicznej odnowy, relaksu.
	Lepsze wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca	Jakość życia	Zwiększyć zakres świadczonych usług dostępnych w ramach Karty oraz rozwinąć Kartę o funkcję karty lojalnościowej.
	Powstanie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego	Jakość życia	Tworzyć nowe miejsca pracy.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
			Na rzecz budowania marki – tożsamości miejsca.
			W celach promocyjnych poza sezonem turystycznym.
	Wykorzystanie walorów środowiskowych do rozwoju komunikacji rowerowej, spacerów, aktywności na świeżym powietrzu	Jakość życia	Rozbudowywać ścieżki rowerowe.
			Stworzyć aplikację dla miejsc postojowych.
			Integrować ścieżki rowerowe, tak aby powstała spójna siatka.
	Rozwój taniego budownictwa społecznego	Jakość życia	Rozwijać budownictwo na wynajem realizowane przez miasto.
	Zwiększenie oferty edukacyjnej oraz rozwój infrastruktury żłobkowo-przedszkolnej	Jakość życia	Prowadzić dalszą specjalizację szkół.
			Rozwijać opiekę żłobkową – zwiększanie liczby miejsc oraz poprawianie dostępności do opieki żłobkowej.
			Dostępność przedszkoli powinna być zagwarantowana w całym sezonie letnim.
	Zwiększenie dostępności kształcenia na poziomie szkolnictwa wyższego	Jakość życia	Współpracować z uczelnią w Koszalinie.
			Wprowadzić dofinansowanie kształcenia dla studentów uwarunkowanego powrotem do miasta po studiach.
	Lepsze dopasowanie działań do różnych grup społecznych (np. rozwój programów zdrowotnych, w tym: rehabilitacja, badania profilaktyczne, in vitro)	Jakość życia	Badać potrzeby różnych grup społecznych i dostosowywać ofertę do oczekiwań mieszkańców.
	Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi młodych – w wieku reprodukcyjnym – 20-49 lat (tanie mieszkania, dobra komunikacja, atrakcyjna praca) - kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta.	Mieszkańcy	Tanie mieszkania, dobra komunikacja, atrakcyjna praca) - kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta, miasta przyjaznego mieszkańcom.
	Wykreowanie i wspieranie lokalnych liderów aktywizujących lokalną społeczność.	Mieszkańcy	Utworzenie Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych w strukturze Urzędu Miasta lub zlecenie takiego działania organizacji pozarządowej.
			Promowanie postaw obywatelskich w szkołach, wolontariatu.
	Zwiększenie u mieszkańców poczucia więzi z miastem i budowanie patriotyzmu lokalnego.	Mieszkańcy	Promowanie postaw obywatelskich w szkołach.
			Organizowanie gier miejskich wykorzystujących tematykę i historię miasta.
	Wykorzystanie potencjału seniorów, ich doświadczenia zawodowego, na rzecz np.	Mieszkańcy	Stworzenie programu edukacyjnego/ wymiany doświadczeń angażującego doświadczonych seniorów oraz kształcącej się młodzież.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	ratowania wymierających zawodów, nauki rzemiosła.		
	Zwiększenie środków finansowych na działania społeczne, rozwój budżetu obywatelskiego.	Mieszkańcy	Promowanie zaangażowania społecznego, poczucia sprawstwa i wpływu na politykę miasta.
	Duża chęć wzajemnej integracji osób starszych.	Mieszkańcy	Budowa / tworzenie kolejnych miejsc pobytu dla seniorów.
	Polityka miasta ukierunkowana na zdolną młodzież.	Mieszkańcy	Zatrzymanie młodych w mieście.
			Oferowanie mieszkań dla zdolnych.
	III. Eliminować słabe strony		
	Słaba strona	Sfera	Jak ją wyeliminować?
	Wysokie koszty zakupu, a także wynajmu, mieszkania w stosunku do zarobków	Jakość życia	Rozwijać budownictwo na wynajem realizowane przez miasto.
	Wysokie koszty życia mieszkańców (ceny produktów i usług są dostosowywane do turystów, co rodzi negatywne konsekwencje dla mieszkańców).	Jakość życia	Wprowadzić ułatwienia dla mieszkańców, np. darmowa komunikacja publiczna dla mieszkańców Kołobrzegu.
	Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej	Jakość życia	Dalej rozwijać programy zdrowotne oraz zwiększać środki na ich realizację.
			Stworzyć warunki (np. ułatwienia w znalezieniu mieszkania, ulgi podatkowe) sprzyjających przyciąganiu specjalistów (np. geriatrów) do miasta.
	Brakuje Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych	Jakość życia	Utworzyć Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych w strukturze Urzędu Miasta lub zlecenie takiego działania organizacji pozarządowej.
	Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego, w tym dla osób w wieku senioralnym oraz dla młodzieży	Jakość życia	Zaadoptować budynek Adabaru do potrzeb młodzieży.
			Doprowadzić do przebudowy amfiteatru.
			Skutecznie realizować zadania z Programu Rewitalizacji.
Zwiększyć finansowanie dla NGO i stowarzyszeń.			
Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców starzenie się społeczeństwa	Mieszkańcy	Tanie mieszkania, dobra komunikacja, atrakcyjna praca - kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta, miasta przyjaznego mieszkańcom.	
		Oferowanie mieszkań dla zdolnych.	

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
			Promowanie miasta jako miejsca do dobrego życia – wykreowanie Kołobrzegu jako modnego miejsca do życia, w tym slow life.
			Rozwijać nowe gałęzie gospodarcze przyciągające osoby młode i kreatywne.
	Niska aktywność społeczna w mieście, przejawiająca się m.in. niskim poziomem aktywności w organizacjach społecznych	Mieszkańcy	Utworzyć Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych w strukturze Urzędu Miasta lub zlecenie takiego działania organizacji pozarządowej.
	Brak zaangażowania mieszkańców w sprawy miasta – liczy się tylko moje podwórko. Poczucie wspólnotowości ograniczone tylko do spraw, które dotyczą mieszkańców bezpośrednio	Mieszkańcy	Utworzyć Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych.
			Preferencyjne kwoty np. w budżecie obywatelskim za udział danego osiedla, grupy społecznej w konsultacjach w ciągu roku, lub dotacja na określone przedsięwzięcia – przyciągnąć do udziału w konsultacjach dając coś w zamian.
			Rozwijać konsultacje społeczne dotyczące konkretnych problemów.
	Brak liderów lokalnych, którzy animowaliby aktywność społeczną mieszkańców	Mieszkańcy	Utworzyć Centrum Wsparcia Organizacji Pozarządowych.
			Wykorzystać znane lokalnie twarze do zachęcania do aktywności.
	Pogarszanie się sytuacji finansowej miasta (wpływy z PIT)	Mieszkańcy	Stworzenie dobrych warunków do pozostania w mieście i osiedlania się w mieście ludzi w wieku produkcyjnym oraz osób prowadzących działalność gospodarczą.
			Tworzenie warunków do pozostania lokalnej działalności gospodarczej w mieście.
			Wykorzystanie Kołobrzeskiej Karty Mieszkańca.
	IV. Unikać zagrożeń		
	Zagrożenie	Sfera	Jak go unikać?
Zakłócanie porządku publicznego oraz łamanie norm społecznych przez turystów i kuracjuszy, co obniża poczucie bezpieczeństwa mieszkańców	Jakość życia	Zwiększyć liczbę funkcjonariuszy straży miejskiej.	
		Wprowadzić patrole rowerowe.	

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Niedostosowana do potrzeb mieszkańców polityka parkingowa	Jakość życia	Dokonać aktualizacji polityki parkingowej i konsekwentnie ją egzekwować.
			Kreować zmianę nawyków np. poprzez zaoferowanie darmowej komunikacji publicznej.
			Wprowadzić zakaz odwozu dzieci do szkół przez rodziców lub opiekunów prawnych własnymi środkami lokomocji na rzecz korzystania z komunikacji publicznej.
	Pogarszająca się, zwłaszcza w sezonie turystycznym, komunikacja wewnętrzna	Jakość życia	Dokonać aktualizacji polityki parkingowej i konsekwentnie ją egzekwować.
			Tworzyć parkingi buforowe.
			Wprowadzić darmową komunikację publiczną dla wszystkich mieszkańców Kołobrzegu.
	Sezonowość życia w niektórych dzielnicach/osiedlach miasta – po sezonie życie zamiera	Jakość życia	Tworzyć tereny rekreacyjne przy tych dzielnicach/osiedlach celem ich ożywienia poza sezonem turystycznym.
	Tworzenie kolejnych atrakcji miasta bez zapewnienia odpowiedniego zaplecza do obsługi nowych turystów	Jakość życia	Dokonać aktualizacji polityki parkingowej i konsekwentnie ją egzekwować.
			Rozwijać narzędzia informacyjne nt. oferty miasta.
	Uzyskanie statusu miasta „luksusowego”, co spowoduje wzrost kosztów życia mieszkańców	Jakość życia	Wprowadzić politykę, która będzie preferowała rozwój lokalnych usług na rzecz mieszkańców.
	Rosnący popyt na usługi opieki zdrowotnej i usługi opiekuńcze wynikający ze zmiany struktury wiekowej mieszkańców, a także niedostosowanie oferty usług publicznych do oczekiwań osób w wieku senioralnym	Jakość życia	Prowadzić badania potrzeb w wieku senioralnym i dostosowywać ofertę do oczekiwań tej grupy społecznej.
			Dostosowywać obiekty publiczne, ale także prywatne, do potrzeb osób w wieku senioralnym.
	Drenaż zasobów ludzkich (w tym ubytek młodych – głównie ze względu na edukację i pracę)	Mieszkańcy	Kreowanie funkcji rezydencjalnej miasta – miasta w którym modnie i zdrowo jest żyć.
			Rozwój innych działalności gospodarczych
			Przyciąganie młodych ludzi z ościennych powiatów.

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
			Rozszerzenie oferty edukacyjnej – zawodowej i wyższej, współpraca z Politechniką Koszalińską.
			Oferowanie mieszkań dla młodych zdolnych.
			Rozwijać nowe gałęzie gospodarcze przyciągające osoby młode i kreatywne.
	Postępujący proces przyrostu liczby osób w wieku senioralnym.	Mieszkańcy	Zatrzymanie młodych poprzez działania jak powyżej.
	Wypieranie przez technologię kontaktów bezpośrednich skutkujące zanikaniem relacji między mieszkańcami.	Mieszkańcy	Budowa/ tworzenie miejsc spotkań dla seniorów, młodzieży.
			Organizacja spotkań na osiedlach.
			Angażowanie mieszkańców do prac np. w ramach zadań realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego – jeśli ktoś chce założyć miejsce zielone niech mieszkańcy sami nasadzają rośliny, wykonują elementy dekoracyjne (np. rzeźba ogrodowa)-
		Rozwój infrastruktury czasu wolnego dostosowanej do potrzeb grup.	
Jak usprawniać zarządzanie miastem oraz w jaki sposób wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego i aktywności społecznej mieszkańców?	I. Wykorzystać mocne strony		
	Mocna strona	Sfera	Jak ją wykorzystać?
	Powrót do budżetu obywatelskiego	Zarządzanie	Zwiększyć środki na budżet obywatelski, tak aby można było zwiększyć ilość i zakres projektów.
			Przemodelować budżet obywatelski tak, aby część środków była dedykowana konkretnym zagadnieniom (np. potrzebom osób starszych, potrzebom młodzieży).
	Wprowadzenie Karty Mieszkańca Miasta	Zarządzanie	Rozszerzyć przywileje dla osób posiadających kartę, np. poprzez wprowadzenie ulg w komunikacji miejskiej lub wprowadzających darmową komunikację miejską dla posiadaczy kart.
			Czasowość obowiązywania kart, co pozwoli weryfikować, czy posiadacze kart nadal są zameldowani w Kołobrzegu.
	II. Wykorzystać szanse		
Szansa	Sfera	Jak ją wykorzystać?	

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Intensyfikacja działań ukierunkowanych na mieszkańców miasta a nie tylko na turystów	Zarządzanie	Zmienić nastawienie zarządzających miastem z podejścia ukierunkowanego głównie na rozwój miasta w oparciu o turystykę i dbanie o komfort turystów, na podejście ujmujące w centrum zainteresowania polityki i działań miejskich mieszkańców miasta, na rzecz których należy realizować przedsięwzięcia podnoszące ich jakość życia w mieście.
			Dostosowywać usługi publiczne do potrzeb mieszkańców, np. wydłużyć w wakacje działanie przedszkoli.
	Rozwój systemów informatycznych w kontakcie z mieszkańcami	Zarządzanie	Pełniej i efektywniej wykorzystać istniejące rozwiązania.
			Przeprowadzić informatyzację Urzędu Miasta i jego jednostek zależnych.
			Wypożyczyć pracowników w nowoczesne narzędzia i aplikacje smart, które dają możliwość integrowania i synchronizowania danych na różnych urządzeniach (smartfony, tablety, laptopy, komputery stacjonarne).
	Profesjonalizacja podejścia Urzędu Miasta do realizacji konsultacji społecznych nieobligatoryjnych	Zarządzanie	Opracować, wdrożyć i upublicznić regulamin prowadzenia konsultacji społecznych nieobligatoryjnych.
			Wprowadzić dostępne dla mieszkańców narzędzia informacyjne np. mobilne punkty informacyjne.
	Rozwijanie polityki senioralnej podążającej za potrzebami osób starszych	Zarządzanie	Wypracować konkretny dokument, który będzie ujmował wszystkie aspekty związane z prowadzeniem polityki senioralnej przez miasto oraz konsekwentnie wdrażać jego zapisy.
	Lepsze wykorzystanie danych w zarządzaniu miastem	Zarządzanie	Wykorzystywać SIP i inne narzędzia analityczne.
			Rozwijać kompetencje kadry z zakresu gromadzenia i przetwarzania danych, przeprowadzania analiz danych.
Wprowadzić obligatoryjność analizy danych do planowania rozwoju, budżetu i inwestycji.			
III. Eliminować słabe strony			
Słaba strona	Sfera	Jak ją wyeliminować?	
	Zarządzanie	Wprowadzić dostępne dla mieszkańców narzędzia informacyjne np. mobilne punkty informacyjne.	

Wyzwania rozwojowe	Nawiązanie do czynników SWOT		
	Słaba partycypacja mieszkańców w zarządzaniu miastem		Informować mieszkańców o skutkach przeprowadzanych konsultacji społecznych.
			Wdrażać smart narzędzia służące do komunikacji z mieszkańcami i innymi interesariuszami.
	Zbyt niskie nakłady finansowe na budżet obywatelski i dotacje dla NGO	Zarządzanie	Zwiększać nakłady na budżet obywatelski oraz na dotacje dla NGO.
			Edukować NGO w zakresie pozyskiwania środków na prowadzenie działalności.
	Polityka senioralna niedostosowana do rosnących potrzeb osób w wieku senioralnym	Zarządzanie	Wypracować konkretny dokument, który będzie ujmował wszystkie aspekty związane z prowadzeniem polityki senioralnej przez miasto oraz konsekwentnie wdrażać jego zapisy.
	Brak zintegrowanego systemu informacji miejskiej	Zarządzanie	Zbudować narzędzia do zbadania oczekiwań mieszkańców w zakresie informacji miejskiej, przeprowadzić badania oraz w oparciu o wyniki badań zbudować zintegrowany system informacji miejskiej, który będzie odpowiadał na potrzeby mieszkańców.
	IV. Unikać zagrożeń		
	Zagrożenie	Sfera	Jak go unikać?
	Utrzymujący się brak zainteresowania mieszkańców sprawami miasta i brak partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem.	Zarządzanie	Skutecznie eliminować słabe strony zidentyfikowane w sferze Zarządzanie.
			Wykorzystać telebimy, banery, słupy informacyjne do komunikowania się z mieszkańcami.
			Prowadzić systematyczne badania potrzeb różnych grup społecznych.
			Zwiększyć atrakcyjność przekazu (np. mural o budżecie obywatelskim, spot lub mapping wyświetlany na elewacji RCK).

V. Spis map, rysunków tabel i wykresów

Diagram 1. Obszary smart	3
Diagram 2. Obszary miasta poddane analizie mapowania interesariuszy	194
Diagram 3. Obszary smart - wymiary	219
Rysunek 1. Wzór Kołobrzesckiej Karty Seniora	18
Rysunek 2. Wzór Kołobrzesckiej Karty Mieszkańca	67
Rysunek 3. Wzór Kołobrzesckiej Karty Dużej Rodziny	96
Rysunek 4. Mapa obszarów stref ochronny uzdrowiskowej w Uzdrowisku Kołobrzeg.	123
Rysunek 5. Obszar zdegradowany miasta Kołobrzeg.	124
Rysunek 6. Obszar rewitalizacji miasta Kołobrzeg.	124
Rysunek 7. Schemat linii komunikacyjnych na których realizowane są przewozy przez Komunikację Miejską w Kołobrzegu Sp. z o.o.	168
Rysunek 8. Zbiorcze zestawienie proponowanych inwestycji w liniową infrastrukturę rowerową w Kołobrzegu.....	174
Rysunek 9. Logo Kołobrzesckiego Roweru Miejskiego.	175
Rysunek 10. Mapa stacji Kołobrzesckiego Roweru Miejskiego z minimalną liczbą dostępnych rowerów.	176
Rysunek 11. Strefa płatnego parkowania w Kołobrzegu.....	180
Rysunek 12. Informacja dotycząca konsultacji społecznych	196
Rysunek 13. Informacja dotycząca konsultacji społecznych	197
Rysunek 14. Informacja dotycząca konsultacji społecznych	197
Rysunek 15. Informacja dotycząca konsultacji społecznych	197
Rysunek 16. Ćwiartki SWOT/TOWS.....	227
Tabela 1. Obszary modelu inteligentnego miasta	3
Tabela 2. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg wybranych grup wieku	11
Tabela 3. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg kierunków	12
Tabela 4. Placówki kształcenia ustawicznego w Kołobrzegu.....	15
Tabela 5. Cele szczegółowe i zadania określone w Rocznym Programie współpracy Gminy Miasto Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi na rok 2020.	22
Tabela 6. Charakterystyka współpracy miasta Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych w latach 2012-2019.	24
Tabela 7. Ochrona zdrowia w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	34
Tabela 8. Usługi uzdrowiskowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	35
Tabela 9. Żłobki w Kołobrzegu w latach 2012-2018.....	35
Tabela 10. Wychowanie przedszkolne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	40
Tabela 11. Szkoły podstawowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.....	43
Tabela 12. Szkolnictwo ogólnokształcące w Kołobrzegu w latach 2012-2018.....	45
Tabela 13. Szkolnictwo zawodowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.....	46
Tabela 14. Zdawalność egzaminów maturalnych w latach 2012-2018 (w %).	47
Tabela 15. Szkolnictwo artystyczne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.....	47
Tabela 16. Szkolnictwo policealne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.....	48
Tabela 17. Szkolnictwo wyższe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	48

Tabela 18. Charakterystyka przedsięwzięć realizowanych w ramach Strategii rozwoju kultury w Kołobrzegu do 2020 roku.	50
Tabela 19. Realizacja Programów Kultura Miasta i Miasto Kultury w latach 2012-2019.....	51
Tabela 20. Charakterystyka zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Galla Anonima w Kołobrzegu	53
Tabela 21. Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	57
Tabela 22. Imprezy organizowane przez jednostkę kultury w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	57
Tabela 23. Biblioteki publiczne w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	59
Tabela 24. Kina stałe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	60
Tabela 25. Obiekty działalności wystawienniczej w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	62
Tabela 26. Muzea w Kołobrzegu w latach 2012-2018.....	62
Tabela 27. Kluby sportowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018.	65
Tabela 28. Zasób mieszkaniowy stanowiący własność lub współwłasność gminy Miasto Kołobrzeg w latach 2012-2019.....	69
Tabela 29. Struktura budynków i mieszkań pozostających w zarządzie Kołobrzegskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego w latach 2012-2019.....	71
Tabela 30. Zasoby mieszkaniowe w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.	72
Tabela 31. Budynki mieszkalne nowe oddane do użytkowania w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.....	72
Tabela 32. Mieszkania oddane do użytkowania w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.....	73
Tabela 33. Przestępstwa stwierdzone na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2012-2019.....	76
Tabela 34. Zdarzenia drogowe na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2018-2019.	77
Tabela 35. Liczba przestępstw wybranych kategorii w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (okres styczeń - grudzień 2019 roku).	78
Tabela 36. Strategie i programy w zakresie pomocy społecznej w mieście Kołobrzeg.....	86
Tabela 37. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.	90
Tabela 38. Cele i kierunki interwencji w ramach obszarów interwencji POŚ.....	98
Tabela 39. Działania przyjęte do realizacji w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.	101
Tabela 40. Charakterystyka sieci wodociągowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	108
Tabela 41. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	108
Tabela 42. Charakterystyka sieci gazowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.	110
Tabela 43. Charakterystyka sieci ciepłowniczej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.....	112
Tabela 44. Ilość zebranych odpadów komunalnych w Kołobrzegu w latach 2018-2019.	117
Tabela 45. Zebrane w ciągu roku odpady zmieszane i selektywne oraz dzikie wysypiska śmieci w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.....	119
Tabela 46. Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.	121
Tabela 47. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i o warunkach zabudowy w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.....	122
Tabela 48. Cele główne i szczegółowe oraz przewidywane kierunki działań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kołobrzeg na lata 2018-2028.....	126
Tabela 49. Powierzchnia gruntów leśnych i lasów w Kołobrzegu w latach 2012-2018 (w ha).	131
Tabela 50. Powierzchnia terenów zieleni w Kołobrzegu w latach 2012-2018 (w ha).	132
Tabela 51. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych w Kołobrzegu w lipcu w latach 2012-2019.....	135
Tabela 52. Turystyczne obiekty noclegowe wg rodzajów i miejsca noclegowe w Kołobrzegu w lipcu w latach 2012-2019.....	135
Tabela 53. Regionalne specjalizacje Pomorza Zachodniego	139

Tabela 54. Podmioty gospodarki narodowej wg form własności w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.....	140
Tabela 55. Podmioty gospodarki narodowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019 (w liczbach bezwzględnych)	144
Tabela 56. Podmioty wg sekcji PKD w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019 (w%).	146
Tabela 57. Podmioty wg wybranych działów sekcji PKD w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019. .	147
Tabela 58. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kołobrzeskim w I półroczu 2019 roku.	159
Tabela 59. Prognozowane zapotrzebowanie na zawody w powiecie kołobrzeskim, prognoza na rok 2020.....	160
Tabela 60. Miejskie inwestycje drogowe w Kołobrzegu w latach 2012-2019.....	164
Tabela 61. Ścieżki rowerowe w Kołobrzegu w latach 2012-2018 (w km).	178
Tabela 62. Ścieżki rowerowe – wskaźniki w latach 2012-2018 (w km).	179
Tabela 63. Strefy płatnego parkowania w Kołobrzegu w latach 2014-2019.....	181
Tabela 64. Podstawowe dane nt. konsultacji społecznych w Kołobrzegu	183
Tabela 65. Projekty poddane głosowaniu w ramach Kołobrzeskiego Budżetu Obywatelskiego na 2020 rok.....	186
Tabela 66. Dochody budżetu Miasta Kołobrzeg od 2009 do 2019 roku	191
Tabela 67. Zakres tematyczny warsztatów	195
Tabela 68. Lista interesariuszy – wywiady telefoniczne	195
Tabela 69. Organizacje pozarządowe zarejestrowane w mieście Kołobrzeg.....	275
Wykres 1. Liczba ludności Kołobrzegu na linii czasu	7
Wykres 2. Liczba ludności wybranych grup wieku w Kołobrzegu na linii czasu	8
Wykres 3. Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na 1000 mieszkańców.....	8
Wykres 4. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	9
Wykres 5. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	9
Wykres 6. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku	10
Wykres 7. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg wybranych grup wieku.....	11
Wykres 8. Migracje w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku wg kierunków	12
Wykres 9. Ruch naturalny w Kołobrzegu w okresie od 2009 do 2018 roku.....	13
Wykres 10. Zmiany struktury wiekowej ludności Kołobrzegu w 2009, 2019 i 2029 (prognoza).....	13
Wykres 11. Stan i prognozy liczby ludności Kołobrzegu w wybranych grupach wieku w 2009, 2019 i 2029 roku (prognoza)	14
Wykres 12. Sektor prywatny – fundacje oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne w Kołobrzegu w latach 2012-2019.....	26
Wykres 13. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w kraju, województwie zachodniopomorskim, powiecie kołobrzeskim i mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.	27
Wykres 14. Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w latach 2012-2018.....	36
Wykres 15. Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w latach 2012-2018.....	37
Wykres 16. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w miastach w latach 2012-2018.....	37
Wykres 17. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w miastach w latach 2012-2018.....	41

Wykres 18. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w latach 2012-2018.	42
Wykres 19. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2012-2018.	43
Wykres 20. Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych w latach 2012-2018. ...	44
Wykres 21. Liczba uczestników imprez na 1000 mieszkańców w latach 2012-2018.	58
Wykres 22. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2012-2018.	59
Wykres 23. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2012-2018.	60
Wykres 24. Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych w latach 2012-2018.	61
Wykres 25. Zwiedzający muzea i oddziały na 1000 ludności w latach 2012-2018.	63
Wykres 26. Dochody budżetowe Gminy Miasto Kołobrzeg z tytułu opłaty uzdrowiskowej w latach 2012-2019	67
Wykres 27. Średnia trzyletnia mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców	74
Wykres 28. Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców.	74
Wykres 29. Powierzchnia mieszkania jaką można kupić za przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	75
Wykres 30. Odsetek zadłużonych lokali będących w dyspozycji gminy	75
Wykres 31. Działalność Straży Miejskiej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.	81
Wykres 32. Liczba podjętych interwencji przez KP PSP w Kołobrzegu na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2012-2019.	82
Wykres 33. Osoby poszkodowane w pożarach i miejscowych zagrożeniach podczas interwencji podjętych przez KP KSP w Kołobrzegu na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2012-2019.	83
Wykres 34. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu w latach 2012-2019.	90
Wykres 35. Korzystający z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018 (w%).	111
Wykres 36. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.	113
Wykres 37. Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON w mieście w Kołobrzegu w latach 2012-2019.	141
Wykres 38. Podmioty wg klas wielkości w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	142
Wykres 39. Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	142
Wykres 40. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w latach 2012-2018.	148
Wykres 41. Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2012-2018.	149
Wykres 42. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2012-2018.	149
Wykres 43. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2012-2018.	150
Wykres 44. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w latach 2012-2018.	151
Wykres 45. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w latach 2012-2019 (w%).	152
Wykres 46. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w latach 2012-2019 (w%).	153
Wykres 47. Liczba pracujących ogółem i według płci w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2018.	154
Wykres 48. Pracujący na 1000 ludności w latach 2012-2018.	155
Wykres 49. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem i według płci w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	156

Wykres 50. Struktura bezrobotnych według wieku w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	157
Wykres 51. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	157
Wykres 52. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez zatrudnienia w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	158
Wykres 53. Struktura bezrobotnych według stażu pracy w mieście Kołobrzeg w latach 2012-2019.	158
Wykres 54. Liczba pasażerów korzystających z przewozów organizowanych przez Komunikację Miejską w Kołobrzegu Sp. z o.o. w latach 2012-2019.	171
Wykres 55. Wypożyczenia rowerów z systemu Kołobrzесьkiego Roweru Miejskiego w latach 2017-2019 według miesięcy.	177
Wykres 56. Wypożyczenia rowerów z systemu Kołobrzесьkiego Roweru Miejskiego w latach 2017-2019 według stacji.	178
Wykres 57. Wybrane dochody budżetu Miasta Kołobrzeg w okresie od 2009 do 2019 roku	192
Wykres 58. Dochody własne na 1 mieszkańca w Kołobrzegu, powiecie kołobrzесьkim, województwie zachodniopomorskim i kraju w okresie od 2009 do 2019 roku	192
Wykres 59. Wpływy z tytułu podatki PIT na 1 mieszkańca w Kołobrzegu, powiecie kołobrzесьkim, województwie zachodniopomorskim i kraju w okresie od 2009 do 2019 roku.....	193

Załącznik 1. Lista organizacji pozarządowych

Tabela 69. Organizacje pozarządowe zarejestrowane w mieście Kołobrzeg.

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
„Prawa Dłoi” Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Bezprawiem	ul. Koszalińska 9 lok. 9	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Akademia Akrobatyki „LaPassion”	ul. Wolności 16a lok. 4		stowarzyszenie kultury fizycznej	2014	
Akademia Piłkarska - Kotwica Kołobrzeg	ul. Wschodnia 11 lok. 6	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2010	
Bałtycki Klaster Seanergia	ul. Plażowa 1	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2011	
Bałtyckie Stowarzyszenie Krótkofalowców	ul. Giełdowa 11 lok. 35	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	1997	
Bałtyckie Stowarzyszenie Sieciarnia	ul. Solna 1		stowarzyszenie rejestrowe	2010	
Bees Fundacja	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 27 lok. 0226		fundacja	2018	
Bezpieczne Jutro	ul. Walki Młodych 26 lok. 10		stowarzyszenie zwykłe	2005	
Biuro Porad Obywatelskich (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz Ich Rodzin i Przyjaciół „FENIKS”)	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 31-33	Usługi socjalne, pomoc społeczna, prawa człowieka, demokracja, prawo		2000	
Bractwo Pirackie	Ul. E. Gierczak 36 lok. 4	Sport, historia, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2020	
Fundacja „Alter” Na Rzecz Pomocy Rodzinom i Opiekunom Osób w Podeszłym Wiek z Dysfunkcjami Pamięci	ul. Piastowska 2 lok. 2	Ochrona zdrowia, usługi socjalne, pomoc społeczna	fundacja	2019	
Fundacja „Bezpieczny Powiat” w Kołobrzegu	Plac Ratuszowy 1	Ratownictwo, bezpieczeństwo	fundacja	2002	TAK

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Fundacja „Biały Orzeł”	ul. Stoczniowa 14c	Bezpieczeństwo, patriotyzm	fundacja	2016	
Fundacja „Na Przekór Przeciwnościom”	ul. Starynowska 120	Edukacja, wychowanie, usługi socjalne, pomoc społeczna	fundacja	2015	TAK
Fundacja „Ogon Do Góry”	ul. Mazowiecka 34a lok. 18	Ekologia	fundacja	2017	
Fundacja „Podróż Do Krainy Zdrowia”	ul. gen. Józefa Bema 3 lok. 36	Ochrona zdrowia	fundacja	2014	
Fundacja „Promyk”			fundacja	2003	
Fundacja „Uwierzcie w Nas - Na Rzecz Osób, Którym Wędruje Się Trochę Trudniej...” w Kołobrzegu	ul. Szafirowa 2	Usługi socjalne, pomoc społeczna, rynek pracy, aktywizacja zawodowa	fundacja	2015	TAK
Fundacja Charytatywna im. Biskupa Czesława Domina	ul. Ostrobramska 1	Usługi socjalne, pomoc społeczna	fundacja	2002	
Fundacja Historia Kołobrzegu Pamięć i Tożsamość Miasta	ul. Zaplecza 9b lok. 6	Kultura, sztuka, tradycja	fundacja	2015	
Fundacja Integracja Środowisk Edukacyjnych „Morska Kraina”	ul. Jedności Narodowej 86	Edukacja, wychowanie	fundacja	2013	TAK
Fundacja Inter Medical-Zdrowie-Dobra Inwestycja	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 52	Ochrona zdrowia	fundacja	2015	
Fundacja Kołobrzeg Spa	ul. Kościuszki 17	Sport, turystyka, rekreacja, hobby, rozwój lokalny	fundacja	2010	
Fundacja Koszulkowa Inicjatywa	ul. Bosmańska 3		fundacja	2013	
Fundacja Północna 28	ul. Jana Karola Chodkiewicza 16b/3	Rozwój lokalny, kultura, sztuka, pomoc społeczna, historia	fundacja	2016	
Fundacja Równe Szanse	ul. Grochowska 9		fundacja	2018	
Fundacja Skarby Pomorza	ul. 1-go Maja 17/23	Rozwój lokalny	fundacja	2016	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Fundacja SZTUKA DLA ŻYCIA	ul. Szarych Szeregów 5D lok. 2	Kultura, sztuka, tradycja, ochrona zdrowia	fundacja	2016	
Fundacja Wodne Krainy	ul. Henryka Sienkiewicza 2/3	Kultura, sztuka, sport, turystyka, rekreacja	fundacja	2014	
Futbolowe Centrum Szkolenia Młodzieży w Kołobrzegu	ul. Brzozowa 13 lok. 3	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2013	
Jacht Klub Kołobrzeg	ul. Warzelnicza 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2011	
Jacht Klub Morski „Joseph Conrad”	ul. Warzelnicza 3	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1956	
Jeździecki Klub Sportowy „Bałtyk” w Kołobrzegu	ul. Bałtycka 17	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1998	
Klub Aerobiku i Callaneticsu „Wirginianki”	ul. Ratuszowa 3 lok. 18	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2014	
Klub Motocyklowy „Voyager” Kołobrzeg	ul. Portowa 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2017	
Klub Motocyklowy Brotherhood T4 Kołobrzeg	ul. Brzeska 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Klub Sportowy „Golf-Net”	ul. Jana Kasprówicza 13	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2007	
Klub Sportowy „Rugby Kotwica Kołobrzeg”	ul. Mazowiecka 35 lok. 4	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	
Klub Sportów Gimnastycznych „Acrosport”	ul. Jedności Narodowej 58A	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Klub Strzelecki Kołobrzeg	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 38	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2009	
Klub Tenisa Stołowego Kołobrzeg	ul. gen. Józefa Bema 6B lok. 3	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2015	
Kołobrzeg Bez Barier	ul. Mazowiecka 24b lok. 15	Rynek pracy, aktywizacja zawodowa, usługi	fundacja	2012	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
		socjalne, pomoc społeczna			
Kołobrzescy Razem	ul. Stanisława Żółkiewskiego 2D lok. 5	Rozwój lokalny	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Kołobrzeska Izba Gospodarcza	ul. Narutowicza 18B	Rozwój lokalny		2001	TAK
Kołobrzeska Spółdzielnia Socjalna „Morska Odyseja”	ul. Grochowska 1C lok. 21	Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	spółdzielnia socjalna	2010	
Kołobrzeska Spółdzielnia Socjalna „Parsęta”	ul. Mazowiecka 29	Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	spółdzielnia socjalna	2010	
Kołobrzeska Szkoła Taekwon-Do Jul-Dong	Al. I Armii Wojska Polskiego 28g lok. 5	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2009	
Kołobrzeski Klub Kulturystryki i Trójboju Siłowego „Szpak”	ul. Stanisława Dubois 16c lok. 21	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1998	
Kołobrzeski Klub Sportowy „Atlantic”	ul. Grochowska 7b lok. 15	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1996	
Kołobrzeski Klub Sportowy „Fighter”	ul. Mikołaja Kopernika 1/2	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1996	
Kołobrzeski Międzyszkolny Klub Lekkoatletyczny „Sztorm”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 42	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1993	
Kołobrzeski Szkolny Związek Sportowy	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 13	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	związek sportowy	2002	
Kołobrzeskie Bractwo Kurkowe	ul. Gen. Józefa Bema 5 lok. 38	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2011	
Kołobrzeskie Stowarzyszenie „Rafael” Opieka Dla Ciebie	ul. Władysława Jagiełły 4		stowarzyszenie rejestrowe	2018	
Kołobrzeskie Stowarzyszenie „Serce-Sercu”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 31-33	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Kołobrzeskie Stowarzyszenie Amatorskiej Piłki Nożnej	ul. Trzebiatowska 46d lok. 3	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	
Kołobrzeskie Stowarzyszenie Dziennikarzy	ul. Strzelecka 4 lok. 19		stowarzyszenie zwykłe		

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Inicjatyw Psychologiczno-Pedagogicznych „Prometeusz”	ul. Piastowska 9	Edukacja, wychowanie	stowarzyszenie rejestrowe	2005	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Łuczników „Mewa”	ul. Fryderyka Chopina	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1993	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Miłośników Broni „Sajgon”	ul. Wielkopolska 8b lok. 8	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2017	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Nadwagą „NA WAGĘ ZDROWIA”	ul. Złota 16	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Otolaryngologiczne	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 33	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie rejestrowe	2005	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Piłkarskie „Żaki`94”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 36-38	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2008	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Płetwonurków „Tryton”	ul. Wąska 6/9	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	1995	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Płetwonurków z Niepełnosprawnościami „Aquarium”	ul. Gabriela Narutowicza 13 lok. 9	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2016	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Autyzmem	ul. Zygmuntowska 10 lok. 2	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	2011	TAK
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Prywatnej Turystyki Morskiej		Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	1995	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Przedsiębiorców	ul. Giełdowa 8f lok. 14	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2000	
Kołobrzesckie Stowarzyszenie Sympatyków Pływania	ul. Poleska 4	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Kołobrzesckie Towarzystwo Cyklistów	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 38 lok. 102	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2000	
Kołobrzesckie Towarzystwo Kultury Fizycznej, Sportu i Rekreacji „Wybrzeże”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 38	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2009	
Kołobrzesckie Towarzystwo Tenisowe	ul. Sikorskiego 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2002	
Komitet na rzecz Pomocy Leczenia Adrenoleukodystrofii	ul. Krzysztofa Arciszewskiego 20	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie zwykłe	2007	
Komitet Pomocy na rzecz Rehabilitacji Słuchu i Mowy „Usłyszeć Świat”	ul. Tadeusza Kościuszki 12	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie zwykłe	2006	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Koszalińsko - Kołobrzeshire Polska XXI	ul. Zapleczna 3a	Rozwój lokalny, tradycja, patriotyzm	stowarzyszenie rejestrowe	2010	
Liga Morska i Rzeczna Zarząd Oddziału w Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 16/3	Sport, turystyka, ochrona środowiska, ekologia	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	2002	
Lokalna Organizacja Turystyczna „Regionu Kołobrzeg”	ul. Dworcowa 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Ludowy Klub Sportowy „Viking” Kołobrzeg	ul. Walki Młodych 21 lok. 3	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	1999	
Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Siódemka” przy Gimnazjum Nr 3 im. Zjednoczonej Europy	ul. Okopowa 1a	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1995	
Miejski Klub Piłkarski „Kotwica” w Kołobrzegu	ul. Śliwińskiego 10	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2005	
Miejski Klub Sportowy „Kotwica”	ul. Wąska 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1994	
Miejskie Towarzystwo Koszykówki „Kotwica”	ul. Wąska 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1998	
Miłośnicy Klubu Sportowego Kotwica Kołobrzeg	ul. Wojska Polskiego 14 lok. 15	Sport, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2020	
Morski Klub Motorowodno-Regatowy „Merkury”	ul. Warzelnicza 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1997	
MUKS „Kotwica 50” Kołobrzeg	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 38	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	1998	
Openlab Kołobrzeg	ul. Zapleczna 3 lok. A-F		stowarzyszenie rejestrowe	2018	
Pływamy i Ratujemy	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 38	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	fundacja	2017	
Polska Grupa Izolacji Natryskowych	ul. Księcia Wacława III 5	Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Polski Klaster Żeglarski	ul. Mazowiecka 15-16	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2014	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Okręg Koszalin	ul. Sienkiewicza 15	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2005	
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków - Koło Młodzieżowe	ul. Zygmuntowska 16a lok. 8	Ochrona zdrowia, usługi socjalne, pomoc społeczna	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	2004	
Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Kołobrzegu	ul. Mazowiecka 29	Usługi socjalne, pomoc społeczna	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	1992	
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział im. Jana Frankowskiego w Kołobrzegu	ul. Zwycięzców 5 lok. 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2001	
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Wojskowy w Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 46	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	1991	
Pomorskie Stowarzyszenie Aikido Aikikai	ul. Zygmuntowska 40a lok. 35	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1994	
Portowa Ochotnicza Straż Pożarna „Tryton”	ul. Żurawia 12b	Ratownictwo, bezpieczeństwo	stowarzyszenie rejestrowe	2001	
Powiatowa Szkołka Piłkarska w Kołobrzegu	ul. ppor. Emilii Gierczak 37 lok. 3	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2013	
Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Kołobrzegu	ul. Bajeczna 49	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2000	
Rada Interessantów Portu Kołobrzeg	ul. Cicha 6c	Rozwój lokalny, sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	stowarzyszenie rejestrowe	2010	
Rada Użytkowników Portu Kołobrzeg	ul. Węgorzowa 6b	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2010	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Radzikowskie Stowarzyszenie Oświatowe		Edukacja, wychowanie	stowarzyszenie rejestrowe	2010	
Regionalne Stowarzyszenie Turystyczno-Uzdrowiskowe w Kołobrzegu	ul. Warzelnicza 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	1999	
Regionalny Związek Żołnierzy Armii Krajowej Zarząd Główny w Kołobrzegu	ul. Graniczna 6	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2005	
Rotary Klub Kołobrzeg	ul. Wschodnia 35	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	2002	
Rybacka Lokalna Grupa Działania „Morze i Parsęta”	ul. Dworcowa 12	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2015	
Samodzielne Koło Terenowe Nr 70 Społecznego Towarzystwa Oświatowego	ul. Radomska 22a	Edukacja, wychowanie	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	1999	
Sekcja Hokejowa Kołobrzeg	ul. Lwowska 6D lok. 49	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Społeczny Komitet Budowy Pomnika Ofiar Operacji Antypolskiej NKWD 1937-1938 i Zagłady Nadberezynców w Kołobrzegu	ul. Zagłoby 9	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2018	
Spółdzielnia Socjalna „Nowe Życie”	ul. Portowa 41	Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	spółdzielnia socjalna	2012	
Stowarzyszenie „Amber”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 38	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2006	
Stowarzyszenie „Bieg Zaślubin” Kołobrzeg	ul. Władysława Kniewskiego 15 lok. 7	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2007	
Stowarzyszenie „Cieniasy Kołobrzeg”	ul. Mazowiecka 34c lok. 4		stowarzyszenie rejestrowe	2015	
Stowarzyszenie „Ekologiczny Kołobrzeg”	ul. Partyzantów 18	Ekologia	stowarzyszenie zwykłe	2010	
Stowarzyszenie „HISTORIA KOTWICY”	ul. Zygmuntowska 16B lok. 31	Sport, historia, tradycja	stowarzyszenie zwykłe	2019	
Stowarzyszenie „Kolsport”	ul. Jana Chodkiewicza 14b lok. 9	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Stowarzyszenie „Kołobrzeżanie EU”	ul. Unii Lubelskiej 28/14	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2017	
Stowarzyszenie „Kupiecka 6/16 Nieruchomość Nr 20”	ul. Kupiecka 6 lok. 25		stowarzyszenie zwykłe	2019	
Stowarzyszenie „Nasze Ogrody”	ul. Stanisława Żółkiewskiego 2B lok. 2	Rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2015	
Stowarzyszenie „Pieśń Żołnierska”	ul. Narutowicza 4 lok. 3	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2012	
Stowarzyszenie „Planet Baltic”	ul. Warzelnicza 1		stowarzyszenie zwykłe	2016	
Stowarzyszenie „Razem Dla Kołobrzegu”	ul. Wolności 12 lok. 7		stowarzyszenie zwykłe	2014	
Stowarzyszenie „S-J” Senior-Junior	ul. Jedności Narodowej 31B		stowarzyszenie zwykłe	2019	
Stowarzyszenie „Victoria” dla Osób z Chorobą Nowotworową	ul. Radomska 10 lok. A	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie rejestrowe	2006	TAK
Stowarzyszenie „Zawsze Gotowi”	ul. Koszalińska 32 lok. G3	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2012	
Stowarzyszenie Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej Powiatu Kołobrzesckiego		Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2002	
Stowarzyszenie Aktywnego Wypoczynku i Turystyki „Dromader”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 42-44	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2006	
Stowarzyszenie Amazonek w Kołobrzegu	ul. Wąska 1	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie rejestrowe	2000	TAK
Stowarzyszenie Armatorów Jachtów Komercyjno-Sportowych	ul. Albatrosa 3	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2006	
Stowarzyszenie Armatorów Łodziowych	ul. Artyleryjska 33 lok. 6	Ekologia, sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	stowarzyszenie rejestrowe	2002	
Stowarzyszenie Artystów - Grupa Kołobrzeg	ul. Armii Krajowej 12	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2003	
Stowarzyszenie Budowy Centrum Rekreacyjno-Sportowo-Kongresowego w Kołobrzegu	ul. Portowa 27	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2002	
Stowarzyszenie Budowy Pomnika Ofiar Zbrodni Katyńskiej i Katastrofy Smoleńskiej w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 8	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2013	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Stowarzyszenie Drift Team Kołobrzeg	ul. 1 Maja 9 lok. 3		stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Stowarzyszenie Fotoferia Club	ul. Słowińców 1	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2010	
Stowarzyszenie Grupa Ratownicza „Paramedic”	ul. Jedności Narodowej 64 lok. 3	Ochrona zdrowia, ratownictwo, bezpieczeństwo	stowarzyszenie rejestrowe	2008	
Stowarzyszenie Handlowców „Bazar w Kołobrzegu”	ul. Okopowa 8	Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	stowarzyszenie rejestrowe	2004	
Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych „Wszelkie Przejawy Sztuki”	ul. Stanisława Koniecpolskiego 17D lok. 4	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie zwykłe	2017	
Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych 5 Na 5	ul. Zygmuntowska 37 lok. 1	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Stowarzyszenie Katolicka Inicjatywa Kulturalna	ul. Armii Krajowej 8	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2008	
Stowarzyszenie Klub Pioniera Miasta Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 12 lok. 6	Historia, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	1979	
Stowarzyszenie Klub Sportowy Tenis Park Kołobrzeg	ul. Sienkiewicza 12	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Stowarzyszenie Kołobrzeg Morzem Sportów	ul. Kasprzowicza 17	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Stowarzyszenie Kołobrzeg Nowej Szansy	ul. Grochowska 6f lok. 5	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2014	
Stowarzyszenie Kołobrzaska Prawica	ul. Graniczna 6	Prawa człowieka, demokracja, prawo	stowarzyszenie rejestrowe	2006	
Stowarzyszenie Kołobrzaska Rybacka Lokalna Grupa Działania	ul. Szyprów 1	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2009	
Stowarzyszenie Kołobrzeskich Poetów	ul. Solna 11	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2000	
Stowarzyszenie Kołobrzeskiej Koszykówki Kobiet „Kotwica 2013”	ul. Spokojna 8	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2007	
Stowarzyszenie Kreatywni Koło.Brzegu	ul. Orla 2		stowarzyszenie rejestrowe	2012	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Stowarzyszenie Kropka - Wolni Od Uzależnień	ul. Okopowa 15A lok. 9	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Stowarzyszenie Miłośników Dawnej Motoryzacji	ul. Bolesława Krzywoustego 21A	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2004	
Stowarzyszenie Miłośników Ulicy Zygmuntowskiej w Kołobrzegu	ul. Zygmuntowska 46	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2015	
Stowarzyszenie Młodych Mam Kołobrzeg	ul. Gabriela Narutowicza 17 lok. 5	Pomoc społeczna, edukacja	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Stowarzyszenie na Rzecz Aktywności Społeczno-Zawodowej „Aktyspoza”	ul. Okopowa 15	Rozwój lokalny, rynek pracy, aktywizacja zawodowa	stowarzyszenie rejestrowe	2012	
Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Przyjaciele Okruszka” w Kołobrzegu	ul. Brzozowa 2	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	2008	
Stowarzyszenie Na Rzecz Kultury i Historii Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 20 lok. 3	Kultura, sztuka, tradycja, rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2017	
Stowarzyszenie na rzecz Osób Potrzebujących „Pomocna Dłoń”	ul. Okopowa 15	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	2007	
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Ortopedii	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 31-33	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie rejestrowe	2006	
Stowarzyszenie Niewidomych i Słabowidzących w Kołobrzegu	ul. Okopowa 15A	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	2018	
Stowarzyszenie Obrony Bezrobotnych i Ludzi Pracy, Oddział w Kołobrzegu	ul. Gdańska/Drukarska 5	Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	1994	
Stowarzyszenie Ognisko Baletowe	ul. Partyzantów 28	Kultura, sztuka, tradycja, edukacja, wychowanie	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Stowarzyszenie Ogrodów Działkowych „Nad Parsętą”	ul. 6 Dywizji Piechoty 97	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2013	
Stowarzyszenie Ogrodów Działkowych „Stokrotka”	ul. Chodkiewicza 3B lok. 8	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2014	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Stowarzyszenie Ogród Działkowy im. Wojska Polskiego	ul. Wylotowa 77	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2012	
Stowarzyszenie Osób Bezdomnych „Dlaczego Ja”	ul. Zwycięzców 12 lok. 11	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	2012	
Stowarzyszenie Piscari	ul. Jana Karola Chodkiewicza 3b lok. 33		stowarzyszenie rejestrowe	2015	
Stowarzyszenie Plaża Zachodnia	ul. Gdańska 3		stowarzyszenie rejestrowe	2018	
Stowarzyszenie Płetwonurków Kołobrzeskich „Blue Dive”	ul. Albatrosa 3C	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Stowarzyszenie Poetów i Innych Twórców „Akcept” w Kołobrzegu	ul. Fredry 7b lok. 12	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2008	
Stowarzyszenie Polskich Kucharzy i Cukierników Region Zachodniopomorski	ul. Zbowidowców 46	Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2009	
Stowarzyszenie Polskich Kucharzy i Cukierników Region Zachodniopomorski	ul. Dworcowa 10	Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2009	
Stowarzyszenie Polskie Federacja Kombatantów Alianckich Europy	ul. Stanisława Dubois 21	Działalność międzynarodowa	stowarzyszenie rejestrowe	2005	
Stowarzyszenie Pomocy i Rozwoju Chirurgii Szpitala Rejonowego w Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 8	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	1999	
Stowarzyszenie Pomocy i Rozwoju Oddziału Ginekologii i Położnictwa Samodzielnego Szpitala Publicznego w Kołobrzegu	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 8	Ochrona zdrowia	stowarzyszenie zwykłe	1999	
Stowarzyszenie Pomocy i Rozwoju Oddziału Okulistycznego Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu ul. Łopuskiego 31-33 Pod Nazwą „Kołobrzeskie Stowarzyszenie Okulistyczne”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 31-33	Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie rejestrowe	2001	
Stowarzyszenie Projekt Kołobrzeg	ul. T. Kościuszki 17	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2016	
Stowarzyszenie Prywatnych Właścicieli Lasów „Europejskie Lasy Prywatne”	ul. Pierwszych Osadników 1	Działalność międzynarodowa	stowarzyszenie rejestrowe	2011	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Stowarzyszenie Przyjaciele Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Kołobrzegu	ul. Mazowiecka 1 lok. 7	Edukacja, wychowanie	stowarzyszenie rejestrowe	2018	
Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Morskiej w Kołobrzegu	ul. Bogusława X 1	Edukacja, wychowanie	stowarzyszenie zwykłe	2015	
Stowarzyszenie Przyjaciół Uśmiechu	ul. Jedności Narodowej 89	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2014	
Stowarzyszenie Przywracania Pamięci „Kołobrzeg 80”	ul. Ratuszowa 3 lok. 18	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2011	
Stowarzyszenie Restauratorów i Przyjaciół Kołobrzesckiej Starówki „Starówka”	Plac Ratuszowy 5a lok. 1		stowarzyszenie zwykłe	1999	
Stowarzyszenie Rodziców Dzieci z Wrodzoną Przepukliną Przeponową i Innymi Wadami Wrodzonymi oraz Ich Rodzin „Zuzik”	ul. Zagłoby 24		stowarzyszenie rejestrowe	2014	
Stowarzyszenie Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. Janiska	ul. Działkowa 4	Rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2015	
Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Podczele	ul. Wileńska 9	Rozwój lokalny	stowarzyszenie rejestrowe	2006	
Stowarzyszenie Rozwoju Pomorza i Aktywizacji Zawodowej Byłych Żołnierzy Zawodowych w Kołobrzegu	ul. Stanisława Dubois 14a	Rynek pracy, aktywizacja zawodowa, sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	stowarzyszenie zwykłe	1996	
Stowarzyszenie Sapere Aude	ul. 1 Maja 47	Sport, turystyka, rekreacja, hobby, kultura, sztuka, tradycja, edukacja, wychowanie, rozwój lokalny, nauka, technika	stowarzyszenie rejestrowe	2017	
Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Sołtysów Gminy Kołobrzeg	ul. Trzebiatowska 48b	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2001	
Stowarzyszenie Sportowe „Nadmorski Basket Amatorski”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 38	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2012	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Stowarzyszenie Taksówkarzy Kołobrzeskich Pełnoetatowych	ul. Armii Krajowej 8	Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	stowarzyszenie rejestrowe	1998	
Stowarzyszenie Taksówkarzy Wolnych	ul. Henryka Sienkiewicza 10 lok. 106	Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	stowarzyszenie rejestrowe	2009	
Stowarzyszenie Taneczne „Rytm” w Kołobrzegu	ul. Bajeczna 18	Kultura, sztuka, tradycja	stowarzyszenie rejestrowe	2000	
Stowarzyszenie Taneczno-Sportowe „Vigor”	ul. Wschodnia 11 lok. 22	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2014	
Stowarzyszenie Trzeźwości Klub Abstynenta „Neptun”	ul. Okopowa 15A	Ochrona zdrowia, działalność międzynarodowa	stowarzyszenie rejestrowe	1993	
Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej „Bicykl”	ul. Zaplecza 7g lok. 13	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2002	
Stowarzyszenie Użytkowników Garaży Wschodnia III w Kołobrzegu	ul. Czarnieckiego 2c lok. 3	Inne	stowarzyszenie rejestrowe	2006	
Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz Ich Rodzin i Przyjaciół „Feniks” w Kołobrzegu	ul. Warszawska 15	Ochrona zdrowia, rynek pracy, aktywizacja zawodowa	stowarzyszenie rejestrowe	2000	TAK
Stowarzyszenie Wędkarskie „Karaś”	ul. Mazowiecka 26d lok. 5	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2015	
Stowarzyszenie Wędkarskie Wód Morskich „Ławica”	ul. Partyzantów 7	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	2018	
Stowarzyszenie Właścicieli Rezydencji Magnolia 1-12	ul. Tarnopolska 4 lok. 34		stowarzyszenie zwykłe	2018	
Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Schroniska dla Zwierząt w Kołobrzegu – „Reks”	ul. 6 Dywizji Piechoty 60	Ekologia	stowarzyszenie rejestrowe	2007	TAK
Szachowy Klub Sportowy „Gens” w Kołobrzegu	ul. Stanisława Dubois 30	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1995	
Top Team Kołobrzeg	ul. 1 Maja 47	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2008	
Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce, Koło w Kołobrzegu	ul. Okopowa 15A lok. 213	Ekologia	jednostka terenowa stowarzyszenia nie	2003	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
			posiadająca osobowości prawnej		
Towarzystwo Pomocy Sierotom Społecznym „Mój Dom”		Usługi socjalne, pomoc społeczna	stowarzyszenie zwykłe	1999	
Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu	ul. Armii Krajowej 13	Kultura, sztuka, tradycja, działalność międzynarodowa	stowarzyszenie rejestrowe	2010	
Towarzystwo Rekreacji Ruchowej „Kołobrzeskiego Klubu Aikido”	ul. Wschodnia 13 lok. 23	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	
Towarzystwo Sportowe „Top Spin”	ul. Szpitalna 7	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2009	
Uczniowski Klub Sportowy „Bałtyk - Morska Odyseja” Kołobrzeg	ul. Marii Rodziewiczówny 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2006	
Uczniowski Klub Sportowy „Błękitni 6”	ul. Poznańska 6	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2001	
Uczniowski Klub Sportowy „Chrobry – Kołobrzeg”	ul. Portowa 37	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2008	
Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”	ul. ppor. Józefa Śliwińskiego 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2003	
Uczniowski Klub Sportowy „Dziewiątki”	ul. Lwowska 7	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2010	
Uczniowski Klub Sportowy „Huragan”	ul. 1 Maja 47	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2002	
Uczniowski Klub Sportowy „Karate Kyokushin” w Kołobrzegu	ul. Mariacka 40 lok. 14	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2002	
Uczniowski Klub Sportowy „Kotwica” 2013”	ul. Spokojna 8	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2007	
Uczniowski Klub Sportowy „OPP - Powiat Kołobrzski”	ul. Mazowiecka 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2000	
Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” w Kołobrzegu	ul. Bogusława X 22	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1996	
Uczniowski Klub Sportowy „Ster”	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 13	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	1997	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Uczniowski Klub Sportowy „Zapasy Kołobrzeg”	ul. Krzysztofa Arciszewskiego 20	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2002	
Uczniowski Klub Sportowy Kołobrzesci Klub Pływacki „Fala”	ul. Bolesława Krzywoustego 43a	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2009	
Uczniowski Klub Sportowy Kyokushin Karate Kołobrzeg Buntai	ul. Mazowiecka 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie kultury fizycznej	2009	
Uniwersytet Trzeciego Wieku w Kołobrzegu	ul. Okopowa 15A lok. 210	Kultura, sztuka, tradycja, edukacja, wychowanie, prawa człowieka, demokracja, prawo, rynek pracy, aktywizacja zawodowa, działalność międzynarodowa	stowarzyszenie rejestrowe	2011	TAK
Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Kołobrzegu)	ul. Mazowiecka 29	Ochrona zdrowia		1970	
WE ARE THE MUSIC	ul. Grodzieńska 7 lok. 11a	Kultura, sztuka, rozwój lokalny	stowarzyszenie zwykłe	2020	
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Powiatowy Kołobrzeg	ul. ppor. Edmunda Łopuskiego 36-38	Ratownictwo, bezpieczeństwo	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2009	
Zakład Aktywności Zawodowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Kołobrzegu)	ul. Mazowiecka 30	Rynek pracy, aktywizacja zawodowa		2003	
Zachodniopomorski Klaster Żeglarski	ul. Mazowiecka 15-16	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie rejestrowe	2014	
Związek Emerytów i Rencistów Pożarnictwa R.P. Zarząd w Kołobrzegu	ul. Żurawia 12 B		jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2003	

Nazwa	Adres	Obszar działań	Form prawna	Rok powstania	OPP
Związek Inwalidów Wojennych RP - Zarząd Oddziału	ul. Graniczna 6	Usługi socjalne, pomoc społeczna	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	1990	
Związek Strzelecki „Strzelec Morski” w Kołobrzegu		Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	1997	
Związek Strzelecki „Strzelec” - Garnizon Kołobrzeg	ul. Zachodnia 1	Sport, turystyka, rekreacja, hobby	stowarzyszenie zwykłe	1997	
Związek Sybiraków Koło Terenowe w Kołobrzegu	ul. Graniczna 7	Działalność międzynarodowa	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	1996	

Źródło: <https://spis.ngo.pl>, <http://umkolobrzeg.esp.parseta.pl/index.php?id=2386>, https://www.powiat.kolobrzeg.pl/strona-394-wykaz_organizacji.html, <https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.h> (dostęp 18.03.2020)

Załącznik 2. Raport z badań fokusowych – wywiadów grupowych

Załącznik 3. Raport z badań telefonicznych